

Historiae

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ. ΠΡΟΛΟΓΙΖΕΙ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

dialog.1.1 Τί τοῦτο, θύγατερ; ἄγε δὴ μοι τὸ διαπόρημα τοῦτο γλιχομένη μαθεῖν διάλυσαι οἷα μίτω τινὶ τῇ σαφηνεῖα οὐ μυθικὸν περαιουμένη λαβύρινθον. δυσέμβρατα γάρ μοι καὶ διαλογ.1.2 δυσανάγωγα τὰ τῆς θεωρίας προαύλια.

{ΙΣΤΟΡΙΑ.} ὦ φιλοσοφία, πάντων βασιλεια, εἴ γε συμπρέπει ἐμοῦ τε πυθέσθαι, αὐτὴν δὲ διδάσκεσθαι, ἀποκρinoῦμαι ὡς ἔχω συνέσεως. μηδὲν γὰρ ἄγνωστον ἔχοιμι καλόν, ὡς ἔμοιγε καὶ τῷ Κυρηναίῳ διαλογ.1.3 δοκεῖ. {ΦΙΛ.} ἡδέως ἐροίμην ἐγώ, ὅπη τε καὶ ὅπως χθὲς καὶ τρίτην ἀνεβίως, ὦ θύγατερ. ἐπέχει δὲ τοῦ λόγου πάλιν ἡμᾶς καὶ οἷα χαλινῶ τινὶ πρὸς σιωπὴν ἀνακρούεται τὸ τῆς ἀπιστίας ἐπαγωγότατον, μὴ πού γε φαντασία τις τερατισμάδιαλογ.1.4 των ἡμᾶς φενακίζηται. πολλοῦ γὰρ χρόνου ἐτεθνήκεις, ὦ παῖ, ἐξ ὅτου εἰσήρρησε τῇ βασιλίδι αὐλῇ ὁ Καλυδώνιος τύραννος σιδήρῳ περίφρακτος, μιξοβάρβαρος ἄνθρωπος, τὸ κυκλώπειον γένος, ὁ τῆς σώφρονος ἀλουργίδος ἀσελγέστατος Κένταυρος, ὦ βασιλεία οἰνοφλυγίας ἀγώνισμα. τὸ γὰρ ἕτερον σιωπήσομαι αἰδοῖ τῆς ἐμῆς εὐκοσμίας τῆς τε τῶν ἀκουόντων διαλογ.1.5 σεμνότητος. κἀγὼ δὴ τότε τῆς βασιλέως στοᾶς ἐξωστρακίσθην, ὦ θύγατερ, καὶ τῆς Ἀττικῆς ἐπιβαίνειν οὐκ ἦν, ὅποτε τὸν ἐμὸν βασιλέα Σωκράτην ὁ Θραξ ἐκεῖνος διώλεσεν Ἄνυτος. διαλογ.1.6 χρόνῳ δ' ὕστερον Ἡρακλεῖδαι διέσωσαν καὶ τὴν πολιτείαν ἀπέδωσαν τό τε ἄγος τῶν ἀνακτόρων ἀποδιοπομπήσαντο, ναὶ διαλογ.1.7 δῆτα καὶ πρὸς τὰ βασιλέων τεμένη εἰσώκισαν. καὶ περιλαλῶ τὰ βασιλεια καὶ ταῦτα δὴ τὰ ἀρχαῖα καὶ Ἀττικὰ μουσουργῶ κελαδήματα. ἐμοὶ μὲν δὴ ταῦτα ὅπως ἔχει καλῶς· σοὶ δ', διαλογ.1.8 ὦ θύγατερ, τίς καὶ ὅπως σωτήριος γέγονεν; {ΙΣΤ.} μῶν οὐκ οἶσθα, βασιλεια, τὸν μέγαν τῆς ἀπανταχόθεν οἰκουμένης ἀρχιερέα καὶ πρόεδρον; {ΦΙΛ.} πάνυ μὲν οὖν, ὦ θύγατερ. φίλος ἐμὸς οὗτος παλαιότατος καὶ θησαυρὸς οἰκειότατος. διαλογ.1.9 {ΙΣΤ.} ἔχεις οὐκοῦν, ὦ βασιλεια, τὸ ζητούμενον αὐτοσχέδιον ἔρμαιον. ἐκεῖνος ἐνεψύχωσεν ὥσπερ ἐκ τάφου τινὸς τῆς ἀλογίας ἀναλαβόμενος, οἷάπερ Ἄλκηστίν τινα ἀλεξικάκου τινὸς Ἡρακλέους ἀναστησάμενος ῥώμη. εἰσεποιήσατο δὲ μεγαλοφρόνως περιέβαλέ τε ἐσθῆτα φαιδρὰν καὶ χρυσέῳ κατεκόσμησεν διαλογ.1.10 ὄρμῳ. τὸν δὲ κρωβύλον τουτονί, τέτιξ δ' [ὁ] ἄρα αὐτῷ χρυσεὸς ἐστὶν ἐφεζόμενος, ὁ θεσπέσιος οὗτοσι κατηγλαῖσε τῷ τε παρόντι συλλόγῳ ἐλάμπρυνεν, βῆμά τε προτέθεικεν διαλογ.1.11 εὐμενῶς ἰδρυμένον καὶ παρρησιάν ἀκίνδυνον. {ΦΙΛ.} ἄγαμαι, θύγατερ, τῆς μεγαλονοίας τὸν ἱεροφάντην ἐγώ, ὀπόσης κατορθωμάτων ἀναβάσεως ἐπιβέβηκε τὴν ὑψηλὴν τῆς θεολογίας ἀκώρειαν περικαθήμενος ἐπὶ τε τὸν κολοφῶνα τῶν ἀρετῶν τὴν ἀποικίαν ποιούμενος, καὶ τῶν ὑπὸ σελήνην πλεονεκτημάτων ἀντέχεται, καὶ βίος αὐτῷ οἱ πανάριστοι λόγοι· οὐκ ἐθέλει γὰρ οὔτε τὸν περίγειον κόσμον μένειν ἀκόσμητον. διαλογ.1.12 οὕτως ὀναίμην τῶν ἐμῶν ἐραστῶν. ἡ σώματος ἐκτὸς φιλοσοφεῖ ἐπὶ γῆς, ἡ θεωρία σωματωθεῖσα μετὰ τῶν ἀνθρώπων διαλογ.1.13 ὡς ἄνθρωπος ἀναστρέφεται. {ΙΣΤ.} κάλλιστά γε, βασιλεια, τῶν ἐγκωμίων τὸν στέφανον ἔπλεξας. ἀλλ' εἴ σοι δοκεῖ, περὶ ταυτηνὴν τὴν πλάτανον κάθισαι μικρόν· ἀμφιλαφὲς γὰρ τὸ δένδρον, τοῦ τε ἄγνου τὸ ὕψος καὶ τὸ σύσκιον πάγκαλον. διαλογ.1.14 {ΦΙΛ.} πρόαγε δῆτα, ὦ παῖ, καὶ βαλβιδά τινα τῇ διηγήσει τοῖς φιλακροάμοσιν ὥσπερ ἐντίθει προοίμιον. ἐγὼ δὲ σοὶ ἐπιστήσω τὸν νοῦν οἷά τις Ἴθακήσιος, μὴ διαβύσσασα τὰ ὦτα,

διαλογ.1.15 καὶ Σειρηναίων ἀφηγημάτων ἀκούσομαι. {ΙΣΤ.} τοιγαροῦν πειθαρχήσω, βασιλεία, τὴν τε τῆς ἱστορίας λύραν τινάζομαι. ἔσο δέ μοι πληκτρον αὐτῆ μουσικώτατον· Ὁκεανὸς γὰρ ἐπιστήμης ἔφυς καὶ λόγων Τηθύς, ἐν σοί τε πᾶσα χάρις, ἄτε νῆσος, <τὴν πέρι πόντος> ἀπείριτος ἐστεφάνωται. ινδεχ.

τ.1 ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ ΑΠΟ ΕΠΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΩΣ ινδεχ.1.τ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Α΄

ινδεχ.1.1 α΄. Ἀναγόρευσις Μαυρικίου, τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως, καὶ δημηγορία Τιβερίου τοῦ αὐτοκράτορος. β΄. Περὶ τῆς γενομένης θείας ὁμφῆς Τιβερίῳ τῷ αὐτοκράτορι. γ΄. Θάνατος Τιβερίου τοῦ αὐτοκράτορος. δ΄. Σπονδαὶ Ἀβάρων καὶ Ῥωμαίων. ε΄. Ὅπως ἐλέφαντα ἱστορήσῃ ὁ Χαγάνος τὸν βασιλέα ἠτήσατο. ς΄. Περὶ τῆς χρυσῆς κλίνης, ἣν λαβεῖν ὁ Χαγάνος παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος ἐξήτησατο. ζ΄. Ὡς εἴκοσι χιλιάδας χρυσίων προσθεῖναι ταῖς συνθήκαις Ῥωμαίους ὁ βάρβαρος κατηνάγκασεν. η΄. Κατάλυσις τῶν πρὸς τοὺς Ἀβάρους σπονδῶν. θ΄. Ἄλωσις Σιγγιδόνης τῆς πόλεως. ι΄. Ὅπως Αὐγουσταν καὶ τὸ Βιμινίκιον, πόλεις Ῥωμαίων, ὁ Χαγάνος ἐπόρθησεν. ια΄. Ἐφοδος τῶν Ἀβάρων ἐπὶ τὴν Ἀγχίαλον πόλιν. ιβ΄. Πρεσβεία Ῥωμαίων πρὸς Ἀβάρους. ιγ΄. Περὶ τῆς τῶν πρέσβων ἀτιμίας. ιδ΄. Πρεσβεία ἑτέρα Ῥωμαίων πρὸς Ἀβάρους. ιε΄. Σπονδαὶ Ῥωμαίων καὶ Ἀβάρων. ις΄. Περὶ τῆς τῶν Σκλαυηνῶν ἐπὶ τὰ Μακρὰ τεῖχη ἐφόδου. ιζ΄. Ἀνδραγαθία Κομεντιόλου τοῦ στρατηγοῦ. ιη΄. Ὅπως ὁ Χαγάνος τὰς Ῥωμαϊκὰς καταλύει σπονδάς, καὶ περὶ Βοοκολοβῶν τοῦ μάγου. ιθ΄. Πόρθησις πλείστων πόλεων Ῥωμαϊκῶν ὑπὸ τοῦ ἔθνους τῶν Ἀβάρων γενομένη. κ΄. Πόλεμος Περσῶν καὶ Ῥωμαίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Νύμφιον. κα΄. Γάμος Μαυρικίου καὶ Κωνσταντίνης τῶν αὐτοκρατόρων. κβ΄. Περὶ τοῦ γενομένου ἐμπρησμοῦ ἐν τῷ Φόρῳ κατὰ τὰ προοίμια τῆς βασιλείας Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. κγ΄. Ἀναίρεσις Παυλίνου τοῦ γόητος καὶ περὶ τοῦ θαύματος τοῦ κατὰ τὴν κόγχην Γλυκερίας τῆς μάρτυρος. κδ΄. Περὶ τοῦ Ἀφούμων καὶ Ἄκβας τῶν φρουρίων. κε΄. Μάχη Ῥωμαίων καὶ Περσῶν, καὶ ὅπως ὁ Ἰωάννης καταστρατηγεῖται ὑπὸ τῶν βαρβάρων. κς΄. Περὶ τοῦ μεγάλου σεισμοῦ τοῦ γενομένου κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀναγορεύσεως Μαυρικίου, τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως. κζ΄. Περὶ τῆς ὑπατείας Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. κη΄. Ὅπως ὁ Φιλιππικὸς τῆς ἐώας δυνάμεως ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος γίνεται στρατηγός. κθ΄. Ἀνδραγαθία Φιλιππικοῦ. λ΄. Ἀναχώρησις ἐκ τῆς Μηδικῆς τῶν Ῥωμαίων, καὶ ὅπως ἀνυδρία τὸ Ῥωμαϊκὸν ἐκινδύνευσεν. λα΄. Ὅπως τὴν Ἀρζανηνὴν χώραν ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς προνομῆ παραδέδωκεν. λβ΄. Ἀριστεία τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως. λγ΄. Ὅπως τὰ κατὰ τὴν Μαρτυρούπολιν ὁ Περσῶν στρατηγὸς κατεπόρθησεν. λδ΄. Πρεσβεία Περσῶν πρὸς Ῥωμαίους. λε΄. Ἑτέρα πρεσβεία Περσῶν πρὸς Ῥωμαίους. ινδεχ.

2.τ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Β΄

ινδεχ.2.1 α΄. Περὶ τοῦ ὄρους τοῦ Ἰζαλά. β΄. Περὶ τῆς κατὰ τὸν Καρδαρηγὰν ἀλαζονείας. γ΄. Μάχη περὶ τὸ Ἄρζαμον Ῥωμαίων καὶ Περσῶν, καὶ νίκη ἐπιφανεστάτη Ῥωμαίων. δ΄. Ὅπως σκυλεύουσι Ῥωμαῖοι τὸ βάρβαρον. ε΄. Φυγὴ τοῦ Καρδαρηγὰν ἐπὶ τὸ Δαράς, καὶ ὅπως ἀπὸ τοῦ ἄστεος οἱ Δαρηνοὶ ἀποπέμπονται τὸν Περσῶν στρατηγόν. ς΄. Περὶ τοῦ ἀριστεύσαντος ἐν τῷ πολέμῳ στρατιώτου. ζ΄. Ἐπιστρατεία Ῥωμαίων κατὰ τῆς Ἀρζανηνῆς. η΄. Περὶ Μαρουθᾶ καὶ Ἰωβίου τῶν

2

ἡγεμόνων τῆς Ἀρζανηνῆς αὐτομολησάντων Ῥωμαίοις. θ'. Περὶ τῆς ἰδιωτικῆς δυνάμεως τῆς συναθροισθείσης ὑπὸ τοῦ Καρδαρηγᾶν εἰς τὸ ἔξαπατῆσαι Ῥωμαίους. ι'. Ὅπως ὁ Ἡράκλειος, ὁ Ἡρακλείου πατὴρ τοῦ αὐτοκράτορος, παραδόξως ἀπὸ τῆς κατασκοπῆς διασώζεται. ια'. Περὶ Ζαβέρτα τοῦ Πέρσου. ιβ'. Ὅπως τῆς τοῦ Χλομαρῶν πολιορκίας Ῥωμαῖοι ἀπέχονται. ιγ'. Περὶ τῆς ἀθρόας φυγῆς καὶ ἀλόγου Φιλιππικοῦ, τοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦ. ιδ'. Περὶ τῆς γενομένης ἀταξίας τοῖς Ῥωμαϊκοῖς ἐκστρατεύμασιν. ιε'. Περὶ τῆς ἐπενεχθείσης νόσου Φιλιππικῶ τῷ Ῥωμαίων στρατηγῷ, καὶ ὅπως ὁ Ἡράκλειος, ὁ Ἡρακλείου πατὴρ τοῦ αὐτοκράτορος, τὰς φροντίδας τῆς ἡγεμονίας ἐλάμβανεν. ις'. Ὅπως τοῖς μεσημβρινοῖς τῆς Μηδικῆς προσβάλλει ὁ τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως ὑποστράτηγος. ιζ'. Ὡς ἕαρος ὥρα προσβάλλουσι Ῥωμαῖοι κατὰ τῆς Περσῶν πολιτείας. ιη'. Ὡς Κομεντίολος κατὰ τῆς τῶν Ἀβάρων στρατεῦει δυνάμεως. ιθ'. Περὶ Ἀσιμούθ, τοῦ ἐξάρχου τῆς πεζικῆς τῶν Ῥωμαίων δυνάμεως, καὶ ὡς τοῦτον οἱ Ἄβαροι κατέσχον ζωγρήσαντες. κ'. Ὅπως αἱ τῶν Ἀβάρων δυνάμεις ἀνὰ τὴν Θράκην περι-εχύθησαν. κα'. Ἐκκλησία Ῥωμαίων, εἰ πολεμητέον, καὶ δημηγορία καὶ ἀντιδημηγορία, εἴπερ χρὴ τὸν Κομεντίολον ταῖς τῶν Ἀβάρων δυνάμεσιν ἐπιτίθεσθαι. κβ'. Ὅπως φωνὴ παραμορφωθείσα τῇ Ῥωμαίων ἐκτάξει ἀδόκιμον αὐτῇ τὴν τοῦ Χαγάνου ἐπιβολὴν ἐποίησατο. κγ'. Περὶ Βουσαῖ τοῦ στρατιώτου καὶ τῆς τούτου ἀλώσεως, καὶ ὅπως τοὺς βαρβάρους πολιορκητικὰ κατασκευάζεσθαι πρῶτος ἐδίδαξεν ὄργανα. κδ'. Πολιορκία ὑπὸ τοῦ Χαγάνου Βερόης τῆς πόλεως, καὶ ἀποτυχία τῆς τοῦ βαρβάρου βουλήσεως. κε'. Πολιορκία τῆς Διοκλητιανουπόλεως, καὶ ὡς ἀδόκιμος ἡ ἐπιβολὴ τῷ βαρβάρῳ συνήντησεν. κς'. Ὅπως ἐλοιδοροῦντο τῷ αὐτοκράτορι οἱ Βυζάντιοι διὰ τὰ συμβάντα ὑπὸ τῶν βαρβάρων περὶ τὴν Εὐρώπην ὡς ἔπος εἰπεῖν δυστυχήματα. κζ'. Πολιορκία τῆς Ἀδριανουπόλεως, καὶ ὡς ὁ Δροκτῶν τοῖς βαρβάροις συμμίξας τὸ πόλισμα διεσώσατο. κη'. Ὡς ὁ Ἡράκλειος φρούριον Περσικὸν παραστήσασθαι ἐνεχείρει τοῖς ὅπλοις. κθ'. Περὶ τοῦ Βεΐουδάες φρουρίου, καὶ ὅπως παραδόξω ἀριστεία τινὶ τοῦτο εἶλον Ῥωμαῖοι· καὶ περὶ τοῦ Σάπειρος στρατιώτου. λ'. Ἐνδημία Φιλιππικοῦ περὶ τὸ βασιλεῖον ἄστν. Ἰνδεχ

3.τ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Γ΄

Ἰνδεχ.3.1 α'. Χειροτονία Πρίσκου, καὶ ὅπως τῆς ἐώας δυνάμεως ἔξαρχον ὁ αὐτοκράτωρ αὐτὸν προεστήσατο. β'. Περὶ τῆς ἀπομειώσεως τῶν στρατιωτικῶν σιτήσεων· καὶ ὅπως ταύτην ποιήσασθαι τῷ στρατηγῷ ἐνεκελεύσατο ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος. γ'. Περὶ τῆς γενομένης τυραννίδος τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατοπέδων· καὶ ὅπως ὁ στρατηγὸς διαφυγῆ χρησάμενος ἀποδιδράσκει τὸν κίνδυνον. δ'. Ἀναγόρευσις Γερμανοῦ ὑπὸ τῆς στρατιᾶς. ε'. Περὶ τῶν προσελθουσῶν ἐκ τῆς τῶν Ῥωμαίων τυραννίδος τῇ ἀνατολῇ συμφορῶν. ς'. Χειροτονία Φιλιππικοῦ τοῦ στρατηγοῦ. ζ'. Πολιορκία Κωνσταντίνης τῆς πόλεως, καὶ ὡς ὁ Γερμανὸς ἐπιστὰς τῶν κινδύνων αὐτὴν ἠλευθέρωσεν. η'. Πόλεμος κατὰ τὴν Μαρτυρούπολιν Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν, καὶ νίκη Ῥωμαίων λαμπρά. θ'. Διαλλαγὰι τῶν στρατοπέδων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα. ι'. Περὶ τῶν γενομένων κατὰ τὸ Γιλίγερδον, καὶ ἀριστεία Ῥωμαίων. ια'. Ὅπως ἡ Μαρτυρούπολις ἦλω δόλω ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων. ιβ'. Χειροτονία Κομεντίολου τοῦ στρατηγοῦ. καὶ ὅπως τὸν Περσικὸν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος πιστεύεται πόλεμον. ιγ'. Μάχη Περσῶν, καὶ νίκη Ῥωμαίων. ιδ'. Περὶ τῶν πραχθέντων κατὰ τὴν Σουανίαν Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις. ιε'. Μάχη κατὰ τὴν Κολχίδα Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν, καὶ ἦττα Βαβυλωνίων. ις'. Ὅπως Ὀρμίσδας, ὁ Περσῶν βασιλεὺς, καταστρατηγηθέντος

τοῦ Βαράμ, γυναικείαν ἐσθῆτα τούτῳ ἐξέπεμψεν καὶ ὕβρεις αἰσχράς. ιζ'. Περὶ τῆς τυραννίδος τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Βαράμ τῷ Ὀρμίσδα. ιη'. Περὶ τῶν νεωτερισθέντων ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων. ιθ'. Ὅπως ὁ Συμβάτης καταδικασθεὶς γενέσθαι θηρίων βορὰ μετέσχε φιλανθρωπίας ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος. κ'. Θάνατος Σαράμου τοῦ Πέρσου, καὶ αὔξησης τῆς τυραννίδος Βαράμ. κα'. Ἀναδρομὴ τῶν συγκυρησάντων περὶ τοὺς πρεσβυτέρους χρόνους, καὶ σύντομος ἀφήγησις τῶν κεκινημένων ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰουστίνου καὶ Τιβερίου τῶν αὐτοκρατόρων. κβ'. Περὶ τῆς ὠμότητος Ὀρμίσδου, τοῦ Περσῶν βασιλέως. κγ'. Ἀφήγησις τῆς Περσικῆς γενεαρχίας. ινδεχ.

4.τ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Δ΄

4.1 α'. Ὅπως Πέρσαις ὁ ἐμφύλιος ἐκρατύνετο πόλεμος. β'. Περὶ τῶν συγκυρησάντων κατὰ τὴν τυραννίδα Βαράμ τῷ Περσῶν βασιλεῖ. γ' Ὅπως καθαιρεῖται τῆς βασιλείας Ὀρμίσδας. δ'. Ἐκκλησία Περσῶν, ἐν ἣ δέσμιος Ὀρμίσδας δημηγορεῖ. ε'. Δημηγορία Βινδίου τοῦ Πέρσου. ς'. Σφαγὴ τοῦ παιδὸς τοῦ νεωτέρου Ὀρμίσδου καὶ ὅπως καὶ τὴν βασιλίδα τεμαχίσαντες ἐκτυφλοῦσιν Ὀρμίσδαν οἱ τῆς Περσῶν πολιτείας ἐξέχοντες. ζ'. Περὶ Καβάδου, τοῦ Περσῶν βασιλέως, καὶ πρεσβυτέρων ἱστορημάτων διήγησις. η'. Ἀναγόρευσις Χοσρόου τοῦ νεωτέρου, τοῦ Περσῶν βασιλέως. θ'. Ὅπως Ὀρμίσδας ὑπὸ Χοσρόου τοῦ παιδὸς ἀναιρεῖται. ι'. Ἐπικράτεια τῆς τυραννίδος Βαράμ, καὶ φυγὴ Χοσρόου, τοῦ Περσῶν βασιλέως. ια'. Ὅπως ἐπὶ τὸ Κιρκήνσιον ὁ Περσῶν βασιλεὺς παραγίνεται προσχωρήσας τῷ αὐτοκράτορι. ιβ'. Πρεσβεία Χοσρόου πρὸς τὸν αὐτοκράτορα. ιγ'. Περὶ Βαράμ τοῦ τυράννου καὶ ὅπως ἑαυτὸν βασιλέα Περσῶν ἐχειροτόνησεν. ιδ'. Ὅπως ὁ αὐτοκράτωρ ἐπὶ τὴν Ἰερὰν πόλιν τὸν Χοσρόην μετάγει βασιλεῖον αὐτῷ θεραπείαν συστησάμενος. ιε'. Περὶ τῶν συγκυρησάντων τῷ Βαράμ καὶ Χοσρόη πρὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς συμμαχίας. ις'. Πρεσβεία Χοσρόου πρὸς τὸν αὐτοκράτορα. ιζ'. Ὅπως ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τὸν τῆς Μελιτηνῆς ἱερέα ἄμα Γρηγορίῳ, τῷ Ἀντιοχείας ἱεράρχῃ, πρὸς Χοσρόην ἐξέπεμψεν. ιη'. Περὶ τῆς δολοφονίας Βαράμ καὶ περὶ τοῦ φόνου τῶν εἰς τοῦτο συμφραξαμένων. ιθ'. Περὶ Βινδίου τοῦ Πέρσου καὶ ὅπως δραπετεύει Περσίδα. κ'. Ὅπως ἡ Μαρτυρούπολις ὑπὸ Χοσρόου ἀποδίδεται τοῖς Ῥωμαίοις. κα'. Ἑορταστικὴ Δομετιανοῦ, τοῦ προέδρου Μελιτηνῆς, ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τοῦ ἄστεος. ινδεχ.

5.τ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Ε΄

5.1 α'. Ὅπως ὁ Χοσρόης, ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ἀπορία τὴν ψυχὴν κατατρυχόμενος ἐπρέσβευε τὸν ἐν μάρτυσιν ἐπιφανέστατον Σέργιον λύσιν τῶν δυστυχημάτων αὐτῷ φιλοτιμήσασθαι. β'. Ἀνδραγαθία Ῥοσὰν καὶ δολοφονία Ζαδεσπράτου τοῦ Πέρσου. γ'. Περὶ τοῦ ἐκδανεισθέντος χρυσίου Χοσρόη, τῷ Περσῶν βασιλεῖ, ὑπὸ Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. δ'. Πρεσβεία Χοσρόου, ἐφ' ᾧ ἀποστήναι Κομεντίολον τῆς ἡγεμονίας. ε'. Χειροτονία Ναρσοῦ, καὶ συμμαχία Ῥωμαίων κατὰ τοῦ τυράννου Βαράμ. ς'. Περὶ τῶν βασιλικῶν δώρων τῶν πεμφθέντων Χοσρόη, τῷ Περσῶν βασιλεῖ, ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος. ζ'. Ὅπως τὰς κλεῖς τοῦ Δαρὰς ὁ Χοσρόης παραδέδωκε διὰ τοῦ πρέσβεως Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι. η'. Δημηγορία Δομετιανοῦ, τοῦ προέδρου τῆς Μελιτηνῆς. θ'. Περὶ τῶν συγκυρησάντων εὐτυχημάτων πρὸ τῆς συμπλοκῆς Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν Χοσρόη, τῷ Περσῶν βασιλεῖ. ι'. Ὅπως οἱ βασιλικοὶ θησαυροὶ τὰ τε βασιλεία τῆς Περσῶν πολιτείας τῷ

Χοσρόη δηλοῦνται. ια΄. Ἐνωσις τῶν Ῥωμαϊκῶν δυνάμεων Ἀρμενίας τε καὶ ἑώας.ιβ΄. Μάχη τοῦ Βαράμ καὶ Ῥωμαίων, καὶ νίκη περιφανεστάτη Ῥωμαίων. ιγ΄. Περὶ τοῦ σημείου, οὗ ἐπεφέροντο οἱ Τοῦρκοι ἐπὶ τῶν μετώπων. ιδ΄. Τὰ κατὰ τὴν Γολινδοῦχ ἐν Περσίδι γεγονότα. ιε΄. Ἐπανάξευξις Χοσρόου εἰς τὰ βασίλεια. ις΄. Περὶ τῶν πεμφθέντων δώρων ὑπὸ Χοσρόου ἐν τῷ τεμένει Σεργίου τοῦ ἐπιφανεστάτου ἐν μάρτυσιν. ιζ΄. Πρεσβεία Χοσρόου πρὸς τὸν περιδοξὸν μάρτυρα Σέργιον, ὥστε ἐκ τῆς Σιρὲμ παιῖδας γενέσθαι αὐτῷ. ιη΄. Περὶ τῶν πεμφθέντων δώρων ὑπὸ Χοσρόου ἐν τῷ ναῷ Σεργίου τοῦ μάρτυρος. ιθ΄. Ὅπως Χοσρόης τοὺς κεκοινωνηκότας τῇ τυραννίδι θανάτῳ διώλεσεν. κ΄. Περὶ τῶν προαγορευθέντων ὑπὸ Χοσρόου. κα΄. Πρεσβεία Πρόβου, τοῦ Χαλκηδόνος προέδρου, καὶ ὅσα κατὰ τὴν πρεσβειάν ἀπήντησεν. κβ΄. Ἐκδημία τοῦ αὐτοκράτορος ἐπὶ τὴν τῆς Εὐρώπης Ἀγχίαλον. κγ΄. Πρεσβεία Ζαλαβζάν.

6.τ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Σ΄

6.1 α΄. Περὶ τοῦ ἐπιθαλαττίου κλύδωνος τοῦ ἐνσκήψαντος Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι. β΄. Περὶ τοῦ τέρατος τοῦ τεχθέντος ἐν τοῖς Θρακώοις μέρεσιν. γ΄. Περὶ τῶν Σκλαυηνῶν τῶν ἐκ τῶν μερῶν τοῦ Ὠκεανοῦ ἔληλυθόντων. δ΄. Πρεσβεία Φράγγων πρὸς τὸν αὐτοκράτορα. ε΄. Στρατεία Ἀβάρων κατὰ Ῥωμαίων. ς΄. Πολιορκία Σιγγηδόνος τῆς πόλεως. ζ΄. Χειροτονία Πρίσκου τοῦ στρατηγοῦ, καὶ ὅπως τοῦ κατὰ τὴν Εὐρώπην πολέμου ὁ αὐτοκράτωρ ἡγεμόνα προεστήσατο τοῦτον. η΄. Ὅπως ὁ Χαγάνος εἰς Δριζίπερα γενόμενος τὸν νεῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ μάρτυρος πυρὶ παραδέδωκεν. θ΄. Ὅπως εἰς Τζουρουλὸν τὴν πόλιν Ῥωμαῖοι συγκλεισθέντες ὑπὸ τοῦ Χαγάνου πολιορκοῦνται. ι΄. Ὅπως δόλῳ φενακίζει τὸν βάρβαρον Μαυρίκιος καὶ τῆς πολιορκίας ἀποσχέσθαι ὑπέπεισεν. ια΄. Πρεσβεία Ἀβάρων πρὸς Ῥωμαίους. ιβ΄. Ὅσα τῷ Ἀρδαγάστῳ ἐκ τῆς Ῥωμαίων ἀπήντησε δυνάμεως. ιγ΄. Τὰ κατὰ τὸν Τατίμερ. ιδ΄. Ἄνδραγαθία Ἀλεξάνδρου, τοῦ Ῥωμαίων ταξιάρχου.ιε΄. Ἄνδραγαθία Ῥωμαίων, καὶ Σκλαυηνῶν ἀναίρεσις. ις΄. Ἐφοδος Σκλαυηνῶν κατὰ Ῥωμαίων. ιζ΄. Ἄλωσις τοῦ δεδολοφονηκότος τὸν ὑπασπιστὴν τοῦ αὐτοκράτορος. ιη΄. Ἀφήγησις πρεσβυτέρων διηγημάτων, καὶ ἐν παρεκβάσει τὰ κατὰ Κονιμοῦνδον ἐν Εὐρώπῃ πραχθέντα. ιθ΄. Περὶ τῶν τεχθέντων τεράτων πρὸ τοῦ ἄστεος τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων. κ΄. Ὅπως Πέτρος στρατηγὸς τῆς κατὰ τὴν Εὐρώπην μάχης χειροτονεῖται. κα΄. Περὶ Θεοδώρου τοῦ πρέσβεως καὶ τῆς περὶ αὐτὸν παιδείας δεξιότητος. Ἰνδεχ

7.τ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Ζ΄

7.1 α΄. Περὶ τῆς γενομένης ἀταξίας ταῖς Ῥωμαίων δυνάμεσιν. β΄. Ἀριστεία Ῥωμαίων κατὰ Σκλαυηνῶν. γ΄. Περὶ τῶν ἐν Ἀσίμῳ τῇ πόλει συμβεβηκότων. δ΄. Περὶ τοῦ Πιραγάστου, τοῦ φυλάρχου τῆς Σκλαυηνῶν δυνάμεως, καὶ ἀνδραγαθία Ῥωμαίων. ε΄. Περὶ τῆς ἀνυδρίας τῆς παρακολουθησάσης ταῖς Ῥωμαίων δυνάμεσιν. ς΄. Ὅπως τοῦ Πέτρου καταπολεμηθέντος ὑπὸ τῶν Σκλαυηνῶν, Πρίσκος αὐθις γίνεται στρατηγός. ζ΄. Θάνατος Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, τοῦ τὴν ἀρχιερατικὴν Κωνσταντινουπόλεως περιβαλλομένου ἀξίαν. η΄. Περὶ τῶν ἐκδανεισθέντων χρημάτων Ἰωάννη τῷ Νηστευτῇ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος. θ΄. Περὶ τῶν Μαυρουσίων τῶν συστραφέντων κατὰ Καρχηδόνος τῆς πόλεως. ι΄. Περὶ τοῦ κομήτου τοῦ φανέντος ἐπὶ ἡμέρας πολλάς. ια΄. Περὶ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου τοῦ γενομένου τοῖς Τούρκοις, καὶ ἐν ἐκθέσει τὰ περὶ τῆς τῶν Τούρκων πολιτείας. ιβ΄. Πόθεν τὸ τῶν Ἀβάρων φύλον κατάγεται· καὶ περὶ τῆς ἀποφοιτήσεως αὐτῶν τῆς ἐκ τῆς ἔω. ιγ΄. Περὶ τοῦ Χρυσοῦ λεγομένου

δρους. ιδ'. Περὶ τῆς Ταυγάστ. ιε'. Περὶ τῶν σκωλήκων τῶν τικτόντων τὴν ἐσθήτα τὴν σηρικὴν. ις'. Περὶ τῆς λεγομένης Χουμαδάν. ιζ'. Περὶ τῶν Ἰνδῶν τῶν λευκῶν τὸ σῶμα. ιη'. Διάλεξις πρὸς τὸν Πρίσκον Χαγάνου. ιθ'. Ἀντιλογία Πρίσκου πρὸς Χαγάνον τὸν βάρβαρον. κ'. Ὅπως ὁ Πρίσκος Σιγγηδόνα διασώζει τὴν πόλιν. κα'. Ὅσα κατὰ τὴν λεγομένην Δαλματίαν οἱ βάρβαροι διεπράξαντο. κβ'. Τὰ κατὰ Γώδουιν, καὶ ἀριστεία Ῥωμαίων. κγ'. Προαγόρευσις τῆς ἀναιρέσεως Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. κδ'. Φυγὴ Ῥωμαίων καὶ Κομεντιόλου τοῦ στρατηγοῦ. κε'. Ὅπως ὁ Χαγάνος τὰς δυνάμεις τοῖς Μακροῖς τείχεσι προσομιλεῖν παρεσκεύασεν. κς'. Περὶ τῆς παραδόξου γενομένης τιμωρίας ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ μάρτυρος τῆ τῶν Ἀβάρων πληθύϊ. κζ'. Πρεσβεία Ῥωμαίων πρὸς Χαγάνον. κη'. Περὶ τῶν ἐπιφανέντων τεράτων ἐν τοῖς Νειλώσις ὕδασιν. κθ'. Ἐκθεσις τῆς φύσεως τοῦ Αἰγυπτίου ποταμοῦ καὶ συναγωγὴ πλείστων ἀρχαίων δογμάτων περὶ αὐτοῦ. ινδεχ.

8.τ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Η΄

8.1 α'. Ὅπως ὁ Χοσρόης διαλύσαι τὰς σπονδὰς ἐνεχείρησεν. β'. Πρεσβεία Ῥωμαίων πρὸς Χοσρόην. γ'. Ὅπως ὁ Κομεντιόλος προδοσίας ἐκρίνετο. δ'. Διαλλαγὰι Ῥωμαίων πρὸς Κομεντιόλον τὸν στρατηγόν· καὶ ὅπως αὐθις οὗτος ἡγεμονεύειν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἐμπιστεύεται. ε'. Μάχη Ῥωμαίων καὶ Ἀβάρων, καὶ ἀριστεία Ῥωμαίων.ς'. Ἐτέρα μάχη Ῥωμαίων καὶ Ἀβάρων, καὶ νίκη Ῥωμαίων.ζ'. Ἐτέρα ἔκταξις Ῥωμαίων καὶ Ἀβάρων, καὶ ἦττα βαρβάρων. η'. Περὶ τῶν ἀναιρεθέντων Γηπαίδων. θ'. Ὅπως ὁ βάρβαρος ἐξαπατήσας τὸν αὐτοκράτορα τοὺς ζωγρηθέντας βαρβάρους ἀνέλαβεν. ι'. Περὶ τῆς Κομεντιόλου μελαγχολίας. ια'. Ὅπως ἀβουλία Κομεντιόλου τοῦ στρατηγοῦ πλήθος Ῥω-μαίων ὑπὸ τοῦ κρύους διώλετο. ιβ'. Ὡς Πέτρος αὐθις στρατηγὸς τῆς Εὐρώπης ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος προχειρίζεται. ιγ'. Περὶ τοῦ γάμου Θεοδοσίου, τοῦ παιδὸς Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. ιδ'. Περὶ τῆς σιτοδείας τῆς γενομένης τῆ βασιλίδι τῶν πόλεων καὶ τῆς ἀταξίας τῶν δήμων. ιε'. Ὅπως ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος διατρίβειν τὰς Θρακῶας δυνάμεις εἰς τὸ ἀντιπέρας τοῦ Ἰστρου τὸν στρατηγὸν κατηνάγκασεν. ις'. Περὶ τῆς θείας ὁμφῆς τῆς γενομένης Πέτρῳ τῷ στρατηγῷ. ιζ'. Τῶν Ῥωμαϊκῶν στάσις δυνάμεων· καὶ ὅπως τὸ ὀπλιτικὸν τυραννίδα κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος συνεστήσατο. ιη'. Ὅπως ὁ στρατηγὸς φυγῆ διεχρήσατο. ιθ'. Περὶ τῶν δημάρχων· καὶ ὅπως τοῖς δημοτικοῖς φιλοτιμίας ὁ αὐτοκράτωρ παρέσχετο. κ'. Πρεσβεία τοῦ αὐτοκράτορος πρὸς τὰς Ῥωμαίων δυνάμεις. κα'. Ὅπως περιφρουρεῖ ὁ Μαυρίκιος τὴν κυρίαν τῶν πόλεων. κβ'. Πρεσβεία Ῥωμαίων πρὸς Θεοδόσιον, τὸν παῖδα τοῦ αὐτοκράτορος. κγ'. Περὶ τῆς γενομένης ὑπονοίας Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι Γερμανὸν καθεστάναι τῆς τυραννίδος ὑπόθεσιν. κδ'. Ὡς ὁ Γερμανὸς ἐν τῷ ναῶ τῆς θεομήτορος καταφεύγει τῷ ἐπιλεγομένῳ Κύρου. κε'. Ὡς Στέφανον τὸν εὐνοῦχον πρὸς Γερμανὸν ἀποστέλλει ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος. κς'. Ὡς ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τὸν παῖδα Θεοδόσιον ἐμαστίγωσε ῥάβδοις. κζ'. Καταφυγὴ Γερμανοῦ πρὸς τὸ μέγα τῆς πόλεως τέμενος. κη'. Περὶ τῶν θορύβων τῶν ἐπιβεβηκότων τῆς πόλεως. κθ'. Περὶ τοῦ ἐμπρησμοῦ τοῦ γεγονότος τῆ πόλει. λ'. Ἀπόδρασις Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. λα'. Ὅπως κλύδωνος γεγονότος ἐγκοπήν πρὸς τὴν ἀπόδρασιν ὁ αὐτοκράτωρ ἐλάμβανεν. λβ'. Ἀποστολὴ Θεοδοσίου τοῦ αὐτοκράτορος ὑπὸ Μαυρικίου πρὸς Χοσρόην, τὸν Περσῶν βασιλέα. λγ'. Ὅπως πρὸς τὸν τύραννον <οἱ> τοῦ ἄστεος προσεχώρησαν. λδ'. Περὶ Γερμανοῦ καὶ τῆς περὶ τὴν βασιλείαν τούτου ἐφέσεως. λε'. Ἀναγόρευσις τοῦ τυράννου Φωκᾶ. λς'. Εἴσοδος τούτου πρὸς τὰ βασιλεία. λζ'. Ὅπως ὁ Μαυρίκιος

ἐπαναστρέφειν ὡς αὐτὸν προσέταξε τῷ παιδί. λη'. Ἀναίρεσις τῶν παίδων τοῦ βασιλέως καὶ ἀποσφαγὴ Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. λθ'. Περὶ τῆς διαθήκης Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. μ'. Ὅπως τῶν βασιλέων τὰ σώματα τοῖς τῆς θαλάττης παρεδίδοντο κύμασιν. μα'. Ἐπιτάφιος εἰς Μαυρίκιον τὸν αὐτοκράτορα. μβ'. Ὅπως ἀντιδόσεις τῶν πεπραγμένων δεινῶν αἰ Ῥωμαίων δυνάμεις ὑπὸ τῆς θείας προνοίας ἐλάμβανον. μγ'. Ἀναίρεσις Θεοδοσίου τοῦ παιδὸς τοῦ αὐτοκράτορος καὶ Πέτρου καὶ Κομεντιόλου καὶ Κωνσταντίνου. μδ'. Περὶ τῆς γεγνουσίας πλάνης, ὡς Θεοδόσιος, ὁ υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος, τὸν φόνον διέφυγεν. με'. Περὶ τῆς δαιμονιώδους προαγορεύσεως τῆς γεγνουσίας κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν. μς'. Περὶ τῶν γεγονότων παραδόξων ὑπὸ Εὐφημίας τῆς μάρτυρος. μζ'. Ὅπως ὁ τύραννος Κωνσταντίναν, τὴν τοῦ βασιλέως ὁμόζυγον, ἅμα ταῖς θυγατράσιν ἐν ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ ἐνέκλεισεν. μη'. Πρεσβεία τοῦ τυράννου πρὸς Χοσρόην, τὸν Περσῶν βασιλέα. μθ'. Περὶ τῶν συμβεβηκότων Γερμανῶ τῷ στρατηγῷ. ν'. Ἀναίρεσις Ἀλεξάνδρου τοῦ συννεωτερίσαντος τῷ τυράννῳ Φωκᾷ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Α΄ 1.π.τ

[ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ]

1.π.1 Ἔδει μὴ μόνον τοῖς ἐκ φύσεως ἀγαθοῖς ἀλλὰ καὶ οἰκείοις εὐρήμασι κατακοσμεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον. ἔνεστι γὰρ λόγος αὐτῷ, χρῆμά τι θεῖον καὶ ἀξιάγαστον. τούτῳ καὶ θεὸν αἰδεῖσθαι καὶ σέβειν μεμάθηκε καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἐνοπτρίζεσθαι φύσεως, καὶ τῆς ἑαυτοῦ διαπλάσεως τὴν σύν1.π.2 ταξιν οὐκ ἠγνόησεν. τοιγάρτοι λόγῳ καὶ πρὸς ἑαυτοὺς συννεύουσιν ἄνθρωποι ἐκ τῆς ἕξω περιωπῆς ἐπ' αὐτὸν τὸν νοῦν εἰσκυκλήσαντες, τὰ τε περὶ τῆς σφῶν αὐτῶν δημιουργίας 1.π.3 ἀνελίττουσιν ὄργια. πολλὰ μὲν οὖν οὗτος ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις δεδώρηται καὶ συνέριθός ἐστι τῆς φύσεως ἄριστος. 1.π.4 ἃ γὰρ ἐκείνη διέλειπε λόγος τετελεσειούργηκε βέλτιστα, ἃ μὲν ἐς θεῶν ἐγκαλλωπίσας, ἃ δ' ἐς γεῦσιν ἠδύνας, ἔνια πρὸς ἀφήν τονώσας ἢ μαλακίσας, ἄλλα πρὸς ἀκοὴν μουσουργήσας, τῇ τῆς ἀπηχίσεως ἴυγγι κατακηλῶν τὴν ψυχὴν καὶ πρὸς 1.π.5 τὸ ἄκουσμα μεθελκόμενος. ἢ οὐχὶ καὶ τεχνῶν οὗτος σοφιστὴς πιθανώτατος; ἐξ ἐρίου μὲν εὐήτριον ἰστουργήσας χιτῶνιον, ἐκ δὲ ξύλων γεωργοῖς μὲν τεκταινόμενος ἐχέτην, πλωτῆρσί τε κώπην, τῷ τε στρατιῶτῃ πέλτην καὶ γέρρον κινδύνων 1.π.6 πολεμικῶν ἀμυντήρια. ἀξιολογώτατόν τε πάντων, τὸ τῆς 1.π.6 ἱστορίας διέθετο πολυπειρότατον ἀκοῇ μὲν ἠδυσμα, τῇ δὲ ψυχῇ παιδευτήριον· οὐδὲν γὰρ ταῖς φιλοπευθέσι ψυχαῖς 1.π.7 ἔνεστιν ἱστορίας ἐπαγωγότερον. ἱκανὸν δὲ τῷ τεκμηριῶσαι Ὀμηρικῆς τι δέλτου διήγημα. ἐπὶ τὴν Ἀλκινόου τοῦ βασιλέως αὐλήν ὁ τοῦ Λαέρτου παῖς ἔναγχος ἐκ τοῦ θαλαττίου κλύδωνος ἐπὶ τὴν ἠπειρον ἐκβρασθεὶς ἐξενίζετο, καὶ πολλὴ ἀμφὶ τὸν 1.π.8 Ὀδυσσεᾶ φιλοφροσύνη περιεκέχυτο. πρόχειρον γὰρ ἦν γυμνῷ καὶ τετρυχωμένῳ τὸ σῶμα συμφορᾷ ναυαγίας ἐσθῆτα λαμπρὰν ἐμπορησασθαι, ὑπῆν δ' αὐτῷ καὶ κοινὸν τῆς βασιλέως τραπέζης ἀξίωμα. καὶ οὖν τῷ ἐπήλυδι παρείχετο καὶ γλώττης 1.π.9 ἐλευθερία καὶ διηγημάτων ἐκθέσεως ἄδεια. τοὺς δὲ Φαίακας οὕτω τὰ τῆς ἱστορίας ἐνηύφραινεν ὡς χαίρειν εἰπόντας τῷ πότῳ θέατρον εἶναι δοκεῖν τὸ συμπόσιον καὶ διανιστᾶν τὰ ὄτα καὶ κεχηνέναι θεωμένους τὸν ἄνδρα καὶ τῷ μήκει 1.π.10 μηδαμῶς τῆς διηγήσεως ἀποκναίεσθαι. καίτοι τὰ πολλὰ τῶν ἀφηγημάτων κατηφεῖς εἶχε τὰς ὄψεις; μεγίστων γὰρ κινδύνων ἐμπειρία περιέρρει τῇ συνουσίᾳ. λίχον γὰρ ἀκοὴ καὶ 1.π.11 ἀκόρεστον, ἐστιωμένη λόγον παράδοξον. ἔνθεν ἄρα καὶ τοὺς ποιητὰς ἐπὶ

παιδεία πρώτους ἐνευδοκιμήσαντας ἔστι θεάσασθαι· παραλαβόντες γὰρ οὗτοι τὰς τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς φιλοῖστορας καὶ πρὸς μάθησιν ὀργώσας ἀεὶ καὶ ξένων διψώσας διηγημάτων, τεχνουργοῦσιν αὐταῖς μυθολόγημα, καὶ περιβάλλουσι φράσιν τῷ πλάσματι, ῥυθμῶ δὲ τὸ ψεῦδος στιβίζουσιν, καὶ μέτροις οἷα κεστοῖς θελκτηρίοις τισὶ τὸ 1.π.12 τεράτευμα καλλωπίζουσιν. καὶ τοσαύτην εἶχεν ἡ ψυχαγωγία τὴν δύναμιν, ὡς καὶ θεολόγους εἶναι νομίζεσθαι, καὶ παρ' ἐκείνους φοιτᾶν τοὺς θεοὺς, καὶ ταῖς ἐκείνων γλώτταις παραγυμνοῦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ οἴκοι, καὶ εἴ τί ποτε τῷ σφῶν 1.π.13 αὐτῶν βίω συνέτυχεν ἀνδραγάθημα ἢ δυστύχημα. οὐκοῦν εὐρήσειέ τις κοινήν ἀπάντων ἀνθρώπων τὴν ἱστορίαν διδάσκαλον, εἰσηγουμένην οἷς τε ἐγχειρητέον καὶ ἃ παροπτέον ὡς μὴ συνοῖσοντα. ἐμφρονεστάτους τε τοὺς στρατηγούς δι' ἐκείνης ἔστιν ἰδεῖν· τάττειν γὰρ δυνάμεις ἐπίσταται, ὅπως τε 1.π.14 λόχοις σοφίζεσθαι δεῖ τὸ πολέμιον. καὶ ταῖς μὲν τῶν ἄλλων συμφοραῖς προμηθεστέρους σφᾶς αὐτοὺς ἀπεργάζεται, τοῖς προσφαλεῖσιν ἐτέροις ἐκείνους ἰθύνουσα· ταῖς δ' αὖ πάλιν εὐπραγίαις εὐδαιμονεστέρους ἀπέδειξε μικραῖς ἀφορμαῖς 1.π.15 μεγάλας ἀρετῶν κορυφὰς ἐπαυξάνουσα. καὶ τῶν μὲν πρεσβύτη χειραγωγός τις ἔστι καὶ βακτηρία, τῷ δὲ νέῳ παιδαγωγὸς κάλλιστος καὶ συνετώτατος, τῇ πολυπειρία πολιοῦσά πως τὸ νεώτερον καὶ προφθάνουσα τοῦ χρόνου τὰ κατ' ὀλίγον μαθή1.π.16 ματα. πρὸς ἣν ἐπιδραμοῦμαι καὶ αὐτός, εἰ καὶ μείζον ἢ κατ' ἐμὲ τὸ ἐγχείρημα διὰ τὸ τῆς λέξεως ἀγεννὲς τῶν τε νοημάτων τὸ ἀδρανέστατον τῆς τε τοῦ λόγου συνθήκης τὸ ἀκαλλὲς τό τε τῆς οἰκονομίας ἀτεχνότατον. εἰ δὲ τῷ εὐχαρί τι τῶν ἐκτεθησομένων φανείη, τύχη τινὶ προσαπτέτω· μὴ γὰρ ἐπιστήμη τὸ αἴτιον. 1.1.1 Ὅτε τὸν αὐτοκράτορα Τιβέριον τῆς ἐντεῦθεν ἔδει λοιπὸν μεταβήσεσθαι λήξεως καὶ τῷ κοινῷ ὑπέκρινεν νόμῳ τῆς φύσεως, ἐπιθεμένης τῇ νόσῳ μελαίνης χολῆς, ὡς σύνηθες παισὶν ἀποκαλεῖν ἰατρῶν, ἀνερρήθη Μαυρίκιος καὶ βασιλέως ἀξία μεγαλαυχεῖται καὶ νεάζων τῇ ἀλουργίδι τῆς μεγάλης τῶν 1.1.2 αὐτοκρατόρων δυνάμεως μετελάγχανεν. φοράδην γὰρ ἀχθεῖς ὁ βασιλεὺς Τιβέριος ἐπὶ τὴν ὑπαιθρον τῶν βασιλείων αὐλήν, ἣτις παρήνωται τῇ πολυστιβάδι τῶν ἀνακτόρων οἰκία προαυλίῳ περιφανεῖ καὶ περιδόξῳ τῷ προσκηνίῳ, τὸν τῆς ἱεραρχικῆς προεστῶτα καθέδρας συγκαλεσάμενος (Ἰωάννης δὲ κατ' ἐκείνο καιροῦ τοὺς τῆς ἐκκλησίας διίθυεν οἷακας) τόν τε τῶν ἱερῶν ἀξιωματῶν συναθροισάμενος ξύλλογον τοὺς τε δορυφόρους καὶ φύλακας καὶ πάντας τοὺς ἐξ βασιλέως τιμὴν συντεταγμένους, ναὶ μὴν καὶ τοὺς ἐπισημοτέρους τοῦ δήμου, 1.1.3 αὐτὸς μὲν οὐδέπω τοῖς ἐντυχοῦσι διείλεκται, βασιλέως δὲ γλῶτταν τὸν Ἰωάννην ἐδείκνυεν, ἄνδρα ῥήτορά τε δεινὸν καὶ νόμων Ῥωμαϊκῶν ἐπιστήμονα, ὃς τὰ βασιλέως προστάγματα τῷ διατόρῳ τῆς εὐγλωττίας ἐμεγαληγόρει βασιλικῆς μεγαλοφροσύνης ἐπάξια. τοῦτον ἐπιχωρίῳ Ῥωμαῖοι φωνῇ 1.1.4 ἀποκαλοῦσι κυαιστορα. παρῆν γοῦν ὁ αὐτοκράτωρ ἐπὶ τῇ χειροτονίᾳ τοῦ βασιλέως ἅμα τῇ παιδί Κωνσταντίνῃ, ἣν τῷ Μαυρικίῳ τύχης ἅμα καὶ βίου κοινωνὸν ἐποίησατο, καὶ πρό γε τῆς ἀναρρήσεως τῷ ξυλλόγῳ τάδε παρέθετο. 1.1.5 Ἄνδρες Ῥωμαῖοι, τὸ πολυθρῦλητον τοῖς ἔθνεσιν ὄνομα καὶ ἐπίτιμον, τὸ ἐπὶ στομάτων πολλῶν ἐπ' εὐφημία δι' εὐκλειαν περικείμενον, μεγάλα καὶ τελευταῖαι νῦν αἰ τῶν φροντίδων ὠδίνες ἡμῖν περιίστανται, αἰ μὲν τὰ τῆδε διαθεῖναι καλῶς ἀναγκάζουσαι, αἰ δὲ τῆ διαζεύξει τῆς μεταστάσεως ἐκταράττουσαι καὶ τῶν ἐνθένδε τοὺς λόγους τῆς 1.1.6 βιοτῆς παραθέσθαι τῷ δημιουργῷ κατεπέγουσαι. καὶ περιδείης μοι τήμερον ἢ πάλαι παρρησία καὶ ἄδεια· οἷς γὰρ ἀφθονία τῆς ἐξουσίας, τούτοις εἰκὸς καὶ τὰ σφάλματα παρέπε1.1.7 σθαι πλείονα. ἀλλ' ὅμως αἰ περὶ τῆς βασιλείας ἡμῖν ὀξύτεραι καὶ προκύπτουσαι, οὐχ ὄτω ταύτην οὕτω ταχὺ κατατίθεσθαι, ἀλλ' ὄτω ταύτην ἔνεστι καλῶς διατίθεσθαι, ἐπεὶ μηδὲ κατενεγυώμην ταύτην ἐγὼ ἐπὶ τε τρυφῇ τῆς ἐξουσίας καὶ κολακείᾳ τοῦ σώματος. ὀρῶ δὲ καὶ τὴν φύσιν μετὰ τῆς τύχης ἡμᾶς

κατατρύχουσαν. 1.1.8 βασιλεία γὰρ καὶ παῖδες καὶ γυναῖον κατὰ ταυτὸν ἐπιτίθενται, ἢ μὲν ἡγεμόνα ζητοῦσα σοφόν, ἢ δὲ κηδεμόνα χηρείας ἐπιεικέστατον τε καὶ εὐσεβέστατον, αἱ δὲ τοὺς χειραγωγοῦντας διὰ τὸ τῆς ἡλικίας ἄωρον τό τε τῆς θηλείας φύσεως ἀσθενέστερον. 1.1. περιφρονῶ δὲ πολλάκις ὑπὸ τῆς νόσου τὴν φύσιν καὶ τὸν ἐκείνης δραπετεύω δεσμὸν καὶ παίδων ὑπερορῶ, καὶ περιῶπταί μοι γυναῖον, ἤδη τεθνάναι δοκῶν καὶ τῆσδε τῆς προμηθείας 1.1.10 ἐλευθερίαν λαχεῖν. ἀλλ' εὐθὺς ἢ περὶ τῶν σκῆπτρων ἀπαραίτητος φροντὶς εἰσεπήδησεν· οὐ τὸ μόνον γὰρ διατηρῆσαι κράτος ἐμπιστευθὲν ἔστιν ἀγών, ἀλλὰ καὶ τὸ δεόντως ἑτέροις 1.1.11 παραπέμψαι τὸν κλῆρον. δεῖ γὰρ τῶν προτέρων ἡγεμόνων εἶναι τοὺς δευτέρους ἀμείνους, ἵνα τοῖς προσφαλεῖσιν ἐκείνοι τὴν παρ' αὐτῶν διόρθωσιν εἰσαγάγωσιν, ἢ διολισθάνειν ἅπαν συλλήβδην εἰπεῖν τὸ ὑπήκοον, ἀδρανεστέρᾳ κρηπίδι 1.1.12 τὴν βασιλείαν στηρίζαντι. τούτων κατεσθιόντων τῶν λογισμῶν τὴν διάνοιαν, ἢ τεχνίτις ἡμῖν πρόνοια συλλαμβάνει τῶν πόνων καὶ μίαν μεθ' ἡμῶν βουλήν προηνέγκατο καὶ δείκνυσι τὸν βασιλεύσοντα ἐπιβάτην τε τῆς ἐξουσίας ἐσόμενον, Μαυρίκιον τουτονί, ἄνδρα λυσιτελέστατον, τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ πολλοὺς καὶ μεγάλους πόνους ἐγκαταθέμενον, ὥσπερ ἀρραβῶνάς τινας προκαταβαλόμενον τῆς ἐσομένης ἀμφὶ τὸ ὑπήκοον προνοίας 1.1.13 αὐτῷ. τοῦτον αὐτοκράτορα τήμερον ὄψεσθε. οὕτω δὲ πέποιθα ἐπὶ τήνδε τὴν μεγίστην ἐγχείρησιν (καὶ τὰ τῆς διανοίας οὐ σκάζει κινήματα), ὡς καὶ τὸ θυγάτριον ἅμα τῇ βασιλείᾳ τούτῳ πεπίστευκα. τηλικούτῳ φύσεως ἐνεχύρῳ θαρρύνων ὑμᾶς ταύτην ἐφόδιον τὴν ψυχαγωγίαν ἐπὶ τὴν μακρὰν ἐκείνην 1.1.14 ἐκδημίαν ἀποίσομαι. καὶ ὑμεῖς δὲ μοι μάρτυρες τῆσδε τῆς καλλίστης συντάξεως ἀξιόχρεω ἐξ ὧν ἐπειράθητε ἡμῶν τε ἡνιοχούντων τὴν ἡγεμονίαν καὶ τοῦδε παριππεύοντος λίαν 1.1.15 ἡμῖν ἐμφρονέστατα. σὺ δὲ μοι, Μαυρίκιε, κάλλιστον ἡμῖν ἐπιτάφιον τὴν σὴν βασιλείαν πεποίησο. κόσμιε τὸν ἐμὸν τάφον ταῖς σαῖς ἀρεταῖς, μήτε τὰς τῶν πεπιστευκότων καταισχύνων ἐλπίδας, μήτε τὰς σὰς ἀγνωμονῶν ἀρετὰς τὴν τε 1.1.16 τῆς ψυχῆς δραπετεύων εὐγένειαν. χαλίνου λόγῳ τὴν ἐξουσίαν, φιλοσοφίᾳ τὸ κράτος οἰάκιζε· βασιλεία γὰρ ὑψηλὸν τι χρῆμα καὶ μετέωρον, ἐς μέγα τὸν ἐπιβάτην ἀπαιωροῦσα τοῖς τε λογισμοῖς ἐκφρυάττουσα. δόκει μὴ πάντων ὑπερέχειν τῷ φρονιμώτατος εἶναι, εἰ καὶ τὰ τῆς τύχης ὑψηλά σοι παρὰ 1.1.17 πάντας. θηρῶ παρὰ τῶν ὑπηκόων ἀντὶ μὲν φόβου τὴν εὐνοίαν, ἀντὶ δὲ κολακείας τίμα τὸν ἔλεγχον οἷα διδάσκαλον ἄριστον· ἀνουθέτητον γὰρ ἐξουσία καὶ παιδείας οὐκ ἀνεχόμενον. ἔστω πρὸ τῶν σῶν ὀφθαλμῶν σύνεδρος ἢ δίκη 1.1.18 πρυτανεύουσα τῶν βεβιωμένων ἀντίδοσιν. νόμιζε τὴν πορφύραν, τῷ φιλόσοφος εἶναι, εὐτελές τι ράκος ἀμπέχεσθαι, τὸν δὲ στέφανον μηδὲν τι διοίσειν τῶν ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς τῆς θαλάττης ψηφίδων. στυγνὸν τὸ τῆς ἀλουργίδος ἄνθος, καὶ μοι δοκεῖ τοῖς βασιλεῦσι παρεγγυᾶν μετριοπαθεῖν ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις, καὶ μὴ περιγάνυσθαι καὶ φρυάττεσθαι τῇ πενθίμῳ ταύτῃ τῆς μοναρχίας στολῇ· οὐ γὰρ ἐξουσίαν ἀκολασίας ἀλλὰ δουλείαν ἔνδοξον τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλείας 1.1.1 φιλοσοφεῖν ἐπαγγέλλεται. ἡγεῖσθω τῆς ὀργῆς τὸ φιλάνθρωπον, τῆς δὲ σωφροσύνης ὁ φόβος. ἐξέταξε γὰρ καὶ ταῖς μελίτταις ἡγεμόνας ἢ φύσις, ὡχύρωσε δὲ καὶ κέντρῳ τὸν βασιλέα τὴν μέλιτταν ὥσπερ τι κράτος αὐτόματον ἐγκεντρίζουσά πως αὐτῷ, ἵνα καὶ πλήττειν ἔχη τὸν μὴ δικαίως πειθόμενον. 1.1. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐκείνη τὸ κέντρον τυραννικόν, δημωφελές δὲ μᾶλλον καὶ δίκαιον. οὐκοῦν ἐκείνης ἐσόμεθα μιμηταί, εἰ μήγε λόγος δεδύνηται χαρίζεσθαι καὶ τὰ μείζονα. ταῦτα μὲν ὁ προβολεὺς ἐγώ· ἔξεις δὲ τῆς γνώμης ὥσπερ δικαστὴν τὴν ἐξουσίαν ἀδέκαστον, ἢ τιμῶσαν τὰς ἀρετὰς ἢ τὴν κακίαν φαυλίζουσαν." 1.1.21 "Ὅτε τοίνυν τὰ τῆς διαλέξεως ἐπερατοῦτο τῷ αὐτοκράτορι, πολὺ τοῖς θεαταῖς τὸ δάκρυον ἐπεκύμαινεν, τῶν μὲν ἀνωμένων ἐπὶ τῷ πάθει, παρ' οἷς καὶ τὰ τῆς εὐνοίας ἦν λιπαρότερα, ἄλλων δὲ κατακηλουμένων ἐπὶ τῷ οἴκτῳ διὰ

τῆς συμπαθείας· φιλεῖ γὰρ ἡ συμφορὰ καὶ τῷ θεατῇ μετα1.1.22 διδόναι τοῦ πάθους, τὴν στεφάνην <δὲ> ὁ βασιλεὺς ἀράμενος τὴν τε πορφυρᾶν διπλοῖδα, ἀμπεῖχε τὸν Καίσαρα. διεχεῖτο δὲ πολλὴ ταῖς εὐφημίαις παρὰ τῶν ὑπηκόων βοή. ἔνιοι γὰρ τὸν προστησάμενον ἀπεθαύμαζον ἀγάμενοι τῆς εὐβουλίας τὸν αὐτοκράτορα, ἕτεροι τὸν ἀναρρηθέντα καὶ τηλικαύτης ἡγεμονίας ἑαυτὸν παραθέμενον ἄξιον, ἅπαντες δὲ τὸν αἴτιον τούτων ἀπάντων θεὸν ἄμφω ταῦτα καλῶς συμβιβάσαντα. 1.1.23 ἐπεὶ δὲ ὁ μέγας οὗτος καὶ ὕστατος τοῦ βασιλέως σκοπὸς διανυσθεὶς ἐτετέλεστο, τά τε τῆς ἀναγορεύσεως ἔθη κατὰ τοὺς βασιλικούς θεσμούς ἐπεπλήρωτο, ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ κλίνην Τιβέριος ὁ αὐτοκράτωρ ἀνέζευξεν. 1.2.1 Λόγος δὲ καὶ θείαν ὁμφὴν πρό τινος βραχέος τῆς νόσου καιροῦ κατηχηθῆναι Τιβερίῳ τῷ αὐτοκράτορι. ἔδοξε γὰρ ἐν ὕπνοις παρεστάναι αὐτῷ πάγκαλος τὴν θεᾶν ἀνὴρ ἐνθέου τινὸς ὠραιότητος εἰκόνα φερόμενος, τῷ μὲν λόγῳ τὸ ἄρρητον, τῇ δὲ γραφῇ τὸ ἀμίμητον. ἐσθῆς δὲ τῷ νεανία λευκή, τὸν τε τόπον καὶ τὸν θεατὴν καταυγάζουσα ταῖς 1.2.2 μαρμαρυγαῖς τῆς ἐλλάμπυεως. φῆσαι δὲ πρὸς τὸν Καίσαρα, συνδημηγορούσης αὐτῷ τῆς χειρὸς ἐν τῷ σχήματι, "τάδε σοι, Τιβέριε, τὸ τρισάγιον λέγει· οἱ τύραννοι τῆς ἀσεβείας ἐπὶ τῆς σῆς βασιλείας οὐ φοιτήσουσι χρόνοι." εἶτα τὸν βασιλέα διανήψαντα τεταράχθαι τῇ φαντασίᾳ, ὄρθριόν τε διανίστασθαι καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν διεξιέναι τὰ τῶν ὄνειράτων θεάματα. 1.2.3 Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ (πρὸς γὰρ τὸν λόγον ἐπάνειμι) τῷ κοινῷ τῆς φύσεως νόμῳ Τιβέριος, εἰ καὶ βασιλεὺς ἐτύγχανεν ὢν, ἐπειθάρχησεν ἀπέστη τε τῶν τῆδε, καὶ οἷα σκηνὴν τῆς ψυχῆς καταλελύκει τὸ ἀχθοφόρον τουτὶ καὶ γῆϊνον χιτωνίσκιον. καὶ πολὺς ἀνὰ τὸ ἄστρῳ ἐπεκύμαινε θρήνος· πολλῶν γὰρ ὀφθαλμῶν ρεῖθρον διήνοιξε καὶ φλέβας δακρῶν ἀνέτεμεν, καὶ μέγα ταῖς τῶν πολλῶν ψυχαῖς ἐνεφοίτα τὸ 1.2.4 πένθος. τὸ φαιδρὸν τῆς στολῆς διερρήγνυτο τό τε κατηφὲς τῆς ἐσθῆτος ἀντελαμβάνετο. ἅπαντας ἐπὶ τὸ στυγνὸν ἐκεῖνο θέατρον συνεκάλει τὸ ἄκουσμα. εἰσήρρει τὰ πλήθη τῇ βασιλίδι αὐλῇ· οὐκ εἶχε τὰ προαύλια φύλακας τοῖς πολλοῖς προπετάσασσι μὲν τοῖς ἐν ἀξίᾳ φιλοτιμουμένοις τὴν εἴσοδον. κατηφῆς ὕμνωδία πάννυχος ἦν ταῖς φωταγωγοῖς λαμπάσι σκυθρωπὸν 1.2.5 ὄψιν παρέχουσα. καὶ δῆτα μετὰ τὸν ὄρθρον τὰς ἀκτῖνας προσβάλλοντος ἡλίου καὶ τὸ ὑπέργειον διατρέχοντος ἡμισφαίριον, προύπεμπεν ἅπας τεθνηκότα τὸν βασιλέα καὶ μετ' εὐφημίας εἶχεν ἐπομβρῆσαν τὸ δάκρυον, πολὺς τε ἦν ὁ ἐπιτάφιος ἔπαινος, εἰς ἀπὸ στομάτων πολλῶν προχεόμενος οἷά τις ποταμὸς εἰς πολλὰς ἀρχὰς μεριζόμενος, ἢ δένδρον ὑψιτενές τε καὶ εὐκόμον πολλαῖς τε καὶ μεγάλων κλάδων 1.2.6 ἐκφύσει διαιρούμενον. εἶωθε γὰρ δεινοπαθεῖν τὸ ὑπήκοον ἐπὶ ταῖς ἀώροις μεταστάσει τῶν ἐπιβεβηκότων δυνάμεως, εἶγε πιθανῶς καὶ δημοτικώτερον τῆς ἡγεμονίας ἀπάρξαιντο. 1.2.7 ἐπεὶ δὲ τοῦτον ὁ τῶν βασιλέων ὑπεδέξατο τάφος, ἐπὶ τὴν ἐς Μαυρίκιον τὸν αὐτοκράτορα δορυφορίαν ἅπας ἐτέτραπτο, καὶ πέρας αὐθήμερον εἶχε τὸ δάκρυον· οὐχ οὕτω γὰρ τοῖς ἀνθρώποις τῶν παρωχημένων ἐστὶν ἀνάμνησις ὡς ἡ περὶ τὰ παρόντα μετὰ σπουδῆς ἐπιμέλεια. 1.3.1 Ἦδη δὲ τὸν τῆς ἱστορίας ὑφαίνειν ἱστὸν ἀπαρχόμενος τοὺς τε βαρβαρικούς πολέμους ἀναγράφτους ποιούμενος, τῆς κατὰ τοὺς Ἀβάρους κινήσεως πρῶτα μνησθήσομαι διὰ τε τὸ τῶν πράξεων προσεχέστατον τῆς τε τάξεως τὸ προσφορώτατον. 1.3.2 οὐκ ὀλίγα τοίνυν νεανικώτερον παρ' ἐκείνων τὸ τηλικαῦτα τετόλμηται. Οὐννοι δ' οὗτοι, προσοικοῦντες τῷ Ἰστρω, ἀπιστότατον ἔθνος καὶ ἀπληστότατον τῶν νομάδην βιούντων. 1.3.3 οὗτοι πρεσβεύονται πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μαυρίκιον οὐχ ἥκιστα τοῦ μεγίστου πολιέματος γενόμενοι κάτοχοι. Σίρμιον δὲ τοῦτο ὠνόμαστο, ἄστρῳ τε περίδοξον ἦν, τοῖς ἀνὰ τὴν Εὐρώπην οἰκοῦσι Ῥωμαίοις περιλαλούμενον καὶ ἀδόκιμον. 1.3.4 τοῦτο ἦλθε πρό τινος βραχυτάτου καιροῦ τοῦ τὸν αὐτοκράτορα Μαυρίκιον τὰς Ῥωμαϊκὰς μετὰ τῆς πορφύρας ἐνδύντα 1.3.5 φροντίδας τῆς τῶν

Καισάρων ἐποχεῖσθαι καθέδρας. τὸ δ' ὅπως Μενάνδρω τῷ περιφανεῖ σαφῶς διηγόρευται· περὶ ὧν οὐ μοι σχολὴ ἐπεξεργαστικώτερον τοῖς μακροῖς ἐκείνοις λόγοις ἐπεξελεῖν, αὐθις δ' ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεῖν καὶ 1.3.6 ποιητικοῖς ἐπιτρέβεσθαι μῶμοις. ἐπεὶ δὲ ἐν χερσὶ τὸ ἄστρῳ ἐγεγόνει τῶν Οὐννων, προῆλθον αἱ σπονδαί, ὅπως ἡσυχίαν 1.3.7 ἀσπάσοιτο τὸ πολέμιον καὶ τὴν ἡρεμίαν φιλοσοφήσειεν. αἱ δὲ συνθήκαι ἐπονείδιστοι Ῥωμαίοις· μετὰ γὰρ τηλικούτον κολοφῶνα κακοῦ, οἷά πως ἀγωνοθέται καθήμενοι, ὡσπερ ἄθλον εὐδοξίας δῶρα λαμπρὰ τοῖς βαρβάρους παρείχοντο ὀγδοήκοντά τε χιλιάδας χρυσῶν καθωμολόγουν ἂν' ἔτος ἕκαστον τοῖς βαρβάρους ἐγκαταβάλλεσθαι δι' ἐμπορίας ἀργύρου 1.3.8 τε καὶ ποικίλης ἐσθῆτος. οὐ περαιτέρω δὲ διήρκεσαν τῶν δύο ἐνιαυτῶν αἱ σπονδαί· κατηυθαδίσατο γὰρ Ῥωμαίων ὁ παρὰ τοῖς Οὐννοις Χαγάνος οὕτω λεγόμενος. φήμη δὲ τις ἄμφ' αὐτὸν πρὸ τοῦ τὴν εἰρήνην διαφθαρῆναι περιεκέχυτο, ὡς ζῶα τρέφεται παρὰ Ῥωμαίοις τῷ μεγέθει καὶ τῷ σώματι ἐμφανέστατα. διὸ ἐξήτησε βασιλέα εἰς θεῖαν τούτων ἐλθεῖν. 1.3. καὶ ψυχαγωγεῖ θάττον ὁ βασιλεὺς τῆς ἱστορίας τὸν ἔρωτα καὶ δίδωσιν εἰς θεωρίαν ἐλεφάντων γενέσθαι, πέμψας ὡς αὐτὸν ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ τρεφομένων θηρίων τὸ ἐξοχώτατον. 1.3.10 ὀπηνίκα δ' εἶδεν τὸ Ἰνδικὸν ζῶον ὁ Χαγάνος ἐλέφαντα, παραυτίκα καταλύει τὸ θέατρον καὶ παλιννοστεῖν προστάττει τὸ θηρίον παρὰ τὸν Καίσαρα, ἢ καταπλαγεῖς ἢ ἀποφαλίσας τὸ θαυμαζόμενον, οὐκ ἔχω εἰπεῖν· οὐ γὰρ ἂν ἐκρυσάμην. 1.3.11 ἐπώχλει δὲ τὸν Καίσαρα καὶ κλίνην χρυσοῦν τεχνουργήσαντα ὡς αὐτὸν παραπέμψαι· ἐπὶ τοσοῦτον γὰρ τοῦτον μετεώριζεν ἢ τῆς παρούσης τύχης ἀκρώρεια. βασιλεὺς δὲ τὸ δῶρον 1.3.12 ἐξεργασάμενος βασιλικῶς μετεπέμπετο. ὁ δὲ σοβαρευόμενος 1.3.12 πολλῶ μᾶλλον κατεβρενθύετο οἷα προπηλακίζόμενος τῷ ἀναξίῳ τοῦ δωρήματος, ἀπεπέμπετο δὲ παρὰ τὸν αὐτοκράτορα ὡς εὐτελές τι καὶ ἄκομψον τὴν χρυσοῦν ἀλαζονικῶς 1.3.13 τερὸν κλίνην. ναὶ μὴν ἡξίου καὶ πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα τοῦ χρυσοῦ χιλιάσι καὶ ἐτέρας εἴκοσιν ἂν' ἔτος ἕκαστον παρὰ Ῥωμαίων ἀποίσεσθαι· καὶ δῆτα δυσανασχετοῦντος τοῦ αὐτοκράτορος, περιφρονεῖ τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὄρκους ταῖς αὖραις φέρειν ἐδίδου, 1.4.1 ἀθρόον τε τὴν πολέμῳ φίλην ἀράμενος σάλπιγγα τὰς δυνάμεις συνήθροιζε καὶ τὴν Σιγγηδόνα τὴν πόλιν ἐξαπιναίως ἄφρακτον οὔσαν ἐλάμβανε πολεμικῶν τε ὀργάνων χηρεύουσαν διὰ τὸ ἐκ τῆς εἰρήνης ραθυμίαν πολλὴν ὑπερεκχεῖσθαι τῆς Θράκης· ἀφύλακτον γὰρ εἰρήνην 1.4.2 καὶ προμηθείας οὐκ ἀνεχόμενον. τῶν τε τοῦ ἄστεος τοῖς πλείστοις συμπαρομαρτεῖ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἀυλιζόμενοις, τῆς ἄλλω τοῦτο κατεπειγούσης ποιεῖν· θέρους γὰρ ὦρα ὑπῆν, 1.4.3 καὶ ὅσον ἀποζῆν ἐθησαυρίζοντο. ἀκονιτὶ δὲ τὴν πόλιν οὐχ εἶλεν ὁ βάρβαρος· μεγίστη γὰρ συμπλοκὴν ἀνά τὰς πύλας συνεπεπτώκει τοῦ ἄστεος, πολλοὺς τε τῶν Ἀβάρων διαφθαρῆναι συνέτυχεν, Καδμεῖαν τε, τὸ τοῦ λόγου, ἀποφέρεσθαι νίκην· πολλὰς τε καὶ ἐτέρας ἀστυγεῖτονας πόλεις ληΐζεται. ταύτας δὲ ῥᾶστα καὶ πόνων ἐκτός· ἀόρατον γὰρ ἦν τὸ κακὸν 1.4.4 καὶ ταῖς ἐλπίσιν ἀκαρὰδόκητον. ἀνελῶν τε Αὐγούστας καὶ τὸ Βιμινάκιον (πόλεις δ' αὗται λαμπραὶ ὑπὸ τὸ Ἰλλυρικὸν φορολογούμεναι) παραυτίκα στρατοπεδεύεται καὶ τὴν Ἀγχίαλον 1.4.5 περιτέμνεται, τὰς τε περιοικίδας κώμας ἐδήλωσεν· τὸν δὲ τῶν θερμῶν ὑδάτων οἶκον οὐκ ἀναστῆσαι φασίν. λόγος δὲ τις ὡς ἡμᾶς ἐξεφοίτησεν, ἐνθάδε τὰ τοῦ Χαγάνου ἀπορρύψασθαι γύναια καὶ μισθὸν τῆς ἀπολαύσεως ἐκείνον αἰτεῖν μὴ καταρριπτεῖν τὰ τῶν ὑδάτων οἰκοδομήματα. λέγεται δὲ τὰ ὑδάτια ταῦτα τοῖς λουσαμένοις ἀγαθὸν εἶναι καὶ εἰς ὑγείαν τούτοις συμμαχεῖν. 1.4.6 τριῶν δ' ἐπιγενομένων μηνῶν πρεσβεύονται Ῥωμαῖοι πρὸς Χαγάνον καὶ τὸν πόλεμον ἀπεκηρυκέυσαντο, Ἐλπίδιον ἐκπέμψαντες, ἄνδρα ἐς συγκλήτου βουλήν ἀναγόμενον, τῆς τε Σικελίας ἡγεμονεύσαντα καὶ τῶν τοῦ πραιτώρος ἐπιβάντα βημάτων· ἀρχὴ δὲ τις αὕτη παρὰ Ῥωμαίοις οὐκ ἄκομψος. 1.4.7 ξυνωρικέουσι δ'

αὐτῷ καὶ Κομεντίολον, ἄνδρα τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως ὑπερφερόμενον, ὃν σκρίβωνα τῇ Λατινίδι φωνῇ Ῥωμαῖοι κατονομάζουσιν. ἦκον γοῦν ἄμφω παρὰ τὸν Χαγάνον ἐπὶ τὴν Ἀγχίαλον καὶ περὶ σπονδῶν 1.4.8 ἠξίουσαν ὡς προσετάχθησαν. τοῦ δὲ μὴ μετριοπαθοῦντος ἐπὶ τοῖς ἀδικήμασιν, ἀλλὰ καὶ προσαπειλοῦντος αὐθαδικώτερον τὰ λεγόμενα τεῖχη καθαιρήσειν Μακρά, καὶ τοῦ μὲν Ἐλπίδιου ὑποχαλῶντος τοῖς λόγοις καὶ μηδὲ οὕτως θεραπεύοντος οἰδαινό1.4. μενον φρύαγμα, Κομεντίολος μεγαλοφρόνως τὴν τῆς γλώττης εὐγένειαν ἐπεδείκνυτο τὴν τε Ῥωμαϊκὴν ἐλευθερίαν δίκην σώφρονος δεσποίνης τινὸς ἄχραντον θαλαμῶν καὶ μὴ διαφθεῖρων μοιχικαῖς κολακείαις, τῶν ἀξιολογώτερον τῶν Ἀβάρων ἅμα τῷ Χαγάνῳ παρόντων, τοῖσδε προσεχρήσατο ῥήμασιν. 1.5.1 "Ἐδόκουν σε Ῥωμαῖοι, Χαγάνε, τοὺς τε πατρώους θρησκεύειν θεοὺς καὶ τοὺς ἄλλας τῶν ὄρκων αἰσχύνεσθαι καὶ δεξιὰς καὶ συνθήκας μηδαμῶς ἀποσεῖσθαι, μηδὲ τὸν τῆς εἰρήνης ἄξονα διὰ σοῦ καταβάλλεσθαι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ δῶρων βασιλικῶν μεμνησθαι πολλῶν καὶ φιλοφροσύνης Ῥωμαϊκῆς, καὶ τῆς περὶ τοὺς σοὺς προγόνους εὐεργείας, ταῦτόν δὲ φιλοξενίας εἰπεῖν, ἐπιλήσιμονα μὴ γεγενῆσθαι ποτε, μήτε δ' ἑτέρων τῶν ὑπὸ σοῦ τεταγμένων ἀδικούντων Ῥωμαίους 1.5.2 ἀνέχεσθαι· πρέπει γὰρ τοὺς ἡγεμόνας σωφρονεστέρους τῶν ὑπηκόων καὶ εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι, ἵνα ὅσον τῷ κράτει 1.5.3 ὑπερέχωσιν, τοσοῦτον καὶ τῇ ἀρετῇ διενέγκωσιν. τοιγαροῦν διὰ τὴν ἐκ τῆς εἰρήνης εὐνοίαν ἀμνημονοῦσι Ῥωμαῖοι τῶν ὑπὸ σοῦ προὑπηργμένων δεινῶν καὶ πολλῶν ἀδικημάτων γεγόνασιν ἐπιλήσιμονες, καὶ φιλανθρωπία πάντων τῶν ἔθνων διαφέροντες οὐ πρὸς ὄρεξιν ἀντιλυπήσεως κενικήκασιν ὄπλα· 1.5.4 τὴν γὰρ ἐς ὕστερον ἡρεμίαν τῶν ἔμπροσθεν ἀδικημάτων νεανικώτερον ἐγχειρηθέντων περὶ πολλοῦ ἐπεποίηντο, χαίρειν 1.5.5 φράσαντες ταῖς ἀντιδόσεσιν. ἐπεὶ δὲ πάντα σοι παρῶπται τὰ πρὸς καλοκαγαθίαν ὀρώντα, καὶ δίκης ὄμμα τυφλόν, καὶ πόδες προνοίας χωλεύουσιν ἀμοιβὴν ἀξίαν τοῖς βεβιωμένοις ἀντιμετρεῖν οὐ δυνάμενοι, θεὸς δέ σοι τὸ βούλημα ὅποι καὶ θέλει φερόμενον, οὐκ ἐπιλήσονται Ῥωμαῖοι τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ μέγιστον κομιδῆ κατὰ σοῦ συστήσονται 1.5.6 πόλεμον, καὶ φόνον πολλὸν χειρουργήσουσιν. προσηνέστερος γὰρ αὐτοῖς τῆς εἰρήνης ὁ πόλεμος, ὅτε μὴ τὴν ἡσυχίαν ἀσπάσοιτο τὸ πολέμιον. τί γὰρ Ῥωμαίων τῶν πρότε γῆς εὐκλεέστερον ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀθλούντων καὶ δόξης καὶ πατρίδος καὶ παίδων; εἰ γὰρ ὄρνισιν εὐτελεστάτοις τισὶν ὑπὲρ τοῦ μὴ ἡττηθῆναι ἐκάτερον μήτε εἶξαι θατέρῳ τὸν ἕτερον πόλεμος καρτερός καὶ μαινόλις ἔστι παράταξις, τί δῆτα ἀνθρώπους οἶει καὶ Ῥωμαίους, ἔθνος τε μαχιμώτατον καὶ βασιλείαν ὀνομαστοτάτην; ἦς οὐ ῥάδιον κατα1.5.7 φρονεῖν, εἰ μὴ γε μόνον αὐταῖς ταῖς ἐνάρξεσιν. μὴ τοίνυν μεγαλαύχει ἐπὶ τοῖς κακῶς διατεθεῖσι καὶ ἀπίστως τὸ τήμερον· ἐπὶ γὰρ τοῖς κατωρθωμένοις τὸ μέγα φρονεῖν ἴσως ἐπαινετόν· τὸ δ' ἐπὶ κακία βρενθῦεσθαι ἐν ὕβρεως μοίρα, 1.5.8 οὐκ ἐν εὐκλείᾳ προσήκει χαρακτηρίζεσθαι. μεγάλα σοι τὰ πρὸ μικροῦ τῆς ἀγνωμοσύνης ἀνδραγαθήματα· ἀλλὰ μεγίστη καὶ τῶν Ῥωμαίων ἡ δύναμις, ἢ τε τοῦ Καίσαρος ἐπιμέλεια, καὶ τῶν ὑποφόρων ἔθνων τὸ ἐπίκουρον, ἢ τε τῶν χρημάτων ῥοπή, τό τε τῆς θρησκείας παρὰ πάντα τὰ τῆς οἰκουμένης 1.5. ἔθνη εὐσεβέστατον καὶ διὰ τοῦτο καὶ δυνατώτατον. οἷς ἀντιστρατεύειν μόνον ἠθέλησας, τοῦ δὲ ὅπως ἂν εἶη ἡμέλησας. ποίους δὲ καὶ παρὰ τοῖς ὁμόροις ἔθνεσιν εὐδοξίας χαρακτηῖρας ἀποίησιν, Ῥωμαίους ἀγνωμονῶν; ἢ τί σοι λοιπὸν 1.5.10 ἐνέχυρον πίστεως καταλέλειπται; οἱ σοὶ παρὰ σοῦ παροινοῦνται θεοί· ὄρκοι βιάζονται, σπονδαὶ καταλέλυνται, εὐεργέται πάσχουσι κακῶς ὑπὸ σοῦ· οὐ πείθουσι δῶρα δύνάμιν αἰδέσιμον ἔχοντα. ἔασον ἡμᾶς ἡρεμεῖν. μὴ τὴν σὴν εὐκαιρίαν πρὸς κακὴν ἀδολεσχίαν μετάβαλλε, καὶ τοὺς μηδὲν ἡδίκηκότας, μόνον δὲ διὰ τὸ γείτονας εἶναι, λυμαίνεσθαι πειρώμενος. 1.5.11 αἰδέσθητι πρὸ τῆς σῆς κορυφῆς τὸ Ῥωμαϊκὸν τουτὶ καὶ ἡμέτερον ἔδαφος· τοῦτό σοι σωτήριον

γέγονε καὶ μετανάστην ἐνηγκαλίσατο καὶ ξένον καὶ ἔπηλυν εἰσωκίσατο, ὅτε τῆς ἔω τοῦ τε ἀρχηγόνου φύλου ὁ σὸς ἀποδοσμὸς ἀπερρωγῶς διε1.5.12 σχίζετο. μὴ τὸν καλὸν τῆς φιλοξενίας διαλύσης θεσμόν, καὶ κατείπωσι φιλανθρωπίας οἱ ἄνθρωποι, καὶ διδάξης τοὺς ἀκούοντας ὡς αἰτίαν κακῶν βδελύττεσθαι τὴν εὐσέβειαν. εἰ δὲ καὶ χρημάτων ἔραξ, ἥδη σοι τοῦτο παρὰ Ῥωμαίοις διήνυσται· φιλότιμον γὰρ τὸ ἔθνος, καὶ θησαυρὸς αὐτῷ τὸ μεγαλο1.5.13 πρεπὲς καὶ φιλόδωρον. ἔστι δὲ σοι καὶ γῆ εὐρεῖά τε καὶ πολλῶ τῷ μήκει τὴν ἐπίδοσιν ἔχουσα, ὡς μήτε στενοχωρεῖσθαι ποτε τοὺς οἰκίτορας μήτε θρύψεως ἀπορεῖν τοὺς ἐπί1.5.14 βαίνοντας. ἐπάνηκε τοίνυν ἐπὶ τὴν σαυτοῦ, ἦν καὶ σοὶ Ῥωμαῖοι πεφιλοτίμηνται, καὶ περαιτέρω τῶν σῶν ὄρων τὴν 1.5.15 σὴν μὴ μετοχέτευε δύναμιν. οὐδὲν γὰρ ἀδικήσουσιν ἄνεμοι, εἰ καὶ ῥαγδαίως ἐπιφοιτήσωσιν, δένδρον εὐσθενὲς καὶ μετάρσιον, ὥπερ ἡ κόμη πολλὴ στερρόν τε τὸ πρέμνον ἔμβιοί τε αἰ ρίζαι ἀμφιλαφές τε τὸ σκίασμα, ὅπερ διατρέφουσιν ὥραι καὶ ὕδωρ, ἢ τοῖς ὄχετοῖς κατάρδον, ἢ τοῖς ὑετοῖς οὐρανόθεν 1.5.16 περιλιμνάζον τε καὶ πιαῖνον. οἱ δὲ καὶ ἀκόλαστον πόδα περαιτέρω τῶν οἰκείων ἐκτείνοντες μετὰ τινος ἐνδίκου ποινῆς ὀψέ ποτε φιλοσοφήσουσιν, τὴν αἰσχύνην ἀνιαροτέραν τῶν παθημάτων φέρειν οὐκ ἔχοντες." 1.6.1 Ἐπεὶ δ' ὁ μέγας οὗτος διεπερατοῦτο τοῖς ῥήμασιν ἔλεγχος, ἀνάξεις αἵματος μέγαν τῷ Χαγάνῳ θυμὸν ἐπεκύμαινεν, τό τε πρόσωπον ἅπαν ὑπὸ τῆς ὀργῆς ἐφοινίσσετο, τῶν ὀφθαλμῶν ὑποκροκαινομένων τῆ φλογὶ τῆς ἀνίας δι' ὄλου τε τοῦ σχήματος ὑποδηλούντων ὅτι μὴ τῶν πρέσβων φείσεται· τῶν τε ὀφρῶν ἐς μέγα ἐξανισταμένων καὶ μικροῦ δεῖν τῶν μετώπων ἀπειλουσῶν ὑπερίπτασθαι, μέγιστος ἀπῆ1.6.2 ρητο τῷ Κομεντιόλῳ ἐκ τῆς διαλέξεως κίνδυνος· τὴν γὰρ τῶν πρέσβων ὁ βάρβαρος διαφθείρας αἰδῶ δεσμοῖς τὸν Κομεντιόλον ἠτίμωσεν, ἐνέρσει τε ζύλων ποδοκάκη τοὺς πόδας ὑπέθλιβεν, τό τε σκηνοπήγιον διέρρηξε τὸ τοῦ πρέσβως, κάντεῦθεν ἐπιχωρίῳ νόμῳ τινὶ ζημία θάνατος ἦν ἀπειλού1.6.3 μενος. τῆ δ' ὑστεραία τὰ τοῦ θυμοῦ κατηνάζετο, λόγοις τε πιθανοῖς παρηγοροῦντο οἱ τῶν Ἀβάρων δυνατώτατοι τὸν ἡγεμόνα ὑποπείθοντες ὅπως μὴ δογματίσοι κατὰ Κομεντιόλου τὸν θάνατον, καὶ πείθουσι μέχρι τῶν δεσμῶν ἀποχρήσειν ἀδικεῖσθαι τοὺς πρέσβεις. ἐπινεύσας γοῦν ὁ Χαγάνος ἠτιμωμένους ἐς βασιλέα ἐξέπεμπε σωτηρίαν οὐ προσδόκιμὸν σφισιν αὐτοῖς δωρησάμενος. 1.6.4 Τοῦ δ' ἐπιόντος ἔτους πάλιν ὁ Ἐλπίδιος ἐπὶ τῆ αὐτῆ πρεσβεία χειροτονηθεὶς ἀποστέλλεται, καὶ ὡς τὸν Χαγάνον γενόμενος ἐξήτει πρεσβευτὴν ἅμα αὐτῷ ἐς βασιλέα γενέσθαι, ὅπως ἀναζωπυρώσειε τὰς σπονδὰς καὶ εἴκοσιν ἐτέρων χιλιάδες 1.6.5 χρυσῶν ταῖς συνθήκαις εἶησαν ἐπαυξήματα. ὁ δὲ Χαγάνος τοὺς λόγους εἰσποιήσατο Ταργίτιόν τε, τῷ τῶν Ἀβάρων φύλῳ ἄνδρα περιβλεπτον, ὡς τὸν Καίσαρα σὺν Ἐλπίδιῳ παρέπεμπεν. ἦκον δ' ἄμφω ἐς βασιλέα, ῥήτρα τε καὶ ὁμολογία ἐγίνετο ἢ μὴν εἴκοσι χιλιάδας πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα καταθεῖναι Ῥωμαίους χρυσῶν, ἢ πόλεμον ἀντιλαμβάνειν παρα1.6.6 μελήσαντας. τοιγάρτοι αἰ συνθήκαι δοκοῦσὶ πως ἀναθάλπεσθαι, καὶ ὁ πόλεμος ἐκεχειρίαν ἐλάμβανεν. μετὰ τινὰ δὲ βραχεῖαν χρόνου ῥοπήν ἢ τῆς εἰρήνης εὐεξία νοθεύεται, καὶ πάλιν Ῥωμαίοις τὸ τῶν Ἀβάρων ἐπιτίθεται φύλον, ἀλλ' οὐκ ἀναφανδόν, ῥαδιουργικώτερον δὲ πως καὶ δολερώτερον. 1.7.1 τὸ γὰρ τῶν Σκλαυηνῶν ἔθνος ἐπαφίησιν, καὶ πλεῖστα τῆς Ῥωμαίων γῆς ἀποκείρεται, καὶ τῶν Μακρῶν μέχρι καλουμένων τειχῶν, οἷα διάττοντες, ἀθρόον προσβαλόντες ταῖς 1.7.2 ὄψεσι πολὺν ἀπεργάζονται φόνον. διὸ καὶ δεδιῶς βασιλεὺς τὰ Μακρὰ διεφρούρησε τείχη καὶ τὰς περὶ αὐτὸν τῶν στρατευμάτων πληθῆς ἀπεξήγη τῆς πόλεως, ὥσπερ ἀξιολογώτατον 1.7.3 ἔρυμα περὶ τὸ ἄστυ αὐτοσχέδιον μηχανώμενος. τότε δὴ, τότε Κομεντιόλος οὐκ ἄκοιψον ταξιαρχίαν πιστεύεται κατὰ τε τὴν Θράκην ἐπιῶν ἀπελαύνει τῶν Σκλαυηνῶν τὰ πλήθη, ἀφικνεῖται δὲ καὶ κατὰ τὸν Ἐργίνιαν, οὕτω καλούμενον ποταμόν, καὶ ἀδοκῆτως ἐπιστὰς τοῖς Σκλαυηνοῖς

καρτερῶς ἐπιτίθεται καὶ θάνατον πολὺν τοῖς βαρβάροις ἀπεσχεδίασεν. 1.7.4 διὰ τοῦτο καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος αὐτῆς χειροτονηθεὶς ἀποστέλλεται καὶ Ῥωμαϊκαῖς ἀξίαις λαμπρύνεται τὴν τε τοῦ πραισέντου τὴν παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένην 1.7.5 ἔνοπλον ἡγεμονίας τιμὴν ἀποφέρειται. εἶτα περιόντι τῷ θέρει τὰς Ῥωμαϊκὰς συναθροίσας δυνάμεις ἐπὶ τὴν Ἀδρια-νούπολιν φοιτᾷ καὶ συντυγχάνει Ἀρδαγάστῳ ἐπισυρομένῳ πλήθῃ Σκλαυνηῶν πολλὰ ἄγρας τε αἰχμαλώτων ἀξιολογωτάτας καὶ λείας λαμπράς· διανυκτερεύσας τε ὄρθριος ἦκε πλησίον Ἀνσίνου τοῦ φρουρίου καὶ γεννικῶς τοῖς βαρβάροις 1.7.6 συμπλέκεται. τὸ δὲ πολέμιον πρῦμναν τε ἐκρούσατο καὶ ἐς φυγὴν ἐξώθειτο καὶ τῆς Ἀστικῆς αὐτῆς ἀπελαύνεται, λευκὴν τε τοῖς αἰχμαλώτοις ἡμέραν ἀνέσχε τοῦ Ῥωμαϊκὸν ἀνδραγάθημα. ὁ δὲ στρατηγὸς ἐπαιώνισεν ἐπινίκιον καὶ τρόπαιον ἐνιδρύσατο. 1.8.1 Μετοπώρου δ' ἀρχομένου πάλιν οἱ βάρβαροι τὰς συνθήκας διέχεον τὴν τε ὀμαιχιάν εἰς τὸ φανερόν ἀνδραποδί1.8.2 ζονται. λέξω δὲ τὴν αἰτίαν, οὐδ' ἀνάινωμαι. Σκύθης ἀνήρ Βοοκολαβρᾶ τὴν ἐπωνυμίαν περιηγόμενος (εἰ δέ τι καὶ τῆς προσηγορίας τὸ σαφέστατον ὑπογλίχη μαθεῖν, παραυτίκα 1.8.3 πρὸς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν μετοχετεύσω τὸ ὄνομα. μάγον, ταῦτόν δὲ φάναι ἱερέα, τὴν τῶν Σκυθῶν ἐπὶ τὴν εὐγενίδα μεταμορφοῦντες φωνὴν τῆς ἐρμηνείας τευξόμεθα), οὗτος ἔδρα τὸ τηνικαῦτα καιροῦ φιλοκίνδυνον τόλμημα. παρευνά1.8.4 ζεται γὰρ ἐνὶ τῶν τοῦ Χαγάνου γυναιῶν ἡδονῇ τε βραχεῖα δελεασθεὶς εἰς μεγάλας ἄρκυς θανάτου ἐμπέπηχεν. ὑποτοπήσας δὲ μή που τὸ κακὸν φωραθείη καὶ περίβλεπτον ὠδίνοι τὸν ἔλεγχον, ὑποπείσας ἐκ τῶν ὑπηκόων Γηπαίδων ἄνδρα 1.8.5 ἑπτὰ τὴν φυγὴν ἐπὶ τὸ ἀρχέγονον ἐπεποίητο φύλον. Οὕννοι δ' οὗτοι, προσοικοῦντες τῇ ἕω, Περσῶν πλησιόχωροι, οὓς 1.8.6 καὶ Τούρκους ἀποκαλεῖν τοῖς πολλοῖς γνωριμώτερον. καὶ οὗν διαπορθμεύων τὸν Ἴστρον, ἐπὶ τὴν Λιβιδινῶν πόλιν φερόμενος, ἀλοὺς ὑπὸ τινος τῶν Ῥωμαϊκῶν ἡγεμόνων τῶν ἐς φρουρὰν συντεταγμένων τοῦ Ἴστρου τό τε γένος ἐδήλου καὶ τὰς πάλαι διατριβὰς καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἐπελαύνουσαν 1.8.7 ἡδονήν. ἐπεὶ δὲ πιθανὸς ἐδόκει τῇ διηγήσει τοῦ ἀτυχήματος, παρὰ τὸν αὐτοκράτορα ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος παραπέμπεται. κἀντεῦθεν ἐδόκουν αἱ Ῥωμαϊκαὶ σπονδαὶ διασχίζεσθαι, καὶ παραγυμνοῦται ὁ πόλεμος, ἔτι Ταργίτιου τοῦ βασιλικοῦ ἐπιβαίνοντος ἄστεος ἐν πρέσβων μοίρᾳ καὶ τὸν ἐγκύκλιον πλοῦτον παρὰ Ῥωμαίων ὑποθερίζοντος, ὃν αἱ συνθήκαι τῷ Χαγάνῳ 1.8.8 ἀν' ἔτος ἐβλάστανον ἕκαστον. τοῦτό τοι καὶ βασιλέα οὐκ ἀπὸ τρόπου πρὸς ὄργην ὑπηρεθίζεν οὐχ ἡκιστα φενακίζεσθαι ὑπὸ τῶν Ἀβάρων διανοούμενον, τοῦ μὲν ἐξαιτουῦντος τὸν ἐγκύκλιον πλοῦτον καὶ τὰς εἰρηναίας προσόδους, τοῦ δὲ μὴ ἀτρεμοῦντος, ἀλλὰ τὴν Εὐρώπην δηροῦντος καὶ ἀναστάτους 1.8. ποιούμενου τὰς πόλεις. ἐξοστρακίζεται γοῦν ὁ Ταργίτιος ἐπὶ τὴν Χαλκίτιδα νῆσον ἐπὶ μῆνας σκληραγωγούμενος ἕξ, καὶ μέχρι τούτου ὁ τοῦ βασιλέως θυμὸς ὑπεφλέγμασεν· ἠπειλεῖτο γὰρ καὶ θάνατος κατὰ τοῦ πρέσβεως δογματίζεσθαι. 1.8.10 οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Χαγάνον τῶν τε Σκυθῶν καὶ Μυσῶν τοὺς περιοίκους ἐλυμήναντο πάντας εἰλὸν τε πόλεις πολλὰς, τὴν τε Ῥατηρίαν καὶ Βονώνειαν καὶ Ἄκυσ καὶ Δορόστολον καὶ Ζαλδαπὰ καὶ τὰ Παννασὰ καὶ Μαρκιανούπολιν καὶ Τρόπαιον. 1.8.11 πράγματα δὲ οἱ πολλὰ παρέσχετο ἢ ἐγχείρησις· οὐ γὰρ ἀνιδρωτὶ καὶ ἀπεριμερίμνως τάδε παρεστήσατο τὰ πολίσματα, καίτοι μεγάλης ἐπικουρούσης ἐπιπνοίας αὐτῷ τῆς ἀθρόας ἐπιφοιτήσεως, ἣτις ἐς τὰ μάλιστα ἀνανταγωνίστῳ κακῷ τῇ ῥαθυμίᾳ κατέχεται. βασιλεὺς δὲ Κομεντίολον στρατηγὸν ἀνίστησι καὶ τῆς πάσης ἡγεμονίας κηδεμόνα τουτονὶ προσστήσατο. 1.1 Ἀλλ' ἐπεὶ περὶ γε τῶν Οὕνων τῶν πρὸς τῷ Ἴστρῳ βιούντων τὰ προαυλία μοι τῆς ἱστορίας γεγένηται, ἄγε δὴ, ἄγε καὶ τὰς Περσικὰς πράξεις τῇ τῆς διηγήσεως ἀνατινάξωμεν φόρμιγγι. παλιννοστήσω γὰρ ἐπὶ τὴν Μαυρικίῳ τοῦ αὐτοκράτορος ἀναγόμευσιν τὸν Μηδικὸν νῦν ἀναγραφόμενος

1..2 πόλεμον. καὶ μὴ μοίγε τις ἀπεχθανέσθω τοῦ γε ἔνεκα παλινδρομοῦντι πρὸς τὰ πρεσβύτερα. οὐ γὰρ ἐπὶ τὰς αὐτὰς ἐπάνιμεν πράξεις, εἰ καὶ περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἀντανα1..3 γώμεθα. τὸ γὰρ συνεχὲς τῶν προαφηγηθέντων οὐκ ἠνέσχετο χαλινού, ἵνα μὴ τέως τῆ παρενθήκη τῶν ἑτεροίων ἀφηγημάτων σύγχυσιν τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐμποιήσεται. 1..4 Ἔτι πρῶτον ἔτος ἠνύετο τῆς ἡγεμονίας Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ τὸν Περσικὸν ἐκεῖνον καὶ ἀοίδιμον πόλεμον, οὗπερ ὁ Ταμχοσρῶ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τῶν Μηδικῶν στρατευμάτων ἡγήσατο, καὶ βασιλεὺς τὸν Ἰωάννην, ὧπερ ἐπώνυμον τὸ τῆς ὑπερώας χελύνης κατάκομον, ὃν δὴ καὶ Μυστάκωνα προσηγόρευον Ῥωμαῖοι, ἐκ τῶν τῆς Ἀρμενίας στρατοπέδων 1..5 ἐπὶ τὰς τῆς ἀνατολῆς δυνάμεις Ῥωμαϊκὰς μετεβίβαζεν. ἄρτι τοίνυν ὁ στρατηγὸς τὰς ἐώας φροντίδας περιβαλλόμενος στρατοπεδεύεται, ἔνθα ὁ Νύμφιος ποταμὸς τῷ Τίγριδι ἀνακοινοῦται τοῖς ὕδασι. ἐν τούτῳ δῆτα τῷ χώρῳ ἐξαρτύεται πόλεμος, τοῦ μὲν Ἰωάννου τῆς Ῥωμαϊκῆς προεστῶτος δυνάμεως, τῆς 1..6 δὲ Περσικῆς Καρδαριγάν. Παρθικὸν τοῦτο ἀξίωμα, φίλον δὲ Πέρσαις ἐκ τῶν ἀξιωματῶν προσαγορεύεσθαι, ὡπερ ἀπαξιούντων τὰς ἐκ τῆς γεννήσεως ὀνομασίας ἐπιφέρεσθαι· θαυμάζουσι γὰρ τύχης ἐπίδοσιν ἢ νόμον γεννήτορος τὸν περὶ τῆς σφῶν αὐτῶν προσηγορίας ἄρτι τῆς μητρώας αὐτοῖς 1..7 νηδύος προκύψαι συνανίσχοντα. ὁ μὲν οὖν Ἰωάννης τὴν πᾶσαν πληθὺν τῆς δυνάμεως τριτταῖς κατετάξατο μοίραις, καὶ αὐτὸς μὲν ἀνεδέξατο τοῦ μαχίμου τὸ μεσώτατον, Κούρς δὲ τὸ δεξιὸν ὁ ὑποστράτηγος, Ἀριούλφ δὲ τὸ λαιόν. καὶ ὧδέ πως τὰ τριττὰ διεκεκόσμητο στίφη. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ 1..8 Περσικὸν συνετέτακτο. ἐπεὶ δ' αἱ σάλπιγγες ἐνυάλιον ἤχησαν, καὶ τὸ μεταίχιμον ἐβραχύνετο, ὁ πόλεμος εἶχε τὴν πάροδον. προσβάλλουσι τοιγαροῦν Ῥωμαῖοι τοῖς δυσὶ κέρασιν, Ἰωάννης μὲν τῷ μέσῳ, Ἀριούλφ δὲ τῷ εὐωνύμῳ, καὶ δῆτα κρατοῦσι 1.. τῶν ἀντιμετώπων δυνάμεων. Κούρς δ' οὐκ ἐνέμιξε χεῖρας· ἐβάσκαине γὰρ τὸν Ἰωάννην εὐπραγίας πέρι, ἅτε δὴ διὰ μεγίστην ἀγωνιούμενον δόξαν. καὶ οὖν εἰς τοῦπίσω Πέρσαι ἐτρέποντο· ἐδεδίεσαν γὰρ μὴ που τὸ ἀντίπαλον ἐμβριθεστέραν 1..10 τὴν ὄρμην ἐπιθείη. Ῥωμαῖοι δὲ τὸν Κούρς ἐωρακότες ἀπόμαχον τὴν τε περὶ αὐτὸν δύναμιν, τὰ νῶτα τοῖς βαρβάροις 1..11 ἐγνώριζον καὶ πρὸς τὰ ἀνάντη μετεφοίτων χωρία. οἱ δὲ Πέρσαι τῆ παλιώξει χρησάμενοι, ἐπεὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἵππον κεκηκυῖαν ἐώρων ἔκ τε τῆς συντονίας τοῦ δρόμου ἔκ τε τῆς χαλεπότητος τῆς πρὸς τὸ δυσάναντες τῶν ὀχυρωμάτων καταφυγῆς, ἀρρενικῶς ἐπιτίθενται καὶ πλεῖστον τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κεραῖζουσιν, καὶ μόλις ἐπὶ τὸν χάρακα ἐπανήκειν Ῥωμαῖοις οἱ βάρβαροι συνεχώρησαν. ἐν τούτοις ὁ πόλεμος ἐπεπέραστο, καὶ μετοπώρου παρενέκυπτεν ὥρα. 1.10.1 Ὁ δ' αὐτοκράτωρ τὸν πατέρα τὸν Παῦλλον ἐπὶ τὴν αὐλὴν τὴν βασιλείον λαμπρῶς καὶ περιφανῶς εἰσεδέξατο ἔναγχος ἐπὶ τὸ Κωνσταντίνου ἄστῳ γενόμενον, καὶ νυμφίος 1.10.2 τῆ ὑστεραία ὁ βασιλεὺς πομπεύεται. τὸν γὰρ Ἰωάννην, τὸν τῶν ἱεραρχικῶν ἐξηγούμενον θρόνων, ἐς τὸ ἀνάκτορον εἰσκαλεσάμενος ἐν τῷ μεγάλῳ θαλάμῳ τῷ πρὸς τῆ μεγίστη τῶν βασιλέων αὐλῇ (Αὐγουσταῖος δ' ἄρα οὗτος κατονομάζεται) ἠξίου τῆς ἐκ τοῦ κρεῖττονος τυχεῖν συναιέσεως διὰ τῆς πρὸς τὸ θεῖον τοῦ ἱερέως ἐντεύξεως, ὅπως αἴσια τῷ βασιλεῖ τὰ 1.10.3 τοῦ γάμου συμβαίη ἐπίχειρα. ὁ δ' ἱερεὺς τὸ βασιλικὸν ἐθεράπευσε βούλημα τῆ περὶ τὸ θεῖον ἰκετεία, καὶ τῶν χειρῶν τῶν βασιλέων ἐλόμενος συνῆπτεν ἀλλήλαις εὐκτοῖς τε προσφθέγμασι τὸν τοῦ αὐτοκράτορος κατηυφήμησε γάμον· ναὶ δῆτα καὶ ταῖς κορυφαῖς τῶν βασιλέων τοὺς στεφάνους καθίδρυσεν τῶν τε θεανδρικῶν μυστηρίων μετέδωκεν, ὡς σύνθητες τοῖς θρησκευοῦσι τὴν παναγῆ ταύτην καὶ ἀκίβδηλον πίστιν. 1.10.4 εἶτα μετ' ἐκεῖνο εἰσέφησαν ἐπὶ τὴν βασιλείον παστάδα οἱ ταῖς κορυφαῖς τῶν ἀξιωματῶν περιλαμπόμενοι, οὓς καὶ γονεῖς ἀποκαλεῖν βασιλεὺς οὐκ ἀπηξίωσεν ἀντὶ σποραῶς ὡπερ κατα1.10.5 βαλομένους τὴν εὐνοίαν. οὗτοι προπομποὶ τοῦ βασιλέως

γενόμενοι ἐν τοῖς προφυλαίοις τῶν βασιλέων ἐλιπάρουν ταῖς εὐφημίαις τὸν νυμφίον τὸν Καίσαρα ἐπὶ θρόνου καθίσαντα ἐπιφαίνεσθαι τοῖς στρατεύμασι καὶ γαμήλια δῶρα τοῖς ὑπὸ 1.10.6 κόοις χαρίζεσθαι. ἡ δὲ παστὰς ἡ βασιλείος μεγαλουργῶς ἐκεκόσμητο ἐν τῷ περιβόλῳ τῶν πρώτων μεγάλων τῶν βασιλέων σηκῶν χρυσῷ καὶ λίθοις ἀγερώχοις κατάκοσμος· ναὶ μὴν καὶ ἀλουργοῖς ἱματίοις βαφῆς δευσοποιοῦ Τυρίας μεγα1.10.7 τιμίῳ περιπόρφυρος ἦν. ἡ δὲ Τιβερίου παῖς ἡ παρθένος ἡ νύμφη προηγείτο τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὸν γαμήλιον θρόνον ὡς ἐν παραβύστῳ ὅσον οὕτω ὀψομένη τοῖς δήμοις, τῶν λεπτῶν ὑφασμάτων ἀθρόον διασταλέντων ὡς ἐν συνθήματι. παραυτίκα δ' ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν παστὸν παραγίνεται ὑπὸ 1.10.8 πολλῶν λευχειμόνων ἀνδρῶν περιφανῶς προπεμπόμενος. καὶ οὖν ἄνεισιν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς προπετάσμασι πομπεῦσαι τε ἅμα τοῖς θεαταῖς τὴν βασιλείαν καὶ περιπτύξασθαι. παρῆν δ' ὁ τοῦ βασιλέως νυμφευτῆς· εὐνοῦχος δ' ἄρα ἦν οὗτος τοῦ αὐτοκράτορος, Μαργαρίτης ὄνομα αὐτῷ, ἀνὴρ περιβλεπτός 1.10. ἐν τῇ ἐστία τοῦ βασιλέως. ἡ δὲ βασιλεία ἐξανέστη τοῦ θρόνου τὸν γαμέτην τὸν βασιλέα γεραίρουσα, ἀνέκραγόν τε οἱ δήμοι ὑμέναιον. ὁ δὲ νυμφαγωγὸς κύλικι τοὺς νυμφίους ὀρώντων τῶν δήμων ἐφιλοφρονήσατο. οὐ θέμις γὰρ ἦν ἐπιθέσθαι στεφάνους· οὐ γὰρ ἰδιῶται ἐτύγχανον ὄντες οἱ νυμφευόμενοι· 1.10.10 ἤδη γὰρ τοῦτο τῷ βασιλικῷ ἀξιώματι προκατείληπτο. ταῦτα μὲν δῆτα τῇ προτεραίᾳ. ἡ δὲ πόλις ἐπανηγύριζεν ἐν ἡμέραις ἑπτὰ ἀργυρέοις τε ἐστεφάνωτο σκεύεσιν· κοῖλαι τε γὰρ πίνακες καὶ λεκανίδες καὶ κυλίχνοι καὶ τρύβλια μαγίδες τε καὶ κανᾶ, πλοῦτος Ῥωμαϊκὸς διεκέχυτο, τρυφή τε χρυσοῦ κόσμου, τὰ οἴκοι μυστήρια, θέατρον ἦν τοῦ βουλομένου 1.10.11 παντὸς ἐστιᾶσαι τὰς ὄψεις, αὐλοῖ τε καὶ σύριγγες καὶ κιθάραι περιελάλουν ἀνειμένον ὁμοῦ καὶ ἐπαγωγόν, πολλοὶ τε τῶν θαυματοποιῶν πανηγύριοι τὰς σφῶν αὐτῶν εὐτραπείας τοῖς 1.10.12 φιλοθεάμοσιν ἐθριάμβευον, οἳ τε ἐπὶ σκηνῆς λοιδορούμενοι οἷς ἂν ἐθέλοιεν μετὰ μεγίστης ἀμίλλης τὰς γελωτοποιούς δραματουργίας οἷα περὶ σπουδαίου τινὸς τοῦ πράγματος ἐπεδείκνυντο, ἵππικοὶ τε ἐτελοῦντο ἀγῶνες, καὶ ὁ βασιλεὺς εἰστία τοὺς ἐν τέλει ἐν τῇ τῶν βασιλέων οἰκίᾳ. καὶ οὕτως ὁ περίδοξος ἐκεῖνος κατεπέπαυτο γάμος. 1.11.1 Ἐπεὶ δὲ τὸν ἱστορίαν ἀναγραφόμενον τὰς ἐπισήμους τῶν πράξεων παντί που προὔπτον ἐς μέσον προτίθεσθαι, ἄγε δὴ, φέρε καὶ τὰς δυσχερεστέρας τύχας τοῖς φαιδροτέροις ἐμμίξωμεν. ἦρος ἀρχομένου ἐν τῷ λεγομένῳ Φόρῳ (περίλαμπρος δ' οὗτος χώρος τῆς πόλεως) φλόγες μαινόμεναι πυρὸς ἐνεπίμπρων τὴν ὥραν τοῦ ἄστεος, καὶ θεραπεύειν τοῦ παμφάγου 1.11.2 πυρὸς οὐχ οἷόν τε ἦν τὸν θυμόν. ὅμως ὑπομαλάττουσι τὸ πῦρ οἱ τῆς πόλεως ρεῖθροις χρυσοῖς ὡσπερ ὑπονικήσαντες αὐτοῦ τὸ ἀμείλικτον· μεγάλη γὰρ ἐτύγχανεν οὕσα ἡ ῥύμη τοῦ πνεύματος, ὡς μικροῦ δεῖν τῆς αἰθάλης μεταλήψεσθαι ἅπαν τὸ πόλισμα. 1.11.3 Κατὰ τοῦτον δὴ τὸν ἐνιαυτὸν Παυλίνος τις, ἀνὴρ τῶν οὐκ ἀσήμων τῆς πόλεως, πλείστης παιδείας μετεληφώς, ἐπὶ τὸ τῶν γοήτων βάραθρον τὴν ψυχὴν κατωθήσας κατάφωρος γίνεται. ὁ δὲ τῆς ἐλέγξεως τρόπος τῶν παραδοξολογουμένων λόγων καθέστηκεν ἴδιος. λέξω δὲ τοῦτον πάνυ καθεστηκότα 1.11.4 θαύματος ἄξιον. ἀργύρεος λεκανίς τις ὑπῆρχε τῷ γόητι, δι' ἧς τὰς τῶν αἱμάτων χύσεις συνήθροιζεν, ὁπότεν ταῖς ἀποστατικαῖς προσωμίλει δυνάμεσιν. ταύτην τὴν λεκανίδα δια1.11.5 πωλεῖ ἄργυρον ἐμπορευόμενοις ἀνδράσιν. οἱ μὲν οὖν ἔμποροι τὰς τῆς λεκανίδος τιμὰς ἀποδόμενοι τῷ Παυλίνῳ μετεκχωρεῖν ἐνεχείρουν τὸ σκεῦος καὶ πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ἑαυτῶν οἰκίσκου ταύτην προετίθεσαν ἐξουσίαν διδόντες ὠνήσασθαι τῷ βουλο1.11.6 μένῳ παντί. ἐδέησε τοίνυν τὸν ἐπισκοποῦντα τὴν πόλιν Ἡράκλειαν, ἦν Πείρινθον οἱ πάλαι ποτὲ κατωνόμαζον, κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἐς Βυζάντιον διατρίβειν καὶ θεάσασθαι πρὸς ἐκποίησιν ἡρτημένην τὴν λεκανίδα τοῦ γόητος. ταύτην ὠνεῖται περιχαρῶς καὶ

ἀπεκδημήσας τοῦ ἄστεος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ 1.11.7 θρόνον ἐπάνεισιν. ἐπεὶ δὲ τὰ θεότευκτα μύρα Γλυκερίας τῆς μάρτυρος χαλκῆ τις λεκανὶς ὑπεδέχετο, αἰδοῖ τοῦ σεβάσματος ὁ ἱερεὺς ὑπαλλάττει τὰ σκευή, καὶ τὴν μὲν χαλκῆν ἀφαιρεῖται τῆς ἱερωτάτης ἐκείνης λατρείας, τὴν δὲ ἀργυρᾶν 1.11.8 δεξαμενὴν προεστῆσατο τῶν θεωρρῦτων μύρων. ἐντεῦθεν ὁ ποταμὸς ἀποπαύεται τῶν θαυμάτων, καὶ ἡ τῆς χάριτος πηγὴ κατακρύπτεται. οὐ στηλιτεύει τὰς δυνάμεις ἢ μάρτυς, συστέλλει τὸ χάρισμα, ἀφαιρεῖται τὸ δώρημα, καὶ νομοθετεῖ διὰ τὸ μύσος μὴ πηγάζειν τὸ μύρον· τῷ ὄντι γὰρ τὸ καθαρὸν τοῦ μὴ καθαροῦ οὐ θέμις ἐφάψασθαι, ἵνα καὶ τι τῆς 1.11. θύραθεν παιδείας προσφόρως ἐνείρω τοῖς διηγήμασιν. τούτου δῆτα ἐπὶ συχνὰς γενομένου ἡμέρας, καὶ τῆς συμφορᾶς ἐπιφανοῦς γενομένης τῇ πόλει, πρὸς πένθος ὁ ἱερεὺς ἐτέτραπτο· ὀδύρεται τὸ πραττόμενον, θρηνεῖ τῶν θαυμάτων τὴν ἐγκοπὴν, ἀνακαλεῖται τὸ χάρισμα, τὴν ζημίαν οὐ φέρει, τὴν αἰτίαν ἐπιζητεῖ, τὴν αἰσχύνην οὐ καρτερεῖ, καὶ ἦν αὐτῷ ὁ βίος 1.11.10 ἀβίωτος, χηρευούσης τῆς ἐκκλησίας τοῦ θαύματος. διὰ τοι τοῦτο νηστεῖται καὶ προσευχαὶ καταβάλλονται, στρατεύονται δάκρυα, συμμαχοῦσιν οἱ στεναγμοί, παννύχιοι δεήσεις ὀπλίζονται, καὶ πάντα συνέρχονται ὅποσα δύνανται λύπην θεοῦ 1.11.11 μεταβάλλειν πρὸς τὸν ἔλεον. τοῦ τοίνυν θεοῦ καὶ τὸ μύσος ἀποστραφέντος καλῶς καὶ τὴν ἄγνοιαν δικαίως οἰκτεῖραντος, γίνεται κατ' ὄναρ τῷ ἐπισκοποῦντι τὴν πόλιν κατάδηλα τὰ 1.11.12 περὶ τὴν λεκάνην βδελύγματα. ὁ μὲν οὖν ἱερεὺς ὑπεξάγει παραχρῆμα τοῦ ἱεροῦ τὴν ὠνηθεῖσαν λεκάνην καὶ ἐν μέσῳ τὴν χαλκῆν ἐνεγκάμενος προτίθησι τῷ σεβάσματι ὡς ἀγνὴν καὶ πρεσβύτιδα λάτρην, οἷα παρθένον τινὰ καὶ ἄχραντον 1.11.13 βδελυρᾶς γοητείας. καὶ δῆτα παραυτίκα ἐπιφαίνονται αὐθις τὰ θαύματα, καὶ κατομβρίζεται μύρον. βλύζει τὸ χάρισμα, πηγάζει τὸ δώρημα, τὸ δάκρυον στέλλεται, τὸ πένθος ἐγκόπτεται, τὸ σκυθρωπὸν διαλύεται, τὸ βδέλυγμα στηλιτεύεται, καὶ πάλιν ἡ πόλις τὴν ἑαυτῆς περιβάλλεται δόξαν· ἔτοιμος 1.11.14 γὰρ οἰκτειρήσαι θεὸς εὐσεβῶς πρεσβευόμενος. ὁ μὲν οὖν ἱερεὺς ἐπὶ τὸ βασιλεῖον γενόμενος πόλισμα, τίς τε ὁ πεπρακὼς τὴν λεκανίδα ὑπὸ τῶν ἐμπορευσαμένων μεμαθηκῶς, ἐπὶ τὸν ἱεράρχην ἀφικόμενος Ἰωάννην πάντα τὰ συγκυρήσαντα 1.11.15 ἀνατίθεται. ὁ μὲν οὖν Ἰωάννης δεινοπαθήσας ἐπὶ τοῖς διηγήμασι καὶ φέρειν οὐκ ἔχων τὴν ἀκοὴν ἀθρόον φοιτᾷ πρὸς τὰ βασίλεια τῷ τε αὐτοκράτορι τῶν ἱστορηθέντων 1.11.16 αὐτῷ μετεδίδου τοὺς λόγους. ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος νωθρότερόν πως πρὸς τὸν φόνον τῶν ἡτυχηκότων ἑώρα· ἠξίου γὰρ μεταμέλω μᾶλλον ἢ ζημίᾳ τοὺς παραπεπτωκότας ἰάσασθαι. 1.11.17 ὁ δὲ ἱεράρχης ἐκραταίου τὴν ἔνστασιν ἀποστολικώτερον ἐπειγόμενος πυρὶ τοὺς ἀφεστηκότας τῆς πίστεως παραδίδοσθαι, ἐπὶ στόματος τὰ τοῦ Παύλου προφερόμενος ῥήματα, φάσκων 1.11.18 ἐπὶ λέξεως οὕτως· "ἀδύνατον τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γεννηθέντας πνεύματος ἁγίου καὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος καὶ παραπεσόντας πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν 1.11.1 τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον πολλακίς ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις, δι' οὗς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας παρὰ τοῦ θεοῦ· ἐκφέρουσα δ' ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἥς τὸ τέλος εἰς καῦσιν." 1.11. γίνεται τοίνυν τὸ βασιλικὸν ἀδρανέστερον βούλημα, καὶ κρατεῖ ὁ Ἰωάννης τοῖς λόγοις, καὶ τῇ ὑστεραία δικαστήριον συγκροτεῖται, καὶ οἱ γόητες ἀνετάζονται καὶ καταδίκη περι1.11.21 πλακέντες ἀφύκτω πρὸς κόλασιν ἐξεδίδοντο. ὁ μὲν οὖν Παυλῖνος ἀνασκολοπίζεται ξύλῳ στερρῷ τὴν πρὸς τὸ ἄναντες κεκηνοῖ ἀκρώρειαν, ἐνέρσει τε τούτου ἅμα τῷ φάρυγγι τοὺς ἐν τῷ τραχήλῳ σφονδύλους ἀπαγχοιζόμενος ἀπεπνίγετο, οὕτω τε τὸν ἀσεβῆ κατεστρέψατο βίον,

προτεθεαμένος τὴν ἀποτομὴν τοῦ παιδός· ἦν γὰρ μεταδούς τῷ υἱῷ τῆς βδελυρᾶς καὶ ἀνοσίας τῶν γοήτων μαγγανείας. 1.12.1 Ὁ δὲ τῆς Μηδικῆς σατράπης δυνάμεως τὸ Ἄφούμων περικαθήμενος φρούριον ἐπειρᾶτο ἐλεῖν. ὁ δὲ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ταξίαρχος τοῦτο πυθόμενος ἦκε πλησίον τοῦ Νυμφίου καὶ 1.12.2 τὸ Ἄκβας ἐνεχειρεῖ αἰρήσειν. δύσληπτον δὲ τουτὶ τὸ ὀχύρωμα καὶ πρὸς πολιορκίαν ἀκαταγώνιστον. ἐπικάθηται δὲ τὸ φρούριον ἐπ' ὄρους αὐχένα, ἀμφοῖν δὲ ταῖς λαγόσιν ἐστὶν ἀμφίκρινον, τό τε οὔραιον τούτου μεγάλαις κοιλαίνεται φάραγξιν, ὡς μίαν εἶναι λοιπὸν συμβαίνειν τὴν ἐπὶ μέτωπον 1.12.3 εἴσοδον τειχιζομένην στεγανῶν λίθων συνθήκαις. ἐπεὶ δὲ τοῖς ἐν τῷ φρουρίῳ ὁ στρατηγὸς ἐπετίθετο, ἐπὶ τὴν στεφάνην τοῦ ἔρκους φρυκτωρίας ἐξῆψαν οἱ πολιορκούμενοι, ὁπόσος παραδηλοῦντες ὁ κίνδυνος τοῖς ἀμφὶ τὸν Καρδαριγὰν γλιχομένοις παραστήσασθαι τὸ Ἄφούμων· τοιαύτας γὰρ τοῖς τοῦ 1.12.4 Ἄκβας συνθήκας ὁ τῶν Περσῶν κατεβάλετο στρατηγός. τὸ δὲ Περσικὸν ἀναλαμπούσης ἡμέρας ὑπὸ πρῶτην ἔω συντεταγμένον τοῖς Ῥωμαίοις ἐφίστατο, τῶν τε ἵππων ἀποβάντες τῆς μάχης ἀπήρχοντο, καὶ τῷ συνεχεῖ τῆς βολῆς οἱ βάρβαροι 1.12.5 Ῥωμαίων ἐκράτησαν. συνέχεαν γὰρ τὰς ὄψεις τῶν ἀντιπάλων ταῖς ἐκπομπαῖς τῶν βελῶν· τοξοφόρον γὰρ τὸ ἔθνος, 1.12.6 καὶ δύναμις αὐτῷ τὸ κατάπτερον τοῦτο ἀκόντιον. τῶν δὲ Ῥωμαίων συγκεκλεισμένων ἐν τινὶ χώρῳ τοῦ ὄρους καὶ παραθλιβομένων, ὡσπερ ὑποπιεζούσης αὐτοὺς τῆς ἐπιθέσεως, πολλοὶ τῶν μαχίμων ἀφήλαντο ἀπὸ τοῦ κρηνοῦ τοῦ ἀποβλέποντος εἰς τὸν ποταμὸν τὸν Νύμφιον· οὐ γὰρ ἀνεφίκτω βάθει ἀπηώρητο ἢ κατάδυσσις. ἔνιοι δ' ἤλωσαν ὑπὸ τῶν 1.12.7 βαρβάρων. οἱ δὲ διὰ τῆς ὑπωρείας τοῦ ὄρους τὴν κάθοδον ποιησάμενοι ἀποδράντες τὸν κίνδυνον οὐ κατ' ἐλπίδας ἐσώζοντο καὶ διαπεραιωθέντες τὸν Νύμφιον ποταμὸν εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν στρατοπεδεύουσι σύνταγμα. 1.12.8 Τοῦ δὲ διεληλυθότος ἐνιαυτοῦ ἦρος ἀκμάζοντος καὶ κατακομῶντος τὴν γῆν, ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ τῶν ἐγκαινίων ἡμέρᾳ τῆς πόλεως (πρῶτον δὲ τοῦτο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοκράτορος) πάθος γῆς ἀνεφοίτησε καὶ μέγιστος σεισμὸς ἐνεδήμησεν, οἷα τῆς γῆς παρασκιρτώσης ἐκ πυθμένων αὐτῶν. 1.12.9 τὸν δὲ λόγον οὐ δίδειμι· τῷ γὰρ Σταγειρίτῃ οὐκ ὀλίγα ἄττα περὶ τούτου πεφιλοσόφηται, καὶ εἴ τῳ λέγων πιθανὸς φανεῖται, ἐπαινείσθω τῆς εὐφυΐας, εἰ δὲ μή, τῷ γε πατρὶ ἀποπεπέτω 1.12.10 περιθάλλειν τὸ δόγμα. τοιγαροῦν ἡμέρας κλινούσης ἐδινεῖτο τὸ κέντρον, καὶ ὁ φόβος ἐξαίσιος ἦν, ὡς καὶ τοὺς ἵππομανοῦντας ὑπὸ τοῦ δέους ἀθρόον μεταβάλλεσθαι πρὸς τὸ σῶφρον, δίκην παίδων ἐν παιδιᾷ κύβων ἀφικομένου ἐξ 1.12.11 πιναίως τοῦ παιδοτρίβου, τό τε παραπέτασμα τὸ πρὸ τοῦ γυμνασίου τῶν ἵππικῶν ἀγωνισμάτων, ὃ δὴ σύνθημα τῆς ἰλαρίας ἐτύγχανεν ὄν, περιαιρεῖται διὰ τὸν ἀδόκητον κίνδυνον, ἅπαντάς τε συνέβαινε πρὸς τοὺς ἱεροὺς σηκοὺς ἐντεμενίζεσθαι ὀρρωδοῦντας τὸν θάνατον. 1.12.12 Δεύτερον ἔτος τοῦτο τῆς Μαυρικίου ἡγεμονίας, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ χειμῶνος ὥρᾳ ὑπατος ἀναγορεύεται. καὶ περιβὰς τὸν βασιλείον δίφρον ἐπιφανέστατος ἦν. ἦγον δὲ τὸν βασιλέα οὐχ ἵπποι, οὐχ ἡμίονες, οὐκ ἐλέφαντες· ἄνθρωποι δ' ἄρα, 1.12.13 τὸ τιμιώτατον χρῆμα καὶ ὄνομα. ἐπεὶ δὲ ἐπέβη τοῦ δίφρου, κοινωνὸν τῶν ἑαυτοῦ θησαυρῶν τὸ ὑπήκοον ἐποίησατο. οἱ δὲ τοῦ ἄστεος τῆς βασιλικῆς εὐδαιμονίας μετεिल्φότες κατεκελάδουν ὕμνοις τὸν Καίσαρα, χρυσοῦς ἐορτῆς οἷα καταλαμπούσης καὶ περιγανούσης αὐτοῦς. 1.13.1 Τῷ δ' ἐνισταμένῳ τούτῳ ἐνιαυτῷ ὁ μὲν Ἰωάννης τὰς ἡνίας τῆς στρατηγίας ἀφήρητο, οἷα τοῦ Περσικοῦ ἀνανταγωνίστου καθεστῶτος καὶ τὴν κρείττονα κατὰ τὸν 1.13.2 πόλεμον κληρωσαμένου ῥοπήν· Φιλιππικὸς δὲ ἀντανίστατο καὶ στρατηγὸς ἀναγορεύεται ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, ἀνήρ ἐπιδέξιος καὶ βασιλικῆς συγγενείας ἐγγύτατος· γαμέτης γὰρ 1.13.3 ἐτύγχανεν ὢν Γορδίας, ἀδελφῆς τοῦ αὐτοκράτορος. ὁ μὲν 1.13.3 οὖν στρατηγὸς μετὰ τὴν χειροτονίαν ἐπὶ τὸ Μονοκάρτων γενόμενος τοῦ Ἀἴσουμᾶ ὄρους πλησίον οὕτω

λεγομένου χάρακα διεγράψατο, καὶ ἄνδρας ἐπὶ στρατείαν ἐνήθροισεν, μετοπώρου 1.13.4 τε ἀρχομένου παρὰ τὸν Τίγγριν ἀυλίζεται· καὶ πλείστοις χρησάμενος χάραξιν ἦκεν εἰς χώρον Καρχαρωμᾶν ὀνομαζόμενον κάκεϊ πως ἐνδιατρίψας ἐπύθετο Καρδαριγὰν τοῦ ὄρους τοῦ Ἴζαλὰ ἐπιβήσεσθαι μέλλειν διὰ τῶν ἐχυρωμάτων τῶν 1.13.5 Μαΐακαριρί. διὰ τοι τοῦτο ἀπήρε τῶν ἐντεῦθεν ὁ στρατηγὸς καὶ πεδίῳ προσωμίλησε γειτνιώντι τῇ Νισίβει, καὶ στρατοπεδεύσας ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ἀθρόως κατήρε τῆς Περσίδος καὶ 1.13.6 πλείστης λείας ἐκράτησεν. οὐ μετὰ πολὺ δὲ γηπόνος ἀνήρ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἔφοδον τῷ Καρδαριγὰν ὑπεδήλωσεν· ἃ δ' εἶπεν, ἐκεῖνά ἐστιν, αὐτὸν μὲν ἀλάσθαι τοῖς ὄρεσιν αὐταῖς ἐλπίσι φερόμενον, τὸ δὲ Ῥωμαϊκὸν τὴν Μηδικὴν διατέμνεσθαι 1.13.7 χώραν. εἰς τοῦπίσω τοίνυν τοῦ Καρδαριγὰν γενομένου καὶ πως ἐνέδραν ἐγκαθίσει τῷ Ῥωμαϊκῷ πειρωμένου, ὁ στρατηγὸς τὰς δυνάμεις συνέλεξε καὶ πρὸς τὸ ὄρος τὸ Ἴζαλὰ στρατοπεδεύεται, ἅτε δὴ τῶν τόπων ἀσυλίαν παρεχομένων τοῖς ἐπιβαίνουσιν, τὴν τε λείαν ἐπεφέρετο προμηθεστάτη φρουρᾶ. 1.13.8 μετὰ τοῦτο ἦλθεν ἐπὶ τὸν Νύμφιον ποταμὸν οὐκ ἄδοξα τὰ προαύλια τῆς ἡγεμονίας ἀπενεγκάμενος. πάλιν δ' αὖ Φιλιππικὸς προσβάλλειν τῇ Μηδικῇ χώρα ἐθάρρησε καὶ τὰ ὑπὸ τὸ Βεαρβαῆς διατέμνεται· τὸ δὲ Περσικόν, ἐπεὶ τούτων ἀκήκοεν, ἐπιτείνει τὴν ἵππον. τούτῳ τοι καὶ διόλωλε τῆς 1.13. ἵππου πλείστη ἀπόμοιρα. τοὺς δὲ Ῥωμαίους λόγος τῆς ἀφίξεως τῶν βαρβάρων τὴν συντονίαν θαυμάσαντας τῆς Μηδικῆς χώρας ὑπεξελεθεῖν, δίχα τοῦ παντὸς διαιρεθέντος 1.13.10 συντάγματος. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν στρατηγὸν ἦγον ἐπὶ τὸ Σισαρβάνων, εἶτα ἐπὶ τὸ τοῦ Ῥάβδιος· ὁ δ' ἄτερος ἀποδοασμὸς ἀποπλανηθεὶς τὴν ἐπὶ Θεοδοσιούπολιν ὁδὸν ἄλλως ἐπονεῖτο. ἡ δὲ γῆ ἐκεῖνη, ἀκοῇ ἴσμεν, ἀνυδρὸς τε καὶ κάταυχος 1.13.11 ἄχρι τοῦ Ἀβόρα ποταμοῦ λεγομένου. συμπίπτει γοῦν τοῖς Ῥωμαίοις ἀπαρηγόρητος κίνδυνος· χηρεύουσι γὰρ ὑδάτων ἐς τὸ καρτερόν, οὗ τί ἂν γένοιτο στρατιᾶ χαλεπώτερον; καὶ μέντοι ὠμοτάτην κατὰ τῶν αἰχμαλώτων ἀποσχεδιάζουσι 1.13.12 ψῆφον, καὶ πάντας ἀνεῖλον ἄρρενάς τε καὶ θηλείας· τοὺς δὲ παῖδας διέσωζον τὸ ἄωρον τῆς ἡλικίας οἰκτείροντες. ὅμως μετ' οὐ πολὺ κάκεινους ἢ τῶν ὑδάτων διεχρήσατο σπάνις. Ῥωμαῖοι δὲ μεγάλοις περιπεπτωκότες κακοῖς τῆς Θεοδοσιουπόλεως ἐπιβαίνουσιν. 1.14.1 Ὁ δὲ Φιλιππικὸς μεγαλοφρόνως εἰς τὸν ἐπιόντα ἐνιαυτὸν τῇ Ἀρζανηνῇ χώρᾳ τὸ δόρυ ἐμπέπηχε καὶ λαμπρὰν 1.14.2 καὶ ἀξιολογωτάτην λείαν ἐζώγησεν. φήμη δὲ τις διέρρει ὡς ὁ στρατηγὸς φιλομαθέστατος ὢν καὶ πολεμικὰς ἐπιστήμας ἐκ τῶν πάλαι σοφῶν ἀρυσάμενος ἐκ τῆς Σκιπίωνος τοῦ ἡγεμονικωτάτου ἀγχινοίας τὴν ἐντρέχειαν ταύτην τῆς σοφῆς 1.14.3 στρατηγίας περιεβάλετο. ὡς γὰρ οἱ τὰς ἱστορίας καθάπερ ἀγάλματα θεῖά τινα τῷ τεμένει τῆς μνήμης γραφῇ καθιδρύσαντες διελέχθησαν, τοῦ Ἀννίβαλ τοῦ Καρχηδονίων στρατηγοῦ τὴν ἀνὰ τὴν Εὐρώπην Ῥωμαίων διατέμνοντος γῆν, Σκιπίων ὁ πρεσβύτερος τὸν οἴκοι πόλεμον τῇ ἀναβολῇ ἀναθεὶς τῇ Καρχηδονίων χώρᾳ προσπλέκεται καὶ ἐς μέγα κακοῦ ἐλήλακε 1.14.4 τὸ πολέμιον. τὸν δ' Ἀννίβαλ τὰς Καρχηδονίων τύχας ἀκηκοῦσα ἐς τὴν ἑαυτοῦ ἐπαναζεῦξαι τὰς μεταβολὰς τῶν πραγμάτων ἐκ τῶν εἰς αὐτὸν συμβεβηκότων δεινῶν παιδευόμενον. καὶ οὗτος ἐδόκει ὁ πρὸς Φιλιππικὸν εἶναι λόγος παράλληλος. οὐκ ἄπο δὲ σκοποῦ γέγονεν αὐτῷ ἡ βουλή. 1.14.5 ἔτυχε δὲ τὸν στρατηγὸν κάμνειν τὸ σῶμα μεγίστου νοσήματος αὐτῷ ἐνσκήψαντος. διὸ ἐπὶ τὴν Μαρτυρόπολιν ἀφικνεῖται ἐπιτρέψας τὸ στράτευμα Στεφάνῳ τῷ ταγματάρχῃ, (ὑπασπιστῆς δ' οὗτος ἐγεγόνει Τιβερίου τοῦ αὐτοκράτορος), τὸν τε Ἀψίχ τὸν Οὐννον τῶν ὅλων ὑποστράτηγον ἐχειροτόνησε τάξεων. 1.14.6 οὕτω μὲν οὖν ὁ στρατηγὸς ὑπὸ τῆς νόσου ἀπόμαχος ἦν, ὁ δὲ Καρδαριγὰν τὴν ὅλην ἀναλαβόμενος δύναμιν τῇ ἔναγχος Τιβερίου πόλει προσαγορευθείσῃ προσέβαλλεν, ἥτις Μονοκάρτων πάλαι ὠνόμαστο. ταύτης ὁ στρατηγὸς τῷ παρωχηκότι ἐνιαυτῷ γεγηρακότα τὰ τεῖχη ἀνέρρωσε καὶ προμηθεῖα

τοῦ 1.14.7 μέλλοντος ὠχυρώσατο. ἐπιστὰς δὲ τῷ πολίσματι ὁ Περσῶν στρατηγὸς οὐχ οἴος τε ἦν παραστήσασθαι τοῦτο. τοιγάρτοι εἰσήρρησεν ἐπὶ τὰ προάστεια τῆς Μαρτυροπόλεως καὶ τὸν Ἰωάννου τοῦ προφήτου κατενεπίμπρα νεῶν, ὡς ἀπὸ σημείων δυοκαίδεκα ὄντα τῆς πόλεως κατὰ τὸν ἐσπέριον κρόταφον. 1.14.8 ἔνθα δὴ καὶ φροντιστήριον ἐτύγχανεν ὃν ἀνδρῶν φιλοσόφων τὸν βίον. μοναχοὶ δὲ ἄρα οὗτοι κατονομάζονται, οἷς ἔργον προεκδημῆσαι τοῦ σώματος καὶ ζῶντας τεθνάναι καὶ σώφρονι μανίᾳ τινὶ μεταφοιτᾶν πρὸς τὰ κρεῖττονα. ἀνέστησε δὲ καὶ 1.14. τοῦτο ἐκ βάρων ὁ βάρβαρος. τῇ δ' ἐπιούσῃ ἄρας ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸ Ζόρβανδον χωρίον ἐφοίτησε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν διετάξατο μηδαμῶς ποῦ τοῦ χάρακος ἀπολείπεσθαι· ὀγδόη 1.14.10 δ' ἡμέρα ἐς τὰ οἴκοι κατῆρεν. ἐδόκει δέ ποῦ καὶ αὐτὸς ληστρικώτερον τῶν Ῥωμαϊκῶν ἐπιβήσεσθαι καὶ τὴν αὐτὴν Ῥωμαίοις ἀπενέγκασθαι δόξαν. ὁ δὲ στρατηγὸς τῆς νόσου ἀπήλλακτο καὶ τὸν χάρακα διελύσατο (χειμῶνος γὰρ ὥρα ἦδη ποῦ παρεφαίνεται) καὶ τὸν βασιλέα ἀσπασόμενος ἐς Βυζάντιον ἦκεν. 1.15.1 Ἦρος δὲ παρανίσχοντος, καὶ ἀλέας ἐπιφοιτώσης τῇ γῆ, Φιλιππικὸς τῆς βασιλίδος ἐξεδήμησε πόλεως. ἐπεὶ δὲ τῆς Ἀμίδης ἐπέβη, πρεσβεύουσι Πέρσαι ἐνδόξως πως καταθέσθαι τὸν πόλεμον· προσέταττον γὰρ Ῥωμαίοις χρήμασι τὰς σπονδὰς σφετερίζεσθαι Μεβόδην τὸν σατράπην ὡς τὸν 1.15.2 στρατηγὸν ἀποστείλαντες. καὶ οὖν ἦκε Μεβόδης ὁ Πέρσης παρὰ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκκλησίαν ἐκάθισεν ὡς ἑαυτὸν συγκαλεσάμενος τοὺς ταγματάρχας καὶ λοχαγοὺς καὶ ὑπασπιστὰς καὶ τῆς μαχίμου δυνάμεως τὸ ἐμφανεστερον. ὀπηνίκα δ' ὁ σύλλογος ἐπεπλήρωτο, ὁ Πέρσης τῶνδε τῶν λόγων ἀπήρξατο. 1.15.3 "Ἄνδρες πολέμιοι, (μὴ ταραττέτω δὲ τοὺς ἀκούοντας τοῦ πρεσβευτοῦ τὸ προοίμιον· εἰ γὰρ τὰς γνώμας ἀμείψητε, μεταλλάξω κἀγὼ τὴν προσφώνησιν.) ὀπλίσατε τὴν εἰρήνην ἀποχειροτονοῦντες τὸν πόλεμον, δόρυ καὶ ξίφος ὡς γεγηρακότα χαιρέτωσαν, καὶ στρατεύσατε σύριγγα πρᾶον ὁμοῦ καὶ 1.15.4 ποιμενικὸν περιλαλοῦσαν τερέτισμα. ὁ Περσῶν βασιλεὺς τῆς εἰρήνης ἐστὶν ἔραστής καὶ σεμνύνεται ἀπεκδύμενος πρῶτος τὸν πόλεμον· βασιλικὸν γὰρ ἢ τῆς εἰρήνης ἀρέσκεια, ὡς 1.15.5 καὶ τυράννων ἴδιον τὸ φιλόνεικον. ἄνδρες τῶν αὐτῶν παθημάτων ἡμῖν κοινωνοί, μεινάτω τῶν πάντων ὁ πόλεμος μόνος ἀκόρεστος. αἷματι τὴν γῆν ἐπιάναμεν, πολλάκις τὸν θάνατον ἱστορήσαμεν· ζωγράφος γὰρ τοῦ θανάτου ὁ πόλεμος, ἐγὼ δὲ φημι, καὶ ἀρχέτυπον καὶ τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν 1.15.6 ἀρχηγέτης καὶ διδάσκαλος αὐτοδίδακτος. χρημάτων ἐρᾷ τις; ἀλλὰ πλοῦτῳ καὶ πενίᾳ γεγόναμεν παίγνιον, ποτὲ κρατοῦντες ποτὲ δὲ κρατούμενοι, καὶ συµμεταβαλλόμενοι ταῖς τοῦ πολέμου τροπαῖς αἰδίδιον ὥσπερ τὴν μεταβολὴν ἐκαρπούμεθα. ἐκόμα τις τῶν ἀριστεῶν χρυσῶ; μετὰ τῆς ἡδονῆς τὴν ἀπιστίαν 1.15.7 ἐκέκτητο. τί γὰρ ἀπιστότερον ἐν πολέμῳ χρημάτων ἀμέσως μετατιθεμένων ἐπ' ἄλλον καὶ πάλιν ἐξ ἐκείνου εἰς ἕτερον, ὡς ἐγρηγορότα βλέπειν ἐνύπνιον τὸν κτησάμενον, ἢ τῇ 1.15.8 ὕστεραία τῆς ἔναγχος μεμνήσθαι κραιπάλης; ὑμεῖς, ὦ Ῥωμαῖοι, πάλαι τὴν παρρησίαν τῷ πολέμῳ δεδώκατε· ὑμεῖς καὶ τῆς εἰρήνης γίνεσθε μαθηταί. ἐπικηρυκευομένων Περσῶν τὸν φιλόδακρυν ἀποσείσασθε πόλεμον· οἷς γὰρ τῆς ἀμαρτίας ἢ ἔναρξίς, τούτοις καὶ τῆς ἐπανορθώσεως ὁ μετὰμελὸς ἐστὶν 1.15. ἀρμόδιος. μὴ γινέσθω θράσος ὑμῖν ταῦτα τὰ φιλάνθρωπα 1.15. ῥήματα. οὐ γὰρ περιδεῖς γεγονῶς ὁ Περσῶν βασιλεὺς χθές ποῦ καὶ τρίτην, ὅτε τῆς Μηδικῆς τὸ Ῥωμαϊκὸν κατετόλμησε γῆς, τὴν συμπλοκὴν ἀπαναίνεται, χρυσῶ γὰρ πολλῶ καὶ δώροις λαμπροῖς πρίασθαι Ῥωμαίοις τὰς σπονδὰς ἐγκελεύεται. 1.15.10 οὐ γὰρ νηποινὶ καταθέσθαι τοὺς ἡμαρτηκότας θέμις τὸν πόλεμον· ἱκανὴ γὰρ ἢ ἔκτισις καὶ Περσικὸν κατευνάσαι θυμὸν καὶ θράσος περιστεῖλαι Ῥωμαίων πολεμικῆς ὀρεγόμενον σάλπιγγος." 1.15.11 "Ἐτι τοίνυν παρατείνοντος τοῦ λόγου, τοῦ πρέσβεως Ῥωμαῖοι κατεχειροτόνουν συρίττοντες καὶ ταραχὴν ταῖς βοαῖς ἐνεποίουν, ὥσπερ δεινοπαθούτων ἐπὶ τοῖς ῥήμασι τοῦ

βαρβάρου [τοῦ Πέρσου]· ἐδόκουν γὰρ καὶ Ῥωμαῖοι μεγαλαυχεῖν ἐπὶ τοῖς ἔναγχος γεγενημένοις, ὡς ἐσέδυσαν ἐς τὴν Περσῶν πολιτείαν, ὡς λείας ἐκράτησαν, ὡς τὸν Καρδαριγὰν ἐφενάκισαν. 1.15.12 ὁ δὲ στρατηγὸς τὴν ἐκκλησίαν διέλυσεν, καὶ ὁ Πέρσης οὐκ ἐπέθηκε τέλος τοῖς ῥήμασιν. ὀλίγαι τοίνυν ἡμέραι διωχήκασιν, καὶ ὁ τῆς Νισίβιδος τῆς ἱερατικῆς προλάμπων τιμῆς ὡς τὸν στρατηγὸν ἀφικνεῖται τὰ αὐτὰ τῷ Μεβόδη ῥήματα ἐς μέσον 1.15.13 τιθέμενος. τὸ τληκαῦτα τοιγαροῦν ὁ στρατηγὸς τοὺς Περσῶν λόγους δι' ἐπιστολέως ἐς βασιλέα παρέπεμψεν. βασιλεὺς δὲ τὰς τοῦ στρατηγοῦ ἱστορήσας κεραίας βασιλικαῖς παραυτικά ἀνεῖλε προστάγμασιν, τὸν Φιλιππικὸν ἐγκελευσάμενος τὰς αἰσχίστας ταύτας σπονδὰς ἀποπέμπεσθαι ὡς ἀπαδούσας 1.15.14 Ῥωμαϊκῆς μεγαλειότητος. καὶ μέντοι ὁ στρατηγὸς τὰς αὐτοκρατορικὰς δέλτους περιπτυσσάμενος ἐπὶ τὸ Μαμβραθῶν 1.15.15 στρατοπεδεύεται. οὕτω μὲν οὖν ἐσφρίγα ὁ πόλεμος, ὁ δὲ στρατιάρχος συναγείρας τὸ ὀπλιτικὸν ἐπυνθάνετο, εἰ τὰς ψυχὰς ἀρρενικῶ τινι ἔρωτι ἐπιτεθειασμένας ἐπιφέρονται πρὸς παράταξιν. ἐπεὶ δὲ κατένευον αἱ δυνάμεις συνθήκαις τε ὄρκων τὰς ἐλπίδας ἐχύρουν, μεταστὰς ἐντεῦθεν ὁ στρατηγὸς ἐπὶ τὸ Βίβας παραγίνεται, ἔνθα ὁ ποταμὸς παραρρεῖ τοῦ Ἀρζάμων.

2.τ.1 ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄

2.1.1 Τῆ δ' ὑστεραία τὸν χάρακα μετέβαλλεν εἰς τὰ παρύψηλα τοῦ πεδίου κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Ἴζαλὰ ὄρους πεποηκῶς. τὸ δὲ ὄρος ὁ Ἴζαλὰς πολυτοκώτατον· οἰνοφόρον γάρ, καὶ ἄλλα γένη μυρία καρπῶν ἐπιφέρεται. πολυανθρωπότατόν τε τὸ ὄρος, καὶ οἰκήτορες αὐτῷ ἄνδρες ἀγαθοί, ἐπίμαχόν τε τὸ ὄρος ἐς τὰ μάλιστα 2.1.2 καὶ ἀμφίβολον· οὐ πόρρω γὰρ ἀπώκισται τὸ πολέμιον. τούτους τε μεθιστάναι τῆς φιλονείκου χώρας οὐκ ἂν πείσαις οὔτε ἀπειλῶν οὔτε θωπεύων, καίτοι πολλάκις τῶν ὁμόρων Περσῶν 2.1.3 ὑποτεμνομένων τὴν αὐτῶν γῆν καὶ ληϊζομένων. τοῦτο δὴ τὸ ὄρος ὁ Ἴζαλὰς ἕτερον παραμείβεται ὄρος προσαγορευόμενον Ἀἰσουμᾶς. τὸ δ' Ἀἰσουμᾶς ὡσπερ ἀκρῶρειά τις ἐστὶ καὶ ἐς μέγιστον ὕψος ἐκτείνεται, καὶ ἐκ τοῦ μετεώρου δύο καθέρπουσι 2.1.4 πρόποδες. ἐκ δὲ τούτων ὁ Ἴζαλὰς τὴν πρόοδον ἐπιφέρεται, καὶ αὐτὸς ἀπαρχόμενος κάτωθεν εἰς ὕψος, εἶτα κατὰ σμικρὸν ἀνακύπτων, ταῖς ἐπιδόσεσιν ἐκτανύσας τὸν ἀνχένα μέχρι τοῦ Τίγριδος γίνεται ποταμοῦ. καὶ ἂν τῷ Ἐῶν ἢ Καυκάσῳ συνήπτετο, εἰ μὴ δημιουργικαὶ φροντίδες τινὲς τὴν διάκρισιν 2.1.5 ἐποίησαντο. ἐνταῦθα τὸ μάχιμον ὁ στρατηγὸς ἐνωρμίσατο διανοούμενος ὡς ἐκ τοῦ Περσικοῦ ποταμοῦ τοῦ Βούρων μέχρι τοῦ Ἀρζάμων ὕδωρ οὐκ ἔνεστιν, καὶ δυοῖν θάτερον 2.1.6 ἀνάγκη τὸ πολέμιον ἐλέσθαι· ἢ γὰρ ἀτρεμήσει τὴν οἴκῳ φρουρὰν ἀσπασάμενον, ἢ ἔμπαλιν Λατίνοις ἐπικεῖσθαι πειρώμενον μαλακισθήσεται τῷ πόνῳ καὶ τῷ δίψει, ἢ τε ἵππος διολεῖται ὡς τάχιστα, τῆς Ῥωμαίων μὴ συγχωρούσης δυνάμεως ἐκ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀρζάμων ὕδωρ τοὺς βαρβάρους 2.1.7 ἀρύσασθαι. τρίτη δ' ἡμέρα, καὶ τὸ Περσικὸν ἐπέπυστο σύνταγμα ὡς οἱ Ῥωμαῖοι ἀνὰ τὸ Ἀρζάμων διατρίβουσιν. 2.2.1 Ὁ δὲ Καρδαριγὰν ἐς τοσοῦτον ἐληλάκει φρυγάματος ὡς γέλῳτα τῶν ἀναγγελλόντων καταχέειν πλατὺν ὡς περὶ φληνάφου του πράγματος. ὡς δὲ τὰ τοῦ λόγου τὸ Περσικὸν περιε2.2.2 βόμβει τρανέστερον, παρεδριμύττετο τὸ πολέμιον. ὁ δὲ σατράπης τοὺς θεραπευτὰς τῶν μαγγανευμάτων διηρώτα καὶ παρὰ τῶν μάγων ἡξίου ἵχνη πυθέσθαι προρρήσεως, τὰς τε πνεύματι Πύθωνος ἐνθουσιώσας καὶ φαντασίαν κυήσεως παρεχομένας τῆ τοῦ δαιμονίου περιφορᾷ ἡξίου τὸ ἐσόμενον 2.2.3 προαγορεῦσαι. οἱ δὲ τῶν δαιμονίων κάτοχοι ἔφασκον τὴν νίκην Μήδοις παρέπεσθαι, καὶ κατὰ τὴν ἕκταξιν Ῥωμαίους

Πέρσας ἀποίεσθαι ἅμα τὴν Περσίδα τὴν τύχην ἀμείψαντας. τὸ μὲν οὖν Περσικὸν διερρώννυτο ταῖς προρρήσεσιν ὡσπερ 2.2.4 γαυρούμενον. ἀπάραντες τοίνυν ἐκ τοῦ Βούρων ποταμοῦ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἐφέροντο. εἶτα πλήθη καμήλων ἐπέσαξαν ἀσκούς ἐπιφορτίσαντες ὕδατος, ἵνα μὴ τῆς τῶν ὑδάτων ἀπορήσαντας φύσεως Ῥωμαῖοι ῥαδίως αὐτοὺς κατεργάσωνται· τοσοῦτον δ' εὐπραγίας ἐλπίσιν ἐφήπτοντο, ὡς καὶ πέδας, τοῦτο μὲν ἐκ ξύλων τοῦτο δ' ἐκ σιδήρου διειργασμένας, καὶ 2.2.5 μάλα γε πολλὰς προεφέροντο. ὁ δὲ στρατηγὸς τῷ Ῥωμαϊκῷ παρενεγύα τῶν γεωργικῶν ἰδρώτων ἀπέχεσθαι φειδοῖ τῆς ἀγροικίας ταῦτα ὑποτιθέμενος. τῇ οὖν ἐπιούσῃ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ κατασκοπῇ τοῦ πολεμίου ἐξήρτυσε Σεργίω τε τῷ λοχαγῷ ἀνατέθεικεν, ᾧ ἡ τοῦ Μάρδιος φρουρὰ ἐγκεχείριστο, τὸν τε Ὡγυρον καὶ Ζώγομον· φύλαρχοι δ' οὗτοι τῆς συμμάχου τῶν Ῥωμαίων δυνάμεως, οὓς Σαρακηνοὺς εἶθιστο 2.2.6 Λατίνοις ἀποκαλεῖν. οἱ μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ ἀποσταλέντες τινὰς τῆς βαρβαρικῆς πληθὺς ὑποθράσαντες στρεβλώσαντές τε διέγνωσαν ὡς ὁ Καρδαριγὰν στρατοπεδεύεται ἔνθα καὶ πρότερον. ἐβδόμη δ' αὕτη ἡμέρα ἐτύγχανε τοῦ κυκλικοῦ τῆς ἐβδομάδος βαδίσματος· σάββατον δὲ τοῦτο τῷ 2.2.7 ἱεροφάντῃ Μωσῆ κατωνόμασται. ἐπεὶ δὲ τῷ Ῥωμαϊκῷ ταῦτα ἀνηγγέλθη συντάγματι, εἰς τὸν στρατηγὸν ὑπόνοιά τις εἰσέρχεται ὡς τῇ ἐπιούσῃ ἀποπειραθήσεται τὸ πολέμιον ἐπιτίθεσθαι, οἷα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τὴν ἡμέραν γεραίροντος πόνων ἀνάπαυλαν, αἰδοῖ τοῦ σεβάσματος. τῇ δ' εἰσαύριον ἦκον οἱ κατοπτέοντες καὶ τῷ στρατηγῷ διαγγέλλουσι τὰ Περσικὰ πλησιάζειν στρατεύματα. 2.3.1 ὁ μὲν οὖν Φιλιππικὸς τὸ Ῥωμαϊκὸν διεκόσμησε καὶ τριτταῖς κερααῖαις τὸ μάχιμον διετάξατο. καὶ τὴν μὲν κερααῖαν τὴν εὐώνυμον τῷ Εἰλιφρέδα ἐπέτρεπεν, (ἄρχων δ' οὗτος ἦν τῆς Ἑμέσης) ναὶ μὴν καὶ Ἀψίχ ὁ Οὐννος τὴν αὐτὴν περιεβάλετο δύναμιν. τὴν δὲ 2.3.2 τοῦ δεξιοῦ Βιτάλιος ὁ ταξιάρχης. ὁ δὲ στρατηγὸς τὸ μεσαίτατον ἀνελάμβανε κέρας, ταῦτόν δ' εἶπεῖν Ἡράκλειος, ὁ 2.3.3 Ἡρακλείου πατὴρ τοῦ αὐτοκράτορος. διετάχθη δὲ καὶ τὸ Περσικὸν οὕτως. ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ λόφου Μεβόδης ὁ Πέρσης, ἐπὶ δὲ τῇ ἀριστερᾷ λόφῃ Ἀφραάτης, ἀδελφιδουὺς εἶναι λεγόμενος Καρδαριγὰν τοῦ σατράπου, τὴν δὲ μέσῃν 2.3.4 ἀπόμοιραν αὐτὸς ὁ Καρδαριγὰν ἐκεκλήρωτο. ἐπεὶ δὲ τὸ πολέμιον παρεφαίνετο, καὶ ἦν κόνις πολλή, Φιλιππικὸς τὸ θεανδρικὸν ἐπεφέρετο εἴκασμα, ὃ λόγος ἔκαθεν καὶ εἰς τὰ νῦν διηχεῖ θεῖαν ἐπιστήμην μορφῶσαι, οὐχ ὑφάντου χεῖρας 2.3.5 τεκτῆνασθαι ἢ ζωγράφου μηλιάδα ποικίλαι. διὰ τοι τοῦτο καὶ ἀχειροποίητος παρὰ Ῥωμαίοις καθυμνεῖται καὶ τῶν ἰσοθέων πρεσβειῶν ἠξίωται· ἀρχέτυπον γὰρ ἐκείνου θρη2.3.6 σκεύουσι Ῥωμαῖοί τι ἄρρητον. ταύτην ὁ στρατηγὸς τῶν σεβασμίων περιπέπλων γυμνώσας τὰς τάξεις ὑπέτρεχεν, κρείττονος καὶ ἀνανταγωνίστου θράσους ἐντεῦθεν μεταδιδούς τῷ στρατεύματι. εἶτα παρελθὼν τῆς πληθὺς εἰς μέσον, τῇ ἐπιρροία τῶν δακρύων ὑπὸ τῆς χύσεως τῆς ἀγωνίας βλύζων ἀένναον τοῖς παρακλητικοῖς ῥήμασιν ἐκέχρητο πρὸς τὸ στρά2.3.7 τευμα. καὶ ἦν ἱκανὴ τῶν λόγων ἢ φύσις τῶν μὲν σπουδαίων τὰς ὁρμὰς ἐπιτείνει, τῶν δὲ ῥαθύμων καὶ νωθῶν διεγεῖραι τὸ πρόθυμον. καὶ δὴ τὸ παρορμητικὸν μέλος αἰ σάλπιγγες ἤχησαν, ἐπεὶ δὲ περιελάλησαν, παρέθηγον τὰς δυνάμεις εἰς 2.3.8 πόλεμον. ὁ δὲ στρατηγὸς τὸ κυριακὸν ἐκεῖνο ἐπὶ τὸ Μάρδης μετεπέμψατο Ἴνδαλμα Συμεώνη, τῷ τὸν ἱερατικὸν Ἀμίδης θρόνον ἐπέχοντι· ἔτυχε γὰρ τὸν ἄνδρα ἐν τῷ ὄχυρῳματι 2.3. κατ' ἐκεῖνο ἐνδιατρίβειν καιροῦ. οἱ δ' ἐν τῷ φρουρίῳ ἐλιπάρουν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ τὸ θεῖον καὶ εὐμενίζοντο καὶ μετὰ πληθὺς δακρύων τὰς ἰκεσίας εἰργάζοντο, ὅπως 2.3.10 τὴν νικῶσαν Ῥωμαῖοι ἀνὰ τὴν ἀγωνίαν ἀποίεσθαι. οἱ δὲ λοχαγοὶ οἱ τε πρωτοστάται τῶν δυνάμεων, μενοῦνγε καὶ οἱ χιλίαρχοι ἀθροισθέντες ἠντιβόλουν τὸν στρατηγὸν ἐπὶ τὸ οὐραῖον τῆς δυνάμεως μεταβήσεσθαι. ἐδεδῖεσαν γὰρ μὴ ποτε αὐτοῖς ἐπικινδυνότερος ὁ πόλεμος γένοιτο κοινῶν 2.3.11 τῶν πόνων τὸν στρατηγὸν

κληρωσάμενοι. "ὁ γὰρ πόλεμος" ἔφασκον "οὐκ ἐπίδηλα τὰ κινήματα κέκτηται, ἄτε φιλοποίκιλος ὢν καὶ πολύμορφος· φύσις γὰρ αὐτῷ ταῖς μεταβολαῖς ἐμβατεύειν μίαν πίστιν τὸ ἄπιστον ἔχοντι. τὸ δ' ἐκ τύχης ἐντεῦθεν ἀπαίσιον τῆς ἐκ τῆς ἐπιτεύξεως εὐπραγίας ἐς τὸ ἀπειρο2.3.12 πλάσιον ὑπερβέβηκεν." καὶ πείθουσι τὸν στρατηγὸν βραχὺ τι μεταμείψαι τὴν στάσιν. τὸ δὲ πεδίον, ἔνθα ἐχειρουργεῖτο ὁ πόλεμος, Σολάχων ὠνόμαστο ἀπὸ χωρίου τινὸς γειτνια2.3.13 ζοντος τὴν ὁμωνυμίαν ἀράμενον. ἐντεῦθεν καὶ Θεόδωρος, ὃν Ζητονοῦμιον ἀπεκάλουν Βυζάντιοι, ὁ καὶ τὴν παρὰ Ῥωμαίοις μαγιστερίαν διανύσας ἀρχὴν, ἔκαθεν τὸ γένος ἐφέρετο· ναὶ δῆτα καὶ Σολομῶν ἐκεῖνος, ὁ τοῦ βασιλέως εὐνοῦχος, ὁ τὸν Καρχηδόνιον πόλεμον ἐν Λιβύῃ παραταξάμενος, ὅτε τὸν αὐτοκρατορικὸν δίφρον Ἰουστινιανὸς διεκόσμησεν. καὶ ταῦτα Προκοπίω τῷ συγγραφεῖ ἐν τῷ πτυκτίῳ τῆς ἱστορίας ἐγγέγραπται. 2.4.1 Ἐπεὶ δ' αἱ τοῦ Περσικοῦ φάλαγγες τοῖς Ῥωμαϊκοῖς λόφοις προσέμιξαν, Βιτάλιος ὁ ταξίαρχος τὴν ἀντίθετον θάττον διέλυσε δύναμιν προκύψας τῶν ἄλλων θρασύτερον τάξεων. ἀτὰρ μέγιστον φόνον εἰργάσατο τὴν τε Περσικὴν ἀποσκευὴν ἐχειρώσατο, ἦν σύνηθες Ῥωμαῖοις τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ τοῦλδον 2.4.2 ἀποκαλεῖν. οὕτω μέντοι τὸ νενικηκὸς περὶ τὴν λείαν ἠσχόλητο. ὁ δὲ στρατηγὸς διηπορεῖτό τε καὶ ἐχαλέπαινε ταῦτα 2.4.3 δὴ τὰ τῆς ἀκοσμίας θεώμενος. καὶ οὖν ἔμφρονα βουλήν ἐσχεδίασε καὶ τὸ κράνος (ἐπίσημον δ' ἄρα τοῦτο ἦν καὶ κατάδηλον) τῆς ἑαυτοῦ κορυφῆς ἀπεκδύς Θεοδώρῳ τῷ Ἰλιβινῷ περιτέθεικεν· δορυφόρος δ' οὗτος τοῦ στρατηγοῦ. εἶτα προστάττει τῷ ξίφει παῖσαι τοὺς ἐμπορευομένους τὰ λάφυρα. ὁ δὲ καὶ γεγονὸς ἐς τὰ μάλιστα ὤνησε τὴν παρά2.4.4 ταξιν. οἱ δ' ὑπονόησαντες τὸν στρατηγὸν περινοστεῖν καὶ λωποδυτοῦντας αὐτοὺς ἐπανορθοῦσθαι τοῦ σφάλματος πρὸς τὴν μάχην τὴν φροντίδα μετέθεντο καὶ τῶν πολεμικῶν μετελάμβανον πόνων. τὸ δ' ἀντίπαλον διασπασθὲν ἐς τὴν μέσην τῶν Περσῶν διεσώζετο μοῖραν, οὗ ἦν ὁ Καρδαριγὰν τὴν 2.4.5 ἐπιστάσιαν ποιούμενος. βαθυτέρου γοῦν τοῦ μέσου κέρατος τῶν Περσῶν γεγονότος διὰ τὴν ἐπιπρόσθησιν τοῦ ἀποδράντος εὐωνύμου κέρατος, χαλεπῶς ἂν εἶχε διενεγκεῖν ἢ Ῥωμαίων ἀντίπαλος δύναμις, εἰ μὴ τῶν ἵππων ἀποβάντες αὐτῶν 2.4.6 κατασυστάδην τὰς συμπλοκάς ἐποιήσαντο. αἱ μὲν οὖν μεσώταται φάλαγγες ἐξήρκουν μαχόμεναι, καὶ ὁ πόλεμος αὐταῖς ἐμηκύνετο, ὡς συμβαίνει ἐπὶ τῶν λειψάνων ἐστάναι τὸ παραταττόμενον, τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς περικαλυπτομένης 2.4.7 διὰ τὴν ἐπιπολάζουσαν τῶν τεθνεώτων συνέχειαν. ὡς δὲ τὸ κακὸν ἀτελεύτητον ἦν, θεῖα τις δianoia κατεδιαίτησε τοῦ ἄλλοφύλου ἑτεραλκέα ποιουμένη τὴν μάχην, καὶ φωνὴ περιίπταται Ῥωμαίους μεγάλῳ τῷ ἀπηχήματι ἐγκελευομένη τὴν ἵππον κεντεῖν τὴν πολέμιον. πείθονται τοιγαροῦν Ῥωμαῖοι τούτῳ δὴ τῷ προστάγματι καὶ κρατοῦσι τῆς ἀντιμετώπου 2.4.8 δυνάμεως. τὴν δὲ φωνὴν ἀπὸ Στεφάνου τοῦ λοχαγοῦ προελθεῖν τὸ Ῥωμαϊκὸν ὑπενόησεν, καὶ μετὰ τὸν πόλεμον ἐπυνθάνοντο Ῥωμαῖοι, εἰ προβολεὺς αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ Στέ2.4. φανος ἐτύγχανεν ὢν τοῦ στρατηγήματος. ὁ δ' ἀπηνήγατο καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμείτο, μηδέποτε τοιαύτης ἐπιβολῆς τὸ σόφισμα προενέγκασθαι· οὐ γὰρ ἐντεῦθεν ἤθελε θηρᾶσθαι τὴν εὐκλείαν καὶ θεῖά τινα μελετήματα εἰς οἰκείαν παραμορ2.4.10 φῶσαι ἀγχίνοιαν. ὁ δὲ τρίτος λόφος ὁ Ῥωμαίων, ταῦτόν δ' εἶπεῖν ὁ εὐώνυμος, τὴν ἐναντίαν κεραίαν συνέχεεν, καὶ τὸ σωζόμενον ἐμβριθῶς ἐδίδωκετο ἄχρι τοῦ Δαρὰς δυοκαίδεκα 2.4.11 σημεία τοῦ χώρου ἀπωκισμένου τῆς παρατάξεως. τοίνυν οὕτω λαμπρῶν τῶν Ῥωμαϊκῶν γινομένων τροπαίων, ἐγνωσιμάχει τὸ βάρβαρον καὶ πρὸς φυγὴν μετετίθετο. τὸ δ' ἀποδρὰν τῆς μέσης μοίρας τῆς Περσικῆς ἅμα τῷ σφῶν αὐτῶν στρα2.4.12 τηγῶ ἔν τινι βουνῶ ἀποκλίνει τὸν κίνδυνον. ἐπεὶ δὲ τὸ Ῥωμαϊκὸν ἠκηκόει ἐν τῷ βουνῶ τινος τῶν πολεμίων τεθηπέναι τε καὶ τὸ κεκρατηκὸς ὑποστέλλεσθαι, διεστεφάνου εὐθὺς τὸ ἐχύρωμα καὶ αὐτομολεῖν τὸ πολέμιον

ἐγκελεύεται. οἱ δ' 2.4.13 ἑθανάτων καὶ ἐς ἀπονοίας ὄφρ' ἄπεσοβαρεύοντο. οὐκοῦν οἱ Ῥωμαῖοι περιφρονοῦσιν αὐτούς· οὐ γὰρ ἐγνώκεισαν τὸν Καρδαριγὰν ἐν τῷ βουνῷ ἀνερπύσαντα ἰσχυρῶς τε παρευλα2.4.14 βεῖσθαι τὸν κίνδυνον. ὁ μὲν οὖν Καρδαριγὰν ἀπόσιτος ὢν ὑπὸ τε τοῦ λιμοῦ πιεζόμενος ἐνεκαρτέρει ἐν τῷ βουνῷ τρίτην καὶ τετάρτην ἡμέραν· ἐν τηλικούτῳ γὰρ δέει διέθετο τὸν τοῦ Περσικοῦ στρατιάρχον ὁ ἀδόκητος κίνδυνος. φοβεραὶ γὰρ αἱ μεταβολαὶ παρὰ τὰς ἐλπίδας συρρεῦσασαι· μετὰ γὰρ τῶν πραγμάτων καὶ τὰς γνώμας ἀμείβουσιν. 2.5.1 ὡς δὲ παρὰ τὸν στρατηγὸν ἐπανεζευξαν, ὑπεύθυνος μεγίστου ἐγκλήματος ὁ Στέφανος ἦν, ὅτι μὴ παρεστήσατο τὸ λειπόμενον. ὁ δ' ἡγεμονικωτάτη ἀπολογία τὰς μέμψεις τοῦ στρατηγοῦ διεκρού2.5.2 σατο φήσας· "οἶδα καὶ μέτρα νίκης τιμᾶν καὶ τὴν ἀκώρειαν δεδιέναι τῆς τύχης· μισοπόνηρον γὰρ ἔχει τὴν πλάστιγγα καὶ φέρειν οὐκ οἶδεν εὐπραγίαν βρενθυομένην πέρα τοῦ δέοντος." οὕτω μὲν οὖν οἱ Πέρσαι σχολαίαν εὐρηκότες τὴν 2.5.3 κάθοδον τῶν παρυσήλων καθεῖρπυσαν. ἐπεὶ δὲ τοῦ λόφου κατέδυσαν, συμπαρομαρτοῦσι Ῥωμαίοις ἐπανιοῦσι καὶ συναθροισμένοις ἀνὰ τὸν χάρακα. οὐκοῦν ἀναιροῦνται πολλοί, ἤλωσαν δὲ πλείους ἢ χίλιοι, οἱ καὶ ἐς Βυζάντιον παραπέμπονται. 2.5.4 Ὁ δὲ Καρδαριγὰν πρὸ τῆς ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐπιβολῆς τοὺς δερματίνους ἐκείνους ἀμφορεῖς διαρρηξασθαι τῷ Περσικῷ ἐγκελεύεται φιλοκινδυνότερον ἐς θράσος ἐντεῦθεν τὸ Μηδικὸν ἐργαζόμενος, τοῦτο δὴτα σφίσι παραδηλῶν, ὡς εἰ μὴ μεγάλων κινδύνων ἐφάψοιντο, ἀπόλωλε τούτοις ἡ ὕδρευσις, τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τὸν ποταμὸν τοῦ Ἀρζάμων περικαθημένου 2.5.5 καὶ διαφρουροῦντος τὸ ρεῖθρον φιλοπονώτερον. οὐκ οὖν δ' αὐτῷ ἐς ἀγαθὸν περίεστη τὸ θράσος. ἀμαθὲς γὰρ τῷ κύβῳ τῆς τύχης πιστεύσαντα ταῖς ἀκρωρείαις τῶν κινδύνων καταθαρρεῖν καὶ τὰς ἀγαθὰς ἐκβάσεις ἐκ τῶν προὑπαρξάντων σφαλμάτων ἀπερανίζεσθαι. ἀφιλοσόφου γὰρ ὑπόουσης ἀρχῆς, οἰκείαν τοῖς προὑφεστῶσι καὶ τὰ συμπεράσματα ἔξει τὴν 2.5.6 πρόοδον. τοῦτό τοι καὶ πολλοὺς τοῦ Μηδικοῦ μετὰ τὴν ἦτταν διέφθειρεν· φρέασι γὰρ περιπεσόντες τινὲς τοῦ Περσικοῦ λαφύττουσιν ἀπληστότερον καὶ ἐς μέγα κακοῦ ἀποκλίνουσιν, τῆς κοιλίας αὐτοῖς τῆ ἀθρόα τοῦ ὕδατος ἐμβολῆ διενεγκεῖν οὐκ ἐχούσης τοῦ ἐπιφορτισθέντος ὕδατος τὴν ἀντίληψιν. 2.5.7 Ὁ δὲ Καρδαριγὰν εἰς τὰ περὶ τὸ Δαρὰς ἀφικόμενος τὴν ἐς τὸ ἄστου παρεκινδύνευεν εἴσοδον. οἱ γὰρ ἄστοί, ἦτοι οἱ περιφρουροῦντες Πέρσαι τὸ πόλισμα ἀναπετάσαι ἀπέλεγον τοῖς Μήδοις τὰς πύλας· μὴ γὰρ οὖν εἰσοικίσασθαι τοὺς 2.5.8 ῥιψάσπιδας Περσικὸν νόμον ἀνέχεσθαι. ἐπεὶ δὲ τὸν Καρδαριγὰν ἐβλασφήμουν καὶ ταῖς ὕβρεσι τῆ συμφορᾶ συνεπετίθεντο, πείθουσιν ἐς τὰ οἴκοι χωρεῖν αἰσχίστοις αὐτὸν παραπέμψαντες λόγοις. 2.5. Ἡμέρας δὲ κλινούσης ἑξαπινάϊως ἐπιδημία θορύβων τῷ Ῥωμαϊκῷ στρατοπέδῳ ἐγγίγνεται, καὶ φήμη διέρρευσε δύναμιν τὸ Περσικὸν περιβάλλεσθαι ἐπίθετον καὶ ὅσον οὕτω 2.5.10 ἐπιβήσεσθαι μέλλειν τοῦ χάρακος. οὐκοῦν ὁ Ἡράκλειος, ὁ Ἡρακλείου πατήρ τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ἕτερος τῶν ἡγεμόνων ἰπάζοντό τε καὶ σιδήρῳ φραξάμενοι ὄρμη ἀκατασχέτῳ περιεπόλουν τὸ βαρβαρικὸν ἀνιχνεύοντες· καὶ ἀνὰ τὸν βουνὸν ἀφικνοῦνται, ἐν ᾧ οἱ περὶ τὸν Καρδαριγὰν ἔναγχος ἀπο2.5.11 δρᾶντες ἐνηυλίζοντο. καὶ οὖν ἄττουσι πρὸς τὰ ὑψηλὰ καὶ περισκοποῦσιν ἕκ τινος μεγίστης περιωπῆς, καὶ τὸ πολέμιον ἦν ἀφανές. ἐπεὶ τοίνυν ἐς τὸ τρανὲς τὴν ἔρευναν ἐποίησαντο, καὶ φενάκη τις ἐν τῇ ἐπισκοπῇ οὐκ ἐνῆν, ἀνὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν ἐπανάγονται. 2.6.1 ἐν δὲ τινι μοίρᾳ τῆς ἀτραποῦ δυσθανατῶντα στρατιώτην Ῥωμαῖον περιεβλέψαντο, τέτρασι 2.6.2 βολαῖς τὸ σῶμα κοσμούμενον. εἰς μὲν γὰρ τὴν ὑπερῶαν χελύνην Μηδικὸς οἶστος ἐς βάθος ἐσδὺς ἀνὰ τὸ κράνος ἐρρίζωτο, ἕτερος δ' αὖ ἐπὶ θάτερον χεῖλος ἔνερθεν εἰσφρήσας ἀντιθέτως πως ἀντετείνετο, ὡς κατὰ τινὰς διαμέτρους κεραίας κειώσθαι τὴν γλῶτταν ταῖς ἀντιτύποις συμβολαῖς τῶν ἀκίδων, 2.6.3 κἀντεῦθεν μὴ δύνασθαι τὸν ἀριστέα μῦσαι

τῷ χεῖλι. περιεφέρετο δὲ καὶ δόρατος εἰσπομπὴν ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου βραχίονος, ἐπὶ τῇ λαπάρῃ ἑτέραν βολὴν Μηδικοῦ ἀκοντίου. 2.6.4 αὕτη τοι καὶ τῆς ἀρετῆς αὐτῷ τὸ ἐπιτάφιον ἦν. οἱ μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Ἡράκλειον τῷ γενναίῳ περιρρεόμενον τὸν ἀριστεὰ θεώμενοι αἵματι, ἀγάμενοι τῆς εὐψυχίας ἐποχοῦσι 2.6.5 τῇ ἵππῳ καὶ ὡς τὸν χάρακα διεκόμισαν. εἶτά οἱ ἐφέλκονται τὰ μὲν ἄλλα βέλη τὰ ἐμπεπηγότα τῷ σώματι καὶ παρεξάγουσιν, τὸ δ' ἀνὰ τὴν πλευρὰν ἐξελέσθαι οὐκ εἶχον· διεψιθύριζον γὰρ ὡς ἑαυτοὺς οἱ ταῦτα δὴ τὰ Χείρωνος καὶ Μαχάονος τεχνώμενοι μελετήματα, ὡς συνεκδημήσει αὐτῷ καὶ ἡ ψυχὴ 2.6.6 τῇ τοῦ βέλους ἐξόδῳ. ὁ δὲ Μακεδὼν ἐκεῖνος ἢ Λεωνίδαο τὸ φρόνημα ἢ Καλλίμαχος ἢ Κυνέγειρος, ἀρκέσει δὲ τὸ Ῥωμαῖον ἀποκαλεῖν, ὡς τῶν λόγων τῶν ἰατρῶν ὑψηθάνετο, ἦρετο εἰ τὸ Ῥωμαϊκὸν εἶη νενικηκός. ὡς δ' οἱ περιεστῶτες αὐτὸν κατέφασκον καὶ ἄρασθαι Λατίνους τρόπαιον ἔλεξαν, 2.6.7 ἐβασάνιζεν ὄρκους τὰ ρήματα. ἐπεὶ δὲ Ῥωμαίους ὄντως ἐπέπυστο τὴν κούφην κατὰ τὸν πόλεμον ἀπενέγκασθαι πλάστιγγα, Πέρσας δὲ τὴν ἐναντίαν ῥοπὴν τῷ βάρει τῆς ἥττης καθελκομένους πρὸς πτώματα, ἀνασκιρτήσας τῷ ἄσθματι, μέγα τι παραμύθιον καὶ τῆς ἀλγηδόνης θελκτικόν ὑπῆν 2.6.8 αὐτῷ τὸ λεγόμενον, καὶ τὸ τεθνάναι λοιπὸν ἐκαρὰδόκει, καὶ τῷ νεύματι τοὺς ὄρωντας ὥσπερ ὑπέσαιεν ὑπεξάγειν ἀφειδῶς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τὸν Μηδικὸν ἐκεῖνον καὶ διαβόητον δόνακα· οὐ γὰρ εὐρήσειν τοιοῦτό τι ἄλλο ἐφόδιον ἀγαθὸν ἀποφέρεσθαι τῶν ὑπὸ σελήνην τὸν τοῦ κόσμου ὑπεξερχόμενον. 2.6. τὸν δὲ ἀριστεὰ φασὶ τοῦ καταλόγου γεγονέναι τῶν Κουαρτοπάρθων, οὕτω τὴν προσηγορίαν ἐπιφερομένων τῶν ἐν Βεροῖα τῇ πόλει Συρίας τὰς διατριβὰς ποιουμένων. ἐπεὶ δὲ τὸ βέλος τὸ ἐπιθανάτιον τῆς πλευρᾶς ὑπεξήγετο, συνεξορμᾷ ἡ μεγάλη ἐκεῖνη καὶ γεννικωτάτη τοῦ ἀριστεῶς ψυχῆ, εἶπω ἀνὰ τὸ Ἠλύσιον ποιητικῶς ἐπειγομένη ἀφικέσθαι χωρίον; ἀλλ' αἰσχύνομαι μύθῳ προπηλακίζειν τὸ τῶν θριάμβων ἀξίωμα. 2.6.10 Ὁ δὲ στρατηγὸς τῇ ἐπιούσῃ ἐξέτασιν τοῦ ὀπλιτικοῦ ἐποιεῖτο καὶ δῶροις τοὺς τραυματίας ἐφιλοφρονήσατο, καὶ χρύσεος κόσμος ἀργύρεός τε ἀρετῆς ψυχῆς ἀντίδοσις ἦν, καὶ τῷ 2.6.11 μέτρῳ τῶν κινδύνων τὴν ἀμοιβὴν ἐταλάντευεν. οἷς μὲν γὰρ ἀξία ἄθλον εὐτολμίας ἐγίνετο, ἄλλῳ Πέρσης ἵππος, καλὸς μὲν ἐς θέαν, ἀγαθὸς δὲ πρὸς πόλεμον, ἄλλῳ κράνος ἀργύρεον καὶ φαρέτρα, ἑτέρῳ ἄσπις καὶ θώραξ καὶ δόρατα. καὶ τοσοῦτων ἐκληρονόμουν Ῥωμαῖοι κτημάτων ὀπόσων σωμάτων ὁ 2.6.12 πόλεμος. μεσοῦσης δ' ἡμέρας διέλυσεν ὁ στρατηγὸς τὴν ἔκταξιν εἰς τε τὰς πόλεις καὶ τὰ παρακείμενα φρούρια τὸ τετρωμένον ἐξέπεμπεν, ὅπως ἀκέσοιτο καὶ ἡπίοις τισὶ μαγγανεύμασιν, ἔργοις Ἀσκληπιοῦ, τὰς τῶν τραυμάτων ἀκμὰς 2.6.13 κατευνάσοιτο. αὐτὸς δὲ τὸ λοιπὸν ἀναλαβὼν τῆς δυνάμεως ἐσβάλλει ἐς τὰ τῶν Μήδων, καὶ ὅσα τῶν Περσικῶν προμηθείας ἐχίρειεν, ἔπασχε κακῶς. καὶ ἀνανταγώνιστος ἦν ἡ Ῥωμαίων ὀρμὴ καὶ δυσάντητος τοῖς ἐντυγχάνουσιν. 2.7.1 Ὁ μὲν οὖν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπὶ τῇ Ἀρζανηνῆ χώρᾳ οἶά τις λαῖλαψ ἐπιθαλάττιος ἢ ῥαγδαῖος σκηπτὸς ἐξαπιναίως πως ἐπεφοίτησε καὶ τὴν Περσῶν πολιτείαν ἀργαλεώτερον διεχρήσατο. οἱ δὲ τῆς Ἀρζανηνῆς οἰκήτορες ὑπὸ τὰ τῆς γῆς διακενώματα κατεδύοντο· ἔχειν γὰρ ἐκεῖνους ἐς βάθος δίκην τινῶν ἀντρωδῶν οἰκοδομημάτων κατασκευὰς 2.7.2 λόγος ἐς ἡμᾶς ἐνεδήμησεν. τοιγαροῦν ἀνὰ ταύτας δὴ τὰς ὑπογείους καταγωγὰς ἢ σωτηρία τέως σφίσι αὐτοῖς ἀπεθησαυρίζετο. μενοῦνγε καὶ ἄρτους καὶ μάζας ἐν τοῖς κοιλώμασιν ἀπεταμιεύοντο φυλακῆς ἐν καλῷ εἶναι οἱ τῆς Ἀρζανηνῆς 2.7.3 ταῦτα διανοοῦμενοι. μετ' οὐ πολὺ δὲ κατάφωροι Ῥωμαίοις ἐγίνοντο πρὸς τι βραχὺ τὴν αἴσθησιν παρακλέψαντες, τῶν ἐαλωκότων τὰ ὑπὸ γῆν ἐξειπόντων μυστήρια καὶ ἐπιδειξά 2.7.4 μένων εἰς τὸ ἐναργὲς τὸ ἀπόρητον. καὶ οὖν ἤχοις ἀπεπειρῶντο Ῥωμαῖοι τῶν ὑπὸ γῆν ἐμφωλευόντων, καὶ ἦν αὐτοῖς ἢ διὰ τῶν ἀπηχημάτων ἀπόπειρα ἄγγελος ἀψευδῆς τὰ τῶν 2.7.5 λαγόνων τῆς γῆς διηγούμενος ὄργια. καὶ μέντοι ἀνήγοντο οἱ τῆς Ἀρζανηνῆς ὥσπερ

ἐκ πυθμένων αὐτῶν τῆς συμμύστιδος γῆς ἐπὶ δούλιον ἡμαρ, ἵνα τὴν ἐκείνων τραγωδίαν τραγικώτερον ἀφηγήσωμαι. 2.7.6 Ἄλλ' ὅτε Ῥωμαῖοι ἀπεπόνουν ἐρεβοδιφούντες τὰ ὑπο-χθόνια, καὶ τὴν ἐχθίστην τύχην οὐκ ἀπέδρα τὸ βάρβαρον, στρατοπεδεύουσι λοιπὸν ἀμφὶ τὸ φρούριον τὸ Χλομαρῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ ἄνδρες αὐτοματίζουσι δύο ἀδελφοὶ τὸ γένος, 2.7.7 ἀδελφοὶ τὴν προαίρεσιν. καὶ τῷ μὲν ἐνὶ ὄνομα Μαρουθαῶ, τῷ δ' ἑτέρῳ Ἰώβιος· ἄμφω δὲ ἦσθην ἡγεμόνε τῆς Ἀρζανηνῆς. ἐπεὶ δ' ἠυτομόλησαν καὶ τῆς τοῦ στρατηγοῦ μεθ' ἰλαρίας θεᾶς ἠξίωοντο, τὰ τῆς εὐνοίας λοιπὸν ἦν αὐτοῖς περισπού2.7.8 δαστα. τοίνυν ἐπεὶ ἐν τοῖς πολλοῖς τῆς πράξεως ὁ λόγος ἐστὶ πρεσβύτερος, εὐγνώμοσι πρῶτόν τισιν ὁμιλήμασι τὸν στρατηγὸν ὥσπερ ὑπέσαινον, καὶ ταῦτα δὴ ἐκεῖνα τὰ 2.7. τῆς εὐνοίας ῥήματα ἦν· "εἰ βούλοιο, στρατηγέ, Ῥωμαίους τὴν Ἀρζανηνὴν ἐπικτήσασθαι, χώρους τινὰς ἡμεῖς ὑποδείξομεν οὐχ ἠκιστα ἀσύλους διὰ τὸ ἔρμα τοῦ ἐχυρώματος. δεῖμασθαι φρούρια ὁ τῆς εὐβουλίας ἐγκελεύεται τρόπος." τοιαῦτα ἦν τὰ πρῶτα τῆς τῶν βαρβάρων πρὸς τὸν στρα2.7.10 τηγὸν διαλέξεως. οὐκ ἄπο δὲ καὶ τῆς τοῦ ἡγεμόνος διανοίας τὰ ῥήματα· ἐγλίχετο γὰρ ὁ τὸ Ῥωμαϊκὸν ἰθύνων στρατόπεδον τοιούτων δὴ τινῶν ἐπιτεύξασθαι χώρων· τέως δὲ διὰ τὴν ἀπορίαν τῇ τῆς γνώσεως ἀναβολῇ τὴν ἐπι2.7.11 βολὴν ἐβιάζετο. ὀπηνίκα γοῦν ὁ στρατηγὸς τῶν τοιούτων ἀκροαμάτων μετείληφεν, ὥσπερ ἔρμαίω τινὶ περιτυχῶν μετὰ τινος προθυμίας συντόνου τὸν ὑποστράτηγον ἀποπέμπει Ἡράκλειον, συναποστείλας αὐτῷ καὶ τοὺς ἐρμηνέας τοῦ ἐχυρώματος. 2.8.1 Ὁ μὲν οὖν ὦχετο ἀπιῶν· ὁ δὲ Καρδαριγὰν τοῖς Ῥωμαίοις ἐπήει, στρατεύσας πλήθη οὐ μαχίμων ἀλλ' ἰδιώτας ἄνδρας ἐνυαλίου ἠχήματος, ναὶ δῆτα καὶ ὑποζυγίων καὶ καμήλων πληθὺν συλλεξάμενος ἐς τὸ πρόσω ἐχώρει. καὶ κόμπος τις ἦν ἀληθείας χηρεύων, τῶν μὴ οὕτως ἐχόντων πραγμάτων συσκίασμα, ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς φενάκη τινὶ συν2.8.2 τεθὲν τερατοῦργημα. συντυγχάνει τοιγαροῦν τοῖς ἀμφὶ τὸν Ἡράκλειον ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν χώρων ποιουμένοις τὴν πρόοδον. 2.8.3 εἴκοσι δ' ἄνδρες Ἡρακλείω συνεείποντο. οὐκ ἐσιδηροφόρου δὲ τῇ ἀμαθίᾳ τοῦ μέλλοντος. οὐ κράνος τὴν κεφαλὴν διεφύλαττεν, οὐ θώραξ τὸ περιστέρνιον, σιδήρῳ ἀντίμαχος σίδηρος, ἔρκος σωμάτων συμβαδίζον τῷ περιφρουρουμένῳ καὶ συνεπόμενον. ἐξεθήλυνε γὰρ αὐτοὺς τὸ εὐδόκιμον· οὐ γὰρ νίκη ἐπίσταται ἐπὶ τῆς αὐτῆς στερρότητος διαφυλάττειν 2.8.4 τὸν ἀριστεύσαντα. ὁ μὲν οὖν Ἡράκλειος ἐπόπτης γενόμενος τοῦ θεάματος τὸ τολμᾶν ὑπεκρίνετο καὶ τὴν <ἐς τὸ> πρόσω φοράν κατεσηματίζετο φέρεσθαι. ὅτε δὲ παρεγυμνοῦτο τὸ σόφισμα, τῶν πολεμίων παρεγγιζόντων καὶ μελλόντων σφίσιν αὐτοῖς ἀναμίγνυσθαι, πρόσσεισι σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐν 2.8.5 μετεώρῳ λόφῳ τινί. τοῦ δὲ δυσμενοῦς ὡς αὐτοὺς τὴν ὀρμὴν ἐπιβάλλοντος, πάλιν ἐπ' ἄλλον λόφον μετέβαινον, κάπ' ἐκείνου αὐθις εἰς ἕτερον, καὶ ταῖς ὑπαλλαγαῖς τῶν μεταφοιτήσεων τὰς τῶν πολεμίων ἐπιβουλάς διεκρούσαντο. καὶ νύκτωρ ὡς τὸν Φιλιππικὸν πέπομφεν ἄγγελον τὴν βαρβαρικὴν 2.8.6 ἐξαγορεύσαντα ἔφοδον. ὀπηνίκα δ' ὁ στρατηγὸς τουτονὶ τὸν ἀπόστολον ἐς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν ἐσαράμενος τὸ βαρβαρικὸν ἠκηκόει ἐν τῇ ὑστεραίᾳ ἐπιτίθεσθαι μέλλειν, συναγείρει τὸ στράτευμα δεῦρο κάκεῖσε περισχιζόμενον καὶ τὴν Ἀρζανηνὴν λυμαινόμενον, προστάξας περιλαλῆσαι τὸ ἀνακλητικὸν μέλος 2.8.7 τὴν σάλπιγγα. ἡ μὲν οὖν κατεκελάδει, οἱ δὲ μετὰ συντόνου σπουδῆς προσωμίλουν τῷ χάρακι. Ζαβέρτας δὲ τις ἀνήρ οὕτω τὴν προσηγορίαν περιηγόμενος (τῆς τοῦ Χλομαρῶν δ' ἄρα οὗτος διαφρουρᾶς τὰς φροντίδας ἀμπείχετο) τοῦ φρουρίου λάθρα ὑπεξεθλῶν ἀψοφητὶ οὐραγεῖ τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως καὶ πρόσσεισιν ἡρέμα τε καὶ βάδην, καὶ τοῦ Ῥωμαίων ἐκ πλαγίου μαχίμου γενόμενος ἀπέδρα καὶ τοῖς ἀμφὶ τὸν Καρ2.8.8 δαριγὰν ἀναμίγνυται. οὐκοῦν ὁ δραπέτης ὁ Πέρσης ποδηγεῖ τὸ ὁμόφυλον καὶ παράγει ἐς τὸ ἀντιμέτωπον τῆς Ῥωμαίων πληθύος, χωρίον τι ἀδεὲς ὑποδείξας ἐφόδων κωλύμην

διὰ τὸ εἰρηναῖον τοῦ ἐχυρώματος, οἷα γὰρ τις μεσίτης αἰδέσιμος χάσμα τι μέγα ἐς μέσον ὑπὴν ἑκατέραν τε διέκρινε δύναμιν. συνηπίστατο γὰρ ὁ βάρβαρος ὡς οὐχ ὑπομενοῦσιν οἱ Πέρσαι ἀμέσως πως καὶ ἄθρόον τὸ νενικηκὸς ἐπιτιθέμενον τῷ νεαρῷ 2.8. τῶν ἀτυχημάτων πολεμίαν ὄψιν φέρειν οὐκ ἔχοντες. διὰ τοι τοῦτο ὁ Ζαβέρτας ἐς τὸ ἀντιπρόσωπον ἀνὰ τὸ χεῖλος τοῦ φάραγος τὸ Περσικὸν ἐφηπλώσατο. καὶ ἦν ἡ φάραγξ μεταίχιμιον ὡσπερὶ τάφρος αὐτόματος, φύλαξ τις ἀγαθὸς ὅποτέραν πιστευόμενος δύναμιν, ἔνθα δὴ οἱ Ῥωμαῖοί τε καὶ 2.8.10 τὸ βάρβαρον οὐκ ὀλίγον διετέλεσαν χρόνον. τὸ δὲ Ῥωμαϊκὸν τῆς τάφρου ἐξάλλεσθαι κατωρέγετο συμπλοκῆς ἐφιέμενον. τοῦ δὲ Περσικοῦ τὴν ἐπιφορὰν ἀποκλίνοντος διὰ τὸν παραβρα2.8.11 βεύοντα φάραγγα, τέως ἀνακωχὴν ὁ φόνος ἐλάμβανεν. μετὰ τοῦτο γίνονται Πέρσαι ἐπὶ τὰ νῶτα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τὴν θέαν νυκτὶ παρακλέψαντες· περινοστοῦσι γὰρ λαθραίως περικυκλώσαντες τὴν φάραγγα καὶ περιφορᾶ τῆς βαδίσεως κατόπιν Ῥωμαίων ἐγίνοντο, κάντεῦθεν ἄδειαν ἴσχυοσι Πέρσαι ἀνὰ τὰς ὑπερωρείας τοῦ ὄρους στρατοπεδεύεσθαι, ἵνα ἴδρυται τὸ 2.8.12 Χλομαρῶν. τοιγαροῦν Ῥωμαίους συνέβαινε τῶν ἐκεῖσε ἀπάραντας ὑπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους διορύττειν τὴν τάφρον. ἐς τοσοῦτον ἀγχίθυροί τε καὶ γείτονες ἀλλήλων αἱ δυνάμεις ἐγένοντο, ὡς καὶ τὴν ἀλλήλων συνιέναι φωνὴν καὶ τοῦ χρεμετίσματος τῶν ἵππων ἐς τὸ τρανὲς ὑπαισθάνεσθαι. διὰ τοι τοῦτο τῆς τοῦ Χλομαρῶν πολιορκίας Ῥωμαῖοι ἀπέχονται· οὐ γὰρ οἷόν τε ἦν τὸ φρούριον αὐτοῖς τὸ λοιπὸν παραστήσεσθαι. 2..1 Τῆ δ' ἐπιούσῃ ἀμφὶ πρώτην τῆς νυκτὸς φυλακίην, ὑπὸ τὸν βαρύτατον ὕπνον, δέος τι ἀνήκεστον τὸν στρατηγὸν διετάραξε καὶ πρὸς ἀπόδρασιν παράλογον τοῦτον ἐξέμηεν. 2..2 οὐκοῦν ὡς εἶχε δέους, ἐπεὶ τοῦ δείματος οὐχ οἷός τε ἦν φέρειν τὴν ἔφοδον, ὥχεται ἀπιών, μηδενὶ τῆς ἀναχωρήσεως 2..3 μεταδούς τῆς ἐπομένης πληθῆος αὐτῷ· ἐς τοσοῦτον ἐληλάκει δυνάμεως ἢ κατάπληξις, καίτοι τοῦ Μηδικοῦ οὐκ ἀντίρροπον ἔχοντος Ῥωμαίοις τὸ δύνασθαι, καὶ μέντοι καὶ τοῦ λιμοῦ 2..4 ἐς τὸ ἰσχυρὸν τὸ βάρβαρον παραθλίβοντος. ἐπιβαίνει γοῦν τοῦ Ἀφούμων ὁ στρατηγὸς τὸ τηνικαῦτα καιροῦ ὑπὸ Ῥωμαίους ὑπάρχοντος. οὐκοῦν δείματα καὶ φόβοι θόρυβοί τε καὶ ἀπορίαι τῷ Ῥωμαϊκῷ περιπίπτουσιν. καὶ τὸ κακὸν ἀπαρη2..5 γόρητον ἦν· ἀσελήνῳ γὰρ νυκτὶ ἐμηκύνετο. οἱ μὲν οὖν διέφευγον καὶ διήνυσον τῶν ἀτραπῶν τὰ δυσέξοδα καὶ μετὰ κινδύνων τὰς ἀποφοιτήσεις ἐπεποίηντο, καὶ ὁ λόγος τῆς ἀποδράσεως ἦν ἀνεξέταστος· οἱ δὲ βάρβαροι διηπόρουν τί ἂν παλαμῶνται Ῥωμαῖοι, καὶ δυσέφικτος ἦν ἡ κατάληψις. 2..6 συρρέουσι τοίνυν τὰ πλήθη τῷ μεσίτῃ τῷ φάραγγι καὶ ἐξαισίοις κακοῖς περιβάλλονται, ἐν σκοτομήνῃ τῶν ὑποζυγίων 2..7 ἐν τῇ τάφρῳ ὡσπερ διολλυμένων τοῖς ὀλισθήμασιν. τῶν δὲ Ῥωμαίων συστρεφομένων τε καὶ ἀνελιττομένων, ὠθούντων τε καὶ ὠθουμένων ταῖς περιτροπαῖς, λύσιν οὐκ ἦν ἐκείνους εὐρεῖν τοῦ συνέχοντος· τοιοῦτό τι κακὸν ἀμαθία στρατηγοῦ 2..8 ἀπεκύησεν. καὶ ναὶ μὰ τόν, εἶγε τοῦ Περσικοῦ δέκα δῆτα παιδάρια, τούτων δῆτα τῶν περιανομένων τὴν ἀποσκευὴν ἀπὸ τοῦ χάρακος καὶ διυπηρετουμένων τῷ βαρβάρῳ, κατεκελάδησαν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὡς ἄτε δὴ τῆς πληθῆος τῶν Περσῶν συνεπομένης αὐτοῖς καὶ ὅσον οὐπὼ μεταληψομένης τοῦ φόνου, τὸ Ῥωμαϊκὸν ἅπαν καταδιόλωλε σύνταγμα, ὡς κινδυνεύειν, οἶμαι, καὶ ἄγγελον τῆς συμφορᾶς ἀποσώζεσθαι. τοσοῦτον αὐτοῖς κακὸν αἰ τῆς ἀβουλίας λαγόνες ὠδίνησαν. 2.. καὶ οὖν ὑπὸ τὰ ἑωθινὰ καταυγάσματα περισχιζομένου τοῦ σκότους, μόλις τὸ Ῥωμαϊκὸν διεξωδεύετο στράτευμα καὶ ἐς τὸ Ἀφούμων μεταβιβάζεται. ἐντεῦθεν βλασφημοῦσι τὸν στρατηγὸν αἱ δυνάμεις καὶ εἰς ὑπήκοον ἐκωμῶδουν αὐτόν. 2..10 τὸ δὲ Περσικὸν σχολαίως καὶ ἡρέμα παρείπετο. οὐκ ἐθάρρει γὰρ ἐς τὸ φανερὸν χεῖρας ἐμμίξαι· οὐ γὰρ κατάφωρον αὐτῷ 2..11 ἐγεγόνει ἐκδειματούμενον τὸ πολέμιον. οὐραγοῦσι τοίνυν, καὶ τὰ κατόπιν τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως τόξοις ἐβάλλετο, ἐπετοξάζοντό τε οἱ

Μῆδοι ὡσπερ ἐπὶ σκοπῶ· τηλικαύτη τις 2..12 ἦν Λατίνων ἢ μετὰ τῆς ἀκοσμίας ἀπόδρασις, τοιγαροῦν βάλλεται καὶ μία τῶν κλινοφόρων ἡμιόνων τοῦ στρατηγοῦ βέλει βαρβαρικῶ, καὶ τάραχος ἐς τὸ παρευθὸν ἐπανίσταται· παρεμορφουῖτο γὰρ ἡ φήμη ὡς οἶα καὶ τῆς ἀποσκευῆς τοῦ στρατηγοῦ ἀλούσης ὑπὸ τῆς πολεμίας χειρός. μετὰ τοῦτο τὰ βέλη τηνάλλως ἀφίπταντο καὶ μέγιστα Ῥωμαίοις διεπόρθμευον τραυ2..13 ματα. ὅμως οὐ συνεπέθετο ἄγαν τῇ ἀποδράσει τὸ βάρβαρον, τοῦτο μὲν καὶ δεδιότες, τοῦτο δὲ καὶ διανοούμενοι μηχανᾶσθαι τι Ῥωμαίους καὶ προκαλύμματι ἀποδράσεως περιπέττειν, ὅ τι ἂν εἴη 2..14 αὐτοῖς τὸ πανούργημα. ἐπεὶ δὲ μεσοῦντος ἡλίου ἅπαντες ὡς τὸν στρατηγὸν ἐνηθοῖσθησαν, ὕβρεις καὶ ἀποσκώμματα ὡς τὸν Θεόδωρον ὑπὸ τῶν στρατευμάτων συνέρρει. τῶ ὄντι γὰρ οὐτοσί τῆς ἐπισκοπῆς τὰς φρουρὰς ἐγκεχειρίστο· ὁ δὲ ἐκδὸς ἐαυτὸν τῇ ῥαστώνῃ κατεραθύμησε τοῦ πόνου, καὶ τὸ 2..15 κακὸν ἐντεῦθεν χώραν ἐλάμβανεν. ἤλω δ' ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ καὶ τὰ τῆς ἀποσκευῆς τῶν Ῥωμαίων, καὶ περιτυγχάνουσι Πέρσαι μεγίστω τινὶ ἀγαθῶ· ὁ λιμὸς γὰρ ἐξέωστο, οἶα τις τύραννος ἀπαραίτητος χαλεπῶς σφίσιν αὐτοῖς ἐπικείμενος. 2..16 ὁ δὲ στρατηγὸς τὸν Νύμφιον ποταμὸν διενήξατο μετὰ μεγίστων κινδύνων διανύσας τὴν ἐπανάζευξιν, καὶ οὕτω λίαν αἰσχυρῶς τῆς Περσικῆς ἀπηλλάττετο. τῇ δ' ὑστεραία τῇ Ἀμίδῃ προσομιλήσας πολλὴν ἀποβάλλεται δύναμιν, τοῦ Περσικοῦ τὰ νῶτα 2..17 τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως περικείμενος. ἀποκαραδοκῆσας δ' ὁ Περσῶν στρατηγὸς ... ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἰζαλὰ φρούρια ἀνεστήσατο, ναὶ μὴν καὶ τὰ γεγηρακότα ἀνέρρωσε παρείμενα τε καὶ διερρυηκότα τῶ χρόνῳ καὶ τῶ πολέμῳ, ὧν τὸ μὲν προσαγορεύεται Φαθαχῶν, τὸ δ' ἕτερον Ἀλαλεισός, περιέβαλέ τε φρουροὺς ἐν αὐτοῖς τὸ Ἰζαλὰ ὄρος ἐντεῦθεν παρακατέχειν διεγχειρῶν· μετεδίδου τε τῶ Ἡρακλείῳ τὸ στράτευμα, αὐτὸς δ' ὑπὸ τῆς λύπης κατακλυζόμενος ἀπόμαχος ἦν. 2.10.1 Ὁ δ' Ἡράκλειος τὸ ὀπλιτικὸν διατάξας κατὰ τὰ παρύπτια τοῦ Ἰζαλὰ στρατοπεδεύεται, μενοῦνγε καὶ τοῦ ποταμοῦ τὰς ὄχθας τοῦ Τίγριδος, ὅς ἀπὸ τῶν ἀρκτῶν τῆς Περσικῆς τῆς βαδίσεως ἀπαρχόμενος τὴν Ῥωμαίων γῆν δια-χορεύει καὶ περιπτύσσεται ἀνακολποῦται τε καὶ περιάγεται καὶ οἶα διπλόην τινὰ τῶ ἰλίγγῳ τῆς περιτροπῆς ἀπεργάζεται, 2.10.2 περιβάλλεται δὲ καὶ τι τοῦ ὄρους τοῦ Ἰζαλὰ καὶ τὸ ἐπιλεγόμενον Θαμανῶν διανοστῶν ἀγκαλίζεται, εἶτα διεξοδεύεται ἀπαλῶ τῶ ρείθρῳ διὰ τοῦ Μελαβασῶν ὄρους καὶ ἐς τὴν 2.10.3 μεσημβρίαν διαφοιτῶν κατευνάζεται. τὸ δὲ Μελαβασῶν ὄρος ἔφθ τῆς Μηδικῆς· μετὰ τοῦτο τὰ Καρδούχια ὄρη ἴδοις προκύπτοντα, ὡς γεωγράφοι κηρύττουσιν ἀξιοπιστίαν 2.10.4 ἡμῖν προβαλλόμενοι τὴν κατάληψιν. τοιγαροῦν ἀπολιπὼν τὸ Θαμανῶν Ἡράκλειος εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Μηδικῆς προσε-χώρησε καὶ ἅπασαν ἐκείνην τὴν γῆν περιτέμνεται, διαπορθμεύεται δὲ καὶ τὸν Τίγριν καὶ ἐς τὸ πρόσω παρελαύνει τὸ στράτευμα, καὶ ἐνεπίμπρα τῆς Μηδικῆς ἐκείνης χώρας ὅσα ἐπίσημα· εἶτα ἐπανῆκεν ἀνὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν καὶ τὴν Θεοδοσίου περιπτύσσεται πόλιν καὶ ἀναμίγνυται αὐθις 2.10.5 τοῖς ἀμφὶ τὸν Φιλιππικόν. τούτων δῆτα τελεσιουργηθέντων παρὰ τὴν δόκησιν, ὁ στρατηγὸς τὴν τάφρον διέλυσεν. χειμῶνος γὰρ ἤδη που ἐνεδήμει καιρὸς, καὶ ἡ ἐγκύκλιος τῶν χρημάτων 2.10.6 τῶν ἐπίδοσις τῶ Ῥωμαϊκῶ ἐχεῖτο συντάγματι. ἐπεὶ δ' ἐαρέτιδες ὥραι τὴν περιχθόνιον πόαν ἐξέφυσαν, ἐδίδου ὁ στρατηγὸς τὰς μὲν δύο μοίρας τῆς Ῥωμαϊκῆς πάσης δυνάμεως Ἡρακλείῳ τῶ Ἡρακλείου πατρὶ τοῦ αὐτοκράτορος, τὸν δ' ἄτερον ἀποδασμὸν Θεοδώρῳ τῶ Τουραβδηνῶ καὶ Ἀνδρέα· (ἐρμηνεύς δ' ἄρα οὐτοσί τοῦ Σαρακηνικοῦ φύλου τοῦ ἐπικουροῦντος 2.10.7 Ῥωμαίοις), προσέταττε δ' ἀπεκδρομῇ καὶ ἐφόδοις προσχρήσασθαι καὶ κατᾶραι αὐθις τῆς Περσῶν πολιτείας. ὑπενόσει γὰρ ὁ στρατηγὸς καὶ πολεμικῆς ἀγωνίας ἐφάπτεσθαι οὐχ οἷός τε ἦν. 2.10.8 Τούτῳ δῆτα τῶ ἐνιαυτῶ Κομεντίολος ἐπὶ τὴν Ἀγχίαλον ἦκε συναγείρει τε τὸ στράτευμα τούς τε ἀλκιμωτάτους τοῦ πλήθους διευκρινήσας τῆς ἀχρήστου

δυνάμει διεχώριζεν. τρεῖς δὲ τάξεις συντέταχθε καὶ τρίχα ἀνά τοὺς βαρβάρους 2.10. διέσπειρεν· καὶ τοῦ μὲν δεξιοῦ λόχου ταξιαρχεῖν Μαρτίνῳ παρεκελεύετο, Κάστον δὲ λοχαγὸν τοῦ ἑτέρου κέρατος προεστήσατο· τὸ δὲ μεσαίτατον τῆς δυνάμει ὁ στρατηγὸς ἀνελάμβανεν. ἡ δὲ πληθὺς τῆς μαχίμου δυνάμει ἕξ χιλιάδες ὑπῆσαν· αἱ γὰρ τέτταρες διὰ κακίαν ψυχῆς ἦσαν ἀπόμαχοι, ἃς καὶ προσέταττεν ὁ στρατηγὸς μετὰ γε τῆς ἀποσκευῆς διὰ 2.10.10 φυλακῆς ἔχειν τὸν λεγόμενον χάρακα. ὁ μὲν οὖν Κάστος τὸ ἑαυτοῦ ἀράμενος σύνταγμα τὰ τῆς χώρας περιενόσσει λαϊά, ἦκε δὲ ἐπὶ Ζαλδαπά ἐπὶ τε Αἶμον τὸ ὄρος. ἀτὰρ ἀδοκῆτως τοῖς βαρβάροις ἐωθινὸς κατεσπίλασεν ἀφράκτους τε εὐρόμενος ἐνευδοκίμει τῷ δόρατι περιδοξόν τε ἀπεφέρετο τροπαίον· τοῦ γὰρ πλήθους τῶν βαρβάρων ἀποδασμὸν διέφθειρε 2.10.11 μέγιστον. καὶ οὖν λαφύροις πολλοῖς τὴν ἀριστείαν ἀνεκαλλώπιζεν ἀποίσειν τε ὑπασπιστῆ ἑδίδου τινί. ὡς εἶθε μὴ ὠφελεν· τοῦτον γὰρ ἀφαιροῦνται τὴν προνομῆν ἐναθροῖ 2.10.12 σθέντες τῆ ὑστεραία οἱ βάρβαροι. Μαρτίνος δ' ἐς τὰ περὶ Τόμεα τὴν πόλιν γενόμενος ἐνθαδὶ τὸν Χαγάνον τό τε Ἀβαρικὸν ἀυλιζόμενον ἐπεσκόπευεν. ἕλλοχῶσι γοῦν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀθρόον καρτερῶς ἐπιτίθενται. καὶ ὑφαλός τις ἐνῆν τοῖς βαρβάροις ὁ θάνατος, ἧ τις ἄμπωτις ἐξαπιναιῶς καταρροφουῖσά 2.10.13 πως τὸ πολέμιον. ὁ δὲ Χαγάνος παράδοξόν τι ἔρμαιον τὴν σωτηρίαν ἠτύχησε καὶ φυγῆ συνέριθος ἦν· ἐλάνθανε γὰρ νῆσος ἐν τῇ λίμνῃ τὸν βάρβαρον διασώζουσα. ἧ γὰρ ἂν ἦλω καὶ περιδοξὸν ἐγεγόνει Ῥωμαῖοις ζῳάγιον. μέγιστος γὰρ οὐτοσί καὶ ὀνομαστότατος τοῖς βαρβάροις ἐνέσκηψε κίνδυνος. ἦν δ' ἄρα τάληθές καὶ παρὰ τῶν αὐτομολησάντων 2.10.14 Ἀβάρων πέμπτη ἡμέρα νοσφίσασθαι. καὶ δῆτα ἀνέζευξεν ἕξ ἐωθινοῦ ὁ Μαρτίνος, ἐνθα τῷ στρατηγῷ τῆ προτεραία διώριστο, ὠμορρόθει δὲ καὶ Κάστος ἐς ταῦτον Μαρτίνῳ γενόμενος. πλείστης τε δυνάμει ἐδίδουσάν τε καὶ ἀντελάμβανον τῆ συντυχία παρ' ἑαυτῶν τὰ συντάγματα ἀσυλίαν ἐχυρωτάτην εἰληχότες διὰ τὴν σύμμειξιν. 2.11.1 Κομεντίολος δὲ τὴν ὁμολογίαν ἀποπεμψάμενος τὰς τε πρὸ τῆς προτεραίας συνθήκας οὐδέν τι διεπράξατο ἐς ἐντρέχειαν βλέπον, οὔτε ὡς τὸν Κάστον καὶ Μαρτίνον ἀπώχετο διὰ τὸ πλῆθος βαρβάρων ἐς νῶτα διασύρεσθαι καὶ ἐν τροπαίῳ συμπλέκεσθαι. 2.11.2 λόγος δὲ καταιτιᾶται καὶ Ῥουστίκιον συντάγματός τινος ἡγεμονεύοντα τῷ στρατηγῷ ὑποτίθεσθαι ὀλιγώρως ἔχειν περὶ τὴν ἄφιξιν καὶ παραμελεῖν τῆς ἐς Μαρτίνον καὶ Κάστον ἀντανόδου διὰ τε τὸ τῆς τύχης ἀσαφές καὶ δυσέφικτον, τὴν τε βασιλέως γνώμην μὴ οὕτως ἔχειν, καὶ τηλικούτοις μὴ 2.11.3 ἐγχειρεῖν κινδύνοις ἐπέιγουσαν. καὶ δῆτα ἐξεδίδου ὁ στρατηγὸς Ῥουστικίῳ τὰ ὦτα, καὶ τὸ σπουδαζόμενον τῆ ῥαθυμία ἐγένετο. Μαρτίνος δὲ καὶ Κάστος ἐς Μαρκιανοῦ πόλιν τὸν στρατηγὸν ἦκειν πυθόμενοι παρ' αὐτὸν ἐπανήσαν. ἡλίου δ' ὑπαρχομένου τῆς κυκλικῆς τῆς φωσφόρου δινήσεως, πανστρατιᾶ Κομεντίολος ἐπὶ τὸν ἴδιον ἐχώρησε χάρακα, ἐνθα καὶ τοὺς ἀπολέκτους τοῦ Ῥωμαϊκοῦ καταλελοίπει στρατεύματος. 2.11.4 μετ' ἐκεῖνο δῆτα ἐπὶ τοὺς στενωποὺς τοῦ Αἶμου στρατοπεδεύεται, ἐπὶ τε τοὺς γηλόφους καὶ τοὺς ἐφ' ὕψους αὐλῶνας ἀνάγων. Σαβουλέντε δὲ Κανάλιον ὁ τόπος ὠνόμασται ἐπιχωρίῳ προσηγορίᾳ τινί. ἀλλὰ φέρε τοῦτον ὑπογράψωμεν τῷ λόγῳ καὶ φραστικῆ τινι δυνάμει διαμορφοῦν ἐγχειρήσωμεν. 2.11.5 χῶρος δ' οὗτος πάγκαλος καὶ μετέωρος, ἀνά τὸ τοῦ ὄρους μεσαίτατον ὕψιος τὴν θέσιν, πεδίον καθειμένον, ἀνθοφόροις προσαυλαῖς ἅπαν κατάκομον. λειμῶνες δὲ τούτῳ χλοάζοντες 2.11.6 ὀφθαλμῶν ἑορτὴ καὶ ἐστίασις. διατριβαὶ δὲ αὐτῷ κατάσκιοι, τῷ λασίῳ τῆς ὕλης τὸν ἐπιβάτην ἐγκρύπτουσαι καὶ πολλὴν ἀλέαν μεσημβρίας ὥρα τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἀποτίκτουσαι, ὅποτε ταῖς ἡλιακαῖς ἀκτίσι καὶ τὰ τῆς γῆς ἐνδόμυχα κατηθάλωται. καὶ ἔστιν ὄραν μὲν ἡδύ, εἰπεῖν δ' οὐ ῥάδιον. 2.11.7 περιρρεῖ δὲ τὸν τόπον ὑδάτων ἀφθονία, μῆτε τὸν πίνοντα παραλυποῦσα ταῖς ὑπερβολαῖς τῆς ψυχρότητος, μῆτε τὸν ψυχάζοντα ἀποκναίουσα

διὰ τὸ τῆς ὁμιλίας ὡς ἔπος εἰπεῖν μαλθακώτερον. ξεναγωγούσι τε ὄρνιθες τοὺς θεατὰς τοῖς μέλεσι μουσικώτερον ἐν τοῖς νεοβλάστοις τῶν δένδρων ὀχούμενοι, ἄδουσι τε αὐτοῖς νηπενθές τε ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων, καὶ πολλήν τὴν ἀλυπίαν τοῖς ὀδίταις 2.11.8 ταῖς ὤδαῖς παραπέμπουσιν. ὁ δὲ κιττός καὶ ἡ μυρρίνη καὶ ἡ σμίλαξ μετὰ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀνθῶν καλλίστη τινὶ συμφωνίᾳ τρυφήν ἄλλον τινα ταῖς ὄσμαῖς τελεσφοροῦσι κομιδῇ ἀφθονώτατα, καὶ καταπλουτοῦσι ταῖς εὐωδίαις τὸν ἐνδημήσαντα ὡσπερ τινὶ φιλοξενίας ἀρίστῳ θεσμῷ παρα2.11. σκευὴν θυμηδίας τινὰ τοῖς φοιτηταῖς προφερόμενοι. ἔνθα δὴ τῇ προτεραίᾳ, ἅμα τῇ ὑστεραίᾳ τὸ στρατόπεδον προσέταττεν ὁ στρατηγὸς ἐναυλιζέσθαι. περὶ τὴν ξυλίην δὲ γέφυραν τοῦ γείτονος ποταμοῦ ἀνιχνεύειν τὸ Ἀβαρικὸν ἐξ ἔωθινοῦ λοχίτη γε ὄντι Μαρτίνῳ ὁ στρατηγὸς ἐγκελεύεται ἐπισκοπεῖν τε, εἶγε διεπεραιώθη τὸν ῥοῦν τὸ πολέμιον, Κάστον δὲ κατὰ τὴν λιθίνην διάβασιν ἀνερευνᾶσθαι τὰ τῶν πολεμίων κινήματα, πῶς τε ἔχουσι γνώμης, καὶ πρὸς τὸ ἀντιπέρας 2.11.10 εἶγε στρατοπεδεύοιντο. ἀλλ' ἐπεὶ Μαρτίνος ἐτεθέατο διαπεραιουῆσθαι τὸν ῥοῦν ὅσον οὕτω τὸ πολέμιον μέλλον, παλίνορσος οἷα ἐπανῆκε καὶ συνέρρει τοῖς ἀμφὶ τὸν Κομεντίολον 2.11.11 στρατεύμασιν. ὁ δὲ Κάστος ὑπεσβαίνων τὸν τε ποταμὸν διεπεραιώσατο καὶ εἰς τὸ πέραν ἀφικόμενος συγγίνεται τοῖς προθέουσι τῶν ἀντιπάλων καὶ ῥωμαλεώτερον ἅπαντας τῷ 2.11.12 ἀκινάκη διώλεσεν. δράσας δὲ τὰ τοιαῦτα οὐχ οἷός τε ἦν τὴν παροῦσαν εὐπραγίαν διαφυλάξασθαι σκαιοῦ τινος δαίμονος ὑποθήκαις. οὐκ ἀνέζευξε γὰρ ἐπὶ τὸν Κομεντίολον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν ξυλίην ἀποιχόμενος γέφυραν συμπαρομαρτεῖν 2.11.13 ἐπειράτο Μαρτίνῳ. ἐπεὶ δὲ διητύχησε τοῦ βουλήματος, ἡλίου δυομένου ἐπαννύχιζε κατὰ τὸν χῶρον. τῇ δ' ἐπιούσῃ διενυκτέρευε τὸ πολέμιον καὶ διὰ τῆς ξυλίνης γεφύρας εἰς τὸ πέραν διεπορθμεύετο· οὐ γὰρ οἷόν τε ἦν ἄλλως διαπεραιουῆσθαι τὸ ρεῖθρον. ἀγκιβαθῆς γὰρ ὁ ποταμὸς ἐπεφύκει πελαγίζων τε τῷ ῥοθίῳ τοὺς ἐπιβαίνοντας τῆς πορείας ἀπεῖργεν. 2.11.14 συννεύοντος δὲ καὶ Κάστου ὡς τὰ οἴκοι καὶ ἀνταναγομένου ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ἀντιμέτωπον τὸ δυσμενὲς συνεκύρησε πλῆθος, καὶ δυσάντητον ἦν τὸ κακὸν καὶ σοφίσματος ἄμοιρον. 2.12.1 ἀτὰρ ἰδρῶς περιέρρει τῷ Κάστῳ, ἀπορία δὲ τὴν ψυχὴν κατεβάλλετο, ὠρῶδει τε καὶ ἐδεδίει, καὶ ἐς μέγα κακοῦ τὰ 2.12.2 τῆς συμφορᾶς εἶχε τὴν πρόοδον. περισχίζεται δὲ παραυτίκα τὸ σύνταγμα, καὶ ἄλλος ἄλλη, ὡς εἶχε δειλίας, ἐτράπετο, καὶ οἷα πτώκεις τινες ἢ νεβροὶ κυνηγέτου ἐπιβουλάς παρωθόμενοι πρὸς τὰ τέμπε παρεκρύπτοντο, ἐγκεκορδυλημένοι 2.12.3 τοῖς ἄλσεσιν. ἀλόντες δὲ τινες τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ὑπὸ τῶν Ἀβάρων ἀνήκεστά τε ἠκίζοντο καὶ ἄλλας ἄλλοτε στρεβλώσεων ἐπινοίας ὑπέμενον. ἠπειλεῖτο δ' αὐτοῖς καὶ τρόπος θανάτου πικρότατος, εἰ μὴ τὸν Κάστον ὄπη καὶ τύχοι τραπέντα 2.12.4 παραδηλώσωσιν. τοιγαροῦν καθομολογοῦνται δακτυλοδεικτοῦσί τε τὸν Κάστον οἷά πως ἐπιφυλλίδα τινὰ ἐν μέσῳ τῆς ὕλης ἀποκρυπτόμενον. καὶ οὖν ἐζωγρεῖτο ὁ ταξίαρχος καὶ λιπαρόν τι κύρμα τοῖς πολεμίοις ἐγίνετο. ἀλλὰ καὶ πλείστη ἀπόμοιρα τοῦ στρατεύματος ἅμα τῷ Κάστῳ ὑπὸ τῶν δυσμενῶν συνεσφίγγετο. 2.12.5 Ὁ δὲ πόλεμος ἐπίδοσιν μᾶλλον ἐλάμβανε καὶ πρὸς τὸ λαβρότερον ἐξεκαίετο. ὁ γὰρ Χαγάνος ὡσπερ ἀπὸ τινος ἀφετηρίας κακῶν ἐπαφίησι στρατιὰν πολλήν, ὅπως τὴν 2.12.6 Θράκην διατέμῃται πᾶσαν. ἐνάλλεται τοίνυν ἐπὶ προνομὴν τὸ πολέμιον διὰ τῶν τῆς Μεσημβρίας ὀρίων, καὶ δῆτα τοὺς φύλακας (πεντακόσιοι δ' οὗτοι, περιφρουροῦντες τὰ ἐχυρῶ2.12.7 ματα) ἡρωϊκώτερον παραταξαμένους ἀνεῖλον. Ἀνσιμουθ δὲ τις ταξίαρχος (πεζικοῦ δὲ οὗτος στρατεύματος ἡγεμόνευε περὶ τὴν Θράκην ἐνδιατρίβοντος), ὀπηνίκα ἦσθετο τὸ Ἀβαρικὸν ἐπιφοιτῆσαν, ἠθροίκει τὴν στρατιὰν καὶ πρὸς τὰ Μακρὰ 2.12.8 τεῖχη διέσωζεν. αὐτὸς δ' ἐπὶ τὸ οὐραῖον τῆς δυνάμεως ἐτύγχανεν ὧν συνώθει τε πρὸς τὸ εἶσω τὸ στρατεύμα. τοῦτό τοι καὶ ζῶντα

τοῖς βαρβάροις ἀπέδοτο. ἤλω γὰρ καὶ πρόχειρον θήραμα τοῖς προθέουσι τῶν πολεμίων ἐγένετο· οὐ 2.12. γὰρ τὰ νῶτα διὰ φυλακῆς εἶχεν ὁ δεῖλαιος, μετ' ὀλίγον δ' ὁ Χαγάνος καὶ τὴν λοιπὴν τοῦ πλήθους ἀπόμοιραν τῇ Θράκῃ προσέχεε διὰ πλείστων τε τόπων τὴν εἴσβασιν ἐπεποίητο, σκαιόθεν δ' οἱ ἀμφὶ τὸν Κομεντίολον ἐστρατοπεδεύοντο. διὰ τοι τοῦτο ἀποκρύπτονται οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς ταῖς ὕλαις τοῦ Αἴμου, τό τε πολέμιον παρήει εἰς πλείστας ἀνὰ τὴν Θράκην 2.12.10 διασπείρεσθαι μοίρας. τρίτη δ' ἡμέρα ὁ Κομεντίολος τοὺς λοχαγοὺς καὶ χιλιάρχους τοὺς τε ἐπιεικεστάτους τοῦ συντάγματος ἐπὶ τὸ ἑαυτοῦ συνήλιζε σκηνοπήγιον καὶ συνεκοινοῦτο 2.12.11 ὅτι καὶ μέλλοι ἂν δράσειν. τῇ δ' ὑστεραία τοὺς τε ἵππεῖς καὶ τὸ πεζικὸν συναθροίσας ἐκκλησίαν τε ἀγείρας παρενεγύα τῷ συλλόγῳ μὴ τὰ νῶτα τοῖς βαρβάροις παρέχεσθαι δευτέρα τε πάντα τῆς ἀρετῆς διατίθεσθαι. 2.13.1 τονθορύζων δέ τις τῶν χιλιάρχων ἐς μέσον ἔστη ἀπερικαλύπτως τε τοῦ στρατηγοῦ τὰς ὑποθήκας διέχεεν, εἰς τοῦπίσω δ' ἀναρρεῖν ἔφασκε συνοίσειν αὐτῇ τε τῇ στρατιᾷ καὶ τῷ στρατηγῷ, τοῖσδε τοῖς λόγοις χρησάμενος. 2.13.2 "Ἄνδρες τεχνίται τὸν πόλεμον, τολμηταὶ τὰς ψυχάς, ἀλλ' ὅτε καιρὸς συμμαχεῖ καὶ τύχη τίς ἐστι τοῖς ἡμετέροις ἐπίρροπος. ἄνδρες, παρ' οἷς κοινὸς μὲν ὁ κίνδυνος, ἡ δὲ 2.13.3 σωτηρία ἀπάντων ἀμέριστος. ὅπόσον ἡ δειλία κακίζεται, ἐπὶ τοσοῦτον ἔχει ψόγον τὸ θράσος ἀντίθετον. ὄκνος δὲ φρονήσεως ὄρος ἀκρότατος, ὅταν οὐκ αἰσχύνῃ τὴν εὐβουλίαν, 2.13.4 ἀλλ' εὐσημοσύνην τὴν σωφροσύνην ποιήσεται. ἀλλὰ πρὶν τι τῶν ἐμῶν ῥημάτων ἐκ τῆς ἑαυτῶν μητρὸς τῆς καρδίας προκύψαν καὶ τοῖς ὡσὶ τοῖς ὑμετέροις μαιεύσησθε, τοῦ στρατηγοῦ τὴν ἀξιοπιστίαν μικρὸν ἀποπέμψασθε, μὴ πως τῶν βουλευτῶν τὴν ἀκοὴν διαβύσητε, καὶ προφθάσῃ ὡσπερ θύρα τινὶ κεκλεισμένη τῇ ἐγκοπῇ τὸν φθεγγόμενον, καὶ 2.13.5 τοὺς ἡμετέρους πρὶν εἰσοικίσθησθε ἀποβάλησθε λόγους. ἀξιοπιστία γὰρ αὐτοδυνατόν τι χρῆμα, καὶ τὴν ἰσχὺν οὐκ ἐπίκτητον ἔχει, ἀλλ' οἷα πηδάλιον τὸ βούλημα κέκτηται, ὅποι 2.13.6 καὶ θέλει τοὺς ἀκούοντας οἰακίζουσα. ἀντιτείνειν, ἄνδρες, ὁ στρατηγὸς τῷ πολεμίῳ παρεγγυᾷ, καὶ ἀντιπρώρους πλεῖν τοὺς ὀλίγους τοῖς πλείοσιν ἐγκελεύεται, καὶ ταῦτα καὶ Κάστου 2.13.7 διολωλότος. ὑμεῖς δέ μοι καὶ μάρτυρες, ὡς μὴ πάντες ἀγαθοὶ παρατάττεσθαι, εἰ μὴ γε λυπῶ μικρὸν τι διαγυμνώσας ὑμῖν τὴν ἀλήθειαν. παρ' ἐμοὶ γὰρ ἐπίπλαστος ἔπαινος ἀληθοῦς ἀτιμότερος ψόγου, ἐπεὶ μηδὲ δουλεύει τοῖς ἐγκωμίοις τὰ 2.13.8 πράγματα. ἢ οὐχὶ τὸν χάρακα ὁ στρατηγὸς ἔναγχος τοῖς ἀπομάχοις περιφρουρεῖν διετάξατο; ἄνδρες δ' οὗτοι τετρακισχίλιοι, ὡς μικροῦ δεῖν τὸ λείπον τοῖς συμπλεκομένοις ἰσάζεσθαι καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς τὸ ἀπόμαχον, τό τε ὑγιὲς 2.13. ἐφάμιλλον εἶναι τῷ σκάζοντι. σιωπήσομαι δὲ καὶ ὄσσην τῆς ψυχῆς εὐρωστίαν διώλεσε τὰ πρὸ μικροῦ δυστυχήματα, ὅπως τε πλείστην ἐπίκουρον ῥοπήν ἀπέκειρε τὸ πολέμιον. καὶ εἰ μὴ σφάλλομαι, μείζονα τῆς πρὸ μικροῦ συμβάσης εὐκλείας 2.13.10 τὰ τῆς ὑπογύου συμφορᾶς ἀποτεύγματα. ἀνεῖλε Κάστος τῶν βαρβάρων πολλοὺς καὶ τὴν λείαν ὡς αὐτὸν ἀνελάμβανεν· ἀλλ' ἀνθεῖλε ταύτην τῇ ὑστεραία ὁ βάρβαρος. νῦν δὲ καὶ δυσφημότατον ἐπιμύθιον λέξω· κάκεῖνον συνέλαβε τοὺς τε στρατιώτας ἐζώγρησε καὶ θρίαμβον ἔνδοξον ἀνεδήσατο. καὶ 2.13.11 λαθεῖν ἐν ἄλσει κρυπτόμενον τὸν Κάστον οὐκ ἦν. καίτοι τὸν Χαγάνον λιμναζομένη νῆσος ἐκάλυπτεν, καὶ οὐκ ἐξεῖπε Μαρτίνῳ τὸν ἐμφωλεύοντα, ἀλλ' οἷα μυστήριόν τι ἀπόρ2.13.12 ρητον τοὺς ἀμυήτους ἀπέκρυπτεν. ἤδη δὲ καὶ βασιλέα τὰ μικρά πως ἐκεῖνα ψυχαγωγούσιν ἀνδραγαθήματα, κοῦκ ἂν ἐπίθετον ἡμῖν σύμμαχον προσχέῃ βοήθειαν μήπω τῶν νεωτέρων 2.13.13 ἀτυχημάτων αἰσθόμενος. οἶδα δ' ὅτι καὶ τὸ πολέμιον προμηθέστερον ἀπεργάσσονται οἱ ἔναγχος αὐτὸ περιστροβήσαντες θόρυβοι, καὶ πολλὴν λοιπὸν τὴν προφυλακτικὴν 2.13.14 ἀσυλίαν ἀσκήσειε διὰ τὸ μικρὸν ἐκεῖνο δυστύχημα. ἀποχρώντως ὑπὲρ τοῦ συνοίσοντος, ἄνδρες, διείλεγμα. ἐμοὶ δὲ τύχη

διασφαλῆναι δοίη τῆς δόξης αὐτὴν τὴν παρ' ἑαυτῆς ἐπικουρίαν ὑμῖν ἀντεξάγουσα." 2.13.15 Ὅτε τοίνυν ὁ χιλιάρχος τοὺς ἀγεννεῖς τούτους ἐξηρεύξατο λόγους τοῖς τε ῥήμασιν ἐξεδειμάτου τὸν σύλλογον, ἀτρεμοῦντός τε τοῦ πλήθους καὶ τεθηπότος τοῖς φοβεροῖς διηγήμασιν, ἀνὴρ τις πρεσβύτης ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀνέθορε μετὰ βοῆς τῷ χιλιάρχῳ μεμφόμενος, ἐξήτει τε τὴν ἐκκλησίαν ἐς λόγους 2.13.16 ἀντιλογίας γενέσθαι. ἐπεὶ δὲ τὸ πλήθος ἐπένευε καὶ ταῖς χερσὶ προαγορεύειν ἐκέλευσεν, φωνῆ γηραλέα ποτινῶμενος πρεσβυτικῶ τε δακρύῳ τοῖς ῥήμασι τὴν αἰδῶ προτρεπόμενος ὡδέ πως τῶν λόγων ἀπήρξατο. 2.14.1 "Ἄνδρες Ῥωμαῖοι, ἀλλ' εἰ μὴ τοῖς ἔργοις ψεύσησθε τὰ ὀνόματα· ἄνδρες, ἀλλ' εἰ μετὰ τοῦ σώματος ἄρρενας σχοίητε τὰς ψυχάς. εἰ καὶ τοῖς λόγοις κομπάζειν μεγάλα οἶδε καὶ περικυκᾶν ὁ χιλιάρχος, ὅμως ἐνδρανέστερα τῶν ῥημάτων τὰ πράγματα καὶ ψόφῳ οὐκ ἀνεχόμενα· οὐ γὰρ 2.14.2 καθάπερ παῖδας ἡμᾶς μορμολύττεται τοῖς σοφίσμασιν. ἐγὼ δὲ πρῶτον ἠδέως ἐροίμην ἐκεῖνον· πρὸς τῆς ἀληθείας, τίσι ταῦτα δημηγορεῖς, ὦ χιλιάρχε; ἀγροίκους ἂν ἐβουκόλησας ταῦτα φθειγόμενος, παρ' οἷς ἀντὶ μὲν ξίφους τὸ πτύον, διφθέρα δὲ θώραξ, ἀντὶ δὲ ἵππου γαύρου τε καὶ ὑψάυχενος ἀροτῆρες βόες, ἰδιῶται τοῖς ἔργοις καὶ θεράποντες γεωργῶν. 2.14.3 τί τὴν ἐκκλησίαν γυναικωνίτιν ὑπέιληφας, καὶ μετὰ τοῦ γένους τὴν φύσιν ἐνύβρισας; ἀδικεῖς τοῖς λόγοις τὰ πράγματα καταναισχυντῶν τῆς βουλῆς. οὐκ ἐν ἀρρένων ὄψεσιν ἐκχεῖν ἀσχήμονας λόγους ἐδόκησας; ἢ οὐκ ἐκκλησίαν ὄρα καὶ δῆμον Ῥωμαϊκὸν ἀύχουῦντα τῇ προθυμίᾳ καὶ σφριγῶντα τοῖς ὄπλοις καὶ πείρα κινδύνων καὶ προμηθείᾳ τοῦ συνοίσοντος ἐπιστήμονα; τί σοι μικρὰ συμφορὰ μεγάλων ἀνδραγαθημάτων 2.14.4 ἐπίδοσιν περιέτεμεν; καταισχυνέτω σε τὸ πολέμιον μὴ τεθηπὸς ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν. ὁ πρὸ μικροῦ λιμναῖος ὥσπερ γενόμενος καὶ πρὸς τῇ νήσῳ φυγῶν καὶ τὴν τῶν ὑδάτων πίστιν σωτηρίαν ἄπιστον ἀνελόμενος νῦν ἀνδρικῶς παρατάττεται καὶ παραθαρρύνει τοὺς τραυματίας καὶ πείθει τοῖς ἔλκεσι μείζονας ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν βολὰς ὑποδέχεσθαι ὥσπερ τινὰ 2.14.5 φάρμακα μεγίστων ἀλγηδόνων θελκτήρια. τῶν γὰρ ἔμπροσθέν ἐστὶν ἐπιλήσμων κακῶν· ἀπορεῖν γὰρ εὐπραγίας ἀνάγκη τὸν 2.14.6 μὴ μεταβάλλεσθαι τὰς δυσχερείας ἐλπίσαντα. πόθεν Ῥωμαῖοι ἐς μέγα προῆλθον δυνάμεως καὶ μικρὰν πολιαρχίαν ἐς τοσοῦτον κράτος παρέτειναν; ἐγὼ μὲν οἶμαι τῷ μεγαλόφρονος εἶναι καὶ ζέοντος ἔχειν τοὺς ἔρωτας, καὶ τῷ τολμητὰς πεφυκέναι καὶ φιλοκινδυνευτὰς, καὶ τοῦτο δοκοῦντας τεθνάναι τὸ μὴ 2.14.7 τεθνάναι δι' εὐκλειαν. εἰ γὰρ παραπλήσιοι ἦσαν τῇ τοῦ χιλιάρχου ψυχῇ, οὐ τῆς Εὐρώπης ἐκράτησαν ἄν, οὐ τὴν Λιβύην εἶχον ὑπήκοον, οὐκ ἀργυρολόγους ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἐξέπεμπον, οὐ τὸν Νεῖλον ὑπηρέτην ἐκέκτηντο τὸν Αἰγύπτιον πλοῦτον ὥρα θέρους ταῖς Ῥωμαϊκαῖς πελαγίζοντα πόλεσι καὶ ταῖς ὀλκάσιν ὥσπερ ἀποχεροῦντα τὴν θάλατταν. οἷον δέ σου 2.14.8 καὶ τὸ θαυμαστὸν τῶν λόγων ἐφόλκιον; οὐκ ἔσται, φησίν, ἡμῖν ἐπίθετος δύναμις. τίς σοι τοὺς τῆς μαντικῆς ταύτης ἐπίστευσε γνώμονας; ἢ ὥσπερ ἐκ Πυθίας τινὸς τῆς ἀνανδρίας ἀνειλοῦ τὸ μάντευμα; ἔχει καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων ὁ ὄκνος ἐγκώμιον· μάντις ἐστὶν αὐτοδίδακτος καὶ στοχαστὴς ἐτοιμότητος ἀεὶ τοῖς πράγμασι τὴν ἀναβολὴν ἀποσχεδιάζων 2.14.9 αὐτόματον. ἐγὼ δὲ θεαύμακα, εἰ πρὸς τοῖς Μακροῖς οἱ βάρβαροι διαθέουσι τείχεσιν, καὶ βασιλεὺς οὐκ ἐγρήγορεν, 2.14.10 τηλικούτων ἀνὰ τὸ ἄστν κυμαινόντων θορύβων. μία τις, ἄνδρες, ἀκαταγώνιστος σύμμαχος ἢ πάντων ὑψηλοτέρα μεγαλοψυχία καθέστηκεν, τὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀδύνατα δυνατὰ καθιστῶσα, τὰ δὲ τῷ πλήθει φοβερὰ θαρσαλεώτερον ὑπο2.14.11 μένουσα. ἔνθους τοίνυν ἅπας ἐς μάχην χωρεῖτω τὸ τήμερον, καὶ μέγαν τοῖς ἔργοις εὐδοξίας χαρακτῆρα προσβάλωμεν· οὐ γὰρ τοῖς ὀνόμασιν ὑβρίσω τὰ πράγματα, καὶ τὴν ἀνδρείαν 2.14.12 θράσος ἀποκαλέσομαι, ἢ τὴν ἀριστείαν προπέτειαν. ταῦτα μὲν ὁ πρεσβύτης ἐγὼ καὶ φιλοκίνδυνος. εἰ δὲ τῷ καὶ ἄλλῳ δοκεῖ, ταύτη κρινέτω. εἰ δὲ μὴ,

ἀλλ' ἔμοιγε περιθάλλειν ἕατῳ· οὐ γὰρ τὸ καλὸν τῆς ὁμοίας παρὰ πάντων εὐνοίας τετύχηκεν, οὔτε τὰ δεξιὰ τοῖς πᾶσι σπουδάσαι δοκεῖ. ἡ γὰρ ἀρετὴ ὑψηλὸν τι χρῆμα καὶ δύσαντες καὶ τοῖς πολλοῖς οὐ μετόν, ἢ διὰ κακίας ἰσχὺν ἢ ἀνορεξίαν τοῦ κρείττονος." 2.15.1 Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ὁ γέρον τῆ ἐκκλησίᾳ ἐνήχει τὰ ῥήματα, ἐζωπύρει τὸ πλῆθος καὶ παρώτρυνε πρὸς παράταξιν, τῶν μὲν βελτίστων ἀκαθέκτους τὰς ἐφέσεις ποιοῦμενος, τῶν δὲ νωθροτέρων οἷα μᾶστιγι τῷ λόγῳ τινὶ διανύττων πῶς 2.15.2 καὶ μεταπλάττων τὸ ἄνανδρον. βοῆ δὲ πολλὴ ἐκ τῆς βουλῆς ἐκεκίνητο, καὶ ταῖς εὐφημίαις κατεκελάδουν τὸ θέατρον ἀγάμενοι τῆς μεγαλονοίας τὸν στρατιώτην τὸν γέροντα. παραχρῆμα δ' ἀδελφὰ τῆς ἑαυτῶν γνώμης συμφρονήσαντες ἅπαντες τὴν βουλὴν διαλύσαντες ἐς πανοπλίαν ἐτρέποντο. 2.15.3 κατήραν τοῖνυν τοῦ Αἴμου ἐπὶ Καλβομοῦντις καὶ Λιβιδουργὸν πολεμῆσιόντες, καὶ τὸν Χαγάνον εἰσορῶσιν οὐ πόρρω που διατρίβοντα, ἀλλ' ὡς ἀπὸ σημείων τεττάρων ἀπεριμερίμῳως τὰς σκηναὶς συμπηξάμενον, ἅτε δὴ τῆς ἐκείνου πληθὺς ἀνὰ 2.15.4 πᾶσαν ἐκχεθείσης τὴν Θράκην. διακοσμήσας γοῦν ὁ Κομεντιόλος τὸ στράτευμα καὶ ἐς τάξιν μίαν συντάξας βαδίζειν εἶα· καὶ πρὸς τὴν Ἀστικὴν χωρεῖν διατάττεται τὴν τε νύκτα διὰ φυλακῆς ἔχειν προσπίπτειν τε τῇ ὑστεραίᾳ τῷ Χαγάνῳ λαίλαπος δίκην καὶ μέγιστον φόνον διὰ τῆς ὁμιλίας 2.15.5 παρέχεσθαι. ἀλλ' ἔδοξε τύχη τινὶ παραχαράττειν τῆς στρατηγίας τοὺς γνώμονας· κηφῆνος γὰρ δίκην τοὺς τῆς εὐβουλίας σίμβλους ἠφάνισε καὶ οἷα μελίττης τινὸς τοῦ στρατηγοῦ τοὺς 2.15.6 πόνους ληΐζεται. τοῦ γὰρ ἡλίου τὰ νῶτα τῇ σκυθροπῶ νυκτὶ παραδείξαντος, καὶ τῆς περικαλλοῦς καὶ φωσφόρου λαμπάδος τὸ φαιδρὸν περιστειλαμένης καὶ παραχωρούσης κράτει νυκτερινῶ, ἔν τι τῶν ὑποζυγίων τὸν ἐπικείμενον 2.15.7 παραπέριψε φόρτον. συνέτυχε δὲ τὸν κεκτημένον εἰς τὸ πρόσω βαδίζειν. οἱ δὲ παρεπόμενοι καὶ ὀρώντες τὸ νωτοφόρον ζῶον τὰ ἐπικείμενά πῶς αὐτῷ ἐπισυρόμενον ἀκοσμότερον εἰς τοῦπίσω τραπέσθαι τὸν δεσπότην ἐκέλευον τό τε 2.15.8 σκευοφόρον ζῶον ἐπανορθοῦσθαι τοῦ πλημμελήματος. τοῦτό τοι τῆς ἀταξίας γέγονεν αἴτιον καὶ τὴν εἰς τοῦπίσω παλῖρροϊαν αὐτοματίζεται· παρηχεῖται γὰρ τοῖς πολλοῖς ἡ φωνή, καὶ παράσημον ἦν τὸ λεγόμενον, καὶ φυγὴν ἐδόκει δηλοῦν, ὡς οἷα τῶν πολεμίων ἐπιφανέντων ἀθρόον αὐτοῖς καὶ 2.15.9 παρακλεψάντων τὴν δόκησιν. μεγίστου δὲ συμπεσόντος τῷ στρατεύματι θρύλου, θροῦς παρ' αὐτῶν πολὺς ἐπανίσταται, παλιννοστεῖν τε ἐβόα πᾶς γεγωνῶς διαπρύσιον, ἐπιχωρίῳ τε γλώττη εἰς τοῦπίσω τραπέσθαι ἄλλος ἄλλῳ προσέταττεν, "τόρνα, τόρνα" μετὰ μεγίστου ταραχῆς φθεγγόμενοι, οἷα 2.15.10 νυκτομαχίας τινὸς ἐνδημούσης ἀδοκῆτως αὐτοῖς. διασπᾶται γοῦν ἅπαν τὸ σύνταγμα ὡσπερ ἀρμονίας τινὸς τῶν ἐν τῇ λύρᾳ νευρῶν. ἐντεῦθεν ὁ Χαγάνος τὸν δεύτερον τοῦτον καὶ μέγιστον διεδίδρασκε κίνδυνον, καὶ ἦ ποδῶν εἶχεν, καταλελοίπει τὰς συνήθεις διατριβὰς καὶ πρὸς ἕτερον μετωκίζετο χῶρον, σωτηρίαν τε τῆς προτέρας παραδοξοτέραν ἠτύ2.15.11 χησεν. παραπλήσια δὲ καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν ἔδρα, καὶ ἀμοιβαία τις ἦν ἡ φυγὴ, καὶ φόβος τις κίβδηλος τὸ Ῥωμαϊκὸν περιστρέβει στρατόπεδον, καὶ νόθος αὐτοὺς ἐξετάραττε 2.15.12 κίνδυνος. ὅμως ἀναιροῦνται τῶν Ἀβάρων οἱ πλείους, συμπλοκῆς ἀδοκῆτου συνενεχθείσης ἀμφοῖν τοῖς στρατεύμασιν· ἀντιστραφέντων γὰρ τινῶν τῆς Ῥωμαϊκῆς συμμορίας, εὐσθενέστατα τοῖς πολεμίοις προσέμιζαν. 2.15.13 Ἐπεὶ δὲ τῶν δισσῶν τούτων θορύβων ὁ Χαγάνος ἀνέπνευσεν, τὴν ἐκ τῶν ἐφόδων σπιλάδα διακρουσάμενος, τὸ βαρβαρικὸν συναθροίσας ταῖς Ῥωμαϊκαῖς προσέβαλλε πόλεσι τό τε φρούριον τὴν Ἀππιάρειαν ἐχειρώσατο. οὐ περιττὸν δέ μοι δοκεῖ καὶ τὸ ὅπως διεξελθεῖν καὶ μικρὸν τινα λόγον ὡσπερ ἐμβόλιμον τῇ συνεχείᾳ χαρίζεσθαι. 2.16.1 στρατιώτης τις ἦν, Βουσαῖς ὄνομα αὐτῷ, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐς παράταξιν καὶ τῶν ἐνηθληκῶτων ἄλλων ἀριστέων διὰ ψυχῆς ἀρετὴν ἐνδοξότερος, τούτων τε

προκινδυνεύων αεί, ὁπότε που καὶ 2.16.2 σάλπιγγος ἐνυάλιον φωνούσης ἠσθάνετο. οὗτος κατ' ἐκεῖνο 2.16.2 καιροῦ παρώκει τὸ φρούριον. τοιγαροῦν ἔδοξε τῷ Βουσαῖ ἰπάζεσθαι ἐς τοὺς πέλας τοῦ φρουρίου λειμῶνας, εἴτα τι καὶ πορρωτέρω που παρεκτείνεσθαι ἅτε δὴ κυνηγετήσων πῶς 2.16.3 εὐδοκιμώτερον. οὐκοῦν τὸν Βουσαῖν οἱ βάρροι συλλαμβάνουσιν, καὶ γέγονεν ὁ κυνηγέτης εἰς θήρατρον. ἐπεὶ δὲ κατέσχον, ἠπείλουν αὐτοῦ καθικέσθαι τῷ δόρατι. ὁ δ' ἐξήτει μὴ τοῦτο ποιεῖν, λύτροις δὲ μᾶλλον τὸ ζῆν ἐμπορεύεσθαι· μὴ γὰρ ὀνήσειν τοὺς βαρβάρους τὸ τεθνάει τὸν 2.16.4 Βουσαῖν καὶ δώρων ὑπερφρονῆσαι λαμπρῶν. εἰσεποιήσαντο τοίνυν οἱ βάρβαροι τὴν ὑπόσχεσιν καὶ τὴν ἐμπορίαν οὐκ ἀπηνήναντο. καὶ οὖν ἄγουσι τὸν ἐαλωκότα ἐπὶ τὸ φρούριον ἐπεκηρυκεύοντό τε τοὺς ἐν τῷ ὄχυρώματι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀποσφάττειν τὸν Βουσαῖν, εἰ μὴ δώροις αὐτὸν καὶ φιλοφροσύνη τιμήσαιντο. ἠντιβόλει δὲ καὶ ὁ 2.16.5 Βουσαῖς μὴ περιορᾶν Ῥωμαίους αὐτὸν ὡσπερ ἐν μεταιχιμῶ τινὶ τῇ πλάστιγγι σωτηρίας καὶ θανάτου ταλαντευόμενον, καὶ ζυγοστατεῖν αὐτῷ ἀμοιβαίως ἰκέτευε χάριτας, μετὰ βοῆς τε καὶ δακρύων τὰς ἀριστείας ἀπεστόμιζεν, ἄς ὑπὲρ Ῥω2.16.6 μαίων διὰ μεγίστων κινδύνων ἀπεκληρώσατο, τὸν τε τῶν ἄθλων κατάλογον ἀπεσχεδίαζεν, καὶ τοὺς ἀγῶνας ταῖς τοῦ σώματος ὠτειλαῖς ἀναγράφτους ἐδείκνυε τὰς ἐμφάσεις ὡσπερ τῶν πόνων ἐπιδεικνύμενος, καὶ τῶν πολεμίων βολῶν τρανέστερον ἀνεγύμνου τὰ σήμαντρα, καὶ συλλήβδην εἶπεῖν, ἐξ ὧν ἔπαθε τὸ μὴ παθεῖν ἠξίου παρὰ τῶν εὐεργετηθέντων 2.16.7 ἀποίσεσθαι. οἱ δὲ δυσανασχετοῦσιν ὑπὸ τινος διαφθαρέντες ἀνδρός, ὃν καὶ λόγος διεκωμῶδει τῇ τοῦ Βουσαῖ γυναικὶ ἐπικλόποις τισὶν ἠδοναῖς ὁμιλῆσαι. ἀτάρ τοι τοὺς βαρβάρους 2.16.8 ἠτιμωμένους ἀπεπέμποντο. ἐν μείζονι τοίνυν κινδύνῳ ὁ Βουσαῖς γενόμενος ἐλιπάρει τὸ βάρβαρον ἀναβολὴν τινα μικρὰν τὰ τοῦ θανάτου λαβεῖν, καὶ μισθὸν τῆς τέως ἀνακωχῆς παραδίδόναι τοῖς βαρβάροις τὸ φρούριον· δεῖν γὰρ ὦετο προπαθεῖν τοὺς ἐπιλήσμονας χάριτος καὶ προμεταλήψεσθαι τῆς συμφορᾶς τὸ ἀπάνθρωπον, ἵνα πρῶτον κατ' ἑαυτοῦ τὸ 2.16. κακὸν σχοίη τὴν πρόοδον. ἐπεὶ δὲ μείζονος ἐπαγγελίας τετύχηκε τὸ πολέμιον, ἰλαρώτερον πρὸς φιλανθρωπίαν ἐγένετο, ὠχύρου τε ὄρκῳ τὸν Βουσαῖν περισώζειν, μὴ μὴν ἀναιρεῖν, φυσικῶ δὲ θανάτῳ τὴν ἐξουσίαν χαρίζεσθαι, ὁπότεν ἐθέλοι τὸν ἐκείνου διαλύεσθαι σύνδεσμον· οὐ γὰρ ἐπιφέρειν αὐτῷ τὸν τεχνητὸν τοῦτον καὶ ἐπικτήτων θάνατον, εἴγε πέρας 2.16.10 αὐτῷ τὰ τῆς ὁμολογίας προσδέξεται. καὶ δῆτα ὁ Βουσαῖς τοὺς Ἀβάρους ἐδίδασκε συμπήγνυσθαι πολιορκητικὸν τι μηχανήμα ἔτι τῶν τοιούτων ὀργάνων ἀμαθεστάτους ὑπάρ2.16.11 χοντας, ἀκροβολίζειν τε παρεσκεύαζε τὴν ἐλέπολιν. καὶ μετ' οὐ πολὺ τὸ φρούριον κατεβέβλητο, καὶ δίκας ὁ Βουσαῖς ἀπανθρωπίας εἰσέπραττε δεινὸν τι διδάξας τοὺς βαρβάρους πρὸς πολιορκίαν τεχνούργημα. ἐντεῦθεν γὰρ πλείστας λοιπὸν τῶν Ῥωμαϊκῶν πόλεων ἀμογητὶ τὸ πολέμιον παρεστή2.16.12 σατο τῷ ἀρχετύπῳ σοφίσματι προσχρησάμενον. μενοῦνγε τῇ Βερόῃ προσπίπτει καὶ πλείστον παρανάλωμα χρόνου ζημιωθὲν καὶ μεγάλοις πόνοις προσομιλήσαν τὸ τέρμα τῶν ἀγῶνων ἀστεφάνωτον ἀπεφέρετο, τῶν τὴν πόλιν περιοικούντων ἀντιπαραταξαμένων γεννικώτερον. ὅμως χρήμασιν ὀλίγοις τισὶ τὴν ὀμαιχιμίαν ἠλλάξαντο· τοῦτο γὰρ ἦν αὐτῷ πιθανὸν τῆς ἀστοχίας ἐγκάλυμμα. 2.17.1 περικάθηται δὲ καὶ τὴν Διοκλητιανοῦ πόλιν κατὰ τὸ καρτερόν, ἀντετάξατο δὲ καὶ ἡ πόλις ἐς τὰ μάλιστα καὶ προσβάλλειν ἀπειργεν ἐπ' ἀδείας· καταπέλτας γὰρ ἐν τοῖς τείχεσιν ἀνεστήσατο ἄλλα τε ἀμυντήρια, καὶ ἀπρόσιτον ἦν τοῖς βαρβάροις ἐξ ὑπογύου 2.17.2 συμπλέκεσθαι. ἀπῆει τοίνυν ἀσχάλλων, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον, τὸ τοῦ λύκου παθῶν· κεναιῖς γὰρ ἐκεχῆνει ἐλπίσιν. παρευθὺ δ' ἐπὶ τὴν Φιλίππου πόλιν μετέβαινε καὶ περιβάς τὸ πόλισμα ἐνήθλει λαβεῖν. ἀντεμάχοντό τε οἱ τοῦ ἄστεος ἐντρεχέστερον 2.17.3 καὶ πολλοὺς τραυματίας ἔκ τε τῶν περιβόλων καὶ τῶν ἐπάλλξεων ἐποίησαντο,

ὥστε τὸν Χαγάνον τὴν ἀσυλίαν διὰ τὴν ἀρετὴν ἐπαινέσαντα προῖκα καταθέσθαι τὸν πόλεμον. 2.17.4 ἔξ ἑωθινοῦ δὲ διαπεραιωθεὶς τὰς ὕλας τῆς λεγομένης Ἀστικῆς τῆ Ἀδριανουπόλει προστρίβεται ἀγωνιστικώτερόν τε τῷ ἄστει προσέβαλλεν, ἀντικαθίσταντό τε καὶ οἱ τοῦ ἄστεος ἀλκιμώτερον. 2.17.5 τοῖς δὲ Βυζαντίοις περιεβομβεῖτο ὡς Κάστος ἦλω καὶ Ἀνσιμούθ, καὶ πολὺς τῆ πόλει ἐπεκύμαινε θρῦλος. ἔλοιδορεῖτο δ' ὁ αὐτοκράτωρ ἔς τὸ φανερώτατον ἀπὸ τινων τῶν τοῦ πλήθους ἀσυνέτων καὶ στωμύλων ἀνδρῶν, ὧν καὶ τὰ τῆς τύχης ἦν ἀνεπίφθονα καὶ τὰ τῆς γνώμης ἀζήλωτα, καὶ βλασφήμους ᾧδὰς κατ' αὐτοῦ συντιθέντες διέσυρον κωμωδοῦντες ἐμμελῶς τὸ ἀπαίσιον, οὐ τύχη ἀλλ' ἀνοία τὸ 2.17.6 δυσπραγῆς περιάπτοντες. ἀλλ' οὐκ ἀπέτεκεν ἡ λαιδορία θυμὸν τῷ αὐτοκράτορι· στείρα γὰρ ἦν πρὸς ὀργὴν ἢ τοῦ βασιλέως ψυχὴ καὶ πρὸς τὴν θυμικὴν φλόγα ἀσυνουσίαστος. 2.17.7 τὸν δὲ Κάστον ἀπέδοντο χρηματισθέντες λίαν δαψιλῶς οἱ πολέμιοι, ὡς ἐκ τῶν καθ' ἡμᾶς πρεσβυτέρων ἔστι λαβεῖν, 2.17.8 καὶ τὸ πιστεύειν ἀζήμιον. βασιλεὺς δὲ τὰς ἑαυτοῦ φροντίδας τοῖς πολεμίοις ἀντέταξε καὶ μείζονι παρασκευῇ πρὸς τὸ πολέμιον ἐξηρτύετο. καὶ τὸν Ἰωάννην, ὃν δὴ Μυστάκωνα 2.17. τοῖς πολλοῖς ἔθος ἀποκαλεῖν, στρατηγὸν προεστήσατο, ἐχειροτόνει δὲ καὶ τὸν Δρόκωνα ὡσπερ αὐτῷ ὑποστράτηγον παρήγορόν τινα δύναμιν ἐμπιστεύσας αὐτῷ. Λογόβαρδος δ' οὗτος τὸ φύλον, ἀνὴρ ἀλκιμώτατος καὶ πρὸς τὸν πόλεμον ἐμβριθέ2.17.10 στατος. ἐπεὶ δὲ περὶ τὴν Ἀδριανοῦ πόλιν ἐγένοντο, τοὺς βαρβάρους τῆς πολιορκίας ἀφίστων, δευτέρα τε ἡμέρα ὁ πόλεμος ἐτετέλεστο. ἐνίκων τοίνυν Ῥωμαῖοι τοῖς βαρβάρους συμμίξαντες καὶ ἑτεραλκέα τὴν μάχην διέθεντο· κατεστρατήγει γὰρ τῶν 2.17.11 πολεμίων ὁ ὑποστράτηγος Δρόκτων. ἐπιπλάστω γὰρ φυγῇ τὸ ἐκείνου κέρας ἔδοξε τοῖς πολεμίοις τὰ νῶτα παρέχεσθαι, ὡς οἷα δεδοικότος τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τὸ ἀντίπαλον· εἶτα τοῦμπαλιν ἀντεδίωξε καὶ μετόπισθε τῶν βαρβάρων γενόμενον τοὺς 2.17.12 συντυχόντας διώλεσεν. ἀπήγεισαν τοιγαροῦν μεσημβρίας ὥρα οἱ Ἄβαροι, ἄλλος ἄλλη διεσπαρμένοι καὶ ὡς ἂν τύχοι φερόμενοι μετὰ συντόνου τινὸς ἀποδράσεως. ὁ δὲ στρατηγὸς οὐ κατεδίωξε τὸ ἀντίπαλον· ἐφιλοσόφει γὰρ τῆς εὐδαιμονίας τὸ μέτρον τὰς ἐπ' ἄκρον εὐεξίας, ὡσπερ εἰκός, εὐλαβούμενος. 2.17.13 φιλυπόστροφον γὰρ ἢ τύχη καὶ ἄπιστον, νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας, ἵνα καὶ τι τῆς Ὀμήρου δέλτου ἐπισπεύρω τοῖς ἀφηγήμασιν. 2.18.1 Ἡράκλειος μὲν οὖν κατὰ τοῦτον δῆτα τὸν χρόνον ἐπέβη αὐτὸν πάλιν τῆς Περσῶν πολιτείας, καὶ τοῖς Μήδοις 2.18.2 φιλεπίδημον ἦν τὸ κακόν. ὀπηνίκα δὲ παρεγένετο, προσβάλλει ἐχυρωτάτῳ φρουρίῳ τινί· τοῦτο δ' ὑψηλῆς ὑπερεκαθέζετο πέτρας. καὶ διεκόσμη· ὁ ὑποστράτηγος τὰς ἐλεπόλεις 2.18.3 τε καὶ τὰς μηχανάς. ἀντιπαλαμῶνται δὲ καὶ Πέρσαι πρὸς τὰς ἐπιβουλάς ἕτερα ἄττα σοφίσματα, ἰστουργοῦσι δὲ καὶ οἷα χιτῶνάς τινας. τρίχας συλλέξαντες καὶ τῷ στήμονι τὴν κρόκην συστρέψαντες προμήκη τὰ χιτῶνια διετέλεσαν καὶ τούτους ἀχύρου εἰς τὸ ἰσχυρὸν ἐνεφόρησαν, ναστούς τε κατεργασάμενοι ἐξήρτων τοῦ τείχους, καὶ τούτοις τὰς προσβολὰς ὑπεδέχοντο τῷ μαλθακῷ τῆς ἀντιτύπου παρα2.18.4 σκευῆς τῶν ἐκπομπῶν τὸ στερρόν ἐκμαλακίζοντες. ὑπερίπταντο δ' αἱ πολλὰ τῶν βολῶν καὶ τοῦ φρουρίου αὐτοῦ· ἕτεροι δὲ καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἐχυρώματος κατεφέροντο. ὁ δ' Ἡράκλειος οὐδεμίαν ἀνακωχὴν παρενετίθει ταῖς προσβολαῖς νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἀμείβων τοὺς ἐφισταμένους 2.18.5 τῷ ἔργῳ. οἱ μὲν γὰρ ἔναγχος τῶν πόνων μετειληχότες ὑπὸ τῆς διαδόχου δυνάμεως ἀντελάμβανον τὴν ἀνάπαυλαν, ἕτεροι δ' αὖ συμπονοῦντες ἐκείνοις ἐξανίσταντο, κάκεινοις αὖθις 2.18.6 τοῦ μόχθου συνελάμβανον ἕτεροι. διὰ τοι τοῦτο ἐξασθενοῦσιν οἱ τιμωροῦντες τῷ ἐχυρώματι, καὶ ἦν αὐτοῖς τὰ τῆς δυνάμεως ἐξίτηλα. ταύτη τοι καὶ καθαιρεῖται τὸ φρούριον καὶ ὑπὸ Ῥωμαίου ἐγίνετο· ἐπεὶ δ' ἦλω, φρουρὰν ἐν αὐτῷ ὁ στρατηγὸς ἐνεκάθισεν. 2.18.7 Οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Θεόδωρον καὶ τὸν Ἀνδρέαν τὸ

Ματζάρων (φρούριον δὲ καὶ τοῦτο) τῷ χρόνῳ γεγηρακὸς διωρθώσαντο. οὐκ ἄπο δὲ τοῦτο τοῦ Βεΐουδαῆς ἐτύγχανεν ὄν. ἐν ὅσῳ δὲ περὶ τὴν οἰκοδομίαν ὁ Θεόδωρος ἐνησχολεῖτο, ἤκον παρ' αὐτὸν γεωργοὶ παραθήγοντες τὸ Βεΐουδαῆς παραστήσασθαι, μὴ ἀποχρῶσαν ὑπεῖναι φρουρὰν ἐν αὐτῷ παρα2.18.8 δηλώσαντες. οἱ δὲ περὶ Θεόδωρον καὶ Ἀνδρέαν παραχρῆμα ἐπιθέσθαι τὴν πρᾶξιν τοῖς λόγοις διενεώθησαν καὶ διανυκτε2.18. ρεύσαντες συντόνῳ τῇ ὁδοιπορίᾳ ἐκέχρητο. ἐπιθέσθαι δὲ νυκτὸς τῷ Βεΐουδαῆς τούτοις ἐδέδοκτο. καὶ μὴ ἐξισχύσαντες τῆς ἑαυτῶν ἐφικέσθαι βουλήσεως περὶ τοὺς ἐωθινοὺς τῶν ὀρνίθων κελάδους τῷ φρουρίῳ ἐπέστησαν. καὶ οἱ ἐπιχώριοι τὴν Ῥωμαϊκὴν προεγνώρισαν ἔφοδον καὶ ἀδειεῖς ἦσαν διὰ τὸ τῶν τόπων δυσάλωτον. εἶτα ἀναθαρρήσαντες τῇ πέτρα προκύπτουσι καὶ τῶν ἀποπομπαίων βελῶν προκατήρχοντο. 2.18.10 εἴσοδος δὲ τῷ φρουρίῳ μία οὔσα ἐτύγχανε καὶ δυσπρόσιτος ἦν πολεμία χειρὶ· ἐνὶ γὰρ πύργῳ τὰ τῆς εἰσαγωγῆς ἐπεπίστευτο προβεβλημένῳ τοῦ ἐχυρώματος, ὥσπερ ἀδαμαντίνους περικειμένῳ λίθοις τισίν, ἢ εἴ τι τούτων τὴν φύσιν ἐστὶ 2.18.11 στεγανώτερον. οἱ οὖν Ῥωμαῖοι ἀποβάντες τῶν ἵππων προσαράττουσι τῇ πέτρᾳ, καὶ ταῖς ἀπὸ τόξων φοραῖς ἐτελεῖτο τὰ τῆς ἀγωνίας προαύλια. τοῖς δ' ἐν τῷ φρουρίῳ ποτὲ μὲν λίθοι ἀμυντήρια ἦν, ἄλλοτε καταπέλται, καὶ ὥσπερ ἐξ ἀπόπτου τινὸς ἢ μεγίστης περιωπῆς τὰς καταβολὰς ἐπεποίητο, οἷα 2.18.12 ξηνηλατοῦντες διὰ τῶν ὑψηλῶν τὸ πολέμιον. ἀσχολούσης δὲ τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως, τολμητῆται τινὲς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ συμ-φραξάμενοι ταῖς ἀσπίσιν, κατ' ὀλίγον καὶ βάδην ἰόντες τὸ πᾶν τῆς ἀριστείας ἀναθέντες τῷ θράσει προηγοῦντο τῶν ἐπομένων καὶ τῶν ἐκ τῆς πέτρας καταβολῶν οὐ φροντίζοντες εἰς τὸ πρόσω ἐχώρουν, καὶ διωθοῦσι τῆς πέτρας τὸ βάρβα2.18.13 ρον. οἱ δὲ πολιορκούμενοι τὴν σύμμαχον καταλείψαντες πέτραν, εἰσδύντες εἰς τὸ φρούριον παρέδοσαν τοῖς πολεμίσι τὴν εἴσοδον. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τῶν τῆς πέτρας ὀχυρωμάτων 2.18.14 κρατήσαντες λίαν ἰσχυρῶς τὸ φρούριον περικάθηται. οἱ δ' ἐπὶ τῶν ἐπάλλεων ἐστῶτες ἀποσοβεῖν οὐχ οἰοί τε ἦσαν τὸ ἀντίπαλον τὸ ἄπειρον τῶν βελῶν ὑπομένειν οὐκ ἔχοντες, ἀλλ' ἀθρόον ἐπιφαινόμενοι παραυτίκα ἀντὶ τῶν προσώπων 2.18.15 τὰ νῶτα ἐδείκνυον. Σάπειρ δὲ τις ἀνὴρ, τὸ μὲν σῶμα ὡς ὁ παρὰ τῷ Ὀμήρῳ Τυδεὺς ἀνυμνούμενος, τὴν δὲ γνώμην καὶ περαιτέρῳ Τυδέως ('Ηρακλῆς γὰρ ἦν τὴν ψυχὴν, καὶ εἴ τις τούτου ἐγεγόνει ποτὲ ἀλκιμώτερος· οὐ γὰρ ἀποκνέω τῷ μεγέθει τῆς ἀρετῆς τὸν Ἡρακλέα ἐν δευτέροις τιθεῖς, εἰ καὶ τῷ παραλλήλῳ λειπόμεθα), σκόλοπας ὀξεῖς ἐπιφερόμενος 2.18.16 ἐνάλλεται τῷ ἐχυρώματι καὶ μετεωροπορεῖ. τὸν μὲν ἕνα σκόλοπα ἐνεῖρας τῷ πύργῳ ἀνὰ τὰς ἀρμογὰς τοῦ οἰκοδομήματος (ἦν γὰρ λίθῳ ξηρῷ διεσκευασμένον τὸ φρούριον), ἐπιβαίνει ἐπὶ τοῦ σκόλοπος τῷ ποδί, εἶτα τὸν ἕτερον αὐθις ὥσπερ ἐγκεντρίσας σκόλοπα, τὸν λειπόμενον τοῖν ποδοῖν ἐπερείδει, καὶ τῶν ἐξηρημένων λίθων ἐπειλημμένος ἀπρίξ 2.18.17 εἶχετο ταῖς χερσίν, οὕτω τε τὴν ἄνοδον ἐσοφίζετο. τῶν δὲ πολιορκουμένων τὴν θέαν τῶν βελῶν μὴ ὑπομένειν οἷων τε ὄντων, ἰσχυρῶς εἶχετο τῆς ἐπάλλεως ὁ Σάπειρ ἐκεῖνος ἀνὴρ. καὶ ἂν ἦλω κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην ἐπιβολὴν τὸ ἐχύρωμα, εἰ μὴ τις τῶν τῆς Περσικῆς συμμορίας ἀθρόον ἐπιφανεῖς ἐνὶ τῶν θυρεῶν τῶν προβεβλημένων τοῦ ἐχυρώματος ἐκεῖνον 2.18.18 αὐτὸν τὸν ἀριστεῖα ἐξώθησεν. ὁ δὲ κατολισθήσας ἐς τὸ κάτω ἐφέρετο μετὰ τοῦ θυρεοῦ, "κύμβαχος ἐν κονίησιν, ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους", Ὀμηρικῶ τῷ συμπτώματι. ὅμως οὐ διόλωλεν· ὑποδέχονται γὰρ αὐτὸν ταῖς ἀσπίσιν οἱ συμπονοῦντες καὶ τραυματίαν διεσώζοντο· προσνύττουσι γὰρ αὐτὸν τὰ τῶν 2.18.1 ἀκοντίων σιδήρια μικρὸν κομιδῆ. ὁ δὲ καρτερικῶς αὐθις ἐπ' ἐκεῖνο τὸ ἔργον ἐχώρει καὶ αὐτὸς πάλιν ἀνέθορεν, τῇ ἐπάλλει τὰς χεῖρας περιβαλὼν οἷα πολύπους ἀφύκτους πλεκτάνας 2.18. τινάς, καὶ εἶχετο καρτερᾶ τινὴ λαβῆ τῆς ἐπάλλεως. ὁ δ' ἀντίπαλος Πέρσης ἀδελφὴν τῆς ἐτέρας ἐπιβουλῆς ἐξειργάσατο, καὶ σαθρωθείσης ἔναγχος τῆς

ἐπάλξεως ταῖς Ῥωμαϊκαῖς προσβολαῖς, μετ' ἐκείνης τὸν ἀριστέα ἀνατρέψας παρεία ἐς τὸ 2.18.21 κάτω χωρεῖν. καὶ τοίνυν κατήγετο ὁ στρατιώτης ὁ φιλοκίνδυνος μετὰ τῆς ἐρωμένης ἐπάλξεως, τὸ δὲ συμμαχικὸν τὴν προτέραν σωτηρίαν ὀρέγουσι μετὰ φοβεροῦ τοῦ θεάματος τῷ 2.18.22 πάντα τολμηρῶ. ἀτὰρ ἐξάντης τοῦ πτώματος ὁ τραυματίας γενόμενος καὶ τρίτον ἄθλον ἀσπάζεται, ὡσπερ ἀμάχου τινὸς καὶ θείας δυνάμεως ἐς τὸν πόνον παροτρυνούσης αὐτόν. 2.18.23 ἐπεὶ δ' ἀνείρπυσεν, τῆς στεφάνης τοῦ ἔρκους λοιπὸν ἐπιβάς, τὸν ἀκινάκην σπασάμενος τὸν κηφήνα τῆς ἑαυτοῦ ἀρετῆς ἐκείνον αὐτὸν τὸν Πέρσην ἀπέκτεινεν, καὶ οὖν τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τῆς δέρης ἀφελόμενος τοῖς πολιορκούσιν ἀπέπεμπεν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὸ γεγονός θεασάμενοι ἀνεθάρρησαν καὶ τῶν 2.18.24 κινδύνων ὠρέγοντο. ἀδελφὸς δέ τις τοῦ Σάπειρος ἐκείνου (πρεσβύτης δ' οὗτος τὴν ἡλικίαν) ἐπεὶ γέγονε τῆς ἀρετῆς θεατῆς, καὶ ζηλωτῆς παραχρήμα τοῦ ἐγχειρήματος γίνεται, καὶ ἄνεισι καὐτὸς ἀδελφὰ τῷ ἀδελφῷ μηχανώμενος· εἶτα 2.18.25 μετ' ἐκείνον καὶ ἕτερος, καὶ μετὰ τοῦτον πολλοί. κάλοις γὰρ λοιπὸν ἀνεδύοντο οἱ προκατειληφότες τὸ ἐχύρωμα καὶ ταῖς πύλαις ἀράττουσιν, καὶ εἰσαγώγιμον λοιπὸν ἦν τὸ Ῥωμαίων στρατόπεδον. καὶ οὕτω κρείττους τῶν πολεμίων γενόμενοι τὸ φρούριον παρεστήσαντο, καὶ οὓς μὲν ἀνείλον, οὓς δὲ διέσωζον καὶ εἰς αἰχμάλωτον μετεβίβαζον τύχην. τὰ δὲ κτήματα λαφυραγωγῆσαντες ἀπῆραν ἐντεῦθεν σκοποὺς 2.18.26 περιβαλόντες τῷ ἐχυρώματι. ὥρας δ' ἐπιούσης χειμῶνος ἄνεισιν ὁ Φιλιππικὸς ἐπὶ τὸ Κωνσταντίνειον ἄστου στρατηγὸν ἐναφεῖς τὸν Ἡράκλειον. ὁ μὲν οὖν Ἡράκλειος λειποταξίου ποινὰς τοὺς πλανήτας τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως εἰσεπράττετο· καὶ ὅσοι τῷ πόνῳ χαίρειν εἰπόντες τὴν ἄλλως δεῦρο κάκεισε περιενόστουν, βασάνοις ἐπὶ σωφροσύνην μετήγοντο.

3.τ.1 ΙΣΤΟΡΙΑ Γ'

3.1.1 Φιλιππικὸς μὲν οὖν ἀνὰ τὴν ὁδοιπορίαν ἐπέπυστο Πρίσκον ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος στρατηγὸν ἐγχειρίζεσθαι, καὶ τῆς Ταρσοῦ ἐπιβάς Ἡρακλείῳ δέλτους συνέταξεν, δι' ὧν ἐνεσήμεναι καταλιπόντα τὸ στράτευμα ἐς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπανελθεῖν ἐς τὴν Ἀρμενίαν γενόμενον, Ναρσῆ τε τῷ Κων3.1.2 σταντίνης πόλεως ἡγεμόνι, μεθιέναι τὸ στράτευμα. καὶ τὸν βασιλέως δὲ νόμον ἀρτίως αὐτῷ ἐπιφοιτήσαντα παραγυμνώσας ἐκέλευσε καὶ ἐς τὸ ἐναργὲς τοῖς στρατεύμασι παραδειξάει, Πρίσκῳ διαφθονούμενος. ἦν δ' ἄρα ὁ νόμος στρατιωτικῶν σιτήσεων ὕψεις, ἢ δ' ἀπομείωσις τετάρτη ἐτύγχανεν οὕσα 3.1.3 ἀπόμοιρα. καὶ γέγονε καθάπερ ὁ στρατηγὸς ἐνετέλλετο. ἦρος δ' ἐπιγενομένου ὁ μὲν ἀπεχειροτονεῖτο, ὁ δὲ τῆς ἡγεμονίας ἀπήρχετο. ὁ μὲν οὖν Πρίσκος ἐπιβάς τῆς Ἀντιοχείας προστάττει εἰς τὸ Μονοκάρτων τοὺς στρατιώτας συλλέγεσθαι, καὶ τῇ Ἐδέσῃ προσομιλήσας περιτυγχάνει Γερμανῶ, καὶ περιλαβὼν δεξιῶς κατησπάζετο ἐκ τῆς ἐπιδημίας γενόμενον (Δαμασκοῦ γὰρ οὗτος διεκόσμησε τὸν θρόνον), ἀνακλίνας τε εἰς δεῖπνον 3.1.4 αὐτὸν τῇ ἐπιούσῃ ἐφιλοφρονήσατο. μετὰ τοίνυν ἡμέρας τέτταρας ἀπεφοίτα τῆς Ἐδέσης ὁ στρατηγὸς τὸν τε τῆς ἱερατικῆς καθέδρας προλάμποντα μεθ' ἑαυτοῦ συνελάμβανε καὶ ὡς τὸν χάρακα ὥχετο. ἦν γὰρ ἡ ἡμέρα προσδόκιμος καθ' ἣν εἴθιστο ἐορτάζειν Ῥωμαίοις τὸ σωτήριο ἐκείνο πάθος, δι' οὗ τὸν κόσμον εἰσεποιήσατο ὁ μονογενὴς παῖς τοῦ θεοῦ, ὁ τὴν φύσιν ταῦτόν τῷ πατρὶ καὶ τὴν βασιλείαν ὁμότιμος· 3.1.5 [οὗτος δὲ ἐστὶν ὁ Χριστός]. τοῦτο ὑποτοπήσας ὁ στρατηγός, ὡς οὐ δεῖ αὐτὸν μὲν ἐν πόλει τὴν ἐγκύκλιον τῆς ἀναστάσεως πανηγυρίζειν ἡμέραν, τὸ δὲ Ῥωμαϊκὸν ἐν πεδίῳ κατηφέστερόν πως ἐορτάζειν δοκεῖν πολιτικῆς θυμηδίας ὡσπερ στερισκόμενον, διὰ τοι τοῦτο τὸν ἱερέα παραλαβὼν ὡς τὸ 3.1.6 Μονοκάρτων ἐβάδιζεν, ὁ δὲ Γερμανὸς προῆγε τὴν τοῦ στρατηγοῦ παρουσίαν ἐξάκουστον

ποιούμενος τοῖς στρατεύμασιν. μετὰ τοίνυν ἡμέρας δύο οἱ ταγματάρχαι ἀπήντων τῷ στρατηγῷ ὡς ἀπὸ τριῶν σημείων τοῦ χάρακος, ναὶ μὴν καὶ οἱ 3.1.7 τῆς ἐκτάξεως ἅπαντες. ἔθος δὲ γεγηρακὸς ἐνευδοκίμει τῷ στρατοπέδῳ, τὸν μέλλοντα τὰς στρατηγίδας περιβαλέσθαι ἠνίας, ὀπηνίκα αὐτῷ τὰ στρατεύματα ὑπαντήσωσιν, ἀποβαίνειν τοῦ ἵππου καὶ διὰ μέσου χωρεῖν τοῦ ὀπλιτικοῦ καὶ φιλο3.1.8 φρονεῖσθαι τοῖς ἀσπασμοῖς τὸ στρατόπεδον. ὃ δὲ μὴ πεποιηκὸς τοῦ Πρίσκου, ἀλλὰ καὶ πάνυ μὲν οὖν τοῦτον δὴ τὸν πρεσβύτερον ἀποσκορακίσαντος νόμον, οὐ μετρίως ἔφερε τὴν ὕβριν τὸ στράτευμα. τῇ τοίνυν πρώτη τῆς πανηγύρεως ἡμέρα 3.1. εἰρηναίως ὁ στρατηγὸς διετέλεσεν. τρίτης δ' ἡμέρας παρωχηκυίας, καὶ τῆς τῶν στρατιωτικῶν σιτήσεων ἀπομειώσεως οὐκέτι ἐν παραβύστοις ἀλλ' ἐς τὸ φανερόν γενομένης τῷ πλήθει παντί, ἀναρχίας ἀκμὴ λαμβάνει τὴν πρόοδον, καὶ πρὸς τῇ σκηνῇ τοῦ στρατηγοῦ τὰ πλήθη συρρέουσιν, ἃ μὲν λίθους ἐπιφερόμενα, ἃ δὲ καὶ ξίφη, ὡς ἐκάστῳ καθυπούργησεν ὁ καιρὸς. τοῦ δὲ ταράχου ὁ στρατηγὸς αὐτήκοος γέγονε 3.1.10 καὶ τὴν αἰτίαν διεπυθάνετο. τῶν δὲ πρὸς τὴν πεῦσιν μηδὲν ἀποκρινομένων αὐτῷ πλὴν ἢ "ἀνατέτραπται πάσης τάξεως ἀρμονία, τοῦ στρατοπέδου ἀνηγεμονεύτου τυγχάνοντος," ἰδρῶτι περιερρεῖτο ὁ πολέμαρχος Πρίσκος καὶ φόβῳ πολλῷ συνεστέλλετο, διαπορουμένης αὐτῷ τῆς ψυχῆς ὅ τι καὶ 3.1.11 δράσειεν. τῷ μὲν οὖν Εἰλιφρέδα τὸ θεανδρικὸν ἵνδαλμα παραγυμνώσας ἐδίδου (ἀχειροποίητον δὲ τοῦτο Ῥωμαῖοι κατονομάζουσιν), περινοστεῖν προστάξας τὸ στράτευμα, ὅπως αἰδοῖ τοῦ σεβάσματος ταπεινωθεῖη μὲν ὁ θυμὸς, τὰ δὲ τῆς ἀκο3.1.12 σμίας πρὸς τὸ σῶφρον τὴν μεταβολὴν ἀπενέγκοιτο. τοῦ δὲ πλήθους μηδὲν ἐντεῦθεν σωφρονιζομένου, ἀλλὰ καὶ βάλλοντος τὸ ἀπόρρητον λίθοις, εἰκότως ὁ στρατηγὸς, ἵππου τινὸς τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως περιτυχῶν, πρὸς φυγὴν ἐκδοὺς ἑαυτὸν παραδόξῳ σωτηρίᾳ τινὶ τὸν κίνδυνον παρεκρούσατο. 3.1.13 ἵπποφορβοῖς τοιγαροῦν προσομιλεῖ τοῖς τὰς ἵππους τὰς στρατιωτικὰς περιβόσκουσιν, κάκεινων μετὰ μεγίστων κινδύνων τὰς χεῖρας διαφυγῶν τῶν Κωνσταντίνης πόλεως ἐπιβαίνει πυλῶν, ἄρτι τὰς διατριβὰς τοῦ Μονοκάρτων ἀπολιπῶν. 3.1.14 συνενδημεῖ τοιγαροῦν μετὰ τοῦ στρατηγοῦ τῇ πόλει καὶ θόρυβος. οἱ μὲν οὖν τῆς Κωνσταντίνης οἰκήτορες ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν ἐκπεπληγμένοι τὰς ψυχὰς διετέλουν, ὁ δὲ στρατηγὸς τοῖς ἡγεμόσι τῶν πόλεων τοῖς τε τῶν φρουρίων ἐφεστηκόσι δι' ἐπιστολέων ἐνεχάρατε γράμματα, μηδὲν τῶν συνήθων ἀποστερεῖν τὰ στρατεύματα, μήτε δὲ καταπλαγῆναι 3.1.15 τὰς ψυχὰς τῇ ἀθρόα τῶν γεγενημένων παρόδῳ· ἐξήτει δὲ καὶ ἰατροῦ τέχνην ἐπιφανεῖσαν αὐτῷ φάρμακα τοῖς περὶ τὴν γαστροκνήμην ἔλκεσιν ἐπιτίθεσθαι· ἐδεινοπάθει γὰρ ἐπὶ τοῖς μῶλωψιν, οὐς αὐτῷ ἢ τῶν λίθων φορὰ διενείματο. 3.2.1 Τὰ μὲν οὖν τῆς στάσεως τῷ στρατοπέδῳ διεμηνίετο. περισχίζεται γὰρ τὸ τοῦ στρατηγοῦ σκηνοπήγιον, λωποδυτεῖται δὲ παρὰ τοῦ πλήθους καὶ τὰ τῆς παρουσίας ὁ Πρίσκος, ἀποδιδράσκουσι δὲ καὶ οἱ τῶν συνταγμάτων ἡγεμονεύοντες, 3.2.2 καὶ ἐς μέγα κακοῦ τὰ τῆς ἀναρχίας ἠϋξάνετο. μετ' οὐ πολὺ δὲ τὸν τῆς Κωνσταντίνης πρόεδρον ὁ στρατηγὸς εἰς τὸ στρατόπεδον πρεσβευτὴν διεπέμπετο κατισχυριζόμενος τὰ τῆς στρατιωτικῆς λύπης παρηγορεῖν, καὶ ὡς μετέθετο τὴν γνώμην ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος, καὶ βασιλικὸν ἐπιφέρεται γράμμα ἐγκελευόμενον ἀναξυγυῖναι πρὸς τὸ σύνθητες τὰς στρατιω3.2.3 τικὰς ἐπιδόσεις. ἐπεμέμφετο δὲ Φιλιππικῷ Πρίσκος ὁ στρατηγὸς καὶ τῆς ἀταξίας αὐτὸν διεθρύλει γεγονέναι πατέρα, ὡς εἰσηγητὴν τῆς μειώσεως τῶν στρατιωτικῶν ἐπιδόσεων Μαυρικίῳ γενόμενον. ταῦτα δ' εἰκῆ διερραψῶδει ὁ Πρίσκος. 3.2.4 ὁ μὲν οὖν ἱερεὺς ὁ πρέσβις ὠδοιπόρει καθὼς προσετέτακτο· τὰ δὲ στρατεύματα συναθροίζεται καὶ στρατηγὸν χειροτονεῖν ἐδοκίμαζεν. διὰ τοι τοῦτο μετάκλητον τὸν Γερμανὸν ποιησάμενοι καὶ εἰσαγώγιμον εἰς τὸ βουλευτήριον ἐνεγκάμενοι 3.2.5 ἠξίουσαν ἐγχειρίζειν αὐτῷ τὰς στρατηγίδας

ήνίας. τοῦ δ' ἀποπεμπομένου τὴν τοῦ στρατοπέδου ἀξίωσιν, τῶν δὲ καταναγκαζόντων αὐτὸν ἔσσεσθαι περὶ τὴν χειροτονίαν πειθήνιον καὶ προσαπειλούντων καὶ θάνατον τῆς παρακοῆς εἶναι τὸ διαζήμιον, νικῶσι τὰ τῶν στρατευμάτων βουλευμάτα, καὶ στρατηγὸς Γερμανὸς ἀνακηρύττεται, ὄρκω περιφράξας τὰ τοῦ συνοίσοντος, ὡς ἀπέχονται Ῥωμαῖοι τοῦ λωποδυτεῖν τὸ ὑπήκοον, τῆς ἀταξίας ἐκποδῶν γινομένης· διωμολόγητο δὲ καὶ 3.2.6 καταπολεμεῖν αὐτοὺς τὸ ἀντίπαλον. καὶ ταύταις ὁ στρατηγὸς ταῖς συνθήκαις περιφραζάμενος οἷα θώραξιν ἀκαταγωνίστοις τισὶν ἡγεμονεύειν Ῥωμαίων ἡσμένισεν. γίνεται γοῦν ὁ ἱερεὺς 3.2.7 ὁ πρέσβις πρὸς τὸν στρατηγὸν καὶ τὸ στρατόπεδον. ὁ μὲν οὖν παρεκάλει τὸ στράτευμα πρὸς σωφροσύνην ἰδεῖν· οἱ δ' ἀπῆχθάνοντο τῷ ἱερεῖ καὶ τοὺς λόγους τοῖς ὡσὶν οὐ παρεδέχοντο, ἀλλ' οἷα βάρβαρον ὄψιν ἐξενηλάτουν τὰ παρὰ τοῦ πρέσβεως αὐτοῖς εἰσηγούμενα· παρενεγύων δὲ καὶ τὸν 3.2.8 Πρίσκον ἐξωθῆσαι τῆς πόλεως. οἱ μὲν οὖν τοὺς βασιλικούς ἀνδριάντας καταρριπτεῖν ἐνεχείρησαν, (ὃ δὴ καὶ γέγονεν), ἀφανίζουσι δὲ καὶ τὰ διὰ τῆς γραφῆς ἀναθήματα, ἅπερ σανῖσι καὶ πίναξιν εἰς βασιλέως τιμὴν χρωματουργία συνετάττοντο τεχνικῇ· μηδὲ γὰρ ἀνέχεσθαι ἔφασκον ὑπὸ βασιλέα 3.2. παλιγκάπηλον εἶναι. ὁ δὲ πρόεδρος τῆς Κωνσταντίνης κατάδηλα ταῦτα ἐποιήσατο Πρίσκω. τοίνυν ὁ Πρίσκος καὶ τὸν τῆς Ἐδέσης τοῦ ἱερατικοῦ ἐξηγούμενον πρεσβευτὴν ἀπέστειλε τοῖς στρατεύμασιν. ἀτὰρ ὁ ἱερεὺς γενόμενος πρὸς τὸ στράτευμα καὶ πολλοὺς λόγους καταβαλόμενος ἀνεπιτεύκτως τὴν 3.2.10 ἐπανάξουξιν ἐποιήσατο. τὰ δ' ἐκ τῆς ἀταξίας δεινὰ τῇ ἀνατολῇ ἐπεκύμαινεν, καὶ πάντη κακὸν κακῶ ἐπεστήρικτο, ἵνα καὶ ποιητικῆς συμφορᾶς μνήμην ποιήσωμαι, τῶν μὲν τὰς περιουσίας ἀποβαλλομένων, ἄλλων περὶ τὰς ὁδοὺς ληστρικώτερον βιαζομένων, ἐτέρων ἐν τοῖς ἀγροῖς ληϊζομένων, τῆς τυραννίδος κομώσης καὶ παρεχομένης τοῖς ἀδικήμασι τὸ 3.2.11 ἀνέγκλητον. ὁ μὲν οὖν Πρίσκος γράμμασι ταῦτα κατάδηλα Μαυρικίῳ ἐποιήσατο τῷ αὐτοκράτορι, ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν Φιλιππικὸν αὐθις ἐπιβαίνειν τῆς ἀνατολῆς ἐγκελεύεται. 3.3.1 ἐπικηρυκεύονται τοιγαροῦν οἱ τῶν στρατευμάτων τὸν Πρίσκον τῆς Ἐδέσης ὑπεξελθεῖν πέντε καὶ τεσσαράκοντα τὸν ἀριθμὸν 3.3.2 χειροτονήσαντες πρεσβευτάς. γίνονται γοῦν οὗτοι ἐν Ἐδέσῃ τῇ πόλει παρὰ τὸν Πρίσκον καὶ διαπορθμεύουσιν αὐτῷ τὴν 3.3.3 τῶν στρατοπέδων προαίρεσιν. ὁ μὲν οὖν Πρίσκος πλεῖστα ἀπελελόγητο καὶ πείθει τοὺς ἀπεσταλμένους, ὡς οὐκ ἐν ἀδικίας μοῖρα γέγονεν αὐτῷ τὰ ἐπίχειρα. οἱ μὲν οὖν ἐπηγγείλαντο τῷ Πρίσκῳ ὑπομαραίνειν τῶν στρατιωτῶν τὰς μαινόλεις τῆς ὄργῆς φρυκτωρίας· ὁ δὲ Πρίσκος κεχηνῶς ταῖς ἐλπίσι πρὸς 3.3.4 τῇ Ἐδέσῃ τὰς διατριβὰς ἐπεποίητο. καὶ δῆτα ἀφίκοντο οἱ πρεσβευταὶ πρὸς τὸν χάρακα καὶ τὰς ἀπολογίας διεζήσαν Πρίσκου, ἐνεχείρουν δὲ καὶ τιθασεύειν τὰ νεώτερα τῆς 3.3.5 τυραννίδος σκιρτήματα. ὃ καὶ πρὸς κορυφαῖον αὐτοὺς ἀπῆρώρησε κίνδυνον· μόλις γὰρ τὸν θάνατον ἀποκλίνουσι τὸ ἰδιωτεύειν κατακριθέντες· τοῦτο γὰρ τὰ τῆς ὄργῆς ἐδογματίζεν. ἐκ τοῦ χάρακος τοίνυν ἐκβάλλονται, καὶ τοιούτοις 3.3.6 δεινοῖς τὰ περὶ τοὺς πρεσβευτάς ἐπεέραστο. καταστρατοπεδεύουσι τοιγαροῦν οἱ τῆς ἀταξίας ἡγεμονεύοντες κατὰ Πρίσκου καὶ πέντε χιλιάδας συντεταχότες μαχίμου δυνάμεως ἐπὶ τὴν Ἐδεσαν ἀποστέλλουσιν. κατ' ἐκεῖνον γοῦν τὸν καιρὸν γίνεται Θεόδωρος περὶ τὴν Ἐδεσαν τὴν Φιλιππικοῦ ἄφιξιν ὑπισχνούμενος. διὰ τοι τοῦτο ἀπολιπὼν ὁ Πρίσκος τὴν 3.3.7 Ἐδεσαν γίνεται ἐς Βυζάντιον. οἱ δὲ περὶ τὸν χάρακα Ῥω-μαῖοι ἔτι τῇ ἀταξίᾳ περιεπλέκοντο τὸν Φιλιππικὸν ὅσον οὕτω ἐπιβαίνειν τοῦ Μονοκάρτων αἰσθόμενοι, ὄρκους τε 3.3.8 διέθεντο μηδὲ τῆς ἐκείνου στρατιαρχίας ἀνέχεσθαι. τὸ δὲ Περσικὸν ταῖς Ῥωμαϊκαῖς συμφοραῖς ἐντρυφῶν τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ περιεκέχυτο καὶ τῇ Κωνσταντίνῃ προσέβαλλεν, καὶ διπλοῦς ταῖς πόλεσιν ὑπῆρχεν ὁ πόλεμος, ἔκ τε τῶν οἰκειοτάτων καὶ τῶν πολεμίων ἐκτρεφόμενός τε καὶ λιπαινόμενος. 3.3. καὶ

οὖν τὸ τῶν Ῥωμαίων συνάθροισμα ἀπόμαχον διετέλει, οὐδὲν μέλον αὐτῶ, ὡς περὶ ἄλλοτρίου τοῦ πράγματος τῶν γινομένων τὴν φροντίδα τιθέμενον. Γερμανὸς δὲ χιλιάδα ἐκ τῆς μαχίμου καθοπλίσας δυνάμεως, τῇ Κωνσταντίνῃ ἀθρόως 3.3.10 ἐπιφανεῖς τῶν προσδοκίμων αὐτὴν κακῶν ἤλευθέρωσεν. μόλις δὲ παραθήγων ὁ στρατηγὸς τὰ Ῥωμαίων συντάγματα καὶ παροτρύννας τοῖς ῥήμασι χιλιάδας τέτταρας συναθροίζει καὶ 3.3.11 τοῖς Περσικοῖς ἐνδημεῖν ἐγκελεύεται. ὁ δ' Ἀριστόβουλος (ἦν δ' ἄρα οὗτος τῆς βασιλικῆς οἰκίας προεστὼς τοῦ βασιλέως, τῆς Ἀντιόχου προσαγορευομένης) τοῖς στρατεύμασιν ἐπίδημος ἦν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἐκπεμφθεῖς. οὗτος πῆ μὲν τοῖς δώροις πῆ δὲ τοῖς λόγοις ὑπομαλάττει τὸ τῆς τυραννίδος ἀτίθασον. 3.4.1 στρατοπεδεύεται γοῦν τὸ Ῥωμαϊκὸν ἐπὶ τὴν Μαρτυρόπολιν πρὸς τὸ εἰρηναῖον μεταβαλλόμενον, ἀπόμοιρα δὲ τις τῶν στρατοπέδων τῇ Περσίδι πάλιν εἰσβάλλει. ὁ μὲν οὖν Μαρουζᾶς, ὁ τοῦ Περσικοῦ στρατηγός, ἐπιφανεῖς κωλύ3.4.2 μὴν τῆς ἐπιστάσιος Ῥωμαίοις παρείχετο. ἐπανεζευξαν τοιγαροῦν οἱ Ῥωμαῖοι διὰ τῆς Ἀρζανηνῆς καὶ τοῦ Νυμφίου πο-ταμοῦ πρὸς τὰ οἴκοι· συνείπετο δὲ καὶ ὁ Μαρουζᾶς τοῖς Ῥωμαίοις κατόπιν. συνέρρευσε τοιγαροῦν τὸ Ῥωμαϊκὸν ὁμοῦ καὶ τὸ ἀντίθετον βάρβαρον περὶ τὴν Μαρτύρων πόλιν, καὶ γίνεται Ῥωμαίοις καὶ Πέρσαις ἐπιφανέστατος πόλεμος· κληροδοτεῖται δὲ τῷ Ῥωμαϊκῷ νίκη μεγαλοπρεπῆς καὶ περιδόξος. 3.4.3 ἀναιρεῖται γὰρ ὁ τῶν Περσῶν στρατηγός, ἤλωσαν δὲ τοῦ Περσικοῦ ζωγρηθέντες τρισχίλιοι, καὶ οἱ ἐν τέλει δοριάλωτοι γίνονται, καὶ μέχρι χιλίων τὸ τῶν βαρβάρων γενόμενον σύν3.4.4 ταγμα πρὸς τὴν Νίσιβιν γίνεται. τοῦ τοίνυν φόνου γενομένου μεγάλου τε καὶ ἀξιαγαστοῦ Ῥωμαίοις καὶ τῆς λαφυραγωγίας λαμπρᾶς, συναθροισθὲν τὸ στρατόπεδον διαλύονται τὴν ἔχθραν πρὸς τὸν Μαυρίκιον καὶ γεραίρουσι λαφύροις πολλοῖς τὸν αὐτοκράτορα πέμψαντες ὡς αὐτὸν καὶ τὰ σημεῖα τοῦ Περσικοῦ, ἃ τῇ πατρίῳ φωνῇ βάνδα Ῥωμαῖοι κατονο3.4.5 μάζουσιν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἐν τῇ Ἱερᾷ λεγομένη πόλει ἐνηυλίζετο τῷ φόβῳ συσταλεῖς τῆς ἀταξίας, καταδοκῶν τὴν τῆς ἀναρχίας μεταβολήν. 3.4.6 Χειμῶνος τοιγαροῦν ὥρας διαδεξαμένης τὸν πόλεμον τῇ ἀεικινήτῳ καὶ ἀμοιβαίᾳ τῶν τροπῶν μεταβάσει, ὁ χάραξ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ διαλύεται. ἐπιγυνομένου δ' ἦρος καὶ προσηνῆ καὶ ἐπίχαριν ὄψιν παρεχομένου τῇ γῆ, ἢ κατὰ τὸ εἰωθὸς τοῦ χρυσοῦ διανομῇ τῷ μαχίμῳ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἐξε3.4.7 πέμπετο. ὁ δὲ Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν πόλεμος ἐσφρίγα τε καὶ ἐσφάδαζεν. τὸ δὲ Γετικόν, ταύτῳ δ' εἰπεῖν αἱ τῶν Σκλαυηνῶν ἀγέλαι, τὰ περὶ τὴν Θράκην ἐς τὸ καρτερὸν ἐλυμαίνοντο, οἱ δὲ Μῆδοι τοῖς Ῥωμαίων στρατηγοῖς συγκυρή3.4.8 σαντες παρανάλωμα φόνου ἐγίνοντο, Ῥώμη δ' ἢ πρεσβῦτις ταῖς τῶν Λογοβάρδων ἀντειχεν ἐφόδοις, τῇ δὲ Λιβύῃ αἱ τῶν Μαυρουσίων δυνάμεις διετέλουν ἐξίτηλοι καὶ τῷ πλήθει τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀνδραγαθημάτων πρὸς τὸ ταπεινὸν καὶ κατη3.4. τονημένον ἀπέκλινον. οὕτω μὲν οὖν ἐκεῖναι μετὰ τῶν ἀσπίδων καὶ τὰς ἡνίας κατέθεντο τὸν ἀύχένα Ῥωμαίοις ὑποχαλάσασαι, καὶ τὴν [τε] ἡρεμίαν ἐνηγκαλίζοντο, ὁ δὲ Φᾶσις οὐκ ἐθολοῦτο τοῖς αἵμασιν· εἰρηναῖον γὰρ ῥεῖθρον τέως περιεβάλλετο τῷ διαυγεῖ τῆς ἡσυχίας καταρδεύων τοὺς Κόλχους, μηδαμοῦ κεκτημένος Μῆδον οἰκίτορα. καὶ ὧδέ πως τὰ Ῥωμαίων διετίθετό τε καὶ συνετάττετο. 3.5.1 Ἐν τούτῳ τοιγαροῦν τῷ καιρῷ τελεσιουργοῦνται κατὰ τὴν Μηδικὴν οὐκ ἀναξιόλογα διηγήσεως πράγματα. ἀλλ' ἄγε δὴ ἐνεῖρωμεν καὶ τάδε τοῖς τῆς ἱστορίας μέλεσιν εὐκοσμώτατα, οἷά περ ὄρμον τινὰ λιθοκόλλητον, ὀφθαλμοῖς διανοίας ἐστίασιν, ὧτων δὲ θυμηδῖαν, ὡς ἔστιν εἰπεῖν, καὶ 3.5.2 πανήγυριν. φρούριον, Γιλιγέρδων ὄνομα αὐτῶ, ἐνδοτέρω δὲ τοῦτο τῆς Μηδικῆς ὠκοδόμηται, ἐν χώρᾳ ἐπιλεγομένη Βιζαῆ, οὐ πόρρω Βενδοσαβόρων τῆς πόλεως. πρόσεστι δὲ τούτῳ καὶ τις εἰρκτή· Λήθην δὲ ὀνομάζουσι ταύτην οἱ βάρβαροι. 3.5.3 ὁ δὲ χῶρος ὥσπερ γῆ θεῶ ὀργὰς βασιλικῶ θυμῶ ἀνατίθεται, καὶ τέμενος δυσμενεῖας

ἀποκαλῶν τις τὸ φρούριον οὐκ ἂν ἀμάρτοι τοῦ πρέποντος, ἐναποκλείονται τοίνυν ἐνθάδε ὅσοι τοῖς δικτύοις τῆς τοῦ βασιλέως λύπης ἀλίσκονται, τοῦτο μὲν 3.5.4 ὑπήκοοι, τοῦτο δὲ καὶ δορίκτητοι. Ἰουστίνου γε οὖν τοῦ νεωτέρου τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας ἡγεμονεύοντος, παρεστήσατο τὴν πόλιν τὴν λεγομένην Δαρὰς ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ἔδοξε γοῦν τῷ βασιλεῖ, καὶ γίνονται Δαρηνοὶ τοῦ φρουρίου 3.5.5 τούτου οἰκήτορες. ὑπῆσαν δὲ καὶ Καδασηνοὶ ἐν αὐτῷ, (βάρβαρον δὲ τὸ φύλον τῆς Μηδικῆς) οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἕτεροι τὸ κακοπραγεῖν κληρωσάμενοι, καὶ κοινὸν ἄθροισμα 3.5.6 ταλαιπωρουμένων ἀνδρῶν τὸ φρούριον ἐνηγκάλιστο. γίνεται γοῦν τοῖς ἑτερογενέσιν εἰς συμφωνίαν τὰ κοινὰ δυστυχήματα, καὶ οὐς γένος καὶ νόμος καὶ γλῶττα διείλετο, συνῆψεν ἢ τῶν παθημάτων οἰκείωσις τῷ ἀδελφῷ τῆς ἀνάγκης καταμε3.5.7 λήτησασα τὴν ὁμόνοιαν. ἐξάρχουσι δῆτα τῆς ἀνδρείας οἱ Δαρηνοὶ καὶ αὐτοβοεῖ τοῖς ἐν ποσὶν ὀργάνοις πολέμου χρησάμενοι ἀναιροῦσι τοὺς φύλακας. καὶ τοῦ φόνου ἐκκαιομένου πρὸς τὸ λαβρότερον, (πλήθος γὰρ ὑπῆν στρατιᾶς περιφρουρούσης τὸ φρούριον) νικῶσι Ῥωμαῖοι καὶ συνεξάγουσι τοῦ φρουρίου καὶ τοὺς τῶν ἀτυχημάτων αὐτοῖς κοινωνοὺς καὶ πολλὰ παθόντες καὶ δράσαντες εἰς τὴν Ῥωμαίων ἐπανέζευξαν. 3.5.8 Τῶν δὲ περιφανῶν ἐκείνων θριάμβων γεγονότων Ῥωμαίοις, ἔτι πρὸς τῇ Μαρτυροπόλει ὁ πόλεμος ἐξηρτύετο, ὡς φθάσαντες εἴπομεν, ὀπηνίκα καὶ Μαρουζᾶς, ὁ τῶν Περσῶν στρατηγός, ἐν τῇ παρατάξει ἐτύγχανεν ὦν πεπτωκώς, ἤλωσαν δ' οἱ τῶν δύο κεράτων ταξίαρχοι, ἢ τε κεφαλὴ Μαρουζᾶ 3.5. τοῦ στρατηγοῦ ἐς Βυζάντιον ἦκεν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἔτι ἀπεδοκιμάζετο ἐκ τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως καὶ ἀποστράτηγος ἦν· οὐ προσίετο γὰρ κηδεμόνα τὰ πλήθη τὸν πρὸ μικροῦ περὶ τὸ Ἀρζάμων ἀνδραγαθήσαντα. εὐμετάγωγον γὰρ τὸ πλήθος καὶ δυσάρεστον πέφυκεν, καὶ φίλον αὐτῷ τὸ τῆς μεταβολῆς 3.5.10 ἀεικίνητον. γενομένου τοίνυν Φιλιππικοῦ περὶ τὰς τῶν Κιλικίων ἐπαύλεις, αὐτοκρατορικοῖς γράμμασιν αὐθις εἰς τὴν Συρίαν παλινδρομεῖ, καὶ μόλις ὑπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ προσεδέδεκτο, Γρηγορίου, τοῦ Ἀντιοχείας τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον τὸ τληνικαῦτα διέποντος, διαλλάξαντος τῷ στρατηγῷ τὰ στρα3.5.11 τεύματα. ἢ δὲ Μαρτύρων πόλις τότε δὴ τότε ἤλω ὑπὸ Περσῶν, οὐ τοῖς ἐκ πολέμων νόμοις, προδοσίας δὲ δόλοισι, οἷς εἴωθε κλέπτεσθαι τὰ μὴ δυνάμενα παρὰ τῶν ἀντιπάλων 3.5.12 κατεργάζεσθαι μάχαις. ὁ δὲ τοῦ δόλου πατήρ Σίττας ἐτύγχανεν ὦν. οὗτος αὐτομολήσας πρὸς Πέρσας ὑποπέθει σιδηροφορῆσαι τετρακοσίους τοῦ βαρβαρικοῦ ὑποκρίνεσθαι τε 3.5.13 προσχωρήσειν Ῥωμαίοις, παραφανῆναι δὲ τῇ πόλει. οὗ γεγονότος τοὺς ἀστὸς ἔπειθε Σίττας ὡς προσκεχωρηκότας Ῥωμαίοις τοὺς βαρβάρους εἰσδέξασθαι. ἐξαπιναιῶς τοίνυν τοῦ κακοῦ γενομένου οἱ βάρβαροι τὸ πόλισμα ἐγκολπίζονται. 3.5.14 ὁ δὲ Φιλιππικὸς ταῦτα μεμαθηκῶς στρατοπεδεύεται καὶ χάρακα περὶ τὴν πόλιν ἐνέβαλλεν. διὰ τοι τοῦτο ἐπιστρατεύει καὶ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς καὶ Μεβόδην Σουρήνα τὸν υἱὸν ἀντεξώπλιζεν· ἀξιώματα δὲ ταῦτα παρὰ Πέρσαις 3.5.15 πρεσβεύονται. ἐπεὶ δ' οὐκ ἀποχρῶσα δύναμις τῷ Μεβόδῃ ὑπῆν, ἀποστέλλεται παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως καὶ Ἀφραάτης, ὁ κατὰ τῆς Ἀρμενίας τὰς στρατηγίδας λαχὼν τοῦ πολέμου ἡνίας. τοίνυν συγκεκροτημένου πολέμου, πταίουσιν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἐλάττονες γίνονται τοῦ σκοποῦ, καὶ νικᾷ τὸ τῶν 3.5.16 βαρβάρων στρατόπεδον. τοῖς μὲν οὖν ἐν Μαρτύρων πόλει διαφρουροῦσι Πέρσαις ἐπίθετος γίνεται δύναμις, καὶ εἰς τὸ καρτερόν ὑπὸ τῶν Περσῶν ἢ πόλις διεφυλάττετο· ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἀπεχειροτονεῖτο παραντίκα, Κομεντίολόν τε στρατηγὸν ὁ αὐτοκράτωρ ἀνίστησιν. 3.6.1 ἀφικνεῖται τοιγαροῦν ὁ στρατηγὸς ἐς τὰ προαύλια τῆς Περσίδος αὐτῆς καὶ περὶ τὴν Νίσιβιν (Ἀντιόχεια δ' αὕτη τῆς Μυγδονίας τὸ πάλαι προσ-ηγορεῖτο) συμπλέκεται Πέρσαις περὶ τὸ Σισαρβάνων οὕτω 3.6.2 λεγόμενον. καὶ τοῦ πολέμου λαβόντος τὴν πρόοδον, ὁ Κομεντίολος τὰ νῶτα τῇ παρατάξει ὑπέδειξεν, καὶ μεγάλης αὐτῷ τῆς φυγῆς

γενομένης, καὶ μέχρι τῆς Θεοδοσίου πόλεως τῆς ἀποδράσεως ἀκμαζούσης, Ἡράκλειος, ὁ Ἡρακλείου πατὴρ τοῦ αὐτοκράτορος, τὴν τῶν ἀνδραγαθημάτων ὑπεροχὴν λίαν ἀνδρικῶς ἀπέφευγε καὶ κατάδηλος ἦν ἐνευδοκιμῶν ἐν τῷ 3.6.3 δόρατι. ἀναιρεῖται γοῦν ὁ τῶν Περσῶν στρατηγός, ὃν Ἀφραάτην ὁ λόγος ἀπέδειξεν, ἤδη πού καὶ Μεβόδου ἐν τῇ πρὸς Φιλιππικὸν μάχῃ ὑπὸ Ῥωμαϊκῆς πεφονευμένου βολῆς. τῶν δὲ Ῥωμαίων διὰ τὴν φυγὴν τῶν Περσῶν ἀπενεγκαμένων τὴν εὐκλειαν, εἰκότως τὰ τῶν βαρβάρων ἐσκυλεύετο σώματα, 3.6.4 καὶ γίνεται τοῦ νενικηκότος τὰ κτήματα. τῇ δ' ἐπιούσῃ καὶ τοῦ Περσικοῦ χάρακος ἐπιβάντες Ῥωμαῖοι καὶ τούτου κρατήσαντες τῶν τροπαίων τὸν ἔλεγχον ἐς βασιλέα παρέπεμπον, ξίφη χρύσεια τιάρας τε Περσικὰς καὶ τὰς λιθοκολλήτους ζώνας, ἃς οἱ μαργαρίται τοῖς βαρβάρους λαμπρύνουσιν, τὰ τε σημεῖα τῆς παρατάξεως, ἅπερ Ῥωμαίοις εἶθισται τῇ 3.6.5 πατρῶα φωνῇ βάνδα ἀποκαλεῖν. ὁ δ' αὐτοκράτωρ τὰς νικηφόρους συλλαβὰς ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ προσδεξάμενος ἰλαρύνετο τε καὶ κατηφραίνετο καὶ ἵππικούς προσέταττεν ἀγῶνας τελεῖσθαι, καὶ κατορχεῖσθαι τοῖς δημοτικοῖς ἐγκελεύεται, ὡς εἶθισται Ῥωμαίοις πανηγυρίζουσιν. 3.6.6 Ἐπεὶ δὲ τὸν πρὸς Ἀφραάτην ἀπεπερατώσαμεν λόγον τοῖς διηγήμασιν, φέρε δὴ, φέρε καὶ τὰ περὶ Σουανίαν τοῖς Ῥωμαίοις πραχθέντα τοῖς τῆς ἱστορίας λειμῶσιν ἐπιφυτεύσωμεν· καὶ ζωγράφοι γὰρ τὰ μεγάλα καὶ περιφανῆ τῶν μελῶν ἐγχαράξαντες οὐ πρότερον τοῦ φιλοτεχνήματος ἀποπαύονται, πρὶν ἂν καὶ τὰ σμικρότατα μέλη τοῦ σύμπαντος 3.6.7 τοῖς πίναξιν ἐγχαράξωσιν. ἔτος ὄγδοον τῆς βασιλείας Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ Βαράμ, ὁ τῶν Περσῶν στρατηγός, ἅμα ταῖς δυνάμεσι τοῦ βαρβαρικοῦ ὑπὸ Ὀρμίσδα, τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως, κατὰ Σουανίας ἐκπέμπεται. καὶ ἀδοκίτου τῆς ἐπιστασίας τῶν Περσῶν γεγονουίας, τὸ σπουδάζομενον τῇ ῥαθυμίᾳ ἐγένετο. ληΐζεται γὰρ ἡ Σουανία κάρτα κομιδῇ, καὶ ἄσχετον ἦν τὸ κακόν· ἐχίρειε γὰρ τοῦ στρατηγήσοντος, τῆς Κολχικῆς ἀνηγεμονεύτου ὑπόσεως κηδεμόνος τε ὄρφανῆς καθεστῶσης, ὡς οἶα περὶ τὴν ἔω τοῦ πολέμου 3.6. σφριγῶντος. τῶν Οὐννων τοιγαροῦν τῶν πρὸς τῷ βορρᾷ τῆς ἔω, οὓς Τούρκους ἔθος Πέρσαις ἀποκαλεῖν, καταπολεμηθέντων λίαν ὡς ἔπος εἰπεῖν ἐγκρατῶς ὑπὸ Ὀρμίσδα, τοῦ βασιλέως τῶν Πάρθων, ἐπὶ τὴν Κολχίδα ὁ Βαράμ τὸν πόλεμον 3.6.10 μετεβίβαζεν. ἐς τοσοῦτον γὰρ οἱ τῆς Περσικῆς ἤρθησαν βασιλείας ἀυχένες, ὡς φορολογεῖσθαι ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων τοὺς Οὐννους, τὸ πρὶν τεσσαράκοντα χιλιάδας χρυσῶν ἡρεμίας προφάσει τοὺς Μήδους εἰσπραττόντων τῶν Οὐννων. 3.6.11 πολυχρύσου τοίνυν τῆς τῶν Τούρκων ἀρχῆς ὑπὸ τῶν Περσῶν γεγονουίας, ἐς μεγάλην τοῦτο δὴ τὸ ἔθνος ἐτέτραπτο πολυτέλειαν· κλίνας τε γὰρ ἐσφυρηλατοῦντο χρυσᾶς καὶ τραπέζας καὶ κύλικας καὶ θρόνους καὶ βήματα ἵππικούς τε κόσμους καὶ 3.6.12 πανοπλίας, καὶ ὅσα τῇ μέθῃ τοῦ πλοῦτου ἐπινενόηται. χρόνῳ δ' ὕστερον παρασπονδησάντων τῶν Τούρκων καὶ ἀξιούντων περαιτέρω τῶν εἰωθότων δίδοσθαι χρημάτων αὐτοῖς καὶ βαρυτάτην ἐπενθήκην γενέσθαι, τῶν τε Περσῶν τὸ τῆς ἐπιβολῆς τῶν φόρων οὐ φερόντων φορτίον, χειροτονεῖται ὁ πόλεμος. 3.6.13 καὶ λαμπρᾶς τοῖς Πέρσαις γενομένης τῆς νίκης, ἀντικαταρρεῖ μετὰ τῆς τύχης τὰ πράγματα, καὶ ὑπὸ τῶν Περσῶν φορολογοῦνται οἱ Τούρκοι προσαφαιρεθέντες καὶ ἂ πρότερον 3.6.14 αὐτοῖς συνήθροιστο χρήματα. καὶ πάλιν κομᾷ τὰ Περσῶν, καὶ περίβλεπτα τῷ Ὀρμίσδα καθεστήκει τὰ τρόπαια· λαφυραγωγοῦνται γὰρ κλίνας καὶ τράπεζαι καὶ θρόνοι χρυσοῖ κόσμος τε ἵππικὸς ἀμφορεῖς τε καὶ πάντα τὰ ἐς τυράννων συντε3.6.15 ταγμένα τιμῆν. ἐπεὶ δὲ κατὰ νοῦν αὐτῷ τὰ περὶ τοὺς Τούρκους ἐλήλακεν, ἀνατείνει κατὰ Σουανίας τὴν μάχαιραν, 3.6.16 τῆς Σκυθικῆς Πέρσαις ἀπομαρανθείσης ἐκτάξεως. περίδοξος τοίνυν ὁ Βαράμ κατὰ τὸν Τουρκικὸν γενόμενος πόλεμον τῇ Σουανίᾳ προσομιλεῖ, καὶ λείας κρατήσας περιφανοῦς καὶ ἐπὶ τὴν Βαβυλωνίαν ἐκπέμψας ἐς τὸν Ἀράξην στρατοπεδεύεται 3.6.17 ποταμόν, ὃν Ἔρας

ἀποκαλοῦσιν οἱ βάρβαροι. ὁ δ' αὐτοκράτωρ τῶν συμβεβηκότων ἀκηκοὺς Ῥωμανὸν τοῦ πολέμου κηδεμόνα καθίστησιν. γενόμενος οὖν ἐν τῇ Κολχίδι ὁ στρατηγός, ἦν Λαζικήν ἢ συνήθης μετωνόμασε γλῶττα, καὶ τῷ ἐκεῖσε ἱεραρχοῦντι κοινολογησάμενος, ἀπάρας ἐντεῦθεν στρατοπεδεύεται ἐπὶ τὴν Ἀλβανίαν αὐτήν. 3.7.1 ὁ δὲ Βαράμ πυθόμενος τὴν Ῥωμαϊκὴν παρουσίαν ἐγεγήθει· ἦρα γὰρ Ῥωμαϊκῆς 3.7.2 παρατάξεως αἰεὶ πῶς αὐτῷ γελᾶν τὴν τύχην οἴομενος. διὰ τοι τοῦτο διαπεραιωσάμενος τὸν γείτονα ποταμὸν ἐπὶ τὸ Κάνζακον τὴν ὑποχώρησιν ἐπεποίητο ἐφελκόμενος ὥσπερ 3.7.3 ἐπὶ τὰ ἐνδότερα τῆς Περσίδος Ῥωμαίους. τούτων γοῦν ὁ Ῥωμανὸς ὑπαισθανόμενος φιλυπόστροφος γίνεται τὸ συνοῖσον τῇ προθυμίᾳ πραγματευόμενος. ὑποτονθορύζοντος δὲ τοῦ πλήθους καὶ διαγανακτοῦντος καὶ τῆς πρὸς τὸ πρόσω ἐφιεμένου φορᾶς, λόγοις ἐχέφροσι κατηύναζεν ὁ στρατηγός τὰ τοῦ 3.7.4 στρατιωτικοῦ θράσους οἰδήματα. ἐπεπόμεφι δὲ καὶ ὀπλίτας πεντήκοντα ἀνερευνᾶσθαι τὰ τῶν πολεμίων κινήματα. οὔτοι ἐντυγχάνουσι δύο κατασκόποις τοῦ Περσικοῦ Ῥωμαϊκὴν περιβαλομένοις ἐσθῆτα. οἱ δὲ τοὺς ἐλόντας ἀποβουκολίζουσι ἀποσκευάζονται τε τὸν κίνδυνον εἶναι Ῥωμαῖοι βεβαιωσάμενοι. 3.7.5 καὶ πίστιν τοῦ λόγου προυτίθεσαν διὰ ξένης τινὸς ἀτραποῦ νυκτὸς παραδεικνύειν ἀφύλακτον στιβαδευόμενον τὸ πολέμιον. 3.7.6 οἱ μὲν οὖν τὸν ὄλεθρον ἀσμενίσαντες καὶ παρακρουσθέντες ὑπὸ τῆς ὑποσχέσεως ἤλωσαν ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ, ζωγρηθέντες τε καὶ μετὰ στρεβλώσεων τὰς ἀποκρίσεις πρὸς τὰς πεύσεις ποιοῦμενοι κατάδηλα πάντα τῷ Βαράμ ἐποίησαντο, ὅπως ὁ Ῥωμανὸς τῆς Περσικῆς ἐπιβαίνειν οὐ τεθάρρηκε γῆς, τό τε 3.7.7 ὀλιγοστὸν τῆς περὶ αὐτὸν μαχίμου δυνάμεως. τούτων γοῦν ἐαλωκότων, τρεῖς τὸν ἀριθμὸν περιωθέντες ἀναγγέλλουσι τῷ Ῥωμανῷ τὸ δυστύχημα. ὁ μὲν οὖν Βαράμ τὸν ποταμὸν διενήξατο καὶ αὐθις τὴν Ῥωμαίων κεραΐζεται γῆν, ὁ δὲ τοῦ 3.7.8 Ῥωμαϊκοῦ προεστὼς εἰς τοῦπίσω παλιννοστεῖ. τοῦτο διεγνωκότες οἱ βάρβαροι ἐπετίθεντο τοῖς Ῥωμαίων συντάγμασιν. ὁ δὲ στρατηγὸς τῆς Κολχίδος στρατιὰν ἀθροίσας ἐσύκαζεν ὅπως ἔχει γνώμης τὰ τῶν Ῥωμαίων συντάγματα, καὶ εἰ ἀρρενικὰς 3.7.9 ἔχουσι τὰς ψυχὰς πρὸς παράταξιν. τῆς Ῥωμαϊκῆς τοίνυν πληθύος παροτρυνομένης πρὸς πόλεμον, ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς τοὺς ἀλκιμωτάτους ἀπὸ τῶν ἀδρανεστέρων διέκρινεν, καὶ τὸ μὲν μάχιμον ὡς ἑαυτὸν ἀνελάμβανεν, τὸ δὲ ἀπόλεκτον 3.7.10 περιφρουρεῖν τὸν χάρακα διεκόσμησεν. εἰς δέκα τοίνυν χιλιάδας τῆς μαχίμου ὀρώσης <δυνάμεως>, δύο προθέειν τοῦ ὀπλιτικοῦ ὁ στρατηγὸς διετάξατο· αἱ τῇ προτρεχούσῃ τῆς Περσικῆς στρατιᾶς συναντήσασαι φάλαγγι γενναίως πᾶσαν διώλεσαν, κρημνοῦ συγκυρήσαντος καὶ τετυχότος τοῖς βαρ3.7.11 βάροις τὰ τῆς διαφυγῆς ἀνεπίτευκτα. τῆς δὲ καταδιώξεως ἐμφανοῦς γενομένης καὶ μέχρι τοῦ βαρβαρικοῦ χάρακος λαβούσης τὴν πρόοδον, ὡς καὶ τὸν Βαράμ καταπλαγῆναι ἐπὶ τῇ συντάξει τοῦ δράματος, ἐπανῆκεν ἢ προτρέχουσα 3.7.12 δύναμις τῆς Ῥωμαίων πληθύος. καὶ τούτων καταφανῶν τῷ Ῥωμαίων στρατηγῷ γενομένων, καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκτάξεως ὀργώσης συμπλακῆναι τοῖς Μήδοις, ὁ Ῥωμανὸς τὴν ἀπόμαχον ἡρεμίαν ἠσπάζετο δέει τῆς ἀπειροπλασίῃ τῶν βαρβάρων. ἀθροίσεως. ἐπεὶ δ' οὐχ οἶός τε ἦν χαλιναγωγεῖν τὸ ὑπήκοον τοῖς ἔναγχος ἀνδραγαθήμασι ζωπυρούμενον, πρὸς παράταξιν τὰς δυνάμεις καθώπλιζεν. συνήντα δὲ καὶ τὸ βάρβαρον. 3.7.13 στρατοπεδεύονται γοῦν ἑκάτεραι δυνάμεις ἐν πεδίῳ τῆς Ἀλβανίας, ἃς διεῖργε τῆς παρατάξεως ἀπορρώξ τις ἀγχιβαθῆς ἐκ τοῦ Ἀράξου ποταμοῦ προερχόμενος. τὰ μὲν οὖν πλήθη ἐπὶ ταῖς ὄχθαις ἐναυλιζόμενα τοῦ μεσιτεύοντος ὕδατος ἐδίδοσαν 3.7.14 τε καὶ ἀντελάμβανον λόγους. τρίτη δ' ἡμέρα, καὶ ἄγγελος ἀπὸ τοῦ Περσικοῦ πρὸς τὸν Ῥωμανὸν παραγίνεται τὸν πόλεμον ἐξαιτούμενος, χώραν τε τῇ διαβάσει ἢ Ῥωμαίους Πέρσαις παρέχεσθαι ἢ τὸ βάρβαρον τοῖς τῶν Ῥωμαίων 3.7.15 στρατεύμασιν. καὶ οὖν ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τὴν ἐπιστάσιαν

περιβαλλόμενος πανστρατιᾷ συναθροισάμενος ξύλλογον ὑπὸ τῆς πληθύος ἡξίου διδάσκεσθαι τὸ συνοῖσον αὐτοῖς πρὸς τὸν πόλεμον. τῶν δὲ συγχωρεῖν διανήξασθαι εἰσηγησαμένων τῷ στρατηγῷ τὸ πολέμιον, τῇ ὑστεραίᾳ ὁ λόγος πρὸς πρᾶξιν 3.7.16 ἐχώρησεν. οὐ μετὰ πολὺ δὲ πρὸς ἕκταξιν ἑκατέρω παρσκευάστο δύναιμις. τοῦ δὲ Βαρᾶμ ἀποπειραθέντος κλέψαι τὸν πόλεμον, ἀντεστράτευεν ὁ Ῥωμανὸς τοῖς σοφίσμασι τὴν 3.7.17 ἀγχίνοϊαν. ἡμέρα δὲ πέμπτη, καὶ Ῥωμαῖοι καὶ Μῆδοι πρὸς παράταξιν καθωπλίζοντο καὶ τρισσοῖς συντάγμασι διεκόσμουν τὸν πόλεμον. τὸ μὲν οὖν μεσαίτατον κέρας τῆς βαρβάρου δυνάμεως ἐταπεινοῦτο ὑπὸ τῆς ἀντιθέτου παρασκευῆς. δεδιὼς τοιγαροῦν ὁ Βαρᾶμ τὴν ἐπιφορὰν τῆς ὀλκῆς τῶν Ῥωμαίων 3.7.18 ἐκ τοῦ εὐωνύμου κέρατος περιεβάλλετο δύναιμι. ἐντεῦθεν ἀσθενεστέρου τοῦ λαιοῦ γεγονότος συντάγματος ἐκ τῆς ἀντιστρατηγούσης δυνάμεως, καὶ φόνου πολλοῦ τοῖς Πέρσαις περικυμαίνοντος, καὶ ἐς μέγα κακοῦ τῶν πραγμάτων τῷ Βαρᾶμ κεχωρηκότων, πανστρατιᾷ τε τῆς φυγῆς γενομένης τοῖς Πάρθοις, τῆς τε διώξεως μεγάλης καὶ ἐπισημοτάτης ὑπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ προελθούσης, συναπέσβη μετὰ τοῦ τύφου 3.7.1 τῷ Βαρᾶμ καὶ ἡ τύχη. τοῖς μὲν οὖν τὰ τῆς ἀποδράσεως ἐκρατύνετο, τοῖς δὲ τὰ τοῦ θάρσου ὡς ἔπος εἰπεῖν ἐμηκύνετο. οἱ δὲ τῶν Περσῶν τεθνεώτες λωποδυτούμενοι καὶ ταφῆς ἀμοιροῦντες τοῖς ἐντυγχάνουσι θηρίοις ἐστίασις ἦν αὐτοσχέδιος. 3.8.1 Ταῦτα διαγνοὺς ὁ Ὀρμίσδας καὶ τὸ τῶν ἀτυχημάτων οὐ φέρων κομψὸν αἰσχίσταις ὕβρεσι τὸν Βαρᾶμ ἐξουθένησεν, γυναικείας ἐσθῆτας ἔπαθλα τῆς ἀδοξίας κληροδοτήσας αὐτῷ· ναὶ μὴν καὶ τῆς στρατηγίας ἀπεχειροτόνησε τοῦτο γράμμασι 3.8.2 βασιλικοῖς ψηφισάμενος. ἄρχεται δ' ἐντεῦθεν Μῆδοις καὶ Μῆδοις ὁ πόλεμος. ἀντετελείζεται γὰρ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ καὶ Ὀρμίσδας, ὃν βασιλέα Περσῶν ἐγνώκει τὰ πράγματα. 3.8.3 τὰ δὲ τῆς ὕβρεως ἀντετυποῦτο τοῖς γράμμασιν, καὶ οὐ παῖς ἀλλὰ θυγάτηρ Χοσρόου ἐκεῖνος Ὀρμίσδας αὐτὸς ἐπὶ ταῖς 3.8.4 ἀντιγραφαῖς προπηλακίζόμενος ἐνεγέγραπτο. πρό τινας δὲ τούτων βραχείος καιροῦ οἱ γειννιώντες πρὸς τῇ Περσίδι Ἀρμένιοι ὑποπεισθέντες ὑπὸ τινων Ῥωμαίων ἀνδρῶν ἀπο-στασίου ξυνωμοσίαν διέθεντο, καὶ πρὸς τὸ Μηδικὸν αὐτομολεῖν ἐνεχείρησαν δολοφονήσαντες τὸν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἡγεμόνα τῆς Ἀρμενίας γενόμενον, Ἰωάννης ὄνομα αὐτῷ. 3.8.5 καὶ ἐν σάλῳ τῶν πραγμάτων τῆς Ἀρμενίας ἀποκλινάντων, ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος Δομεντζιόλον, ἄνδρα περιφανῆ φιλιώτατον τε καὶ ἐς συγκλήτου βουλὴν ἐν τοῖς κορυφαιότεροις 3.8.6 προλάμποντα, εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἐκπέμπει. ὁ μὲν οὖν ἐγκοπὴν τῇ ἐπιβολῇ τῆς ἀποστασίας παρέχεται, τὸν δὲ τῆς τυραννίδος πατέρα (Συμβάτιος ὄνομα αὐτῷ) δέσμιον βασιλεῖ παρεστήσατο. τοῦ δὲ βασιλέως τεμένει διαιτητῶν τὴν βάσανον τῆς κατηγορίας εὐσεβέστερον ἐξαρτήσαντος, ἵνα μὴ τῷ ἀνεξετάστῳ τῶν ἐγκλημάτων ἀδίκῳ παρρησίᾳ τὰ τῆς ποινῆς πολιτεύσῃται, καθομολογεῖται παρὰ τῶν αἰτίων τὰ πλημ3.8.7 μελήματα. καὶ δῆτα τῶν δεδικακώτων προσενεγκαμένων ἀπόφασιν τιμωρία τε θηριοβλήτῳ φησάντων τοὺς τὰ τοιαῦτα δράσαντας ἐκποδῶν τῶν ἀνθρωπίνων γενέσθαι πραγμάτων, τοῦ τε θεάτρου πλησθέντος, καὶ μελλόντων εἶναι θηρίων βορὰ τῶν πεπραχότων τὰ πλημμελήματα, ταῖς εὐφημίαις 3.8.8 τῶν δήμων τὸ τοῦ βασιλέως προῆλθε φιλάνθρωπον. καὶ ὁ μὲν τῶν θηρίων διεκρίνετο καὶ τὴν παράδοξον σωτηρίαν καρπίζεται, οἱ δὲ θεαταὶ μεγαλαυχοῦσι τῶν ἀδοκίτων τοῦ βασιλέως οἰκτειρῶν τὸ φιλάνθρωπον. 3.8. Τοῦ πάντα δὲ χρόνου καινίζοντός τε καὶ παραχαράττοντος καὶ διαμορφοῦντος καὶ ἄλλοτε ἄλλως πλάττοντος καὶ μετατρέποντος τῇ περιστροφῇ τῆς ἀεικινήτου δινήσεως, καὶ τῷ ἄξονι τῆς περιφορᾶς τῶν πραγμάτων τυραννοῦντος τὸ πάγιον, καὶ αἰεὶ πρὸς τὸ βέβαιον δυσαρεστοῦντός τε καὶ νοσηλευομένου, καὶ ὅποι στήναι τῆς πλάνης οὐκ ἔχοντος, καὶ τῇ τῆς παλιρροίας ἀνωμάλῳ κινήσει τὸ ἀνίδρυτον κεκτημένου, συμβαίνει τὸ τηνικαῦτα

καιροῦ τῆ τῶν Περσῶν βασιλεία παράλογά πως παθήματα ἔκθεσιν τε ἀφηγημάτων κεκτημένα 3.8.10 οὐκ ἄκομφον. τοῦ γὰρ Βαράμ μὴ διαλυσαμένου πρὸς τὸν Ὀρμίσδαν τὴν ἄρτι που ἑξαπιναίως ἔχθραν πηγάσασαν, ἐγκελεύεται ὁ τῆς Μηδικῆς μοναρχῶν, ὃν Ὀρμίσδαν ἡ ἱστορία διέγραψεν, ἄρχοντί τινι τοῦ Μηδικοῦ πρὸς τὸν Βαράμ παραγενέσθαι, καὶ τῆς μὲν ἀρχῆς θάττον αὐτὸν παραλύσασθαι, χειροπέδαις δὲ τοῦτον ἐνεῖραι καὶ ἠτιμωμένως τοῖς ἀνα3.8.11 κτόροις θάττον αὐτὸν παραστήσασθαι. ὁ μὲν οὖν Σαράμης (τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀπεσταλμένῳ) χειρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Βαράμ καὶ τινι τῶν μεγίστων ἐλεφάντων παραδοθεὶς παρανάλωμα κατεστρέψατο τὸν βίον πικροτάτῳ 3.8.12 θανάτῳ· Ὀρμίσδου δὲ καταπολεμηθέντος ὑπὸ Βαράμ τῆς τε βασιλείας καθαιρεθέντος, Χοσρόου τε τοῦ νεωτέρου τοῦ τοῦ Ὀρμίσδα παιδὸς καταστασιασθέντος κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀναρρήσεως κἀντεῦθεν προσκεχωρηκότος Ῥωμαίοις, ὁ γέρων ἐκεῖνος καὶ Περσικὸς διαλύεται πόλεμος εἰς δύο δεκάδας διατείνας ἐνιαυτῶν. 3.1 Ἀλλὰ πρὶν τὰ τε τῷ Βαράμ διαπραχθέντα τὰ τε συμβεβηκότα κατὰ τὴν Χοσρόου τοῦ νεωτέρου προσχώρησιν διεξοδικώτερον ἐπεξέλθωμεν, ἐπαναζεύξωμεν τὴν ἀφήγησιν ἐπὶ τὴν Ἰουστίνου τοῦ νεωτέρου βασιλείαν, τὸν λόγον που 3.2 πρὸς τοῦπίσω μικρὸν ἀνακλίναντες· τὰς αἰτίας γὰρ ἐντεῦθεν λέξομεν τῆς Περσικῆς ταύτης καὶ πρεσβύτιδος μάχης. οὕτω γὰρ τῷ ἀπαραλείπτῳ τῶν ἀφηγημάτων οἱ τῆς ἱστορίας ὠραϊσθήσονται πίνακες. 3.3 Ἰουστινιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος πρὸς τὴν ἀκήρατον λῆξιν μεταχωρήσαντος, ἐννέα καὶ τριάκοντα ἔτεσι τὰ Ῥωμαίων διθύναντος σκῆπτρα, γίνεται τῆς τῶν πραγμάτων ἡγεμονίας διάδοχος Ἰουστίνος ὁ νέος· ἀδελφιδοῦς δ' οὗτος ἐτύγχανεν 3.4 ὢν Ἰουστινιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος. ἐβδόμῳ τοιγαροῦν ἐνιαυτῷ τῆς βασιλείας Ἰουστίνου τοῦ νέου παρασπονδησάντων Ῥωμαίων τῆ τοῦ βασιλέως κουφότητι, τὰ τῆς εἰρηναίας εὐδαιμονίας διασπᾶται τε καὶ περιρρήγνυται, ἐπεισάγεται δὲ Ῥωμαίοις καὶ Μήδοις ὁ πόλεμος, ἡ δεξαμενὴ τῶν κακῶν, τὸ πάντων τῶν δυστυχημάτων ὡς ἔστιν εἰπεῖν καταγώγιον, τὸ ἀρχέτυπον τοῦ βίου λυτήριον, ὃ σηπεδόνα τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἀποκαλῶν τις οὐκ ἂν ἀμάρτοι τοῦ πρέποντος. 3.5 αἱ δὲ συνθήκαι πεντηκοντούτιδες Ῥωμαίοις καὶ Πέρσαις διωμολόγηντο, αὗται τῆ μεγάλῃ τοῦ βασιλέως ἀνοίᾳ διαφθείρονται τε καὶ παρατέμνονται. κἀντεῦθεν ἡ ἀρχέκακος πρόοδος 3.6 τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀτυχημάτων ἐγένετο. κατατιῶνται δὲ Ῥωμαῖοι τοὺς Πάρθους καὶ τοῦ πολέμου δημιουργοὺς ἀνεκῆρυττον, φάσκοντες τοὺς Ὀμηρίτας (Ἰνδικὸν δὲ τὸ γένος καὶ Ῥωμαίοις ὑπήκοον) πρὸς ἀπόστασιν ὑπ' αὐτῶν ὑποπέιθεσθαι, εἶτα μὴ νενικημένους ἐκείνους ταῖς εἰσηγήσεσι πάσχειν ὑπὸ Περσῶν δι' ἐφόδων ἀνήκεστα, τῆς εἰρήνης διακεχυμένης Πέρσαις 3.7 τε καὶ τῷ Ῥωμαϊκῷ πολιτεύματι. προσέτι γε χαλεπαίνοντες ἔφασκον ὅτι γε πρὸς Ῥωμαίους Τούρκων πρεσβευσαμένων τότε νῦν πρῶτον ὑποφθεῖρουν τοὺς Ἀλανοὺς χρήμασιν ἐπειράθησαν Πέρσαι, ἐφ' ᾧ δι' αὐτῶν ἰόντας ἀναιρεθῆναι τοὺς 3.8 πρέσβεις καὶ κωλύμην ἀποκληρώσασθαι τὴν διάβασιν, φιλαιτίως Ῥωμαῖοι τὸ πολεμεῖν ἀσμενίζοντες καὶ μικραῖς καὶ ἐξιτήλοις τισὶν ἀφορμαῖς μεγάλας προόδους κακῶν σφίσιν αὐτοῖς σοφιστεύοντες· οὐ γὰρ ὄνησιν αὐτοῖς τὸ φιλοπόλεμον 3. προσηπόρισεν. Μῆδοι δὲ πατέρας τοῦ πολέμου Ῥωμαίους κηρύττοντες αἰτίας ταύτας προυτίθεσαν, τὸ ὑποδέχεσθαι τοὺς Ἀρμενίους Ῥωμαίους, ἐν ὑπηκόων μοίρᾳ Πέρσαις τυγχάνοντας καὶ ἐς τυραννίδα ἐληλακότας ἀνελόντας τε Σουρήνην κλιματάρχην ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως τῆς 3.10 Ἀρμενίων πολιτείας γενόμενον· πρὸς ἐπὶ τούτοις τὸ μὴ ἐθέλειν Ῥωμαίους ἀν' ἔτος ἕκαστον πεντακοσίας λίτρας χρυσοῦ κατὰ τὸ εἰωθὸς κατατίθεσθαι, ἃς Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς ταῖς συνθήκαις διωμολόγησεν, οἷά περ ἀπαξιούοντας 3.11 φορολογεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως. ὁ δ' ἦν οὐ τοῦτο, ἀλλ' ἐπὶ φρουρᾷ τῶν ὀχυρωμάτων ἐδίδοντο τῶν εἰς

κοινήν σύστασιν φρουρουμένων, ὅπως μὴ σχοίη τὴν εἰσορὴν τῶν ἀπείρων ἔθνων καὶ ὁμόρων ἢ ἀκατάσχετος δύναμις, καὶ βασιλείας ἑκατέρας ἐπιγένηται λύσις. 3.10.1 Διαχεθείσης οὖν τῆς εἰρήνης, καὶ τῶν σπονδῶν ἀνατετραμμένων Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις, Ἰουστίνος, ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλεὺς, εἰς τὴν ἕω ἐκπέμπει Μαρκιανὸν στρατηγόν, ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν πατρικίων ὄντα, περίβλεπτον 3.10.2 ἄνδρα, οὐκ ἄπο τοῦ γένους τοῦ βασιλείου τυγχάνοντα. ὁ τοίνυν Μαρκιανὸς τὸν Εὐφράτην διαπεραιωθείς καὶ κατὰ τὴν Ὀσροηνὴν γεγονώς, ἤδη τοῦ θέρους παρηβηκότος καὶ παρακμάσαντος, καὶ τῶν βαρβάρων οὐδὲν διανοουμένων πρὸς πόλεμον, τρισχιλίους ἐκ τοῦ ὀπλιτικοῦ συμφραζάμενος κατὰ 3.10.3 τὴν Ἀρζανηνὴν οὕτω καλουμένην χώραν ἐξέπεμπεν. εἰσβαλοῦσα τοίνυν ἡ δύναμις, καὶ ἀδοκίτου τῆς ἐπιστάσιος γενομένης τοῖς Μήδοις, πάσχει τέως τὰ τῆς Περσίδος δεινά· προνομεύεται γὰρ καὶ ληΐζεται καὶ λαφυραγωγεῖται οὐκ ἀνα3.10.4 ξιόλογον λείαν. τοῦ δ' ἐπιόντος ἐνιαυτοῦ τῆς βασιλείας Ἰουστίνου τοῦ αὐτοκράτορος, Μαρκιανοῦ τὰς δυνάμεις ἀγείραντος καὶ ἐκ τοῦ Δαρὰς ποιησαμένου τὴν πρόοδον, καὶ τῶν βαρβάρων στρατοπεδευσαμένων περὶ τὴν Νίσιβιν, γίνεται συμπλοκὴ Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν πλησίον τοῦ Σαργαθῶν, οὕτω λεγομένου χωρίου Περσῶν, καὶ πταίουσι Μῆδοι, καὶ 3.10.5 κρατοῦσι τῆς μάχης Ῥωμαῖοι. διὰ τοῦτο περικαθήμενοι τὸ θεβοθῶν ἐνεχείρουν ἐλεῖν Περσικὸν δὲ τουτὶ τὸ φρούριον. ἡμέρας τοίνυν τὸ φρούριον πεπολεμηκότες πολλάς, καὶ οὐ κατὰ σκοπὸν συμβεβηκότων τῶν πραγμάτων αὐτοῖς, ἐπὶ τὸ Δαρὰς ἐπανέζευξαν πόλισμα. εἶτα εἰσβάλλουσιν εἰς τὴν πολεμίαν αὐθις καὶ τὴν Νίσιβιν τῆς Μυγδονίας διεγνώκασι παραστήσασθαι· τοῦτο γὰρ αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος 3.10.6 προσεάττετο. ὁ δὲ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Χοσρόης ὁ πρεσβύτερος ἄρας ἐκ Βαβυλῶνος ἅμα Μηδικῶ στρατοπέδῳ, Τίγριν διανηξάμενος εἰσβαλὼν τε περὶ τὴν ἔρημον καὶ δι' ἐκείνης στρατοπεδευσάμενος, ἵνα μὴ Ῥωμαίοις κατάδηλος ἐπιστρατευσάμενος γένηται, ἦκε πλησίον Ἀββάρων, χωρίου τινὸς Περσικοῦ· ἀπώκιστο δὲ τοῦτο Κιρκηνσίῳ, τοῦ Ῥω3.10.7 μαίων πολισματος, πέντε ὁδὸν ἡμερῶν. καὶ τὸν μὲν Ἀδορμαάνην οὕτω καλούμενον στρατηγόν τὸν Εὐφράτην διαπεραιωσάμενον ποταμὸν ἐκπέμπει τὴν Ῥωμαίων ληϊσόμενον, ἕξ δ' αὐτῷ χιλιάδας ὀπλιτικοῦ συνεξέπεμπεν· αὐτὸς δ' ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς παραμείβων τὸν Ἀββόραν ποταμὸν ἕξα-πιναίως ἐπιστῆναι τοῖς τὴν Νίσιβιν πολιορκοῦσι Ῥωμαίοις ἐπαλαμήσατο. ὁ μὲν οὖν Ἀδορμαάνης πλησίον τοῦ Κιρκην3.10.8 σίου γενόμενος καὶ τὸν Εὐφράτην διαβάς ποταμὸν τὴν Ῥωμαίων γῆν προενομεύσατο· οὐδενὸς δὲ τῆ Περσικῆ ἐνδημῖα ἀντιπερισταμένου σοφίσματος, ὅπως ἐγκοπὴν προκοπῆς τὰ τῶν βαρβάρων σχοίη κινήματα, ὁ Ἀδορμαάνης ἀφικνεῖται εἰς τὰ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν πόνων ἐκτός, τὰ τε τῶν οἰκοδομημάτων πρὸς τῆς πόλεως κάλλη διαφθείρας, ὡς ὁ καιρὸς 3.10. ἐχαρίζετο, ἐπὶ τὴν Κοίλην ἀφικνεῖται Συρίαν. πλησίον δ' Ἀπαμείας περιβαλόμενος χάρακα, καὶ τῶν τῆς πόλεως πρεσβευσαμένων μετὰ δώρων λαμπρῶν λύτρα τε διωμολογηκότων, ὁ μὲν βάρβαρος τῆς ὑποσχέσεως μόνης ἐπεκάμπετο μέχρι, οἱ δὲ φενακίζονται ἐξαπατηθέντες δόλοισ βαρβαρικοῖς. τρίτη δ' ἡμέρα, καὶ τὴν πόλιν ἀνδραποδίζεται, ἐς ὕστερον δὲ καὶ τῷ πυρὶ παραδοὺς εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπανῆκεν. 3.11.1 Ἐπεὶ δὲ Ῥωμαίοις ἀπαίσια τοῦ πολέμου ἐγεγόνει προαύλια, διηπορεῖτο ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ μοναρχῶν διεταράττετό τε ἐπὶ τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπιτεύγμασιν· ἀσχάλλων τε ἐπὶ τοῖς ἐξ ἀβουλίας περιστοιχίσασιν αὐτὸν ἀτυχήμασιν Ἀκάκιον τὸν Ἀρχελαοῦ ἐς τὴν Νίσιβιν ἔστειλεν ἀποχειροτονήσας τῆς 3.11.2 στρατηγίας Μαρκιανόν. ὁ μὲν οὖν Μαρκιανὸς χώραν τῷ βασιλικῶ παρεχόμενος δόγματι ἀπολιμπάνει τὴν Νίσιβιν· τοῦ δὲ Ῥωμαϊκοῦ ἐπὶ τὸ Μάρδες γεγονότος, ὁ τοῦ Περσικοῦ βασιλεὺς λαίλαπος δίκη ἐς τὸ Δαρὰς γεγονώς καὶ μῆνας ἕξ καταπολεμήσας τὸ πόλισμα, λόφους τε καὶ χάρακας τῆ πόλει περιγραψάμενος, τό τε ὕδωρ μετοχετεύσας τοῦ ἄστεος, πύργους τε

ἀντιθέτους ἀντοικοδομήσας καὶ τὰς ἐλεπόλεις παραστησάμενος χειροῦται τὴν πόλιν καὶ λίαν κομιδῇ ἐχυρὰν 3.11.3 καθεστῶσαν. τούτων ὁ αὐτοκράτωρ ἀκηκοὺς Ἰουστίνος, καταπλαγείς ἐπὶ τῇ ῥύμη τῆς συμφορᾶς, οὐ μετὰ πολὺ δὲ καὶ νόσῳ παραφορᾶς βεβλημένος καὶ τὴν ἐς ὕστερον τῶν κακῶν δεδιὼς ἐπικύησιν, ἀνακωχὴν μὲν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἐποιεῖτο 3.11.4 πρὸς Πέρσας, τῆς νόσου δ' αὐτῷ ἐπιτιθεμένης λίαν ὡς ἔπος εἰπεῖν γεννικῶς, Τιβέριον υἰοθεσίᾳ κοσμήσας καὶ τῆς βασιλείας κοινωνὸν ποιησάμενος ἀνηγόρευσε Καίσαρα· ἡγεμῶν δ' οὗτος ἐτύγχανεν ὢν τῶν τοῦ βασιλέως σωματοφυλάκων καὶ ὑπασπιστῶν, ὃν κόμητα ἐξκουβιτῶρων τῇ συνήθει 3.11.5 φωνῇ ἔθος Ῥωμαίοις καλεῖν. παραθήσομαι δὲ καὶ τὰς ὑποθήκας τοῦ αὐτοκράτορος, ἃς Τιβερίῳ τῷ Καίσαρι κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀναρρήσεως δημηγορῶν παραδέδωκεν, οὐ καλλύνων τὸ τῆς λέξεως ἀκαλλῆς οὐδέ τι μεταμορφῶν τὸ μὴ κε3.11.6 καλλιπημένον τῆς φράσεως, ἀλλὰ που γυμνὴν τὴν τῶν ῥημάτων ἔκθεσιν ὑποστορέσω τοῖς ἀφηγήμασιν, ἵνα τῷ ἀναμφιάστῳ καὶ ἀπαραχαράκτῳ τῆς λέξεως, ὡς ἔχει φύσεως, 3.11.7 τὸ τῶν παρηκολουθηκότων προέλθοι ἀνόθευτον. τῆς τοίνυν 3.11.7 συγκλήτου βουλῆς ἐς ταῦτον γενομένης, τοῦ τε ἱερατικοῦ καταλόγου συναθροισθέντος ἅμα τῷ ἐπιστατοῦντι καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας πηδάλια διυθύνοντι, ὁ αὐτοκράτωρ ὡσπερ ἐστῶς ἐπὶ 3.11.8 βήματος Τιβερίῳ τάδε παρέθετο. "Ἴδε, ὁ θεὸς ὁ ἀγαθύνων σε. τοῦτο τὸ σχῆμα ὁ θεὸς σοι δίδωσιν, οὐκ ἐγώ. τίμησον αὐτό, ἵνα καὶ τιμηθῆς ὑπ' αὐτοῦ. τίμα τὴν μητέρα σου τὴν ποτε γενομένην σου δέσποιναν· οἶδας ὅτι πρῶτον δοῦλος 3.11. αὐτῆς ἦς, νῦν δὲ υἱός. μὴ ἐπιχαρῆς αἵμασιν, μὴ κοινωνήσης φόνων, μὴ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδῶς, μὴ εἰς ἔχθραν ὁμοιωθῆς ἐμοί. ἐγὼ γὰρ ὡς ἄνθρωπος εἰσωδιάσθην (καὶ γὰρ παιστὸς ἐγενόμην) καὶ ἀπέλαβον κατὰ τὰς ἀμαρτίας μου. ἀλλὰ δικάσομαι τοῖς ποιήσασί μοι τοῦτο ἐπὶ τοῦ βή3.11.10 ματος τοῦ Χριστοῦ. μὴ ἐξεπάρῃ σε τοῦτο τὸ σχῆμα ὡς ἐμέ. οὕτω πρόσσχες πᾶσιν ὡς ἑαυτῷ. γνῶθι τί ἦς καὶ τί εἶ νῦν. μὴ ὑπερηφανήσης, καὶ οὐχ ἀμαρτάνεις. οἶδας τί ἦμην καὶ τί ἐγενόμην καὶ τί εἰμί. ὅλοι οὗτοι τέκνα σου εἰσι καὶ δοῦλοι. οἶδας ὅτι τῶν σπλάγχχνων μου προετίμησά σε. τούτους βλέπεις, 3.11.11 ὅλους τοὺς τῆς πολιτείας βλέπεις. πρόσσεχε τῷ στρατιώτῃ σου. μὴ συκοφάντας προσδέξῃ. μὴ εἴπωσί σοί τινες ὅτι ὁ πρὸ σοῦ οὕτω διεγένετο· ταῦτα γὰρ λέγω ἅφ' οὗ ἔπαθον. οἱ ἔχοντες οὐσίας ἀπολαύετῳσαν αὐτῶν· τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι 3.11.12 δώρησαι." καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν εὐχὴν παρὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ λεχθῆναι παρὰ πάντων τὸ ἀμήν, καὶ πεσεῖν τὸν Καίσαρα εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, λέγει αὐτῷ ὁ 3.11.13 βασιλεύς· "ἐὰν θέλῃς, εἰμί· ἐὰν μὴ θέλῃς, οὐκ εἰμί. ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν πάντα, ὅσα ἐπελαθόμην εἰπεῖν σοι, αὐτὸς ἐμβάλῃ εἰς τὴν καρδίαν σου." ταῦτα ἐλέχθησαν μηνὶ Δεκεμβρίῳ ἐβδόμῃ, ἡμέρᾳ ἕκτη, Ἰνδικτιῶνος ἐνάτης. 3.12.1 ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς διαλαλίας ἀπεπερατοῦτο τῷ αὐτοκράτορι, ὁ μὲν κρότος παρὰ τῶν ὑπηκόων ἐπήγαζεν, καὶ τὰ τῆς εὐφημίας ὡσπερ ἐπομβρίας τινὸς λαβροτέραν χύσιν ἐλάμβανεν. τῷ ὄντι γὰρ οὐκ ἀναξιόλογος ἢ χειροτονία τῷ 3.12.2 Καίσαρι ἐξηρτύετο. ὁ μὲν οὖν Καῖσαρ αὐτοκρατορικῆς νόμον πληρῶν ἀναγορεύσεως ἐνεχάραττε γράμματα καὶ ταῦτα τῷ 3.12.3 Περσῶν βασιλεῖ παρεπέμπετο. ἦρος δ' ἀρχομένου πρέσβεις ἀπέστελλεν ἀπεκηρυκευέτο τε τὸν πόλεμον παγκάλου τινὸς ὀρεγόμενος πράγματος· ἐκεχειρία γὰρ ἢ ἀξίωσις ἦν. οὐδὲν γὰρ τῆς εἰρήνης καθέστηκε τιμαλφέστερον τοῖς γενοῦν ἔχουσι καὶ μεμνημένοις τῆς θνητῆς τε λήξεως τῆς τε πρὸς 3.12.4 τὸν βίον βραχυτάτης παρόδου. ἐστρατολόγει τε καὶ πλήθη μαχίμων καὶ τῇ ῥύσει τῆς χρυσοῦς διαδόσεως φιλοκινδύνους τὰς τῶν στρατολογουμένων ψυχὰς ἐτεκταίνετο, αἰδοῖ τοῦ 3.12.5 μισθώματος τὸ θανατᾶν παρ' αὐτῶν ἐξωνούμενος. ἔσβεσε τοίνυν τῶν βαρβάρων τὴν λύμην τὸ τῆς τοῦ Καίσαρος μεγαλονοίας φιλότιμον, καὶ χαλινοῦνται μὲν οἱ κίνδυνοι, ἀποφλεγμαίνουσι δὲ τὰ δυσχερῆ, ἀνακόπτονται δὲ αἱ κατὰ τῶν

πόλεων συρρεύσασαι συμφοραί, καὶ τὸ κακὸν ἀθρόα προ3.12.6 μηθεία τινὶ ἀπόδημον ἐγνωρίζετο. κατὰ τοῦτον δῆτα τὸν ἐνιαυτὸν στρατηγὸς προχειρίζεται Ἰουστινιανός, ὁ τοῦ Γερμανοῦ υἱός, τοῖς κορυφαιοτάτοις τῶν ἐν τέλει συναριθμούμενος. 3.12.7 ὁ μὲν οὖν στρατηγὸς τὴν πάλαι τῶν στρατευμάτων ἀνάσκητον ἔκταξιν δι' ἐπιμελείας ἀνῶρθου διατυπῶν τὸ ἀτύπωτον 3.12.8 καὶ μεταπλάττων πρὸς εὐσχημοσύνην τὸ ἄτακτον. ὁ δ' αὐτοκράτωρ ἔτι δυνάμεις συνήθροιζε καὶ τὸ συμμαχικὸν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἠρανίζετο μεγάλας χρημάτων ἀποβολαῖς τὰς ἐπιβολὰς τῆς παρατάξεως ἀνανταγωνίστους ἐμπορευόμενος. οἶδε γὰρ χρημάτων ὀλκή οἰκονομουμένη μετὰ φρονήσεως καὶ τοῖς προσφαλεῖσι τὴν πρὸς τὸ κρεῖττον ἀνάζευξιν πραγματεύεσθαι. 3.12. ἐπεὶ δ' ὁ καιρὸς τῆς ἐκεχειρίας ἀνάλωτο καὶ ὁ τῆς ἀνακωχῆς ὄρος Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις διέσβεστο, ἀφικνεῖται τὸ Περσικὸν ἐχόμενα τοῦ Δαρὰς, εἰς τοῦτο ἰδόντος τοῦ τὰς στρατηγίδας. ἠνίας ἰθύνοντος Ταμχοσρῶ, ἀνδρὸς παρὰ Πέρσαις μεγατιμίου. στρατοπεδεύονται δὲ κατ' αὐτὸ καὶ Ῥωμαῖοι 3.12.10 πλησίον. τῆς δὲ συμπλοκῆς οὐδετέρα δύναμις γέγονεν ἕξαρχος. ἐπὶ πολὺ δὲ βλεπούσης τε καὶ ἀντιβλεπομένης ἑκατέρας ἰσχύος, εἰς λόγους συμβάσεως ὀρῶσι τὰ μάχιμα. γίνονται τοίνυν σπονδαὶ ἐφ' ᾧ πρὸς τῇ ἕξ ἐπὶ χρόνους τρεῖς γαλήνην ἄγειν τὸν πόλεμον καὶ φιλοσοφεῖν τὸ ἀπόμαχον, ἐπὶ δὲ τῆς 3.12.11 Ἀρμενίας τὴν ἀγωνίαν ἐνδαψιλεύεσθαι. οὐκοῦν ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς Ἀμίδακ παραμείψας τὴν πόλιν ἐν τοῖς τῆς Ἀρμενίας στρατοπεδεύεται κλίμασιν, συνείπετο δὲ καὶ ὁ Περσῶν βασιλεὺς καὶ σὺν πλήθει πολλῶ τὸν Εὐφράτην διαπορ3.12.12 θεμεύεται. ὀπηνίκα δ' ἐξάκουστος γέγονε τῷ Ῥωμαϊκῷ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς αὐτουργήσων τὸν πόλεμον, ἔκλυτοι γίνονται τὰς ψυχὰς οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ οὐκ ἄπο τοῦ δέοντος· ἡ γὰρ βασιλικὴ ἐνδημία τὴν τῶν προὔπαρξάντων κληρωσαμένη Πέρσαις ἐπίτευξιν πολλὴν τὴν τῆς ἀδρανίας ῥοπήν τοῖς Ῥωμαίοις παρείχετο. διὰ τοι τοῦτο ἐπὶ τινος λόφου ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατηγὸς ἐπιβάς τό τε ὀπλικτικὸν ἐξ ἐπιπέδου περισησάμενος τῶνδε τῶν λόγων ἀπήρξατο. 3.13.1 "Ἡ παρούσα νῦν ἡμέρα, Ῥωμαῖοι, μεγάλων ὑμῖν ἀγαθῶν ἄρξει, τοῖς ἐμοῖς εἰ πεισθεῖτε ῥήμασιν. ὀπλίσατέ μοι τὰς ψυχὰς πρὸ τοῦ σώματος· αἱ καρδίαι πρὸ τῶν χειρῶν πολεμείτωσαν. ἕτερος ἑτέρου προκινδυνεύετω, καὶ σώζεσθε. 3.13.2 ἄνδρες φιλόσοφοι, (φιλοσόφους γὰρ ὑμᾶς ἢ στρατιώτας ἀποκαλῶ· μόνοις γὰρ ὑμῖν ὁ θάνατος ἄσκησις), ἀθάνατον τοῖς 3.13.3 βαρβάροις τὴν προθυμίαν ἐνδείξασθε. ἀκατάπληκτοι γίνεσθε τὰς ψυχὰς. δοκεῖτε βάλλειν ἢ βάλλεσθαι, ὡς ἐν ἀλλοτρίῳ τῷ σώματι τὰς τῶν ἀντιπάλων βολὰς προσιέμενοι. ἔστωσαν μάρτυρες τῆς ὑμῶν ἀρετῆς οἱ πολέμιοι πίπτοντες· διηγεῖ3.13.4 σθωσαν καὶ τεθνηκότες τὰ τρόπαια. ἄνδρες κοινωνοί, καὶ πόνων ἡμῖν κοινωνοὶ καὶ κρότων διὰ τὸν πόλεμον, ἀρετῆς καὶ κακίας ἢ συμπλοκὴ καθέστηκε βάσανος, καὶ διαιτητῆς ἐστὶ ψυχῶν· ἡ γὰρ τὸ θηλυπρεπὲς τῆς δειλίας ἐξήλεγξεν, ἢ τῆς εὐτολμίας τὸ ἀρρενωπὸν μετὰ στεφάνων καὶ θριάμβων 3.13.5 λαμπρῶν ἀναγορεύσει τὸ τήμερον. μὴ πάθητέ τι φιλοσωμάτων ψυχῆς τὰ νῶτα τοῖς βαρβάροις παρέχοντες. ὕπνος τίς ἐστὶν ὁ γλυκὺς οὗτος καὶ μεμελετημένος ἡμῖν ὀσημέραι θάνατος, ὕπνος τοῦ μὲν συνήθους τούτου μακρότερος, πρὸς 3.13.6 δὲ τὴν μέλλουσαν ἡμέραν βραχύτατος. ἀδοξίαν μετὰ σωτηρίας, ἄνδρες, αἰσχύνεσθε. τοῦτο θάνατός ἐστιν ἀθάνατος, καὶ τάφος κακίας μηδέποτε περικαλύπτων τῆς ἀσχημοσύνης 3.13.7 τὸν κληρωσάμενον. μὴ ταραττέτω τοὺς ἀριστέας ὑμᾶς ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἀναλκέστατα πλήθη περιποιούμενος καὶ μεγαλαυχῶν καὶ τὰς ὀφρῦς ἀνασπῶν ὑψαυχεινιζόμενός τε καὶ μέχρι τῶν λόγων κεκτημένος τὸ φύσημα. ἢ οὐ γαῦρον τὸ ἔθνος καὶ σοβαρὸν καὶ τῷ κόμπῳ τῆς μεγαληγορίας τὸ κράτος 3.13.8 ἐμπορευόμενον; ἀμνημονεῖτε τῶν πρόσθεν ἀτυχημάτων τῆς ἐπιβολῆς τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων λαβόντες ἀνάμνησιν. ἀμνημονεῖτε τῆς πρὶν ἀποτεύξεως, ἢν ὤδινεν ἄνοια στρατη3.13. γοῦ, καὶ τῶν ἰθυνομένων ἀταξία κακῶς ἐμαιοῦσατο. οὐδὲν

ἀριστεῦσι πέφυκε φοβερὸν. τούτοις οἷα μὲν χόρτος ἐστὶν ὁ σίδηρος, αἱ δὲ τῶν βελῶν ἀλγηδόνες ὄρεξις ὑπεκκαίουσα μειζόνων κινδύνων ἐφάπτεσθαι. οὐκοῦν ἀνιστόρητα τὰ νῶτα τοῖς πολεμίοις φρουρήσατε· ἀμυήτους αὐτοὺς τῶν μεταφρένων 3.13.10 ἐνδείξασθε. πηγὰς θριάμβων οἶδα τὰ τραύματα. δουλαγωγοῦσιν αἱ διαφυγαί, καὶ οὐ σώζουσιν· οὐκ οἶδε γὰρ κακίας ὑπόθεσις σωτηρίας σώζειν ὑπόσχεσιν. ἀποδύσασθε πρὸ τῶν θωράκων τὰ σώματα, πρὸ τῶν ἀσπίδων τὸ ζῆν. τοῖς ὅλοις μάχεσθε μέλεσιν· μηδὲν ἔστω μέλος τῶν κινδύνων ἀμέτοχον. 3.13.11 τῇ συννεύσει τῶν ὄπλων τειχίσατε τὴν παράταξιν, τῇ συμμίξει 3.13.11 τῶν ἵππων τὰς φάλαγγας χαρακώσατε, τῷ συμφώνῳ τῆς στάσεως στεγανῶν λίθων δίκην οἰκοδομίας ἑαυτοὺς περιφράξατε. μὴ ἐξαλλέσθω τῆς παλάμης τὰ δόρατα· βάλλετε τῶν 3.13.12 βελῶν μὴ στερούμενοι. οὐκ ἔστι Πέρσαις φύσις ἀθάνατος· οὐκ ἔστι τύχη Μήδοις ἀκίνητος. οὐκ εἰσὶ βαρβάρους χεῖρες ἀκάματοι· οὐ πλεονεκτοῦσι Πάρθοι τοῖς μέλεσιν. οὐ διδύμους ἔχουσι τὰς ψυχὰς· οὐκ ἀδαμάντινα τούτοις τὰ σώματα. μυοῦνται καὶ Πέρσαι θανάτου μυστήρια. ἐν τούτῳ δίκαιός ἐστιν ὁ πόλεμος· οὐ γὰρ ἀθανάτους κατὰ θνητῶν ἐπεστρά3.13.13 τευσεν. οἱ Ῥωμαῖοι τὴν δίκην ἐμισθώσαντο σύμμαχον τὴν εἰρήνην καὶ αὐθις ἐπιζητήσαντες, τὸ Μηδικὸν ἀντίθετον ἑαυτῷ τὸ δίκαιον ἐπεστράτευσεν· αἰεὶ γὰρ πού τὸ εἰρηναῖον βδελύττεται καὶ οἷα θεὸν ἐπιδέξιον γεραίρει τὸ φιλοπόλεμον. 3.13.14 οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐψευσμένη θρησκεία, οὐ νόθους θεοὺς ἡγεμόνας προεστησάμεθα. οὐκ ἔστιν ἡμῖν θεὸς μαστιζόμενος· 3.13.15 οὐ γὰρ ἵππον χειροτονοῦμεν εἰς λάτρευμα. οὐ προσκυνοῦμεν θεὸν πρὸς τέφραν μετατιθέμενον, σήμερον φλεγόμενον καὶ μετ' ὀλίγον μηδὲ φαινόμενον. οὐ καπνὸς καὶ ὕλη τὴν θεολογίαν συνίστησιν, ὁ δὲ μαρασμὸς τὴν ψευδωνυμίαν διήλεγξεν. 3.13.16 κομᾶ ταῖς εὐθυμίαις ὁ βάρβαρος· ἀλλ' οὐκ οἶδεν εὐπραγία μένειν ἐφ' ἑαυτῆς ἀδίκων βωμῶν ἐπιβαίνουσα. καὶ τὸ μὴ δίκαιον πολλάκις κρατύνεται, ἀλλὰ καὶ πρὸς φθορὰν μετατίθεται. χωρεῖτε τοιγαροῦν ἀξίως τῆς ὑμετέρας προσηγορίας πρὸς πόλεμον, ἵνα μὴ μετὰ τῶν πραγμάτων ζημιωθῶμεν 3.13.17 καὶ τὰ ὀνόματα. μὴ προδῶμεν τὰς συμμαχοὺς ἀσπίδας, ἀλλ' ὥσπερ ἐρωμένους τινὰς ὠρικὰς ταύτας περιπτυξώμεθα, καὶ οἷα πατρίδων συνεκδήμων τινῶν τούτων ὑπερμαχήσωμεν. λακωνίσατε συμπλεκόμενοι· ἅπας ἔστω Κυνέγειρος, εἰ καὶ μὴ νηὸς ἐπιβέβηκεν. οὐδὲν τοῦ διαδρᾶναι καθέστηκε θηλυκώτερον, οὐδὲ τοῦ ἀλῶναι πέφυκεν ἀπευκτότερον. οὐκοῦν ἢ τεθνάναι προσήκει ἢ νικηφόρους τὰς ἐλπίδας τεκταίνεσθαι. 3.13.18 ἐνοπτρίσασθε τὰς νεοφύτους ἐπιστρατείας τοῦ Καίσαρος. οὐδὲν ἀπόλεκτον τοῖς ἀθροίσμασιν ἐγκατέσπартαι, ἀκηλίδωτός ἐστιν ἡ ἔκταξις· οὕτω γὰρ ηὐδόκησε τὸ τοῦ βασιλέως φιλό3.13.1 τιμον. χειρουργήσω τοίνυν ὁ δημηγόρος ἐγὼ πρῶτος τὸν πόλεμον, τὰς πάντων χεῖρας τῇ προθυμίᾳ μισθώσομαι παθεῖν τὸ μὴ παθεῖν αἰσχυνόμενος. προκόπτει δέ μοι τῶν ῥημάτων ἡ ἔφεσις, καὶ ἡ πρᾶξις τῆς θεωρίας γίνεται πρόδρομος· οἶδε γὰρ ζέσις ψυχῆς καὶ τοῖς τῆς φύσεως θεσμοῖς ἀντί3.13.13. τάττεσθαι. σήμερον ὑμᾶς στρατολογοῦσιν ἄγγελοι καὶ τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς ἀναγράφονται, οὐ μισθὸν ἰσοστάσιον αὐταῖς παρεχόμενοι, ἀλλ' εἰς τὸ ἀπειροπλάσιον ὑπερβαίνοντα 3.13.21 τῇ ὀλκῇ τοῦ δωρήματος. μηδεὶς φιλήδονος τὴν ψυχὴν δόρυ κινεῖτω, μηδεὶς φίλος τρυφῆς ὀργίων μετεχέτω πολέμου· μηδεὶς μέγα φρονῶν ἐπὶ κτήμασι κοινωνεῖτω τοῦ ἐγχειρήματος. ἐραστὰς κινδύνων ζητεῖ τὸ μεταίχιμον. ἄγε δὴ, πέρασ τοῖς λόγοις ἐπιθήσωμεν ἔργοις, καὶ πρὸς παράταξιν τὴν θεωρίαν μετοχετεύσωμεν." 3.14.1 Τῶν τοιούτων τοίνυν κατηχηθέντων ταῖς δυνάμεσι λόγων, ὀργῶσιν αἱ φάλαγγες πρὸς παράταξιν καὶ πάντα παθεῖν ἀσμενίζουσι καὶ προκινδυνεύειν τῆς ἀρετῆς παροτρύνονται· συνδιετίθεντο γὰρ τὰς ψυχὰς ταῖς τοῦ στρατηγοῦ 3.14.2 παραινέσεσιν. τοῦ δὲ Μηδικοῦ ἀκηκόοτος τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀλκῆς τὴν προαίρεσιν, εὐθετίζεται πρὸς τὸν πόλεμον καὶ κοσμεῖται μὲν ἵππος καπφαλάρους

τε καὶ τοῖς θώραξιν, σιδηροφορεῖται δὲ καὶ τὸ μάχιμον, ἐπιβάντες τε τῶν ἵππων συμπεφραγμένη τάξει τινὶ ἐπήεσαν ἡρέμα Ῥωμαίοις μετὰ 3.14.3 σοβαροῦ του βαδίσματος. τοίνυν καὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ φραξαμένου ἦρθη τὰ σημεῖα. ἀτὰρ περιλαλοῦσιν αἱ σάλπιγγες, ἐς ὕψος ἢ κόνις ἐχόρευεν, ὁ δὲ θρῦλος διεχέιτο πελαγίζων τὸν χῶρον καὶ τῷ ψόφῳ κυμαίνων τοῦ χρεμετίσματος τῆ τε δονήσει τῶν ὄπλων περιρρεόμενος ἄπασαν εἰκότως φωνὴν 3.14.4 μετέβαλλε πρὸς τὸ ἄναρθρον. τὸ μὲν οὖν βάρβαρον ἐπὶ μήκους διατείνει τὴν τάξιν φαντασίαν ἀπείρου πλήθους ἐντεῦθεν οἰόμενον ταῖς ἀντιπαλαμωμέναις ποιεῖσθαι δυνάμεσιν· 3.14.5 τὸ δὲ Ῥωμαϊκὸν βαθεῖαν τὴν σύνταξιν ποιησάμενον πυκνότητι βρίθουσας, ὡς μονονουχὶ εἶναι δοκεῖν στερεμνίαν καὶ ἀντίτυπον σιδήρῳ πατταλευθεῖσαν καὶ ἀντιχαλκευομένην ἐστάναι παράταξιν δίκην ἀνδριάντων ἀκινήτως ἐχόντων καὶ μόνον τοῖς σχήμασι δοκούντων πολέμων ὀρέγεσθαι, κατέπληττέ τε τῆ θέα τὸ βάρβαρον, ὡς ὑποσαίνεσθαι διὰ τὴν ὄψιν ἐντεῦθεν τὰς τῶν Μήδων ψυχὰς πρὸς τὰ μαλθακώτερα τῆς 3.14.6 ἀνανδρίας κινήματα. οἱ μὲν οὖν Βαβυλώνιοι κατὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀθροισμάτων ἐπετοξάζοντο, ὡς τὰς ἡλιακὰς ἀποκρύπτειν ἀκτῖνας τῆ ἐκπομπῆ τῶν βελῶν, καὶ τῆ ῥαγδαία τῶν δονάκων ἐκχύσει τέγος ὑπόπτερον ἐν τῷ ὑπὲρ κεφαλῆς ἡέρι κατεστορέσθαι δοκεῖν τῆ πτήσει τῶν ἀκοντίων σχεδιαζόμενον. 3.14.7 Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς τὴν κατασυστάδην συμπλοκὴν ἐνεχείρησαν δόρασί τε καὶ ξίφεσι τὸ βάρβαρον ἀμυνόμενοι, τῆς ἐπιφορᾶς τῶν βελῶν τὴν ἐπιβολὴν διατέμνοντες, ἐντεῦθεν τε ἐκλύτους τῶν σοφισμάτων τοὺς ἀντικαθεστῶτας διατίθοντες. 3.14.8 θέμενοι προτερεύουσιν εἰς τὸν πόλεμον. τοιγαροῦν ἀξιολογώτατης Ῥωμαίοις τε καὶ Πάρθοις γενομένης τῆς μάχης, τῆς τε Περσικῆς παραλυθείσης ἐκτάξεως διὰ τὸ μὴ πρὸς βάθος συνεστάναι τὸ στίφος, οὐραγούσης τε δυνάμεως διηπορημένης τῆς Βαβυλωνίας παρασκευῆς, τοῦ ἀντερείδοντος μὴ ὑπόντος, εἶτα ἐπιβριθούσης τῆς ἀντιθέτου δυνάμεως, πρὸς ὄλεθρον 3.14. εἶδε τὸ βάρβαρον ἀποκλίνει τε πρὸς φυγὴν. καὶ μυοῦνται μὲν Πέρσαι τὰ τῶν ἐναντίων ἐλπίδων, παιδεύονται δὲ τῷ 3.14.10 παραδείγματι μὴ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τοῖς ἀδικήμασιν. οἱ μὲν οὖν Βαβυλώνιοι ἢ ποδῶν εἶχον ἀπεδίδρασκον ἠττηθέντες, Ῥωμαῖοι δ' ἐχόμενοι τῆς ἐπιθέσεως τῶν κακῶν τοῖς Πάρθοις πείραν ἐδίδοσαν. οὐ μὴν ἀλλὰ πρὸς ἐπὶ τούτοις καὶ τὸν Περσικὸν ληΐζονται χάρακα τὰ τε σκηνοπήγια τοῦτο βασιλέως προενομεύσαντο καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν λαφυραγωγοῦνται λαμπρῶς· τῶν τε ἐλεφάντων κρατήσαντες ἅμα τοῖς σκύλοις 3.14.11 τοῖς Περσικοῖς παραπέμπουσι πρὸς τὸν Καίσαρα. ἐπεὶ δ' ἠττήθη ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς καὶ τὴν ἀνάξουξιν οἴκαδε ἐπονείδιστον ἐπεποίητο, ἐπὶ τὴν Μελιτηνὴν γεγωνῶς ἐνεπίμπρα τὴν ὥραν τοῦ ἄστεος, ἄφρακτον οὔσαν εὐρῶν ἡρεμίας τε πάσης κατάκομον, Εὐφράτην τε διαβάς διὰ τῆς Ἀρζανηνῆς τὴν ἀναχώρησιν ἐποίησατο νόμῳ τὴν αἰσχύνην στηλιτεύσας τοῦ ἀτυχήματος· θεσμοθετεῖ γὰρ μὴ τὰς ἐπὶ πόλεμον ἐξόδους προσήκειν ἐς τὸ λοιπὸν βασιλέα Περσῶν ἐμπορεύεσθαι. 3.15.1 Οὕτω μὲν οὖν τῷ νόμῳ θριαμβεύσας ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς τὸ ἀπαίσιον διηπορεῖτο ὅ τι καὶ πράξειεν. τὸ δὲ Ῥωμαϊκὸν ταῖς Περσικαῖς συνεπετίθετο συμφοραῖς καὶ πρὸς τὰ ἐνδόμυχα τῆς Βαβυλωνίας ἐχώρησεν, κεραΐζεται τε καὶ περιτέμνεται πάντα τὰ ἐν ποσίν, καὶ τὰ ἐντυγχάνοντα 3.15.2 τῆς διαφθορᾶς ἐγίνετο παρανάλωμα. τῆς τοίνυν Ὑρκανικῆς θαλάττης ἐπιβάται γενόμενοι πλεῖστά τε δρᾶσαντες καὶ χειρουργήσαντες τοῖς Πάρθοις ἀπαίσια εἰς τὴν ἑαυτῶν οὐκ ἀνέζευξαν· χειμῶνος γὰρ ὥρα τοῖς πράγμασι συνεκύρησεν, καὶ τὰ τῶν ἀτυχημάτων τῆ Περσίδι κατελιπαίνεται. ἦρος δ' ἐνδημήσαντος ἐπανῆκον Ῥωμαῖοι ἐπιφερόμενοι καὶ τὴν ἀνδρα 3.15.3 γαθίαν συνέκδημον. οἱ μὲν οὖν Μῆδοι τὰ συμβεβηκότα φέρειν οὐκ ἔχοντες εἰς τὸν βασιλέα τὸν σφῶν αὐτῶν γυμνῆ τῆ κεφαλῆ ἐβλασφήμουν ἀσχάλλοντες. παρελύπει γὰρ αὐτοὺς ἐς τὰ μάλιστα ἢ τοῦ πολέμου

τριβή καὶ τὰ ἐς ὕστερον ἐλπίζομενα δυσχερῆ. οὐ γὰρ ἔχουσι Πέρσαι ἐκ πρυτανείου σιτήσεις καθάπερ Ῥωμαῖοι ἰόντες εἰς πόλεμον, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ κώμας τε καὶ ἀγρούς συναγείρονται· ἀλλ' ἐστὶ νόμος αὐταρκείας αὐτοῖς τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως κατὰ τὸ εἰωθὸς διανεμόμενα, καὶ εἰς ὅσον ἀποζῆν οἰκονομοῦσι τὰ παρεχόμενα καὶ διατρέφεσθαι ἐντεῦθεν καταναγκάζονται ἅμα τοῖς κτήνεσιν, μέχρις ἂν ὅτου 3.15.5 ἐς τὴν ἄλλοτρίαν ἐμβάλωσιν. καὶ οὖν ὁ τοῦ Περσικοῦ βασιλεὺς τὰς στάσεις τοῦ ὀπλιτικοῦ δεδιὼς διενεόηθη ἐς λόγους περὶ τῆς εἰρήνης κοινολογήσασθαι Τιβερίῳ τῷ Καίσαρι. ὁ δὲ Καῖσαρ ταῦτα πυθόμενος ἐς διαλλαγὰς προιέναι διέγνω. 3.15.6 ἐκπέμπει γοῦν τοὺς περὶ συμβάσεως λόγους δυνατοὺς καθιδρῦσασθαι κεχειροτονηκῶς πρεσβευτὰς Ἰωάννην καὶ Πέτρον, ἐν τῇ κορυφαίᾳ τῆς συγκλήτου βουλῆς τελούντας ἀξία (πατρίκιοι δ' ἄρα ὄντες ἐτύγχανον), Θεόδωρόν τε τῆ μαγιστεριά ἀρχῆ 3.15.7 παρὰ Ῥωμαίοις τιμώμενόν τε καὶ γεραιρόμενον· ναὶ μὴν καὶ Χοσρόης Σαρναχοργάνην, ἄνδρα τῆ Περσικῆ πολιτεία διὰ τὴν ἀξίαν ἀπόβλεπτον, πρὸς ἑτέροις ἀξιολογωτάτοις ἀνδράσιν, 3.15.8 τῷ πολέμῳ δι' αὐτῶν παραδοὺς τὴν ἀνάπαυλαν. συστάσης τοίνυν περὶ τὴν Ἀρμενίαν κατ' ἐκεῖνο καιροῦ καρτερᾶς μάχης Ῥωμαίοις τε καὶ Πάρθοις, Ταμχοσρῶ ἐφεστηκός τῆς Βαβυλωνίας δυνάμεως, Ἰουστινιανοῦ τε τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐξηγουμένου πληθύος, γίνεται κατόπιν τὸ Ῥωμαϊκὸν τῆς 3.15. προτέρας εὐκλείας. διὰ τοι τοῦτο ἀπειρήκασιν Μῆδοι τῶν εἰρηναίων σπονδῶν, καὶ πάλιν αὐτοῖς ἀναζωπυροῦνται τὸ φιλοπόλεμον, μετριοπαθεῖν ἐπὶ τοῖς ἔναγχος οὐ χωρήσαντες 3.15.10 ἐπιτεύγμασιν. οἱ μὲν οὖν πρέσβεις μέχρι λόγων τὰ τοῦ σκοποῦ διανύσαντες χωροῦσι πρὸς τὰ οἴκοι ὀρφανὰς τὰς πρεσβείας τῆς εἰρήνης καταλείψαντες· Τιβέριος δ' ὁ Καῖσαρ τῶν οὕτω συντετυχηκότων αὐτῷ Μαυρίκιον στρατηγὸν προστησάμενος, τότε δὴ τότε τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως 3.15.11 ἡγούμενον, ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς Ἀρμενίας ἐξέπεμπεν. ὁ δὲ τοῦ βαρβαρικοῦ Σαρναχοργάνης στρατιάρχος, ἔτι τοῦ χρόνου τῶν σπονδῶν ἐνδαψιλευομένων τῶν περὶ τὴν ἕω προελθουσῶν Ῥωμαίοις τε καὶ Μήδοις, παρασπονδήσας κατὰ Κωνσταντίνης 3.15.12 καὶ τῆς Θεοδοσιουπόλεως τὸ τάχος ἀπέστειλεν. ὁ μὲν οὖν στρατηγὸς τῶν Χαλδαίων τὴν δύναμιν ἀναλαβόμενος τὰ περὶ τὴν Κωνσταντῖναν καὶ τὴν Θεοδοσιούπολιν ἐλυμαίνετο, Ταμχοσρῶ δ', ὃς τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ Περσικῶν στρατευμάτων τὴν ἡγεμονίαν ἠμφίεστο, ὅτε που νῦν τὰς συνελθούσας δυνάμεις Ῥωμαίων πολλῶ πλείους τῶν οἰκείων οὖσας διέγνωκεν, τὴν Ἀρμενίαν ἀπολιπὼν τότε τε Κιθαρίζων τὸ Ῥωμαίων φρούριον παραμείψας ἐπιπίπτει χωρίοις τε καὶ κώμαις πλησίον Ἀμίδης γενόμενος. εἶτα διὰ τῆς Ἀρζανηνῆς εἰσβαλὼν ἐχώρει 3.15.13 εἰς τὰ οἴκοι. ὁ δὲ Μαυρίκιος, ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατηγός, τοὺς βαρβάρους καταλιπόντας τὴν Ἀρμενίαν θεώμενος τὰ τε εἰς τὴν ἑῶν φθείρειν διαχειρήσοντας, ἄρας πανστρατιᾶ τῆ Περσῶν ἐνεδήμησε χώρα, θέρμης τε τῷ σώματι ἐπιγενομένης αὐτῷ καρτερᾶς, εἶχετο τῶν πόνων νοσηλευόμενος. 3.15.14 ἐμβαλόντες οὖν τῆ Ἀρζανηνῆ οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ οὐκ ὄντος τοῦ ἀπαμύνοντος, τὸ Ἀφούμων, οὕτω καλούμενον φρούριον, ἐρυμνότατον ὃν παρεστήσαντο φρούριά τε ἕτερα κατεσκάψαντο ἄττα φόνον τε πολὺν τῆ Περσῶν πολιτεία ἐνεπορεύσαντο· 3.15.15 ζωγρήσαντές τε τοῦ Περσικοῦ ἐνενήκοντα πρὸς ταῖς δέκα χιλιάσιν, τούτων τὴν τρίτην ἀπόμοιραν Μαυρικίῳ τῷ Ῥωμαίων στρατηγῷ οἱ τοῦ ὀπλιτικοῦ δωρησάμενοι, οὐκ ἀνήκεστα τοῦ πολέμου τὰ ἐπίχειρα ἐπεποίηντο. ὁ μὲν οὖν στρατηγὸς τῶν ζωγρηθέντων τὴν ἐνδημίαν παρεδήλου τῷ Καίσαρι, ὁ δὲ Καῖσαρ ἀνὰ τὴν Κύπρον τὴν λείαν διέχεεν. 3.16.1 Οὕτω τοιγαροῦν τῆς Ἀρζανηνῆς ὑπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δόρατος παθούσης κακῶς, μεταβαίνει ὁ στρατηγὸς καὶ τοῖς τῆς Ἀραβίας χωρίοις ἐνέβαλεν οὐ πόρρω τῆς Νίσιβι ἰδρυμένοις 3.16.2 ἐπιτομώτατα. εἶτα μέχρι τοῦ Τίγριδος καταστρεψάμενος ποταμοῦ, ἐς τὸ ἀντιπέρας τὸν Κούρς καὶ τὸν Ῥωμανὸν ἐξέπεμπετο τὴν πολεμίαν ληΐσοντας

ἄπασαν· αὐτὸς δὲ τὸ Σιγγάρων φρούριον καταστρεψάμενος, ἐπεὶ χειμῶνος ὥρα παρέκλυπεν, τὰς δυνάμεις ἀναλαβόμενος τοῖς Ῥωμαίοις 3.16.3 ἐνεδήμησεν. κατὰ τοῦτον δῆτα τὸν ἐνιαυτὸν ἀπέσκη ὑπὸ τῆς νόσου Ἰουστίνος, ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλεύς, μεγάλαις 3.16.4 τῶν βεβιωμένων αὐτῷ ἐντετυχηκῶς ἀντιδόσεσιν. ἀπόφοιτος γοῦν τῶν ἐντεῦθεν ὅσον οὐπω γινόμενος κύριον τῆς μοναρχίας συνίστησι Τιβέριον τὸν αὐτοκράτορα, ἄνδρα πρᾶον ὁμοῦ καὶ φιλάνθρωπον κρεῖττονά τε λήμματος καὶ χρημάτων ἀφρόντιδα, τοῦτο μόνον εὐδαιμονίαν ἡγούμενον, τὸ τεθηλέναι τε καὶ ἐς μέγα πλούτου κομᾶν τὸ ὑπήκοον, τὴν κοινὴν τῶν ἀνθρώπων μακαριότητα πάγκαλον καὶ ἀσυλότατον θησαυρὸν 3.16.5 λογιζόμενον· ὃς τὸν ὄγκον τῆς τυραννίδος μισήσας καὶ πρὸς τὸ φιλόστοργον τῶν ὁμοφύλων ἀναδραμῶν εἴλετο συμβασιλεύειν αὐτῷ τὸ ὑπήκοον ἢ τοὺς ἰθυνομένους τυραννικώτερον ἀνδραποδίζεσθαι, πατὴρ ἐθέλων ἢ δεσπότης ὑπὸ τῶν ὑπηκόων 3.16.6 ἀναγορεύεσθαι. ἐπεὶ δ' ἀκαπηλεύτως αὐτῷ τὸ τῆς ἐξουσίας οἰακίζετο σκάφος, εἰκότως καὶ ὁ πόλεμος μετὰ τῶν πραγμάτων τὴν πρὸς τὸ κρεῖττον μεταβολὴν ἐκληρώσατο. 3.16.7 Ἦρος δ' ἀρχομένου, νόσω σαγηνευθεὶς Χοσρόης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς, τὸν τῆδε κατεστρέψατο βίον, διάδοχον προστησάμενος Ὀρμισδαν τὸν υἱόν, ἄνδρα τῇ χαλεπότητι 3.16.8 τὴν πατρώαν ὑπερηκοντικότερα τῶν τρόπων ἀνοσιότητα· ἦν γὰρ βίαιός τε καὶ τοῦ πλείονος ἐραστής ἀκορέστατος, ἐν οὐδεμιᾷ τὸ δίκαιον μοῖρα τιθέμενος· ἀπάτη τε ἠδόμενος καὶ τῷ ψεύδει περιρρέομενος τῶν πολέμων, οὐ τῆς εἰρήνης, ἐγλίχετο. 3.16.9 δυσμενέστατός τε πρὸς τὸ ὑπήκοον γεγωνός, οὓς μὲν τῶν δυνατωτάτων ποδοκάκη καὶ δεσμοῖς ἐς τὸ ἀεὶ καθυπέβαλλεν, οὓς δὲ ξίφει διέτεμνεν, ἐνίους παρέπεμπε ταῖς λαγόσι τοῦ Τίγριδος, καὶ τάφος ἦν ὁ ποταμὸς ἀναμφίαστος (οὐ γὰρ ἀδημοσίευτος ἐτύγχανεν ὢν) τῶν παρὰ τοῦ βασιλέως παραπεμπομένων ἐς 3.16.10 θάνατον. χρηματισθῆναι γὰρ τὸν Ὀρμισδαν διὰ τῶν μάγων φασὶν ὑπὸ τῶν ὑπηκόων καταστασιασθέντα ἀποβολὴν τοῦ κράτους ποιήσασθαι, ἐπονειδίστως τε καταθέσθαι τῆς ἐξουσίας 3.16.11 ὁμοῦ καὶ τῆς βασιλείας τοὺς οἴακας. δείλαιοι τῆς ἀσεβείας οἱ τούτοις πειθήνιοι· ἃ γὰρ οὐκ ἤμελλε συμβαίνειν ἴσως τοῖς πράγμασιν, πολλάκις τερατολογοῦσι δαιμόνια, ἵνα δέει τῆς τούτων προαγορεύσεως σχοίη που πάντως συμπέρασμα τῶν χρησιμολογούντων ἀνοσιῶν δυνάμεων τὰ βουλήματα τῷ 3.16.12 τῆς πονηρίας πανουργικωτάτῳ σοφίσματι. ἐντεῦθεν γὰρ ἐπιτίθησι καὶ πρὸς τὸ πλῆθος αὐτὸ Ὀρμισδας τὴν μάχαιραν, καὶ διαφθείρας δέει τοῦ μέλλοντος ἐκ τοῦ πλήθους χιλιάδας πολλὰς ἀπεθησαύριζεν ἑαυτῷ παρὰ τῶν ὑπηκόων δυσμένειαν 3.16.13 ἀδιάλλακτον. ἀπεδεκάτου δὲ καὶ τὰς στρατιωτικὰς ἐπιδόσεις καὶ πρὸς κινδύνους μεγάλους χωρεῖν τὸ ὀπλιτικὸν κατηνάγκαζεν, ὅπως τῇ διαφθορᾷ τῆς Βαβυλωνίας δυνάμεως ἀστασίαστον αὐτῷ ὁ βασιλεὺς θρόνος σχοίη τὴν ἴδρυσιν. 3.17.1 περιβαλόμενος γοῦν ὁ Ὀρμισδας τὸ τῶν τυράννων διάδημα περιαιτίζεται τε καὶ αὐθαδίζειται καὶ περικεῖρει τὸ εἰωθός, τὰ τῆς ἀναρρήσεως σήμαντρα ἀποστέλλειν ὥσπερ οὐκ ἀξιῶν 3.17.2 Τιβερίῳ τῷ αὐτοκράτορι. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ ἀποκηρυκεύεται πρὸς Ὀρμισδαν τὸν πόλεμον τὴν εἰρήνην ἐν ἴσῃ μοῖρα ἑκατέροις γενέσθαι ἐξαιτούμενος· ὁ δ' ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ καταγαυρούμενος ἠξίου φορολογεῖσθαι ἐς τὸ φανερόν τοὺς Ῥωμαίους, Ἀρμενίους τε καὶ Ἰβήρας ἐν ὑπηκόοις τελεῖν, Ῥωμαίων τοῦτο παρεχομένων αὐτῷ, τό τε Δαρὰς μὴ ἐπιζητεῖσθαι λοιπὸν ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, καίτοι Χοσρόου τοῦ πατρὸς ἐπὶ τοῖς ἴσοις βουλευθέντος τὰς διαλλαγὰς ἀντιδοῦναι τῷ Καίσαρι, τό τε Δαρὰς οὐκ ἀπαξιώσαντος ἀποκαταστῆσαι 3.17.3 τῇ τῶν Ῥωμαίων ἀρχῇ. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς ἀλαζονείας Ὀρμισδοῦ καταφανῆ Τιβερίῳ τῷ αὐτοκράτορι γέγονεν, θέρους ἐπιγενομένου πάλιν Μαυρίκιος τὰς δυνάμεις ἀθροίσας ἐνδημεῖ τῇ Περσίδι, ἐς τὸ ἀντιπέρας τοῦ Τίγριδος Ῥωμανόν τε καὶ Θεοδώριχον, ναὶ μὴν καὶ Μαρτῖνον πεπομφῶς τὰ ἐνδόμυχα 3.17.4 τῆς Μηδικῆς

κατασκάψοντας. οί μὲν οὖν εἰσβαλόντες ἅμα τῆ τοῦ στρατοπέδου πληθῆ καὶ τῶν Περσῶν ληϊσάμενοι τὸ γόνιμόν τε καὶ εὐθαλέστατον καὶ πᾶσαν τὴν τοῦ θέρους ὥραν τοῖς Περσικοῖς ἐνδιατρίψαντες φόνους τὰ τῶν Μήδων 3.17.5 ἔχειρόν τε καὶ διωλόθρευον λίαν ἐγκρατῶς. ὁ δὲ Ῥωμαίων ἡγούμενος χειμῶνος ἐπελθόντος εἰς τὴν Καππαδοκῶν Καισάρειαν γίνεται. θέρους δὲ περιόντος αὐθις κατὰ τὴν ἐφῶν ἀφίκετο εἷς τε Κιρκήνσιον πόλισμα Ῥωμαίων πανστρατιᾶ. 3.17.6 εἶτα διὰ τῆς ἐρήμου τὸ λοιπὸν τῆς Ἀραβίας εἰς τὴν Βαβυλωνίαν ἠπειγέτο γῆν ἀφικέσθαι, εἶτα τὸν πόλεμον παρα3.17.7 κλέψαι τῆ ἀγχινοῖα τοῦ ἐγχειρήματος. συνείπετο δὲ τούτῳ ὁ τῶν νομάδων βαρβάρων ἡγούμενος, Ἀλαμούνδαρος ὄνομα αὐτῷ· ὃν φασὶ κατάδηλον τῷ Περσῶν βασιλεῖ τὴν τῶν Ῥωμαίων ἐπιστάσιαν ποιήσασθαι· ἀπιστότατον γὰρ καὶ ἀλλοπρόσαλλον τὸ Σαρακηνικὸν φύλον καθέστηκε πάγιόν τε τὸν νοῦν καὶ τὴν γνώμην πρὸς τὸ σῶφρον ἰδρυμένην οὐκ ἔχον. 3.17.8 καὶ οὖν ἐκ τούτου ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐπὶ Καλλίνικον πόλιν τὸν πόλεμον μετεφύτευεν Ἀδορμαάνην χειροτονήσας 3.17. τῆς ἐκτάξεως κηδεμόνα οὐκ ἀφυέστατον. ἐπεὶ τοίνυν ὁ Ἀλαμούνδαρος κηφῆνος δίκην τοὺς τῆς μελίττης σίμβλους ἠφάνισεν, εἶπεῖν δὲ ταῦτόν τὰ Μαυρικίου ἐπίχειρα ἀνετρέψατο, ἀνόνητα γίνεται Ῥωμαίοις τὰ τῆς κατὰ Μήδων ἐπιστρατείας κινήματα· παλινδρομοῦσι γὰρ τὰς οἴκοι συμφορὰς 3.17.10 ἀποσβέσοντες. καὶ δῆτα ὁ στρατηγὸς τὰς μὲν σιταγωγούς ὀλκάδας, αἱ κατὰ τὸν Εὐφράτην συνείποντο αὐτῷ ποταμόν, φλοξὶ πυρὸς ἀνατέθεικεν· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἐκκρίτοις τοῦ στρατοπέδου ὡς τάχιστα γίνεται πρὸς τὴν πόλιν Καλλίνικον. 3.17.11 εἰς χεῖράς τε τῶν συνταγμάτων γεγονότων τῶν Πάρθων, ὑπεροχὴν τὸ Ῥωμαϊκὸν ἀπεφέρετο δόρυ. φυγῆς τοίνυν τῶν Περσῶν γενομένης, ἀνακωχὴν τὰ τῆς ἐπηρείας ἐλάμβανεν. 3.18.1 Τῷ δ' ἐπιόντι ἐνιαυτῷ Ταμχοσρῷ, ὁ τοῦ Μηδικοῦ στρατηγός, μεγάλας τοῦ Περσικοῦ δυνάμεις περιηγόμενος πρὸς τῆ Κωνσταντίνῃ χωρεῖ. καττύεται δῆτα ἐν τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ μέγας καὶ ἐξακουστότατος πόλεμος Ῥωμαίοις τε καὶ 3.18.2 Πάρθοις. ὁ μὲν οὖν τοῦ Μηδικοῦ στρατηγός ἐν τοῖς πρώτοις τῆς ἀγωνίας γενόμενος τὸν βίον κατέστρεψε δόρατι, πλημμελεῖ δὲ τὸ βάρβαρον, καὶ νικῶσι Ῥωμαῖοι. οἱ δὲ βάρβαροι πείθονται ἐς τὴν ἑαυτῶν ἀποκλίνειν, ἅμα τῷ παθεῖν καὶ 3.18.3 τὰ τῆς αἰσχύνης οἰκειωσάμενοι. καὶ οὖν ὁ στρατηγός τὰ καίρια τῶν ὀχυρωμάτων περιφραξάμενος ἐς Βυζάντιον ἄνεισιν. τοῦ κοινοῦ δὲ τέλους συντετυχηκότος Τιβερίῳ τῷ αὐτοκράτορι, τῆς Ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς ὡσπερ ἄθλον ἀριστείας εὐγενῆ καὶ περίδοξον τὸ βασιλείον κράτος ὁ στρατηγός ἐννομόν τε 3.18.4 περιβάλλεται, καὶ τὴν δευτέραν ἀπημφίαστο τύχην. τὰ μὲν οὖν μετὰ τοῦτο παρχθέντα Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις ἀναγέγραφα ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. οὐκοῦν ἰτέον ἐπὶ τὰ συνεχῆ τῆς διηγήσεως, τὴν ἱστορίαν ἕξω που μικρὸν διαθέουσιν εἰσκυκλήσαντες ἐπὶ τὴν ἀκόλουθον καὶ εὐσύνοπτον νύσσαν, ὅθεν καὶ πρὸς βραχὺ ἀπεκλίναμεν τὰ περὶ τὸν Βαράμ κατ' ἐκεῖνο 3.18.5 παρηκολουθηκότα καιροῦ προτιθέντες ἐν μέσῳ. ἀλλ' εἰρήσθω μὲν πρότερον ἢ τε πατρίς καὶ τὸ γένος Βαράμ οἱ τε τῆς τύχης βαθμοὶ αἱ τε κατ' ὀλίγον πράξεις διὰ βραχέων, ἵνα πάντοθεν ἐναρμόνιον εἴη καὶ ἐντελὲς τὸ περὶ τὴν ἱστορίαν ἀκρόαμα. 3.18.6 Ἦκουσά του λέγοντος ἀνδρὸς Βαβυλωνίου ἱερομνήμονος, μεγίστην ἐμπειρίαν ἀπειληφότος τῆς περὶ τὰς βασιλικὰς διφθέρας ἀναγραφῆς, ἀπὸ μὲν τῆς Ῥαζακηνῆς οὕτω καλουμένης ὀρμαῖσθαι μοίρας τὸν Βαράμ, οἰκαρχίας δὲ τῆς τοῦ Μιρράμου γεγονέναι τὸν Πέρσην ἐκεῖνον τὸν τύραννον, ὃς ἀφορμὴ τῆς καταλύσεως Ὀρμίσδα τῷ τυράννῳ γεγένηται. 3.18.7 δήμοις γὰρ παρὰ τοῖς Μήδοις ἑπτὰ τῶν πράξεων τὰ ἀγχινοῖα τε καὶ τιμιώτατα διανυομένοις, νόμῳ πρεσβύτη κληροδοτου3.18.8 μένοις, μὴ ἄλλως ἔχειν τὰ πράγματα ἔφασκεν. καὶ φασὶ τὸν μὲν Ἀρσακίδην ἐπιλεγόμενον δῆμον τὴν βασιλείαν κατέχειν, καὶ τοῦτον ἐπιτίθεσθαι τῷ βασιλεῖ τὸ διάδημα, ἕτερον τῆς πολεμικῆς

προεστάναι συντάξεως, ἄλλον δὲ τὰς πολιτικὰς 3.18. περικεῖσθαι φροντίδας, τὸν δ' ἕτερον τὰς διαφορὰς διαλύειν τῶν περὶ τι καταστασιαζόντων καὶ διαιτητοῦ δεομένων, τὸν δὲ πέμπτον ἠγεῖσθαι τῆς ἵππου, τὸν δὲ μετὰ τοῦτον φορολογεῖν τὸ ὑπήκοον καὶ τῶν βασιλικῶν ταμείων ἔφορον πεφυκέναι, τὸν δ' ἕβδομον κηδεμόνα τῶν ὄπλων καὶ τῆς πολεμικῆς ἐσθῆτος ἐπιστατεῖν, Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου τουτονὶ τὸν νόμον 3.18.10 ἐν τοῖς βασιλείοις ἐντεμενίσαντος. τὸν δὲ Βαράμ τῆς τοῦ Μιρράμου οἰκαρχίας γενόμενον, δήμου δ' Ἀρσακίδου, καταλε-γῆναί φασιν ἐς τὸ πρότερον τοῖς τοῦ βασιλέως σωματοφύλαξιν, μικροῦ δ' ὕστερον στρατιωτικῆς ἴλης ἠγησάμενον συστρατεῦσαι Χοσρόη, τῷ Καβάδου παιδί, ὅποτε οἱ Βαβυλώνιοι τὸ Δαρὰς παρεστήσαντο, Ἰουστίνου τοῦ νεωτέρου τὴν Ῥωμαίων σκηπτου-3.18.11 χίαν ἐπέχοντος. ὁ μὲν οὖν Βαράμ ἐσβαλὼν ἅμα Χοσρόη, τῷ Περσῶν βασιλεῖ τῷ πρεσβύτῃ, καὶ εἰς τὰς Ἀρμενίας αὐτάς, καὶ κατὰ τοὺς πολέμους ἐπιφανέστατος γεγωνῶς, στρατηγὸς [οὐ] μετ' οὐ πολὺ καὶ τοῦ Περσικοῦ χειροτονεῖται ἀθροίσματος. 3.18.12 οὕτω δὲ κατ' ὀλίγον ἐξαιρούσης τῆς τύχης αὐτόν, ὡς καὶ δαριγβεδοῦμ τῆς βασιλικῆς ἀναδειξαι ἐστίας (ὄν δὴ κουροπαλάτην Ῥωμαῖοι κατονομάζουσιν), ἐς μέγα ἀπονοίας ἐλήλακεν, καὶ ἐπὶ ταῖς κατὰ Τούρκων νίκαις μεγάλα καὶ ἀκά3.18.13 θεκτα πνέων τὰ τῆς τυραννίδος ὠδίνει κηήματα. ὁ μὲν οὖν ὡσπερ σπινθῆρα ἐν σποδιᾷ τὴν τοῦ βασιλέως Ὀρμίσδου ἀποκρύπτει τῆς λύπης ὑπόθεσιν, τὸ δὲ πλῆθος ἐξέμηνε φενάκη συσκευασάμενος ὡς οἷα δὴ κατὰ τοῦ ὀπλιτικοῦ τοῦ Περσῶν χαλεπαίνοντος βασιλέως καὶ προσαπειλοῦντος καὶ φόνον τοῖς Βαβυλωνίοις στρατεύμασι διὰ τὰ περὶ τὴν 3.18.14 Σουανίαν τῆς συμπλοκῆς ἀτυχήματα. προσεφέρετο δὲ καὶ ἐπίπλαστα τοῦ Ὀρμίσδου προστάγματα ἀποκολοβοῦντα τὰ κατὰ τὸ εἰωθὸς τοῖς συντάγμασι [τῶν] ὑπὸ τῶν βασιλικῶν πρυτανείων διανεμόμενα. κάντεῦθεν παραδριμύττεται ἢ πᾶσα πληθὺς καὶ ἐς ἀνάστατον ἀπροσεξίαν ἐχώρησεν.

4.τ.1 ΙΣΤΟΡΙΑ Δ΄

4.1.1 Ἐπεὶ δ' ὄρκους τὰ τῆς τυραννίδος ἀπετειχίζετο, καὶ σπονδαῖς ἢ στάσις ἐπωκοδομεῖτο, ἐπαθορίζει συμμαχικὸν ὁ Βαράμ, καὶ ὁ ἐπιχώριος Πέρσαις ἐκρατύνετο πόλεμος. ἐπεστρατολόγει δὲ καὶ ἡ περὶ τὸν Ὀρμίσδαν δυσμένεια τῷ Βαράμ 4.1.2 πρόσθετον καὶ ἐπικουρον δύναμιν. Πέρσαι γὰρ οἱ πρὸς τῇ Νίσιβι στρατοπεδεύοντες ἄρτι που ὑπὸ Ῥωμαίων καταπολεμη-θέντες δημοσίᾳ ἐκτάξει, τὰ περὶ τὸν Βαράμην ἀκηκοότες παράδοξα ἀποκλίνουσι πρὸς ἀπόστασιν, ἀδελφὰ τῶν ἐκείνῳ 4.1.3 διεγχειρηθέντων ὑποζηλώσαντες. τούτων δὴ ἀγγελθέντων τῷ Βαράμ, πρέσβεις ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὸν πληθύος ἐκπέμπεται πρὸς τὴν Νίσιβιν, καὶ τῷ ἐπαγωγῶ τῶν ὑποσχέσεων καρτερώτερος 4.1.4 Μήδοις ὁ ἐμφύλιος κατατρυφεύεται πόλεμος. οἱ μὲν οὖν τοὺς πρέσβεις δεξάμενοι πρὸς τὴν πόλιν χωροῦσι τὴν Νίσιβιν, περὶ τὴν πύλην δὲ γεγονότες τοῦ ἄστεος συνεκύρησαν Χουβριαδάνη, ὃς τῶν ἐν ἀξίαις τελούντων παρὰ Πέρσαις ἐδόκει ἐπόπτης τε τῶν δρωμένων κατὰ τὸν πόλεμον ὑπὸ Ὀρμίσδα προεκε4.1.5 χερίστο. τοῦτον καταβαλόντες τοῦ ἵππου ἀκροτομήσαντές τε τὸν δειλαῖον τὴν τε κεφαλὴν τῶν ἐν τῷ τραχήλῳ σφονδύλων ἀποκοψάμενοι σύμβολα ταῦτα Ὀρμίσδα ἀδιαλλάκτου τινὸς παρέπεμπον στάσεως, κατεργασάμενοί τε τὸν ἄνδρα δεινῶς καὶ κατὰ τὴν πόλιν εἰσφρήσαντες πρὸς διαρπαγὴν τῶν 4.1.6 ἐκείνου χρημάτων ἐτράποντο. γίνεται τοίνυν καὶ κατὰ τὴν 4.1.6 Νίσιβιν διωμοσία καρτερὰ ἐφ' ᾧ τὸν Ὀρμίσδαν ἀποχειροτόνητον εἶναι καὶ ἰδιώτην ἀντὶ βασιλέως τεκταίνεσθαι. καὶ γοῦν τούτων οὕτω προκεχωρηκότων τοῖς πράγμασιν, πρεσβεύονται Πέρσαι πρὸς Πέρσας καὶ ἠγεμόνας πρὸς τὸν Βαράμ ἀποστέλ4.1.7 λουσι κατὰ τὴν τοῦ Ζαβᾶ διάβασιν διατρίβοντα. ποταμὸς δ' οὗτος, ὃς ἐκ τῶν

υπερανεστηκόντων ὀρών ἐκχεόμενος καὶ ἀπὸ τῶν βορείων ἀρχόμενος οὐ πολὺς ἐστὶ τὴν πρόοδον, εἶτα πρὸς νότον φερόμενος καὶ ὑπὸ πολλῶν χειμάρρων καταρδεύεται. 4.1.8 μενος ναυσίπορος γίνεται καὶ κοινοῦται τῷ Τίγριδι. ὁ δὲ Βαράμ τοὺς ἀγγέλους εἰσωκίζετο καὶ λαμπρᾶ τῇ φιλοφροσύνῃ τούτους περιαιτίζεται, προστάττει δὲ καὶ δεξιολάβοις δυνάμεσιν ἰχνηλατεῖν καὶ τὰς ἀτραπούς πάσας κατασφαλίσασθαι, 4.1. ὅπως μὴδ' ἄγγελος Ὀρμίσδα τῶν ἀτυχημάτων γενήσεται. ὁ δὲ βασιλεὺς χαλεπαίνων τε καὶ κυνοφθαλμιζόμενος, βρύχων τε καὶ τετριγῶς τοὺς ὀδόντας καὶ οὐκ ἔχων ὅπῃ αὐτοῦ τὰ τοῦ σκοποῦ σχοίη διέξοδον ὑπὸ τῆς ἀπορίας παράφορος ἦν καὶ τοῖς δαιμονῶσιν εἰκάζετο. 4.2.1 Κομεντιόλου δὲ τοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦ ἐν ταύταις δὴ ταῖς ἡμέραις τὸ Ἄκβας φρούριον ἠρηκότος καὶ ὥρα χειμῶνος διαλελυκότος τὸν χάρακα, ὁ Βαράμης τὸ κατὰ μικρὸν τοῖς τῆς Μηδίας χωρίοις προσέβαλλεν. 4.2.2 ὁ δ' Ὀρμίσδας ἐκ τῶν περιοίκων δυνάμεις συναθροισάμενος αὐτοκράτορα τοῦ πολέμου προεστήσατο Φεροχάνην τὸν Πέρσην· τὸ δ' ὄνομα τὴν τοῦ μαγίστρου ἀξίαν 4.2.3 τῇ Ῥωμαϊκῇ ἐνσημαίνεται γλώττῃ. ὁ μὲν οὖν Φεροχάνης ἠξίου τὸν βασιλέα Ζαδέσπραν, ὃν ἐν εἰρκτῇ δεδεμένον Ὀρμίσδας ἀπέθετο, τῶν δεσμῶν ἀφαιρεθῆναι καὶ συστρατεύειν 4.2.4 αὐτῷ. τούτου δὲ καταδαιτήσας ἐτύγχανεν ὃν ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὴν φρουράν· κατάφωρος γὰρ οὗτος ἐγεγόνει χρήματα ἱκανὰ ἐκ τῆς Μαρτύρων ἐγκολπωσάμενος πόλεως. Ὀρμίσδου δὲ δυσανασχετοῦντος ἐπὶ τοῖς ῥήμασιν, καὶ τοῦ Φεροχάνου καταλιπαίνοντος τὴν ἀξίωσιν, νικᾶται ὁ τοῦ βασιλέως σκοπὸς καὶ διαζεύγνυται τῶν χειροπεδῶν ὁ Ζαδέσπρας. 4.2.5 συνεκστρατεύσας οὖν τῷ Φεροχάνῃ καὶ τοῦ τυραννικοῦ πλησίον γενόμενος οὐ πόρρω τοῦ Ζαβᾶ ποταμοῦ, αὐτομολῶν παραυτίκα ὡς τὸν Βαράμην ἐχώρησε τὴν ἀντίδοσιν τῆς ἐν εἰρκτῇ 4.2.6 κακώσεως ἀντιταλαντεύσας Ὀρμίσδα. τούτου τοίνυν συντετυχηκότος, ἦρθη ἐπὶ μέγα ὁ Βαράμ караδοκῶν καὶ ἅπασαν αὐτῷ τὴν ἀντίθετον προσχωρήσαι στρατείαν. ὁ μὲν Φεροχάνης πρέσβεις πρὸς τὸν Βαράμην ἀπέστειλε καὶ ἐξήτει τὴν γνώμην μεταβαλλόμενον ἀνάπαυλαν τῇ τυραννίδι παρέχεσθαι, κατελιπάρει δὲ τοῦτον καὶ δώροις βασιλικοῖς· οὕτω γὰρ 4.2.7 προσετέτακτο ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως. ὁ μὲν οὖν οὐκ ἐπρίατο τὴν ἐχθραν, ὁ δὲ μᾶλλον ἐντεῦθεν ἐξωνεῖτο τὸ τύραννον. τὴν τοίνυν διάβασιν προκατειληφότος Φεροχάνου τοῦ Πέρσου, καὶ τοῦ τυραννικοῦ ἐπὶ πολὺ τοῖς τόποις 4.2.8 ἐνδιατρίβοντος, τὰ σιτία ἐξέλιπεν. ὁ μὲν οὖν Βαράμ παλαμώμενος τὰ τῆς ἐπηρείας κρατύνεσθαι οὐκ ἀναξιολόγῳ σοφίσματι 4.2. τοὺς ἀντιτεταγμένους ὑπέκλεπτεν. ἐξέπεμπε γὰρ τῇ ἀντιθέτῳ δυνάμει ἀγγέλους διαγορευόντας ὡς οὐ κατὰ σκοπὸν δρᾶ τὸ ἀντίθετον ὄπλα κατὰ τῶν ἡδίκημένων περιβαλλόμενον, ὑπομιμνήσκων τὸ Περσικὸν τῆς Ὀρμίσδου τραχύτητος, τό τε τῶν ἐγχειρημάτων αὐτοῦ χαλεπώτατον, τά τε τῆς δυσσεβείας ἀθέμιτα, παρεδήλου τε τούτου τὸ ἀπιστότατον, καὶ ἀπλῶς τῶν ἡμαρτημένων Ὀρμίσδα μέγαν τινὰ καὶ πιθανώτατον κατάλογον 4.2.10 συνετάττετο· ἐς αἰεὶ γὰρ τὸ δυσμενές ἐστὶ φιλαίτιον, καὶ μικραῖς τισὶν ἀφορμαῖς μεγάλας οἶδε κορυφὰς ἐγκλημάτων 4.2.11 τεκταίνεσθαι. ἐπεὶ δὲ τούτων τὰ περὶ τὸν Φεροχάνην ἠκηκόει στρατεύματα, τὴν γνώμην μετέθετο καὶ νεωτερίζειν ἐγλίχετο, καὶ ἀθετεῖ τὸ τιμώμενον καὶ γεραίρει τὸ κακιζόμενον. καὶ ἦν αὐτοῖς οὐκέτι λοιπὸν τὰ τῆς τυραννίδος ἐγκλήματα, ἀλλ' ὥσπερ ἔννομός τις ἢ ἐγχείρησις ἀφορμὴν τῶν δρωμένων ἀπολαβοῦσα τὸ δίκαιον. 4.3.1 καὶ γοῦν ὁ Ζοαράβ (εἷς δ' οὗτος τοῦ Διλιμνιτικοῦ ἔθνους ἡγούμενος), οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Σαράμης ὁ νέος, τὸ τῆνικαῦτα μὲν καιροῦ τοῖς δορυφόροις τοῦ στρατηγοῦ καταλεγόμενος, ὕστερον δὲ τῶν τοῦ βασιλέως Χοσρόου σωματοφυλάκων ἐπιστατῶν, ἐτέρας ὀρεγόμενοι λήξεως τῆς τε μεταβολῆς τῶν πραγμάτων λίαν ἐκτόπως γλιχόμενοι συνωμοσίαν διέθεντο ἐξαπιναίως τε ἐπελθόντες ἀναιροῦσι 4.3.2 τὸν Φεροχάνην νυκτός,

ἀμύνοντος παντελῶς οὐδενός, οὗ δὴ γεγονότος, ἐς ἀρπαγὴν τῶν τοῦ στρατηγοῦ χρημάτων πάντες ἐτράποντο. ἦκε γοῦν πέμπτη ἡμέρα ἀγγελία τῷ Περσῶν βασιλεῖ τούτων δὴ τῶν ἔναγχος συμβεβηκότων τῷ στρατῷ 4.3.3 τηγῶ. καταπλαγεῖς τοιγαροῦν ἐπὶ τῇ τῶν κακῶν ἐπιδόσει Ὀρμίσδας ἀπῆρε τῆς Μηδίας, ἐν ἣ τὰς διατριβὰς ἐπεποίητο, καὶ τῇ Κτησιφῶντι προσομιλεῖ, τὰς τε περιλοίπους δυνάμεις ἀναλεξάμενος τῆς ἐς αὐτὸν περιφρουρᾶς διετίθετο, ὡς 4.3.4 ἐνῆν, τὴν φροντίδα. οἱ δὲ τῶν βασιλείων οἰκίητορες ἄστεων τούτων δὴ τῶν πεπραγμένων ἐν γνώσει γενόμενοι τὰς ψυχὰς ἐξεπλήττοντο, καὶ τῷ νεωτερισμῷ τῶν πραγμάτων ἐς τὰ μάλιστα τεθηπότες οὐκ εἶχον ὅ τι καὶ δράσωσιν· οἶδε γὰρ παράδοξον ἄκουσμα θολὸν ταῖς ψυχαῖς ἐξεργάζεσθαι καὶ τῇ ἀθρόα ἐνδημία ταῖς ἀκοαῖς ἐνιέμενον ἅπασαν ἀνατροπὴν 4.3.5 λογισμῶν ἐμπορεύεσθαι. ἡμέρα δὲ τρίτη, καὶ Βινδόην τὸν δέσμιον, τὸν Ἀσπαβέδου μὲν υἱόν, πρὸς γένος δὲ συνημμένον Χοσρόη, τῷ Περσῶν βασιλεῖ, ἐν χειροπέδαις τὴν εἰρκτὴν ἐνοικοῦντα καὶ ὑπὸ Ὀρμίσδου εἰκὴ ποινηλατούμενον ὁ Βεστάμ, ὃς ἀδελφὸς τούτου ἐτύγχανεν ὢν, τῆς φρουρᾶς 4.3.6 ὑπεξῆγεν, ὑπόντος οὐδενός τοῦ κωλύοντος. ἐπεὶ δὲ γαλήνη τῶν ἀτυχημάτων γέγονε τῷ Βινδόη, πλήθος οὗτος ἐκ τῶν περὶ τὸν Φεροχάνην εἰσβάλλει πρὸς τὰ βασίλεια ὑπὸ τρίτην 4.3.7 ἔω καὶ ἐντυγχάνει Ὀρμίσδα. οὗτος δὲ τὸν βασιλεῖον θρόνον περιεκάθητο, ἐσθῆς δ' αὐτῷ τύραννος ὁμοῦ καὶ βαρύτιμος, ἢ τε τιάρα χρυσοῦ τε καὶ λιθοκόλλητος, ἐνέρσει ἀνθράκων ἀπολάμπουσα τῇ λαμπρότητι, περιερεῖτο δ' αὐτῇ καὶ ὁ μαργαρίτης εἰς τὸ δασιλές· τό τε κράνος καταυγαζόμενος τό τε σμαραγδόχλοον ὥραν ἐκύμαιεν, ὡς μικροῦ δεῖν συναπολιθοῦσθαι τὸν θεατὴν ὀφθαλμὸν τῷ ἀκορέστῳ τῆς κατα4.3.8 πλήξεως. ἀναξυρίδες δ' αὐτῷ χρυσοποίκιλοι, ἔργα ὑφάντου χειρὸς μεγατίμια. καὶ τοσαύτην εἶχεν ἢ στολὴ τὴν τρυφήν ὀπόσην ἠβούλετο ἢ τῆς σοβαρότητος ἔφεσις. ἤρετο οὖν ὁ βασιλεὺς Βινδόην ὅπως τε αὐτῷ ἢ τῆς φρουρᾶς ἀπήντησεν ἀναχώρησις, τὰ τε τῆς τόλμης κινήματα, τῆς τε περιπόλου 4.3.9 δυνάμεως τί ἂν εἴη τὸ αὐτοσχέδιον. ὁ δ' εἰς εὐήκοον τοῦ βασιλέως ἐλοιδόρει τε καὶ ἐβλασφήμει ἐς τὸν Ὀρμίσδαν, οὐκ ἐχούσης τὸ λοιπὸν πύλην τῆς γλώττης διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀκοσμίας 4.3.10 παρρησίαν ἀκίνδυνον. μηδενὸς τοίνυν κατασυρίττοντος Βινδόου ἢ ὑπόντος τοῦ ἐπιπλήττοντος φειδοῖ τῆς βασιλικῆς τιμιότητος, ἤρετο τοὺς ἐν ἀξίᾳ τελοῦντας Ὀρμίσδας, εἰ τού4.3.11 τοις ἤδεται τὸ παρεστηκός. πάντων δὲ καταβοώντων Ὀρμίσδου, ὁ Βινδόης ἐλόμενος τῆς χειρὸς τὸν Ὀρμίσδαν ἐξανιστᾶ τοῦ θρόνου ἀπεγύμνου τε τὴν κεφαλὴν τοῦ διαδήματος, καὶ τοῖς 4.3.12 σωματοφύλαξιν ἐς φρουρὰν παρεδίδου. καὶ οὕτω τῆς τύχης τῆς περὶ τὸν Βινδόην ἀντιμεταβαίνουσης ὁ Ὀρμίσδας ἐξ ὧν ἔδρασεν ἔπασχεν, μαθὼν ὡς οὐ δεῖ λυμαίνεσθαι τοὺς οὐδὲν 4.3.13 ἀδικήσαντας. ὁ δὲ τούτου παῖς ὁ Χοσρόης καθαιρεθέντα τῆς βασιλείας τὸν Ὀρμίσδαν ἀκηκῶς, τοὺς ἠθάδας χώρους ἀπολιπὼν ἐπὶ τὸ Ἀδραβιγάνων τὴν ἀπόδρασιν ἐπεποίητο δέει τῶν συμβεβηκότων Ὀρμίσδα κινδύνων, ὑποτοπήσας μή πού 4.3.14 γε καὶ ἐς αὐτὸν τὰ τῆς συμφορᾶς σχοίη διάβασιν. ὁ μὲν οὖν Βινδόης ἰχνηλάτει τὰ τοῦ Χοσρόου κινήματα· ἐπεὶ δ' ἀνερευνημένῳ κατὰ νοῦν ἐχώρει τούτῳ τὰ πράγματα τοῦ τε Χοσρόου γέγονε κάτοχος, ἠξίου ἐπαναζεῦξαι τὸν παῖδα τὸν 4.3.15 βασιλεῖον θρόνον ληψόμενον. ὁ μὲν οὖν Χοσρόης ἐνέχυρον ὄρκον λαβὼν τῆς πιστώσεως ἐπανῆκεν ἐς τὰ βασίλεια. τῇ δ' ὑστεραία Ὀρμίσδας ἄγγελον ἐκ τῆς φρουρᾶς ἀποστειλάμενος παρεδήλου ὡς ἐθέλοι τὰ συνοίσοντα λέξειν τῇ Περσῶν πολιτείᾳ, τοὺς τε σατράπας ἠξίου ὡς αὐτὸν παραγενέσθαι καὶ τοὺς ἐν ἀξίαις τελοῦντας καὶ ὑπεροχαῖς τοὺς τε τοῦ βασιλέως σωματοφύλακας ἅπαντας· μηδὲ γὰρ περὶ μικρῶν τῶν λόγων 4.3.16 ὑπεῖναι αὐτῷ τὴν ὑπόθεσιν. τούτων τοιγαροῦν διαγγελθέντων τοῖς ἐξέχουσι τῶν βαρβάρων, ἐκκλησία πρὸς τὰ βασίλεια γίνεται. ὑπεξάγεται δὲ τῆς φρουρᾶς καὶ ὁ Ὀρμίσδας, ὅπως τοῖς ἐπηγγελμένοις αὐτῷ πέρασ προθήσοιτο. τοῦ τοίνυν ξυλλόγου συγκεκροτημένου

πρὸς τὰ ἀνάκτορα, Ὀρμίσδας ἐς μέσον ἐστὼς τῶνδε τῶν λόγων ἀπήρξατο. 4.4.1 "Ἄνδρες θεαταί, ἀλλ' εἴθε μὴ βασιλικῶν ἀτυχημάτων δημιουργοί μοι γέγονατε· οὕτω γὰρ οὐκ ἂν ἐκληρώσασθε βασιλέα δημηγόρον ἅμα καὶ δέσμιον. ἄνδρες νυνὶ μὲν γαῦροι πολέμιοι, τὸ δὲ πρότερον ὑπήκοοι καὶ μετὰ δέους πειθήνιοι. 4.4.2 ἄνδρες θεαταί, ἀλλ' εἴθε μὴ τηλικούτων κακῶν προήλθετε σήμερον ὑπηρέται καὶ μάρτυρες. εἰ συγχωρήσοι τὸ δάκρυον, 4.4.3 φωνὴν ἀφήσω προξενούσαν αὐθις τὸ δάκρυον· ὄρω γὰρ ὑμᾶς ἐπεντροφῶντας τοῖς ἀδικήμασι καὶ κροτοῦντας τῷ χεῖρι, τοῖς ὁδοῦσι δὲ τετριγότας, τοῖς δὲ προσώποις μυκτηριζομένους ὁμοῦ καὶ φενακίζοντας, ἐκχύτους τῷ γέλωτι, ἀσχέτους τοῖς ὄνειδίσμασιν, καὶ εἰ μὴ σφάλλομαι, παιγνίων ὑπόθεσιν ἔχοντας 4.4.4 βασιλείας νόμον αἰδέσιμον. πάρεστι γὰρ ὑμῖν ἐν μέσῳ προκείμενος ὁ πρὸ μικροῦ καθάπερ θεὸς προσκυνούμενος αἰχμάλωτος ὑπὸ τῶν πολλῶν ῥαπιζόμενος, ὁ ταῖς ἀλουργίαι περιρρεόμενος νῦν σεσηπότα ῥάκη περιβαλλόμενος, ὁ θρύψει χρυσοῦ καὶ μαργαρίτου κατακοσμούμενος νῦν σχοίνῳ σιδηροτεύκτῳ 4.4.5 ταλαιπωρούμενός τε καὶ κακουχούμενος, ὁ τὰς τρίχας εὐθετιζόμενος καὶ τοῖς μύροις καταπνεόμενος νῦν αἰσχίστως σκληραγωγούμενος καὶ τῷ ῥύπῳ καὶ τῇ κόνει τῇ τε λήμῃ τῶν ὀμμάτων καὶ τῇ συμπλοκῇ τῶν βοστρύχων κατηγριωμένος τὴν πρόσοψιν, ὁ τοῖς μυρίοις γένεσι τῶν ἐδεσμάτων κολακευόμενος νῦν ἀπόσιτος καὶ μικροῦ δεῖν καὶ τῶν τυχόντων σπανιζόμενος 4.4.6 ἄρτων, ὁ τοῖς χρυσορόφοις θαλάμοις ἐνδαιτώμενος κλίναις τε χρυσαῖς ἐμβλακευόμενος καὶ σισύραις λαμπραῖς ἐντροφῶν καὶ ἐφεστρίσι μεγαλοπρεπέσιν ἐγκαλινδούμενος νῦν ἐν εἰρκτῇ στενοχωρούμενος καὶ πρὸς τοῦδαφος κατερριμμένος, 4.4.7 μήτε λείψανα εὐτελῶν ἀμφιασμάτων περιφερόμενος. ὄρω δὲ καὶ τῶν προπατόρων τὸ κλέος προπηλακίζόμενον σήμερον ἐξ ὧν εἰς ἡμᾶς ἀνοσιουργοῦντες ἐδράσατε, οὓς ἐχρῆν ἀθανάτων τιμαῖς θεραπεύεσθαι ἐκ τῆς περὶ τοὺς ἀπογόνους ἰσοθέου 4.4.8 δορυφορίας προσαγομένης ὀσημέραι. ἐπεὶ δὲ καὶ φύσεως παρ' ὑμῖν θεσμὸς ἀνατέτραπται καὶ νόμοι κράτους ἠθέτηνται καὶ τάξεις μοναρχίας καταπεπάτηται καὶ δίκης ἠφάνισται πρυτανεύματα καὶ ἀντίδοσις τῶν βεβιωμένων φροῦδος καθέστηκεν, οὐκ ἐπιλήσομαι τῆς βασιλικῆς ἀρετῆς, ἀλλ' εὐνοία τῆς τοῦ γένους συστάσεως τὰ συνοίσοντα τῇ Περσῶν πολιτείᾳ 4.4. διέξειμι. ἄνδρες σατράπαι, καὶ ὅσοι περὶ τὸν βασιλεῖον τουτονὶ συνηθοῖσθητε χῶρον, κοινὰ κατὰ τῆς τυραννίδος στρατολογήσατε δόγματα, μὴ περιορῶντες ἐς τὸ λοιπὸν ἐπηρεάζεσθαι βασιλείαν ὑπερφυᾶ τε καὶ δυνατωτάτην, πρεσβυτιδά τε καὶ 4.4.10 φοβερωτάτην τοῖς τὴν οἰκουμένην οἰκοῦσιν ἀνθρώποις. εἰ δὲ μή, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσητε καὶ πολλῶν τροπαίων ὑπόθεσιν ἀνατρέψητε καὶ μεγίστης δόξης ἀκρώρειαν καταβάλητε μοναρχίαν τε δυσκαταγώνιστον διαρρήξητε, κάντεῦθεν τῆς εὐδαιμονίας στερηθήσεσθε Πέρσαι, τῆς ἐξουσίας ἀναιρεθείσης ὑμῖν, τῶν περὶ τῆς βασιλείας νόμων ἀθετηθέντων 4.4.11 διὰ τὸ τύραννον. ἀταξίας γὰρ στάσις πέφυκε πρόοδος, τὸ δ' ἄτακτον ἀναρχον, ἀναρχία δὲ λύσεως ἀφορμὴ ἐκ τυραννίδος λαβοῦσα τὴν γένεσιν· αὕτη τὴν πολυαρχίαν ὠδίνουσα τὰ προὑπηργμένα καλῶς κακῶς διατίθησιν, καὶ τῷ ἀνωμάλῳ τοῦ κράτους τῷ τε ἀσυμφώνῳ τῆς στάσεως τὸ ἐνιαῖον καὶ σύντονον τῆς ἀρχῆς διαλύσασα πάντα πάσχειν ἢ δρᾶν τοὺς 4.4.12 φιλοτυράννους ἠνάγκασεν. βασιλείας γὰρ σκάφος πολλοῖς τοῖς πηδαλίοις οἰακίζόμενον μικρά τις σπιλάδος ἐπιδρομὴ κατεβάπτισεν, περισχιζομένης τῆς κυβερνήσεως πρὸς τὰς τῶν πολλῶν ἀντιθέτους ἐπιβολάς, ἄλλοτε ἄλλου πρὸς τὸν οἰκεῖον 4.4.13 σκοπὸν ἐπειγομένου κυβερνᾶν τὸ ἀκάτιον. οὐκοῦν εἰ μὴ τοὺς τυράννους ἀπολικμήσητε, τὴν βασιλείαν δουλαγωγήσητε, καὶ παίγνιον τοῖς ἔθνεσιν ἔσεσθε τῷ ἀσυμφώνῳ τῆς τοῦ βίου 4.4.14 διαγωγῆς κατακληρωσάμενοι τὸ εὐάλωτον. ἔτι Βαράμ ἐν ποσίν, ἔτι τοῖς ὄπλοις ἀκκίζεται, ἔτι τῆς ὕβρεως ἔχεται στρατεύσας κατὰ τῆς Περσίδος τὴν μάχαιραν. τεθνάτω παρανάλωμα θηρίων

γινόμενος, μὴ τιμάσθω ὁ τούτου νεκρὸς τῆ ταφῆ, ἵνα μὴ ταῖς λαγόσι τῆς γῆς σηπεδόνα ψυχῆς βδελυρᾶς κατασπεύρητε. ἀπογυμνούσθω τὴν κεφαλὴν καὶ Χοσρόης τοῦ διαδήματος. οὐκ ἔστι βασιλικὸς τὴν ψυχὴν, οὐκ ἀρχικὴ διανοία κεκόσμηται, 4.4.15 οὐκ ἐξουσιαστικὸν τούτου τὸ φρόνημα. ἀκάθεκτός ἐστι ταῖς ὀρμαῖς, λυσώδης πέφυκε τὸν θυμόν, ἀφιλάνθρωπον αὐτῷ περιέχεται βλέμμα, οὐκ οἶδε νόμοις προνοίας σεμνύνεσθαι, τὸν τρόπον ἐστὶν ἀγέρωχος, τὴν ὄρεξιν φιλήδονος πέφυκεν, πάντα δευτέρα τίθεται τοῦ βουλήματος, οὐ παραδοκεῖ τὸ συνοῖσον, τὴν εὐβουλίαν οὐκ ἐναγκαλίζεται, τὸ φιλότιμον ἀποπέμπεται, τῆ φιλοχρηματία προσπλέκεται φίλερις ὧν καὶ 4.4.16 φιλοπόλεμος καὶ τῆς εἰρήνης ἀνόρεκτος. χειροτονήσω δὲ τῷ λόγῳ βασιλέα σήμερον ὑμῖν τὸ μειράκιον, ὃς παῖς ἐμὸς πέφυκεν ἀγαθός, ἀδελφὸς Χοσρόου τὴν φύσιν, ἀλλ' οὐκ 4.4.17 ἀδελφὸς τὴν προαίρεσιν. ἢ οὐκ εἰς μέγα τὰ Περσῶν περιήγαγον τάξεως, τῷ τῆς μεγαλοφροσύνης οἶακι τὸ Βαβυλώνιον διθύνων πολίτευμα; βάσανος δὲ τῶν λόγων Τοῦρκοι φορολογούμενοι, οἱ Διλιμνῖται καταθέντες μετὰ τῶν ὄπλων τοὺς ἀυχένας ἡμῖν, Ῥωμαῖοι πόλεις ἐπιφανεῖς ἀποβαλλόμενοι καὶ τὰς δευτέρας τύχας τῆ ἐκπτώσει τῶν πρώτων δακρύνοντες. 4.4.18 ταῦτα μὲν ἐγὼ ὁ πάντα δράσας καὶ πεπονθὼς διὰ τὸ τῆς τύχης εὐμετάβολόν τε καὶ ἄστατον. ὑμῖν δὲ ἐν ἐξουσίᾳ τὸ ἔχεσθαι τὴν τοῦ συνοῖσοντος ἔφεσιν, ἢ καταμελήσαντας τοῦ καλοῦ τὰς δευτέρας φροντίδας ἀποδοκιμάζειν καὶ τῷ μεταμέλω τῶν ἡμαρτημένων πρὸς τὰ ἐν ποσὶν ὅ τι καὶ πράξατε διηπορηκότας ὀδύρεσθαι." 4.5.1 "Ὅτε τοίνυν ἀπέρρει Ὀρμίσδα τὰ τῆς διαλέξεως νουθε-τήματα, Βινδόης ὁ Πέρσης βρασματώδη συστησάμενος γέλωτα ἀπεσκοράκιζεν Ὀρμίσδου τοῦ διαλόγου τὴν ἔκθεσιν, ἐς μέσον δὲ ἀνιστάμενος τάδε που τῷ ξυλλόγῳ παρέθετο. 4.5.2 "Ἄνδρες ὁμόφυλοι καὶ σύμμαχοι καὶ μισοτύραννοι, ἀλλ' εἰ μὴ νομοθετούντων ἔτι τυράννων ἀνέχεσθε. ἀδικεῖ καὶ 4.5.3 νῦν ιδιωτεύων ὁ τύραννος, ἔτι τῶν λόγων τὸ κράτος ἀμπέχεται καὶ προστάττειν διεγχειρεῖ καὶ βασιλεύει δημηγορῶν καὶ θεσμοθετεῖ ἐπὶ βήματος καὶ κατηγορεῖ στρατηγῶν ἀπο4.5.4 δοκιμάζει τε βασιλείαν καὶ χειροτονεῖ τὸν μοναρχήσοντα, καὶ πάντα πάρεστιν αὐτῷ ἐν ποσὶν ὅποσα οὐδὲ τὸ τῶν ἐνυπνίων φιλότιμον δωρεῖσθαι τοῖς ἀπατωμένοις δεδύνηται, μήτε τοσοῦτον ἐννοηθῆναι δυνάμενος, ὡς οὐ πέφυκεν ἐν συμβούλων μοίρα γνωρίζεσθαι τοὺς μὴ τὰ περὶ ἑαυτῶν διαθεμένους 4.5.5 ἐπιδεξίως τοῖς πράγμασιν. πόθεν οὖν ἡμῖν ἐνέχυρον τῆς εἰσηγήσεως καταθήσει λίαν ἐδραῖον καὶ ἀξιόχρεων; ἢ τὴν ἑαυτοῦ τύχην κατεγγυᾶν ἡμῖν ἐσοφίστευσεν ἐθέλων ἡμᾶς συνδεσμίους θεάσασθαι καὶ τῶν αὐτῶν παθημάτων κοινωνοὺς ἀνευθύνους; οὐ γὰρ τῶν ἐκείνῳ πεπλημμελημένων 4.5.6 μετέσχομεν τυραννόμενοι. πῶς δὲ κατὰ τυραννίδος γλῶτταν κεκίνηκεν ὁ μηδένα νόμον Περσῶν καταλιπὼν ἀτυράννητον, ὁ ληστρικώτερον ἄρξας καὶ τὴν ἐξουσίαν κιβδηλεύσας τῆ βία, ἐπομβρήσας δὲ τοῖς φόνοις παρὰ πάντα τὸν τῆς ἡγεμονίας καιρὸν καὶ μικροῦ δεῖν τὸν Τίγριν ἀποχερσώσας τοῖς σώμασιν, ὁ τοῖς τάφοις εὐθηναίαν πραγματευσάμενος καὶ τοῖς αἵμασι καταπαίνων τὴν μάχαιραν καὶ σπάνιν ἀνθρώπων ἐμπορευόμενος, ἵνα τὴν κακίαν ἐξ ὀλιγανδρίας ὠχυρωμένος 4.5.7 ἀθάνατα τὰ τῆς τυραννίδος ἀποκληρώσεται. παίδων γνώμης ἐστὶ δαιτητῆς ὁ μὴ ταῖς ἑαυτοῦ πράξεις δεδικακῶς τὰ συμφέροντα. ἄπαγε τῆς ἀτοπίας, Ὀρμίσδα. οὐ σοφιστεύουσι μετὰ καθαίρεσιν τύραννοι· οὐ νομοθετοῦσι γεγονότες ὑπήκοοι· 4.5.8 οὐ συμβουλευοῦσι κατακριθέντες τὸν θάνατον. ἐπεὶ τοίνυν τῶν ὑπηκόων οὐ πρόσεστί σοι τὸ λοιπὸν τυραννεῖν, ἐπήρεια κατὰ τῶν παίδων ὁ δειλαιὸς ἐμμελετήσας ἀδικεῖν τῷ νεωτέρῳ τὸν πρεσβύτερον εἴλου, ἵνα μὴ σχοίη ποτὲ τὰ τῆς σῆς ἀδικίας 4.5. ἀνάπαυλαν. τὸ Τουρκικὸν ὑποφόρους τελεῖ· ἀλλ' οὐ τῆς σῆς ἀγγινοίας ταῦτα πέφυκε μελετήματα· ταῦτα προνοίας ἔργα καὶ θανατῶντες Πέρσαι ἀρεταί τε στρατηγῶν καλῶς 4.5.10 ἐτεκτῆναντο. πόλεις καὶ ἄστεα τὸ Ῥωμαϊκὸν

ἀπεδύσατο· ἀλλ' οὐ πεισθήσονται Πέρσαι· οὐ γὰρ τὰ πράγματα τοῖς λόγοις συνδιατίθενται. ἢ οὐχὶ θυραυλοῦσιν ἡμῖν τὸν πόλεμον παίζοντες καὶ φιλεπίδημον φόνον κατασπιλάζοντες περὶ τὴν Περσικὴν ἀναχέονται φάλαγγα; καὶ τὸ κωλύσον οὐκ ἔστι 4.5.11 διὰ τὸ σὸν φιλοπόλεμον. πλήρεις οἱ σοὶ θησαυροὶ τοῦ χρυσοῦ· ἀλλὰ καὶ τῶν ὄδουρων αἱ πόλεις τε καὶ οἱ θάλαμοι ἀγροὶ τε καὶ αὐλῶνες καὶ γήδια, καὶ μιᾶς συμφορᾶς πᾶσα κεκοινώνηκε τύχη, ἵνα δυστυχεστάτης αὐτὸς εὐδαιμονίας 4.5.12 ἐμφορηθεῖς ὑπὸ τῶν χρημάτων καταρδευόμενος. ἄπιθι λοιπὸν ἐκποδῶν τῶν σῶν ἀδικημάτων παρασχόμενος δίκην. ἐνὸς ἀνθρώπου φθορὰ σωφροσύνης ἔστω διδάσκαλος, καὶ τοῦτο νόμος ἔστω λίαν ἐπιεικῆς τοῖς μετὰ ταῦτα σωτήριος· οὐ γὰρ ἀλαζονείας τρυφήν, ἀλλ' ἀνεπονείδιστον οἰκονομίας ὑπεροχὴν ἢ τῆς βασιλείας ἀναγόρευσις ἐπαγγέλλεται." 4.6.1 Ὁ μὲν οὖν ξύλλογος κατεκελάδει Ὀρμίσδου, ὑβρίζοντες ἐς αὐτόν, καὶ τῶν λόγων τὴν παρρησίαν ἀπεφαιλίζοντο, ἐτράποντο δ' ἐς τὰ μάλιστα ἐς θυμόν, κυνοφθαλμιζόμενοι τε παρεδριμύττοντο, τοῦ θράσους ἀγάμενοι τὰ φύσιν 4.6.2 ματα. καὶ πολλῇ τῇ ἐκχύσει τοῦ ἐρεθίσματος ἄγουσιν εἰς μέσον τὸν παῖδα Ὀρμίσδου, τὸ μεираκίον ἐκεῖνο τὸ δύστηνον, εἶτα ἀποσφάττουσί τε ὀρώντος Ὀρμίσδου πάντα τῇ ὀργῇ 4.6.3 χαριζόμενοι. ἀτὰρ μὴ μέχρι τούτου τοῖς κακοῖς ὑπόθεσιν παρεχόμενοι καὶ τοῦ Ὀρμίσδου τὸ γύναιον ἐς μέσον παραστησάμενοι ἀπὸ τῆς κύστεως τεμαχίζουσιν, κακῶς δικαζούσης 4.6.4 τῆς μαχαίρας τοῖς μέλεσιν. τὸ μὲν οὖν γύναιον ἅμα τῷ κατηθλιωμένῳ παιδί οὕτω τὸν βίον ἐν ἐπισήμῳ θεάτρῳ καταστρεψάμενον τραγωδίας ὑπῆρχεν ὑπόθεσις· ἐπεὶ δὲ τῆς δυστυχῆς ἱστορίας γέγονεν Ὀρμίσδας ἀπαράγραφος μάρτυς, κληροδοτεῖται τὴν τύφλωσιν, καὶ τοῦτο πῶς ἦν αὐτῷ τῶν 4.6.5 συμφορῶν ἐπιμύθιον. περόνας γὰρ σιδηρᾶς ἀνθρακεύσαντες καὶ μάλα καρτερῶς ταύτας συνουσιάσαντες τῷ πυρὶ ἐπὶ τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων ἐπέβαλλον, οὕτω τε τῷ μύδρῳ τὸν Ὀρμίσδαν μετὰ βασάνων τιβίζοντες νύκτα κατ' αὐτοῦ τὸ λοιπὸν διὰ παντὸς ἐψηφίζοντο, ὑποτοπήσαντες μὴ πῶς διαδράσειε καὶ πράγματα παράσχοιτο τῇ Περσῶν πολιτείᾳ, ἔναυλον τὴν μνήμην κατέχοντες τῶν ὑπὸ Καβάδου τελεσιουργηθέντων 4.6.6 των, ὀπηνίκα τὰ Περσικὰ σκῆπτρα κατέθετο. ὁ Καβάδης γὰρ οὗτος πατὴρ μὲν ἐγγόνει Χοσρόου, τοῦ πάλαι Περσῶν βασιλεύσαντος, ἐπεὶ δὲ παλαμναῖός τις ἦν τὴν τε ἐξουσίαν πρὸς βίαν περιεβάλετο καὶ ἐς τυραννίδα τὰ τῆς βασιλείας μετέβαλεν, τῆς ἀρχῆς αὐτὸν παραλύουσι Πέρσαι ἐν εἰρκτῇ τε ἐναποθέμενοι τοῖς τῆς ταλαιπωρίας τιθνηῖσθαι κόλποις 4.6.7 παρέδοσαν. τούτου τὸ γύναιον τὰς εἰσόδους παρ' αὐτὸν θαμὰ τε καὶ συχνῶς ἐπεποίητο ὁσημέραι ἐθεράπευέ τε διακονούμενον καὶ ταῖς εἰσηγήσεσιν ἐψυχαγῶγει ἐμφρόνως φέρειν 4.6.8 τῆς ἀπαισίου τύχης τὰ δράματα. ὁ μὲν οὖν ἐφεστηκὸς τοῦ φρουρίου, ὃς ταγματάρχης τε ἦν καὶ στίφους στρατιωτικῆς ἐπιστάσιαν ἐκέκτητο, τοῦ γυναιίου καταπίπτει ἐς ἔρωτα. ὁ οὖν Καβάδης τοῦτο ἀκηκῶς παρενεγύα τῇ γυναικὶ ἐς ταῦτὸν εὐνῆς τῷ φρουρᾶρχῃ γενέσθαι καὶ φέρειν τῆς τύχης 4.6. ἅπασαν σπιάδα προσπίπτουσιν. οὐδὲ γὰρ γεγονότος ἔκλυτος ἦν ἡ φρουρά, τό τε σύντονον τῆς διαφυλακῆς ἐκεχαύνωτο, καὶ δουλαγωγεῖται τῇ ῥαθυμίᾳ τὸ ἄγρυπνον. ἐντεῦθεν ὁ Καβάδης μεταβολὴν τῶν ἐνοχλούντων ἐμπορευσάμενος καὶ τὴν ἐσθῆτα τοῦ γυναιίου ἀμφιασάμενος τῆς εἰρκτῆς ἐξεχώρησε καταλείψας τὸ γύναιον τὴν αὐτοῦ στολὴν ἀμπεχόμενον. 4.6.10 Σεώσην τοίνυν δοκιμώτατον φίλον παραλαβὼν τοῖς ἔθνεσι τῶν Οὐννων προσομιλεῖ, οὓς Τούρκους πολλαχοῦ πού ἡ ἱστορία ἐγνώρισεν. εἶτα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Ἐφθαλιτῶν φιλοφρονώτατα ξενισθεῖς δυνάμεις τε ἀξιολογώτατας περιβαλόμενος, μάχη τῶν ἀντιπάλων κεκρατηκῶς ἀπολαμβάνει τὸ 4.6.11 κράτος ἀναζεύξας πρὸς τὰ βασίλεια. ὁ μὲν οὖν Καβάδης ἀντιταλαντεύων Σεώση τῷ τῆς φιλίας θεσμῷ τὴν ἀντίδοσιν ταῖς ὑπεροχαῖς τῶν ἀρχῶν τοῦτον ἐλάμπρυνε δίκας ὑπὸ τῶν ἡδικοκῶτων ὠμότατα εἰσπραξάμενος. ταῦτα γοῦν ταῦτα οἱ τῶν Περσῶν σατράπαι διανοοῦμενοι

έκκορακίζουσι τὸν Ὀρμίσδαν. 4.7.1 ὅτε γοῦν τῷ ξυλλόγῳ ἅπαντα τὰ πρὸς ὄργην ἐπεπέραστο, ἀνάγεται Χοσρόης ἐπὶ τὸν βασιλείον θρόνον, τῇ τε ἀψίδι τῇ χρυσῇ παρεστῶς, ὡς ἔθος Πέρσαις ἀναγορεύεσθαι, προσεκυνεῖτο βασιλικώτατα καὶ ταῖς εὐφημίαις τὰ ὧτα 4.7.2 περιεκλύζετο. ὁ μὲν οὖν ἄχρι τινὸς τὸν πατέρα περὶ τὴν φρουρὰν ἐφιλοφρονεῖτο παρηγορούμενος τῆς τε βασιλικῆς ἐστίασεως μέτοχον ἐπεποίητο, πέμπων ὡς αὐτὸν ἐν λεκανίσι χρυσαῖς μυττωτοὺς καὶ κῶλα θήρας βασιλικῆς, βουβαλίδων τε καὶ δορκάδων καὶ ὄνων ἀγρίων τῶν μελῶν τὰ ἐπίσημα, ἀνθοσμίας τε οἴνους καὶ ποικίλων προπομάτων κατασκευάς, ἄρτους τε εὖ πεπεμμένους καὶ γάλα καὶ λάγανα καὶ ὅποσα ἄλλα γαστριζομένοις τυράννοις δορυφορεῖται ἐς τραπέζης 4.7.3 πανήγυριν. ὁ δ' Ὀρμίσδας ἀπεδοκίμαζε τὸ τοῦ βασιλέως φιλότιμον καὶ λίαν κενταυρικῶς ἐλοιδορεῖτο τοῖς διακονουμένοις αὐτῷ· ὠβέλιζε γὰρ εἰκότως οἰκτειρμὸν ἐπονείδιστον ἀποπομπούμενος ὕβριν ὑποκρινομένην εὐσέβειαν. τοῦτό τοι καὶ ἀποτερματίζει τῷ Ὀρμίσδᾳ τὸν θάνατον· τυμπάνοις γὰρ κατὰ τῶν λαγόνων παιόμενος καὶ ῥοπάλοις τοὺς ἐν τῷ τραχήλῳ σφονδύλους συνθλῶμενος καταλύει τὸν βίον πικρὸ 4.7.4 τατα. ὁ δὲ Χοσρόης τηλικούτῳ μύσει τὰ τῆς βασιλείας βεβηλώσας προαύλια ἐπιβατήρια τοῦ κράτους ἐπανηγύρισε χρυσῷ τε πολλῷ ἐφιλοτιμεῖτο τοὺς ἐπιφανεστάτους τῆς Περσῶν βασιλείας τῆς τε φρουρᾶς ὑπεξῆγε τὰ πλήθη, κατειρωνευόμενος ἐντεῦθεν οὐκ ἔσεσθαι τῆς πατρώας ἀπανθρωπίας διὰ 4.7.5 δοχος. ἕκτη δ' ἡμέρα, καὶ δι' ἐπιστολέως μετεπέμπετο Βαράμ γενέσθαι ὡς αὐτὸν καὶ δώροις βασιλικοῖς μεγατιμίοις ἐτιθάσενε τοῦτον καταθέσθαι τὸ τύραννον, ὑπισχνεῖτο δὲ καὶ τὴν δευτέραν τοῦ κράτους ἀπονεῖμαι ἀξίαν αὐτῷ τοῖς τε προημαρτημένοις διαλύσασθαι ἐνέχυρόν τε τῆς ὁμολογίας ὄρκον 4.7.6 μεσίτην παρέχεσθαι. ὁ δὲ Βαράμ ταῖς βασιλικαῖς ἐντετυχηκῶς συλλαβαῖς τοῖσδε τὸν Χοσρόην ἠμείψατο γράμμασιν· ἤδη γὰρ παραθήσομαι καὶ αὐτὴν τὴν τοῦ Βαράμου ἐπὶ λέξεως σύμφρασιν. 4.7.7 "Βαράμ, φίλος τοῖς θεοῖς, νικητῆς, ἐπιφανῆς, τυράννων ἐχθρός, σατράπης μεγιστάνων, τῆς Περσικῆς ἄρχων δυνάμεως, ἔμφρων, ἡγεμονικός, δεισιδαίμων, ἀνεπονείδιστος, εὐγενής, εὐτυχής, εὐεπίβολος, αἰδέσιμος, οἰκονομικός, προνοητικός, 4.7.8 πρᾶος, φιλόανθρωπος, Χοσρόη τῷ παιδί Ὀρμίσδου. τὰ γραφέντα παρὰ τῆς ἑλλειποῦς ὑμῶν καὶ μικροτάτης συνέσεως ἐδεξάμην καὶ τὰ σταλέντα παρὰ τῆς σῆς τολμηρᾶς ἐγχειρήσεως οὐκ ἀπεδεξάμην· ἔδει γὰρ μῆτε γράμμασι μῆτε δωρήμασι βασιλικοῖς χρήσασθαι ὑμᾶς πρὸς ἡμᾶς, καὶ μάλιστα οὕτως ἀτάκτου τῆς σῆς χειροτονίας προελθούσης κατὰ τὴν Περσικὴν πολιτείαν, καὶ μῆτε τῶν εὐγενῶν καὶ ἀξιολόγων συμψήφων γενομένων τοῖς ἀτακτοτέροις καὶ δυσγενεστέροις 4.7. ἀνθρώποις. ἵνα μὴ οὖν τοῖς πατρώοις περιπέσης κινδύνους, τὸ μὲν διάδημα ἐν ἱεροῖς ἀποθέμενος τόποις τῶν βασιλικῶν τόπων ὑπέξελθε, τοὺς δ' ἐπὶ πταίσμασιν ἐαλωκότας ἐν εἰρκτῇ αὐθις ἀποθέσθαι τοὺς τὰ ὁμοία σοι τετολμηκότας ἀναγκαῖον· 4.7.10 οὐδὲ γὰρ ἐστὶ τῆς σῆς δυνάμεως ἴδιον ἀνεξετάστως τοὺς κακούργους ἀνθρώπους παραλῦσαι τῆς πρεπούσης αὐτοῖς 4.7.11 παρὰ τῶν νόμων ἐπεξελεύσεως. ταῦτα δὲ ποιήσας ἐλθὲ πρὸς ἡμᾶς, καὶ κλιματάρχης τῆς Περσικῆς πολιτείας παραυτίκα γενήσῃ. ἔρρωσο, φρονῶν τὰ συμφέροντα. εἰ δὲ μή, προγονικῶς διαφθάρηθι." 4.8.1 Τοῦ δὲ γραμματηφόρου συντόνῳ κινήσει τινὶ θᾶττον παραγεγονότος εἰς τὰ βασίλεια καὶ τὸ πτυκτίον τῶν ὑπὸ Βαράμου συγγεγραμμένων τῷ βασιλεῖ παρακομισαμένου, τῇ ἐπαύριον ἅπαντας εἰσκαλεσάμενος ὁ τοῦ Περσικοῦ βασιλεὺς εἰς ἐπήκοον τῶν συνεληλυθότων παρεγύμνου τὰ ὑπὸ Βαράμ 4.8.2 σοβαρῶς γεγραμμένα. οἱ δὲ σατράπαι καὶ οἱ ἄλλοι ταῖς τῶν ἀξιομάτων τύχαις καταλαμπόμενοι ἐδεινοπάθουν ἐπὶ τοῖς ἐκτόπως τετολμημένοις τῷ Βαράμ, τὸν δὲ βασιλέα πρὸς ὄργην ἐξεβάκχευον κοινὸν τῆς Περσίδος τύραννον ἐς τὸ 4.8.3 φανερόν ἐκείνον αὐτὸν τὸν Βαράμ γράφοντες. ὁ δὲ

βασιλεύς ὁ Βαβυλώνιος δεδιὼς μὴ ταῖς ἀπειλαῖς τῶν λόγων ἐκτραχύνῃ τὸν τύραννον πρὸς τὸ ἀπειθέστερον, κρύπτει μὲν παρ' ἑαυτῶ τὸ δοκοῦν, καὶ ὡσπερ ὑπὸ παραπετάσματι τῷ ἐπιπλάστῳ τῆς κολακείας τὴν τοῦ Βαράμ ὑποκλέπτων δευτέραις ἀξίωσιν καθυφεῖναι τοῦ ὄγκου τὸν ἀντιπράττοντα, τάδε πως ἐν 4.8.4 βιβλίῳ ἐγχαράξας αὐτῷ. οἶμαι δ' οὐκ ἀναξιόλογον καὶ αὐτὴν τὴν συνθήκην προθεῖναι τῆς λέξεως, ἵνα τῷ ἀμεταμόρφῳ τῆς τῶν πραγμάτων ἐκθέσεως ἀθόλωτα τὰ τῆς ἀληθείας ἀρύσονται οἱ ξένων καὶ ἀκορέστων ἀφηγημάτων κατορεγόμενοι. 4.8.5 "Χοσρόης, βασιλεὺς βασιλέων, δυναστευόντων δεσπότης, κύριος ἐθνῶν, εἰρηνάρχης, τοῖς ἀνθρώποις σωτήριος, ἐν θεοῖς μὲν ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ αἰώνιος, ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις θεὸς ἐπιφανέστατος, ὑπερένδοξος, νικητὴς, ἡλίῳ συνανατέλλων καὶ τῇ νυκτὶ χαριζόμενος ὄμματα, ἐκ προγόνων ἐπίσημος, βασιλεὺς μισοπόλεμος, χαριστικός, ὁ τοὺς Ἄσωνας μισθούμενος καὶ τὴν βασιλείαν Πέρσαις διαφυλάττων, Βαράμ, 4.8.6 στρατηγῷ Περσῶν, ἡμετέρῳ δὲ φίλῳ. ὑπομνηστικὸν τῆς πολυθρυλήτου ὑμῶν ἀνδρείας ἐδεξάμεθα, καὶ γνόντες ὅτι ὑγιαίνετε ἐχαροποιήθημεν. τινὰ δ' ἐν τῇ ἐπιστολῇ ῥήματα παρετέθησαν, ἃ ἐκ τῆς σῆς οὐκ ἐγεννήθησαν καρδίας· ἀλλ' ἴσως ὁ τοῦ γράμματος ὑπουργὸς οἴνω πολλῷ μεθυσθεὶς καὶ ὕπνῳ ἀμέτρῳ περιβληθεὶς μάταια καὶ ἀλλόκοτα ἐνύπνια 4.8.7 συνεγράψατο. ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ δένδρα ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τὰ ἱμάτια ἀπεδύσαντο, καὶ οὐκ ἰσχύουσι τὰ ἐνύπνια, διὰ τοῦτο οὐκ ἐταράχθημεν. ἡμεῖς δὲ καὶ τὸν βασιλεῖον θρόνον καλῶς ἀπελάβομεν καὶ τὰ νόμιμα Πέρσαις οὐκ ἀνετρέψαμεν, τοὺς δ' ἐκ φυλακῆς διασωθέντας πάλιν φυλακῆς οὐ πείρωμεν· 4.8.8 οὐ γὰρ πρέπει βασιλέως δωρεὰν χηρεύειν δυνάμεως. τὸ μὲν οὖν διάδημα ἐπὶ τοσοῦτον τεθαρρήκαμεν μὴ ἀποτίθεσθαι, ὡς ἐλπίζειν ἡμᾶς, καὶ εἴπερ ἄλλοι εἰσὶ κόσμοι, κάκεινων βασιλεύειν. ἐρχόμεθα δὲ πρὸς σὲ βασιλικώτερον, ἢ λόγοις πείσοντες ἢ τοῖς ὄπλοις καθυποτάζοντες. ἐὰν θέλῃς εὖ ἔχειν, φρόνει τὰ δέοντα. ὑγίαινε, ἐσόμενος ἡμῶν ἄριστος σύμμαχος." 4.1 "Ὅτε γοῦν ταῦτα ἐπεπόμφει ὁ βασιλεὺς τῶν Μήδων τῷ τυράννῳ Βαράμ, αἱ δυνάμεις πάντοθεν ἠρانیζοντο. συλλέγει τε τὸ ὀπλιτικὸν τοὺς τε περὶ τὸ Ἀδραβιγάνων τοὺς τε ἐπικαθημένους τοῖς μέρεσι τοῦ Ζαβᾶ ποταμοῦ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνὰ τὴν Νίσιβιν στρατοπεδευομένους ἀνελέξατο ὡς τάχος. 4.2 καὶ δῆτα ὀπηνίκα τὰς ἐπισωρευθείσας αὐτῷ δυνάμεις εἰς ἓνα ἐπεστοίχισε χῶρον χρήμασι φιλοφρονησάμενος, τότε ἄρ' ἡγεμόνας προΐστησιν, τὸν μὲν Σαράμην τοῦ δεξιοῦ ἐπιστατεῖν παρακελευσάμενος στίφους, Ζαμέρδην δὲ τοῦ εὐωνύμου κλίτους προστάττει ἡγήσασθαι, τὸν δὲ Βινδόην τὴν μέσσην περιβάλλεσθαι φάλαγγα τῶν τε ὀπισθοφυλάκων ἀντέχεσθαι παρε4.3 κελεύετο. ἀπάρας τοίνυν ἐκ τῶν βασιλείων ὁ Περσῶν βασιλεὺς προσομιλεῖ πεδίῳ τινί, ἐν ᾧ ποταμὸς περιεκέχυτο ἑκατέρας 4.4 δυνάμεως διαρρέων μεσαίτατος. ἐπὶ τῶν ὄχθων τοίνυν τοῦ ποταμοῦ ἑκατέρας στρατιᾶς ποιησαμένης τὴν σύστασιν, καὶ πολλῶν λόγων ἀπὸ τε Χοσρόου καὶ Βαράμ διαπορθμευομένων ἀπὸ πρώτης ἕω μέχρις ἐσπέρας ἐπιτολῆς, καὶ τῆς διαλέξεως εἰς ἀέρα χεθείσης, καὶ μηδαμῆ μηδαμῶς εἰρηναίας λήξεως κληρωσαμένης ἀποπεράτωσιν, ὁ πόλεμος ἐκαττύετο, ἢ τε μάχη 4.5 ἐκνοφόρει μεγάλων κακῶν ἐπιφοίτησιν. τοίνυν ἐκδρομαί τε ἤδη ἐγίνοντο ἀκροβολισμοί τε, καὶ ταῦτα δὴ ταῦτα τὰ τῆς παρατάξεως προπύλαια φιλοπόλεμα. ὁ μὲν οὖν Βαράμης τάφρον περιεβάλετο τὰ τε ἄλλα τὰ εἰς ἀσφάλειαν τῆς μαχίμου 4.6 δυνάμεως ἐτεκταίνεται· ὁ δὲ Χοσρόης οὐ θαρρῶν χάρακα ἐν πεδίῳ περιστοιχίσασθαι ἡμέρας μὲν διατελούσης πολεμῶσιν ὡσπερ πως ὑπεφαίνεται, νυκτὸς δ' ἐπιούσης εἴσω τῆς πόλεως τὰς δυνάμεις περιεφρούρει συγκλείσας. ἐντεῦθεν οὐκ εἰς ὀλίγην καταπεπτῶκει ἀθυμίαν τὰ περὶ τὸν Χοσρόην στρατεύ4.7 ματα. ὁ δὲ Βαράμ, ὅτε κατάδηλος ἢ τῆς ἀντιθέτου δυνάμεως γέγονε που δειλία, ἐθάρρησε λοιπὸν μὴ κλέψαι τὸν πόλεμον· οὐς γὰρ ἐνῆν βιάσασθαι ἐς τὸ φανερόν, τούτους οὐκ ἐδοκίμαζε

τὴν ἀπάτην καταϊτιάσασθαι καὶ θόλον τοῖς 4..8 θριάμβοις διὰ τὸν δόλον παρέχεσθαι. ὁ δὲ Χοσρόης ὑπολαβὼν τινὰς συνδιατίθεσθαι τοῖς ὑπὸ τοῦ τυράννου διεγχειρουμένοις φόνω διεχρήσατο τούτους. δευτέρα δ' ἡμέρα τὰς περὶ αὐτὸν δυνάμεις καταβεβλημένας τὰς ψυχὰς ἐωράκει. διὰ τοι τοῦτο πρὸς ἀπόδρασιν εἶδε τὴν τε ἀποφυγὴν τοῖς 4.. ἀμφ' αὐτὸν γυναίκοις προκατειργάζετο. οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων διακειμένων, ἑβδόμη ἡμέρα, καὶ ὁ Βαράμ, οὐκ ἐθέλοντος Χοσρόου πρὸς παράταξιν ἀπαντῆσαι, νυκτομαχίαν ἐν σκοτομήνῃ συνίστησιν ἐπιπίπτει τε τοῖς περὶ τὸν Χοσρόην στρατῷ 4..10 τεύμασιν. φοβερᾶς τοιγαροῦν οὔσης τῆς καταπλήξεως, μεγάλου τε θορύβου ἑξαπιναιίως φοιτήσαντος, τῆς τε θραύσεως πρῶτα τοῖς νωτοφόροις ζώοις ἐπιφερομένης ὑπὸ τῶν πολεμίων, εἶτα καὶ πρὸς τοὺς συμμαχοὺς Χοσρόου μεταβεβηκότος τοῦ φόνου, πολλῶν τε ἀναιρεθέντων, μετατίθεται τὴν γνώμην τὸ μάχιμον αὐτομολεῖ τε πρὸς τὸν Βαράμ καὶ ταῖς 4..11 ἀμφ' αὐτὸν δυνάμειν ἀναμίγνυται. ὁ μὲν οὖν Χοσρόης τὴν ἀκώρειαν τῶν δυστυχημάτων φέρειν οὐκ ἔχων, ἢ ποδῶν εἶχε δυνάμει, διαδιδράσκει τὸν μέγαν τοῦτον καὶ παραδοξότατον κίνδυνον μετὰ τινῶν εὐαριθμητῶν ὑπασπιστῶν. 4.10.1 καὶ οὕτω τῆς βασιλείας ἐκπεπτωκὼς τὴν Κτησιφῶντά τε καταλιπὼν καὶ τὸν Τίγριν διανηξάμενος ποταμὸν διηπορεῖτο ὅτι καὶ δράσειεν, τῶν μὲν πρὸς τὸ Σκυθικὸν τὸ ἔθνος, οὓς Τούρκους λέγειν εἰώθαμεν, γενέσθαι εἰσηγησαμένων αὐτῶ, τῶν δ' ἐν τοῖς Καυκασίοις ἢ Ἀτραπαϊκοῖς διασώζεσθαι 4.10.2 ὄρεσιν. οὕτω μὲν οὖν ἡμηχάνει ἐκεῖνος ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ τῶν παραινέσεων. τοιγαροῦν κομιδῇ ἐπιεικῶς ἀνατίθησι τῶ ἐπὶ πάντων θεῶ τὰς ἡνίας τῆς ἀποδράσεως· εἶς τε τὸν οὐρανὸν ἀποβλέψας καὶ τοῦ δημιουργοῦ εἰς ἔννοιαν γεγονὼς ἀγνωμονῶν τε τοὺς ἐπιπλάστους θεοὺς τῶ τε Μίθρα μηδὲν τι τῆς ἐλπίδος προσενεγκάμενος εἰκότως ἡμαύρωσε τὸ τῶν κινδύνων ὀξύρροπον, καὶ τὴν πίστιν μεταβαλόμενος μεταβάλλει 4.10.3 καὶ τὴν τύχην πρὸς δεξιότητα. τῶ μὲν οὖν χαλινῶ χαίρειν εἰπὼν τὰς τε εὐθετιζόμενας ἡνίας παρακρουσάμενος ἡξίου ὑπὸ τῆς ἵππου ἰθύνεσθαι τὸν τε ἐπιβάτην ὑπὸ τοῦ ἐποχοῦντος κυβερναῖσθαι πρὸς τὰ συμφέροντα, θεῶ καὶ ἵππῳ τὰς κρίσεις πεπιστευκῶς τῶν ἐκβάσεων· οὕτω γὰρ ἠυδόκησεν ὁ καιρὸς μεγάλην ἀποσχεδιάσαι τῶ κόσμῳ πραγμάτων ὑπόθεσιν. 4.10.4 ἢ μὲν οὖν ἵππος ἐκεῖνη ἢ βασιλείος ἤγε τὸν ἐπιβάτην φυγάδα ἀνά τὴν ἔρημον. ταύτην δὲ διανύσας καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν παραμείψας τῶ Ἀββαρέων καὶ Ἀνάθων πλησιάζει φρουρίοις· ταῦτα δ' ὑπὸ τὸ Περσικὸν ἐφορολογεῖτο πολίτευμα. ἀπάρας δ' ἐντεῦθεν Χοσρόης ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸ 4.10.5 Κιρκήνσιον ἐχόμενα πόλεως. δέκα δὲ σημείοις ἀγρᾶυλιζόμενος ἀπεκπέμπει ἀγγέλους εἰς τὸ Κιρκήνσιον παραδηλῶν τὴν ἄφιξιν καὶ τὰς νεωτέρας τύχας καὶ τὴν ἐς τὸν Καίσαρα καταφυγὴν, τὴν τε ἐς τὰ οἴκοι κάθοδον ἐξαιτούμενος ἡξίου συμμαχικὸν ἀπὸ Ῥωμαίων ἀποῖσεσθαι. τρίτη γοῦν φυλακὴ τῆς νυκτός, καὶ οἱ ἄγγελοι πρὸς ταῖς πύλαις ἐχώρησαν. 4.10.6 ἐπεὶ δὲ τοῖς πυλωροῦσι τὰ τοῦ τειχοῦ διεξοδευόμενα ὑπὸ τῶν πρέσβων διεγνωνρίζετο, ὑπὸ τὸν ἡγεμόνα θάττον τῆς πόλεως οἱ τὴν φρουρὰν τῶν πυλῶν ἐγχειρισθέντες προήεσαν τῶ τε ἡγεμόνι μετὰ συντόνου σπουδῆς τὴν περιπέτειαν 4.10.7 ἀνέτιθεσαν. τῶ δὲ φρουράρχῃ ἦν ἄρα Πρόβος ὄνομα. ὁ μὲν οὖν Πρόβος ἐξ ἐωθινοῦ τὸν Χοσρόην πρὸς τὸ ἄστρῳ εἰσάγει, δεξιότητι δὲ καὶ φιλοφροσύνῃ τοῦτον ἐξένιζεν, τὰ δὲ τούτου γυναῖα παῖδας ὑπομαζίους περιηγόμενα λίαν εἰς τὰ μάλιστα φιλανθρωπίας ἡξίου, τοὺς τε ὑπασπιστὰς καὶ περιπόλους (τριακόνα δ' ἄρα τῶ Χοσρόῃ ὑπῆρχον) εὖ 4.10.8 ἐποίει κάρτα ἐπιεικῶς. δευτέρα δ' ἡμέρα, καὶ Χοσρόης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ἐξήτει τὸν Πρόβον διὰ γράμματος πρεσβεύειν παρὰ τὸν Καίσαρα, καὶ ἐγχαράξας βασιλείους 4.10. κεραίας διὰ Πρόβου τῶ αὐτοκράτορι ἔστειλεν. τῇ δ' ὑστεραία Κομεντιόλῳ τῶ στρατηγῶ κατὰ τὴν Ἰερὰν πόλιν ἐνδιατρίβοντι κατάδηλον τὴν τοῦ Χοσρόου

ἐνδημίαν ὁ Πρόβος πεποιήται, πέμψας ὡς αὐτὸν καὶ τὰ παρὰ Χοσρόου ἐν ἀξιώσει γεγραμμένα τῷ Καίσαρι· ὁ δὲ Κομεντίολος τῶν ὑπὸ τοῦ Προβου διαγνωσθέντων αὐτῷ κατὰ τὴν Ἱερὰν πόλιν τοῖς ταχυδρομῶν 4.10.10 μοῦσιν ἄγγελον παρεδίδου ἤξοντα ἐς βασιλέα. ὁ δ' αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τούτων ἀκηκῶς περιγάνυται καὶ ταῖς κρείττοσιν ἐλπίσι κατάκομος ἦν, τὰ τε σήμαντρα τὰ Περσικὰ περιελάμβανεν ὅτι ἂν καὶ ταῖς δέλτοις ἐνεκεχάρακτο διηρευ4.10.11 νᾶτο ἀνελέσθαι τε καὶ διαγνῶναι. ἡ δὲ τῆς ἀξιώσεως τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως ἐν τούτοις που συνετέτακτο· ἐπὶ λέξεως γὰρ προθήσω τὴν πρέσβευσιν ἀκαλλώπιστον φράσεως, ὅπως τῇ ἀμαθίᾳ τῆς λέξεως τὸν νοῦν τῆς ἀξιώσεως ἀνεπίπλαστον ἐνοπτρισώμεθα. 4.11.1 "Χοσρόης Περσῶν βασιλεὺς τῷ ἐμφρονεστάτῳ βασιλεῖ τῶν Ῥωμαίων, ἀγαθοποιῶ, εἰρηνικῶ, δυνάστη, φιλευγενεῖ καὶ μισοτυράννῳ, ἐπεικει, δικαιοπραγεῖ, τοῖς ἀδικῶν 4.11.2 μένοις σωτήρι, εὐεργετικῶ, ἀμνησικακῶ χαίρειν. δύο τισὶν ὀφθαλμοῖς τὸν κόσμον καταλάμπεσθαι πάντα ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς τὸ θεῖον ἐπραγματεύσατο, τοῦτ' ἔστι τῇ δυνατωτάτῃ τῶν Ῥωμαίων βασιλείᾳ καὶ τοῖς ἐμφρονεστάτοις σκήπτροις 4.11.3 τῆς Περσῶν πολιτείας· ταύταις γὰρ ταῖς μεγίσταις ἀρχαῖς τὰ ἀπειθῆ καὶ φιλοπόλεμα ἔθνη λικμίζονται, καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων διαγωγὴ κατακοσμεῖται καὶ κυβερνᾶται διὰ παντός. καὶ ἔστι λαβεῖν τὴν τῶν πραγμάτων ἀκολουθίαν τοῖς ἡμετέροις 4.11.4 ῥήμασι συμφωνοῦσαν. ἐπεὶ τοίνυν σκαιοὶ τινες καὶ πονηροὶ ἐν τῷ κόσμῳ ἐπιπολάζοντες δαίμονες πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ καλῶς συντεταγμένα συγχεῖν μὲν ἐπιείγονται, εἰ καὶ μὴ ἔκβασιν ἢ τούτων λαμβάνει ἐγχείρησις, πρέπει τοὺς θεοφιλεῖς καὶ εὐσεβεστάτους ἀνθρώπους τούτοις ἀντιστρατεύεσθαι ἔχοντας ἀπὸ τοῦ θεοῦ σοφίας θησαυρὸν καὶ δικαιοσύνην 4.11.5 νησ βραχίονα καὶ ὄπλα. κατὰ τοίνυν ταύτας τὰς ἡμέρας οἱ βλαπτικώτατοι δαίμονες κατὰ τῆς Περσῶν ἐπιφοιτήσαντες πολιτείας δεινὰ κατειργάσαντο καὶ δούλους κατὰ δεσποτῶν ἐπεστράτευσαν, κατὰ βασιλείας οἰκέτας, κατὰ τῆς τάξεως τὴν ἀταξίαν, κατὰ τοῦ καθήκοντος τὸ μὴ πρέπον, καὶ πᾶσι τοῖς 4.11.6 ἐναντίοις τῶν ἀγαθῶν ἐχορήγησαν ὄπλα. Βαρὰμ γάρ, ὁ κατάπτυστος δοῦλος, ὑπὸ τῶν ἡμετέρων προγόνων ἀυξηθεὶς καὶ διαλάμψας καὶ μὴ χωρήσας τῆς δόξης τὸ μέγεθος πρὸς ὄλεθρον ἀπεσκίρτησεν, καὶ βασιλείαν ἑαυτῷ μνηστευόμενος πᾶσαν διετάραξε τὴν Περσῶν πολιτείαν, καὶ πάντα καὶ πράττει καὶ διεγχειρεῖ, ἵνα μέγαν ὀφθαλμὸν ἀποσβέσῃ δυνά4.11.7 μεως, καὶ λάβωσιν ἐντεῦθεν ἔθνη ἀνήμερα καὶ κακοπραγέστατα παρρησίαν καὶ δύναμιν κατὰ τῆς ἡμερωτάτης τῶν Περσῶν βασιλείας, εἶτα λοιπὸν ἐντεῦθεν τῷ χρόνῳ καὶ κατὰ τῶν παρ' ὑμῶν φορολογουμένων ἐθνῶν κράτος ἄσχετον καὶ 4.11.8 πολλῆς λύμης οὐκ ἄμοιρον. πρέπει τοίνυν τῷ εἰρηνικῶ τῆς προνοίας ὑμῶν ληστευομένη βασιλείᾳ καὶ ὑπὸ τυράννων βιαζομένη παρασχεῖν χεῖρα σωτήριον, συστήσασθαι τε μέλλουσαν ἀρχὴν καταλύεσθαι, καὶ τῆς σωτηρίας τὰς αἰτίας ὡσπερ τρόπαια οἰκουμενικὰ ἐν τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ ἰδρῦσασθαι, ἀναγορευθῆναί τε ὑμᾶς κτιστὰς καὶ σωτήρας καὶ ἰατροὺς 4.11. τῆς Περσῶν πολιτείας. πάντα γὰρ τὰ τῷ δικαίῳ συμβαίνοντα πρέπει τοῖς δυνατωτάτοις βασιλεῦσι διὰ παντός ἀπεργάζεσθαι, καὶ ἐντεῦθεν τῆς μεγαλονοίας τὰ ἐγκώμια καὶ τοῦ τῆδε κόσμου μεταναστεύουσιν ἔχειν διὰ παντός ἀδιάφθαρτα, παράδειγμά τε συστήσασθαι ὡς οὐ δεῖ κατὰ δεσποτῶν δραπέτας ὀπλί4.11.10 ζεσθαι. τὸ τοίνυν ἀνώμαλον νῦν τῶν πραγμάτων τῆς Περσικῆς πολιτείας προσήκει παρ' ὑμῶν κυβερνᾶσθαι· λαμπροτέραν γὰρ ἐντεῦθεν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν εὐκλειαν δι' ὑμῶν ἀπο4.11.11 λήφονται. ταῦτα Χοσρόης ἐγώ, ὡς παρῶν, γράφων προσφθέγγομαι, Χοσρόης ὁ σὸς υἱὸς καὶ ἰκέτης· οὐ γὰρ διὰ τὴν τύχην τῶν συμβεβηκότων ἀθετήσεις τῆς ἀξίας ἢ τῆς προσηγορίας τὸ πρόσφορον. οἱ δοτῆρες τῶν ἀγαθῶν ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἀνεπονείδιστον καὶ ἀτυράννητον ὑμῖν τὴν βασιλείαν διαφυλάξωσιν." 4.12.1 Ἐν ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πρεσβείας κατεξητάζετο παρὰ τὸν Καίσαρα,

ὁ Βαράμης τούς τε σατράπας καὶ τοὺς περιβλέπτους τῆς Βαβυλωνίας ἐφιλοφρονεῖτο
θεραπείας τε ἡξίου, ἀναλαβὼν τε τὴν βασιλικὴν πᾶσαν ἀποσκευὴν, ὄσσην Χοσρόης ὁ
τῶν Περσῶν ἐπεσύρετο βασιλεύς, ἀφικνεῖται πρὸς τὰ ἀνάκτορα· διακρίνας τε ἐκ τοῦ
ὀπλιτικοῦ ἄνδρα εἰς ἕκταξιν λογάδας ἀνερευνᾶσθαι Χοσρόην προσέταττε δέσμιον
τε ὡς 4.12.2 αὐτὸν παραστήσασθαι. οἱ μὲν οὖν διητυχηκότες τῶν ὑπὸ τοῦ Βαράμ
προστεταγμένων αὐτοῖς Βινδὸν περιτυγχάνουσιν, ὃς ἔχαιρεν ἐς τὰ μάλιστα Χοσρόη,
τῷ Περσῶν βασιλεῖ. τοῦτον δεσμοῖς καθυβρίσαντες ἄγουσι παρὰ τὸν Βαράμ
ἐβδομαῖον. 4.12.3 ὁ δὲ Βαράμ τὴν Περσῶν βασιλείαν σφετεριζόμενος καὶ τῷ ταύτης
καταπυρπολούμενος ἔρωτι ἐς τὸ φανερόν τὰς τῆς ψυχῆς ἐπιβουλὰς οὐ
παρεδείκνυεν, δεδιὼς μὴ τοῦ γε ἔνεκεν φωραθείη τέως τὴν ὄλην τῶν πεπραγμένων
αὐτῷ ὑπόθεσιν 4.12.4 συστησάμενος· ἦρα δὲ δόγμασι συγκλήτου τὴν ἀρχὴν
ἐμπορήσασθαι καὶ τὴν ἀνάρρησιν τοῦ κράτους περιβαλέσθαι συννόμῳ βία τινί,
ἐντεῦθεν τὴν μὲν βασιλείαν ἀνεπονείδιστον, τὴν δ' αὖ πάλιν ἐγχείρησιν
ἀνεπιβούλευτον ἑαυτῷ σοφίζομαι. 4.12.5 ἐπεὶ δὲ πάντα ῥαδιουργῶν καὶ
παλαμώμενος ἀπίθανος ἦν σοφιστὴς τοῦ βουλήματος, ἐχαλέπαινε τε τοῖς μάγοις
τὰναντία φρονοῦσιν. τῆς τοίνυν ὀρέξεως αὐτῷ μηδαμῶς ἀπολαβούσης τοῦ σκοποῦ
τὴν βαλβίδα, χωρεῖ ἐς τὸ φανερόν. 4.12.6 τῆς μεγάλης τοιγαροῦν καὶ ἐπιφανοῦς
ἐνδημούσης αὐτοῖς 4.12.6 ἑορτῆς, ἣν ἑορτάζειν οὐρανῷ παλαιὸς καὶ πρεσβύτης
νόμος Πέρσαις ἐθέσπιζεν, τὸ βασιλικὸν διάδημα ἀνελόμενος ἀνηγόρευεν ἑαυτὸν
βασιλέα τῇ τε χρυσῇ κατηυγάζετο κλίνῃ, τοῖς τε κατὰ τὴν Μαρτύρων
ἀναστρεφόμενοις βαρβάροις ἔχεσθαι ἐγκρατῶς τῆς φρουρᾶς ἐγκελεύεται καὶ ἤκιστα
τὸν νοῦν 4.12.7 Χοσρόη παρέχεσθαι. τοῖς τοίνυν τὸ ἄστρῳ πολιορκουσι Ῥωμαίοις ἢ
τοῦ Βαράμ διαναγόρευσις δῆλος γίνεται· ἤλω γὰρ 4.12.8 ὁ τὰ προστάγματα τοῦ
τυράννου περιφερόμενος. μενοῦνγε Χοσρόης ἐπὶ τὴν λεγομένην Ἰερὰν πόλιν
ἀφίκετο, οὐδὲ μὴν Κομεντίολος ὁ στρατηγὸς ἀγέραςτον κατατέλειπε τὸν τέως τῆς
βασιλείας χηρεύοντα· οὕτω γὰρ ἔδοξε Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι, καὶ τὸ δόγμα
μετεχώρει πρὸς πρᾶξιν. οὐκοῦν ἐπὶ τὸ Βεδαμᾶς, οὕτω χωρίον λεγόμενον, ἐς
συνάντησιν γίνεται Κομεντίολος Χοσρόη τὴν τε παρασκευὴν βασιλείου 4.12.9 αὐτῷ
συστησάμενος ἐδορυφόρει μεγαλουργῶς. ἐνάτη δ' ἡμέρα, καὶ τοῖς ἐν Μαρτυροπόλει
φρουροῦσι Πέρσαις ἄγγελον ὁ Χοσρόης ἐξέπεμπεν ἄνδρα σατράπην Μιραγδοῦν,
οὕτω λεγόμενον, τὰς τε νεωτέρας τύχας καταδηλῶν, καὶ ὡς οὐ μετὸν αὐτοῖς τῆς
πόλεως ἔχεσθαι, τῆς τοῦ αὐτοκράτορος μεγαλο4.12.10 νοίας ἀπομάχους καὶ φίλους
Πέρσας μεταπλαττούσης. Βεστάμ δὲ τῶν παρὰ Πέρσαις διαφανῶν κατὰ τὴν
Ἀρμενίαν ἀπέστελλεν ἐς τὸ Ἀδραβιγάνων ἐγκελευόμενος γενέσθαι καὶ τοὺς αὐτόθι
ἐνδιατρίβοντας Πέρσας ὑπηκόους αὐτῷ καταστήσασθαι. 4.13.1 καὶ ταῦτα μὲν οὕτως
ἐς τὸ φανερόν διεπράττετο· οἷα δὲ κέρκωψ πεφυκῶς τὴν διάνοιαν καὶ πάντα τοῦ
δόλου τιθέμενος δεύτερα, τὸν τῆς φιλοξενίας ἀθετήσας θεσμόν καὶ τοὺς ἄλλας τῆς
φιλοφροσύνης ὑπὸ τὰς πτέρνας καταβαλόμενος πεμπταῖον ἐξέπεμπεν ἄγγελον τοῖς
τὴν Μαρτύρων πόλιν περικαθημένοις Χαλδαίοις, ἐγκελευόμενος ἔχεσθαι τῆς
φρουρᾶς κάρτα κομιδῆ καὶ τοῖς ἐς τὸ φανερόν προσταττομένοις αὐτῷ μὴ προσέχειν
τὸν νοῦν· φαῦλον γὰρ τὸ φῦλον τὸ Περσικόν, καὶ βίος αὐτῷ δόλος καὶ τυφός καὶ
κόμπος ἀνέκαθεν. 4.13.2 ἀναβολῆς τοίνυν τῆς περὶ τὴν βασιλείαν καθόδου τέως
ἐγγινομένης αὐτῷ, ἐνεχείρει ἐς βασιλέα γενέσθαι Ῥωμαίων. ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος
τὴν Χοσρόου ἔφεσιν διαγνοὺς γράμμασι βασιλείοις τὴν ἐς αὐτὸν ἐνδημίαν ἐνέκοπτε
δόξης ὑπερορῶν τὴν τε τοῦ συνοίσοντος ἐπίδοσιν Χοσρόη πραγματευόμενος·
διενοεῖτο γὰρ ὡς οὐ δεῖ πόρρω τῆς Περσῶν πολιτείας μεταχωρῆσαι Χοσρόην, ἵνα μὴ
τῷ Βαράμ πάγιον ἐντεῦθεν τὸ 4.13.3 τῆς τυραννίδος καθιδρυθείη ἐγχείρημα. ἦρος δ'
ἀρχομένου ὁ Χοσρόης πρέσβεις ἐς βασιλέα ἐξέπεμπεν. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ

βασιλικῶς ἐκκλησίαν τρίτη συγκροτήσας ἡμέρα ἐπιφανῶς προσκυνεῖται ὑπὸ τῶν πρέσβων. σιωπῆς τοίνυν δαψιλευομένης τῷ συνεδρίῳ, καὶ τοῦ βασιλέως ἄδειαν λόγων ἐκθέσεως ἀποδεδωκότος τοῖς Πέρσαις, ὁ τῶν πρέσβων ἐπιφανέστερος προπαινῶν τῷ δακρύῳ τὸν λόγον κἀντεῦθεν τοὺς βασιλικούς οἰκτειροὺς ἀποθηρῶμενος τῶνδε τῶν λόγων ἀπήρξατο. 4.13.4 "Εἰ μὲν παρὰ τῶν προσφιλεστάτων ἦν ἡ ἀξίωσις, τρισμέγιστε βασιλεῦ, εἶχεν ἂν τὸ μὲν πρόσφορον ὁ καιρός, ὁ δὲ τρόπος τὸ εὐλογον, ὁ δὲ λόγος τὸ πείθειν, τὸ πάθος τὸν ἔλεον, τὴν πρόφασιν ἢ ὑπόθεσις, ἢ ἀνάγκη τὸ τῆς ἐπικουρίας ὀξύρροπον, τὸ δ' αἰδέσιμον ἢ πρεσβεία, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, τοσοῦτους εἶχον τοὺς οἰκτειροὺς τὰ παθήματα, ὅποσας καὶ 4.13.5 τὰς συμφορὰς ὠκειώσατο. ἐπεὶ δὲ καὶ τούτων πάντων μετὰ τῶν ἄλλων ἢ Περσὶς διητύχησεν, λείπεται ἢ φιλανθρωπίαν ἐκ τῆς σῆς ἀρετῆς περιχεῖσθαι Χοσρόη, ἢ Μήδους ὑπὸ 4.13.6 τυράννων μεγάλην ἀρχὴν καταστρέψασθαι. φαίη δ' ἂν τις, εὖ οἶδα, τῶν μὴ συνέσεως μεμνημένων μυστήρια, λυσιτελεῖν τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ τὸ Βαβυλώνιον καὶ ἡμέτερον φύλον μακρὰν οἰμῶξιν ἐς κόρακας βασιλείαν καὶ κράτος καὶ ῥώμην μεγάλην ἀποβαλόμενον, καὶ ἀνανταγωνίστῳ ἡσυχίᾳ τινὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος καταλιπαίνεσθαι, κακῶς εἰδὼς τὸ μὴ συνοῖσον τῇ 4.13.7 Ῥωμαίων δυνάμει. οὐ γὰρ τὰς ἀπείρους φροντίδας τῆς περὶ τὸν κόσμον συντάξεως μίαν που μοναρχίαν δυνατὸν ἐγκολπώσασθαι καὶ ἐνὶ πηδαλίῳ καρδίας ὄσσην ἥλιος ἐφορᾷ διιθύνε4.13.8 σθαι κτίσιν. οὐ γὰρ καθάπερ τὸ ἐνιαῖον τῆς θείας καὶ πρώτης ἡγεμονίας ἔνεστι πώποτε καὶ τὴν γῆν ἀπενέγκασθαι ἀντιθέτως ἔχουσαν τῆς ἄνω ταξιαρχίας κατάστασιν, ὑπὸ ἀνθρώπων τὴν μὲν φύσιν ῥευστῶν, τὴν δὲ γνώμην ἀδοκιμωτάτων διὰ τὴν πρὸς τὸ χεῖρον σύννευσιν, ἄλλοτε ἄλλως 4.13. κυβερνωμένην πρὸς τὸ ἐπίσαλον. οὐκοῦν εἰ καὶ Πέρσαι τοῦ κράτους καθαιρεθείησαν, μεταβήσεται παραυτίκα πρὸς ἕτερούς τὸ κράτος· οὐ γὰρ ἀνέξεται χηρεύειν ἡγεμόνος τὰ πράγματα, ἢ ἡ τηλικαύτη τύχη τοῦ ἐπιβαίνοντος. ὡς γὰρ λογισμῶν οὐκ ἔσσονται φροντίδες ἀπόκοιτοι, οὕτως οὐδ' αἱ μέγιστα τῶν περὶ τὸν κόσμον ἡγεμονίαι ὀρφαναὶ που ἔσσονται τοῦ 4.13.10 κυβερνήσοντος. ἢ οὐκ ἐκ Βαβυλωνίων Μῆδοι, ἐκ δὲ Μήδων οἱ Πέρσαι, μετὰ δὲ τούτους οἱ Πάρθοι ὥσπερ τινὶ ἀκολουθία διαδοχῆς τὴν Χαλδαίων εὐδαιμονίαν ἐκτήσαντο; ὅτι δ' οὐ μῖα τινὶ σύριγγι νόμιον μέλος πνεούσῃ οὐχ ἅπαν ἐποίει τὸ ποιμνιον, ποιμέσιν ὁμοῦ καὶ αἰπόλοις προὔπτον τοῦτο καθέστηκεν. τοιοῦτό τι καὶ τοῖς ἀνθρωπίνους πράγμασι συμβαί4.13.11 νειν φιλεῖ. ἱκανὴ δὲ τεκμηριῶσαι Μακεδονικοῦ παιδαρίου τινὸς ἢ μαινόλις καὶ παράλογος ἔφεσις. τύχης γὰρ Ἀλέξανδρος ἄωρον γενόμενος παίγνιον καὶ μικρὰ παρ' αὐτῆς κατ' εἰρωνείαν ἰλαρυνόμενος Εὐρώπης κρατεῖν ἐβρενθύετο θαλαττοκρατεῖν ἐγχειρῶν, καὶ Βαβυλωνίων ἤρα σκήπτρων ἀντέχεσθαι, τοῦ τε Ἰνδικοῦ κράτους ἐγλίχετο, Λιβύην δὲ ὑπακούειν ἠπειλεῖ, καὶ ἐς τοσοῦτον αὖξιν τὰ τῆς ἀρχῆς ἐβιάζετο, ἐς ὅσον μὲν χεῖται ἀήρ, ἡλίου δ' ὄψεις ταῖς βολαῖς 4.13.12 τῆς μαρμαρυγῆς καταυγάζουσιν. εἰς ἐνιαῖον τὸ κράτος καὶ μοναδικὸν τὸν ὑπὸ σελήνην κόσμον δουλαγωγεῖν κατωρέγετο. ἀλλὰ τούτου θᾶττον ἀπέσβη μετὰ τῆς ἐξουσίας ἢ ὄρεξις, καὶ πρὸς τὴν πολυτύραννον ὡς ἔπος εἰπεῖν ἡγεμονίαν διαιρούμενα πάλιν προσεχώρει τὰ πράγματα· οὐ πέφυκε γὰρ συμ4.13.13 φύεσθαι τοῖς ἀσυμφώνοις ποτὲ τὸ ὁμόλογον. εἰς τί τοιγαροῦν εὐδαιμονίας Ῥωμαίοις περισταίη τὰ πράγματα, Περσῶν μὲν καθαιρουμένων δυνάμεως, ἑτέρῳ δὲ παραπεμπόντων φύλῳ τὸ τύραννον; εὐδοξίας δὲ τίνα χαρακτῆρα τὸ Ῥωμαϊκὸν περιβάλλοιτο γένος, ἰκέτην ἀπαναινόμενον βασιλέα τῶν ἀπάν4.13.14 των γῆς ἐπιφανέστατόν τε καὶ ἀλκιμώτατον; ἢ ποῖαν εὐσεβείας ἀκρόπολιν ἔξετε τοὺς ἠτυχηκότας ἐξουθενήσαντες; πότε δέ, βασιλεῦ, τοὺς ὑπὲρ δικαιοσύνης ἀγῶνας ἀράμενος ὄπλα κινήσεις πρὸς πόλεμον ταύτης που χηρεύων τῆς ὑποθέσεως; πότε δέ σοι τὸ τῆς θρησκείας κάλλος ὠραίσθησεται, εἰ μὴ

γε ἐν τῷ παρόντι καιρῷ; νῦν ἢ τοῖς πράγμασι τὴν προσηγορίαν κυρώσητε, ἢ τοῖς ἀδικήμασι τῆς κλήσεως τὴν ψευδῶς 4.13.15 νυμίαν κληρώσησθε. τί δὲ δείξεις τούτου βασιλικώτερον παρὰ πάντα τὸν τῆς σῆς ἡγεμονίας καιρόν; ποία δέ τις ἄλλη Ῥωμαίοις μεγαλαυχημάτων ἀφορμὴ κατασταίη; τί δέ σοι, βασιλεῦ, τῆς σῆς ἐπεικειάς ἐνέχυρον ἔσται τοῖς ἔθνεσι 4.13.16 τούτου σεμνότερον; νῦν ἀρύση διὰ μικρᾶς συμμαχίας τὴν εἰρήνην ἀθάνατον, καὶ ἂ τοῖς μυρίοις ἀγῶσι τῷ τε τῶν φροντίδων ἀπείρῳ καὶ τῷ ἐκχύτῳ τῆς τῶν χρημάτων καταβολῆς Ῥωμαίοις οὐδαμῆ που κατείργασται, νῦν διὰ ψυχῆς ἀρετῆν, ὑπὸ μὲν τοῦ καιροῦ ζητουμένην, οἰκονομουμένην δὲ βασιλικῶς, ἀπραγματεύτως ἀποίση καὶ καρπώση τὴν ἄλυπον ἡρεμίαν πόνων ἐκτός· οὐ τί ἂν γένοιτο Ῥωμαίοις λυσιτελέ 4.13.17 στερρον; μηδὲν τι τῆς Ὀρμίσδου κακίας τὴν σὴν κατοικεῖτω καρδίαν. ἔμαθεν, ἐξ ὧν πέπονθεν, μὴ τὴν εἰρήνην βδελύττεσθαι. οὐκ ἔστι Χοσρόης τῶν πατρῶων ἀδικημάτων διάδοχος· οὐ κληρονομοῦσι μετὰ τῆς οὐσίας οἱ παῖδες καὶ τῆς πατρῶας 4.13.18 πάντως που προαιρέσεως. ἐκεῖνος δυσμενής, οὗτος νῦν εὐμενής, οὐσιωμένην αὐτῷ τὴν σὴν εὐεργεσίαν περιηγόμενος, ἥς ἀμνημονεῖν αἰσχυνθήσεται πολλοὺς τῆς εὐσεβείας κεκτη 4.13.1 μένος τοὺς μάρτυρας. μὴ κρατεῖτωσαν τύραννοι, ἵνα μὴ μεθέξης τοῦ παραδείγματος. ἢ οὐχὶ τὸ κακὸν τοῖς πολλοῖς ἐστὶ περιζήλον, καὶ πρὸς τὰς τῶν χειρόνων ἐφέσεις ἢ τῶν ἀνθρώπων καθέστηκε φύσις δυσανάγωγον πρὸς τὸ κρεῖττον 4.13. τὴν ὀρμὴν κεκτημένη; ἀκηκόαμεν καὶ τὸν τύραννον πρέσβεις ὡς ὑμᾶς διαπέμψασθαι, ἔξιν κοινωνὸν ἀξιῶντα τὸν οὐδὲν ἡδικοκτότα τοῦ πλημμελήματος νεωτερίσαι τε δεσπότην μετὰ δραπέτου μονονουχὶ σοφιζόμενον. οὐ τί ἂν γένοιτο Ῥω 4.13.21 μαίοις ἀδοξότερόν τε καὶ ἀπευκτότερον; ποίαν δέ σοι πίστεως κρηπίδα ὑποστηρίσει ταῖς ὑποσχέσεσιν ὁ μεγίστης ἀγνωμοσύνης ἔχων ὑπόθεσιν καὶ κατὰ τῶν εὐεργετησάντων συστησάμενος φάλαγγα, ὁ πᾶσαν ἰδέαν κακίας περιβαλόμενος, ἵνα δεσπότην μηδὲν ἡδικοκτότα βασιλείας καθέλη; οὐ πέφυκε 4.13.22 κακίας ὑπόθεσις φιλίας διασώζειν ὑπόσχεσιν. ἀφιλόσοφος ἔναρξις καὶ τὸ πέρασ ἔξει πάντως ἀσύμφορον· τοῖς σπέρμασι γὰρ ἢ βλάστησις οὐκ ἐναντίαν ἔχει τὴν πρόοδον. δώροις ἀγκιστρεύειν τὸ μὴ δίκαιον ἴσως ὁ Βαράμ ἐγχειρήσειεν· ἀλλὰ κακῶν ἄδωρα δῶρα κοῦκ ὀνήσιμα ἤκουσά του λέγοντος 4.13.23 τῶν παρ' ὑμῖν ἐπὶ κομψείᾳ σοφῶν. οὐκ οἶδε παροινίας μισθὸς καρπίζεσθαι τὴν ἀπόλαυσιν, οὐκ οἶδε κέρδος ἀδικίας φυόμενον αὐλαξιν ἀμεταμέλητον ἔχειν γεώργημα. πρὶν γὰρ ἠδύναι, λυπεῖ, καὶ πρὶν περιθέλξαι, πρὸς ἀνίαν ἐκκλίνει· ἐξεχώρησε γὰρ τῶν ἐραστῶν προσαφαιρούμενον καὶ ἂ μὴ 4.13.24 κακῶς τις ἐκτήσατο. ἡμεῖς δὲ τὴν Μαρτύρων πόλιν ἀνταποδίδομεν, τό τε Δαρὰς προῖκα παρέξομεν, τόν τε πόλεμον ταφῆ καθιδρύσομεν ἀπόμισθοι τὴν εἰρήνην οἰκοδομήσαντες τῆ τε Ἀρμενία χαίρειν εἰπόντες, δι' ἣν ὁ πόλεμος τὴν παρ 4.13.25 ρησίαν δυστυχῶς τοῖς ἀνθρώποις ἠτύχησεν. καὶ εἰ μὴ τῆς ἀνάγκης ἐπάξια τὰ δωρήματα πέφυκεν, ἀλλ' οὖν τοῦτο κάλλιστόν ἐστιν ἡμῶν, τὸ μέτρῳ φιλοσοφεῖν τὴν ὑπόσχεσιν, ἢ μεγάλας ἐπαγγελίας τὴν ἀκοὴν ἐκλιπάναντας τῷ ἀτελεσιουργῆτῳ τοῦ συμπεράσματος ἀθάνατον τὴν διαβολὴν ἐπιφέρεσθαι, μεγάλας κακῶν ἀφορμὰς τῆ τῆς εἰρήνης ἐς ὕστερον 4.13.26 εὐεξία κακῶς θησαυρίσαντας. ἱκανῶς ὑπὲρ τοῦ συνοίσοντος Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις ἀπολελόγημαι. εἰ δέ τι τῶν ἐντελεστέρων παρεῖται, σύνες, ὦ βασιλεῦ, τὸ λειπόμενον. πολλὰ γὰρ ἀπὸ τῆς ἀγωνίας τὸν λογισμὸν ἀποδιδράσκειν φιλεῖ· οὐκ οἶδε γὰρ ἀνάγκη μελέτης ἀνέχεσθαι ἢ φροντίδος ἐπιβολαῖς πειθαρχεῖν, ἀεὶ διαπορθμευούσης τὸν νοῦν τῷ ταράχῳ τῆς συγκυρήσεως." 4.14.1 Τούτων οὕτω διαλαληθέντων ὑπὸ τῶν πρέσβεων, καὶ τῆς ἀξιώσεως τὸ πιθανὸν καὶ ἐπίχαρι κληρωσαμένης τῆ εὐροῖα τοῦ λόγου, ὑπὸ τε τῆς βουλῆς καὶ τοῦ αὐτοκράτορος δογματίζεται ἐπικουρήσειν τῷ Χοσρόῃ Ῥωμαίους, τῷ δὲ Βαράμ 4.14.2 κάρτα κομιδῆ παρασκευάζεσθαι πόλεμον, ἀνάξιον Λατινίδος ἀρχῆς

τοῦ αὐτοκράτορος κρίναντος ὄπλα τοῖς ἀδικοῦσι παρέχεσθαι καὶ προκινδυνεύειν τοῦ μὴ καλοῦ διὰ τὸν ὄγκον τῆς ὑποσχέσεως, καὶ Ῥωμαίους αἰσχίστην ἀναδεξαμένους ὑπόθεσιν 4.14.3 ἀθανάτοις ὀνειδέσει διὰ παντὸς στηλιτεύεσθαι. τὰ μὲν οὖν τοῦ δόγματος ἐς ἐκείνην τὴν ἡμέραν περὶ τὸ βασιλεῖον ἄστῳ ἐξηχεῖτό τε καὶ ἐπεπόλαζεν πεμπταῖοι δ' οἱ πρέσβεις εἰσφρήσαντες πρὸς τὸν Καίσαρα, δώροις διακοσμηθέντες βασιλικοῖς ἐν γράμμασι τὸ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποφέρονται ψήφισμα. 4.14.4 ἐπὶ τούτοις τε τὸν τε Σαμὲν καὶ Χοσροπερόζην τούς τε ἄλλους, οὓς ἤδη πρότερον κατὰ τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν ἠρήκει τὸ Ῥωμαϊκόν, ὁ αὐτοκράτωρ ἐς Χοσρόην ἅμα τοῖς 4.14.5 πρέσβεσιν ἐξαπέστειλεν. ὁ μὲν οὖν Χοσρόης τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Καίσαρος διαναγνοὺς τὴν τε τῶν Ῥωμαίων ἀγασθεὶς ἀρετὴν, τὴν μὲν Ἰερὰν πόλιν καταλιπὼν ἅμα Κομεντιόλῳ ἐς Κωνσταντῖναν τὸ ἄστῳ ἀφίκετο, μικροῦ τε ὕστερον καὶ ὁ τῆς Μελιτηνῆς προεστὼς (Δομετιανὸς δ' ἄρα οὗτος) βασιλικαῖς ὑποθήκαις γίνεται πρὸς Χοσρόην, ὃς πρὸς γένος συνῆπται τῷ βασιλεῖ Μαυρικίῳ, τὴν τιμὴν ἱερεὺς, τὴν δὲ περὶ τὸν βίον κατασκευὴν ἱερώτερος, τὸν λόγον ἠδύς, τὴν πρᾶξιν 4.14.6 ταχύς, τὴν συμβουλήν ἐμφρονέστατος, συνείπετο δ' αὐτῷ ὃ τε Γρηγόριος, ὁ τῆς Ἀντιοχείων τοῦ ἱερατικοῦ ἐξηγούμενος· ἔδοξε γὰρ καὶ τοῦτο τῷ βασιλεῖ, καὶ μετεφοῖτα πρὸς τὴν πρᾶξιν ὁ λόγος. παραγεννηθέντες γοῦν οἱ ἱερεῖς ἐς Κωνσταντῖναν αὐτὴν λόγοις καὶ δώροις παρηγόρουν Χοσρόην, ἐπιτεύξεις 4.14.7 ἐλπίδων ἀθυμουμένῳ διατιθέμενοι. ὁ μὲν οὖν Χοσρόης ἀνὰ τὴν Νίσιβιν πρέσβεις ἀπέστειλεν ἀναμιμνήσκων Πέρσας τῆς εὐνοίας τῆς ἐς τὸ βασιλεῖον γένος, παρακαλῶν τῷ ἠπίῳ τῆς παραινέσεως ὡς οὐ δεῖ τυράννων ἐξουσίας ἀνέχεσθαι καὶ καθυβρίζειν νόμον ἀρχαῖον καὶ πάτριον καλῶς γεγηρακότα τῇ Περσῶν βασιλείᾳ καὶ μηδέ ποτε τῷ νεωτέρῳ τῆς καθαι4.14.8 ρέσεως ἀπενεγκάμενον τὸ ἀδόκιμον. τῷ δὲ Βαράμ ἐπεὶ κατάδηλον γέγονεν ὡς διεσώθη μὲν ὁ Χοσρόης, ὅπως τε Ῥωμαῖοι φιλοφρόνως αὐτὸν ἀνεδέξαντο, τὸ δ' αὐτὸ καὶ παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος διὰ τῶν πρέσβεων ὠμολόγητο, πρέσβεις ἐξέπεμψεν ἀξιῶν τὸν αὐτοκράτορα μηδαμῶς ταῖς Χοσρόου τύχαις ἐπικουρεῖν, δισχυριζόμενος Νίσιβίν τε πόλιν παραδι4.14.9 δόναι Ῥωμαίοις καὶ τὰ ἄχρι Τίγγριδος ποταμοῦ. ὁ μὲν οὖν Βαράμ τηνάλλως ἐπλανᾶτο· οὐ γὰρ οἷός τε ἦν διαφθεῖρειν τὴν τοῦ βασιλέως ὀσιότητα. οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις καὶ τὸ σοβαρὸν ἐξογκωσάμενος τούς μὲν συμμάχους ἀθετούμενος κατάφωρος ἦν, τῷ τε Περσικῷ φορτικός τις ὑπῆν καὶ ταῖς ἐπιβολαῖς ἀκατάσχετος πρὸς τὸ χαλεπώτερον ἐξαγριαίνων τὸ 4.14.10 τύραννον. καὶ οὖν οἱ ἀξιολογώτατοι σατράπαι τῆς τούτου δυνάμεως ὑποσυρρέουσι συσκευὴν, ὅπως δολοφονηθεῖ Βαράμ, καὶ πρὸς τὸ γαλιναῖον ἐπανήξῃ τοῖς Μήδοις τὰ πράγματα. 4.14.11 οἱ μὲν οὖν ἔξαρχοι τῆς περὶ τὸν Βαράμ συσκευῆς ὃ τε Ζαμέρδης καὶ Ζοανάμβης ὁ Πέρσης· προσεταιρισάμενοι γοῦν οὗτοι δὴ οὗτοι καὶ ἐτέρους τῆς Βαβυλωνίας πληθύος λογάδας, ὡς 4.14.12 ἐνήν, τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ἐξελίπαινον. ὑποτοπήσαντες δὲ καὶ Βινδόην πρὸς κοινοπραξίαν αὐτοῖς εἶναι λυσιτελέστερον (οὗτος δ' ὑπὸ τοῦ Βαράμ κατῶκει εἰρκτήν) ἀναπληροῦσιν ἔργῳ τὸ βούλημα, καὶ ἀθρόον ἐς τὴν φρουρὰν εἰσπηδήσαντες, τῶν δεσμῶν τὸν Βινδόην διαλυσάμενοι ταγματάρχην τε λόχου χειροτονήσαντες, οὔσης νυκτὸς εἰς τὰ βασίλεια τῷ Βαράμ 4.14.13 ἐπιτίθενται. ὁ μὲν οὖν Βαράμ δευτέρᾳ φυλακῇ τῆς νυκτὸς τῆς συσκευῆς ἐν γνώσει γενόμενος, ἐξοπλίσας τούς φύλακας σιδηροφορεῖν ἐγκελεύεται, τούς τε ἔναγχος ἐκ τῶν ἐθνῶν προσκεχωρηκότας αὐτῷ παρασκευασάμενος τοῖς ἐμπεσοῦσιν ἐς 4.14.14 τὸ καρτερόν ἀντετίθετο. καὶ τῆς νυκτομαχίας ἰσχυρᾶς γενομένης, ὑπερέσχε Βαράμ καὶ ζωγρήσας τούς πατέρας τοῦ ἐγχειρήματος ἡμέρας ἤδη λαμψάσης ἀρθροτομεῖ τῶν μελῶν τούτων τὰ πρακτικώτερα, εἶτα ὑποστορέσας τὰ λοιπὰ σώματα τοῖς ἐλέφασιν εἶα πατεῖσθαι καὶ τὸν πανώλεθρον τοῦτον ἐκείνους ἀποφέρεσθαι θάνατον. 4.15.1 Ὁ μὲν οὖν Βινδόης ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ διαδιδράσκει τῆς

συμφορᾶς παραδόξως τὸν κίνδυνον καὶ ἐπὶ τὸ Ἄδραβιγάνων ὡς τάχιστα γίνεται. ἐκεῖσε γοῦν στρατοπεδευσάμενος πλείστους τοῦ Περσικοῦ ἐπηγάγετο καὶ τὰ Χοσρόου φρονεῖν 4.15.2 τοὺς ἀφεστηκότας πως ἐτιθάσευεν. δεκάτη δὲ ἡμέρα, καὶ ὡς τὸν Ἰωάννην, ὃν Μυστάκωνα Ῥωμαίοις ἔθος ἦν κατονο-μάζειν, ἀπέστειλεν ἄγγελον, τὰ νεώτερα δράματα γνωρίζων αὐτῷ ἀξιών τε μαθεῖν ὅπως τῷ Χοσρόη ἀπήντησε τῆς εἰς 4.15.3 Ῥωμαίους προσχωρήσεως ἢ ἐγχείρησις. ὁ μὲν οὖν Ἰωάννης γράμμασι τὸ ἄκουσμα παραπέμψας τῷ αὐτοκράτορι τοὺς ὑπὸ Βινδόου πρέσβεις παρακατεῖχε παραδοκῶν τί ἂν παρασταίη 4.15.4 παρὰ τῶν ἐγνωρισμένων τῷ αὐτοκράτορι. ὁ δὲ βασιλεὺς Μαυρίκιος τῷ Ἰωάννη προσέτατε τοῖς ταῦτα τῷ Χοσρόη φρονουσί συμμαχεῖν τε ἐκθύμως καὶ πᾶσαν αὐτοῖς καλοκαγαθίας πίστιν παρέχεσθαι, ὅπως πρὸς τὸ ἀσθενέστερον ἴδοι τοῦ Βαράμου 4.15.5 τὸ τύραννον. τῇ δὲ προτεραίᾳ ὁ Βεστάμ ὁ παρὰ τοῦ Χοσρόου ἐς τὰς Ἀρμενίας σταλεῖς ἀφικνεῖται παρὰ τὸν Ἰωάννην. ὁ μὲν οὖν Ἰωάννης τὴν τε Βινδόου παρουσίαν τῷ Βεστάμ παρεδήλου τά τε τῷ Βαράμ συντετυχηκότα ὡς ἀξιαφήγητα 4.15.6 λίαν περιχαρῶς παρετίθετο. καὶ οὖν ὁ Βεστάμ περιγάνυται τοῖς ἀκροάμασι καὶ ἐς Χοσρόην ἐξέπεμπεν ἄγγελον ταῦτα δὴ γνωρισόμενον. ὁ δὲ Βινδόης πάλιν ἐγγελῶντα τὰ πράγματα τῷ Χοσρόη θεώμενος μέγα περιβάλλεται θάρσος καὶ χρήμασι βασιλικοῖς ἐντυχῶν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν διανέμει, ὡς εἶχεν ἐκά4.15.7 στω εὐνοίας ἀλκή. ἐπεὶ δ' οἱ τὴν Νίσιβιν περικαθήμενοι φίλον τὸν αὐτοκράτορα Χοσρόη διέγνωσαν συμάχους τε αὐτῷ δυνάμεις μεγάλας κατεπομβρίσαντα, γίνονται εἰς Κωνσταντῖναν τὴν γνώμην μετακοσμήσαντες. ὁ δὲ πολιοῦχος ὑπὸ Χοσρόου λιπανθεῖς ταῖς ὑποσχέσεσι καὶ ταῖς ἐλπίσι χαριζόμενος πάντα ἄπασαν Ἀραβίαν τὰς τε μέχρι Τίγριδος ποταμοῦ 4.15.8 πρὸς τὸν Χοσρόην, ὡς ἔστιν εἰπεῖν, μετατίθησιν. οἱ δὲ τῆς Μαρτύρων ἐχόμενοι πόλεως, καίτοι τῆς πολιορκίας ὑπὸ Ῥω-μαίων ἐπιστατούσης, τοῖς ἐν παραβύστῳ τοῦ Χοσρόου προστάγμασι πειθηνιοί πως γινόμενοι οὐκ ἐδίδοσαν τὴν πόλιν 4.15.9 Ῥωμαίοις, ἀλλὰ καὶ μάλα καρτερῶς ἀντετάττοντο. τοιγαροῦν ὅτε κατάφωρος πανουργῶν γέγονεν ὁ Χοσρόης, Δομετιανὸς λογισμοῦ ἀγχινοῖα δυσκαταμάχητον ἀντιστρατεύσας βουλήν τοῦ Περσικοῦ δόλου δίκην πομφολύγων ἐκφύσεως διαλύει 4.15.10 τὸ ὑπουλον. μεταπεμψάμενος γὰρ ὡς ἑαυτὸν τοὺς ἀξιολογωτάτους τῶν περιφρουρούντων τὸ πόλισμα, οὓς μὲν ὑπήγετο λόγοις, οὓς δ' ἐξωνεῖτο τοῖς δώροις, ἀναμιμνήσκων τὴν τε τῶν Ῥωμαίων ἐπιστάσιαν ἐσκεμμένην τῇ πόλει, τὸν τε Χοσρόην τῆς τοῦ βασιλέως ἐπικουρίας δεόμενον, τὸν τε Βαράμ ἀμφί4.15.11 βολον περικείμενον τύχην. καὶ τοσαύτην εἶχεν ὁ λόγος τὴν δύναμιν ὡς διαιρεθῆναι ταῖς γνώμαις τοὺς τὴν Μαρτύρων πόλιν κατέχοντας ἐκὼν ἀέκοντι θυμῷ· ἔστω γάρ μοι νῦν 4.15.12 τῆς ἐκείνου γνώμης ζωγράφος ὀμηρίζουσα γλῶττα. καὶ δῆτα εὐνοῦχον εἰς τὴν βασιλικὴν δορυφορίαν συντεταγμένον αὐτῷ τὸν κορυφαϊότατον, ὃν πραιπόσιτον εἶθισται Ῥωμαίοις ἀποκαλεῖν, ἀνά τὴν Μαρτύρων πόλιν ἐξέπεμψε παρακελευόμενος Πέρσαις τὸ ἄστρ καταλιπεῖν καὶ περὶ τὴν Νίσιβιν ἀγραυλί4.15.13 ζεσθαι. οἱ μὲν οὖν Πέρσαι, τοῦ βασιλέως Χοσρόου μεταβαλόντος τὴν γνώμην, σπονδὰς μετὰ τῶν πολιορκούντων συνθέμενοι τῆς πόλεως ἐξεχώρησαν. τῶν τοίνυν ἡγεμόνων ἐς Κωνσταντῖναν ἠκόντων, ὤφθη καὶ Σίττας ἐκεῖνος ἀναμειγμένος αὐτοῖς, ὁ τὴν Μαρτύρων πόλιν Ὀρμίσδα, τῷ 4.15.14 Περσῶν βασιλεῖ, παρασχόμενος δόλω. ὁ μὲν οὖν Δομετιανὸς διεστείλατο Χοσρόη ὡς οὐχ ὄσια εἰς εὐεργέτας καὶ Ῥωμαίους διεγχειρεῖ ἀνεχόμενος ἀνδρὸς προδότου πολλὰ εἰς Ῥωμαίους κακὰ διανύσαντος, ἀναμιμνήσκων ὡς καὶ τῷ Βαράμ φίλος 4.15.15 Σίττας γεγένηται, καὶ ἥκιστα συνοίσειν αὐτῷ περὶ πολλοῦ ποιουμένῳ ἄνδρα παλαμναῖον καὶ ἀπιστότατον, μὴ πού γε τὰ Ῥωμαίων πλήθη συστραφέντα αὐτὸν Χοσρόην καὶ τὸν Σίτταν διαχρήσονται, καὶ τὰ τῆς ἀγωνίας τῷ Βαράμ λάβοι 4.15.16 ἀνάπαυλαν. ἐπὶ τούτοις συνιδῶν ὁ

Χοσρόης καὶ τὸν παρόντα καιρὸν κολακείαις ἀποπριάμενος ἔκδοτον Κομεντιόλω Σίτταν καθίστησιν. δευτέρα δ' ἡμέρα ὁ στρατηγὸς ἐπ' ὄψει τοῦ ὀπλιτικοῦ αἰκισάμενος τοῦτον τῷ πυρὶ παρεδίδου κατανθρακεύσας τε ταῖς φλοξὶ δίκην τῶν ἡμαρτημένων τὸν Σίτταν 4.15.17 εἰσέπραττεν. ὁ μὲν οὖν Δομετιανὸς ἱεροπρεπῶς ἐς τὰ περὶ τὴν ἀνάληψιν τοῦ ἄστεος διεπονεῖτο ὡς ἐνήν ἐς τὰ μάλιστα, τοὺς τε συνομοσαμένους τοῖς βαρβάροις Ῥωμαίους ἐς τὴν 4.15.18 τοῦ ἄστεος ἄλωσιν Κομεντιόλω παρεδίδου τῷ στρατηγῷ. τούτων τοίνυν ἀξίας ὑποσχομένων δίκας τῶν κατὰ τῆς πατρίδος διαπεπραγμένων αὐτοῖς, ὁ ἱερεὺς τῆς σωτηρίας τὴν ἑορτὴν ἐγκαινίζων τῆς πόλεως πανήγυριν τε τοῖς καλλινίκους συστησάμενος μάρτυσιν ἐπὶ τῶν βημάτων τῶν ὑψηλῶν τῆς ἐκκλησίας γενόμενος, παιωνίζων ἄσμα καινὸν τῷ Χριστῷ ἐπινίκιον τοῖς ὡσὶ τοῦ κατεκκλησιασθέντος λαοῦ τάδε που διηγόρευεν. 4.16.1 "Οὐκ ἐν πολέμοις μόνον καὶ συμπλοκαῖς καὶ ἐκτάξει ταῖς σάλπιγξιν ὁ Δαβὶδ ἀλαλάζει, ἀλλὰ καὶ ἐν εὐσήμεν ἡμέρᾳ ἑορτῆς τῷ ἐπὶ πάντων σαλπίζει θεῷ. πρέπει γὰρ καὶ πολεμικοῖς ὄργανοις ὑμνεῖσθαι θεόν· ἀρχιστράτηγος γὰρ οὗτος ἐκτάξεως κραταῖός τε καὶ δυνατὸς ἐν πολέμοις πρεσβεύεται. καὶ ἐξ ὧν ἡ εὐδόκησις πέφυκεν, ἔδει που πάντως προελθεῖν 4.16.2 καὶ τὴν αἴνεσιν. δεῦτε, καὶ ἡμεῖς ταῖς νοηταῖς ἀλαλάξωμεν σάλπιγξιν, ταῖς διανοίαις φημί, οὐ κερατίναις, ὡς Ἰουδαίους νενομοθέτηται· οὐ γὰρ ἀλόγων μέλεσι διὰ τὸ παχὺ τῆς 4.16.3 διανοίας γεραίρειν ἡμεῖς θεὸν προσετάχθημεν. συστησώμεθα γοῦν ἑορτὴν μὴ ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου καὶ μόνον [διήκουσαν], ἀλλὰ μέχρι τῆς ἄνω ἱεραρχίας αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, ἧς ἀρχιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ὁ ἐκ δεξιῶν τῆς μεγαλωσύνης καθήμενος καὶ ἔστι καὶ ὀνομάζεται. 4.16.4 τῷ ὄντι γὰρ ἐν βραχίονι κράτος ἐποίησεν, ὄρη ταπεινώσας φρυάγματος, καθελὼν ἀπὸ θρόνων δυνάστας, καὶ πάλιν στηλιτεύων ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας τὰ μεγαλεῖα τοῦ πνεύματος. 4.16.5 δουλαγωγοῦνται γὰρ λέοντες, καὶ δράκοντες ἀποπνίγονται, καὶ Βῆλ καὶ Μίθρας ἀνδραποδίζονται, καὶ μαλθακεύεται πῦρ μήτε μαρτύρων ἐσθῆτος τυραννήσαι δυνάμενον, ὑπὸ 4.16.6 νάφθας καὶ πίττης ἀφθόνως καταρδευόμενον. πάλιν δεξιὰ κυρίου ἐποίησε δύναμιν ἐπάρσεως καταδαιτιῶσα Χαλδαϊκῆς, οὐκ ἐν τοίχῳ, ἀλλ' ἐν οὐρανῷ τὴν προαγόρευσιν γράφουσα. καὶ διαιρεῖται Βαβυλώνια σκήπτρα, καὶ ὑβριστῆς καταβάλλεται θρόνος, καὶ πάροις βασιλεία συστέλλεται, καὶ τιμᾶται 4.16.7 πάλιν τὸ ταπεινούμενον, καὶ κρατύνεται τὸ νικώμενον. πάλιν τὴν στεῖραν πόλιν διὰ τὸν πόλεμον ὡς μητέρα δι' εὐτεκνίαν εὐφραينوμένην ἔστι θεάσασθαι. μηδεὶς ἀμπεχέσθω τῆς βασι4.16.8 λικῆς ταύτης πανηγύρεως ἀναξίαν ἐσθῆτα. πάντες τῇ καθαρότητι τοῦ βίου λευχειμονήσωμεν, ἵνα μὴ ἀναξίως τῆς εὐωχίας τῆ ψυχῆ περιβαλόντες στόλισμα ἀνάξιοι φανώμεν τῆς μεταλήψεως καὶ τὰ ἀκόλουθα κατακριθῶμεν τῆς ἀποτεύξεως· 4.16. ἐγκαινίζου, ἐγκαινίζου, πόλις ἀγαλλιάσεως· ἦκει γὰρ σου τὸ φῶς, καὶ ἡ δόξα κυρίου ἐπὶ σε ἀνατέταλκεν. τάδε μοι λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἀσπάζομαι, καὶ ἡ νῦν ὑπὲρ τὴν προτέραν φαιδρότητα δόξα καθέστηκεν. 4.16.10 σὺ γὰρ δήμους μαρτύρων ἐν τοῖς ἔμπροσθεν καὶ πρεσβυτέροις χρόνοις ἐκέκτησο πᾶσαν ἀτραπὸν καὶ λεωφόρον τῶν σῶν 4.16.11 λαγόνων ἐπικυμαίνοντας. ἐπιφανεστέρα σοι τῆς ἀλώσεως ἡ ἀνάξουσις· ἦν γὰρ ἔκλειψε δόλος, νῦν φόβος ἀπέδοτο, καὶ ἦν βασιλέως βαρβάρου πανουργία κακῶς ἀπεσύλησεν, νῦν 4.16.12 ἐπιφανεστάτη δουλαγωγία καλῶς ἀντιδίδωσιν. ταύτην οἰκέτης ἐσταλμένος ὑμῖν, ὧ μάρτυρες, προσηγάγετο συμμάχους ἐλέσθαι θηρώμενος, οὓς ἀντιθέως τὸ πρότερον οὐκ ἐπρέσβευεν, ἐξ ἀποτεύξεως διδαχθεὶς τὴν εὐσέβειαν, ἐπεὶ καὶ Φαραὼ ὁ πάλαι μαστιζόμενος ἢ νουθετούμενος θεὸν σέβειν ἠνείχeto. 4.16.13 ταύτην ὑμῖν ἀνατίθησιν, μάρτυρες, Βαβυλώνιος τύραννός τε καὶ ἔπηλυσ, ὁ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας δραπέτης, ὁ νῦν Ῥωμαίοις ἀντὶ πολεμίου πειθήνιος· τσαῦτα

γὰρ ὑμεῖς τοῖς 4.16.14 ἀνθεστηκόσιν ἐπαλαμήσασθε. ἐξέστη ὁ τύραννος ἐπὶ τούτοις, ἔμφορος καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ. ἐπετίμησε γὰρ τοῖς ἔθνεσιν ὁ ὢν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἡ ἀλλοίωσις αὕτη. ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἔξοδος αὐτῆς, καὶ τὸ κατάντημα μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ ἔθεασάμεθα τὴν δόξαν 4.16.15 αὐτῆς πλήρη χάριτος καὶ δυνάμεως. οἱ γείτονες ποταμοὶ προφητικῶς χεῖρας κροτεῖτῶσαν, φερωνύμως νῦν ὁ Εὐφράτης ἐπὶ τοῖς μεγαλείοις εὐφραινέσθω τοῦ κτίσαντος, ὁ Τίγρις μεταβαλέτω τὸ θηριῶδες πρὸς τὸ φιλάνθρωπον· ἡ κραιπάλη 4.16.16 γὰρ τῶν φόνων αὐτῶ καταλέλυται. ἄσωμεν ὠδὴν τῷ κυρίῳ σωτήριον, ἄσωμεν αὐτῶ μετὰ τῶν μαρτύρων ἐπινίκιον ὕμνον. ἀναγγείλωμεν ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος τὴν δόξαν αὐτοῦ σκιρτώντες τῷ πνεύματι· οὐ γὰρ θρῆνον Ἰουδαϊκὸν κατεκρίθημεν ἢ αἰσχύνην αἰχμαλωσίας ὑπὸ τῶν λαφυραγωγῶσαντων 4.16.17 ὀνειδιζόμεθα. προτάξωμεν ἡγεμόνα τῆς εὐφροσύνης τὸν κύριον, ἵνα μὴ τῆς ἄνω Ἰερουσαλήμ ἐπιλαθώμεθα καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν κολληθεῖ τῷ λάρυγγι ὡς κακῶς μὴ μεγαληγοροῦσα τοῦ θεοῦ τὰ παράδοξα. νῦν ἡ θυγάτηρ Βαβυλῶνος κατὰ τὸ γεγραμμένον ὄντως ταλαίπωρος, ἡ τῶν ἀγερώχων ἐπιβαίνουσα σκίπτρων, καὶ μακαρίζεται βασιλέως εὐσέβεια οὐκ ἐπάγουσα ταύτη τὸν ἰσοστάσιον ὄλεθρον ἢ ἀντεπιφέρουσα 4.16.18 τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἀνταπέδωκεν ἡμῖν. τελειοῦται γὰρ αὕτη διαθήκη δευτέρα μὴ ἀνταλαντεύειν τῷ κακῷ τὴν ἀντίδοσιν εἰσηγουμένη τῷ νοητῷ Ἰσραήλ, καὶ βασιλεὺς οὐκ ἀποδοκιμάζεται σήμερον οἰκτείρων πολέμιον, οὔτε Σαμουὴλ ἐπὶ τούτῳ 4.16.1 διαπληκτίζεται παντοκράτορι κυρίῳ ζηλῶν. ὁ γὰρ Ἰησοῦς ὁ Χριστός, ὁ παλαιὸς ἡμερῶν καὶ πρεσβύτερος, εὐσεβέστερον θυσίας οἶδε τὸν ἔλεον, καὶ τὴν πατρῶαν βασιλείαν κατακληροδοτεῖ τοῖς οἰκτείροισιν, καὶ φιλανθρωπίας ἔχων ὑπόθεσιν καὶ δούλου λαμβάνει μορφήν, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναναστρέφεται, καὶ τὴν φάτνην γνωρίζει, καὶ προσίεται σπάργανα, καὶ φεύγει τυραννοῦσαν τὴν μάχαιραν, καὶ τῇ 4.16. Αἰγύπτῳ προσομιλεῖ, εἶτα τὴν Ναζαρετ κατοικεῖ, καὶ Γαλιλαῖος κηρύττεται, καὶ σοφία προκόπτει, καὶ φθόνῳ κακίζεται, καὶ ὑπὸ Σαδδουκαίων πειράζεται, καὶ μετὰ τῶν ἀμαρτωλῶν συναυλίζεται, καὶ πρὸς πάθος ἐκδίδεται, καὶ σταυρὸν καταδέχεται, καὶ μετὰ τῶν ἀνόμων λογίζεται, καὶ τάφον ἀσπάζεται, καὶ μεταφοιτᾷ πρὸς ἀνάστασιν, καὶ πάντα παθῶν κατησμένισεν, ἔν μόνον ἡμῶν ἀπολαύων, ὃ καὶ σωζόμεθα. 4.16.21 ἄσωμεν τῷ κυρίῳ, οὐκ ἐξόδιον ἄσμα· ἐπιβατήριος γὰρ ἡ πανήγυρις, καὶ πόλις καὶ ναὸς ἐγκαινίζεται, καὶ νόμος ἀνακαινίζεται πάτριος, καὶ ῥώννυται πίστις ἀκίβδηλος, καὶ τὸν ἐγκαινίζοντα βλέπω Χριστὸν ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας τῶν τροπαίων τὰ σύμβολα ἐπὶ τῶν ὤμων περιφερόμενον. ὁ δὲ θρίαμβος ὁ σταυρός, δι' οὗ ξενηλατεῖται τὸ βάρβαρον, τὸ 4.16.22 δὲ Ῥωμαϊκὸν εἰσοικίζεται. ἄσωμεν τῷ κυρίῳ καὶ ὕμνον ἐξόδιον· ἐξοικίζεται γὰρ τοῦ ἄστεος ὡσπερ ὕς ἐκ δρυμοῦ τὸ Βαβυλώνιον φύλον τὸ καταπατεῖν τὰ ἅγια τοῖς ποσὶν ἐγχειροῦν καὶ τοὺς μαργαρίτας τῆς πίστεως τοῖς ὄνουσιν ὑποθραύειν 4.16.23 καταμαινόμενον. μιμησώμεθα τοὺς ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας δοξολογήσαντας καὶ τῆς ἐκείνων χοροστασίας θιασῶται γενώμεθα· ἀνερέργητον γὰρ καὶ νῦν τῶν Χαλδαίων τὸ πῦρ καταφλέξει τῶν μαρτύρων τὸ πόλισμα. εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοί, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, καὶ τὰ πεδία χαιρέτῶσαν· κατεβλήθη 4.16.24 γὰρ ἔθνη τὰ φιλοπόλεμα. διέγνωσαν προφητικῶς ὅτι ἄνθρωποι καθεστήκασιν, καὶ τῆς ἑαυτῶν συντάξεως νῦν τὴν φύσιν οὐκ ἠγνοήκασιν, καὶ ἃ μαθεῖν οὐκ ἐνήν εὐπραγῆσαντας, 4.16.25 τεταλαιπωρημένους διδαχθέντας ἔστι θεάσασθαι. ταῦτα ὑπὸ τῆς χαρᾶς ὑμῖν σχεδιάσαντες ὕμνον ὑμῖν ἀπαρασκευάστον προστεθείκαμεν, τράπεζαν ἀγγέλων, συμπόσιον ἀπλοϊκὸν καὶ ἀποϊκίλον· φιλεῖ γὰρ τὸ θεῖον καὶ τοῖς ἀσυντάκτοις γεραίρεσθαι καὶ τὰ μὴ μεγαλοπρεπῆ τῆς δορυφορίας προσίεσθαι ἐν καινίσει καρδίας οὐκ ἐν ὄγκῳ δωρήματος ἐξετάζον τῆς εὐχαρίας 4.16.26 στίας τὴν πρόοδον. τὸν πατέρα

νῦν δοξολογεῖν οὐ παυσώμεθα, τὸν υἱὸν προσκυνεῖν ὡς φύσει θεὸν οὐ καταλήξωμεν, τὸ πνεῦμα γεραίροντες ὡς ἔν πεφυκὸς τῶν τριῶν ὑποστάσεων οὐκ ἀποσχόμεθα· θεὸς γὰρ τὰ τρία, ᾧ ἡ δόξα καὶ πρόγε τῶν ἀπείρων αἰώνων καὶ μετὰ τοὺς αἰῶνας ἀπέραντος." 4.16.27 Ἐπεὶ δ' οὕτω που τὰ τῆς διαλαλιᾶς τῷ ἱερεῖ ἔπεφιλοσόφητο λίαν ἐπαινετῶς, ἐκρότει τὸ ἄθροισμα τὸ μεγαλόνουν τῆς διαλέξεως, καὶ πολὺ τὸ δάκρυον τῇ χαρᾷ κεκραμένον ὑπὸ τῆς κατανύξεως τοῦ λόγου τῇ ἐκκλησίᾳ περιεκέχυτο, καὶ φιλόδακρυς ἦν ἡ πανήγυρις οὐκ ἔχουσα πάθους ὑπόθεσιν· οὕτω γὰρ ὁ καιρὸς παρεκάλει τὰ δάκρυα χηρεύων ἀλγηδόνων 4.16.28 καὶ τοῦ λυπήσοντος, ὁ μὲν οὖν ἱερεὺς σφαγιάσας τὸν ἄρτον τὸν τε οἶνον ἱερουργήσας τοῖς θεανδρικοῖς μυστηρίοις τὸ συνεληλυθὸς τῇ μεταλήψει ἡγίαζεν. καὶ οὕτω που ἡ πόλις ἡμέραις ἑπτὰ ταῖς θυμηδαῖς καθεωρτάζετο.

5.τ.1 ΙΣΤΟΡΙΑ Ε΄

5.1.1 Ὁ δὲ Βαράμ τῆς Ῥωμαϊκῆς διητυχηκῶς εὐμενείας, ἐκκλησίαν ἀγείρας καὶ περὶ τῶν ἐν ποσὶ κοινολογησάμενος ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων τοὺς ἐς ἀνδρείαν τὴν ὑπεροχὴν κεκτημένους χειροτονεῖ στρατηγούς, ὅπως τῇ ἀντιθέτῳ προνοίᾳ τοῖς Χοσρόου πράγμασιν ἀντιταλαντεύσῃ πως τὸ ἀπρόσκοπον. 5.1.2 καὶ οὖν τὸν Μιραδουρὶν ἐς τὸ Ἀνάθων φρούριον τὸ πρὸς τῷ Κιρκηνσίῳ παρὰ τὸν Εὐφράτην ὠκοδομημένον ἐξέταττεν μετὰ πλήθους δυνάμεως. ἐξεπέμπετο δὲ καὶ ἐς τὴν Νίσιβιν τὴν τε σύγχωρον Ἀραβίαν τὸν Ζαδεσπράτην τὸν ἄρτι που 5.1.3 συστρατεύσαντα τῷ Φεροχάνῃ. ὁ μὲν οὖν Ζαδεσπράτης τὴν Βαβυλῶνα ἀπολιπὼν ἀγγέλους ἐς τὸν Σολχάνην ἐξέπεμπε 5.1.4 προαγορεύοντας αὐτοῦ τὴν ἐς Νίσιβιν ἄφιξιν. μενοῦνγε ὁ Σολχάνης, ὅτε που ὑπὸ τῶν ἀγγέλων τὸ τῶν μεγαλαυχημάτων ὑπέρογκον τοῦ Ζαδεσπράτου διέγνωκεν, τῇ ὑστεραίᾳ καθίσας συνέδριον ἐς ὑπήκοον τῶν συνεληλυθότων προσέταττε τοὺς ἀγγέλους, ὅ τι ἂν εἴη αὐτοῖς ἡ ἀξίωσις, μηδὲν 5.1.5 τι τῷ δέει συσταλέντας ἐκτίθεσθαι. οἱ μὲν οὖν ἐξυπηρετούμενοι τῷ προστάγματι διεξήρισαν ἄπερ ὁ πεπομφῶς αὐτοὺς διηγόρευσεν. θολοῦ τοίνυν γεγονότος τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ πάντων τῷ Βαράμ λοιδορουμένων, ὁ Σολχάνης αἰκίσας τοὺς ἀγγέλους ἠτίμωσε καὶ δεσμοῖς ἀφύκτοις τισὶ καταταλαιπωρήσας ἐς 5.1.6 Χοσρόην ἐξέπεμπε. ὁ δὲ Χοσρόης τὸν μὲν Σολχάνην ἐξελιπάρου ταῖς ὑποσχέσεσι παροτρύνων εὔ διατίθεσθαι τὰς τῶν ἐντυχανόντων φοιτήσεις, αὐτὸς δὲ Χοσρόης ἀπορία τὴν ψυχὴν κατεβάλλετο τὰς ἐπιστρατείας τοῦ τυράννου μορμουλτ5.1.7 τόμενος. εἰσῆλθε τοίνυν αὐτὸν δεισιδαιμονία ὀσίας θρησκείας τινός, καὶ πάλιν πρὸς τὸν ἐπὶ πάντων θεὸν τὸν νοῦν μετεκόμισεν, καὶ ἠντιβόλει τὸν αἰοίδιμον ἐν μάρτυσι Σέργιον, ὃν καὶ τὰ νομαδικὰ πρεσβεύειν ἔθνη εἰώθασιν, συλλαμβάνειν 5.1.8 τῶν πόνων αὐτῷ, ἀπαρχὰς τε τροπαίων καθυπισχνεῖτο προσφέρεισθαι τοῦ κυριακοῦ πάθους τὸ ἐπίσημον σήμαντρον (σταυρὸς δὲ τοῦτο ἀναγορεύεται), τεκτονεύεσθαι τε τοῦτον χρυσήλατον, μαργαρίτην τε περιβαλεῖν αὐτῷ καὶ τῶν Ἰνδικῶν λίθων τοὺς διαυγεῖς· εὐσεβέστερον γὰρ ποτνιώμενον ὑπὸ 5.1. τῆς ἀνάγκης ὁ καιρὸς αὐτὸν ἐξειργάζετο. ἀτὰρ ὁ Σολχάνης ἀξιαφηγητικώτατον καὶ παράδοξον ἔδρασεν ἐγχείρημα, βουλῆς τε ἀλκῆ τὸν ἀντιστράτηγον διεχρήσατο. Ῥοσᾶν γὰρ τὸν καὶ Ὀρμίσδαν παρὰ τῷ Περσικῷ οὕτω καλούμενον ἵπικῆ περιφράξας ἰσχύϊ κατὰ τῆς ἀντιστρατευσάμενης πληθύος ἐξέπεμπε, μάλιστα δὲ τῷ Ῥοσᾶ ὑπετίθετο δόλω τὰς ἐκβάσεις ἐπιτρέψαι 5.1.10 τῆς ἐγχειρήσεως. ὁ μὲν οὖν Ῥοσᾶς ταῖς ὑποθήκαις τοῦ 5.1.10 Σολχάνου μετ' ἐπιμελείας ἐπόμενος ἐχώρει πρὸς τὸ πολέμιον. δευτέρᾳ δ' ἡμέρᾳ ὁ Ζαδεσπράτης ἐν τοῖς μέρεσι τοῦ Χαρχὰς παραγίνεται (κώμη δ' αὕτη παμφορωτάτη ὁμοῦ καὶ πολυάνδρος), καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἐχόμενα ταύτης ἡγραύλιζεν. 5.1.11 ὑποτοπήσας δ' οὕτως

πολεμίαν ὄψιν, μή που ἔξαπιναίως αὐτῷ συγκυρήσειεν, τῆς περὶ τὸ σῶμα φρουρᾶς προμηθίαν ἐτίθετο. οὐκοῦν ἐν τῷ πύργῳ τῷ ἀνά τὸν χῶρον ἰδρυμένῳ καὶ ἐκ λογάδων λίθων κεκτημένῳ τὴν σύνθεσιν τῇ δοκῆσει 5.1.12 κατεπαννουχίζετο τῆς δειλίας ἀπόκοιτος. ὁ τοίνυν Ῥοσᾶς οὐ πόρρω τοῦ στρατηγοῦ ἀφικόμενος, ἐπεὶ διέγνωκε τὸν χῶρον ὅπου δὴ οὗτος πάννουχος κατηνάζετο, ποδηγὸν δεξάμενος ἐς τὸ πρόσω ἐβάδιζεν. ἐπεὶ δὲ τῷ ἐχυρώματι προσεπέλασεν, προθέειν προσέταττε τινα τῆς δυνάμεως λέξοντα τῷ στρατηγῷ ὑπὸ Βαρᾶμ ἔσεσθαι ἄγγελον, καὶ ἐπίθετον αὐτῷ ἐπι5.1.13 φέρεσθαι δύναμιν. ὁ μὲν οὖν ἐπὶ τὸ ὠσανεὶ φρούριον γεγωνὸς μεσοῦσης νυκτός, τῇ πατρίῳ φωνῇ τοὺς περιφρουροῦντας φενακισάμενος ἠξίου τῷ στρατηγῷ δι' αὐτῶν περιχηθῆναι τὸ ἄκουσμα. ἐπίχαρι τοίνυν οἱ δειλαιοὶ τὴν ἐπαγγελίαν δεξάμενοι μεταπορθμεύουσιν ἐπὶ τὸν Ζαδεσπράτην τὸν λόγον, ὡς οἶα δὴ περὶ δεξιῶν τινος καὶ συντονίας ἀξίου κατεπειγόμενοι. ὁ μὲν οὖν Ζαδεσπράτης ἔτι ἔξοικος ὢν καὶ ἡμικραίπαλος, ὑπὸ τοῦ ὕπνου διακοπτόμενος, θαρρεῖν ἔλεξε Πέρσαις ἀταλαιπωρήτως τὸν λόγον εἰσοικισάμενος, καὶ τὴν πυλίδαν τοῦ φρουρίου διανοίξαι προστάττει. τοῦτό τοι καὶ γέγονεν αὐτῷ αὐτοσχέδιός τε καὶ αὐθαίρετος θάνατος, ἀφορμὴν τοῦ κινδύνου 5.1.15 τὴν ἀφροσύνην κτησάμενος. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Ῥοσᾶν εἰσερεύσαντες περὶ τὸ φρούριον τῇ μαχαίρᾳ τὴν παρρησίαν ἐδίδοσαν· ὁ δὲ στρατηγὸς τὸ ἀδόκητον θεασάμενος βάραθρον, ἐπὶ τέγους οἰκίσκου γενόμενος ἠξίου παρὰ τῶν ἡρηκότων σωτηρίαν ἀρύσασθαι. ἐπεὶ δὲ διηπειλεῖτο πυρὶ τὸ 5.1.16 δωμάτιον ἀφανίζεσθαι, ἀφικνεῖται πρὸς τὸ πολέμιον. τοίνυν τοῦτον κατατομήσαντες οἱ ἀντίπαλοι καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ φρουρίῳ λαφυραγωγησάμενοι ἤκον παρὰ τὸν Σολχάνην τὴν τε κεφαλὴν τοῦ Ζαδεσπράτου ἐπιφερόμενοι καὶ ὅσα ἢ τύχη τῷ δόλῳ δέδωκεν ἐγκολπώσασθαι. 5.2.1 Ὁ μὲν οὖν Σολχάνης τοῖς προαυλίοις τῶν φροντίδων καταγαυρούμενος ἐς τὴν Κωνσταντῖναν Χοσρόη ἐξέπεμπε τὴν τε κεφαλὴν τοῦ ἀντιμάχου στρατηγοῦ τὸν τε πλοῦτον ὃν 5.2.2 ἀπραγματεύτως τὰ τῆς εὐβουλίας ἐσκύλευσεν. ὁ μὲν οὖν Χοσρόης τῶν ἀπαισίων ἐλπίδων μετανάστης γενόμενος τῇ ἀθυμίᾳ διαζύγιον δίδωσι καὶ πρὸς τὸ δεξιώτερον τὰς ἐκβάσεις 5.2.3 τῶν ἐσομένων ἀντιμετέβαλλεν. ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις καὶ οἱ κατὰ τὸ Ἄνάθων ὑπὸ τοῦ Βαρᾶμ ἐκπεμφθέντες ἐπανίστανται καὶ ἀναιροῦσι τὸν ἡγεμόνα, τὴν τε τούτου κεφαλὴν 5.2.4 παρὰ τὸν Χοσρόην ἐξέπεμπον. ὅτε γοῦν ὁ Χοσρόης τούτων δῆτα τῶν ἀνδραγαθημάτων τὴν συμφωνίαν στέφουσαν αὐτὸν ἐθεάσατο, ἐκ τῶν ἤδη φθασάντων ἐνέχυρον τῶν ἐσομένων λαβὼν ὠμολόγει μέγιστον εἶναι ἀπάντων θεὸν τὸν παρὰ Ῥωμαίοις Χριστὸν θρησκευόμενον καὶ τιμώμενον, καὶ ἀπυ5.2.5 λώτῳ τῷ στόματι τὴν πάλαι θρησκείαν ὠβέλιζεν. δεκάτῃ δὲ ἡμέρᾳ, καὶ ἐς βασιλέα Μαυρίκιον τῶν ἐπομένων ἀρχόντων τινὰς μετεπέμπετο καὶ τὴν τῶν παρηκολουθηκότων περιπέτειαν ἐνημαίνεται, ἠξίου τε μελλήσεως ἐγκοπὴν ταῖς συμμαχικαῖς αὐτὸν ἐπιθεῖναι δυνάμεσι καὶ ὡς τάχιστα βοηθεῖν, τὴν τε τῶν χρημάτων αὐτῷ παρὰ τοῦ βασιλέως γενέσθαι περιβολήν, ἰσχυριζόμενος τὴν οἰκείαν ἀπολαβόντα ἀρχὴν ἀντι5.2.6 καταβάλλειν Ῥωμαίοις τὸ δάνειον. ὁ δὲ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλεὺς μετὰ τῆς συμμαχίας τῶν ὄπλων καὶ τὴν τῶν χρημάτων αὐτῷ μεγίστην ῥοπὴν ἐχαρίζετο. ὁ τοίνυν Χοσρόης χειρογράφῃσας τὸ δάνεισμα καὶ ἐς Μαυρίκιον ἀποστειλάμενος τὸν πολυτάλαντον τῶν χρημάτων ἐκομίζετο πλοῦτον, καὶ τοῦτον κατακερματίσας ταῖς περὶ αὐτὸν Περσικαῖς κατασπεῖρει δυνάμεσιν. 5.2.7 ὁ μὲν οὖν Γρηγόριος ὁ τῆς ἐφῶς ἱερωσύνης προεστηκὼς τὴν Κωνσταντῖναν ἀπολιπὼν πρὸς τὴν Ἀντιόχειαν μετεχώρησεν. μετ' οὐ πολὺ δὲ τῷ Σαράμῃ ἐς βασιλέα γενέσθαι Χοσρόης προσέταττε καθικετεύων τὸν Καίσαρα Κομεντιόλον τῆς στρατηγικῆς ἐπιστάσις ἀποβαλεῖν, ὡς οἶα δὴ ὑπὸ τοῦ Κομεντιόλου προπηλακισομένου, καὶ ταῖς ἀναβολαῖς τὰς ἐπιβολὰς 5.2.8 τῆς ἐπικουρίας ὑποφθεῖροντος. ὁ τοίνυν Σαράμης κατὰ τὸ προστεταγμένον

αὐτῷ ἐς Βυζάντιον ἀφικνεῖται τὴν τε πρεσβείαν διεξήλθε τῷ αὐτοκράτορι. καὶ οὖν ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλεὺς ἀποστράτηγον τῆς ἐπὶ τὴν Περσίδα καθόδου Κομεντίολον ποιησάμενος Ναρσῆ, ὃς τοῦ στρατηγοῦ ὑπασπιστῆς ἐτύγχανεν ὢν, τὴν ἡγεμονίαν ἐντίθησιν. 5.3.1 Ἦρος τοίνυν ἀρχομένου ὁ νεώτερος στρατηγὸς Χοσρόην παραλαβὼν (συνείπετο δὲ αὐτῷ ὁ ἐν Μελιτηνῇ ἱερατεύων κατ' ἐκεῖνο καιροῦ, ὃν Δομετιανὸν ὁ λόγος ἐδήλωσεν) ἐπὶ τὸ Μάρδες μετεφοίτησεν· πόλεως δὲ Δαρὰς ἀφεστήκει τὸ 5.3.2 φρούριον παρασάγγας τρεῖς. οἱ μὲν οὖν περὶ τὴν Νίσιβιν τῆς Ἀραβίας οἱ τε ἄλλοι δυνατώτατοι πάντες καὶ οἱ τῶν ταγμάτων ἡγούμενοι ἀναγορεύουσι Χοσρόην βασιλέα, καὶ τῆς διωμοσίας ἐνέχυρα συγγενεῖς παρασχόμενοι προκατήρτιζον τὴν 5.3.3 ἐς τὰ βασίλεια τῷ Χοσρόῃ ἐπάνοδον. ὁ μὲν οὖν τῶν Περσῶν βασιλεὺς τούτους ὑπὸ Ῥωμαίων περιφρουρεῖσθαι συνέταξεν. ἀπάρας τοίνυν ἐντεῦθεν ὁ στρατηγὸς ἐπὶ τὸ Δαρὰς ἐστρατοπέδευσεν. ὁ δὲ Χοσρόης τὰς συμμαχικὰς δυνάμεις τῶν Ῥωμαίων θεώμενος κομώσας ἀλκῇ τοῖς τε ὄπλοις κατακοσμουμένας ἐκθάμβω παρασκευῆ, πρὸς τὰς νεωτέρας μετεχώρει ἐλπίδας μηδὲν τι τοῦ πρεσβυτέρου πάθους τῷ λογισμῷ νοσφιζόμενος. 5.3.4 εἰσήρρησε τοιγαροῦν πρὸς τὸ ἄστρῳ ὁ βασιλεὺς ὁ βάρβαρος καὶ ἐντεμενίζεται ἅμα τοῖς τειχίοις παρὰ τῷ περιφανεῖ τεμένει τῆς πόλεως, ἐν ᾧ Ῥωμαῖοι τὰ τῆς θρησκείας ἐτέλουν μυστήρια, λίαν κενταυρικῶς τε καὶ ὑβριστικῶς, ἔτι που ὑπὸ τῆς ἀνάγκης κυοφορούμενος, καὶ ἐν ἐπισάλῳ τύχη τῶν πρα5.3.5 γμάτων διακειμένων αὐτῷ. οἱ μὲν οὖν Δαρηνοὶ διηγανάκτουν ἐπὶ τῷ ἐγχειρήματι, Χοσρόου τοῦ πρεσβυτέρου ἠρηκότος τὴν πόλιν καὶ μηδὲν τι πρὸς ὕβριν τοῦ σεβάσματος ἐγχειρήσαντος. 5.3.6 οὐκοῦν ὁ Δομετιανὸς τὴν βάρβαρον ὕβριν φέρειν οὐκ ἔχων, τὰς δυνάμεις ἀναλαβὼν παλινδρομεῖν ἐπὶ Κωνσταντίναν ἠπέιλει. ἠτιμωμένος τοίνυν Χοσρόης ἐντεῦθεν καὶ τῇ προπετεῖα μὴ χάριν ὁμολογῶν ὡς τὸν Δομετιανὸν ἐκ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐπιφανεστάτων ἐξέπεμπεν, ἔλεον αὐτὸν ἐξαιτούμενος τῷ μεταμέλῳ 5.3.7 παρέχεσθαι. ὁ μὲν οὖν ἱερεὺς ὁπόσον ἔδει προπηλακίσας τὸν βάρβαρον πρὸς τὸ Δαρὰς ἐπανῆκεν ἐξοικίσας τοῦ τεμένους Χοσρόην. ἕκτη δὲ ἡμέρα, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ λιθοκόλλητον ζώνην καὶ τιάραν βασιλικὴν κλίνας τε καὶ τραπέζας χρυσᾶς ἐς τὸ Δαρὰς τῷ Χοσρόῃ ἀπέστειλεν, πομπὴν τε βασιλείου αὐτῷ συγκροτῶν ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ δορυφόρων μεγαλοπρεπῶς μετεδίδου, ὅπως μὴ βασιλικῆς χηρεύων συντάξεως εὐκατα5.3.8 φρόνητος εἴη Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις. περιεστοιχίζετο γοῦν πάντοθεν βασιλικῆ δορυφορία Χοσρόης, ὁπόση νόμος Ῥωμαίοις αὐτοκρατορικὰ σκῆπτρα γεραίρεσθαι. ὀρώντες γοῦν οἱ Μῆδοι ὁπόση τῷ Χοσρόῃ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ῥώμη περιεκέχυτο, τὴν γνώμην μεταναστευσάμενοι, χαίρειν φράσαντες 5.3. τῇ τυραννίδι προσεχώρουν Χοσρόῃ. καὶ τοῦ μὲν Βαρὰμ ὀσημέραι τὸ συμμαχικὸν κατησθένει, τῷ δὲ Χοσρόῃ κατὰ νοῦν ἐχώρει τὰ πράγματα, καταλιπαινομένης αὐτῷ τῆς δυνάμεως. διανοεῖται γοῦν παραυτίκα Χοσρόης βασιλεῖ Μαυρικίῳ 5.3.10 εὐνουστάτην πρᾶξιν ἐνδείξασθαι. διὸ ἐν βασιλικῇ διφθέρα τὴν πόλιν Δαρὰς ὑπήκοον ἐγγράφεται προῖκα Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι, τὸν τε Δολαβζὰν τὸν σατράπην, ἄνδρα ἀπόβλεπτον, ἐς Βυζάντιον στέλλει τὰς κλεῖς οἰσόμενον τοῦ πολί5.3.11 σματος τὴν τε ἐν γράμμασι δωρεάν. ὁ μὲν οὖν πρέσβις ἐπὶ τὸ βασιλεῖον ἄστρῳ γενόμενος παρεδίδου Ῥωμαίοις τὸ πόλισμα καὶ ἐς λόγους πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἦκεν· ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δώροις βασιλικοῖς μεγαλύνας τὸν Δολαβζὰν τὴν τῶν προαπαγγελθέντων ὠχύρου καὶ αὔθις ὑπόσχεσιν, παῖδα Χοσρόην ἀποκαλῶν. 5.4.1 Ὁ δὲ Χοσρόης εἰς τὸ Σιγγάρων (Μηδικὸν δὲ τὸ ἄστρῳ) τὰ τε γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας κατησφαλίζετο· ἐχυρώτατον γὰρ τὸ ἄστρῳ ὑπὸ τῆς ἔριδος περιφρουρούμενον καὶ ἥκιστα τοῖς πολεμίοις ἀνάλωτον, τῷ καταύχμῳ τῆς ὑδρεύσεως 5.4.2 πεφυκὸς πρὸς πολιορκίαν ἀπρόσιτον. μετὰ τοῦτο Μεβόδη προστάττει, καὶ δισχιλίους ἐκ τοῦ ὀπλιτικοῦ περιφράξας αὐτὸν διὰ τοῦ Σιγγάρων νομοθετεῖ ἐς τὰ βασίλεια εἰσβαλεῖν τὸν τε ὑπὸ τοῦ Βαρὰμ γενόμενον

φύλακα τῶν ἀνακτόρων δια5.4.3 χρήσασθαι. ὁ δὲ τύραννος σὺν τοῖς Ῥωμαίων τάγμασιν ἐπιόντα Χοσρόην μεμαθηκῶς, συναθροίσας τὸ μάχιμον ἐξεδίδου πρὸς πόλεμον. ὁ μὲν οὖν Μεβόδης δέει τῷ τοῦ βασιλέως προστάγματος πρὸς τὸ ἔργον ἐχώρει. θέρους δὲ ἀρχομένου καὶ τῆς πόας παχυνομένης ἀκμῆ, τὸ Δαράς καταλελοιπῶς ἅμα 5.4.4 τῷ συμμαχικῷ ὁ Χοσρόης ἐς τὸ πρόσω ἐχώρει. ἐπεὶ δὲ πρὸς τῷ Ἀμμοδίως ἐγένοντο τέτρασι καὶ δέκα διεστηκότι Δαράς, Δομετιανὸς ἅμα τοῖς ἡγεμόσι τὸ Ῥωμαϊκὸν συναθροίσας καὶ πρὸς τι βουνίον ἀνείς, τοῖσδε τοῖς λόγοις τὰς δυνάμεις κατήχει. 5.4.5 "Ὁ μὲν καιρὸς ὑμῖν μεγαλουργῶν ἀφορμὴν, ἄνδρες, τεκταίνεται, ὁ δὲ τρόπος δικαίαν ὑπόθεσιν. ὁ δὲ τόπος τὸ φιλοκίνδυνον ἐκζητεῖ· ἡ αἰτία τὴν εὐσέβειαν ἐπαγγέλλεται καὶ λύμην φιλοτύραννον ἀπαναίνεται. γίνεσθε γοῦν ἀξιόμαχοι σύμμαχοι· ἐς πολεμίαν γὰρ γῆν ἀναστρέφεσθε, ἐν ἧ τὸ νικᾶν ὑπερένδοξον καὶ τὸ τῆς δευτέρας τύχης βαρὺ καὶ 5.4.6 λεγόμενον. τοίνυν ἡ παράταξις εὐδοξίας ἔχει τὴν πρόφασιν μεγάλης καὶ ἐπιφανοῦς ἀπάρχεσθαι πράξεως. ἅπαντα γὰρ τὰ τῆς οἰκουμένης ἔθνη τὴν ὑμετέραν ἱστορίαν ταῖς διανοίαις ἐγγράφεται. ἐξάκουστον πέφυκε τὸ ἐγχείρημα, ὁ πόλεμος ἀξιόλογος, οἱ ἀγῶνες ἀθάνατοι· τὰ τρόπαια τάφοις οὐ παρα5.4.7 πέμπονται λήθης. οὐκοῦν πάντα παθεῖν λυσιτελεῖς ἀγωνίσασθαι, ἢ προσέσθαι μετὰ τῆς εὐκλείας τὰ σώματα. τοῦτο πέρας τῶν πόνων ἀριστεύοντες ἔχετε, αὕτη τῆς εἰρήνης ἡ πρόοδος. μὴ στερηθῆτε τοῦ βάλλεσθαι, ἵνα μὴ ζημιωθῆτε τοῦ σώζεσθαι. ἐνστερνίσασθε τὰς βολάς, ἵνα καὶ τοὺς θριάμβους ἐναγκαλί5.4.8 σησθε. μηδεὶς προσδέξεται νώτειον μῶλωπα· οὐκ οἶδε τὰ μετάφρενα νίκην θεάσασθαι. ἐνοῦσθε ταῖς ψυχαῖς ἢ τοῖς σώμασι συμπλεκόμενοι, κοινωνοὶ τῶν πόνων ἄλλ' οὐ τῆς δειλίας γινόμενοι. ἀποκήρυκτος ἔστω ὁ μὴ τὰ πρεσβεῖα τῶν κινδύνων ἀράμενος. τῆς νίκης θανατῶντες ὀρέγεσθε. τραύμασι καὶ βολαῖς ἐξωνοῦνται τὰ τρόπαια. οὐδὲν ἐπίδοξον ἢ 5.4.9 ῥαθυμία πορίζεται. οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἐνυαλίου θανάτου γλυκύτερον. εἰ γὰρ γηράσκειν ἀσύμφορον καὶ νόσων μαρασμοῖς καταβάλλεσθαι, πάντως που μετὰ τῆς ἥβης τεθνάναι παραταττόμενον, ἐπιτάφιον δόξαν καρπούμενον, ὑμῖν τοῖς ἀριστεῦσι καταλληλότερον. οὐ γὰρ ἀπαθανατίζειν οἶδεν ἢ φύσις 5.4.10 τοὺς ἀποδράσαντας. ἀναμορμολυττέτω τὸ τῆς ψυχῆς γυμνοῦσθαι τὰ σώματα. οὐχ εὔρεν ὁ βίος τόπον ἀνώλεθρον. οὐδὲν τῶν τῆδε τῆς ἀνίας ἀλλότριον. ἅπαντα τῇ λύπῃ συμμέμικται. ἀνάγκη τις πολυτύραννος τὸν βίον οἰκονομεῖ τὸν ἀνθρώπινον 5.4.11 μὴ θαυμάσης προθεσμίαν μικρὰν ὄρον ζωῆς ἐκλιπαίνουσαν, καὶ μεγάλην ἀπ' αὐτῆς παρεχομένην ὑπόθεσιν, ἐξουσίαν μὲν τῇ ῥαθυμία παρασκευάζουσαν, ἐπὶ δὲ τὰς ἡδονὰς τοὺς πλανω5.4.12 μένους. ἀνδρεῖοι γίνεσθε τὰς ψυχὰς τὴν μεταβολὴν τῶν πραγμάτων ἀγάμενοι. ἦκει γὰρ παρ' ἡμῖν βασιλεὺς Βαβυλώνιος μετὰ τῆς Περσικῆς τύχης δουλαγωγούμενος, καὶ μονονουχὶ μετὰ τοῦ σώματος ἡμῖν καὶ τὸ κράτος ἀπέδοτο, εὐσέ5.4.13 βειαν θρησκείας τὰ κορυφαῖα τῶν ἐλπίδων τιθέμενος. οὐκ ἀσμενίζουσι Πέρσαι τὸν τύραννον. ἀπίστων ἐπιβαίνει βωμῶν ὁ Βαράμ· οὐ γὰρ βασίλειον ἐπιφέρεται γένος. νόμοις τοιγαροῦν ὕβρεως τὴν κρηπίδα τοῦ κράτους περιβαλλόμενος καταστασιασθήσεται θάττον· οὐδὲ γὰρ οἶδε τὸ βίαιον ἀφιλόνηκον ἔχειν 5.4.14 τὴν ὑπαρξιν. ταῦτα τοῖς τῆς καρδίας ταμειοῖς ἐναποτίθεσθε γραφαῖς ἀτυπώτοις ἀπογραψάμενοι, καὶ μὴ διαχείσθω τοῦ λόγου τὸ καίριον εἰς ἀέρα διαλυόμενον, ἵνα μὴ τὴν αἰσχύνην 5.4.15 τῆς ἀποτεύξεως λυπηρότεραν κληρώσησθε. ἔστω δὲ προπομπὸς ὑμῖν τῆς ἐκτάξεως ἀρχιστράτηγος κυρίου δυνάμεως, ὁ μονογενὴς παῖς τοῦ θεοῦ, ὁ πρὸ τῶν αἰώνων θεός, τὰς ἀποπερατώσεις αἰσιωτέρας τῶν ἐλπίδων ὑμῖν παρεχόμενος." 5.5.1 Ὀπηνίκα οὖν ταῦτα τοῖς ὡσὶ τῶν δυνάμεων ἐνεβάλλετο, θείας ἐπιπνοίας τινὸς τὸ Ῥωμαϊκὸν ἐπεπλήρωτο ἄθροισμα, τὴν τε προθυμίαν ἀνανταγωνίστω σθένει φραζάμενοι ἐπ' αὐτὴν που λοιπὸν τὴν τελεσιουργὸν κατεβακχεύοντο πράξιν χωρεῖν, σῶφροني μανία

τινὶ ἐς συμπλοκὴν ἐξοιστρούμενοι· 5.5.2 οἶδε γὰρ καὶ λόγων ἀλκὴ θανάτου καταφρονεῖν. τοίνυν ἀπάραντες ἐντεῦθεν εἰς τὸ πρόσω ἐχώρουν. ἡ δὲ φρουρὰ τῷ Χοσρόῃ ὑπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ συνετέτακτο· οὐ γὰρ ἡ ἐπι5.5.3 χώριος τούτῳ ἀσφάλεια τὸ πιστὸν ἀνελάμβανεν. ὁ μὲν οὖν Δομετιανὸς ἐς τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν ἐπάνεισι κυρώσας Ναρ-σὴν στρατηγὸν τοῦ πολεμικοῦ· τὸ δὲ στρατόπεδον πλησίον 5.5.4 Μύγδονος ποταμοῦ χάρακα διεγράψατο. ὁ δὲ Σαράμης προηγεῖτο τῆς στρατείας τούς τε ἐπισιτισμοὺς ἐρανιζόμενος εἰς ὅσον ἀποχρῆν τράπεζαν τῷ συμμαχικῶ παρεσκεύαζεν. τρίτη δὲ ἡμέρα ἐς τὸν Τίγγριν αὐτὸν τὸ Ῥωμαϊκὸν παραγίγνεται, καὶ τέως <τῆς> ἐς τὸ πρόσω φορᾶς ἀνεκόπτετο τὰς 5.5.5 ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκᾶς δυνάμεις ἀπεκδεχόμενον. ὁ δὲ Χοσρόης χιλίους ἐκ τῆς περὶ αὐτὸν φρουρᾶς κοσμίως ἐκτάξας διαπεραιοῦσθαι αὐτοῖς τὸν ποταμὸν ἐγκελεύεται, καὶ ὅπως 5.5.6 ἔχει δυνάμεως ἢ ἀντικαθεστῶσα ἀνιχνεύεσθαι δύναιμις. οἱ μὲν οὖν τὸν ποταμὸν διανηξάμενοι πρὸς τῷ Ζαβᾶ γίνονται ποταμῶ· ἀκηκοότες τε Βρυζάκιον οὐ πόρρω στρατοπεδεύεσθαι, ὃν ἐπὶ διασκοπῇ ὁ Βαράμ ἀπεστέλλετο τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπιφοιτήσεως σὺν δυνάμει πολλῇ, χωροῦσιν ἐς αὐτόν, καὶ ἀθρόως περὶ πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐπιστάντες, τοῦ πολέμου κρατήσαντες ἐζώγησαν τὸν Βρυζάκιον, ὧτα τε καὶ ῥίνα τῇ 5.5.7 κοπίδι κατατεμόμενοι ἐς βασιλέα Χοσρόην ἐξέπεμπον. ὁ δὲ Χοσρόης ἐπιδεξίου τῆς ἐπιβολῆς αὐτῷ γενομένης εἰς μέγα ἦρθη χαρᾶς· διεγνώκως τε τὴν τῶν ἐναντίων διάνοιαν παραθήγει τὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ἔξαρχον μὴ διαχεῖν τὸν 5.5.8 καιρὸν παρεχόμενον αὐτοῖς δυσμαχωτάτην ἐπίτευξιν. διὰ τοι τοῦτο διαπορθμεύονται τὸν ροῦν αἱ δυνάμεις καὶ τῷ Διναβαδῶν, οὕτω καλουμένῳ χώρῳ, τάφρῳ περιστοιχίζονται, ἔνθα δὲ Χοσρόης Ῥωμαίων τε καὶ Μήδων τοὺς ἡγεμόνας εἰστία. ἤδη δὲ τοῦ δείπνου μεσοῦντος, ὁ Βρυζάκιος δέσμιος ἐς μέσον 5.5.9 παράγεται, ῥίνα καὶ ὧτα ἀνάπηρος. ὅτε δὲ παιγνίων τοῖς δαιτυμόσι παρανάλωμα γέγονεν, ἐπιδείπνιον ὁ βασιλεὺς θέαν τοῖς δαιταλεῦσιν ὥσπερ ἀξιόλογον χαριζόμενος, τοῖς ὑπασπισταῖς τοῖς περὶ αὐτὸν ἀσήμῳ προστάξας θεσπίσματος τῷ σχήματι τῆς χειρὸς θανάτῳ τοῦτον ἐκδίδωσιν· οὐ γὰρ εὐώχουμένοις θέμις τοῖς Πέρσiais διαλαλεῖν. οἱ μὲν οὖν ἐκκεντήσαντες 5.5.10 τὸν Βρυζάκιον ἀνεῖλον, ὡς προσετάχθησαν. ἀναμειγμένου τοίνυν τοῦ δείπνου καὶ αἵμασιν, ἀκροτελεύτιον ἡδονὴν τοῖς ἐγκλίτοις ὁ Χοσρόης παρείχετο· μύροις γὰρ αὐτοὺς κατομβρίας ἀναδήσας τε στεφάνοις τοῖς ἄνθεσιν ἐπινίκιον πίνειν ἐκέλευεν. 5.5.11 οἱ μὲν οὖν τότε ἰλαρυνθέντες ἐπὶ τῇ πανδαισίᾳ εἰς τὰς ἑαυ5.5.11 τῶν σκηναὺς ἀπήεσαν ταῦτα δὲ διηγούμενοι ὅσαπερ αὐτοῖς ἐστιωμένοις ἀπήνησεν· καὶ ἦν Βρυζάκιος τῶν τοῦ λόγου μελῶν τὸ ἐπίσημον. 5.6.1 Τῇ δὲ ἐσαύριον βασιλεὺς Χοσρόης τό τε συμμαχικὸν τὸν Ζαβᾶν ποταμὸν διεπεραιώσατο. Μεβόδης δὲ ὁ Πέρσης ὁ ἐς τὸ Σιγγάρων σταλεῖς τῇ Βαβυλωνίᾳ προσέβαλλεν, καὶ ἄγχιστα τῶν βασιλείων γενόμενος πόλεων τῷ ἐφεστηκῶτι τοῦ βασιλικοῦ πρυτανεῖου ἐξέπεμπεν ἄγγελον, μεγάλην ἐπισιτισμοῦ παρασκευὴν αὐτὸν ἀπεργάσασθαι, χρημάτων τε ἐπιδόσεις ἱκανὰς καταθεῖναι, πλήθη πολλὰ συμμαχικῶν αὐτῷ συρρευσάντων δυνάμεων, εἶναί τε θάνατον τῆς ῥαθυμίας 5.6.2 ζημίαν. ὁ μὲν οὖν τοῦ πρυτανεῖου τὴν φροντίδα περιβαλλόμενος ἐπιδεικνύει τοῦ Μεβόδου τὰ γράμματα τῷ ἐπιστατεῖν τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν ἐς τὰ βασίλεια ὑπὸ τοῦ Βαράμ 5.6.3 καταλειφθέντι. ὁ δὲ καταπλαγεῖς τὴν ψυχὴν, μεσοῦσης νυκτὸς τὸ περὶ αὐτὸν στρατιωτικὸν συναγείρας εἰς τὴν 5.6.4 Κτησιφῶντα χωρεῖ, καταλιπὼν τὴν Σελεύκειαν. λέγεται δὲ τὴν Σελεύκειαν τὸν ἐπὶ κλην Νικάτορα Σέλευκον μέσον τοῖν δυοῖν ποταμοῖν οἰκοδομήσασθαι, ὧν ὁ μὲν Τίγγρις ἐπὶ τὴν Περσικὴν θάλατταν ἔκχυτός ἐστιν ὅλῳ τῷ ρεύματι, ὁ δὲ Εὐφράτης περὶ τουτονὶ τὸν χώρον γινόμενος διατέμενεται τρίχα τό τε οἰκεῖον ὄνομα ἀποβάλλει καὶ διαφόροις προση5.6.5 γορίαις ὀνομάζεται. τούτου ἡ μὲν μία ἀπόρροια διώρυξι

μεγάλαις καὶ τάφροις κατακερματιζομένη πως ἀφανίζεται· τοῦτό τοι καὶ πάμπορον αὐτὴν ἐκείνην τὴν γῆν ἀπεργάζεται. ὁ δὲ ἕτερος ἀπορρῶξ εἰς τὴν Βαβυλωνίαν προχέεται, καὶ τὰ 5.6.6 τῆς Ἀσσυρίας ἔλη περιλιμνάζει διασπειρόμενος. ἡ δὲ τρίτη διαρρεῖ τῆς Σελευκείας ἐχόμενα καὶ εἰς τὸν Τίγριν εἰσβάλλει καὶ δίδωσι τῷ πολισμάτι δυσμαχωτάτην ἀσφάλειαν, ταῖς λαγόσι τῶν ὑδάτων ὡσπερ στεφάνη ἔρκους τινὸς τὸ ἄστν κατοχυ5.6.7 ρώσασα. ἡμέρα δὲ δευτέρα, καὶ ὁ Μεβόδης ἄφρακτον ἀκηκοὺς τὴν Σελεύκειαν προσβάλλει ταύτη νυκτός, προστάξας τοῖς Ῥωμαίοις τῇ πατρίῳ φωνῇ ἀλαλάζειν τε καὶ διαλέγεσθαι παίειν τε τῷ ξίφει εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε τὸν ἐντυγχάνοντα. 5.6.8 οἱ μὲν οὖν περὶ τὴν Σελεύκειαν καταπεπτωκότες τῷ φόβῳ ἀνανταγωνίστω εὐνοία τῷ Μεβόδῃ τὴν πόλιν παρέδωσαν. ἐντεῦθεν θορύβου ἐξαισίου ἐπιδημήσαντος, ὡς καὶ τῇ Κτησιφῶντι μεταδοῦναι τῆς καταπλήξεως, λόγος εἰσήρρησε τοῖς τὴν γείτονα πόλιν οἰκοῦσι βαρβάροις ὡς Σελεύκεια ἦλω ὑπὸ 5.6. πληθὺς Ῥωμαϊκῆς. πάντων τοίνυν ὑπὸ δέους εἰς ἔν ἐκκλησιασθέντων, ἐδογματίζετο αὐτοβοεῖ παραδώσειν Ῥωμαίοις. ὁ μὲν οὖν καὶ τὴν αὐτόθι ἀπολιπὼν καταφυγὴν εἰς τὴν πέλας Ἀντιόχειαν ἀφικνεῖται, ἦν Χοσρόης ὁ Καβάδου ὀπηνίκα τὴν Ἀντιόχειαν τὴν πρὸς τῇ Συρίᾳ ἦρει ὠκοδομήσατο 5.6.10 καὶ τὸν ἐκεῖσε λαὸν ἐν ταύτῃ που μετεφύτευσεν. ὁ δὲ Μεβόδης τὴν Κτησιφῶντα καταλαβὼν τῶν βασιλείων θησαυρῶν ἐτίθετο πρόνοιαν τὸν τε Χοσρόην, ὡς ἐνῆν, βασιλέα ἀνηγόρευέ τε καὶ διεκήρυττεν. ἡ δὲ Κτησιφῶν μέγιστα βασιλεία τῇ Περσίδι καθέστηκεν. λέγεται δὲ Ἰουστινιανὸν τὸν αὐτοκράτορα λίθον Ἑλληνικὴν Χοσρόη τῷ Καβάδου παρέχεσθαι τοὺς τε περὶ τὴν οἰκοδομίαν δεινοὺς τέκτονάς τε ὀρόφων ἀγγίνους, καὶ βασιλεία δεῖμασθαι τῷ Χοσρόη τέχνη Ῥωμαϊκῆ οὐ πόρρω τῆς Κτησιφῶντος τὴν ἴδρυσιν 5.6.11 ἔχοντα. οἱ μὲν οὖν τὴν Βαβυλωνίαν κατοικοῦντες βάρβαροι τῆς μεταβολῆς ὀρεγόμενοι τὰ Χοσρόου φρονεῖν προετίμησαν· ὁ δὲ Μεβόδης ἐς Ἀντιόχειαν τὴν Περσῶν πτυκτίον ἐξέπεμπε γραμμάτων Ῥωμαϊκῶν. ἡ δὲ δέλτος εἶχεν ἐπὶ λέξεως τάδε· καλὸν γὰρ οἶμαι καὶ αὐτῆς τῆς συνθήκης τῶν ῥημάτων τὴν ἔκθεσιν, ὡς ἔχει φύσεως, προενέγκασθαι. 5.7.1 "Ῥωμαῖοι πιστοὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν τοῖς τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Περσίδος χαίρειν. οὔτε βασιλέως κελεύσει πειθόμενοι οὔτε ταῖς Χοσρόου ὑποσχέσεσιν ἐπικαμπτόμενοι τὸν τοιοῦτον κάματον κατεδεξάμεθα, ἀλλ' ἵνα ἐν ταιλαιπωρίᾳ γηράσαντας ὑμᾶς ἐκ τῆς κοιτίας τῆς Περσίδος 5.7.2 διασώσωμεν, ἤλθομεν εἰς ταύτην τὴν γῆν. ἵνα οὖν καὶ ὁ σκοπὸς ὁ ἡμέτερος πέρας ἀπολάβῃ καὶ ἡ ὑμετέρα, ἀδελφοί, ἐπιθυμία πρὸς χαρὰν καταντήσῃ, τοὺς προσφυγόντας εἰς Ἀντιόχειαν τὴν πόλιν τὴν αὐτόθι ἔκδοτε ἡμῖν, καὶ τοὺς φρονούοντας τὰ Βαράμ. θέλομεν γὰρ ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι, ἐὰν τούτου τοῦ κεφαλαίου παραμελήσῃτε, οὐκ ἔχετε τῷ ἀποτελέσματι 5.7.3 εὐχαριστήσαι." ταύτης γοῦν τῆς ἐπιστολῆς τοῖς τὴν Ἀντιόχειαν οἰκοῦσιν ἀποδοθείσης καὶ ἐς κοινὸν γενομένης γνωρίμου, εἰς ἔν [οὓς] ἤλθε τὸ πλῆθος τοῦ ἄστεος, καὶ τὸν ἄνδρα ξυλλαβόντες τοῖς παρὰ τοῦ Μεβόδου σταλεῖσι παραδεδώκασιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἡδονῆ τὰ Βαράμ ἀσμενί5.7.4 ζοντας. ὁ δὲ Μεβόδης ἐξ ἐπιλέπτου τὰ τῶν ἀντιπάλων ὑπὸ τῶν δεσμίων μεμαθηκώς, αἰκισάμενος τούτων τὸν ἔξαρχον τὴν τε ῥίνα καὶ τὰ ὦτα ἀποτομῆ λωβησάμενος ἐς τὸν Χοσρόην παρέπεμπεν, τοὺς δὲ λοιποὺς ῥομφαίας παραδέδωκε 5.7.5 στόματι. ἔκτη δὲ ἡμέρα, καὶ πολλοὺς τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἱκανῶς μετεσχηκότας τῶν ὑπὸ τοῦ Βαράμ νεωτερισθέντων τῷ ἀκι5.7.6 νάκη διώλεσε θάνατον ἐπιθείς ζημίαν αὐτοῖς. οὐκ ἀναξιόλογος γὰρ ἡ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων τῷ Βαράμ γεγонуῖα πρὸς τὴν τυραννίδα ῥοπή. πλῆθος γὰρ τοῦ τοιοῦτου ἔθνους πλούτῳ κατάκομον τὸ τνηκαῦτα καιροῦ τὴν Περσίδα κατώκει. 5.7.7 τῶν γὰρ Ἱεροσολύμων ὑπὸ Οὐεσπασιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος ἀλόντων, τοῦ τε ναοῦ ἐμπιπραμένου, ὀρρωδοῦντες πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων τὴν Ῥωμαίων ἀλκὴν ἐκ τῆς Παλαιστίνης ὡς

τοὺς Μήδους μεταναστεύουσι καὶ πρὸς τὴν ἀρχέγονον τιθήνην μεταναστεύουσιν, ἔξ ἧς ὁ προπάτωρ ἐτύγχανεν ὢν 5.7.8 Ἀβραάμ. τὰ τιμιώτατα τοίνυν οὗτοι ἔμπορευσάμενοι καὶ τὴν Ἐρυθρὰν διαπεραιούμενοι θάλατταν, περιουσίας χρηματισθέντες μεγάλας περιεβάλοντο. ἐντεῦθεν καὶ πρὸς τὰς στάσεις καὶ τὰς Βαβυλωνίας τῶν δήμων ἐκκαύσεις ἐτοιμό5.7. τὰτα διωλίσθαινον. ἔστι γὰρ πονηρὸν τὸ ἔθνος καὶ ἀπιστότατον, φιλοθόρυβόν τε καὶ τύραννον, καὶ φιλίας ἤκιστα μνημονικόν, ζηλότυπὸν τε καὶ ὑποβάσκανον, καὶ ἐς ἔχθραν 5.7.10 ἀμετάθετόν τε καὶ ἀδιάλλακτον. τούτους οὖν ὁ Μεβόδης καταπολεμήσας ποικίλοις ὀλέθοις ἀπέδοτο. ὅτε οὖν τῶν βασιλείων ἐκράτησεν, ἐκ τῶν τιμιωτέρων κόσμων ἀναλεξάμενος τὰ κυριώτατα ἐς Χοσρόην ἐξέπεμπε. οἱ μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Χοσρόην Ῥωμαῖοί τε καὶ Πέρσαι ἐν Ἀλεξανδρια-νοῖς, οὕτω καλουμένῳ χώρῳ, τέτρασιν ἡμέραις ἀφίκοντο. 5.7.11 τὴν δὲ προσηγορίαν ὁ χώρος ἀπὸ τῶν πράξεων τοῦ Μακεδόνοιο Ἀλεξάνδρου κατεκληρώσατο· ὁ τοῦ Φιλίππου γὰρ ἐκεῖσε γενόμενος ἅμα τῇ Μακεδονικῇ δυνάμει τῇ τε Ἑλληνικῇ ξυμμαχίᾳ ἐρυμνότατον κατεσκάψατο φρούριον τοὺς τε ἐν αὐτῷ βαρβάρους διώλεσεν. 5.8.1 ἐκεῖθεν τοίνυν μεταφοιτήσαντες δευτέρα ἡμέρα Ῥωμαῖοί τε καὶ Πέρσαι προσβάλλουσι κλίματι Χναιθᾶς λεγομένῳ. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὑπὸ πρῶτην ἔω Ναρσῆς, ὁ τῶν ἐφῶν ταγματῶν ἡγούμενος, Κομεντίολον ταγματάρχην τοῦ δεξιοῦ κέρατος τοῦ μαχίμου σὺν ἱππεῦσι χιλίοις προκαταληψόμενον ἐξέπεμπε τὴν διάβασιν τοῦ ἐτέρου 5.8.2 Ζαβᾶ ποταμοῦ. τούτου δὴ γεγονότος καὶ οἱ ἐπὶ κατασκοπῇ ὑπὸ τοῦ Βαράμ ἀποσταλέντες τὸ πραχθὲν διαγνόντες ἐπανῆκον εἰς τὸν Βαράμ, ταῦτα δήπου αὐτῷ διαγγέλλοντες. ἀτὰρ ὁ Βαράμ τὴν μετ' ἐκείνην γέφυραν προκατασχεῖν ἐνεχειρεῖ. 5.8.3 ὑπέτρεφε δὲ τὰς ἐλπίδας τῷ θάρσει ὡς δὴ τῆς περὶ τὴν Ἀρμενίαν Ῥωμαϊκῆς στρατοπεδεύσεως διὰ τὴν δυσχωρίαν τῶν τόπων οὐχ οἷας τε οὔσης συνάπτεσθαι ταῖς ἐφῶις τῶν 5.8.4 Ῥωμαίων δυνάμεσιν. τετάρτη δὲ ἡμέρα, καὶ ὁ Ναρσῆς ἄνδρας ἐλὼν ἐπὶ κατασκοπῇ ὑπὸ τοῦ Βαράμ ἐκπεμφθέντας καὶ μάλιστα ὡς ἐνήν ἀνετάσας διέγνω ὅπως ἔχει τὸ πολέμιον γνώμης. καὶ δῆτα ἀποχρῶσαν παρέχεται δύνάμιν Ῥουφίνῳ τῷ Τιμοστράτου, εἶτα προστάττει τὰς ἐτέρας 5.8.5 οἰκειώσασθαι διαβάσεις. τῇ δὲ ἐπιούσῃ, νυκτὸς ἐπιγενομένης, πρώτη παραφυλακῇ ἀπάρας ὁ στρατηγὸς γίνεται τῶν διαβάσεων κάτοχος καὶ εἰσβάλλει εἰς τὴν τῶν Νανισηνῶν χώραν ἐξαπιναιῶς. ἡλίου δὲ μεσοῦντος οἱ τοῦ Βαράμ ταῦτα 5.8.6 δὴ θεασάμενοι τῷ τυράννῳ ἐξεῖπον. ὁ δὲ διαμαρτῶν τοῦ σκοποῦ πρὸς βορρᾶν τε καὶ ἔω τὰς δυνάμεις διέσχίζεν, ὅπως ὑποτέμῃ τὴν σύμμιξιν τῆς προσδοκητοῦ τῶν Ῥωμαίων ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας δυνάμεως. ἤδη δὲ τοῦ Βαράμ συντονία τινὶ τὴν ὁδὸν διανύοντος καὶ εἰς τινὰ παρακειμένην λίμνην ἀφικομένου, συνέβη τοὺς ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας ἄγχιιστα παρα5.8.7 γενέσθαι. ἐπεὶ δὲ προεῖδον οἱ τῶν Ῥωμαίων σκοποὶ τὸν Βαράμου στρατόν, Ἰωάννη τῷ στρατηγῷ ἀπήγγελλον ἱππέων Περσικὰ στίφη ἰέναι πως κατ' αὐτῶν. ὁ μὲν οὖν Ἰωάννης πρὸς ἔκταξιν τὰς δυνάμεις ἐκόσμησεν, ὁ δὲ Βινδόης τὴν Περσικὴν ἀνελάμβανε φάλαγγα· τῆς δὲ Ῥωμαϊκῆς συντάξεως 5.8.8 ὁ στρατηγὸς Ἰωάννης ἡγεῖτο. ποταμοῦ δὲ διελομένου τὸν τε Βαράμ καὶ τὰς περὶ τὸν Ἰωάννην δυνάμεις Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν, τὰ τῆς συμπλοκῆς αὐτοῖς ἀνεκόπτετο. δευτέρα δὲ ἡμέρα, καὶ πρὸς νότον ἐκκλίνει ἅμα τῷ Βινδόῃ τὰ Ῥω5.8. μαίων στρατεύματα. ὁ μὲν οὖν Ναρσῆς καὶ Χοσρόης ἐκ τῆς Νανισηνῶν χώρας ἀπάραντες εἰς τὸ πρόσω ἐχώρουν, καὶ γίνονται πλησίον κώμης τινὸς ἦν Σιραγανῶν οἱ ἐγχώριοι κατονομάζουσιν. πέμπτη δὲ ἡμέρα, καὶ ὁ Ναρσῆς τὰς ἐπιθέτους δυνάμεις τὰς ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας Ῥωμαϊκὰς πλη-5.8.10 σιάζειν ἐγίνωσκεν. διὰ τοι τοῦτο ἐπιστολεῖς πρὸς Ἰωάννην ἐξέπεμπε καὶ παρενεγύα τῷ στρατηγῷ ὡς οὐ δεῖ Πέρσαι συμπλέκεσθαι, πρὶν ἂν ἐς κοινὸν ἐκάτεραι δυνάμεις συναπτόμεναι τὴν ἀλκὴν ἀνανταγώνιστον σχοίησαν. 5..1 Κατὰ τοῦτον δῆτα τὸν χώρον ἀυλιζόμενῳ Χοσρόῃ οἱ παρὰ τοῦ Μεβόδου σταλέντες

ἦκον παρὰ τὸν βασιλέα αἰσίων 5..2 ἀφηγημάτων ἔχοντες διαγόρευσιν. ὁ μὲν οὖν τὰ ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίαςπραχθέντα διαγνοὺς τῷ Μεβόδη τὴν τε σκευὴν τὴν βασιλειον τὴν ἀπὸ τῆς Κτησιφώντος δεδεγμένος σταλεῖσαν αὐτῷ, ἐπὶ τοῖς κατωρθωμένοις ἐναβρυνόμενος μεθ' ἰλαρίας Ναρσῆ τε καὶ ταῖς Ῥωμαίων δυνάμεσιν ἐστηλίτευε τὴν ἐπί-5..3 τευξιν. ἡμέρα δὲ πέμπτη, καὶ τρισὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν χρῆσάμενον χάραξι τοῖς περὶ τὸν Ἰωάννην κοινοῦται συντάγμασιν. αἱ μὲν οὖν δυνάμεις ἐς κοινὸν συνελθοῦσαι μεγίστης τινὸς εὐρωστίας ἀμοιβαίως σφίσιν αὐταῖς ἐδίδοσαν τε καὶ ἀντε5..4 λάμβανον. λέγεται δὲ τὸν μὲν Χοσρόην ἅμα τῷ συμμαχικῷ τῶν ἐξήκοντα περαιτέρω ἐπιφέρεσθαι χιλιάδας μαχίμων, τὸν δὲ Βαρὰμ τεσσαράκοντα χιλιάσιν ὀπλιτικοῦ καττῦειν τὸν 5..5 πόλεμον. καὶ δὴ ὁ Βαρὰμ κλέψαι διανοεῖτο τὸν πόλεμον ἐνάλλεσθαι τε νυκτὸς κατὰ τῆς τῶν Ῥωμαίων δυνάμεως. τῆς τοίνυν δυσφορίας τῶν τόπων κωλύμην τῆ ἐπιβουλῆ παρασχομένης, ἡλίου ἀνίσχοντος κατάδηλος Ῥωμαίοις ἐγίνετο, 5..6 ὃ τε δόλος ἐς τὸ φανερόν ὑπεξήγετο. τρίτη δὲ ἔω, καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Βαρὰμ πολεμῆσιοντες μετὰ βοῆς τε καὶ θορύβου ἐπήεσαν, τὸ δὲ Ῥωμαϊκὸν ἡσυχίας εὐκοσμία καὶ τοῦ θρύλου ἀμέτοχον διθύνετο πρὸς παράταξιν. τῷ τε Βινδόῃ καὶ Σαράμη τοῖς στρατηγοῖς ὁ Ναρσῆς ἐχαλέπαιεν οὐχ οἷοις τε οὔσι τὰς περὶ αὐτοὺς δυνάμεις τῶν βαρβάρων 5..7 κατευνάζειν πρὸς τὸ τῆς ἡρεμίας ἀθόλωτον. τοίνυν μετεδίδοσαν καὶ τῆς ἑαυτῶν εὐκοσμίας ταῖς συμμαχούσαις τῶν βαρβάρων οἱ Ῥωμαῖοι δυνάμεις καὶ πείθουσι διακοσμησαὶ τάξει τὴν ἔκταξιν τῆς τε ἀλόγου ἀποσχέσθαι κλαγγῆς. 5..8 τριττοῖς τοιγαροῦν τὸ Ῥωμαϊκὸν στίφεσι συνετέτακτο, καὶ τὸ μὲν μέσον ὁ Χοσρόης ὃ τε Ναρσῆς περιεβάλλετο κέρας, τὸ δεξιὸν τε Μεβόδης καὶ Σαράμης οἱ Πέρσαι, τῆς Μηδικῆς ἐξηγούμενοι φάλαγγος, τὸ δὲ ἕτερον Ἰωάννης ὁ στρατηγός, τῆς τῶν Ἀρμενίων πληθὺς ἐπιστατῶν. οὕτω δὴπου καὶ τὸ ἀντίπαλον ἀντετέτακτο καὶ τρισὶ συντάγμασι ταύτη διεκό5.. σημεν. τὸ μὲν οὖν Ῥωμαϊκὸν σφαδάζον τῆ γνώμη ἀκατάσχετον ἦν ταῖς ὀρμαῖς, τὸ δὲ ἀντίπαλον τῷ σθένει καὶ τῷ πλήθει καὶ τῆ τάξει τῶν Ῥωμαίων καταπληττόμενον ἐπ' ὄρους ἀνάβασιν ἀντετέτραπτο. διὰ τοι τοῦτο πεντακόσιοι τῆς περὶ τὸν Βαρὰμ συμμορίας τὰ ὄπλα καταθέντες 5..10 προσχωροῦσι Ῥωμαίοις. ὁ μὲν οὖν Χοσρόης ἄκων πεφυκῶς τῷ ἐγχειρήματι πρὸς τὸ ἄναντες παροτρύνει Ῥωμαίους χωρεῖν. Ῥωμαῖοι δὲ τοῦτο δὴ τοῦτο τοῖς τῆς ἀβουλίας κόλποις ἐναποθέμενοι, ὡς εἶχον συνέσεως, τῆς τακτικῆς ἀρμονίας ἔξω που μὴ διαθέοντες, δι' ἐτέρων ἀνεβάλλοντο πρὸς τὰ ὑψηλὰ 5..11 τοῦ ὄρους χωρεῖν. οἱ δὲ βάρβαροι καταναγκασθέντες ὑπὸ τοῦ σφῶν αὐτῶν βασιλέως τῶν ἀλόγων κινδύνων ἐφήπτοντο, καὶ τοῦ ὄρους ἐπιβαίνειν θαρρήσαντες ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων καρτερῶς ἐξωθοῦντο. καὶ ἦν ἂν θάνατος μέγιστος ζημία τῷ ἐγχειρήματι, εἰ μὴ Ῥωμαῖοι τῆς διώξεως τοὺς βαρβάρους 5..12 ἀπέπαυσαν, ἀντιμέτωπον αὐτοῖς ἐκταξάμενοι. ἡλίου δὲ δὴ πρὸς δυσμὰς κεκλικότος, ὁ μὲν Βαράμης ἅμα τῆ συμμάχῳ δυνάμει ὡς τὸν χάρακα ἐπανερχεται ἐπὶ τοῖς οὕτωπραχθεῖσι ψυχαγωγούμενος, τὸ δὲ Ῥωμαϊκὸν ἐπὶ τὴν τάφρον γενόμενον τῆς ἀβουλίας κατηγόρει Χοσρόου. 5.10.1 Ἐπεὶ δὲ ὁ Βαρὰμ διεγνώκει τὸ Ῥωμαϊκὸν ἔχον λίαν ὀξυπαθῶς ἐπὶ τοῖς ἐναγχοῦς ὑπὸ Χοσρόου παρεστρατηγημένοις αὐτοῖς, τῆς τε συμπλοκῆς ἐφιεμένοις ἀκρότατα, ὄρθριος γενόμενος λύει τὸν χάρακα καὶ ἐκκλίνει πρὸς τὰ 5.10.2 δύσχωρά τε καὶ ἀνάντη καὶ ἄφιππα. γίνονται γοῦν μετὰ τοῦτο ἐς τὸ πλησίον πεδῖον καθειμένον, ἔνθα καὶ τὸ Κάνζακον καθίδρυται πόλισμα, μεταστρατοπεδευσάμενός τε καὶ ὁ Βαρὰμ ἐντεῦθεν ἐφ' ἕτερα τὰς δυνάμεις μετέβαλλεν, ἐκλύ5.10.3 τους ἐντεῦθεν τῶν Ῥωμαίων τὰς ὀρμὰς τεκταινόμενος. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὴν μεταχώρησιν τοῦ Βαρὰμ ἐγνωκότες συντόνω πορεία ἄγχιστά που τῶν πολεμίων στρατοπεδεύονται. εἶτα προσβάλλουσι ποταμῷ τῷ Βλαράθῳ, ἔνθα τὴν νύκτα ἐναυλι5.10.4 σάμενοι ἡμέρας ἀφικομένης πεδῖῳ εὐρεῖ προσωμίλησαν. οἱ μὲν οὖν στρατηγοὶ τῶν Ῥωμαίων

διακεκοσμηκότες τὰ μάχιμα, πολλῶν καὶ ἀγαθῶν εἰσηγήσεων τὸ ὀπλιτικὸν ἐμφορήσαντες τῇ τριπλῇ φάλαγγι τὸν πόλεμον διεσκεύασαν. σύμβολον δὲ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ τοῖς συμμαχοῦσι βαρβάροις παρείχοντο τὴν τῆς θεομήτορος καὶ παρθένου προσηγορίαν διδάξαντες, ἵνα μὴ τῷ διακεκριμένῳ τοῦ γένους ὡς ἀντίπαλον τὸ συμμαχικὸν διαφθαρῶσιν, τῷ συγκεχυμένῳ τῆς συμπλοκῆς ἀδιάρθρωτον αὐτοῖς τῶν οἰκειοτάτων παρεχομένων τὴν δῆλωσιν. 5.10.5 καὶ παράδοξόν τι χρῆμα συνέβαινε· ἐγένετο γὰρ καὶ Χαλδαίοις τὸ τῆς Μαρίας σωτήριον ὄνομα. κατεκόσμη μὲν καὶ ὁ Βαράμ τρισὶ λόχοις τὴν οἰκίαν ἀλκῆν, καὶ τὸ μὲν μεσαίτατον τῆς ἐκτάξεως ἐπέιχεν ὁ τύραννος, οἱ δὲ ἡγεμόνες τοῦ 5.10.6 συμμαχικοῦ τὴν ἐφ' ἑκάτερα δύναμιν. ναὶ μὴν καὶ ἐλέφασιν τοῖς Ἰνδικοῖς θηρίοις καθάπερ προβόλους τινὰς τῶν ἵππῶν ἡγεῖσθαι κατέταττεν, τοὺς τε ἀνδρειοτέρους τῆς μαχίμου δυνάμεως ἐπὶ τῶν θηρίων ἀναβιβάσας παρεσκεύαζε μάχεσθαι. οὐκ ἡμοίρει δὲ καὶ τὸ ἑκάτερον τούτων δὴ τῶν συμμάχων θηρίων. ὁ μὲν οὖν Χοσρόης πεντακοσίοις ἐς φρουρὰν 5.10.7 ἀνδράσι περιφραζάμενος περιεπόλει τὰς τάξεις. ἀλλ' ὁπότε ἔβλεψάν τε καὶ ἀντεβλέφθησαν ἑκάτεροι δυνάμεις ἀλλήλας, τὰ τε σημεῖα μετεωρίζετο ἡρέμα τε ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἐκρατύνετο, αἶ τε σάλπιγγες περιεδόνουν καὶ τὴν συμπλοκὴν ἐξεβάκχευον ταῦτα δὴ περιβομβοῦσαι τὰ τοῦ πολέμου μυστήρια, ἐκαινοτομεῖτο λοιπὸν τὸ μεταίχιμον καὶ τῶν οἰκείων 5.10.8 ὄρων ἐχήρευεν. ἀγχιμάχου τοίνυν συμπλοκῆς γενομένης, ὁ Βαράμ τὸ μεσαίτατον τῆς περὶ αὐτὸν καταλιμπάνει δυνάμεως καὶ πρὸς τὸ εὐώνυμον μετεχώρησεν. πλείστης τοίνυν μεταδούς τῆς ἀλκῆς τοῖς ἀναδεδεγμένοις αὐτὸν εἰκότως τὴν ἀντιμέτωπον κεραΐζεται φάλαγγα, τῇ συντάξει τοῦ πλήθους 5.10. ἐξαπιναίως ἐγκείμενος. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι κατὰ τοῦτο τὸ κλίτος διαιρεθέντες ἐτρέποντο πρὸς φυγὴν, φέρειν οὐκ ἔχοντες τὴν ἀντιβρίθουσαν δύναμιν. καὶ οὖν ὁ Ναρσῆς τοῦτο δὴ θεασάμενος, ἡρέμα πλῆθος συρρεῖν τοῖς ἀδυνατοῦσιν ἐγκελευσάμενος ἔστησε τῆς φυγῆς τὴν κατασθένουσαν 5.10.10 δύναμιν. ὁ μὲν οὖν Βαράμ κατὰ τῆς μέσης τῶν Ῥωμαίων χωρήσας ἀλκῆς ἐπειρᾶτο τρέψαι τὸν Ναρσῆν εἰς ἀπόδρασιν. ὁ τοίνυν Ναρσῆς οὐδὲν μέλον αὐτῷ περὶ τῶν ἐλεφάντων καρτερῶς τῷ Βαράμ ἀντετίθετο καὶ ἐπιπίπτει τῇ μέσῃ καὶ ἀντιθέτῳ δυνάμει, καὶ συντεταγμένους τοὺς Μήδους παρα5.10.11 λύει γέ πως αὐτοὺς λίαν κομιδῇ τῆς συννεύσεως. τούτου δὴ γεγονότος καὶ αἱ λοιπαὶ τοῦ Βαράμ δυνάμεις ἐσφάλισαν, καὶ ῥώμη κεκρατηκῶς ὁ Ναρσῆς τοὺς μὲν ἵππεάς τῶν ἐποχούντων ἀπέβαλλεν, τοὺς δὲ πεζοὺς τῷ δόρατι κατεβάλλετο. 5.10.12 τῆς τοίνυν διώξεως κραταιᾶς γενομένης, καὶ τοῦ φόνου τεθηλότος ἀνὰ τὸν χῶρον, ἕξ Βαβυλωνίων ἀποδράσασαι χιλιάδες ἐπὶ τινα λόφον γενόμεναι τῆς σωτηρίας ὠρέγοντο. τὸ δὲ Ῥωμαϊκὸν περιστοιχίσαν τὸν λόφον τῆς δραπετίδος κρατοῦσι δυνάμεως. πολλοὺς τοίνυν ζωγρήσαντες ἤγον ἐς 5.10.13 Χοσρόην δεσμίους. ὁ μὲν οὖν τῶν Περσῶν βασιλεὺς τοὺς μὲν μαχαίρας ἀπέδοτο στόματι, ἐνίους τοῖς ποσὶ τῶν θηρίων παρείχετο παίγνιον. ἐπεὶ δὲ διεγνώκει εἶναί τινος τῶν ἐαλωκότων ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Τούρκων, ἐς βασιλέα ἐκπέμπει Μαυρίκιον, τὴν Ῥωμαϊκὴν στηλιτεύων ἀλκῆν ἀπαρχάς τε 5.10.14 τῆς νίκης προσφέρων τῷ αὐτοκράτορι. ἐκεχάρακτο δὲ τοῖς μετώποις ἐκείνων τὸ τοῦ κυριακοῦ <πάθους> ἐπίσημον· σταυρὸς δὲ τοῦτο τοῖς πρεσβεύουσι τὴν τῶν Χριστιανῶν θρησκείαν κατονομάζεται. ἐπύθετο γοῦν ὁ αὐτοκράτωρ τί 5.10.15 ἂν εἴη τοῦτο τοῖς βαρβάροις τὸ σήμαντρον. οἱ μὲν οὖν ἐκ τῶν μητέρων τοῦτο ἀποκληρώσασθαι ἔφασκον· λοιμοῦ γὰρ τοῖς πρὸς τῇ ἕω Σκύθαις καρτεροῦ ἐνδημήσαντός τινος ἐδέησε τῶν Χριστιανῶν εἰσηγήσασθαι τούτῳ δῆτα τῷ τύπῳ τῶν μειρακίων ἐγκεντήσαι τὰ μέτωπα. τῶν δὲ βαρβάρων μηδαμῶς τὴν εἰσηγήσιν παρωσαμένων, σωτηρίαν ἐκ τῆς συμβουλίας ἀντελάμβανον. 5.11.1 τὸ δὲ Ῥωμαϊκὸν (πρὸς γὰρ τὴν νύσσαν τὸν λόγον ἀντεπενέγκοιμι) λαφυραγωγεῖ τοῦ

τυράννου τὰ σκηνοπήγια γυναϊκάς τε καὶ παιῖδας τόν τε κόσμον τὸν χρύσειον τήν τε βασιλείον παρασκευήν. τὰ μὲν οὖν τιμιώτερα τῷ Χοσρόη παρείχοντο, ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς σκύλοις 5.11.2 μέγα φρονῶν πρὸς τὸ σοβαρώτατον προσεχώρησεν. ἡλίου δὲ κλιναντος ὀρώσι Ῥωμαῖοι τοὺς ἐπὶ τῶν ἐλεφάντων ἰδρυμένους βαρβάρους ἀκροβολιζομένους καὶ τῷ τόξῳ χρωμένους, διὰ τοῦτο τούτους περιστοιχίσαντες δευτέρας μάχης κρατοῦσι τὰ 5.11.3 τε θηρία ζωγήσαντες τῷ Χοσρόη παρείχοντο. τοῦ πολέμου τοίνυν τοιοῦτό τι πέρας ἀπενεγκαμένου, ἐς τὸν ἑαυτῶν χάρακα Ῥωμαῖοι ἐπανεζευξαν, ἤδη που τῆς νυκτὸς ἀνισχούσης αὐτοῖς. τῇ δὲ ὑστεραία ἐξ ἔωθινοῦ ἡ Ῥωμαϊκὴ πληθὺς συναθροίς 5.11.4 ζεται καὶ τῶν τεθνηκότων σκυλεύει τὰ σώματα. μεγάλων τοίνυν αὐτοῖς γεγονότων κτημάτων, ἐς τὴν βασιλείον τοῦ Χοσρόου χωροῦσι σκηνήν. οἱ δὲ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ κατ' ἴχνους τοῦ Βαράμου χιλιάδας ἐπεστράτευσαν δέκα κεχειροτονηκότες ταξίαρχας αὐτοῖς τὸν τῶν Χαλκιδέων ταγμάτων ἡγούμενον· Βεσταμῖω δὲ τὴν βάρβαρον ζυμμαχίαν ἐδίδοσαν. 5.11.5 τριταῖοι τοίνυν ἐναυλισθέντες Χοσρόης τε καὶ Ῥωμαῖοι ἀνὰ τὸν πολέμιον χῶρον ἀπηλλάσσοντο τῇ τετάρτῃ, ὀδωδότην τῶν τεθνεώτων αὐτοῖς, καὶ τὸ πνίγος τῆς κακοσμίας φέρειν οὐκ ἔχοντες. παραγίνονται γοῦν ἄγχιστα πόλεως τοῦ Κανζάκου. 5.11.6 βασιλεὺς δὲ Χοσρόης ἐπὶ τοῖς συνενεχθεῖσιν αὐτῷ καταγαυριώμενος ἐπινίκια εἰστία Ῥωμαίους, αὐτὸς δὲ διέτριβεν ἀνὰ τὴν στιβάδα καταψαλλόμενος τε καὶ καταυλούμενος, ὡς ἔθος 5.11.7 Πέρσαις καθέστηκε παιωνίζουσιν. δεκάτην δὲ τῷ χώρῳ προσδιατρίψας ἡμέραν, ἐπεὶ περ συνεῖδε Μαρῖνόν τε καὶ Βεστάμιον ὡς αὐτὸν παλινδρομήσαντας ἐκ τῆς τοῦ Βαράμ διώξεως, τὴν τε τῶν ἐχθρῶν ἀποφοίτησιν ἐπισημοτάτην ἐγνώρισεν, τοὺς μὲν Ῥωμαίους ἐσέλκει πρὸς τὰ οἴκοι, αὐτὸς δὲ τὴν Περσικὴν φάλαγγα συναθροίσας τῇ Βαβυλωνί προσομιλεῖ ἄξιον οὐδὲν περὶ τοὺς συμμεμαχηκότας Ῥωμαίους 5.11.8 ἐπιδειξάμενος, οἱ μὲν οὖν τῶν Ῥωμαίων στρατηγοὶ ἐπιμύθιον τοῖς λόγοις τῷ βαρβάρῳ ἐξήεσαν, μὴ ἀμνημονεῖν τῆς γεγνουσίας αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων φιλοφροσύνης τε καὶ σωτηρίας. [ἐξήτει] τοίνυν τούτους που αὐτῷ τοὺς λόγους 5.11. ἐναποθέμενοι ἐπανήεσαν οἴκαδε οἱ Ῥωμαῖοι. ὁ δὲ Χοσρόης δεδοικῶς μὴ που δολοφονία τις ὑποσταίη αὐτῷ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, ἐδεῖτο Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος ἐς τὴν τοῦ σώματος φρουρὰν χιλίους ἐκ τοῦ ὀπλιτικοῦ παραπέμπεσθαι. 5.12.1 Λόγος δὲ ὡς ἡμᾶς ἐξεφοίτησε πρὸς τῇ Ἱερᾶ πόλει τὸ τηνικαῦτα καιροῦ Γολινδοῦχ γενομένην, <κατὰ> τὴν Χοσρόου πρὸς τὰ βασιλεία κάθοδον. ἀλλὰ τίς καὶ πόθεν, κατὰ τὴν ποίησιν, λελέχθω τὸ γύναιον· μὴ γὰρ οὖν ἀφελώμεθα τὴν περὶ ταύτης διήγησιν μεγίστοις σεμνολογήμασιν 5.12.2 οὔσαν κατάκοσμον. τίκτεται μὲν οὖν αὕτη ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας, μάγοι δὲ τὸ γένος αὐτῆς· πατὴρ δὲ τῶν ἐπιφανῶν σατραπευόντων ἐφορολογεῖτο τὸ Περσικόν. ἐπεὶ δὲ ἀκμὴ ἐπέστη αὐτῇ, ὥρα λάμπουσα ἐς γάμον, ἀνδρὶ τῶν ἐπισήμων 5.12.3 ἐκδίδωσιν. συνεστιωμένη δὲ ποτε τῷ ἀνδρὶ ἔδοξεν ἐξαπιναίως γεγονέναι πάρετος, εἶτα ἀκίνητος διαμένειν τῷ σώματι, καὶ τὰς αἰσθήσεις πολλῷ ὕστερον ἐπανήκειν πως ἐς αὐτήν. ἐπεὶ δὲ οἱ θεαταὶ τοῦ πάθους, εἶγε καὶ πάθος δεῖ τήνδε τὴν θεῖαν ἀποφαίνεσθαι ἔκστασιν, διεπυθάνοντο τί ἂν εἴη 5.12.4 τὸ συμβεβηκὸς τῇ νεάνιδι, ἔλεξε τάδε. "μεγάλας που ἐν οὐδὲι τεθέαμαι ἐναποκειμένας ποινάς, μεγάλων τε ἀγαθῶν πρεσβευομένην τρυφήν τοῖς τὸν μέγιστον προσκυνουῖσι θεόν, ὃν δὴ Χριστιανοὶ θρησκεύοντες καθεστήκασι Πέρσαις ὑπό 5.12.5 θεσις γέλωτος." ὁ μὲν οὖν ἐκείνης γαμέτης ἐξεμυκτήριξε τοῦ γυναιίου τὰ ῥήματα, ὅτε δὲ που ἐδραΐαν αὐτῆς τὴν διάνοιαν πρὸς τὴν τῆς θρησκείας μετάθεσιν κατενόησεν, σωφρονίζειν ἐδόκει ῥαπίζων· ἠπειλεῖ δὲ καὶ θάνατον εἶναι ζημίαν αὐτῇ, ὡς θέμις Πέρσαις ποιεῖν τοῖς τὰ μάγων ἀθετή 5.12.6 σασι δόγματα. ἡ μὲν οὖν τῷ θείῳ ἔρωτι πτερωθεῖσα τὸν νοῦν, τὰ ὧτά που καταβύουσα, ταῖς αὔραις διαχειῖσθαι τοὺς λόγους παρείχετο. γίνεται τοίνυν

τῷ γυναιίω καὶ ἐτέρας 5.12.7 θείας κρείττονος ἐπιφοιτήσεως ἔλλαμψις· ἄγγελος γὰρ ἔφεσθήκει αὐτῇ τὴν τε μορφήν καὶ τὴν ἐσθῆτα λαμπηδόνας φαιδρότερος, καὶ πάλιν αὐτῇ τὴν τῶν φθασάντων θεῶν ἐδείκνυε προηγόρευέ τε καὶ τὸν ὅσον οὐπω τοῦ συνευνέτου 5.12.8 θάνατον. ὁ μὲν οὖν τοῦ γυναιίου γαμέτης καταλύει τὸν βίον κατὰ τὴν τοῦ ἀγγέλου προαναγόρευσιν, τὸ δὲ γύναιον τὴν Βαβυλωνίαν καταλιπὸν πρὸς τὴν Νίσιβιν γίνεται, τοῖς τε τῶν Χριστιανῶν ἱερεῦσι περιτυχὸν ἀνθρωπολογεῖτο τὰ 5.12. μεγαλεῖα τοῦ πνεύματος. μυεῖται γοῦν παρ' αὐτῶν ταῦτα δὴ τὰ τῶν Χριστιανῶν θεῖα ὄντως καὶ ἀπόρρητα δόγματα. ἐπεὶ δὲ τοῖς μάγοις τοῦτο κατάδηλον γέγονεν, ἐς ἀναζήτησιν 5.12.10 γίνονται τοῦ γυναιίου. ἦκον γοῦν εἰς τὴν Νίσιβιν, καὶ τὰ μὲν πρεσβύτερα τῆς ἀξιώσεως ἐν κολακείαις αὐτοῖς παρεσκευάστο ἐντεῦθεν ἀποβουκολῆσαι πειρωμένοις τὴν ἄνθρωπον· ἐπεὶ δὲ νικῶνται, καὶ ὁ λόγος αὐτοῖς ἀδρανῆς, ἐν 5.12.11 εἰρκτῇ σκληρᾷ τὸ γύναιον χρόνῳ πολλῶ κατακλείουσιν. τοῦ 5.12.11 τοίνυν πάντα θεοῦ περισκοποῦντος καὶ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἐν οὐδενὶ χρόνῳ καταλιμπάνοντος, ἐπικουρία τοῦ ἐπιστατοῦντος ἀγγέλου αὕτη τῆς φυλακῆς ἐξεχώρησε καὶ ἐς τὴν 5.12.12 Ῥωμαίων ἀφίκετο γῆν. ἡ μὲν οὖν ἄχρι τῶν Ἱεροσολύμων ἐπελθοῦσα διεκῆρυττε τὴν ἐπιφανῆ τοῦ θεοῦ καὶ ἀδιήγητον μεγαλειότητα, εὐχάς τε ἀποδομένη ἐν τῷ παναγεῖ μνημείῳ τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν τε σταυρὸν τῶν παθημάτων κατασεβασθεῖσα τῷ προσκυνῆ 5.12.13 ματι ἐς τὴν Ἱερὰν ἐπανέδραμε πόλιν. πολλά τε περὶ τῶν ἐσομένων τῷ Χοσρόῳ προαναγορεύουσα τὴν τε προσχώρησιν αὐτοῦ Ῥωμαίοις πρὸ τῆς τῶν πραγμάτων ἐνάρξεως καταμηνύουσα, βίον τε ἰσάγγελον πολιτευσαμένη, καὶ ὡς πρέπει ἀγίοις τὰ εἰς ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ὀρῶντα, ἀπέστη τῶν τῆδε τὸν τῆς καρτερίας στέφανον ἀκηράτοις ἀναδησομένη τροπαίοις. 5.13.1 Ὁ δὲ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλεὺς σωματοφύλακας ἐς Χοσρόην ἐξέπεμπεν. ἐς νοῦν τοίνυν βαλόμενος ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς τὴν ἄνωθεν αὐτῷ τῆς ἐπικουρίας γεγυῖαν ῥοπήν, τῷ ἐν μάρτυσιν ἐπιφανεστάτῳ Σεργίῳ σταυρὸν 5.13.2 ἐκ χρυσοῦ πεποιημένον λιθοκόλλητον δῶρον ἐξέπεμπεν, ὃν δῆτα Χοσρόης ὁ Καβάδου τὸ ἄστν παραστησάμενος, λαφυραγωγῆσας ἐν τοῖς τῶν Περσῶν ἀνακτόροις ἀπέθετο, ἔτι τῶν Ῥωμαϊκῶν σκήπτρων Ἰουστινιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος ἐπι-βαίνοντος. ἐν τούτῳ γοῦν τῷ σταυρῷ ἕτερον Χοσρόης ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐξ ἀπέφθου χρυσοῦ σταυρὸν ἐτεκῆνατο τὴν 5.13.3 αἰτίαν ἐντυπώσας ἐν αὐτῷ τοῦ ἀναθήματος. ἐπιστολὴν δὲ δὴ Ἑλληνικοῖς γράμμασιν ἅμα τῷ κειμηλίῳ ἐς τὸ λεγόμενον Βαρβαρικὸν παρεπέμπετο. ὑπεγέγραπτο δὲ τῇ ἐπιστολῇ καὶ βασιλικὴ ὑποτύπωσις. τὰ δὲ τῆς ἐπιστολῆς ἐν τούτοις δῆτα ἐτύγχανεν ὄντα· οὐκ ἀμείψω γὰρ τῆς λέξεως τὸ ἀρχέτυπον. 5.13.4 "Τοῦτον τὸν σταυρὸν ἐγὼ Χοσρόης βασιλεὺς βασιλέων, υἱὸς Χοσρόου, ὅτε ἐκ διαβολικῆς ἐνεργείας καὶ κακουργίας τοῦ δυστυχεστάτου Βαράμ, υἱοῦ Βαργουσνᾶς, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ καβαλλαρίων εἰς Ῥωμανίαν ἀπήλθομεν, καὶ διὰ τὸ ἔρχεσθαι τὸν δυστυχεῖ Ζαδεσπράτην ἐκ τοῦ στρατοῦ εἰς τὸ Νισίβιος ἐπὶ τῷ ὑποσῦραι τοὺς καβαλλαρίους τοῦ μέρους τοῦ Νισίβιος εἰς τὸ ἀντᾶραι καὶ συνταράξαι ἐπέμψαμεν καὶ 5.13.5 ἡμεῖς καβαλλαρίους μετὰ ἄρχοντος εἰς τὸ Χαρχάς, καὶ διὰ τῆς τύχης τοῦ ἀγίου Σεργίου τοῦ πανσέπτου καὶ ὀνομαστοῦ, ἐπειδὴ ἠκούσαμεν δοτῆρα εἶναι αὐτὸν τῶν αἰτήσεων, ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας ἡμῶν, μηνὶ Ἰανουαρίῳ ἐβδόμῃ, ἠτησάμεθα, ὡς, ἐὰν οἱ καβαλλάριοι ἡμῶν σφάζωσι τὸν Ζαδεσπράτην ἢ χειρώσωνται, σταυρὸν χρυσοῦν διάλιθον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ πέμπομεν διὰ τὸ πάνσεπτον αὐτοῦ ὄνομα. 5.13.6 καὶ τῇ ἐνάτῃ τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ Ζαδεσπράτου ἤνεγκαν ἐπὶ ἡμῶν. ἐπιτυχόντες οὖν τῆς αἰτήσεως ἡμῶν, διὰ τὸ ἕκαστον ἀναμφίβολον εἶναι, εἰς τὸ πάνσεπτον αὐτοῦ ὄνομα τὸν σταυρὸν τὸν παρ' ἡμῶν γενόμενον, μετὰ τοῦ πεμφθέντος σταυροῦ παρὰ Ἰουστινιανοῦ βασιλέως Ῥωμαίων εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τῷ καιρῷ τῆς ἀμιξίας

τῶν δύο πολιτειῶν ἐνεχθέντος ἐνταῦθα παρὰ Χοσρόου, βασιλέως βασιλέων, υἱοῦ Κοάδου, τοῦ ἡμετέρου πατρός, καὶ εὔρεθέντος ἐν τοῖς ἡμετέροις θησαυροῖς, ἐπέμψαμεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πανσέπτου Σεργίου." 5.13.7 Ὁ μὲν οὖν σατράπης κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτῷ ἀπέδοτο τὸν σταυρὸν τὰ τε γράμματα τοῦ βασιλέως. τῷ δὲ ἐπιόντι ἐνιαυτῷ ὁ τοῦ Περσικοῦ βασιλεὺς ἀναγορεύει βασιλείαν Σειρέμ, γένους Ῥωμαϊκοῦ, (ἦν δὲ θρησκείας Χριστιανῶν), εἰς ὥραν ἀνθοῦσαν γάμῳ ταύτῃ κατευνασθεὶς κἀντεῦθεν παραχαράττων τῶν Βαβυλωνίων τὰ νόμιμα. 5.14.1 τρίτῳ δὲ ἔτει καὶ ἠντιβόλει τὸν δραστικώτατον ἐν Περσίδι Σέργιον παῖδα ἐκ τῆς Σειρέμ δοθῆναι αὐτῷ. μετ' οὐ πολὺ δὲ τούτου γεγονότος αὐτῷ, δώροις καὶ αὐθις γεραίρει τὸν εὐεργέτην εἰκότως. ἐπιστολὴν δὲ ἐξέπεμψεν Ἑλληνικῇ συμφράσει χρησάμενος. εἶχε δὲ ἡ ἐπιστολὴ ἐπὶ λέξεως οὕτως. 5.14.2 "Τῷ μεγαλομάρτυρι Σεργίῳ Χοσρόης, βασιλεὺς βασιλέων. ἐγὼ Χοσρόης, βασιλεὺς βασιλέων, υἱὸς Χοσρόου, τὰ δῶρα τὰ μετὰ τοῦ δίσκου ἐξέπεμψα οὐκ εἰς θεῶν ἀνθρώπων, οὐδὲ ἵνα ἐκ τῶν λόγων μου τὸ μέγεθος τοῦ πανσέπτου σου ὀνόματος γνωσθῆ, ἀλλὰ διὰ τὸ γνωσθῆναι τὴν ἀλήθειαν τῶν γενομένων καὶ τὰς πολλὰς χάριτας καὶ εὐεργεσίας ἃς ἔσχον παρὰ σοῦ· εὐτυχία γάρ μοι ἔστιν, ἵνα τὸ ἐμὸν ὄνομα 5.14.3 ἐμφέρεται τοῖς ἱεροῖς σου σκεύεσιν. ἐν τῷ εἶναί με ἐν τῷ Βεραμαῖς ἠτησάμην παρὰ σοῦ, ἅγιε, ἐλθεῖν εἰς τὴν βοήθειάν μου καὶ ἐν γαστρὶ συλλαβεῖν Σειρέμ. καὶ ἐπειδὴ ἡ Σειρέμ Χριστιανὴ ἔστι κἀγὼ Ἕλλην, ὁ ἡμέτερος νόμος ἄδειαν ἡμῖν 5.14.4 οὐ παρέχει Χριστιανὴν ἔχειν γαμετήν. διὰ οὖν τὴν ἐμὴν πρὸς σὲ εὐγνωμοσύνην διὰ τοῦτο τὸν νόμον παρεῖδον, καὶ ταύτην ἐν γυναιξὶν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἐν γνησιότητι ἔσχον καὶ ἔχω, καὶ οὕτω συνεῖδον νῦν δεηθῆναι τῆς σῆς ἀγαθότητος 5.14.5 θότῃτος ἐν γαστρὶ συλλαβεῖν αὐτήν. καὶ ἠτησάμην καὶ συνεταξάμην ἵνα, ἐὰν ἐν γαστρὶ συλλάβῃ Σειρέμ, τὸν σταυρὸν τὸν φορούμενον παρ' αὐτῆς πέμψω τῷ πανσέπτῳ σου οἴκῳ. καὶ τούτου ἕνεκεν κἀγὼ καὶ ἡ Σειρέμ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔχομεν, ἵνα εἰς μνημόσυνον τοῦ ὀνόματός σου, ἅγιε, τοῦτον 5.14.6 τὸν σταυρὸν κρατῶμεν. καὶ συνείδομεν ἀντ' αὐτοῦ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, μὴ συντείνουσαν περαιτέρω τῶν τετρακισχιλίων τριακοσίων στατήρων μιλιαρσίων, πεντακισχιλίους στατήρας 5.14.7 ἐκπέμψαι. καὶ ἐξ οὗ τὴν τοιαύτην ἐν ἐμαυτῷ ἔσχον αἴτησιν καὶ ταῦτα διελογισάμην, ἕως οὗ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Ῥησωνχοσρών, δέκα ἡμέραι πλέον οὐ διήλθον, καὶ σύ, ἅγιε, οὐ διὰ τὸ εἶναί με ἄξιον ἀλλὰ διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἐφάνης μοι ἐν ὁράματι τῆς νυκτός, καὶ τρίτον εἶπές μοι ὅτι ἡ 5.14.8 Σειρέμ ἐν γαστρὶ ἔχει. κἀγὼ ἐν αὐτῷ τῷ ὁράματι τρίτον ἀνταπεκρίθην σοι λέγων, καλῶς, καλῶς. καὶ διὰ τὴν σὴν ἀγιωσύνην καὶ ἐλεημοσύνην, καὶ διὰ τὸ πάνσεπτόν σου ὄνομα, καὶ διὰ τὸ εἶναί σε δοτῆρα τῶν αἰτήσεων, ἐκ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ Σειρέμ τὸ εἰθισμένον ταῖς γυναιξὶν οὐκ 5.14.9 εἶδεν. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐδίστασα εἰς τοῦτο, ἀλλὰ τοῖς λόγοις σου ἐπίστευσα, καὶ ὅτι ἅγιος εἶ καὶ ἀληθινὸς δοτὴρ τῶν αἰτήσεων. μετὰ τὸ ταύτην τὰ γυναικεῖα μὴ ὑπομείναι, ἐκ τούτου ἔγνω τὴν δύναμιν τοῦ ὀνόματος καὶ τὴν τῶν παρὰ σοῦ ῥηθέντων 5.14.10 ἀλήθειαν. παραυτὰ οὖν ἔπεμψα τὸν αὐτὸν σταυρὸν καὶ τὴν τούτου τιμὴν ἐν τῷ πανσέπτῳ σου οἴκῳ, κελεύσας ἐκ τῆς τούτου τιμῆς δίσκον ἕνα καὶ ποτήριον ἐν γενέσθαι εἰς λόγον τῶν θείων μυστηρίων, ἀλλὰ μὴν καὶ σταυρὸν [γενέσθαι καὶ] πηχθῆναι ὀφείλοντα ἐπὶ τῆς τιμίας τραπέζης, καὶ θυμιατήριον, τὰ πάντα χρυσᾶ, καὶ ἀμφίθυρον Οὐννικὸν 5.14.11 κεκοσμημένον χρυσίῳ. τὰ δὲ λοιπὰ μιλιάρσια εἶναι τοῦ ἀγίου σου οἴκου, ἵνα διὰ τῆς τύχης σου, ἅγιε, εἰς πάντα, ἐξαιρέτως δὲ εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην εἰσέλθῃς εἰς βοήθειάν μου καὶ Σειρέμ. καὶ ὁ διὰ τῆς πρεσβείας σου γέγονεν ἡμῖν τῷ ἐλέει τῆς σῆς ἀγαθότητος, καὶ τῷ θελήματί μου καὶ Σειρέμ εἰς τέλος προέλθοι, ἵνα κἀγὼ καὶ ἡ Σειρέμ καὶ πάντες οἱ ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τὴν σὴν δύναμιν ἐλπίζωμεν καὶ εἰς σὲ ἔτι πιστεύωμεν." 5.14.12 Ἐς τάχος τοιγαροῦν ὡς τὸ τέμενος ὁ ἀποσταλεὶς ἀφικνεῖται, τὰ δὲ δῶρα τὰ τοῦ

βασιλέως ἅμα τοῖς γράμμασιν ἐν τῇ ἱερᾷ περιέθετο τραπέζῃ. 5.15.1 Ὁ δὲ Βαράμ μὴ χειρωθεὶς ὑπὸ Χοσρόου ἐξαΐσιον ὑπεκρούσατο κίνδυνον. τοιγάρτοι τῶν Περσῶν βασιλεὺς πάντας τοὺς κεκοινωνηκότας τῇ τυραννίδι ὀλέθρῳ παρέδοτο, αὐτόν τε Βινδόην τοῖς τοῦ Τίγριδος ἐγκάτοις κατέθετο ὡς 5.15.2 οἷα δὴ κατὰ βασιλέως χεῖρας ἐκτείναντα. αἱ δὲ σπονδαὶ Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ προέρχονται. καὶ οὕτω δῆτα ἐνδόξως ὁ μέγας τε καὶ Περσικὸς ἐκεῖνος Ῥωμαίοις κατεπέπαυτο πόλεμος. 5.15.3 Οὐκ ἂν δὲ περιόψομαι καὶ ὅσα λέγεται Χοσρόην <τὴν> περὶ τοὺς ἀστέρας τῶν Χαλδαίων ἐξησηκήμενον πολυάσχολον 5.15.2 οἷα δὴ κατὰ βασιλέως χεῖρας ἐκτείναντα. αἱ δὲ σπονδαὶ Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ προέρχονται. καὶ οὕτω δῆτα ἐνδόξως ὁ μέγας τε καὶ Περσικὸς ἐκεῖνος Ῥωμαίοις κατεπέπαυτο πόλεμος. 5.15.3 Οὐκ ἂν δὲ περιόψομαι καὶ ὅσα λέγεται Χοσρόην <τὴν> περὶ τοὺς ἀστέρας τῶν Χαλδαίων ἐξησηκήμενον πολυάσχολον ματαιότητα προαναγορευσαὶ κατὰ τὴν τοῦ πολέμου ἀκμὴν. 5.15.4 τοῦ γὰρ στρατηγοῦ Ἰωάννου τῆς τῶν Ἀρμενίων δυνάμεως εὐδοκίμου <ἀποσκώψαντος εἰς> αὐτὸν ἀκοσμίας ἔνεκα, καὶ ὡς οὐ δεῖ βασιλέα σκαιὸν πεφυκέναι τοὺς τρόπους τὰς τε τῆς ψυχῆς ὁρμὰς ὑπεῖναι ἀλλόκοτον, φασὶ πρὸς τὸν στρατηγὸν 5.15.5 γὼν λέξαι τὸν βάρβαρον· "εἰ μὴ περ ὑπὸ τοῦ καιροῦ ἐτυραννούμεθα, οὐκ ἂν ἐθάρρησας, στρατηγέ, τὸν μέγαν ἐν ἀνθρώποις βασιλέα βάλλειν τοῖς σκώμμασιν. ἐπεὶ δὲ τοῖς παροῦσι μέγα φρονεῖς, ἀκούσῃ τί δῆτα τοῖς θεοῖς ἐς ὕστερον μεμελέσθηται. 5.15.6 ἀντικαταρρεύσει, εὖ ἴσθι, ἐς τοὺς Ῥωμαίους ὑμᾶς δεινά. ἔξεται δὲ τὸ Βαβυλώνιον φύλον τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας κρατοῦν τριττὴν κυκλοφορικὴν ἐβδομάδα ἐτῶν. μετὰ δὲ τοῦτο πεμπταίαν ἐβδομάδα ἐνιαυτῶν Ῥωμαῖοι Πέρσας 5.15.7 δουλαγωγήσητε. τούτων δὴ διηनुσμένων, τὴν ἀνέσπερον ἡμέραν ἐνδημεῖν τοῖς ἀνθρώποις καὶ τὴν προσδοκωμένην λῆξιν ἐπιβαίνειν τοῦ κράτους, ὅτε τὰ τῆς φθορᾶς παραδίδοται λύσει καὶ τὰ τῆς κρείττονος διαγωγῆς πολιτεύεται." 5.15.8 οὐ μετὰ πολὺ δὲ καὶ ὁ Πρόβος τῆς Χαλκηδονέων πόλεως τὴν ἀρχιερατικὴν φροντίδα περιεβάλετο, καὶ ἤκουσέ που παρὰ 5.15. Χοσρόου παράδοξα. τοῦ γὰρ αὐτοκράτορος Μαυρικίου τοῦτον ἐς Κτησιφῶντα πρὸς Χοσρόην ἐπαποστείλαντος, ἐν σταθηρᾷ μεσημβρία τινὶ μετὰ κλητὸν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦτον εἰσποιησάμενος, ἰδρῶτι περιρρεόμενος τῆς θεομήτορος εἰκόνα 5.15.10 ἠξίου παρὰ τοῦ ἱερέως θεάσασθαι. ἐπιφερόμενος οὖν ὁ ἱερεὺς τὸ ταύτης ἵνδαλμα ἐν πυκτίῳ ἐδίδου ἐς θέαν ἔλθειν τῷ Περσῶν βασιλεῖ. ὁ δὲ προσκυνήσας τὸν πίνακα ἔφασκε παρεστάναι αὐτῷ τὸ τούτου ἀρχέτυπον φῆσαι τε πρὸς αὐτὸν τὰς Ἀλεξάνδρου νίκας αὐτῷ τοῦ Μακεδόνα χαρίσασθαι· καίτοι ἤδη που ἀπολαβόντος Χοσρόου τὴν ἐς τὰ βασιλεία καθοδὸν τῶν τε τυράννων ἐπικεκρατηκότος ῥύμη τε καὶ 5.15.11 δυνάμει τοῦ αὐτοκράτορος. διεξήκει <δὲ> ὁ Πρόβος καὶ περὶ τὴν Νινεὺν τινὰ που λείψανα τῆς ἐπὶ τῆς Βαβυλώνας ἐγχειρηθείσης τοῖς ἀνθρώποις πυργοποιίας ὑπεῖναι, τὴν τε πλίνθευσιν, καθὰ τῷ ἱεροφάντῃ Μωσῇ διηγόρευται, εἶναι λίαν ἐπιμελῶς ἐξοπτηθεῖσαν πυρὶ. 5.15.12 Ἄλλ' ἐπεὶ τοῦ Περσικοῦ πολέμου τῇ συνθήκῃ τῆς ἀφηγήσεως ὡς οἷόν τε ἦν ἀπετερματίσαμεν τὴν ὑπόθεσιν, πρὸς τὰ τῆς Εὐρώπῃ πραχθέντα χωρεῖτω αὐθις ὁ κάλαμος τὰς βίβλους ναυτιλλόμενος μέλανι, ὅπως ἐπὶ τὸν λιμένα τοῦ σκοποῦ καθοριζόμενος καὶ τὰς ἐπιφανεῖς τῶν πράξεων φόρτον φερόμενος τὰ τῶν ἀξιαφηγῆτων ἀκουσμάτων πληρώσειεν. 5.16.1 Ἄρτι γε ἄρα που τοῖς περὶ τὴν ἕω γελώσης ἡμέρας τοῖς πράγμασιν, καὶ τὴν πρόοδον οὐκ ἐκ κλίνης βαρβαρικῆς μυθικῶς ποιουμένης Ὀμηρικώτερον, ῥοδοδάκτυλός τε ἀπανηναμένης ἀκούειν, ἐπεὶ τὸ ξίφος τοῖς αἵμασιν αὐτοῖς οὐ φοινίσσεται, τὰς δυνάμεις ὁ αὐτοκράτωρ ἐς τὴν Εὐρώπην ὡς τάχιστα μετεβίβαζεν ἐπὶ τὴν Ἀγχίαλον τὴν ἐκδημίαν παρασκευάζεται· διεγνώκει γὰρ τὸ Ἀβαρικὸν αὐθις ἐθέλειν 5.16.2 φοιτᾶν. προσδοκίμου τοιγαροῦν τοῦ βαρβαρικοῦ τυγχάνοντος, ἐς παρασκευὴν συνετέτακτο.

οί μὲν οὖν ἐντιμότεροι τῶν ἐς συγκλήτου βουλὴν κατελιπάρουν τὸν Καίσαρα χειροτονῆσαι στρατηγὸν τῷ πολέμῳ καὶ ἀναβολὴν τὰ τῆς βασιλικῆς ἐπι5.16.3 βολῆς ἀποφέρεσθαι. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθον, ὁ τῶν ἱερατικῶν ταγμάτων ἡγούμενος ἔδειτο τὸν βασιλέα ἀποστράτηγον εἶναι, ἐτέρῳ δὲ τὰ τῆς ἀγωνίας περιβαλεῖν. ἐπεὶ δὲ οὐδὲ οὗτος αἰδέσιμος ἦν ἐξαιτούμενος, ἡ βασιλεία ἅμα τοῖς παισὶ ποτνωμένη ἠντιβόλει τὸν γαμέτην τὸν Καίσαρα ἐπὶ δευτέρας γενέ5.16.4 σθαι φροντίδας. ὡς δὲ καὶ ταύτης ἡ ἀξίωσις πρόσωπον οὐκ ἔσχεν αἰσχυνηλὸν ἢ μέλος πειθήνιον, ἐξεχώρει τῶν βασιλείων ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος παρασάγγην ἕνα καὶ ἡμιόλιον· 5.16.5 Ἐβδομον δὲ ἄρα τοῦτο τοῖς Βυζαντιοῖς ὠνόμασται. κατ' ἐκείνην γοῦν τὴν ἡμέραν ἡλίου μεγίστη γέγονεν ἔκλειψις. ἕνατον δὲ ἄρα τοῦτο ἔτος ἐτύγχανεν ὃν Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. ἐπεγένοντο δὲ καὶ ἐξαισίων πνευμάτων φυσήματα, νότος τε βίαιος, ὡς μονονουχὶ καὶ τὴν ἐπιβύθιον ψηφίδα 5.16.6 ἀναρρίπτειν τῷ θόλῳ τοῦ σάλου. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ ἀκηκοὺς Δαλαυζὰν τὸν Πέρσην ἤκοντα ὡς αὐτὸν παλινδρομεῖ πρὸς τὸ βασιλεῖον ἄστυ, διαθείς τε ὡς ἐνήν ἐπιδεξίως τὴν τῆς πρεσβείας ἀξίωσιν τοῦ σκοποῦ αὐθὶς τῆς ἐκδημίας ἀπήρ5.16.7 χετο. τυχεῖν δὲ γλιχόμενος καὶ θείας τινὸς ἐποπτίας συστρατευσομένης αὐτῷ ἐπὶ τὸ μέγα τῆς θρησκείας κατεπαννουχίζετο τέμενος τὸ ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ ὠκοδομημένον τοῦ αὐτοκράτορος· ἐς προσηγορίαν δὲ τῆς τοῦ θεοῦ σοφίας τὸ ἱερὸν ἀνατέ5.16.8 θεῖται. μηδεμιᾶς τοιγαροῦν ὄψεως ἐνυπνίων ἐπιφανείσης αὐτῷ, λιταζόμενος ἅμα τῷ λαῷ εἰς τὴν πρὸ τοῦ ἄστεος τῆς θεομήτορος οἰκίαν διημέρευε μυσταγωγούμενος, καὶ τῆς θεανδρικής μετελάγγανε πανδαισίας· ὁ δὲ νεὼς πρὸς τῆς Πηγῆς 5.16. καταλέγεται. τῇ δὲ ὑστεραία ὁ βασιλεὺς ἀπάρας ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸ λεγόμενον Ἐβδομον γίνεται· ἐκταῖος δὲ τῷ Ῥηγίῳ προσέβαλλεν. ἐνταῦθα πλῆθος ἄπειρον τῶν μεταιτούντων 5.16.10 συνήθροιστο καὶ ἠξίου τι παρὰ τοῦ βασιλέως ἐλέσθαι. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ τὰ συρρεύσαντα πλῆθη τοῖς ἐκεῖσε βασιλείοις ἐναποκλείσας φιλανθρωπίας ἠξίου, ἱκανὰ τε κατακερματίσας ἀργύρια ἐψυχαγῶγει τῆς ἀθροισθείσης πληθύος τὸ τῆς πενίας κατώδυνον, ὄρθριός τε γενόμενος ἐγκελεύσας 5.16.11 τε τὰς σάλπιγγας τῆς πορείας ἀπήρχετο· ἐπὶ τε τοῖνυν Ῥάμφοις γενόμενος ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων προεπομπεύετο. ἡ δὲ ἔκταξις εἰς μῆκος διέτεινεν. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ περιεγάνυτο τῷ σχήματι τῆς ἐκτάξεως τῆς προπομπούσης δυνάμεως. τὸ δὲ μάχιμον κατόπιν ἐβάδιζεν, τό τε ξύλον τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ ἐς ὕψος ἐπὶ δόρατος χρυσοῦ ἀπῆρῆτο καὶ 5.16.12 προηγείτο τοῦ τε βασιλέως καὶ τῆς περιπόλου δυνάμεως. ὑπὸ δὲ δευτέραν ἕω θηρίον παμμέγεθες (ὅς δὲ τοῦτο ἐτύγχανεν ὃν) ἐχώρει κατὰ τοῦ Καίσαρος. τοῦ τοῖνυν βασιλείου ἵππου ὑποταραχθέντος τῇ ἀθρόα τοῦ θηρίου ἀφίξει, τῆς καθέδρας 5.16.13 ἀποβαλεῖν τὸν βασιλέα τὸν ἐπιβάτην κατεστασίαζεν. τοῦ δὲ βασιλέως λίαν ἐπόχως ἐχομένου τοῦ χαλινού, γίνεται ἄκων ὁ ἵππος πειθήνιος, τὰ τε τῆς ὄψεως ἀποβαλόμενος δείματα καὶ τὴν γνώμην μετέβαλλεν αὐθὶς ταῖς ἡνίαις οἰκονομου5.16.14 μενος. τὸ μὲν οὖν θηρίον ὑπὸ μηδενὸς πολεμούμενον ἀνανταγωνίστῳ ἀλκῇ τὴν πάροδον εἶχεν ἀζήμιον. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ τοῦ θηρίου ἀφανοῦς γενομένου ἐπὶ τὸ μέτωπον τοῦ σταυροῦ διατυπώσας τὰ σήμαντρα, ὡς ἔθος ἐπὶ τῶν παραδόξων Χριστιανοῖς ἀπεργάζεσθαι, εἶχετο τῆς βαδίσσεως ταῦτά που θαυμάζων τὰ τῶν ἐπηκολουθηκότων παράλογα.

6.τ.1 ΙΣΤΟΡΙΑ Σ΄

6.1.1 Προσπελάσας τοιγαροῦν ὁ αὐτοκράτωρ τῇ Σηλυμβρία ἐπὶ τὴν Πείρινθον, ἦν Ἡράκλειαν εἴθισται τοῖς νεωτέροις ἀποκαλεῖν, διὰ ναυτιλίας τὰς ὁρμὰς ἐποιεῖτο. τοῖνυν ταχυναυτοῦσαι νῆες παρήσαν τῆς περὶ αὐτὰς ἀρτίας

κατασκευῆς 6.1.2 μηδὲν πρὸς βασιλείον ἐκπομπὴν ἀποδέουσαι. τοῦ ἀπόπλου τοιγαροῦν ἀπαρχομένου τοῦ αὐτοκράτορος, κατηνέχθη ὕδωρ ἐξάσιον, ἀνέμων τε ἀκαθέκτων ἐπηκολούθει κινήματα, ὡς τοὺς ἐρέτας τοὺς τε προσκώπους χαίρειν φράσαντας τῇ κώπῃ ἐρέττειν παύεσθαι, τύχη δὲ ἐπιτρέψαι τὰ σκάφη, τὸν δὲ αὐτοκράτορα ἅμα τῇ περὶ αὐτὸν πεντηκοντόρω παραδόξω σωτηρίᾳ ἐν τῷ Δαονίῳ διασωθῆναι τὴν ναυαγίαν ἐκκλίναντα. 6.1.3 ἐν τούτῳ δῆτα τῷ χωρίῳ καταπαννυχιζόμενος ὁ αὐτοκράτωρ, ἐξ ἑωθινοῦ αἰθρίας γενομένης, ἀναβάς ἐπὶ τὸν βασιλείον ἵππον ἐς Ἡράκλειαν γίνεται. ἐπὶ τὸν τοίνυν Γλυκερίας, τῆς μάρτυρος νεῶν ἐντεμενίζεται, ὡς οἶόν τε ἦν τιμήσας τὸ τέμενος χρήματά τε ἐπιδούς, ἐφ' ᾧ τὰ πυρὶ καταπεπτωκότα τοῦ ναοῦ ὑπὸ τῶν Ἀβάρων πρὸς νεώτερον κάλλος μεταχωρεῖν, τὰς 6.1.4 δυνάμεις ἐκτάξας ἀπεφοίτα τοῦ ἄστεος. ποιήσας τοίνυν παρασάγγας τέσσαρας, ἡλίου κεκλικότος στρατοπεδεύεται ἐπὶ τι ὑπτίον χωρίον τὴν θέσιν, πολὺάνδρον τε καὶ ἀφθονία τῶν εἰς ἐπισιτισμὸν περιρρέομενον. κατὰ τοῦτον δὴ τὸν χώρον 6.1.5 τάφρον ὁ βασιλεὺς διεγράψατο. τῶν δὲ περιπόλων τοῦ αὐτοκράτορος τὰς αὐλαίας τῇ βασιλικῇ σκηνῇ περιβαλλομένων δορυφορίας πρὸς κοσμιότητα, ἐκεκράγει γύναιον, ἡ δὲ βοή διήχει καὶ ἐς τὸ πυκνότερον κατεφέρετο· ὠδίνες γὰρ παρε6.1.6 λύπουν τὸ γύναιον. τῶν μὲν οὖν περὶ τὸν αὐτοκράτορά τις ὑπασπιστὴς ἐξεχώρει κωλύσων τῆς δυσφωνίας τὴν ἄνθρωπον. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ οἰκίσκῳ ἐγίνετο τὴν τε τῆς βοῆς αἰτίαν διεπυθάνετο, τίκτει τὸ γύναιον. ὁ δὲ τόκος πλημμέλημα 6.1.7 φύσεως ἐτύγχανεν ὄν. παιδίον γὰρ ἦν ὀφθαλμῶν τε καὶ βλεφαρίδων καὶ ὀφρύων ἀμέτοχον, χειρῶν τε καὶ βραχιόνων ἀλλότριόν τε καὶ ἀδιατύπωτον· πρὸς δὲ τῷ ἰσχύϊ ἰχθύος αὐτῷ οὖραιον ἦν προσφυές. ἀτὰρ τούτου δῆτα τοῦ θεάματος ὁ ὑπασπιστὴς ἱστορήσας τὸν τρόπον ὡς τὸν βασιλέα τὸν τε 6.1.8 πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ τὸ παιδίον καθεῖλκυσε. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ ἐς θεάν τοῦ τέρατος γεγονῶς, καὶ ὅπως τοῦτο ἐπηκολουθήκει τοὺς γονεῖς τοῦ τέρατος ἐξετάσας, μηδὲν τι διαγνοὺς ὑπὸ τῶν τεκόντων καταλύει τὸ θέατρον, τὸ δὲ τέρας ἀναιρεῖσθαι κελεύει. ἡ μὲν οὖν τερατοτόκος ἀφέθη, τὸ δὲ παιδίον τὸ ξίφος ἠσπάζετο. 6.2.1 Δευτέρᾳ δὲ ἡμέρᾳ μετεφοίτησεν ὁ βασιλεὺς καὶ πρὸς τὸ λεγόμενον Ἔνατον στρατοπεδεύεται, ὀδοιπορήσας τε παρασάγγας δύο τάφρον ἐδείματο. κατὰ τοῦτον δῆτα τὸν χώρον ἐκ τῶν βασιλείων ἵππων ὁ ἐπισημότερος, τῷ χρυσέῳ κόσμῳ 6.2.2 καταλαμπόμενος, πεσὼν ἀπέσκλη ἀθρόον διαρραγείς. ὁ δὲ βασιλεὺς οἰωνισάμενος ἐπὶ τούτοις πᾶσι τοῖς συμβόλοις ἀπαισιῶν καὶ λίαν δεινῶν ἐσομένων πραγμάτων αὐτῷ περίλυπος ἦν, δέει τοῦ μέλλοντος ἐπὶ τοῖς παροῦσι προταραττόμενος. τῇ δὲ ὑστεραία παροδευομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐντυγχάνει αὐτῷ 6.2.3 ἐλάφῳ πληθύν. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν αὐτοκράτορα τόξοις καὶ βέλεσι τῶν ζώων ἐπετοξάζοντο. πλήττεται γοῦν τὸ μέγιστον τῶν ἀγελαζομένων ἐλάφῳ, καὶ εἰκότως ἐπιδίωξις καρτερὰ 6.2.4 ὑπὸ τῶν κυνηγετούντων ἐγίνετο. ἡλίου τε δυομένου, καὶ τῆς ἐλάφου ἐξαλλομένης καὶ τῷ τάχει τῶν ποδῶν ἀποκλινούσης τὴν θήραν, οἱ μὲν ἄλλοι ἐπαύοντο, τῶν δὲ τῷ βασιλεῖ τις δορυφόρων καὶ Γήπαις τὸ γένος ἀνὴρ εἶχοντο 6.2.5 τῆς διώξεως. ἐπὶ τινὰ τοίνυν δρυμὸν χωρησάσης ἐκείνης αὐτῆς τῆς ἐλάφου τῇ τοῦ δρόμου ὠκύτητι ἐγκρυπτομένης τε τῷ κατακόμῳ τῆς λόχμης, καὶ οἱ ἄνδρες ἐς τὸ πρόσω ἐχώρουν τῷ φιλονίκῳ τῆς θήρας παροτρυνόμενοι μᾶλλον πρὸς τὴν 6.2.6 ἐπίτευξιν. ὁ μὲν οὖν Γήπαις τὸν νεανίαν ὀρῶν ἐσθῆτα περιβεβλημένον λαμπρὰν ζώνην τε χρυσῆν ἐμπορησάμενον οὐκ ἄκομψον, τὸν τε ἵππον αὐτοῦ χρυσοχάλινον, ἀνείλε τὸν 6.2.7 δείλαιον δολοφονήσας αὐτὸν ὑπὸ τινὰ φάραγγα. ὁ μὲν οὖν δορυφόρος ἀντὶ τῆς ἐλάφου κακὸν κακίστης ἐφέσεως γέγονε θήραμα οἴκοθεν καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἐπιβουλήν ἐνεγκάμενος· λίνα γὰρ αὐτῷ καὶ ἄρκυς καὶ δίκτυα ὁ χρύσεος κόσμος ἐγίνετο, συνέκδημος κατάκοσμος καὶ συνοδοιπόρος ἐπίβουλος. 6.2.8 πρώτης δὲ

φυλακῆς τῆς νυκτὸς γενομένης, ὁ μὲν ἐργάτης τοῦ φόνου ἐς τὸν χάρακα ἐπανῆκεν, ὁ δὲ βασιλεὺς οἷ τε ἀμφ' αὐτὸν τὸν δορυφόρον μηδαμῆ που θεώμενοι ἐπὶ τῇ 6.2. ἀδηλία τὰς ψυχὰς κατεπλήττοντο. τοῦ ἵππου τοίνυν τηνάλλως πλανωμένου, γηπόνος ἀνὴρ τούτου περιτυγχάνει καὶ ἐς τὴν τάφρον αὐτὸν ἀπεκόμιζεν. ὑποτοπήσας γοῦν ὁ βασιλεὺς τοῦτον αὐτὸν κύριον καθεστάναι τοῦ φόνου ἐς βάσανον ἐξεδίδου κολάσεων. 6.2.10 Τῇ δὲ ὑστεραία ἄνδρες τρεῖς Σκλαυηνοὶ τὸ γένος μηδὲν τι σιδήρου περιβαλλόμενοι ἢ ὀργάνων πολεμικῶν ἐάλωσαν ὑπὸ τῶν τοῦ βασιλέως ὑπασπιστῶν· κιθάραι δὲ αὐτοῖς τὰ 6.2.11 φορτία, καὶ ἄλλο τι οὐδὲν ἐπεφέροντο. ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς διηρώτα τί τὸ ἔθνος αὐτῶν, καὶ ποῖ τὰς διατριβὰς ἐκλήρωσαντο, τὴν τε αἰτίαν τῆς περὶ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς τόπους ἀνα6.2.12 στροφῆς. οἱ δὲ τὸ μὲν ἔθνος ἔφασαν πεφυκέναι Σκλαυηνοὶ πρὸς τῷ τέρματί τε τοῦ δυτικοῦ ὠκηκέναι Ὠκεανοῦ, τὸν δὲ Χαγάνον μέχρι τῶν αὐτόθι πρέσβεις ἐκπέμψασθαι ἐπὶ συλλογῇ μαχίμου δυνάμεως δῶρά τε πολλὰ τοῖς ἐθνάρχαις 6.2.13 φιλοτιμῆσασθαι. τοὺς μὲν οὖν δεξαμένους τὰ δῶρα τὴν συμμαχίαν αὐτῷ ἀπανήνασθαι, ἀποκναίειν τε αὐτοὺς τὰ μήκη τῆς ὁδοιπορίας δισχυριζομένων, ὡς δὲ τὸν Χαγάνον ἐπαποστείλασθαι αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς ἐαλωκότας ἀπολογίας ὑπόθεσιν ἔχοντας· πεντεκαίδεκά τε μῆσι τὴν ὁδὸν διανύσαι. τὸν δὲ Χαγάνον ἐπιλαθόμενον τοῦ νόμου τῶν πρέσβων 6.2.14 δογματίσαι κωλύμην αὐτοῖς τῆς ἀναζεύξεως. αὐτοὺς τε τῶν Ῥωμαίων ἔθνος ἀκηκοότας ἐπὶ τε πλούτῳ καὶ φιλανθρωπίᾳ λίαν, ὡς ἔστιν εἰπεῖν, εὐκλεέστατον, ἐμπορευσαμένους τὴν 6.2.15 εὐκαιρίαν πρὸς τῇ Θράκῃ ἀναχωρῆσαι. κιθάρας τε ἐπιφέρεισθαι διὰ τὸ μὴ ἐξησκήσθαι ὄπλα τοῖς σώμασι περιβάλλεσθαι, τῆς χώρας αὐτοῖς ἀγνοούσης τὸν σίδηρον κάντεῦθεν τὸν εἰρηναῖον καὶ ἀστασίαστον παρεχομένης τὸν βίον αὐτοῖς, λύραις τε καταψάλλεσθαι περιλαλεῖν οὐκ εἰδότας ταῖς σάλπιγγιν· οἷς γὰρ ὁ πόλεμος ἦν ἀνιστόρητος, εἰκότως ἂν ἔφασκον 6.2.16 ἀγρότερα πῶς ὑπεῖναι τὰ τῆς μουσικῆς μελετήματα. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ ἐπὶ τοῖς ῥηθεῖσι τὸ φύλον ἀγάμενος φιλοξενίας ἡξίου ἐκείνους αὐτοὺς τοὺς ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἐντετυχηκότας αὐτῷ, θαυμάσας τούτων τῶν σωμάτων τὸ μέγεθος τό τε μεγαλοφυῆς τῶν μελῶν ἐς τὴν Ἡράκλειαν τούτους παρεπέμπετο. 6.3.1 Τρίτη δὲ ἡμέρα, καὶ πρέσβεις ὑπὸ τοῦ βασιλείου ἐξεπέμποντο ἄστεος, ἢ τε ἀξίωσις ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἐς τὸν βασιλέα ἐγίνετο· ἢ δὲ ὑπόθεσις τὴν ἐπανάζευσιν τῆς βασιλέως ἐκδημίας ἐθήρα λαβεῖν. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ μηδὲν τι προσηκάμενος τῆς πρεσβείας παλιννοσεῖν προστάττει τοῖς 6.3.2 πρέσβεσιν. τετάρτη δὲ ἡμέρα, καὶ ἐς τὸ πρόσω ὁ αὐτοκράτωρ μετωχετεύετο. στενῆς δὲ γεφύρας ἱκανοῖς στρατεύμασιν ὁμιλούσης, τεναγώδους τε δυσχωρίας συγκυρησάσης αὐτοῖς, δυσδιέξοδος ἦν ἡ διάβασις. ὑπῆσαν δὲ πλησίον πηγαὶ ποταμοῦ ὃν Ξηρόγυψον προσκαλοῦσιν οἱ πλησιόχωροι. 6.3.3 ἀκοσμούσης τε τῆς δυνάμεως περὶ τὴν διάβασιν, θρύλου τε περὶ τὴν γέφυραν ἀναθορήσαντος, ἀνυπονοήτου τε βοῆς προσγενομένης τῷ πλήθει, καὶ τινων κατακρημνισθέντων ὑπὸ τῆς περὶ τὸν ὄχλον ἐκθλίψεως, τοῦ ἵππου ἀποβάς ὁ βασιλεὺς καὶ βακτηρίας ἐλόμενος αὐτουργὸς ἐγίνετο κοσμιότητος, καὶ τῆς ἐπιθέσεως ἀπέχεσθαι τὰ πλήθη προστάξας ἐδίδου τῇ βαδίσει τὴν εὐροίαν, τῇ ἀναβολῇ τῆς συγχύσεως 6.3.4 τὸ κατὰ μικρὸν δεικνὺς ἀσφαλὲς τοῖς στρατεύμασιν. οὕτω μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς ἄσιτος διημερεύσας περὶ τὴν γέφυραν παρεῖχε τῇ δυσχωρίᾳ διέξοδον. ἡλίου δὲ πρὸς δυσμὰς ἀποκλίναντος 6.3.5 ἀπὸ σημείων δύο τῆς γεφύρας ἐστρατοπέδευεν. τῇ δὲ ὑστεραία πρὸς τῇ Ἀγχιάλῳ διαγράφει τὸν χάρακα, ἡμέρας τε πέντε πρὸς ταῖς δέκα ἐνθαδὶ τὴν διατριβὴν ποιησάμενος ἐς τὸ βασίλειον ἄστου ἐπάνεισιν, ἢ κειν ἀκούσας ὑπὸ τοῦ Περσῶν 6.3.6 βασιλέως ἐς Βυζάντιον πρέσβεις. τρίτη δὲ ἡμέρα, καὶ οἱ τῆς Κελτικῆς Ἰβηρίας πρέσβεις ἐς τὸ βασίλειον παραγίγνονται ἄστου· (Φράγγοι δὲ ἄρα οὗτοι τῇ νεωτέρα γλώττῃ κατονομάζονται) αἱ δὲ προσηγορίαι τοῖς πρέσβεσι Βόσος καὶ Βέττος.

6.3.7 τούτους ὁ τοῦ ἔθνους δυνάστης (ὄνομα δὲ Θεοδώριχος αὐτῷ) ἐς βασιλέα ἐξέπεμπεν ἡξίου τε συνθήκαις φορολογίας τῷ Ῥωμαϊκῷ συμμαχῆσαι καὶ δώροις ἀνελέσθαι πρὸς τὸν Χαγάνον 6.3.8 τὸν πόλεμον. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ τοὺς πρέσβεις φιλοφρονησάμενος δώροις ἀπόμισθον τὴν ξυμμαχίαν ἐκέλευσε Φράγγοις παρέχεσθαι, ἀργυρολογεῖσθαι τὸ Ῥωμαϊκὸν ὑπὸ τῶν βαρβάρων οὐκ ἀνεχόμενος. 6.3. Ὁ δὲ Χαγάνος ἐπενθήκας λαμβάνειν τὰς συνθήκας ἐξήτει τὸν Καίσαρα. ἐπεὶ δὲ ὁ αὐτοκράτωρ τοῖς λόγοις τοῦ βαρβάρου ὧτων οὐκ ἐδίδου βαλβίδα, ἀντελάμβανε παραυτίκα τὸν πόλεμον. καὶ οὖν ὁ Χαγάνος τοῖς Σκλαυηνοῖς προστάττει ἀκατίων πλήθη τεκταίνεσθαι, ὅπως πρὸς διάβασιν σχοίη τὸν Ἰστρον πειθήνιον. 6.4.1 οἱ μὲν τῆς Σιγγηδόνης οἰκίτορες ἀθρόαις ἐφόδοις τισὶ τῶν Σκλαυηνῶν τοὺς πόνους ληΐζονται καὶ 6.4.2 πυρὶ παρεδίδοσαν τὰ πρὸς ναυτιλίαν τούτων ἐπίχειρα. διὰ τοῦτο πολιορκοῦσι τὴν Σιγγηδόνα οἱ βάρβαροι, ἡ δὲ πόλις ἐς τοῦσχατον ἀφικομένη κακοῦ ἰσχνὰς ἐπέφερετο σωτηρ. 6.4.3 ρίας ἐλπίδας. ἐβδόμη δὲ ἡμέρα, καὶ ὁ Χαγάνος τοῖς βαρβάρους προσέταττε τῆς πολιορκίας ἀπέχεσθαι γενέσθαι τε ὡς αὐτόν. ἐπεὶ δὲ τὸ βάρβαρον τούτων αὐτήκοον γέγονεν, ἀπολιμπάνει τὸ πόλισμα χρυσῶν δαρεικῶν χιλιάδας ἀπενεγκά. 6.4.4 μενον δύο τράπεζάν τε χρυσόπαστον καὶ στολὴν. καὶ οὖν ὁ Χαγάνος παρασάγγας ποιησάμενος πέντε στρατοπεδεύεται ἀνὰ τὸ Σίρμιον πλήθη τε Σκλαυηνῶν ξυλουργεῖν παρεσκευάζεν, ὅπως 6.4.5 τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον Σάον ναυτιλλόμενος διανήξεται. ὁ μὲν οὖν πρὸς τὴν ἐπιστρατεῖαν ἠπέιγετο, οἱ δὲ σύνδρομον τῷ προστάγματι τὴν ναυτιλίαν παρείχοντο· τοιαῦτα γὰρ οἶδε τῶν ταττομένων ὁ φόβος ταξιαρχῶν ἀπεργάζεσθαι. ἐπακτρίδων γοῦν ἄρτι που τῷ βαρβάρῳ γενομένων τε καὶ προκειμένων, 6.4.6 τὸν ἀγχίθυρον ποταμὸν διαπεραιοῦται τὸ βάρβαρον. ὁ μὲν οὖν Χαγάνος δυνάμεως συντάξας ἀποδασμὸν προθέειν ἐκέλευε καὶ φοβερὰν τὴν ἐντυχίαν τῆς ἐπιστασίας Ῥωμαίοις παρέχεσθαι. 6.4.7 πέμπτη δὲ ἡμέρα, καὶ τῇ Βονωνία προσομιλεῖ. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ στρατηγὸν χειροτονεῖ τῆς Εὐρώπης τὸν Πρίσκον αὐτοσχεδίῳ δυνάμει συμφράξας αὐτόν. ὁ μὲν οὖν Πρίσκος ὑποστράτηγον Σαλβιανὸν ποιησάμενος χιλίους τε καθοπλίσας ἰππεῦσιν ἐκέλευε προκατασχεῖν τῶν ἐχυρωμάτων τὸ ἄσυλον. 6.4.8 ὁ μὲν οὖν τῆς Προκλιανῆς τὰς διαβάσεις ἀγκαλισάμενος, χάρακα θέμενος ἐναυλίζεται, πεμπταῖός τε περαιτέρω τῶν ἐχυρωμάτων γενόμενος συντυγχάνει τοῖς προθέουσι τῶν βαρβάρων. διαγνοὺς τοιγαροῦν οὐκ ἀξίωμαχον ἐπιφέρεισθαι δύναμιν πρὸς παράταξιν πρὸς τὴν τῶν ἐχυρωμάτων αὐτῆς ἀσφάλειαν 6.4. τὴν καταφυγὴν ἐποίησατο. οἱ δὲ βάρβαροι προσβαλόντες ταῖς διαβάσεις ἐς τὸ πρόσω χωρεῖν τὴν ἐγκοπὴν ἀπελάμβανον, τῆς ἀντιθέτου θυραυλούσης τῶν Ῥωμαίων δυνάμεως κωλύμενη παρεχομένης τοῖς τῶν βαρβάρων κινήμασιν. καὶ γοῦν ἐντεῦθεν περίσταται Ῥωμαίοις τε καὶ βαρβάρους ἐς τὸ καρτερὸν συμπλοκή. 6.4.10 διημερεύσας τοίνυν ὁ πόλεμος, καὶ πολλῶν ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἀναιρεθέντων, τὴν κρείττονα ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ὑποστράτηγος ροπήν ἀπελάμβανεν. πρώτη τε φυλακὴ τῆς νυκτός, καὶ ὡς τὸν Χαγάνον τὸ βάρβαρον γίνεται ἀφηγεῖται τε τῶν 6.4.11 συγκυρησάντων τὴν ἔκβασιν. ἐξ ἑωθινοῦ τοιγαροῦν χιλιάσιν ὀκτῶ τὸν Σαμοῦρ ὁ Χαγάνος συμφράξας ἀπέστελλεν. Ῥωμαῖοι δὲ τὴν ἐπιγεγονυῖαν πληθὺν μὴ θαυμάσαντες ἀπρίξ τῆς παρατάξεως εἶχοντο. ἡττηθέντων δὲ τῶν βαρβάρων, ἀνα6.4.12 λαβὼν ὁ Χαγάνος τὰς δυνάμεις ἐχώρει πρὸς πόλεμον. ὁ δὲ Σαλβιανὸς καταπλαγεὶς τὴν ψυχὴν ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν ἀπείρων δυνάμεων, δευτέρα φυλακὴ τῆς νυκτός τὰς διαβάσεις ἀπολιπὼν ὡς τὸν Πρίσκον ἐπάνεισιν. 6.5.1 ὁ δὲ Χαγάνος ἡμέρας τρεῖς ἀνὰ τὸν χώρον τὸν πρὸ τῶν ἐχυρωμάτων ἐνδιατρίψας τεταρταῖος διέγνω τὸ Ῥωμαϊκὸν ἀποδραῖσαν. πέμπτη δὲ ἡμέρα ὑπὸ πρώτην ἕω τῆς πορείας ἀπῆρχετο καὶ διαπεραιοῦται τὰς δυσχωρίας τῶν διαβάσεων. γίνεται γοῦν ἡμέρα 6.5.2 τρίτη εἰς τὸ λεγόμενον Σαβουλέντε Κανάλιν. εἶτα τῇ Ἀγχιάλω

προσέμιξεν. ἀπάρας τε ἐντεῦθεν καὶ πρὸς τῷ νεῷ Ἀλεξάνδρου τοῦ μάρτυρος γεγωνὸς ἐδίδου τοῦτον τῷ παμφάγῳ πυρὶ παρανάλωμα, τρία τε σημεῖα μεταβάς τοῖς ἐπὶ κατασκοπῇ παρὰ τοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦ παραπεμφθεῖσι συνετύγχανεν. 6.5.3 ὁ μὲν οὖν βάρβαρος αἰκισμοῖς διηρευνᾶτο τίς ἂν εἴη ὁ τῶν ἐαλωκότων σκοπός, τὴν τε αἰτίαν τῆς πορείας αὐτοῖς ἐρεβοδιφούμενος ἤσχαλλεν οὐκ ἔχων μαθεῖν τὸ τῆς ἀληθείας ἀκίβδηλον· 6.5.4 νόθοις γὰρ αὐτὸν ἐξεκρούσαντο λόγοις, πέμπτης δὲ παρωχηκυίας ἡμέρας πρὸς τὰ Δριζίπερα μετοχετεύει τὸν χάρακα τὴν τε πόλιν ἐνεχειρεῖ πως παραστήσασθαι. ἐπεὶ δὲ οἱ τοῦ ἄστεος ἐς τὸ καρτερόν παρετάττοντο, τὰς ἐλεπόλεις ἐβδόμη ἡμέρα ὁ 6.5.5 βάρβαρος ἐτεκταίνεται. θρύλου γοῦν ἐξαισίου προσπεσόντος τῇ πόλει, ἐπισάλων τε τῶν τῆς σωτηρίας ἐλπίδων γινομένων αὐτοῖς, εἰς ἐπίπλαστον θράσος ἐφοίτησαν· τὰς γὰρ πύλας ἀναπετάσαντες τοῦ πολιέματος ἠπείλουν τοῦ ἔρκους καταφρονεῖν ἰσοστάσιόν τε πρὸς τοὺς βαρβάρους ἀναλαμβάνειν 6.5.6 τὸν πόλεμον. οἱ μὲν οὖν μέχρι φωνῆς καὶ τοῦ σχήματος τὴν παράταξιν ποιησάμενοι, ὑπὸ τῆς δειλίας καταπληττόμενοι οὐκ ἐξεχώρουν τοῦ ἄστεος· θεία δὲ φροντίδι τινὶ ἀπειργετο 6.5.7 τὸ βάρβαρον ἐπιτίθεσθαι. ἔδοξε γὰρ ἡμέρας μεσοῦσης ὄραν Ῥωμαϊκὰς ἀπείρους συμφράττεσθαι φάλαγγας ἀποχωρεῖν τε τοῦ ἄστεος καὶ ἀνὰ τὸ πεδίον ἐπείγεσθαι ὀργώσας πολεμεῖν καὶ θανατᾶν πρὸς παράταξιν. ἀσπάζεται τοίνυν αὐτοσχέδιον ὁ Χαγάνος ἀπόδρασιν. καὶ δόκησις ἦν τὸ ἀντίμαχον, μορμολυ6.5.8 κεῖον ὄψεως καὶ διανοίας κατάπληξις. πέμπτη δὲ ἡμέρα, καὶ ὁ Χαγάνος ἐπὶ τὴν Πείρινθον γίνεταί· Ἡράκλειαν δὲ ταύτην Ῥωμαῖοι προσαγορεύουσιν. ἐπεὶ δὲ Πρίσκος ἐξαπιναίως εἶδε τὸ βάρβαρον, τῇ ἐπιβολῇ ἀναβολὴν οὐ παρείχετο. 6.5.9 συμπλακεῖς τοιγαροῦν τοῖς ἀνὰ τὸν Χαγάνον πρὸς πόλεμον αὐθωρόν τοῖς πολεμίοις τὰ νῶτα ὑπέδειξεν, τῇ ἀφθονίᾳ τῆς ἀντιθέτου δυνάμεως φέρειν οὐκ ἔχων τῆς μάχης τὴν ἔνστασιν. ἀτὰρ εἰς Διδυμότειχον ἅμα τῷ πεζικῷ ὁ τῶν Ῥωμαίων στρα6.5.10 τηγὸς ὑπεχώρησεν. μετὰ τοῦτο εἰς Τζουρουλλὸν ἀφικόμενος ἀσυλίαν ταῖς δυνάμεσι τὴν πόλιν περιεβάλετο. τὸ δὲ βάρβαρον τὸ ἄστὺ περικαθήμενον γεννικῶς ἐπολιόρκει τὸν Πρίσκον. 6.5.11 τούτων γοῦν ὁ αὐτοκράτωρ ἀκηκοὼς ἡδημόνει τε καὶ ἐδεδίει τὴν ἔκβασιν, καὶ μέγιστον τάραχον ἔσπασε τῇ ἀγγελίᾳ τοῦ συγκυρήσαντος. τετάρτη δὲ ἡμέρα, καὶ ἀγχινοίας ἀκόλουθον 6.5.12 βουλήν προηγέκατο· τῶν γὰρ σωματοφυλάκων τινὰ μετάκλητον ποιησάμενος ἔκοντι ἀλῶναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐκέλευε φάσκειν τε αὐτοκρατορικὰς ὡς τὸν Πρίσκον ἐπιστολὰς ἐπιφέρεσθαι, ὅπως οἱ βάρβαροι καθὰ πού τι ἔρμαιον ταύτας ἀναλεξάμενοι τῆς τῶν ἐγγεγραμμένων δυνάμεως αὐτήκοι γένοιτο κἀντεῦθεν ἐκδειματούμενοι τὴν πρὸς τὰ οἴκοι ἀνάζευξιν φενακισθέντες ποιήσονται. τοιαῦτα δὲ ἄρα ἐνεκεχάρακτο γράμματα. 6.5.13 "Πρίσκω τῷ ἐνδοξοτάτῳ στρατηγῷ τῆς περὶ τὴν Θράκην ἑκατέρας δυνάμεως. ἡ τῶν ἀλιτηρίων βαρβάρων ἐγχείρησις θρυλὸν τὸ παράπαν οὐκ ἐνεποίησε τῇ ἡμῶν εὐσεβείᾳ· τούναντίον μὲν οὖν καὶ ἐπιμελεστέτους πρὸς τὴν τούτων ἀπώλειαν 6.5.14 ἀπειργάσατο. καὶ τοῦτο γινωσκέτω ἡ σὴ ἐνδοξότης, ὅτι ἀπαισίως μετ' αἰσχύνης καὶ πολλοὺς ἀποβαλόμενος ἔχει ὁ Χαγάνος ἀποχωρῆσαι εἰς τὴν ὑπὸ Ῥωμαίων αὐτῷ ἀφιερῶ-θεῖσαν χώραν. διὰ τοῦτο ἅμα τῷ εὐτυχεστάτῳ στρατῷ καρτερήσει ἡ σὴ ἐνδοξότης ἐν Τζουρουλλῷ τῇ πόλει καὶ δόξει 6.5.15 περιρρεμβεῖν τοὺς ἐπικατάρτους Ἀβάρους. ἐπέμψαμεν γὰρ 6.5.15 διὰ θαλάσσης πλοῖα καὶ στρατόν, ἵνα ἀνέλθωσιν εἰς τὰς φαμίλιας αὐτῶν καὶ πάσας αἰχμαλωτεύσωσιν, καὶ ἐντεῦθεν ἀναγκασθῇ μετὰ αἰσχύνης καὶ μεγάλης ζημίας ὁ ἐπικατάρτος τῶν Ἀβάρων ἠγούμενος εἰς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ὑποστρέψαι ἀπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς πολιτείας." 6.5.16 Ὁ μὲν οὖν ἐπίπλαστος ἄγγελος τὸ προστεταγμένον πέρατι παρεδίδου. ἐβδόμη ἡμέρα, καὶ ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἀλοὺς τὰς βασιλείους δέλτους παρεδίδου ἐκῶν· ὁ δὲ Χαγάνος τὰ ἐμφερόμενα ἐν αὐταῖς ὑπὸ ἐρμηνέως τῇ πατρίῳ

φωνῆ διαγνοῦς ὑπὸ τῶν λόγων ἀλωπεκίζεται, καὶ περιδεῆς γεγρονώς, συνθήκας πρὸς τὸν Πρίσκον διαθέμενος ἐπ' ὀλιγίστῳ χρυσίῳ ἐς τὴν ἑαυτοῦ ὡς τάχιστα ἐπανέζευξεν. ἢ γὰρ τῆς φενάκης ἰσχύς λίαν ἐγκρατῶς ἀπεβουκόλει τὸν βάρβαρον. 6.6.1 Ὁ μὲν οὖν στρατηγὸς μετωπῶρου ἀρχομένου διαλύσας τὸν χάρακα ἐς Βυζάντιον ἦκεν, Ῥωμαῖοι δ' ἀπόμαχοι εἰς 6.6.2 τὴν Θράκην ἐχέοντο ἀνά τὰς κώμας διατρεφόμενοι. ἦρος δὲ ἀρχομένου ὁ στρατηγὸς ὑπὸ τοῦ βασιλέως παρὰ τὸν Ἴστρον ἐπέμπετο, ὅπως τὰ τῶν Σκλαυηνῶν γένη διανήξασθαι τὸν ποταμὸν κωλυόμενα ἀφοβίαν ἄκοντα τῇ Θράκῃ παράσχοιντο· ἔφασκε γὰρ ὁ αὐτοκράτωρ τῷ Πρίσκῳ, οὐκ ἂν ἡρεμοίῃ τὸ βάρβαρον, εἰ μὴ τὸν Ἴστρον ἐς τὰ μάλιστα τὸ Ῥωμαϊκὸν 6.6.3 περιφρουρήσοιτο. ὁ μὲν οὖν Πρίσκος τῆς ἰππικῆς δυνάμεως τὰς ἡνίας ἐλάμβανεν, Γέντζων δὲ τῆς πεζικῆς πληθῆος ἐπιστατεῖν ὑπὸ τοῦ βασιλέως προστάττεται. τῆδε περὶ τὴν 6.6.4 Ἡράκλειαν ἦρος μεσοῦντος τὸ Ῥωμαϊκὸν συναγείρεται. ἔβδο-μαῖος δὲ ὁ στρατηγὸς τὴν τάφρον μεταφοιτᾶν ἐγκελεύεται, βάσανόν τε τοῦ συμμαχικοῦ ποιησάμενος καὶ τὰς δυνάμεις διαριθμησάμενος, τὰς ἐγκυκλίους τῶν χρημάτων αὐτοῖς δια6.6.5 νομὰς ἐποίησατο. ἀπάρας γοῦν ἐντεῦθεν καὶ τέσσαρας ποιησάμενος χάρακας ἐπὶ τὰ Δριζίπερα γίνεται. πέντε δὲ πρὸς ταῖς δέκα ἐνδιατρίψας ἡμέραις τῷ χώρῳ εἴκοσι χάραξι πρὸς τὴν 6.6.6 Δορόστολον παραγίνεται. ὁ μὲν οὖν Χαγάνος ἀκοῆ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπιστρατεῖαν διέγνωκε κἀντεῦθεν πρέσβεις ὡς τὸν Πρίσκον ἐξέπεμπεν. ἀφικομένων γοῦν τῶν πρέσβεων ὡς τὸν Πρίσκον, ὁ Κὸχ (βάρβαρος δὲ οὗτος) τῶνδε τῆς πρεσβείας 6.6.7 [ρήμάτων] ἀπήρξατο. "τί τοῦτο, θεοί; οἷς τὸ δεισιδαιμονεῖν ἐστὶν ἀρμόδιον, ἄρτι που τὸ δυσσεβεῖν καθέστηκε πρόχειρον. εἰρήνην τὸ Ῥωμαϊκὸν παρελύσατο, συνθήκης θεσμὸς κιβδηλεύεται, ἄλες ὁμολογίας ἠθέτηνται, πίστεως αἰδῶς κατηνάλωται, 6.6.8 ὁ μεσίτης ὄρκος ἀπόλωλεν. Ἴστρος ὄρᾳ πολεμίαν ὄψιν καὶ χάρακα καὶ σιδηροφοροῦντα τὸν Πρίσκον τὸν πρὸ μικροῦ τὴν εἰρήνην Ἀβάροις τε καὶ Ῥωμαίοις νυμφαγωγῆσαντα. ἀδικεῖς, ὦ Καῖσαρ, ἀνοσίως κλέπτων τὸν πόλεμον. οὐκ ἔστι βασιλικὸν τὸ ἐγχείρημα, οὐκ ἐξουσίας ἔτι τὸ φρόνημα, τὸ 6.6. βούλευμα ληστρικόν, τὸ δρᾶμα δημοκατάρατον. ἢ τῆς στεφάνης κατάθου τὸ κόσμιον, ἢ μὴ τῆς ἐξουσίας τὴν εὐσχημοσύνην διάφθειρε. ὑμεῖς τοῖς βαρβάροις ἐπολιτεύσατε τὴν φαυλότητα. τὸ παρασπονδεῖν οὐκ ἐγνώκαμεν, εἰ μὴ διδασκάλους ὑμᾶς τοῦ ψεύδους εὐρήκαμεν. οὐς ὁ πόλεμος ἡρεμοῦντας οὐκ ἔγνωκεν, οὐδὲ τὸ τῆς εἰρήνης ἀπομάχους τεθέα6.6.10 ται ὄμμα. πολεμῶν ἀδικεῖς, σπενδόμενος ἀνιᾶ. καὶ πότε σοι πίστις ὑπολιμπάνεται τοῦ στέργειν τὴν ἡσυχίαν ἀπόλεμον; τὴν χθές, στρατηγέ, φιλανθρωπίαν αἰδέσθητι. φίλους ἐσομένους ὑμᾶς, οὐ πολεμίους ἐσώσαμεν. ὦ φιλανθρωπίας 6.6.11 ὠδινούσης λύπην καὶ κίνδυνον! οἱ σωτηρίαν παρ' ἡμῶν ἀρυσάμενοι νῦν τὴν ἀντίθετον ἀμοιβὴν ταλαντεύονται. καὶ πολεμούμεθα σὺν θεοῖς· πολιορκεῖται γὰρ ὄρκων ἀκρόπολις, καὶ τυραννεῖται τὸ κρεῖττον ὑπὸ τοῦ χείρονος, καὶ δόλος παρρησιάζεται, καὶ τὸ ψεῦδος ἡγεμονίαν πιστεύεται, καὶ τὰ 6.6.12 τῆς ἐπηρείας ἀναφανδὸν ἐστρατεύσατο. εἰ μὲν οὖν, στρατηγέ, γνωσιμαχήσεις αἰδούμενος, μέχρι τῆς αἰσχύνης τὴν ζημίαν ἀποίση· εἰ δὲ μή, τὴν ἀντίδοσιν ἔξεις διδάσκαλον μετὰ τῶν 6.6.13 ἀτυχημάτων τὸν μετὰμελον ἀντεπάγουσαν." τούτων τοίνυν διαπερατωθέντων τῶν λόγων, καὶ τῆς δυνάμεως βαρυνομένης ὑπὸ τῆς διαλέξεως, ἐδίδου τῷ θράσει τὴν συγγνώμην ὁ 6.6.14 Πρίσκος καὶ βαρβάροις λόγοις συγχώρησιν. οὐκοῦν ἀνθυποφορὰν τῇ προπετεῖᾳ μὴ παρασχόμενος κατὰ τῶν Σκλαυηνῶν ἔφησεν ἄρασθαι πόλεμον· μὴ γὰρ οὖν ταῖς Ἀβαρικαῖς συνθήκαις τε καὶ σπονδαῖς καὶ τὸν Γετικὸν καταλύσασθαι πόλεμον. 6.7.1 δωδεκάτῃ δὲ ἡμέρᾳ, καὶ ναῦς ὁ στρατηγὸς συμπηξάμενος τὸν ποταμὸν διενήξατο, ἀκηκῶς τε τὸν Ἀρδάγαστον ποιησάμενον τὰ τῶν Σκλαυηνῶν πλήθη ἀπόδημα, ὅπως λείας 6.7.2 ἐπικυρήσειεν, μεσοῦσης νυκτὸς τὴν ἔφοδον ἐμπορεύεται. ὁ μὲν οὖν Ἀρδάγαστος ταῖς ὄψεσι τῶν ὄνειράτων χαίρειν εἰπὼν τῇ τε τοῦ θρύλου ἐπιτάσει

διανήψας τοῦ ὕπνου, ἵππου γυμνῆς ἐπιβάς τὴν φυγὴν ἐπεποίητο. περιπίπτει γοῦν Ῥωμαίοις ὁ βάρβαρος καὶ ἀποβάς τῆς ἵππου κατασυστάδην τὴν 6.7.3 μάχην ἀσπάζεται. ἐπεὶ δὲ φέρειν οὐκ εἶχε τὴν ἀντίθετον ῥύμην, διὰ δυσχωρίας τινὸς τὴν φυγὴν περιβάλλεται. ὅθεν οὖν Ἀρδάγαστος ἐπροτέρεισε τοῖς κινήμασιν ἐθάδα πρὸς τοῦτο 6.7.4 κεκτημένος τὴν φύσιν. σκαιοτέρας τε τύχης συμπεσοῦσης αὐτῷ, πρέμνω μεγίστου δένδρου τινὸς περιπίπτει ὁ βάρβαρος. ἐντεῦθεν τοῖς διώκουσιν ἦν ἄν θήραμα καὶ μάλα εὐκτόν, εἰ μὴ ποταμὸς αὐτῷ σωτήριος γέγονεν· διανήψας γὰρ ἀποδιδράσκει 6.7.5 τὸν κίνδυνον. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι πλήθη Σκλαυηνῶν μαχαίρας ποιησάμενοι δεῖπνον τὴν ἀμφὶ τὸν Ἀρδάγαστον διατέμνονται χώραν, ἐνέρσει τε ξύλων τοὺς ζωγρηθέντας 6.7.6 ποιήσαντες ἐς Βυζάντιον ἔπεμπον. ὁ δὲ Πρίσκος ἐγένετο τοῖς στρατεύμασιν ἀκοσμίας ὑπόθεσις. ἐνεχείρει γὰρ τὴν πρώτην τῆς λείας ἀπόμοιραν τὸν βασιλέα κομίζεσθαι, τὴν δὲ δευτέραν τὸν τοῦ αὐτοκράτορος παῖδα τὸν μεῖζονα, εἶτα καὶ τὴν λοιπὴν τοῦ βασιλέως ἐπιγονὴν μερίδας ἀποκληρώσασθαι, τῷ ἀφθόνῳ τῆς βασιλικῆς εὐτεκνίας τὴν πλεονεξίαν 6.7.7 ἐμπορευόμενος. ἐπεὶ γοῦν ἔξιτήλοις σκύλοις τὸ Ῥωμαϊκὸν καθυβρίζετο, τυραννὶς ἐπεφοίτα καὶ τάραχος ἡγεμόνευεν. ὀρρωδῆσας γοῦν ὁ στρατηγὸς τὸ πραχθὲν καὶ μεταμέλω τῶν προὑπηργμένων τὴν ἐπιβολὴν ὀβελίσας, ταῖς δευτέραις φροντί6.7.8 σιν ἐδίδου τὰ νικητήρια. τοίνυν ἐπὶ τὸ λυκόφως τοὺς ἡγεμόνας τῶν δυνάμεων μετεπέμπετο, καὶ πείθει τῇ τῶν ῥημάτων περιστροφῇ ὡς οὐδὲν τῶν μὴ καθηκόντων κατὰ τὴν προτεραίαν 6.7. εἰργάσατο. ὅτε τοίνυν τὸ ἀραρὲν ὑπὸ τῆς τῶν λόγων πειθοῦς οἱ τῶν ταγμάτων ἐξάρχοντες συμφώνως ἀπεδογμάτισαν, ὡς τὸν στρατηγὸν τὰ πλήθη συρρέουσιν. καὶ γοῦν ὁ στρατηγὸς τῇ πατρίῳ φωνῇ τοῖς Ῥωμαίοις τῶνδε τῶν λόγων ἀπήρξατο. 6.7.10 "Ἄνδρες καὶ φίλοι καὶ στρατιῶται καὶ σύμμαχοι, οἱ πρὸς πόλεμον ἀριστεύοντες, ἐν δὲ ταῖς ἀκοσμίαις ἰδιωτεύοντες, εἰ τὴν ἀκοὴν εὐθετήσητε καὶ τὴν καρδίαν εὐθύνητε, κἀγὼ 6.7.11 τῶν νουθετημάτων ἀπάρξομαι. ἴσως δέ τι τοῖς λόγοις καὶ λυπήσω μικρὸν τὸ διάστροφον τῶν τρόπων ἐπανορθούμενος· κἀντεῦθεν γὰρ τῷ ταξιάρχῃ καλὸν μηδὲν τι δεδοικέναι τῆς 6.7.12 διαλέξεως διὰ τὸν τῆς φιλίας κίνδυνον. τί καθ' ἡμῶν συστρατεύοντες ἐχθές τε καὶ τρίτην εἰκῆ τε καὶ λίαν ὡς ἔπος εἶπεῖν ἐφρουράξασθε; παρελύπουν τὰ ὑμέτερα λαφυραγωγῶν βασιλεῖ. ἠνιάσθε τοὺς θριάμβους ἐπιδεικνύμενοι. ἐνεκότει πᾶς τῷ στρατηγῷ τῇ πόλει καὶ βασιλεῦσι καὶ δήμοις κατακληροδοτοῦντι ἀριστείας καὶ τρόπαια. καὶ τίνας ἔξετε τῶν 6.7.13 ἀνδραγαθημάτων ἀποφήνασθαι μάρτυρας; τίς ὑμῖν θεατῆς τῶν πόνων γενήσεται; ποῦ τῆς εὐκλείας τοὺς πίνακας καθιδρύσωμεν; ὅπως τε καὶ ποῖ καὶ πότε καὶ τίσι τὴν ἀνδρείαν 6.7.14 κηρύξωμεν; εἰ γὰρ τῶν κατατιθεμένων ὑμεῖς ἔσεσθε μάρτυρες, ἄπιστος ὁ πόνος, ἀναπόδεκτον τὸ εὐτύχημα, μῦθος τὰ τρόπαια, ἀβέβαια τὰ τῶν διηγημάτων ἐπίκομψα ἐνέχυρα, τοῦ λόγου 6.7.15 χηρεύοντος καὶ τοῦ πιθανοῦ τὴν ἀπορίαν ἐπέχοντος. οἱ φιλοσοφούντες τὸν θάνατον καὶ πάντα καὶ πάσχειν καὶ πράττειν ἐλόμενοι οὐ καταφρονήσητε λαφύρων διὰ τὴν εὐνοίαν; οὐ φορολογεῖσθε τὰ λάφυρα, ἵνα τὸν κρότον μακρολογήσητε; τί τὰς ψυχὰς ὑπὸ φιλοχρηματίας ἀνδραποδίζεσθε οἱ δουλαγωγεῖν τὸ πολέμιον ὀρεγόμενοι καὶ κινδύνοις ψυχῆς τὰς νίκας 6.7.16 ὠνούμενοι; οὐκ ἴσασι τῶν κτημάτων οἱ ἔρωτες εὐδοξίας ὑπόθεσις γίνεσθαι, ἀλλ' οὐδὲ τῶν χρημάτων ἢ ὄρεξις διασώζειν τῶν ἐπαίνων τὴν ἔφεσιν. ἢ θάτερον οὖν ἀπολείπετε, ἢ τοὺς τῆς στρατείας νόμους μὴ κιβδηλεύετε." 6.8.1 Ἐτι γοῦν τοῦ στρατηγοῦ τοῖς λόγοις ἐπικυμαίνοντος καὶ τὰ Θεμιστοκλέους Ῥωμαϊκῶς ἀττικίζοντος, κρότος ὑπὸ τοῦ πλήθους ἀνέθορεν, καὶ πρὸς εὐνοίαν τὰ τῆς δυσμενείας μετήρχετο, ὁ δὲ ψόγος πρὸς ἔπαινον, πρὸς ἀποδοχὴν τὰ τοῦ 6.8.2 σκώμματος, καὶ πάντα μετεγίνετό τε καὶ μετετίθετο· οἶδε γὰρ γλώττης ἀλκὴ καὶ φύσεως ἄρχειν καὶ κατὰ τῆς ἀνάγκης νομοθετεῖν καὶ μετοχετεύειν γνώμης

κινήματα ἀμείβειν τε τύχας καὶ πάντα μεταμορφοῦν καὶ πλάττειν καὶ δημιουργῆσαι 6.8.3 πειθήνιον. τοίνυν ὁ Πρίσκοσ κρατήσας τοῖς λόγοις ἐς βασιλέα ἀπέπεμπε τὰ τῶν πόνων ἐπίχειρα τριακοσίοις συμφράξας τὴν λείαν, πρόταγόν τε τούτων τὸν Τατίμερ προε6.8.4 στήσατο. ὁ μὲν οὖν Τατίμερ τῆς ἐς Βυζάντιον πορείας ἀπήρχετο, ἔκτη δὲ ἡμέρᾳ Σκλαυηνοῖς περιτυχῶν ἐς ἀδόκητον καταγίνεται κίνδυνον· μεσοῦσης γὰρ ἡμέρας ἐκλύτως καὶ φροντίδος ἐκτὸς στρατοπεδεύοντι, καὶ τὴν χλόην νεμομένης 6.8.5 τῆς ἵππου, τὸ βάρβαρον ἐπιτίθεται. βοῆς τοιγαροῦν γενομένης, τῶν τε Ῥωμαίων καθεστώτων ἀφίππων, προθέει μετ' ὀλίγων ὁ Τατίμερ, ἀγχίθυρός τε τῶν βαρβάρων γενόμενος ἐς μέγα ὀλέθρου κατέπιπτεν. φέρειν γὰρ οὐκ ἔχων τὴν ἀντιμέτωπον μάχην ἐτέτραπτο πρὸς φυγὴν, βαλλόμενός τε 6.8.6 οὐ καιρίαις βολαῖς μόλις ἀπέδρα τὸν κίνδυνον. τῶν οὖν Ῥωμαίων ἐπιγινομένων πεζῶν καὶ διασωσάντων τὸν Τατίμερ, πρὸς τοὺς Σκλαυηνοὺς λοιπὸν ἐχειροῦργουν τὸν πόλεμον. 6.8.7 τῆς τοίνυν μάχης ἐς τὸ καρτερὸν γενομένης, κρατοῦσι τῶν Σκλαυηνῶν Ῥωμαῖοι, φόνον τε πολὺν ἀπεργασάμενοι, πεντή-κοντα βαρβάρους ζωγρήσαντες ἐπανήεσαν πρὸς τὸν χάρακα, 6.8.8 λείαν Ῥωμαϊκὴν ὑπὸ τῶν Σκλαυηνῶν διασωσάμενοι. ὁ μὲν οὖν Τατίμερ τὸ σῶμά πως ἀκεσάμενος ἐς Βυζάντιον ἦκεν ἀξιολογωτάτην προνομὴν ἐπιφερόμενος. ἦσθεις τοιγαροῦν ὁ αὐτοκράτωρ ἐπὶ τοῖς συγκυρήσασιν ἐπὶ τὸ τοῦ θεοῦ μέγιστον ἀνά τὴν πόλιν ἐπαννύχιζε τέμενος, εἶτα μετὰ τοῦ λεῶ τὰς ἱκετηρίας εὐχὰς ποιησάμενος ἤξιου τὸ θεῖον ἐπισημότερα δοῦναι τὰ τρόπαια. Ὁ δὲ πολέμαρχος Πρίσκοσ ἐπὶ κατασκοπῇ προθέειν 6.8. ἀνδράσιν ἐκέλευεν. ἡμέρα δὲ δευτέρα, καὶ οὐ διέγνω ἀνά τοὺς χώρους πολέμιον. οὐκοῦν εἰς τὰ πρόσω τοῦ Ἡλιβακία ποταμοῦ ἐξ ἑωθινοῦ ποιεῖσθαι τὴν βάδισιν τῷ Ἀλεξάνδρῳ 6.8.10 προστέταχεν. ὁ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος τὸν γείτονα διανηξάμενος ποταμὸν ἐντυγχάνει Σκλαυηνοῖς. οἱ δὲ βάρβαροι πολεμίαν θεασάμενοι ὄψιν πρὸς τὰ πλησίον τενάγη ἐπὶ τε τὴν ὕλην τὴν βάρβαρον τὴν ἀποφυγὴν ἐποιοῦντο. οἱ δὲ 6.8.11 Ῥωμαῖοι τούτους ἐνεχείρουν ἐλεῖν. ἐπεὶ δὲ τῇ ἰλύϊ συγγίνονται, περιπίπτουσι δυσκαταγωνίστῳ κακῷ· καὶ ἂν διόλωλεν ἅπαν τὸ σύνταγμα, εἰ μὴ θᾶπτον ὁ Ἀλέξανδρος ὑπεξήγαγε 6.8.12 τοὺς Ῥωμαίους τοῦ τέλματος. ὁ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος ὁ ταξίαρχος περιστοιχίσας τὸν χώρον παραδιδόναι τούτους ἐπειρᾶτο πυρί· ἡ δὲ φλόξ νοσηλευομένη ὑπὸ τῆς ὑγρᾶς κατεμαλθακεύετο φύσεως, καὶ ἦν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὰ τῆς 6.8.13 ἐπιβολῆς οὐκ εὐδόκιμα. τοίνυν Γήπαις ἀνήρ, ἐκ τῶν Χριστιανῶν θρησκείας πάλαι ποτὲ πεφυκώς, μετὰ τῶν βαρβάρων ὑπῆν. οὗτος πρὸς τοὺς Ῥωμαίους αὐτομολῶν δακτυλοδεικτεῖ καὶ τὴν εἴσοδον. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι τῶν εἰσόδων γενόμενοι κύριοι κρατοῦσι τῶν βαρβάρων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος 6.8.14 ἀνετάζων κατεπυθάνετο πόθεν τοῖς ἐαλωκόσι τὸ γένος. οἱ δὲ βάρβαροι ἐς ἀπόνειαν καταπεπτωκότες θανάτου χαίρειν ἔφραζον ταῖς κολάσεσιν, ὡς περὶ ἀλλοτρίου τοῦ σώματος τὰς ἐκ τῶν μαστίγων ἀλγηδόνας διατιθέμενοι. 6..1 ὁ δὲ Γήπαις διεξῆει τε ἅπαντα καὶ διήλεγχεν ἐξ ἐπιλέπτου τὰ πράγματα, φάσκων ὑπὸ Μουσώκιον τὸν λεγόμενον ῥῆγα τῇ τῶν βαρβάρων φωνῇ τοὺς ἐζωγρημένους ὑπεῖναι, τοῦτον δὲ τὸν Μουσώκιον ἐναυλίζεσθαι μετὰ παρασάγγας τριάκοντα, τοὺς δὲ ἀλόντας ἐκπέμψαι ἐπὶ κατασκοπῇ τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως, ἀκηκοέναι τε καὶ τὰ περὶ τὸν Ἀρδάγαστον γεγο6.2 νότα πρὸ μικροῦ δυστυχήματα. παρῆνει τε Ῥωμαίοις ἀθρόαν τὴν ἐπιστάσιαν ποιήσασθαι τὸν τε βάρβαρον ἐλεῖν τῷ ἀδοκῆτῳ τῆς ἐπιθέσεως. ὁ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος παρὰ τὸν Πρίσκον γενόμενος τοὺς βαρβάρους ἠνέγκατο, ὁ δὲ πολέμαρχος ἀναι6.3 ρέσει τούτους παρέδοτο. γίνεται γοῦν πρὸς τὸν στρατηγὸν ὁ Γήπαις ἐκεῖνος ὁ βάρβαρος καὶ διέξεισι Πρίσκῳ τὰ τῶν βαρβάρων διανοήματα, εἰσηγεῖτό τε ἐπιστῆναι τῷ βαρβάρῳ τὸν Πρίσκον, καὶ πίστιν τῆς ἐπιτεύξεως ἐδίδου φενακίζειν 6..4 ὁ Γήπαις τὸν βάρβαρον. ἐπιχαρῶς τοίνυν ὁ

Πρίσκοις τοὺς λόγους ἀράμενος δώροις τε λαμπροῖς τὸν ἠὺτομοληκότα λιπάνας ἐπαγγελίαις τε περιδόξοις ἐχυρωσάμενος, ἐξαπατήσαι 6..5 τοῦτον ἐπεπόμφει τὸν βάρβαρον. καὶ οὖν ὁ Γήπαις πρὸς Μουσώκιον γίνεται αἰτεῖ τε μονοξύλων πλήθη ἀπὸ τούτου ἐλεῖν, ὅπως τοὺς ἠτυχηκότας περὶ τὸν Ἀρδάγαστον περαιώσῃ 6..6 σηται. ὁ μὲν οὖν Μουσώκιος ἔρμαιόν τι δοκῶν τὰ ὑπὸ τῆς ἀπάτης αὐτῷ καττυόμενα ἐδίδου μονόξυλα, ὅπως ὁ Γήπαις τοὺς περὶ τὸν Ἀρδάγαστον διασώσῃται. ἑκατὸν τοίνυν πρὸς τοῖς πεντήκοντα ἀκατίοις λαβῶν, καὶ προσκώπους τριάκοντα, εἰς τὸ ἀντιπέραν τοῦ ποταμοῦ παραγίνεται, ὃν οἱ ἐγχώριοι 6..7 Πασπίριον ὀνομάζουσιν. ὁ δὲ Πρίσκοις κατὰ τὸ σύνθημα ἐξ ἑωθινοῦ ἀπήρχετο τῆς βαδίσεως. ἀτὰρ ὁ Γήπαις ἀνὴρ τῶν συνεληλυθότων κλέψας τὴν αἴσθησιν μεσοῦσης τῆς νυκτὸς πρὸς τὸν τῶν Ῥωμαίων πολέμαρχον γίνεται, καὶ ἠξίου ἑκατὸν ὀπλίτας ἀποίσεσθαι, ὅπως στόματι μαχαίρας 6..8 τοὺς πρὸς τῆ σκοπῇ βαρβάρους ὀλέσειεν. τοίνυν ὁ στρατηγὸς ἄνδρας διακοσίους συμφράξας τῷ ταξιάρχῳ δίδωσιν Ἀλεξάνδρῳ. ἐπεὶ δὲ τὸ Ῥωμαϊκὸν τῷ Πασπιρίῳ ἐπλησίαζε ποταμῷ, 6.. εἰς ἐνέδραν τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Γήπαις ἐκάθισεν. νυκτὸς τοιγαροῦν γεγυμνάσθαι οἱ μὲν βάρβαροι κατωφερεῖς περὶ τὸν ὕπνον ὄντες ἐτύγχανον ἕξοινοί τε γεγυμνάσθαι λίαν τῶν ἐνυπνίων ἀντεῖχοντο. ὁ δὲ Γήπαις τοὺς βαρβάρους διαφθεῖρειν 6..10 κατειρωνεύετο. τρίτη δὲ φυλακὴ, καὶ τι μικρὸν μεταστὰς καὶ πρὸς τὴν ἐνέδραν γενόμενος ὑπεξάγει τοῦ λόχου Ἀλέξανδρον. καὶ οὖν διθύνας Ῥωμαίους ἐπὶ τὸν Πασπίριον ποταμὸν καὶ σύνθημα λαβῶν τε καὶ δούς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐχώρησεν. ἔτι τοίνυν τῶν βαρβάρων προσομιλούντων τῷ ὕπνῳ, δι' Ἀβαρικῶν ἀσμάτων ἐδίδου ὁ Γήπαις τῷ Ἀλεξάνδρῳ 6..11 δρῶ τὸ σύνθημα. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπιστὰς τοῖς βαρβάροις ὕπνου καὶ ζωῆς τὴν ζημίαν παρείχετο. ἐπεὶ δὲ τῶν ἀκατίων γέγονεν ἐγκρατής, πρὸς τὸν στρατηγὸν ἀγγέλους ἐξέπεμπε τῆς 6..12 ἐπιβολῆς τὰς ὀρμὰς ἐπιτείνων. ὁ δὲ Πρίσκοις τρισχιλίους ἀράμενος καὶ διανείμας εἰς τὰ ἀκάτια τὸν Πασπίριον ποταμὸν διενήξατο. καὶ δῆτα μεσοῦσης νυκτὸς τῆ ἐφόδῳ παρείχον τὴν ἔναρξιν. ὁ μὲν οὖν βάρβαρος κάτοινος ὢν τῆ μέθῃ διέφθαρτο· ἦν γὰρ αὐτῷ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπιτάφιός 6..13 ἑορτὴ ἐπὶ ἀδελφῷ κατοικομένῳ, ὡς ἔθος αὐτοῖς. ὁ μὲν οὖν φόβος μέγας ἐγένετο. ζωγρηθεὶς τοίνυν ἦλω ὁ βάρβαρος. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι κατεπαννυχίζοντο ἐν τοῖς αἵμασιν. ἡμέρας δὲ λαμπούσης ἐλάμβανεν ὁ φόνος ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ τὴν ἀνάπαυαν. ὑπὸ δὲ τρίτην ἕω τὴν ἀποσκευὴν τὰς τε δυνάμεις 6..14 ὁ στρατηγὸς διεπορθμεύσατο. τοίνυν οἱ Ῥωμαῖοι φρονηματισθέντες ἐπὶ τοῖς συγκυρήσασιν πρὸς τρυφήν κατεκλίνοντο, εἶτα τῆ μέθῃ συρράπτονται, καὶ τῆ παροινία τὰς εὐπραξίας νοθεύσαντες τῆς διαφρουρᾶς κατημέλησαν, ἦν σκούλκαν 6..15 σύννητες τῆ πατρίῳ φωνῇ Ῥωμαίοις ἀποκαλεῖν. τὸ μὲν οὖν νενικημένον συναθροισθὲν ἀντιταλαντεύει Ῥωμαίοις τὴν ἔφοδον· καὶ ἦν ἂν ἡ ἀντίδοσις χαλεπωτέρα τῆς ἐπιτεύξεως, εἰ μὴ ὁ Γέντζων τὰς δυνάμεις τὰς πεζικὰς περιστησάμενος τῆς μάχης ἐκράτησεν. ἐξ ἑωθινοῦ δὲ ὁ Πρίσκοις τοὺς φρουράρχας ἀνεσκολόπισεν, ναὶ δὴ καὶ τινὰς τοῦ ὀπλιτικοῦ πικρῶς ἐμαστίγωσεν. 6.10.1 Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Τατίμερα ἀντιπέμπει πρὸς τὸν πολέμαρχον βασιλείου δέλτους ἐπιφερόμενον· ἦν δὲ ἡ τῶν δέλτων ἀξίωσις τὴν χειμέριον ὥραν αὐτόθι τοὺς Ῥωμαίους ποιήσασθαι. παραγεγονότος τοίνυν τοῦ Τατίμερ, καὶ τῶν βασιλικῶν γνωρισθέντων λογίων, θρῦλος ὑφάπτεται τῷ στρατῷ 6.10.2 τεύματι. καταστασιάζει τοίνυν ἡ τῶν Ῥωμαίων πληθὺς παρωσαμένη τοὺς λόγους τοῦ αὐτοκράτορος, οἴκοι τε τὴν τοῦ ψύχους ὥραν ἐνεχείρει ποιήσασθαι· οὐ γὰρ ἐπὶ βαρβάρου γῆς ἐναυλίζεσθαι· ἔφασκον γὰρ ψυχή ὑπεῖναι δυσυπομόνητα, τὰ τε 6.10.3 τῶν βαρβάρων πλήθη ἀκαταγώνιστα. ὁ δὲ στρατηγὸς πειθοῖ τινα τακτικῆ τῆς στρατιᾶς τὸ δυσήνιον ὑπεμάλαττεν. ἐπεὶ δὲ γίνονται αἱ δυνάμεις πειθήνιοι, ἐπὶ βαρβάρου γῆς ὁ τῶν Ῥωμαίων πολέμαρχος διαλύει τὸν χάρακα. 6.10.4 Ἐν ταύταις τοιγαροῦν ταῖς ἡμέραις

θεία φροντίδι τινὶ ὁ τὸν φόνον ἐπὶ τὴν Ἀγχίαλον ποιησάμενος, ὅτε τῆς ἐλάφου πολλῶν περὶ τὸν αὐτοκράτορα διώξις ἐγεγόνει· (οὐκ ἀπὸ δὲ τρόπου καὶ τὴν αἰτίαν διεξελθεῖν τῆς δραστηκῆς προνοίας, τῆς περὶ τὴν οἰκουμένην διατρεχούσης ὁσημέραι ἀκαμάτω τε ὀφθαλμῶ ἐπισκοπούσης τὰ τῆδε τάς τε ἀντιδόσεις τῶν βεβιωμένων πρὸς τοῖς ἀνθρώποις πρυτανευούσης ἀεί.) ἤλω τῷ 6.10.5 δικτύω τῆς δίκης ὁ τοῦ φόνου πατήρ. μετὰ χρόνον γὰρ ἐπὶ τὸ βασιλείον ἄστῃ γενόμενος τὰ τῆς χρυσοῦς ζώνης ἐπίσημα χρυσουργῶ τεχνίτη τινὶ διαχωνεῦσαι παρείχετο. ὁ μὲν οὖν τεχνίτης τὰ μέλη τῆς ζώνης κατανοήσας λίαν ἐπίδοξα τό τε σχῆμα τῆς ἀφελώσεως βίαιον τὴν τε τοῦ προσώπου ποιότητα βάρβαρον κλοπὴν δρασθῆναί τινα ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ὑπειλήφει. 6.10.6 παραπεμψάμενος τοίνυν ἐκ τοῦ λεγομένου πραίτωρος τῶν δήμων ἄνδρας ἐπτὰ παρεδίδου τῷ δικαστηρίῳ τὸν βάρβαρον. οἱ μὲν οὖν ὑψαυχενιζόμενοι καὶ λίαν καταστασιάζοντα ἐν τῷ οἴκῳ τῶν ἐγκλημάτων τὸν βάρβαρον διεκόμιζον ἐρμηνέα τε προστησάμενοι κατεπυθάνοντο πόθεν αὐτῷ ζώνης περι6.10.7 βλέπτου καὶ λίαν μεγαλοπρεποῦς ὕπεστι λείψανα. ὁ μὲν οὖν φονευτῆς (Γήπαις δὲ οὗτος ἄρα ἐτύγχανεν ὦν) λίαν σοφιστικῶς τὴν ἀπολογίαν παρείχετο· ἃ δὲ εἶπεν, ταῦτα ἐκεῖνά ἐστιν. τοῦ Λαγοβάρδου ἔθρους Ἄλβουϊς τὴν ἡγεμονίαν 6.10.8 ἐκέκτητο. οὗτος εἰς ἔρωτα καταπίπτει νεανίδος τινος· ἡ δὲ νεάνις θυγάτριον ἐτύγχανεν ὄν Κονιμούνδου, τοῦ τῶν Γηπαίδων ἡγεμονεύοντος. ἐπεὶ δὲ τοῖς λόγοις πείθειν οὐχ οἶός τε ἦν, βία πρὸς τὴν πρᾶξιν ἐχώρησεν. ἐνέδραν τοιγαροῦν συστησάμενος ἀδοκῆτως τε ἐπιθέμενος ἀφαρπάζει τὴν παρθένον ὁ ἐραστής. ἐντεῦθεν ὁ πόλεμος λαμβάνει τὰ 6.10. σπέρματα. οἱ μὲν οὖν Λαγόβαρδοι κατὰ τὸν πόλεμον ἐπροτέρησαν. διὰ τοῦτο ὁ Κονιμούνδος πρέσβεις ἀπέστειλε πρὸς τὸν νεώτερον Ἰουστίνον τὸν αὐτοκράτορα συμμαχεῖν αὐτῷ ποτινίωμενος. ὅπως δὲ τῷ αὐτοκράτορι αἰδέσιμα τὰ περὶ τὴν πρεσβείαν προσγένειτο, δῶρα ὁ ἡδικομένος μεγαλο6.10.10 πρεπῶς ἐπεπόμφει παρὰ τὸν Καίσαρα. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ τὸ φιλότιμον θαυμάσας τοῦ ἰκετεύσαντος πρὸς ἔλεον ἐπικλίνεται, ἐπιστολήν τε συντάξας προστάττει Βαδουαρίῳ στρατηγῷ τὰς περὶ τὴν Σκυθίαν καὶ Μυσίαν δυνάμεις ἀθροίσαντι βοθεῖν 6.10.11 Κονιμούνδῳ. ἡγγέλθη τοίνυν ταῦτα τῷ Ἄλβουϊ, καὶ τὰς Ῥωμαίων ὀρρωδῆσας δυνάμεις συνθήκαις ἡξίου καὶ δώροις λαμπροῖς πρὸς τὸν ἡδικομένον ὡς ἔπος εἰπεῖν διαλύσασθαι, ἐξήτει τε καὶ τὴν ἐπιγαμβρίαν γαμηλίους νόμοις ποιήσασθαι. 6.10.12 ὁ δὲ Κονιμούνδος τὸ δριμὺ μὴ φέρων τῆς ὕβρεως πολέμοις ἡξίου τὰς ὕβρεις τῶν ἐκβάσεων γίνεσθαι. γεγονουίας τοίνυν τῆς παρατάξεως, νικῶσι Ῥωμαῖοι, καὶ κύριοι τῶν σκύλων οἱ νενικηκότες καθίστανται. "ἐντεῦθεν" φησὶν "ἡ τῆς λαμπρᾶς 6.10.13 ταύτης ζώνης ἐπίκτησις." εἶτα ἀνακρίνεται ὑπὸ τῆς περιπόλου τάξεως τοῦ δικαστηρίου, "καὶ τίς οὗτος, ὃς τὴν ἐπιφανῆ ταύτην περιέκειτο ζώνην;" ὁ μὲν οὖν ἐπισυνάπτει πλάσμα τῷ πλάσματι καὶ φησὶν "υἱὸς ἐκ παλλακῆς τοῦ λεγομένου τῶν Λογγιβάρδων ῥηγὸς ἐτύγχανεν ὦν, ὃς τὴν ἐπιφανῆ ζώνην περιεβάλλετο. τοῦτον ἀνελὼν καὶ λαφυραγωγῆσας τὸν τεθνεῶτα μισθὸν τῶν κινδύνων ἀνελόμην τὴν 6.10.14 ζώνην." οὕτω μὲν οὖν ὁ βάρβαρος λίαν σοφιστικεῦει δεινῶς καὶ γίνεται πιθανὸς τῷ διηγήματι, καὶ τέως μικρὸν ἀποκρύπτει τὸν φόνον. ἀνέθη τοιγαροῦν τοῦ ἐγκλήματος. ἐπεὶ δὲ ἀφέθη, εἰς τις ἀνὴρ τῶν παρεστηκότων τῷ πραίτωρι συνετῶς ἀνακρίνει τοὺς λόγους καὶ πυθέσθαι διεγχειρεῖ τὸν 6.10.15 χρόνον τῶν ἱστορηθέντων ὑπὸ τοῦ Γήπαιδος. διὰ τοῦτο οἱ τοῦ δικαστηρίου ἐπιφθάνουσι δρόμῳ τὸν βάρβαρον καὶ ἐπανάκειν αὐθις εἰς τὸ δικαστήριον ἀναγκάζουσιν. εἰσεληλυθότος γοῦν τοῦ βαρβάρου, ἡρώτα ὁ ἡγεμὼν τὸν χρόνον τῶν 6.10.16 ἀφηγηθέντων αὐτῷ. ἐπεὶ τοίνυν πρεσβυτέρων πραγμάτων ἔκθεσις ἦν, τριάκοντά τε ἔτεσι προτερεύειν τὴν ἱστορίαν διέγνωστο τοῦτον δὲ τῶν διηγηθέντων πεφυκέναι νεώτερον, πρὸς στρεβλώσεις ὁ προεστὼς τοῦ δικαστηρίου τὸν βάρβαρον 6.10.17

ἔφερον. τῆς τοίνυν γλώττης ἀντιθέτους ποιούσης τοὺς λόγους, τῶν τε κολάσεων κατεπειγουσῶν πρὸς τὰ εἰκότα τὸν βάρβαρον, ὁ φονευτὴς αὐτοκατάθετος γίνεται, καὶ παραγυμνοῦνται τὰ 6.10.18 σφάλματα ἐξαγορευθέντος τοῦ ἐγχειρήματος. ὁ μὲν οὖν παλαμναῖος ἐκεῖνος καὶ βάρβαρος δίκας τῆς ὠμότητος εἰσπραττόμενος ὁδοῦσι θηρίων παρεδίδοτο ψήφοις, εἶτα τῷ παμφάγῳ πυρὶ παρείχετο παρανάλωμα. 6.11.1 Ἐν τούτῳ δὴ τῷ ἐνιαυτῷ εἰς τὰ πρὸ τοῦ ἄστεος τίκονται παράδοξα τέρατα, παιδίον τετράπουν, ἄλλο δὲ δικόρυφον. λέγουσι δὲ οἱ τὰς ἱστορίας μετ' ἐπιμελείας συγγράψαντες μὴ εἶναι εἰς ἀγαθὸν τὴν τῶν τεράτων ταῖς πόλεσιν 6.11.2 ἐπιφάνειαν. τὰ μὲν οὖν τέρατα ἐπιδεδειγμένα Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι παρεδόθη τῷ φόνῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποχειροτονεῖ τὸν πολέμαρχον, καὶ τὸν ἀδελφὸν (Πέτρος δὲ ὄνομα 6.11.3 αὐτῷ) ἡγεμόνα τῶν Ῥωμαίων ποιεῖται δυνάμεων. ὁ μὲν οὖν Πρίσκοις τούτων οὐπω ἐπέπυστο. καὶ οὖν τὰς δυνάμεις ἀράμενος διαπεραιοῦται τὸν ποταμόν. δυσανασχετεῖ γὰρ τὰ πλήθη τὴν τριβὴν πρὸς βάρβαρον χώραν ποιήσασθαι· ἐδεδίει γὰρ μὴ πως ἐξαπιναιῶς ἐφεστηκότες οἱ βάρβαροι τὴν λείαν 6.11.4 ἀποίουνται. ὁ δὲ Χαγάνος ἀκηκῶς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τὴν ἀπόβασιν λίαν ἐθαύμαζεν· εἶτα ἀγγέλους πρὸς τὸν Πρίσκον ἐξέπεμψε τῆς ἀναζεύξεως τὴν αἰτίαν πυθέσθαι γλιχόμενος. ὁ μὲν οὖν Πρίσκοις ἀπεβουκόλησεν ὡς οἶόν τε τοῖς λόγοις 6.11.5 πιθανῶς τὸν Χαγάνον. ἡμέραι δὲ τρεῖς, καὶ ἠγγέθη τῷ Πρίσκῳ μέλλειν διεγχειρεῖν τὸν Χαγάνον ταῖς Ῥωμαϊκαῖς δυνάμεσιν ἐπιτίθεσθαι, τὰ δὲ τῶν Σκλαυηνῶν πλήθη προστάττειν διαπεραιοῦσθαι τὸν Ἴστρον· τῷ ὄντι γὰρ ἐχαλέπαινον ἐνεκότει τε λίαν ἐνευδοκιμηθείσαις ταῖς Ῥωμαίων 6.11.6 δυνάμεσιν. ὁ μὲν οὖν Ταργίτιος οἶε τε τῶν βαρβάρων λογάδες τῷ Χαγάνῳ παρήνουν παραλύειν τὸν πόλεμον· ἔφασκον γὰρ 6.11.7 μὴ ἐνδίκως αὐτὸν χαλεπαίνειν Ῥωμαίοις. μεγαλοφρόνως τοίνυν ὁ Πρίσκοις πρέσβιν ὡς τὸν Χαγάνον ἐξέπεμψε (Θεόδωρος ὄνομα αὐτῷ), τὴν φύσιν ἄνδρα δεξιόν τε καὶ εὐεπίβολον, τὴν τέχνην ἰατρόν, τὴν γλῶτταν ἐλεύθερον. οὗτος δὲ κραταῖος 6.11.8 πρὸς τὸν Χαγάνον ἐγένετο. ὁ μὲν οὖν βάρβαρος φρονηματισθεὶς ἐπὶ τοῖς αὐτῷ συγκυρήσασθαι λίαν ὑψαυχενίζετο, καὶ κύριον ἑαυτὸν ἔθνος ἔφασκεν ἅπαντος, μὴ προσεῖναι τε, ὅσον περ ἡλῖος ἀνατείνει τὸ βλέμμα, τὸν ἀντιτάξασθαι δυνατῶν 6.11.9 σόμενον. διὰ τοι τοῦτο ὁ πρέσβις ἱστορίας πολλῆς γενόμενος κάτοχος βαρβαρικὰ παραδείγμασιν ἐταπεῖνου φρυάγματα. εἰπεῖν δὲ καὶ τὰ τῆς ἱστορίας οὐκ ἀνακόλουθον ὕπεστιν. ἔφησε γὰρ "ἄκουε, Χαγάνε, παλαιοῦ τινοῦ καὶ λίαν σοφοῦ διηγήματος." ἐπεὶ δὲ ἡ ἔναρξις προσεχῆ πρὸς ἀκρόασιν [ἐν]εποιεῖ τὸν βάρβαρον, οὐκ ἐλάμβανεν ἐγκοπὴν ἢ τῆς 6.11.10 ἱστορίας ἀφήγησις. "Σέσωστρίν φασι γεγενῆσθαι ποτε ἄνδρα λίαν εὐδαίμονα καὶ τῆς Αἰγυπτιακῆς βασιλείας ἐπιφανέστατον." τοῦτον κομᾶν ἐπὶ τῷ πλούτῳ λόγος πρεσβύτης ἐρεῖ, ταῖς δὲ 6.11.11 δυνάμεσι πεφυκέναι λίαν ἀκαταμάχητον. τὸν δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ὡς ἔπος εἰπεῖν κραιπαλαῖν, ὥστε ἀρμάμαξαν συμπήξασθαι χρυσοκόλλητον, λίθους τε τιμίους ταύτη περιβαλεῖν, ἐφιζάνειν τε ἐπὶ ταύτης τὸν βάρβαρον, καὶ ταῖς μὲν ἵπποις καὶ ταῖς ἡμιόνοις χαίρειν εἰπεῖν, τοὺς δὲ τῶν ἠττημένων βασιλέων τῷ ταύτης ζυγῷ [τούς] αὐχένας περιβαλεῖν, ἔλκειν τε ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τοὺς ἠτυχηκότας τῶν βασιλέων τὸ τοῦ Σεσῶ 6.11.12 στριδος ὄχημα. τοῦ τοίνυν Αἰγυπτίων βασιλέως μὴ μετριοπαθοῦντος ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις, ἀλλὰ περιφανῶς πολλάκις κατονειδίζοντος τοῖς ἠττημένοις τὴν συμφορὰν, ἕνα τινὰ τῶν βασιλέων φασι τῶν ὑποβεβλημένων τῷ ζυγῷ τοῦ ὀχήματος ἐν μεγάλῃ τινὶ καὶ περιφανεῖ ἑορτῇ, τῶν Αἰγυπτίων συρρευσάντων ὄχλων, μὴ ἐθέλειν ἔλκειν τὸ ὄχημα πυκνά τε εἰς τοῦπίσω συστρέφασθαι καὶ τὴν ἐπὶ τῶν τροχῶν κίνησιν 6.11.13 διορᾶσθαι. ἀσυμφώνου τοίνυν τῆς ὀρκῆς γινομένης διὰ τὸ μὴ μίαν σύννευσιν τοὺς ἐπὶ τούτῳ συντεταγμένους ποιήσασθαι, ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἔφησε πρὸς τὸν τὰς πυκνάς ποιούμενον συστροφᾶς· "ἄνθρωπε, τί πρὸς τοῦπίσω τὸ βλέμμα κινεῖς; τί τοὺς τροχοὺς ἱστορεῖς;

ποι διεξιέναι 6.11.14 κέχηνας;" τὸν δὲ φῆσαι μετὰ φιλοσοφίας πολλῆς πρὸς τὸν Σέσωστριν· "τεθαύμακα τῶν τροχῶν τὰ κινήματα· ἀνώμαλον ἔχει τὴν κίνησιν. τὰ τοίνυν τούτων μέρη μετεωρούμενα αὔθις καταχθόνια γίνεται, καὶ ἔμπαλιν τὰ περιπέζια μετὰ τοῦτο 6.11.15 ἀπαιωρίζεται." τούτων τοιγαροῦν λέγουσιν ἀκηκοῦτα τὸν Σέσωστριν παιδευθῆναι μὴ μέγα φρονεῖν νομοθετῆσαί τε τοὺς βασιλικούς αὐχένας τῶν ζυγῶν ἀφεθῆναι, εἶτα ἡμίονοις τὴν ὄλκην ἐπιτρέψαι. "ταῦτα σὲ παιδευέτω, Χαγάνε. οὐδὲν 6.11.16 ἀπιστότερον εὐπραγίας." ὁ μὲν οὖν Χαγάνος ἀποθαυμάσας τὴν ἐπιείκειαν τοῦ ἀνδρὸς κολάζει τὸν τῦφον, καταπαύει τὸ θράσος, μεταβάλλει πρὸς εἰρηναίαν σχέσιν τὰ πράγματα. τοιγαροῦν ὥρας ἀποσιωπήσας πολλὰς ἔφησε πρὸς Θεόδωρον· 6.11.17 "οἶδα καὶ τυραννεῖν θυμὸν ἐξοιδαίνοντα, οἶδα καὶ στρατεύειν ὀργὴν, ἀλλ' ὅτε καιρὸς χαλεπότητος. διαλέλυμαι τῷ Πρίσκῳ, Θεόδωρε. ἔστω δέ μοι καὶ αὐτὸς φίλος ἐπιεικής. ἀγέραςτος τῆς λείας μὴ μενέτω Χαγάνος. ἐπὶ τῆς ἐμῆς γῆς ἐπιβέβηκεν, περὶ τοὺς ἐμοὺς ὑπηκόους ἐξήμαρτεν. ἔστω τὰ τῆς εὐπραγίας 6.11.18 γίας κοινά." ἐπὶ τούτοις φιλοφρονησάμενος πρὸς τὸν Πρίσκον τὸν Θεόδωρον πέπομφεν. ὁ μὲν οὖν Θεόδωρος γεγωνῶς πρὸς τὸν Πρίσκον διεξῆλθεν αὐτῷ τοῦ βαρβάρου τοὺς λόγους, ὁ δὲ Πρίσκος τῇ ὑστεραίᾳ ἐκκλησίαν ἐκάθισε παρῆναι τε Ῥωμαίοις κοινῶν τῶν λαφύρων ποιήσασθαι καὶ τὸν βάρβ.11.1 βαρον. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τέως πρὸς τὸ συνοίσειν μὴ ἐνδημήσαντες κατεστασίαζον τοῦ στρατηγοῦ. ὁ δὲ στρατηγὸς πολλοῖς καὶ ποικίλοις καὶ λίαν ἐντελέσι λόγοις χρησάμενος τὰς δυνάμεις 6.11.11. μεις ὑπέπεισε δοῦναί τι τῷ βαρβάρῳ τῆς λείας. ἀπέδοντο τοίνυν Ῥωμαῖοι τοὺς ἐαλωκότας τῷ Χαγάνῳ βαρβάρους, τῶν δὲ λοιπῶν λαφύρων ἀμέτοχον αὐτὸν ποιησάμενοι διαλύουσι τὸ ἀμφίβολον. ἀσμενίσας τοίνυν ὁ Χαγάνος τὴν τῶν βαρβ.11.21 βάρων ἀπόδοσιν χώραν ἐδίδου ταῖς διαβάσεσιν. οὕτω μὲν οὖν οἱ Ῥωμαῖοι πέντε χιλιάδας βαρβάρων τῷ Χαγάνῳ προῖκα καταβαλόμενοι ἐπὶ τὰ Δριζίπερα γίνονται. ὁ δὲ στρατηγὸς ἀφίκετο ἐς Βυζάντιον. τοιγαροῦν ὁ Μαυρίκιος τῷ Πρίσκῳ ἐμέμφετο σφάλμασί τε εὐηθείας αὐτὸν περιέβαλλεν ἀσυνέτως ἀποδεδωκότα τῷ βαρβάρῳ τὴν λείαν.

7.τ.1 ΙΣΤΟΡΙΑ Ζ΄

7.1.1 Οὕτω μὲν οὖν Πρίσκος ἀπεχειροτονεῖτο, πολέμαρχος δὲ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ὁ Πέτρος ἀναγορευέται, ὃς καὶ αὐτάδελφος Μαυρικίου ἐτύγχανεν ὢν. ἐγχαράττει τοίνυν βασιλικὰς ἐπιστολάς ὁ Μαυρίκιος, ταύτας τε τῷ στρατηγῷ ἐπιδοὺς τοῦτον ἀπεκδημεῖν τοῦ ἄστεος παρεσκεύαζε καὶ πρὸς 7.1.2 τὸ στρατόπεδον ἀφικέσθαι παρεκελεύετο. ἢ μία τοιγαροῦν τῶν βασιλικῶν ἐπιστολῶν στρατιωτικῆς ἐπιδόσεως τύπος ἐτύγχανεν· ὁ δὲ τύπος ἠβούλετο τριτταῖς μοίραις συντάττεσθαι τὴν ἐπίδοσιν, δι' ἐσθῆτος καὶ ὄπλων καὶ χαράγματος 7.1.3 χρυσοῦ. ἀποφοιτήσας τοίνυν τῆς Πειρίνθου ὁ στρατηγὸς ἐπὶ τὰ Δριζίπερα γίνεται, καὶ καταλιπὼν τὰ Δριζίπερα τῇ Ὀδησοῦ προσομιλεῖ. τὸ μὲν οὖν στρατόπεδον ἐπιβεβηκότα τῆς Ὀδησοῦ τὸν πολέμαρχον ἐπισήμως ὑπέδεχτο λίαν. τετάρτη δὲ ἡμέρα, καὶ ὁ πολέμαρχος στηλιτεῦσαι τῷ πλήθει τὰς βασιλ.1.4 λικὰς συλλαβὰς ἐνεχείρει. ἢ μὲν οὖν πληθὺς ἑώρα πρὸς τάραχον· προηκῆκοί γάρ τὸ βασιλικὸν πρόσταγμα. τοῦ τοίνυν στρατηγοῦ εἰς συνάθροισιν μίαν ἐπείγομένου τὰς δυνάμεις ποιήσασθαι, εἰς ὑπήκοον δὲ τῶν συνεληλυθότων τὰ τοῦ βασιλέως ποιήσασθαι λόγια, ἀποσκιρτᾷ τὸ στρατόπεδον, καὶ τὸν στρατηγὸν καταλιμπάνον ἀγέραςτον ἀπὸ σημείων τεττάρων 7.1.5 μετὰ ταραχῶν στρατοπεδεύεται. ὁ δὲ Πέτρος καταστασιαζόμενος ἀποκρύπτει τῶν βασιλικῶν προσταγμάτων τὰ λυπηρότερα. ἔχων δὲ ἀνά χειρα καὶ τινα βασιλικῶν θεσπισμάτων τοῖς πολεμίοις ὄχλοις συνοίσοντα, ἠξίου ταῦτα ἐμφανῆ τῇ Ῥω7.1.6 μαϊκῇ

δημοσιεύσαι πληθύϊ. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι ἐκκλησίαν ποιήσαντες ἐς Μαυρίκιον ἐβλασφήμουν, ὁ δὲ πολέμαρχος συνέσει καὶ πειθοῖ τὴν τῶν στρατοπέδων κατευνάσας ὀργὴν τὰς ἰλαρωτέρας τῶν τοῦ βασιλέως ἐπιστολῶν τοῖς ἐνόπλοις 7.1.7 ἐστηλίτευσεν δῆμοις. ἦν δὲ τὰ φιλοτίμως ἐν αὐταῖς περιεχόμενα τάδε, τοὺς ἀριστεύοντας τῶν Ῥωμαίων καὶ ἐκ τῆς τῶν κινδύνων μεγαλοψυχίας περιπεπτωκότας τισὶ συμφοραῖς ἔχειν ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τὴν ἀνάπαυλαν, τούτους δὲ ἐν ταῖς πόλεσιν ἀπομάχους πεφυκότας σιτίζεσθαι δαπάναις βασιλικαῖς, τοὺς δὲ παῖδας τῶν στρατευσαμένων καὶ ἐν πολέμοις ἀποβαλόντας τοὺς φύσαντας ἀντὶ τῶν τεκόντων ἐγγράφεσθαι πρὸς τὸν 7.1.8 πόλεμον. ταῦτα τοιγαροῦν ἐπὶ βημάτων τινῶν ὑψηλῶν τὸ ὀπλιτικὸν ἐκκλησιάσας ἐπέστρεφε πιθανῶς τε κατεδούλου. ἔνθεν καὶ μεταβολὴν τὰ τῆς ἀνίας ἐλάμβανεν, καὶ πρὸς τὴν ἐς Μαυρίκιον εὐνοίαν τὸν αὐτοκράτορα ἅπας ἐτέτραπτο. 7.1. τοιγαροῦν κατευφημεῖτο ὁ Καῖσαρ τῶν πρὸ μικροῦ ἀπολελυμένος διαβολῶν· τὸ γὰρ πλῆθος ἀβέβαιον ὄν σταθμῶν οὐδαμῶς ἐπιβέβηκεν, ταῖς ἐκ τοῦ παρήκοντος ἐκφοραῖς μεταμορφούμενον εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν. 7.2.1 οὕτω μὲν οὖν ὁ στρατηγὸς ἐπὶ τοῖς λυπηροῖς πρὸς τὸ στρατόπεδον διελύσατο· τετάρτη δὲ ἡμέρα, καὶ τῷ αὐτοκράτορι τὰ περὶ τῆς στάσεως τῶν δυνάμεων κατεμήνυεν, ἀπολιπὼν τε τὴν Ὀδησοῦν ἐπὶ τὰ εὐώνυμα τῶν χώρων μεταφοιτᾶ, τῆ τε Μαρκιανοῦ συγγενόμενος πόλει χιλίους προθέειν τοῦ στρατοπέδου προσέταξεν. καὶ οὖν ἐντυγχάνουσιν οὗτοι ἑξακοσίους Σκλαυηνοῖς λείαν 7.2.2 ἐπαγομένους Ῥωμαίων πολλήν· τὰ γὰρ Ζαλδαπὰ καὶ Ἄκυς καὶ Σκόπις καταπρονομεύσαντες αὐθις ἐλαφυραγώγουν τοὺς ἀτυχήσαντας, ἦν δὲ αὐτοῖς ἐπὶ πλήθους πολλοῦ ἀμαξῶν ἢ 7.2.3 ἀποσκευῆ τῶν λαφύρων. ὡς δὲ ἐπιόντας ἔβλεψαν τοὺς Ῥωμαίους οἱ βάρβαροι, εἶτα καὶ ἀντεβλέφθησαν, ἐπὶ τὸν φόνον τῶν αἰχμαλώτων ἐτράποντο. ἀναιρεῖται τοίνυν ἢ τῶν ἀρρένων 7.2.4 αἰχμαλώτων ἠβηδὸν ἡλικία. ἐπεὶ δὲ δύσφευκτος τοῖς βαρβάροις ὑπῆν ἢ συνάντησις, τὰς ἀμάξας συνθέντες περιεβάλοντο χάρακα, ἅμα τοῖς μειρακίοις τὰ γύναια εἰς τὸ μεσαί7.2.5 τατον τῆς τάφρου ἐναποθέμενοι. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πεπλησιακότες τοῖς Γέταις (τοῦτο γὰρ τοῖς βαρβάροις τὸ πρεσβύτερον ὄνομα) οὐκ ἐθάρρουν εἰς χεῖρας ἐλθεῖν· ἐδεδίεσαν γὰρ τὰ ἐκ τοῦ χάρακος κατὰ τῶν ἵππων ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἀκόντια προερχό7.2.6 μενα. ὁ τοίνυν τούτων ἐπιστατῶν (Ἀλέξανδρος ὄνομα αὐτῷ) τῆ πατρίῳ τῶν Ῥωμαίων φωνῇ τοῖς Ῥωμαίοις ἐνεκελεύετο ἀποβῆναι τῶν ἵππων καὶ κατασυστάδην τῶν πολεμικῶν 7.2.7 κινδύνων ἐφάπτεσθαι. ἀτὰρ οἱ Ῥωμαῖοι ἀποβάντες τῶν ἵππων προσομιλοῦσι τῷ χάρακι ἐδίδοσαν τε καὶ ἀντελάμβανον 7.2.8 τὰς ἐκπομπὰς τῶν βελῶν. τῆς μάχης τοιγαροῦν διαρκούσης ἑκατέρᾳ δυνάμει, Ῥωμαῖός τις εἰσεπήδησε καὶ ἀνείς ἐπὶ μιᾶς ἐπιβαίνει ἀμάξης συνηνωμένης τῷ χάρακι καὶ περιφρουρούσης τὸ βάρβαρον, εἶτα στὰς ἐπὶ ταύτης τῷ ξίφει τοὺς πλησιά7.2.9 ζοντας ἔπαιεν. γίνεται τοίνυν τοῖς βαρβάροις ἀμεθόδευτον τὸ κακόν· λύουσι γὰρ ἐντεῦθεν οἱ Ῥωμαῖοι τῶν βαρβάρων τὸν χάρακα. οἱ δὲ βάρβαροι ἀπειρηκότες τοῦ σώζεσθαι τὴν ἐπίλοιπον τῆς αἰχμαλωσίας μοῖραν ἀπέσφαττον. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐγκρατῶς ἐπιθέμενοι ὀψέ που καὶ μόλις τοὺς περὶ τὸν 7.2.10 χάρακα βαρβάρους ἀπέκτειναν. δευτέρα δὲ ἡμέρα, καὶ οἱ νενικηκότες τῷ στρατηγῷ τὰ συγκυρήσαντα διεξήεσαν. πεμπτᾶτος δὲ ὁ στρατηγὸς κατὰ τοῦτον τὸν χώρον γενόμενος καὶ δὴ τὰ ἐπίχειρα τῶν προθεόντων ἰδὼν ἠμείψατο τοὺς 7.2.11 ἀνδραγαθήσαντας δώροις. τῆ δὲ ὑστεραία κληρονομία ὁ Πέτρος πειρώμενος γίνεται πρὸς ἄλλος βαθύ. σὺδὸς τοίνυν μεγίστου ἐν τούτῳ τῷ τέμπει κατεμφωλεύοντος, καὶ τῆς ὑλακῆς τῶν κυνῶν γενομένης μεγάλης, τὸ θηρίον τοῦ ἐδράσματος ἐξανίστα7.2.12 ται καὶ κατὰ τοῦ Πέτρου χωρεῖ. ὁ δὲ στρατηγὸς πρὸς φυγὴν ἀναστρέψας τὸν ἵππον τὸν εὐώνυμον πόδα ἐξέθλιψεν, δένδρῳ ὑψιτενεῖ προσραγείς. ὀδύναις τοιγαροῦν ὁ Πέτρος ἀφορήτοις σφακελιζόμενος ἐνδιατρίβει τῷ χώρῳ, ἐπὶ

τῷ σφάλματι κρα7.2.13 ταιῶς λίαν νοσηλευόμενος. ὁ δὲ Καῖσαρ ἀσχάλλων ἐπὶ τῇ τριβῇ τοῦ στρατηγοῦ τὴν τε περὶ τὸν πόλεμον ἀπραξίαν 7.2.14 θαυμάσας τὸν στρατηγὸν ἐλογογράφει ταῖς ὕβρεσιν. ὁ τοίνυν Πέτρος τὴν ἐν γράμμασι δυσφημίαν μὴ φέρων τοῦ αὐτοκράτορος, ἔτι πικρῶς ὑπὸ τῆς νόσου κατατρυχόμενος μεταποιεῖται τὸν χάρακα, καὶ τάφρους τέτταρας ἐναλλάξας ἐπὶ 7.2.15 τὰς τῶν Σκλαυηνῶν ἐνεφοῖτα διατριβάς. δεκάτη δὲ ἡμέρα, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος βασιλείον ἐπιστολὴν τῷ ἀνταδελφῷ ἐξέπεμπεν ἐνδημῆσαι τῇ Θράκῃ· ἠκηκόει γὰρ ὁ Μαυρίκιος τῶν Σκλαυηνῶν τὰ πλήθη ἐς Βυζάντιον τὰς ὁρμὰς 7.2.16 ἐπιφέρειν. ὁ δὲ στρατηγὸς ἐκ τούτου ἐπὶ τὸ Πιστοῦ γίνεται φρούριον, μετὰ τοῦτο πρὸς τὰ Ζαλδαπὰ ἀφικνεῖται. δευτέρα δὲ ἡμέρα, καὶ πρὸς τὴν Ἰατρὸν τὴν πόλιν φοιτᾷ, καὶ δῆτα τὸ Λαταρκίου φρούριον παραμείψας εἰς Νόβας στρατοπεδεύεται. 7.2.17 οἱ τοίνυν ἐγχώριοι ἀκηκοότες τὸν στρατηγὸν ἐλευσόμενον τοῦ ἄστεος ἐξεχώρησαν καὶ συνάντησιν αὐτῷ λίαν ἐπίδοξον ἐποίησαντο καὶ τὸν Πέτρον καθικετεύουσι συνθιασώτην τῆς Λούππου γενέσθαι τοῦ μάρτυρος πανηγύρεως· κατ' ἐκείνην γὰρ τὴν ἡμέραν ἦν ἡ προεόρτιος ἑορτὴ Λούππου 7.2.18 τοῦ μάρτυρος. ὁ μὲν οὖν στρατηγὸς διημερεῦσαι περὶ τὸν χώρον διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀνάγκης ὁδοιπορίαν μὴ δύνασθαι ἔφασκεν· οἱ δὲ τοῦ ἄστεος παχύναντες τὴν ἀξίωσιν τῇ ὑπεροχῇ τῶν δεήσεων τὸν στρατηγὸν ἐβιάσαντο μέτοχον γενέσθαι τῆς 7.2.1 πανηγύρεως. ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἡμέρας δύο ἀνὰ τὸ πόλισμα γεγονῶς ἀπαίρει ἐντεῦθεν καὶ ἐπὶ τὴν Θεοδώρου πόλιν τάφρον ἐχάραξεν, ὑπὸ πρῶτην δὲ ἔω ἐν τῇ λεγομένῃ Κουρίσκα φοιτᾷ. 7.3.1 τρίτη δὲ ἡμέρα, καὶ ἐν Ἀσήμῳ τῇ πόλει τὰς ἐπαύλεις ποιεῖται. ἐπεὶ δὲ οἱ τοῦ ἄστεος ἐμεμαθήκεσαν προσδόκιμον ὄντα τὸν στρατηγόν, ἔξω γεγονότες τοῦ ἄστεος συναντῶσι τῷ Πέτρῳ καὶ περιφανῆ τὴν περὶ τὸ ἄστὺ τούτῳ 7.3.2 ἐπεποίητο εἶσοδον. ἐν τῷ πολίσματι τούτῳ ἀπὸ πρεσβυτέρων χρόνων τινῶν ὀπλιτικὸν συνετέτακτο ἐπὶ διαφρουρᾷ τῶν τῆς πόλεως· πυκνότερον γὰρ περὶ ταύτην τὴν πόλιν οἷα διάτ7.3.3 τοντες οἱ βάρβαροι κατεσπίλαζον. πυθόμενοι τοιγαροῦν τὸ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει ὀπλιτικὸν καθεστὸς μέλλειν ἠκείν τὸν στρατηγόν, τὰ σημεῖα ἀράμενον, ἃ βάνδα Ῥωμαῖοι κατονομάζουσιν, ἀποχωροῦσι τῆς πόλεως, εἶτα τοῖς ὀπλοῖς περιφραξά7.3.4 μενοι λίαν εὐκλεῶς τὸν στρατηγὸν ὑπεδέχοντο. ὁ μὲν οὖν Πέτρος τὸ μεγαλοπρεπὲς τῶν περὶ τὴν πόλιν στρατιωτῶν θεασάμενος ἐνεχείρει τούτους ἀπὸ τῆς πόλεως ἀφαιρεῖν καὶ ταῖς περὶ αὐτὸν συναναμίξαι δυνάμεσιν. οἱ μὲν οὖν ἄστοι τό τε περὶ τὴν πόλιν ὀπλιτικὸν Ἰουστίνου τοῦ αὐτοκράτορος ὑπεδείκνυον νόμον χαριζόμενον τῇ πόλει τὴν ἔνοπλον ταύτην 7.3.5 διάδοχον πρόνοιαν. τῇ δὲ ἐπαύριον ὁ πολέμαρχος ἔνστασιν ποιησάμενος ἀφαιρεῖσθαι τῆς πολίχνης τοὺς συντεταγμένους ἐπὶ τῇ ταύτης φρουρᾷ κατηπείγετο. διὰ τοῦτο ἐπὶ τὸ τῆς πόλεως ἱερὸν οἱ περὶ τὴν πόλιν στρατιῶται τὴν καταφυγὴν 7.3.6 ἐποιοῦντο. τούτων ὁ στρατηγὸς ἀκηκῶς τῷ ἐπισκοποῦντι ἐδήλου τῶν ἱερῶν ὑπεξαγαγεῖν αὐτούς. δυσανασχετοῦντος δὲ τοῦ ἱερέως, ἀποστέλλει ὁ στρατηγὸς Γέντζωνα τὸν ταξίαρχον μετὰ πλήθους στρατιωτῶν ἐξωθῆσαι πρὸς βίαν τοὺς ἐπὶ 7.3.7 τῷ νεῷ τὴν καταφυγὴν ποιουμένους. τούτων δὲ ἀκηκῶς οἱ ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐδράσμασι καταφεύγοντες, ὀπλοῖς φραξάμενοι τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ ἐναποκλείουσι πάντοθεν. ὁ μὲν οὖν Γέντζων τὴν ἔνστασιν τὴν ἐν τῷ ἱερῷ περιβόλῳ θεασάμενος τὴν τε ἀτοπίαν τοῦ πράγματος διαγνοὺς, ἅμα δὲ 7.3.8 καὶ τὴν αἰδῶ τοῦ ναοῦ σεβασθεῖς, ἄπρακτος ἀπεφοῖτα. ὁ δὲ στρατηγὸς καταθυμῶθεις ἐπὶ τούτοις ἀποχειροτονεῖ τῆς στρατηγίας τὸν Γέντζωνα· ἦν δὲ ὁ Γέντζων τῆς πεζικῆς δυνάμεως ἡγεμῶν. τῇ δὲ ὑστεραία ἓνα τινὰ τῶν τοῦ βασιλέως σωματοφυλάκων, ὃν σκρίβωνα Ῥωμαῖοι κατονομάζουσιν, εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν μετὰκλητον ποιησάμενος ἀναιδῆ τινα διεγχείρησιν τούτῳ προσέταττεν· ἡ δὲ ἀξίωσις ἦν τὸν ἐπισκοποῦντα τὴν πόλιν ἠτιμωμένως ἔλκειν ἐπὶ τὸν χάρακα. 7.3.

τούτων οί τῆς πόλεως μάρτυρες γεγονότες ἅπαντες συναθροίζονται καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ ἀποσταλέντα κατὰ τοῦ ἱερέως ἐξωθοῦσι βία τῆς πόλεως, τὰς τε πύλας τοῦ τείχους συγκλείσαντες καθύμνουν ταῖς εὐφημίαις τὸν αὐτοκράτορα, 7.3.10 τὸν δὲ στρατηγὸν ὕβρει περιέβαλλον. ὁ δὲ Πέτρος περιστοιχίσας ἀπὸ σημείου τῆς πόλεως ἐνηυλίζετο. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς ἐγχειρήσεως ἦν αὐτῷ κατονεΐδιστα, καταλιμπάνει τὸ πόλισμα, καὶ ἐς τὸ πρόσω βαδίσσεως ἔναρξιν ἐποιεῖτο μεγάλας βλασφημίας προπεμπόμενος ἐκ τῆς πόλεως. 7.4.1 Ἐκτε δὲ ἡμέρα, καὶ πρὸς τὸ σκοπῆσαι τοὺς πολεμίους ἄνδρας χιλίους συνέταξεν. οὗτοι ἑκατοντάσι δέκα Βουλ7.4.2 γάρους προσπίπτουσιν. οἱ μὲν οὖν βάρβαροι, ἅτε δὴ εἰρήνης Ῥωμαίοις καὶ Χαγάνω ὑπούσης, ἀπεριμερίμνως ἐποιοῦντο τὴν βάδισιν· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι γνώμη τοῦ στρατηγοῦ κατὰ τῶν βαρβάρων τοῖς ἀκοντίοις ἐκέκρητο. οἱ δὲ Βούλγαροι πρέσβεις ἐξέπεμπον τὴν τε μάχην ἀπεκηρυκεύοντο καὶ παρή7.4.3 νουν Ῥωμαίοις τὴν εἰρήνην μὴ διαφθεῖρην. ὁ δὲ τοῦ συντάγματος ἕξαρχος πρὸς τὸν στρατηγὸν τοὺς πρέσβεις ἐξέπεμπεν ἀπὸ σημείων ὀκτὼ πεφυκότα τοῦ χωρίου. καὶ οὖν ὁ Πέτρος τοὺς εἰρηναίους λόγους ἀποσεισάμενος τοῖς προθέουσιν ἐδήλου φόνῳ μαχαίρας τοὺς βαρβάρους παρα7.4.4 χρῆμα ὀλλύναι. οἱ μὲν οὖν Βούλγαροι πρὸς μάχην ὡς οἷόν τε ἦν συμφραξάμενοι [πρὸς τὴν μάχην] χεῖρας ἐνέμιξαν, καὶ λίαν ἠρωϊκῶς συνταξάμενοι εἰς φυγὴν ἀποκλῖναι Ῥωμαίους 7.4.5 ἠνάγκασαν. τούτου δὴτα γεγονότος ὑπαναχωροῦσι κατὰ μικρὸν καὶ οἱ βάρβαροι ἐντροπαλιζόμενοι, ὀλίγον γόνου γουνὸς ἐπαμείβοντες, ἵνα καὶ τι τῆς Ὀμηρικῆς δέλτου τοῖς διηγήμασιν ἀναμίζωμεν· ἐδεδῖεσαν γὰρ μὴ πως ἐπίθετος δύναμις τοῖς 7.4.6 ἠττηθεῖσι προσομιλήσασα αὐθις συσταίῃ πρὸς πόλεμον. ὁ μὲν οὖν Πέτρος διητυχηκῶς τοῦ βουλήματος τὸν ταξίαρχον τῶν προθεόντων τῆς ἐσθῆτος γυμνώσας δουλοπρεπῶς ἐμαστίγωσεν. παραγίνονται τοίνυν ἐπὶ τὸν Χαγάνον οἱ βάρβαροι καὶ τὰ παρηκολουθηκότα παραγυμνοῦσιν αὐτῷ. ὁ μὲν οὖν βάρβαρος ὡς τὸν Πέτρον πρέσβεις ἐξέπεμπε καὶ παρα7.4.7 σπονδοῦντί πως αὐτῷ κατωνεΐδιζεν. ὁ δὲ Πέτρος τοὺς πρέσβεις πιθανοῖς λόγοις ἀπεβουκόλησε καὶ ἄγνοιαν τοῦ σφάλματος προεφέρετο. δώροις τοίνυν λαμπροῖς καὶ λαφύρων ζημίαις μετατίθησι τὸν βάρβαρον πρὸς εὐμένειαν. 7.4.8 Τετάρτη δὲ ἡμέρα, καὶ πλησίον γίνεται τοῦ γείτονος ποταμοῦ, καὶ εἴκοσι συλλεξάμενος ἄνδρας ἐπεπόμφει διαπεραιοῦσθαι τὸν ποταμὸν καὶ διανοῆσαι τὰ τῶν πολεμίων 7.4. κινήματα. οἱ μὲν οὖν τὸν ποταμὸν διαπορθμευσάμενοι ἤλωσαν ἅπαντες, ὁ δὲ τρόπος τῆς ἀλώσεως οὗτος. εἴθισται τοῖς ἐπὶ κατασκοπῇ συνταττομένοις αἰεὶ τὰς νύκτας ποιεῖσθαι τὴν 7.4.10 βάδισιν, ἡμέρας δὲ λαμπούσης ὕπνοις προσομιλεῖν. οὗτοι πολλὴν τῇ προτεραιᾷ διαπεποιοηκότες πορείαν, εἶτα κεκοπιακότες ἐπὶ τοῖς σώμασιν, ὑπὸ τὸ λυκόφως εἰς ἀνάπαυλαν 7.4.11 τρέπονται περὶ τινα πλησίον λόχμην. περὶ δὲ τρίτην ἕω πάντων καθευδόντων, καὶ μὴ ὑπόντος τοῦ διαφρουροῦντός τινος, γίνονται περὶ τὴν λόχμην οἱ βάρβαροι. ἀποβάντες τοίνυν οἱ Σκλαυηνοὶ τῶν ἵπων ἐνεχείρουν ψυχάζειν τοῖς 7.4.12 τε ἵπποις ἀνακωχῆς μεταδιδόναι τινός. τοιγαροῦν ἐκ τοῦ παρήκοντος γίνονται οἱ Ῥωμαῖοι κατάφωροι. καὶ ζωγρηθέντες οἱ δεῖλαιοι ἀνητάζοντο διεξελεθῆν, ὅσα τοῖς Ῥωμαίοις βεβούληται. οἱ μὲν οὖν ἀπογνόντες τὴν σωτηρίαν διεξῆγε7.4.13 σαν ἅπαντα. ὁ δὲ Πειράγαστος (φύλαρχος δὲ οὗτος τῆς πληθῆος ἐκείνης τῶν βαρβάρων) τὰς δυνάμεις ἀναλαβὼν ἐπὶ τὰς τοῦ ποταμοῦ διαβάσεις στρατοπεδεύεται καὶ ταῖς ὕλαις ἐγκρύπτεται οἷά τις ἐπιφυλλίς ἀθεώρητος. 7.5.1 ὁ δὲ στρατηγός, ὁ τοῦ αὐτοκράτορος ἀδελφός, ἀπευδοκιμήσας ἐντεῦθεν πολεμίους ὑπεῖναι κελεύει τὸν ποταμὸν διαπεραιοῦσθαι τὸ στράτευμα. χιλίων τοίνυν διανηξαμένων τὸν ποταμὸν, 7.5.2 ἅπαντας ἀναιροῦσιν οἱ βάρβαροι. τοῦτο διεγνωνκῶς ὁ στρατηγός κατεπείγει τὰ πλήθη μὴ ἀνακερμάτιστον [ἀλλὰ σύμφωνον] ποιήσασθαι τὴν διάβασιν, ἵνα μὴ κατ' ὀλίγον τὸν ποταμὸν περαιούμενοι

παρανάλωμα τοῖς ἀντιπάλοις γενήσονται. οὕτω τοίνυν τῆς Ῥωμαϊκῆς κοσμηθείσης συντάξεως, περὶ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ οἱ βάρβαροι παρατάττονται. 7.5.3 οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι ἀπὸ τῶν πορθμιδίων τοὺς βαρβάρους κατακοντίζονται, οἱ δὲ βάρβαροι τὰ πλήθη τῆς ἐκπομπῆς τῶν βελῶν φέρειν ἀδυνατήσαντες ὀρφανὰς τὰς ὄχθας καταλιμῶν. 7.5.4 πάνουσιν. ἀναιρεῖται τοίνυν ὁ τούτων ταξίαρχος, ὃν Πειραγάστον ὁ λόγος φθάσας ἐδίδαξεν· βέλους γὰρ ἐπὶ τῆς λαγόνος καταβληθέντος αὐτῷ, ἐν καιρίῳ τε τῆς πληγῆς γεγονυίας, θάνατος αὐτῷ πραγματεύεται. καὶ οὖν πεπτωκός τοῦ 7.5.5 Πειραγάστου τρέπεται πρὸς ἀποφυγὴν τὸ πολέμιον. γίνονται τοίνυν οἱ Ῥωμαῖοι κύριοι τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ. εἶτα τὰ πλήθη τῶν βαρβάρων περιβαλόντες φόνῳ πολλῷ πρὸς ἀπόδρασιν χωρεῖν αὐτοὺς κατηνάγκαζον. τὴν δὲ δῶξιν ἐς μακρὰν μὴ οἰοῖ τε ὄντες ποιήσασθαι διὰ τὸ τῆς ἵππου 7.5.6 χηρεύειν, πρὸς τὸν χάρακα ἐπανεζεύξαν. γίνεται τοίνυν τῇ ὑστεραίᾳ μεγάλη πλάνη τοῖς ποδηγοῦσι τὸ στράτευμα, ὅθεν καὶ ἀνυδρία τῷ στρατοπέδῳ ἐνέσκηψεν, καὶ τὰ τῆς συμφορᾶς ἐπετείνετο. οὐ φέροντος τοίνυν τοῦ ὀπλιτικοῦ τὴν σπάνιν τοῦ ὕδατος οἴνῳ παρεμυθοῦντο τὸ δίψος. ἡμέρα δὲ τρίτη, καὶ τὸ κακὸν ἐμηκύνετο. καὶ ἂν ἡ στρατιὰ διόλωλεν ἅπασα, εἰ μὴ βάρβαρός τις ἀλοὺς τὸν Ἡλιβακίαν αὐτοῖς ἐξέλεξε 7.5.7 ποταμόν, τέτταρας παρασάγγας ἀπέχοντα. οὕτω μὲν οὖν οἱ Ῥωμαῖοι ἐξ ἐωθινοῦ περιτυγχάνουσιν ὕδατι. τοίνυν οἱ μὲν προκλίναντές πως τὰ γόνατα τοῖς χεῖλεσι τὸ ὕδωρ λαφύττουσιν, οἱ δὲ ἐπικεκυφότες ταῖς χερσὶν ἠρύοντο ὕδατα, ἄλλοι 7.5.8 ἀπήντλουν ταῖς ὑδρίαις τὸ νᾶμα. δασέος δὲ τέμπους ὑπόντος εἰς τὸ ἀντιπέρας τοῦ ποταμοῦ, καὶ βαρβάρων ἐγκρυπτομένων αὐτόθι, γίνεται μεγίστη τοῖς Ῥωμαίοις ἐπήρεια· ἀκοντίοις γὰρ ἔβαλλον τοὺς ὑδρευομένους οἱ βάρβαροι. οὐκοῦν ἐξ ἀπόπτου 7.5.9 φόνος πολὺς ἐπεγίνετο. δυοῖν τοίνυν θάτερον ἦν ἐλέσθαι ἀνάγκη, τοῦ ὕδατος ἀπειπεῖν καὶ ἀπὸ τοῦ δίψους τὸν βίον ἀπολιπεῖν, ἢ μετὰ τοῦ ὕδατος ὑπαντλεῖν καὶ τὸν θάνατον. ἀτὰρ πορθμία οἱ Ῥωμαῖοι ναυπηγησάμενοι τὸν ποταμόν διενήξαντο, 7.5.10 ὅπως κατάφωρον τὸ πολέμιον γένοιτο. ἐπεὶ δὲ πρὸς τὸ ἀντιπέρας τὸ ὀπλιτικὸν παρεγένετο, ἀθρόον οἱ βάρβαροι ἐπιθέμενοι τῶν Ῥωμαίων κρατοῦσιν. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι νενικημένοι πρὸς φυγὴν ἀποκλίνουσιν. καταπολεμηθέντος τοίνυν ὑπὸ τῶν βαρβάρων τοῦ Πέτρου, Πρίσκοις γίνεται στρατηγός, καὶ οὖν ἀποχειροτονηθεὶς τῆς ἡγεμονίας ὁ Πέτρος ἐς Βυζάντιον ἦκεν. 7.6.1 Πρὸ τεττάρων τοίνυν τούτων ἐνιαυτῶν (πρὸς γὰρ τὰ πρεσβύτερα τῆς ἱστορίας αὐτῆς γινόμεθα) Ἰωάννης ὁ τὴν ἐς Βυζάντιον ἐκκλησίαν ἰθύνων τὸν τῆδε βίον ἀπέλιπεν, ὃς διὰ τὸ καταφιλοσοφῆσαι λίαν τῶν ἡδονῶν τυραννῆσαί τε τῶν παθῶν αὐτοκράτορά τε τῆς κοιλίας γενέσθαι Νηστευτῆς 7.6.2 ὑπὸ τῶν Βυζαντίων κατωνομάζετο. λέγεται δὲ καὶ ὑπὸ Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος ἱκανὰ δανεισάμενον τάλαντα γραμματεῖον ἐκθέσθαι τὴν τε οἰκίαν περιουσίαν ἐν ταῖς ὁμολογίαις 7.6.3 τοῦ δανείσματος ὑποθέσθαι. ἐπεὶ δὲ μετήρεν ὁ ἱερεὺς τῶν τῆδε, ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τὴν τοῦ ἱεράρχου οὐσίαν διερευνησάμενος εὕρισκε τὸν ἄνδρα ἀχρηματίαν φιλοσοφήσαντα, καὶ λίαν ἀγασθεὶς τὴν ἐς ἄκρον τοῦ ἱερέως δικαιοσύνην διέρρηξε προῖκα τὸ <πρὸ> μικροῦ συνταγὴν γραμματεῖον. 7.6.4 μηδὲν γὰρ τῷ ἱερεῖ ἕτερόν φασι τὸν βασιλέα εὐρεῖν ἢ σκίμποδα ξύλινον καὶ σισύραν ἐξ ἐρίου ἐς τὰ μάλιστα εὐτελεῖ φαινόλην τε ἀκαλλῆ· δυσείμων γὰρ ἦν ὁ ἀνὴρ λιτότητι βίου καταλαμπόμενος. ταῦτα δήπου, ταῦτα ἀντὶ πολλῶν ἂν χρημάτων καὶ λίθων Ἰνδικῶν ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τιμησάμενος 7.6.5 εἰς τὰ βασιλεία μετηγάγετο. ταῖς ἑαριναῖς τοιγαροῦν τῶν Χριστιανῶν νηστείαις ἐναβρυνόμενος, χαίρειν φράσας ταῖς χρυσαῖς καὶ λιθοκολλήτοις κλίταις τοῖς τε νήμασι τῶν Σηρώων, ἐπὶ τοῦ ἱερέως ξυλίνην στιβάδα ὁ βασιλεὺς κατεπαννουχίζετο, θείας τινὸς ἐντεῦθεν ὡσπερ οἰόμενος μεταλήψεσθαι χάριτος. 7.6.6 Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους οἱ περὶ τὴν Λιβύην Μαυρούσιοι διωμοσίαν κατὰ τῶν Ῥωμαίων

ποιούνται. ἐπεὶ δὲ τὰ πλήθη συνέρρευσαν, ἐς μέγα φόβου οἱ Καρχηδόνιοι γίνονται. ὁ μὲν οὖν Γεννάδιος, <ὄς> τὸ τηρικαῦτα δὴ καιροῦ στρατηγὸς ἐτύγχανεν ὢν τῆς Λιβύης, τεθεαμένος ἀμυθῆτω πλήθει τινὶ τὸν κατ' αὐτοῦ συστάντα πόλεμον, δόλω τούτους βαρβάρους 7.6.7 κατεπολεμήσατο. ὑποκρινόμενος γὰρ πεποιῆσθαι ἅπαντα, ὅσα περὶ οἱ βάρβαροι βούλονται, καὶ εἰς ἄνεσιν περιτρέψας τὸ βάρβαρον εὐωχουμένοις αὐτοῖς ἐπιτίθεται. τοῦ φόνου τοιγαροῦν γεγονότος πολλοῦ τῆς τε λείας περιφανοῦς ὁ Καρχηδόνιος πόλεμος ἐλάμβανε τὴν διάλυσιν. οὕτω μὲν οὖν <τὰ> κατὰ τὴν Λιβύην εὔ καὶ μάλα καλῶς διετίθετο τοῖς Ῥωμαίοις. 7.6.8 Ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις κομήτης ἐν τῷ ὑπεκκαύματι 7.6.8 φαίνεται. περὶ τούτων τοιγαροῦν τῶν δοκούντων συνεστάναι ἀστέρων οἱ μὲν φιλόσοφοι πρὸς μετεωρολογικὰς καταφεύγουσιν ἀφορμάς, ἅς Σταγειρίται καὶ Πλάτωνες ἐν τῷ Ἑλικῶνι τῆς 7.6. μνήμης βίβλοις ἐναπεγράψαντο· ἀστρολόγοι δὲ καὶ ἱστοριογράφοι τινὲς προαγόρευσιν ἐσομένων τινῶν λυπηρῶν ἀπεφήναντο. ἀλλ' ἡμεῖς τοὺς περὶ τούτων λόγους τῇ ἀναβολῇ τῆς διηγήσεως χαρισάμενοι πρὸς τὸν σκοπὸν ἐπιτοξάζεσθαι τὴν ἱστορίαν καταναγκάσωμεν. 7.7.1 Ἦρος ἀρχομένου καὶ ὁ Πρίσκος τοῦ Βυζαντίου ἀποφοιτᾷ. εἶτα πρὸς τῇ Ἀστικῇ τὰς δυνάμεις συνήθροισε τὸν τε ἀριθμὸν τῆς δυνάμεως ἐξετάσας εὕρισκε ὁ στρατηγὸς πολὺ 7.7.2 τῶν Ῥωμαίων πλῆθος διαφθαρέν. πειρᾶται τοιγαροῦν ἐς Μαυρίκιον τὸν αὐτοκράτορα κατάδηλα τὰ τοῦ Πέτρου ποιήσασθαι σφάλματα. ὅμως ὑποπέιθεται ὑπὸ συμβούλων τινῶν 7.7.3 κρύψαι τὰ πλημμελήματα. δέκα τοίνυν καὶ πέντε ποιησάμενος χάρακας τὸν τε Ἴστρον διαπεραιωθεὶς ποταμόν, τετάρτη ἡμέρα, καὶ εἰς Νόβας τὰς ἄνω ὁ στρατηγὸς παραγίνεται. ὁ δὲ Χαγάνος τοῦτο μεμαθηκῶς ὡς τὸν Πρίσκον πρέσβεις ἐξέπεμψε τὴν τε αἰτίαν ἐξηρευνᾶτο μαθεῖν τῆς τῶν Ῥωμαίων 7.7.4 ἀφίξεως. ὁ δὲ στρατηγὸς τοὺς τόπους ἔφασκεν εὐφυεῖς ἐς κυνηγέσια πεφυκέναι, ἵππασίμους τε καὶ λίαν εὐύδρους. ὁ δὲ Χαγάνος ἐδήλου ἐπ' ἀλλοτρίας γῆς ἐπιβαίνειν Ῥωμαίους, παρασπονδήσαι τε Πρίσκον, καὶ ἀοράτως τὴν εἰρήνην ὑπ' 7.7.5 αὐτοῦ περισχίζεσθαι. ἔφασκε τοίνυν ὁ Πρίσκος Ῥωμαϊκὸν ὑπεῖναι τὸ ἔδαφος, ὁ δὲ βάρβαρος ὅπλοις καὶ νόμοις πολέμων Ῥωμαίους ἀποκτήσασθαι τοῦτο. τοῦ τοίνυν Χαγάνου ζυγομαχοῦντος καὶ διαμφιβάλλοντος περὶ τούτων τῶν τόπων, φασὶ τὸν Πρίσκον τὴν ἐκ τῆς ἕω ἀπόδρασιν ὀνειδίσαι Χαγάνῳ. 7.7.6 Ἄλλ' ἐπεὶ περὶ τῶν Σκυθῶν τῶν πρὸς τῷ Καυκάσῳ τῶν τε πρὸς βορρᾶν τετραμμένων μνήμην ἐποιησάμεθα, φέρε δὴ, φέρε τὰ παρηκολουθηκότα κατὰ τούτους τοὺς χρόνους τοῖς μεγίστοις ἔθνεσι τούτοις ὡσπερ ἐμβόλιμά τινα διηγήματα 7.7.7 τὴν ἱστορίαν μεσολαβήσαντες παραθώμεθα. θέρους ἐνεστῶτος κατὰ τοῦτον δὴ τὸν ἐνιαυτὸν ὁ πρὸς τῇ ἕω ὑπὸ τῶν Τούρκων Χαγάνος ὑμνούμενος πρέσβεις ἐξέπεμψε Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι, ἐπιστολὴν τε συντεταχῶς ἐπινίκια ἐνεχάραττεν 7.7.8 ἐν αὐτῇ. ἡ δὲ τῆς ἐπιστολῆς ἐπιγραφή εἶχεν ἐπὶ λέξεως οὕτως "τῷ βασιλεῖ τῶν Ῥωμαίων ὁ Χαγάνος ὁ μέγας δεσπότης ἑπτὰ γενεῶν καὶ κύριος κλιμάτων τῆς οἰκουμένης ἑπτὰ." τῷ ὄντι γὰρ τὸν ἐθνάρχην τῶν Ἀβδελῶν (φημὶ δὴ τῶν λεγομένων Ἐφθαλιτῶν) καταπολεμήσας οὗτος αὐτὸς ὁ Χαγάνος 7.7. ἐνίκησε τὴν τε τοῦ ἔθνους ἀρχὴν περιεβάλετο. ἐπὶ τῇ νίκῃ τοίνυν εἰς μέγα ἀρθεῖς καὶ τὸν Στεμβισχάδαν σύμμαχον ποιησάμενος τὸ τῶν Ἀβάρων ἔθνος κατεδουλώσατο. ἀλλὰ μὴ τις οἰέσθω παριστορεῖν ἡμᾶς τὰ κατὰ τούτους τοὺς χρόνους Ἀβάρους εἶναι διανοούμενος τοὺς ἀνὰ τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Παννονίαν προσοικοῦντας βαρβάρους, καὶ τούτων τὴν ἄφιξιν πρεσβυτέραν γενέσθαι τῶν χρόνων Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. 7.7.10 ψευδωνύμως γὰρ Ἀβάρων προσηγορίαν οἱ περὶ τὸν Ἴστρον περιεβάλλοντο βάρβαροι· ὅθεν δὲ τὸ γένος αὐτοῖς, ὅσον οὐπω εἰρήσεται. ἡττηθέντων γοῦν τῶν Ἀβάρων, (πρὸς γὰρ τὸν λόγον ἐπάνιμεν) οἱ μὲν πρὸς τοὺς κατέχοντας τὴν Ταυγᾶστ τὰς ἀπο7.7.11 φυγὰς

ἐποιήσαντο. ἡ δὲ Ταυγάστ πόλις ἐπιφανής, τῶν τε λεγομένων Τούρκων ἀπώκισται χιλίοις πρὸς τοῖς πεντακοσίοις σημείοις· αὐτὴ ὄμορος καθέστηκε τοῖς Ἰνδοῖς, οἱ δὲ περὶ τὴν Ταυγάστ ἀυλιζόμενοι βάρβαροι ἔθνος ἀλκιμώτατον καὶ πολυανθρωπότατον, καὶ τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην ἔθνεσι διὰ τὸ μέγεθος 7.7.12 ἀπαράλληλον. ἕτεροι τῶν Ἀβάρων διὰ τὴν ἦτταν πρὸς ταπεινότεραν ἀποκλίναντες τύχην παραγίνονται πρὸς τοὺς λεγομένους Μουκρί. τοῦτο δὲ τὸ ἔθνος πλησιέστατον πέφυκε τῶν Ταυγάστ, ἀλκὴ δὲ αὐτῶ πρὸς τὰς παρατάξεις πολλὴ διὰ τε τὰ ἐκ τῶν γυμνασίων ὁσημέραι μελετήματα διὰ τε 7.7.13 τὴν περὶ τοὺς κινδύνους τῆς ψυχῆς ἐγκαρτέρησιν. ἐπιβαίνει τοίνυν καὶ ἑτέρας ἐγχειρήσεως ὁ Χαγάνος, καὶ τοὺς Ὀγῶρ ἐχειρώσατο πάντας. ἔθνος δὲ τοῦτο τῶν ἰσχυροτάτων καθέστηκε διὰ τε τὴν πολυανδρίαν καὶ τὴν πρὸς τὸν πόλεμον ἔνοπλον ἄσκησιν. οὗτοι δὲ πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς τὰς οἰκήσεις ποιοῦνται, ἔνθα ὁ Τίλ διαρρεῖ ποταμός, ὃν Μέλανα Τούρ7.7.14 κοὶς ἀποκαλεῖν <ἔθος>. οἱ δὲ τούτου τοῦ ἔθνους παλαιάτατοι ἕξαρχοι Οὐάρ καὶ Χουννὶ ὠνομάζοντο· ἐκ τούτων καὶ τινα τῶν ἔθνῶν ἐκείνων τὴν ὀνομασίαν ἀπεκληρώσαντο Οὐάρ καὶ Χουννὶ ὀνομαζόμενα. 7.8.1 Ἰουστινιανοῦ τοίνυν τοῦ αὐτοκράτορος τὸ βασίλειον κράτος ἐπέχοντος, ἐκ τούτων τῶν Οὐάρ καὶ Χουννὶ ὀλίγη ἀποδράσασα μοῖρα τοῦ ἀρχηγόνου φύλου 7.8.2 ἐκείνου ἐνδημεῖ τῇ Εὐρώπῃ. οὗτοι Ἀβάρους ἑαυτοὺς ὀνομάσαντες τὸν ἡγεμόνα τῆ τοῦ Χαγάνου προσηγορίᾳ φαιδρύνουσιν. ὅθεν αὐτοῖς ὁ τρόπος πρὸς μετὰθεσιν ὀνομάτων ἐχώρησεν, 7.8.3 λέξωμεν τῆς ἀληθείας κατὰ μηδὲν ἀφιστάμενοι. Βαρσῆλτ καὶ Οὐννουγοῦροι καὶ Σαβίροι Οὐννικά τε πρὸς τούτοις ἕτερα ἔθνη, ὀπηνίκα τῶν Οὐάρ καὶ Χουννὶ ἔτι ἀπόμοιραν κατὰ τοὺς τόπους αὐτῶν ἀποδιδράσκουσιν ἐθεάσαντο, εἰς μέγιστον καταπίπτουσι φόβον, ὑποτοπήσαντες Ἀβάρους ὑπεῖναι τοὺς 7.8.4 ἐνδημήσαντας. διὰ τοῦτο δῶροις λαμπροῖς τοὺς φυγάδας τιμήσαντες ἔδοξαν ἀντιλαμβάνειν παρ' αὐτῶν τὴν ἀβλάβειαν. οἱ τοίνυν Οὐάρ καὶ Χουννὶ ὡς εἶδον τὴν τῆς ἀποφυγῆς ἐπιδέξιον ἔναρξιν, τὴν πλάνην τῶν πρεσβευσαμένων οἰκειωσάμενοι Ἀβάρους ἑαυτοὺς κατωνόμασαν· λέγεται γὰρ ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς Σκυθικοῖς τὸ τῶν Ἀβάρων ὑπεῖναι ἐντρεχέστατον 7.8.5 φῦλον. ἀμέλει τοι καὶ μέχρι τῶν χρόνων τῶν καθ' ἡμᾶς οἱ Ψευδάβαροι (λέγειν γὰρ οὕτως αὐτοὺς οἰκειότερον) ταῖς γενεαρχίαις διήρηνται, καὶ οἱ μὲν Οὐάρ ἀρχαιοπρεπῶς ὀνομάζονται, οἱ δὲ Χουννὶ προσαγορεύονται. ἐπεὶ δὲ τὰ περὶ τῶν 7.8.6 Ψευδαβάρων ὡς ἐν ἐπιτομῇ διεξήλθομεν, πρὸς τὰ συνεχῆ τῆς ἱστορίας τὴν ἔκθεσιν ποιησώμεθα. τοῦ τοίνυν Ὀγῶρ λίαν ἐγκρατῶς νενικημένου, τὸν τοῦ Κόλχ ἐθνάρχην στόματι 7.8.7 ῥομφαίας ὁ Χαγάνος παρέδωκεν. ἀναιροῦνται τοίνυν ἐκ τούτου δῆτα τοῦ ἔθνους κατὰ τὸν πόλεμον μυριάδες τριάκοντα, ὡς ὁδὸν ἡμερῶν τεττάρων ἐπέχειν τὴν τῶν καταπεπτω7.8.8 κόντων σωμάτων συνέχειαν. οὕτω δῆτα τῆς νίκης τῶ Χαγάνω μειδιώσης ἐπιφανῶς, συγκροτεῖται τοῖς Τούρκοις ἐμφύλιος πόλεμος. ἀνὴρ τις Τουροῦμ ὀνομαζόμενος, πρὸς γένος καθεστῶς τῶ Χαγάνω, νεωτερίσας δυνάμεις μεγάλας συνήθροισεν. 7.8. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν μάχην τὰ τοῦ τετυραννηκότος ἦν ἐγκρατέστερα, πρεσβεύεται ὁ Χαγάνος πρὸς ἑτέρους τρεῖς μεγάλους Χαγάνους· ταῦτα δὲ τούτοις ὀνόματα, Σπαρζευγοῦν καὶ 7.8.10 Κουναξολάν καὶ Τουλδίχ. συναθροισθείσης τοίνυν τῆς ὅλης ἐκτάξεως εἰς τὸ Ἰκάρ (χῶρος δὲ οὗτος πεδίοις ἐννελημένος μεγάλοις), τῶν τε ἀντιθέτων κατὰ τοῦτον δῆτα τὸν τόπον ἀντιταξαμένων ἡρωϊκῶς, πίπτει ὁ τύραννος καὶ εἰς φυγὴν αἱ συμμαχοῦσαι δυνάμεις ἐξέκλιναν, καὶ πολλοῦ γενομένου τοῦ φόνου πάλιν κύριος τῆς ἑαυτοῦ ὁ Χαγάνος χώρας ἐγένετο. 7.8.11 τούτων τῶν ἐπινικίων τὴν μήνυσιν διὰ τῶν πρέσβων ὁ Χαγάνος πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μαυρίκιον ἐπεποίητο. τὸ δὲ Ἰκάρ τοῦ ὄρους τοῦ λεγομένου Χρυσοῦ τετρακοσίοις σημείοις 7.8.12 ἀπώκισται. τοῦτο δῆτα τὸ ὄρος ἐπὶ τὰς ἀνατολάς ἔχει τὴν ἴδρυσιν, Χρυσοῦν δὲ παρὰ τῶν ἐγχωρίων κατονομάζεται

τοῦτο μὲν διὰ τὴν δαψίλειαν τῶν ἐν αὐτῷ φυομένων καρπῶν, τοῦτο δὲ καὶ διὰ τὸ θρεμμάτων καὶ νωτοφόρων ζῶων εἶναι κατάκομον. νόμος δὲ Τούρκοις τῷ ἐπικρατεστέρῳ Χαγάνῳ 7.8.13 τοῦ Χρυσοῦ ὄρους παραχωρεῖν. δυσὶ δὲ μεγίστοις τισὶ τὰ 7.8.13 Τούρκων ἔθνη μεγαλαυχεῖ· φασὶ γὰρ ἄνωθεν αὐτοὺς καὶ ἐξ ἀρχῆς μηδέποτε λοιμῶν ἐπιδημίαν θεάσασθαι, τῶν τε σεισμῶν σπάνιν εἶναι κατ' ἐκείνην τὴν χώραν. τὴν δὲ Βακάθ ὑπὸ τῶν Οὐννουγούρων πάλαι ποτὲ πολισθεῖσαν καταπεσεῖν τοῖς σεισμοῖς, τὴν δὲ Σουγδαηνὴν καὶ λοιμῶν καὶ σεισμῶν 7.8.14 ἔμπειρον πεφυκέναι. τιμῶσι τοιγαροῦν οἱ Τοῦρκοι λίαν ἐκτόπως τὸ πῦρ, ἀέρα δὲ καὶ ὕδωρ γεραίρουσιν, ὕμνοῦσι τὴν γῆν· προσκυνοῦσι δὲ μόνως καὶ θεὸν ὀνομάζουσι τὸν 7.8.15 πεπονηκότα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. τούτῳ θύουσιν ἵππους καὶ βόας καὶ πρόβατα, ἱερεῖς κεκτημένοι, οἳ καὶ τὴν τῶν 7.8.16 μελλόντων αὐτοῖς δοκοῦσιν ἐκτίθεσθαι προαγόρευσιν. κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον οἱ Ταρνιαχ καὶ οἱ Κοτζαγηροὶ (καὶ οὗτοι δὲ ἐκ τῶν Οὐάρ καὶ Χουννί) ἀπὸ τῶν Τούρκων ἀποδιδράσκουσι καὶ πρὸς τὴν Εὐρώπην γενόμενοι τοῖς περὶ τὸν 7.8.17 Χαγάνον τῶν Ἀβάρων συνάπτονται. λέγεται δὲ καὶ τοὺς Ζαβενδερ ἐκ τοῦ γένους πεφυκέναι τῶν Οὐάρ καὶ Χουννί. ἡ δὲ γεγонуῖα ἐπίθετος δύναμις τοῖς Ἀβάροις εἰς δέκα χιλιάδας ἠκρίβωτο. 7..1 ὁ μὲν οὖν τῶν Τούρκων Χαγάνος τὸν ἐμφύλιον καταλυσάμενος πόλεμον εὐδαιμόνως ἐχειραγῶγει τὰ πράγματα, ποιεῖται δὲ καὶ συνθήκας πρὸς τοὺς Ταυγάστ, ὅπως βαθεῖαν πάντοθεν τὴν γαλήνην ἐμπορευόμενος ἄστα 7..2 σίαστον τὴν ἀρχὴν καταστήσῃται. ὁ δὲ τῆς Ταυγάστ κλιματάρχης Ταῖσάν ὀνομάζεται, ὅπερ υἱὸς θεοῦ ταῖς Ἑλληνικαῖς φωναῖς ἐνσημαίνεται. ἡ δὲ ἀρχὴ τῆς Ταυγάστ οὐ στασιάζεται· γένος γὰρ αὐτοῖς τὴν χειροτονίαν τοῦ ἡγεμόνος παρέχεται. τούτῳ δὲ τῷ ἔθνει θρησκεία ἀγάλματα, νόμοι δὲ δίκαιοι, 7..3 καὶ σωφροσύνης ἔμπλεος ὁ βίος αὐτοῖς. ἔθος δὲ τούτοις νόμον μιμούμενον, μηδέποτε κόσμῳ χρυσῷ καλλωπίζεσθαι ἄρρενας, καίτοι ἀφθονίας πολλῆς ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ κύριοι καθεστῶτες διὰ τὰς μεγάλας καὶ ἐπωφελεῖς ἐμπορίας. 7..4 ταύτην τὴν Ταυγάστ ποταμὸς διορίζει. πάλαι τοίνυν ποτὲ δύο μεγίστοις ἔθνεσιν ὁ ποταμὸς ἐμεσίτευεν ἀντιθέτοις ἀλλήλοις· 7..5 ἐσθῆς δὲ τῷ μὲν ἐνὶ μέλαινα, τῷ δὲ ἐτέρῳ κοκκόβαφος. ἐν τοῖς χρόνοις τοίνυν τοῖς κατ' ἡμᾶς, Μαυρικίου τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα ἐπέχοντος, καὶ τὸ ἔθνος τῶν μελινοφόρων τοῖς τὴν ἐρυθρὰν περιβεβλημένοις ἐσθῆτα διαπεραιωσάμενον τὸν ποταμὸν συνίστησι πόλεμον, εἶτα νενικηκὸς τῆς ὅλης 7..6 ἡγεμονίας γίνεται κύριον. ταύτην δὲ τὴν Ταυγάστ οἱ βάρβαροι λέγουσι κτίσαι τὸν Μακεδόνα Ἀλέξανδρον, ὀπηνίκα τοὺς τε Βακτριανούς καὶ τὴν Σογδοανὴν ἐδουλώσατο δέκα 7..7 καὶ δύο καταφλέξας μυριάδας βαρβάρων. ἐν ταύτῃ τῇ πόλει τὰ τοῦ βασιλεύοντος γύναια ἐκ χρυσοῦ πεπονημένας ἔχουσι τὰς ἀρμαμάξας, ἐλκομένην ἐκάστην ὑπὸ βοϊδίου ἐνὸς κεκοσμημένου πολυτελῶς ἐκ χρυσοῦ καὶ λίθου μεγατιμίου· εἰσὶ 7..8 δὲ καὶ χαλινοὶ τοῖς βουσί χρυσοκόλλητοι. ὁ μὲν οὖν τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ταυγάστ ἀνειληφῶς ἐπτακοσίαις γυναιξὶ κατεπαννυχίζετο. τὰ δὲ γύναια τῶν περιφανεστέρων τῆς Ταυγάστ ἀργυραῖς κέχρηται ταῖς ἀρμαμάξαις. λόγος δὲ καὶ ἐτέραν τὸν Ἀλέξανδρον δεῖμασθαι πόλιν ἀπὸ σημείων ὀλίγων· 7.. Χουβδάν ὀνομάζουσι ταύτην οἱ βάρβαροι. τεθνηκότα δὲ τὸν ἡγεμόνα ὑπὸ τῶν γυναιῶν πενθεῖσθαι διὰ παντὸς ξυρομένων μὲν τὰς κεφαλὰς καὶ μέλαιναν περιβαλλομένων ἐσθῆτα· καὶ νόμος αὐταῖς μηδέποτε τὸν τάφον ἀπολιπεῖν. ἡ δὲ Χουβδάν δύο μεγάλοις διείληπται ποταμοῖς, αἱ δὲ τούτων ὄχθαι ταῖς 7..10 κυπαρίττοις ὡς ἔπος εἰπεῖν κατανεύονται. ἐλέφαντες δὲ τῷ ἔθνει πολλοί. τοῖς δὲ Ἰνδοῖς κατὰ τὰς ἐμπορίας συναναμίγνυνται· τούτους δὲ φασὶ τοὺς περὶ τὰ βόρεια τετραμ 7..11 μένους Ἰνδοὺς καὶ λευκοὺς πεφυκέναι. οἳ δὲ σκώληκες, ἐξ ὧν τὰ Σηρώων καθέστηκε νήματα, πάνυ παρὰ τῷ τοιούτῳ ἔθνει πολλοὶ ἐναλλάξ καὶ ποικίλην τὴν χροιάν κεκτημένοι, τὴν τε περὶ τὰ τοιαῦτα ζῶα φιλοτεχνίαν

φιλοτίμως ἀσκοῦσιν 7..12 οἱ βάρβαροι. ἴνα δὲ μὴ ἕξω τῆς νύσσης τὴν ἱστορίαν παροδηγήσωμεν, μέχρι τούτων περὶ τῶν Σκυθῶν τῶν πρὸς τῇ Βακτριανῇ καὶ Σογδοανῇ καὶ τῷ Μέλανι ποταμῷ. 7.10.1 Δεκάτη δὲ ἡμέρα (πρὸς γὰρ τὰ περὶ Πρίσκον παλινδρομήσομεν), καὶ ἄγγελοι εἰς τὸ τοῦ στρατηγοῦ σκηνοπήγιον γίνονται. ἡκηκόει τοίνυν ὁ Πρίσκος τὰ τεῖχη καταβαλεῖν τῆς Σιγγηδόνας τὸν βάρβαρον, καταναγκάζειν τε τοὺς λαοὺς τὰ οἴκοι καταλιπόντας εἰς τὴν πολεμίαν τὰς ἀποικίας ποιῆσαι. 7.10.2 σθαι. καὶ οὖν ὁ Πρίσκος μὴδὲν τῇ ἀναβολῇ ἀναθείς, τὸν ποταμὸν ναυτιλλόμενος εἰς Σιγγὰν τὴν νῆσον ἐλλιμενίζεται· αὕτη δὲ ἐπὶ τὸ ρεῖθρον τοῦ Ἰστρου ἔχει τὴν ἴδρυσιν, ἀπώκισται δὲ 7.10.3 Σιγγηδόνας τῆς πόλεως σημεῖα τριάκοντα. ὁ μὲν οὖν Πρίσκος τῇ νήσῳ τὰς δυνάμεις περιβαλὼν, ταχυναυτούσας ὀλκάδας παραστησάμενος, ἄς δρόμωνας εἴωθεν ὀνομάζειν τὸ πλῆθος, ἐπὶ τὰ Κωνσταντίολα παραγίνεται. ἐν τούτοις δῆτα τοῖς χώροις ἐντετυχηκῶς τῷ Χαγάνῳ εἰς λόγους γίνεται περὶ τῆς 7.10.4 Σιγγηδόνας ὁ στρατηγὸς πρὸς τὸν βάρβαρον. καὶ δῆτα ὁ βάρβαρος ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ ἐφίζανων τὰς ἀποκρίσεις παρείχετο, ὁ δὲ Πρίσκος ἐπιβεβηκῶς τῆς ὀλκάδος τῆς ἐντεύξεως εἶχετο. φασὶ τοιγαροῦν τῆς διαλέξεως τὸν 7.10.5 Χαγάνον ἀπάρξασθαι, εἰπεῖν δὲ τῷ Πρίσκῳ· "τί ὑμῖν, ὦ Ῥωμαῖοι, καὶ τῇ γῆ τῇ ἐμῇ; τί περαιτέρω τοῦ πρέποντος πόδας ἐκτείνετε; ξένος ὁ Ἰστρος ὑμῖν, τὸ ρόθιον τούτου πολέμιον. ὄπλοις ἐκτησάμεθα τοῦτον· τῷ δόρατι τοῦτον ἐδουλωσάμεθα. ἄπαγε τῆς ἀτοπίας, ὦ Πρίσκε. μὴ διαλύσης ἡσυχίαν δώροις ὑμῖν πραγματευθεῖσαν πολλοῖς. αἰδέσθητι τὰς σπονδὰς, δυσωπήθητι τὴν τῶν ὄρκων ἀσφάλειαν. 7.10.6 ἡγείσθω εὐβουλία τῆς ἐγχειρήσεως, τὸ συνοῖσον τῆς ἐπιβολῆς τῶν πραγμάτων μὴ μετὰ τὸ παθεῖν βουλευσώμεθα. πρὸ τῆς ἐπιβολῆς ἢ βουλή. ἀδικεῖς τῇ προπετεῖα τὰ πράγματα. τὸν κακῶς βουλευσάμενον πρῶτον ἢ ἐγχείρησις ἔβλαψεν. 7.10.7 κλέπτεις τὸν πόλεμον, στρατηγέ. εἰρήνην ἐνόθευσας καὶ παράταξιν, ὡς φίλος σπενδόμενος καὶ ὡς ἐχθρὸς συμπλεκόμενος. ἢ θάτερον τοίνυν ἀπόλειπε, ἢ τὴν ἡρεμίαν μὴ 7.10.8 τάραττε." ἔφησε δὲ καὶ ταῦτα ὁ βάρβαρος ἐπὶ λέξεως· "κρίναι ὁ θεὸς ἀναμέσον Χαγάνου καὶ ἀναμέσον Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. ἢ παρὰ τοῦ θεοῦ ποτε ἐκζητήσοι ἀντίδοσις." 7.11.1 λόγος δὲ Πρίσκον ἐν ἀντιθέσεως μοίρᾳ ταῦτα προσειπεῖν τῷ Χαγάνῳ· "ἀδικεῖς Σιγγηδόνα τὴν πόλιν, ὦ ἄνθρωπε. τί τὰ τεῖχη καθελὼν πρὸς ἀποικίας αὐτὴν δυστυχεῖς ἐπιτείνεις; τυραννῶν ὡς ἀδικούμενος ἐγκαλεῖς. βιαζό7.11.2 μενος ἐπηρεάζεσθαι ὑπὸ Ῥωμαίων περιθρυλεῖς. ἕασον ἡρεμεῖν λαὸν δυστυχήσαντα. ἀπόσχου πόλεως, ἢ συμφορῶν περικυμαίνουσι κλύδωνες. ἐλέησον τὴν πολλὰκις ὑπὸ σοῦ πορθηθεῖσαν. ἐπίθες τῇ πλεονεξίᾳ καὶ ὄρους· ποίησον αὐτῇ καὶ μεταίχιμον. δίδαξον αὐτὴν φιλοσοφῆσαι τὸ μέτρον· μέχρι τινὸς σταθήσεσθαι πρόσταξον. οἴμαι πολλοὺς κόσμους αὐτῇ 7.11.3 μὴ ἔξαρκεῖν πρὸς τὴν ἔφρουν. ἀόριστον βούλημα οὐ λαμβάνει κράτος ἀσάλευτον. οὐδὲν ἀκόρεστον πάγιον. τὸ μὴ μέτρῳ ταλαντευόμενον οὐδὲ σφετερίζεσθαι πέφυκεν. ἀνεπίκτητόν 7.11.4 ἐστὶ τὸ ἄπειρον. καταστασιάζεται τὸ ἀσύμβατον. ἐπίθου κρηπίδα τῷ ἔρωτι, μεθόδευσον τῷ κόρῳ τὸ ἄσχετον. ἄπληστος ὀφθαλμὸς αἰεὶ τι καινὸν νοσηλεύεται. ἀντιμετρεῖται τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα, τὰ τῆς τύχης ἀντηχεῖ ταῖς τροπαῖς. οὐδὲν εὐδαιμονίας καθέστηκεν ρευστικώτερον. ἢ νίκη κομᾶ τῷ πτερῷ, καὶ θριάμβων ὀλισθαίνουσι πόδες. οὐκ ἔστι 7.11.5 τροπαίων φύσις ἀθάνατος. σήμερον ἐπιγελῶσαν τὴν ἡμέραν ὄρᾳς ῥοδοειδῆ τε καὶ κροκινίζουσας καὶ ὄλην ὡς ἔπος εἰπεῖν φωτεινὴν καὶ διαλάμπουσας. αὔριον ὄψη ταύτην αὐτὴν σκυθρωπὸν ὁμοῦ καὶ δυσεῖμονα, ἀχλύϊ καταρδευομένην πολλῇ, καὶ ἀπὸ συστημάτων νεφῶν μελαιομένην συλλήβδην εἰπεῖν πρὸς ἀπρέπειαν." 7.11.6 Θυμῷ τοιγαροῦν διακόψας ὁ Χαγάνος τὰ ῥήματα πολλὰς καθαιρήσειν προσηπέιλησε πόλεις. ὁ μὲν οὖν βάρβαρος τὴν καθέδραν ἀπολιπὼν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν ἐπανέζευξεν· ὁ δὲ Πρίσκος τὸν Γούδουῖν

μετάκλητον ποιησάμενος καὶ Ῥωμαϊκῇ τοῦτον περιφράξας δυνάμει τῇ Σιγγηδόνι βοηθεῖν 7.11.7 ἐγκελεύεται. ἀτὰρ ὁ Γούδουϊς ἐπὶ τὴν Σιγγηδόνα ναυτίλλεται· τὴν γὰρ Σιγγηδόνα δύο ποταμοὶ ἀγκαλίζονται, ὃ τε Σάος καὶ Δράος. ἐπεὶ δὲ οἱ περὶ τὴν Σιγγηδόνα βάρβαροι Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις ναυπηγησάμενας κατείδον, τὰς ἀμάξας πρὸ 7.11.8 τοῦ ἄστεος συστησάμενοι χαρακοῦσι τὴν πόλιν. τὴν τοίνυν τῶν Ῥωμαίων ὄρμην μὴ ὑπομεμενηκότες οἱ βάρβαροι, ἅμα δὲ καὶ τὸν λαὸν τῆς πόλεως ὀρρωδήσαντες, εἰς φυγὴν ἀποκλίνουσιν. οὕτω μὲν οὖν ὁ Πρίσκος ἀτυχοῦντα λαὸν διεσώσατο. δευτέρα δὲ ἡμέρα περιβάλλουσι τείχη Ῥωμαῖοι τῇ 7.11. πόλει. ὁ δὲ Χαγάνος ἐπὶ τούτοις παρεδριμύττετο, τὴν τε καρδίαν σφακελιζόμενος ἀγγέλους πρὸς τὸν Πρίσκον ἐξέπεμπεν, ἐς τὸ φανερόν τὰς σπονδὰς διαλύων. δεκάτη δὲ ἡμέρα, καὶ τὰς περὶ αὐτὸν δυνάμεις συναθροίσας ὁ βάρβαρος ἐπὶ τὸν Ἰόνιον κόλπον στρατεύει τὴν σάλπιγγα. 7.12.1 περὶ τούτους τοὺς τόπους ἡ Δελματία χώρα καθέστηκεν. τοίνυν ἱκανοὺς χάρακας ὁ βάρβαρος ποιησάμενος εἰς τὰς λεγομένας Βόγκεις ἐχώρησεν, καὶ δὴ παραστησάμενος τὴν πόλιν τοῖς μηχανή7.12.2 μασι τεσσαράκοντα ἐξεπόρθησε φρούρια. ὁ δὲ στρατηγὸς τούτων διακηκοῶς τῶν δεινῶν δισχιλίους μαχίμοις ὀπλίζει τὸν Γούδουϊν ἐπὶ κατασκοπῇ τε τῶν πραττομένων τοῦτον ἐξέπεμπεν. ὁ μὲν οὖν Γούδουϊς ἀναλαβὼν τοῦ ὀπλιτικοῦ 7.12.3 τοὺς λογάδας τῆς ὁδοιπορίας ἀπήρχετο. ἐκκλίνει τοιγαροῦν τὰς λεωφόρους ὁ Γούδουϊς καὶ διὰ δυσχωρίας ἀγνώστων τε ἀτραπῶν τὴν βάδισιν ἐπεποίητο, ἵνα μὴ που πολεμίας ὄψεως ἐπιφανείσης αὐτῷ ἐπισυρομένης πλήθη βαρβάρων εἰς τοῦσχατον κακὸν παραγένηται. καὶ οὖν γενόμενος τῶν βαρβάρων πλησίον ὄρα ἔξ ἀπόπτου τινὸς περισκοπῆς πλήθη λαῶν 7.12.4 παροδεύοντα. ἀποστείλας τοίνυν πεζοὺς ἄνδρας τριάκοντα παρακελεύεται ἰχνηλατεῖν τὸ πολέμιον. καὶ γοῦν οἱ Ῥωμαῖοι διὰ τινων παρεκτετραμμένων ὁδῶν ἐποιοῦντο τὴν βάδισιν. ὑπὸ δευτέραν τοιγαροῦν φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐλλοχῶσιν ὡς 7.12.5 ἐν παραβύστῳ τινὶ τὸ βάρβαρον ἀνιχνεύοντες. ἐν ταῖς ὕλαις τοιγαροῦν ἀποκρυπτόμενοι, καὶ τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὰ μέσα παροδεύουσης σημεῖα, ψυχῆς ἀρετῇ ἐφίστανται τοῖς βαρβάροις 7.12.6 οἱ Ῥωμαῖοι καθεύδουσιν. ἀπὸ σημείων δὲ δύο περιτυχόντες ἀνδράσι τρισὶ κραιπαλῶσι καὶ λίαν πεφυκόσιν ἐξοίνοις, τούτους ζωγρήσαντες, ὡς οἶόν τε ἦν ἀνετάσαντες τὰς τῶν πολεμίων ἐπιβολὰς ἀπάσας διέγνωσαν. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι δεσμοῖς περιβαλόντες αὐτοὺς τῷ Γούδουϊ ζῶντας ἐξέπεμψαν. 7.12.7 Γούδουϊς δὲ ὁ ταξίαρχος μεμαθηκῶς ὑπ' αὐτῶν δισχιλίους ἀνδράσιν ὀπλίταις ἐπὶ φρουρᾷ τῆς λείας τὸν Χαγάνον συμφράξασθαι, ἥσθη ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ· καὶ οὖν ἀποκρύπτεται ἔν 7.12.8 τινὶ φάραγγι. οἱ μὲν οὖν βάρβαροι λαμπούσης ἡμέρας τὴν προνομὴν διεσώζοντο, ὁ δὲ Γούδουϊς ἐπὶ τὰ νῶτα τούτων γενόμενος ἀθρόως τε ἐπιθέμενος τῷ δόρατι πάντας διέφθορεν, ἀνασωσάμενός τε τὴν λείαν πρὸς τὸν Πρίσκον μεγαλοψύχῳ 7.12. φρονήματι διεκόμισεν. ὁ δὲ Χαγάνος ταῦτα δὴ τὰ τῆς ἀποτεύξεως μεμαθηκῶς ἀθυμία πολλῇ κατεβέβλητο. ἐπὶ μῆνας τοιγαροῦν ὀκτωκαίδεκα καὶ περαιτέρῳ Ῥωμαῖοις τε καὶ βαρβάροις τοῖς ἀνὰ τὸν Ἰστρὸν ἀυλιζομένοις οὐδὲν ἄξιον συγγραφῆς διαπέπρακται. 7.12.10 Ἔτους δὲ ἔννεακαὶδεκάτου ἐπιστάντος τῷ αὐτοκράτορι, ἡ τῶν μελλόντων προαναγόρευσις γίνεται, τὰ τε κοινὰ τοῦ κόσμου ἐξομολογοῦνται παθήματα· ἀνὴρ γάρ τις πρὸς τὸν τῆδε κόσμον διαλυσάμενος καὶ ἐν ἀσκήσει θεωρίας τῶν ἀπορρήτων μετεληφῶς ἐπὶ τε τὸν μονήρη βίον κατακλιθεὶς, σπάθην γυμνώσας ἀπὸ τοῦ λεγομένου Φόρου (τῶν ἐπισήμων δὲ οὗτος τόπος τῆς πόλεως) μέχρι τῶν προαυλίων τῶν ἀνακτόρων ξιφῆρης διαδραμῶν, ἅμα τὸν αὐτοκράτορα τοῖς 7.12.11 παισὶν ἐν φόνῳ μαχαίρας τεθνήξασθαι προηγόρευεν. ὥρα δὲ θέρους, καὶ λόγος Ἡρωδιανὸν Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι ἐς τὸ φανερόν προαναγγεῖλαι τὰ ἀποτεύγματα· ὁ δὲ ἀνὴρ <οὐκ> ἐκτὸς θείας ὁμφῆς κατισχυρίζετο τὰ τῆς προρρήσεως ἐπιφανῆσαι αὐτῷ. 7.13.1 Καὶ γοῦν ἐν

τούτω τῷ χρόνῳ ὁ παρὰ τοῖς Ἀβάροις Χαγάνος τιμώμενος τὰ περὶ ἑαυτὸν συλλεξάμενος πλήθη περὶ τὴν Θρακικὴν Μυσίαν χωρεῖ, εἶτα Τομέα τῇ πόλει ἐφίσταται. τούτων ὁ Πρίσκος πυθόμενος ἐπηρεαζομένη τῇ 7.13.2 πόλει προσομιλεῖ. Ῥωμαῖοι τοιγαροῦν καὶ οἱ βάρβαροι εἰς τὰ περὶ Τομέαν τὴν πόλιν στρατοπεδεύοντες ὥρας ἐπιγινομένης χειμῶνος οὐδαμῶς τὸν χάρακα διελύσαντο. τοῦ δὲ 7.13.3 ἦρος ἀνίσχοντος λιμὸς τοῖς Ῥωμαίοις ἐνέσκηψεν. μελλούσης δὲ ἐπιβήσεσθαι τῆς μεγάλης τῶν Χριστιανῶν ἑορτῆς, καὶ πάθος ὁμοῦ καὶ ἀνάστασιν τοῦ σωτῆρος ἑορτάζειν θεοῦ, τοῦ τε λιμοῦ τοὺς Ῥωμαίους καταπιέζοντος, παραδόξῳ προνοίᾳ τινὶ ὁ Χαγάνος πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πρεσβεύεται. ἡ δὲ 7.13.4 ἀξίωσις ἦν λύσιν τῷ λιμῷ ἐπιθεῖναι. ὁ μὲν οὖν Πρίσκος ἐπὶ τῷ καινοπρεπεῖ τῆς ἀξιώσεως διηπόρει τε καὶ ἠπίσκει· ἐπεὶ δὲ πίστεις Ῥωμαῖοὶ τε καὶ βάρβαροι ἔδοσαν καὶ ἀντελάμβανον, πενθημέρους σπονδὰς συστησάμενοι τὴν ἀφοβίαν ἐπραγματεύοντο. ἀμάξας τοιγαροῦν ὁ Χαγάνος ἐπισιτισμῶν 7.13.5 λιμώττουσι τοῖς Ῥωμαίοις παρείχετο. διὰ τοῦτο μέχρι τῶν χρόνων τῶν καθ' ἡμᾶς τῶν παραδοξολογουμένων τὰ τῆς βαρβαρικῆς φιλανθρωπίας ταύτης καθέστηκεν. τετάρτη δὲ ἡμέρα, καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως εὐθενούσης τοῖς πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαιοτάτοις τῷ βίῳ, ὁ Χαγάνος πρέσβεις ἐξέπεμπεν 7.13.6 Ἰνδικὰς ὑπὸ τοῦ Πρίσκου λαβεῖν ἀξίων καρυκείας. ὁ μὲν οὖν στρατηγὸς τοῦ βαρβάρου τὴν ἀξίωσιν ἐθεράπευε πέπερί τε ἐξέπεμψε καὶ φύλλον Ἰνδικὸν κασίαν τε καὶ τὸν λεγόμενον κόστον. ὁ δὲ βάρβαρος τὰς Ῥωμαϊκὰς ἀπολαβῶν δωρεάς, καταρωματισάμενος ἤσθη λίαν περιχαρῶς. γίνεται τοίνυν ἀπόμαχος μέχρις ὅτου Ῥωμαῖοις ἡ δημοτελής ἐκείνη καὶ 7.13.7 μεγάλη πανήγυρις ἐπεπέραστο. συνηυλίζοντο τοιγαροῦν τὰ ἀντίθετα, καὶ οὐκ ἦν δέος ἐν ἑκατέραις δυνάμεσιν. οὐκοῦν ἀποτερματιζούσης τῆς ἑορτῆς ἀγγέλου ὁ Χαγάνος ἐξέπεμψε διακρίνεσθαι ἀπ' ἀλλήλων ἀξίων τὰς δυνάμεις. οὕτω μὲν οὖν διαχωρίζεται ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων ὁ βάρβαρος. 7.13.8 Ἐκταῖος δὲ ὁ Χαγάνος, ἐπεὶ ἠκηκόει Κομεντίολον δυνάμεις ἀναλαβόμενον μέλλειν τῇ Νικοπόλει προσομιλεῖν, τὸ ὀπλιτικὸν συλλεξάμενος κατὰ Κομεντιόλου στρατοπεδεύεται. Κομεντιόλος δὲ ἦκειν τὸν Χαγάνον ἀκούσας ἐπὶ τὴν Μυσίαν 7.13. χωρεῖ ἐπὶ τε Ζικίδιβα τὰς σκηνὰς συνεπήξατο. ἑβδομαῖος δὲ εἰς Ἴατρὸν ἀφικνεῖται τὴν πόλιν. ὁ δὲ βάρβαρος εἴκοσι παρασάγγας ἀφεστήκει Ῥωμαίων. νυκτὸς δὲ μεσοῦσης ἐν ἀπορρήτῳ πρὸς τὸν Χαγάνον ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐξέπεμψε ἄγγελον. εἶτα τὸ Ῥωμαϊκὸν προσέταξεν ἐξοπλίσασθαι, ὡς ἐκ τοῦ παρήκοντος τὸν λόγον ποιούμενος· οὐ 7.13.10 γὰρ ἔφησε Ῥωμαίοις ἐξ ἑωθινοῦ ποιήσασθαι παράταξιν. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι οὐ πολέμου χάριν ὑποτοπήσαντες ὀπλοφορεῖν προστάξαι τούτοις τὸν στρατηγόν, τοῖς σιδηρείοις χιτῶσι τὰ περιστέρνια φράττουσιν· ἐδόκει γὰρ αὐτοῖς ἐξέτασιν 7.13.11 τοῦ ὀπλιτικοῦ ποιήσασθαι ἐθέλειν τὸν στρατηγόν. τὰς ἀκτῖνας τοίνυν ἡλίου περιβαλόντος τῇ γῆ, ὀρώσιν οἱ Ῥωμαῖοι μετ' εὐκοσμίας συντεταγμένον τὸν βάρβαρον, τὴν τε ἔκταξιν κατ' αὐτῶν συντόμως ποιούμενον. αἱ μὲν οὖν δυνάμεις αἱ περὶ τὸν Κομεντιόλον ἐβλασφήμουν εἰς τὸν πολέμαρχον αἴτιον αὐτὸν τῆς ἀπαρασκευάστου ταύτης ἀκοσμίας κατατιώμεναι. θρύλου τοιγαροῦν γεγονότος μεγίστου, μένει ὁ βάρβαρος ἀπὸ σημείων δύο τῆς Ῥωμαίων πληθύος. 7.14.1 Ῥωμαῖοι τοιγαροῦν θεασάμενοι ἀναβολὴν τῆς ἐπιβολῆς τοὺς βαρβάρους λαμβάνοντας σιδηροφοροῦσιν ἅπαντες λίαν ὀπλιτικῶς, καὶ ἦν αὐτοῖς 7.14.2 τὸ κακῶς παροφθὲν πρὸς διόρθωσιν εὐκαιρον. ὁ γὰρ Κομεντιόλος τὰς τάξεις ἐτάραττεν, ποτὲ μὲν ἀπὸ τῆς μέσης φάλαγγος τὰς δυνάμεις μετατιθέμενος ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας, ποτὲ δὲ τοὺς ἀπὸ τῶν εὐώνυμων δυνάμεων ἐπὶ τὴν δεξιὰν μεταβάλλων σοφία. τῇ τοίνυν ἀλλοπροσάλλῳ μεταθέσει τῶν 7.14.3 τάξεων πολλῆς αἰτίας γίνεται ἀκοσμίας. ἐντεῦθεν τάραχος ταῖς τάξεσι συνεκύρησεν. καὶ οὖν ὁ στρατηγὸς τῷ δεξιῷ τῆς παρατάξεως κέρατι ἐν παραβύστῳ ἐδήλου τὴν ἀποσκευὴν

διασώσασθαι καὶ πρὸς φυγὴν παραυτίκα χωρῆσαι. ἀντὶ πολλοῦ τοίνυν τοῦτο οἱ προστεταγμένοι περιπτυσσόμενοι ἀπο7.14.4 κλίνουσι πρὸς φυγὴν. ἐντεῦθεν αἱ λοιπαὶ τῶν Ῥωμαίων δυνάμεις τοῦτο θεώμεναι πρὸς τάραχον καταπίπτουσιν. δυομένου τοιγαροῦν τοῦ ἡλίου ἀπὸ σημείων δύο Ῥωμαίων ποιησαμένων χάρακα, ἐν τούτῳ δῆτα τῷ χώρῳ στρατοπεδεύονται. οἱ δὲ Ἄβαραοὶ οὐ μετεφοίτων τῶν τόπων, ἔνθα τῆ 7.14.5 προτεραίᾳ τὰς διατριβὰς ἐποίησαντο. μεσοῦσης δὲ τῆς νυκτὸς ἐν προσχήματι προθεόντων τινῶν ἐπιλέκτους ὁ στρατηγὸς συμφραζάμενος ἐν ἀπορρήτῳ διαφυγεῖν αὐτοῖς ἐγκελεύεται. εἶτα ἐξ ἑωθινοῦ ὁ Κομεντίολος τῷ σιδήρῳ ὡς ἔπος εἰπεῖν ἐνοπλισάμενος κατειρωνεύετο ὡς ἀπὸ τεττάρων σημείων κυνηγετεῖν. διὰ τοι τοῦτο, ἢ ποδῶν εἶχεν, τὴν ἀπόδρασιν ἐποιεῖτο. 7.14.6 ἡλίου τοίνυν μεσοῦντος εἰς ἔννοιαν τῆς Κομεντιόλου ἀνοίας τὰ στρατόπεδα γίνεται, καὶ τὸν στρατηγὸν κατανενοηκότα τὰς φροντίδας πρὸς φυγὴν μετατιθέντα τὸν γείτονα διεπεραιώσαντο ποταμόν, καὶ ἀποδιδράσκουσι μετὰ τινος ἀκοσμίας 7.14.7 μεγίστης τεσσαράκοντα σημεῖα τοῦ χάρακος. ἐπεὶ δὲ ἀνηγεμόνευτος ἢ ἀποφοίτησις ἦν, μεγίστοις περιπίπτουσι φόβοις. οἱ δὲ βάρβαροι κατόπιν βαδίζοντες τὸν λεγόμενον Ἰατρὸν διενήξαντο ποταμόν. ἐπιτιθεμένων τοίνυν τῶν πολεμίων 7.14.8 Ῥωμαίοις, τὸ ὀπλιτικὸν ἀπορία καὶ δέος μετήρχετο. γίνεται τοίνυν ἡ φυγὴ κραταῖα τῆς Ῥωμαίων πληθύος. ἐντεῦθεν οἱ βάρβαροι τὰ ἐχυρώματα τῶν διαβάσεων περικάθηται· κλεισούρας τῆ πατρίῳ Ῥωμαῖοι φωνῇ ἀποκαλεῖν ταῦτα εἰώ7.14.9 θασιν. ἀτὰρ ἀναιροῦνται τῶν Ῥωμαίων πολλοί. ἐπεὶ δὲ ὁ φόνος τοῖς Ῥωμαίοις ἦν διαρκής, τὸ ὀπλιτικὸν συστησάμενον φάλαγγα ἐξωθεῖται βίᾳ τὸν βάρβαρον. οἱ τοίνυν Ἄβαραοι τῆ 7.14.10 ῥύμη τῆς ἐπιθέσεως ἀποφοιτῶσι τῶν διαβάσεων. οὕτω μὲν οὖν οἱ Ῥωμαῖοι μεγάλοις κινδύνοις τῶν παρόδων ἀντιλαμβάνονται. ὁ δὲ Κομεντιόλος ἀσχήμῳ φυγῇ πρὸς τὰ Δριζίπερα παραγίνεται καὶ ταῖς πύλαις προσομιλήσας τοῦ ἄστεος ἠξίου εἰσόδου τυχεῖν καὶ θερμοῖς ὕδασι ἀπορρῦψασθαι. οἱ δὲ ἄστοι ὕβρεσι καὶ λίθοις τὸν ἀπόμαχον στρατηγὸν ἀπεπέμποντο. ὁ δὲ Κομεντιόλος ἐπὶ τὰ τεῖχη γίνεται τὰ Μακρά. 7.14.11 οἱ δὲ βάρβαροι κατὰ σμικρὸν τῶν Ῥωμαίων εἰς τοῦπίσω τραπέντων ἐπὶ τὰ Δριζίπερα παραγίνονται τὴν τε πόλιν ἐπόρθησαν καὶ τὸν Ἀλεξάνδρου ναὸν τοῦ περιφανοῦς ἐν 7.14.12 τοῖς μάρτυσι τῷ παμφάγῳ πυρὶ κατηνάλωσαν· τὸν τε τάφον τοῦ μάρτυρος εὐρηκότες ἀργύρῳ περιρρέομενον ἀνοσίως σκυλεύουσι καθυβρίζουσί τε τῆ ἐκβολῇ καὶ τὸ σῶμα τὸ ἐπὶ τῷ τύμβῳ ἐγκείμενον, καὶ λίαν ἐπὶ ταῖς νίκαις ὑψαυχευόμενοι ταῖς εὐωχίαις καταστιβαδεύονται. 7.15.1 Ἐν ταύταις τοιγαροῦν ταῖς ἡμέραις τὸ κατὰ πάντων τῶν ἔθνῶν κράτος αὐτοῦ ὁ ἡμέτερος πιστούμενος Ἰησοῦς, εἰς κληρονομίαν τε παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν οἰκουμένην λαβὼν κατάσχεσιν τε τὰ πέρατα τῆς γῆς, οὐδαμῶς τῷ Χαγάνῳ 7.15.2 ἀμάρτυρον τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν παρῆκεν. ἀθρόα γὰρ ἐπιφοιτήσει λοιμοῦ τὰ τῶν βαρβάρων περιπίπτουσι πλήθη, καὶ ἦν αὐτοῖς τὸ κακὸν ἀπαραίτητον καὶ σοφίσματος οὐκ ἀνεχόμενον. εἰσπράττεται τοιγαροῦν ὁ Χαγάνος, ἀνθ' ὧν Ἀλέξανδρον ἠτιμάκει τὸν μάρτυρα, ἀξιολόγους ποινάς· ἐπτὰ γὰρ παῖδες αὐτῷ βουβῶσι περιτυγχάνουσι θέρμη τε ῥαγδαία τινὶ καὶ φλογώδει, καὶ ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τὸν τῆδε καταλύουσι βίον. 7.15.3 οὕτω μὲν οὖν ὁ Χαγάνος δυστυχῶς εὐτυχεῖ τὰ ἐπινίκια· ἀντὶ γὰρ παιῶνων καὶ ἄσμάτων καὶ ὕμνων καὶ κρότων χειρῶν καὶ συμφωνίας χορῶν καὶ γέλωτος κυματίζοντος θρήνους εἶχε καὶ δάκρυα καὶ πένθη ἀπαρηγόρητα καὶ ζημίαν ἀνυπομόνητον. ἐβάλλετο γὰρ ὑπὸ στρατευμάτων ἀγγέλων, καὶ φανερά μὲν ἦν ἡ πληγὴ, ἀόρατος δὲ ἡ παράταξις. 7.15.4 Κομεντιόλου τοίνυν εἰς τὸ βασίλειον ἐνδημήσαντος ἄστου, συνενδημοῦσιν αὐτῷ καὶ οἱ θόρυβοι, καὶ τῷ θρύλῳ κλυδωνιζομένης τῆς πόλεως, ἐζωγραφοῦντο ταῖς ἐλπίσιν οἱ κίνδυνοι, τῆ τε φαντασίᾳ τὰς ἀπαισίους τύχας ἅπας ἐγρηγόρως ὠνει7.15.5 ρατεύετο. ἐς τηλικούτο τοίνυν κακοῦ τὰ τῶν Βυζαντίων ἐχώρει, ὡς καὶ τὴν

Εὐρώπην καταλιπεῖν ἂν δοκιμάζειν αὐτοὺς καὶ πρὸς τὴν Ἀσίαν μεταφοιτᾶν πρὸς τε Χαλκηδὸνα ποιη7.15.6 σασθαι τὴν μετάστασιν. ἡ δὲ Χαλκηδὼν πόλις καθέστηκεν εἰς τὸ ἀντιπέρας τοῦ βασιλείου πολιέματος. ἐνομίζετο γὰρ ὀρμητήριον εὐθετον ὑπεῖναι τοῖς Βυζαντίοις ἢ Χαλκηδῶν. 7.15.7 ὁ δὲ αὐτοκράτωρ τοὺς σωματοφύλακας ἀναλαβὼν, οὓς ἐξκουβίτωρας Ῥωμαῖοι ἀναγορεύουσιν, καὶ τὸ ὀπλιτικὸν συλλεξάμενος τὰ Μακρὰ διεφρούρησε τείχη. ὑπὴν δὲ αὐτῷ καὶ ἐκ 7.15.8 [τῆς] τῶν δήμων τῶν ἐς Βυζάντιον πλείστη ἀπόμοιρα. ὀγδόη δὲ ἡμέρα, καὶ ἡ σύγκλητος παρήνει τῷ Καίσαρι πρὸς τὸν Χαγάνον πρεσβείαν ἐκπέμψασθαι. ὁ δὲ βασιλεὺς προσκαλεσάμενος τὸν Ἀρμάτωνα πρέσβιν χειροτονεῖ καὶ ὡς τὸν 7.15. Χαγάνον ἐξέπεμψεν. ὁ μὲν οὖν Ἀρμάτων ἐς τὰ Δριζίπερα γίνεται πλήθη δώρων ἐπιφερόμενος. ὁ δὲ Χαγάνος τὰς παρούσας τύχας κατοδυρόμενος ἐθρήνει ἀσχέτως τὴν ἀποβολὴν 7.15.10 τῶν υἱῶν τὴν τε τῶν δυνάμεων λύμην. δέκα δὲ ἡμέρας ἐνδιατρίψας ὁ πρέσβις τῷ Χαγάνῳ πρὸς λόγους οὐ γίνεται· ἦν γὰρ τὸ πένθος δριμύ καὶ τὰ τῆς συμφορᾶς ἀμεθόδευτα. δωδεκάτη δὲ ἡμέρα, καὶ εἰσάγεται ὁ πρέσβις εἰς τὴν τοῦ 7.15.11 βαρβάρου σκηνήν. ὁ μὲν οὖν πρέσβις λόγοις ἡπίοις κολακεύει τὸν βάρβαρον· ὁ δὲ Χαγάνος δυσανασχέτως εἶχε τὰ βασιλικά καταδέξασθαι δῶρα, μονονουχὶ τὸ τῆς τραγωδίας ἐπιφθεγγόμενος "ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα κοῦκ ὀνήσιμα." καὶ γοῦν ὁ πρέσβις πλείστοις λόγοις χρησάμενος πείθει τιμηθῆναι τοῖς 7.15.12 δώροις τὸν βάρβαρον. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τὴν εἰρήνην ὁ βάρβαρος συστησάμενος πρὸς τὴν ἀνάξουζιν ἔβλεπεν. ἔφασκε δὲ ὁ Χαγάνος ἐπὶ λέξεως τάδε· "κρίναι ὁ θεὸς ἀναμέσον Μαυρικίου καὶ ἀναμέσον Χαγάνου, ἀναμέσον Ἀβάρων καὶ 7.15.13 ἀναμέσον Ῥωμαίων." κατητιᾶτο γὰρ τὸν αὐτοκράτορα τὴν εἰρήνην σαλεῦσαι. οὐκ ἀπὸ δὲ τρόπου τὰ ῥήματα· τῷ ὄντι γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι παραχαράκται τῆς εἰρήνης γενόμενοι καὶ τοῦ πολέμου δημιουργοὶ τοῖς προηγορευμένοις περιπίπτουσιν 7.15.14 ἀτυχήμασιν· τῶν γὰρ κακῶν ἐνάρξεων τὰ ἀποτελεσθήματα χαλεπὰς τὰς ἐπιφανείας παρέχεται. διομολογεῖται δὲ Ῥωμαίοις καὶ Ἀβάροις ὁ Ἰστρος μεσίτης, κατὰ δὲ Σκλαυηνῶν ἐξουσία τὸν ποταμὸν διανήξασθαι. ἐπεντίθενται δὲ καὶ ἄλλαι εἴκοσι χιλιάδες χρυσῶν ταῖς σπονδαῖς. ἐν τούτοις δῆτα Ἀβάροις καὶ Ῥωμαίοις ὁ πόλεμος πέρας ἐλάμβανεν. 7.16.1 Κατὰ τοῦτον δὴ τὸν ἐνιαυτὸν τὴν Αἰγυπτιακὴν ἐπαρχότητα Μηναῖ διανύοντος, πρὸς τοῖς ρεῖθροις τοῦ Νείλου παραδόξων τινῶν ἐπιφάνεια γίνεται. ἐδέησε γὰρ τὸν ἐπιβεβηκότα τῆς τῶν Αἰγυπτίων ἀρχῆς ἀφικέσθαι ἐπὶ τὸ λεγόμενον Δέλτα· τόπος δὲ οὗτος ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ χώρου τὴν 7.16.2 ὀνομασίαν ἀπολαβὼν. τοίνυν περὶ πρώτην ἔω ἐπὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ ποιουμένου τοῦ ἡγεμόνος τὴν πάροδον, ἄνεισιν ἐκ τῶν λαγόνων τοῦ ποταμοῦ ἀνὴρ κατάπληκτος τῷ μεγέθει, τὸ πρόσωπον γίγασις ἐμφορῆς, τὸ βλέμμα δριμύς, τὴν κόμην ἐπίξανθος μεμιγμένη τινὶ πολιᾷ, τὴν παρεῖαν τοῖς εὐσωματοῦσι καὶ πρὸς τὰς παλαιστράς γινομένοις παρεοικῶς, τὴν ψῦαν τοῖς ναυτικοῖς ἐμφορῆς, εὐστερνος, τὰ νῶτα ἠρωϊκός, 7.16.3 τοὺς βραχίονας ἰσχυρός. ἀλλὰ μέχρι τῆς κύστεως τὴν ἱστορίαν παρείχετο, τὰ δὲ λοιπὰ μέλη τοῦ σώματος ἢ τῶν ὑδάτων φύσις ἀπέκρυπτεν· ἐώκει γὰρ αἰσχυνομένῳ ἀνδρὶ τὰ παιδουργὰ 7.16.4 τοῖς τοῦ θεάτρου ἐπιδείξασθαι μόρια. τοῦτον ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας ἡγεμὼν θεασάμενος ἔβαλλε τοῖς ὄρκοις πυκνῶς. ἃ δὲ ἔλεγεν ἐκεῖνος, ταῦτά ἐστιν, εἰ μὲν δαιμονίων τινῶν καθέστηκεν ἐπιφοίτησις, ἀβλαβῶς καταλῦσαι τὸ θέατρον καὶ τὴν ἡρεμίαν ἀσπάσασθαι τὸ φαινόμενον· εἰ δὲ δημιουργικαὶ φροντίδες τινὲς τοῦτον δὴ τὸν ὀρώμενον προηνέγκαντο, τὰ τῆς θεωρίας μὴ λῦσαι πρὶν πάντας ἐμφορηθῆναι τῆς παρα7.16.5 δόξου ταύτης ὀράσεως. λόγος δὲ ἐκεῖνον αὐτὸν πεφυκέναι τὸν Νεῖλον, ὃν εἰώθασι ποιητῶν ἀναπλάττεσθαι ῥήματα. τὸ μὲν οὖν Νειλῶν ζῶον ἐκεῖνο (εἰπεῖν γὰρ ἄνθρωπον οὕτω τεθάρρηκα) τοῖς ὄρκοις κατεπαδόμενον ἐς τὸ φανερόν διήρκει 7.16.6 καὶ τὴν τοῦ σώματος ἐμφάνειαν τοῖς πᾶσι παρείχετο. τρίτη δὲ

ἔω καὶ ἄνεισιν εὐθὺς ἐκ τῆς τῶν ὑδάτων κοιλίας καὶ θηλύμορφον ζῶον· τὴν γὰρ φύσιν ἐδήλου ἢ πρόσοψις οἷ τε μαζοὶ καὶ αἰ τοῦ προσώπου λειότητες ἢ τε κόμη καὶ ἅπασα ἢ τοῦ φαινομένου σώματος σύνταξις, αἷ τε περιπλοκαὶ 7.16.7 καὶ τὰ ἔκλυτα. ἔλαμπε δὲ τῇ ὥρᾳ τὸ γύναιον. ἢ δὲ κόμη τῶ θήλει λίαν μελάντερος. ἦν δὲ τὸ ζῶον τὸ πρόσωπον ἔκλευκον, εὖριν, τὴν χεῖρα εὐδάκτυλον, τοῖς χεῖλεσιν εὕκοσμον. ἔσφριγα δὲ τῶ μαζῶ, καὶ τῇ φαντασίᾳ τὸ τιθίον ἐδόκει 7.16.8 ἄρτι ὑπὸ τῆς ἥβης προκύψαι μικρόν. τὰ δὲ ἐγκόλπια τοῦ γυναιίου ἀνιστόρητα ἢ τῶν ὑδάτων φύσις ἐφύλαττεν, τῆς εὐνῆς τὰ μυστήρια ὡσπερ ἀμυήτους τινὰς τῶν ἀπορρήτων τοὺς θεατὰς ἀποκρύπτουσα. ἢ μὲν οὖν περίπολος τάξις ὅ τε ἡγεμῶν μέχρι τοῦ κλῖναι τὸν ἥλιον ἐψυχαγῶγει τὰ ὄμματα. 7.16. ἡλίου δὲ κλίναντος κατέδυσαν τὰ ὀρώμενα εἰς τοὺς ἀπ' ἀρχῆς τῶν ὑδάτων πυθμένας, ἀφωνία τὴν ἐπίδειξιν συστησάμενα· ἀφθόγγω γὰρ σιωπῇ τὴν ἱστορίαν τοῖς ἔρασταῖς ἐπεδείξαντο. 7.16.10 Οὐκ ἂν δὲ περιοψόμεθα ταῦτα δὴ τὰ παράδοξα διηγήματα, ἃ περὶ τούτου δὴ τοῦ ποταμοῦ καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν πεφιλοσόφηται ἄριστα· ἔλκοντες γὰρ τὸ γένος ἐντεῦθεν εἰκότως τοῖς περὶ τοῦ Νείλου διηγήμασιν οὐκ ἀπροσφόρως 7.16.11 φιλοχωρήσωμεν. περὶ μὲν τοῦ Ἄπιδος Ἡροδότῳ παραχωρη-τέον τῶ πολυπράγμονι, περὶ δὲ τῶν ἀνθρωπομόρφων καὶ 7.16.12 Νειλῶν ζῶων καὶ τοῖς πάλαι ἱστόρηται. τίνος δὲ σημαντικὸν ἢ τούτων ἐνδημία καθέστηκεν, εἰπεῖν ἐθάρρησεν ὁ Λυδός, τῶν ἄλλων λίαν νεώτερος καθεστώς, ὃς κατὰ τοὺς χρόνους ἐγνωρίζετο Ἰουστινιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος. ἡμεῖς δὲ τι μικρόν τὴν συνέχειαν ὑποκλέψαντες περὶ τῶν θερινῶν ἀναβάσεων τοῦ Νείλου διέξιμεν, τὰ ἐπισημότερα τῶν ἱστοριῶν διηγήματα ἀξιολόγῳ μνήμῃ τινὶ τοῖς ἀκροάμασι προβαλλόμενοι. 7.17.1 Οὗτος δὲ ὁ Νεῖλος μέγιστος ἀπάντων τῶν περὶ τὴν οἰκουμένην καθεστὼς ποταμῶν, καὶ πολλῶν τῆς Λιβύης καὶ τῆς Αἰθιοπίας τῆς τε Ἰνδικῆς αὐτῆς γῆν παραμείβων, τοῦ τε Γάγγου καὶ Ἰνδοῦ προτερεύων κατὰ τὸ μέγεθος, ἀπὸ τῶν 7.17.2 ὀφθαλμῶν τῶν ἀνθρώπων τὰς πηγὰς ἀποκρύπτει. θέρους τοίνυν ἀκμάζοντος τὰς ἀυξήσεις λαμβάνει, ἐναντίας τῇ φύσει τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν ποταμῶν. τὰς δὲ αἰτίας τὰς παρὰ τοῖς πολλοῖς εἰρημένας τοῖς ἀρχαίοις προτεθειμένας 7.17.3 ἐπὶ λέξεως τῇ παρουσίᾳ ὑποβάλλομεν ἱστορίᾳ. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Ἑλλάνικον καὶ Κάδμον, ἔτι δὲ Ἐκαταῖον, εἰς τὰς μυθώδεις ἀποφάσεις κατέφυγον· Ἡρόδοτος δὲ ὁ πολυπράγμων, εἰ καὶ τις ἄλλος πολλῆς γεγωνῶς ἔμπειρος ἱστορίας, ἐπικεχείρηκε περὶ τούτων ἀποδοῦναι τὸν λόγον, ἠκολουθηκῶς δὲ 7.17.4 ἀντιλεγόμεναις ὑπονοίαις εὐρίσκειται. ὁ δὲ Ξενοφῶν καὶ Θουκυδίδης ἐπαινούμενοι κατὰ τὴν ἀλήθειαν μᾶλλον τῶν ἱστοριῶν τούτων ἀπέσχοντο. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἐφορον καὶ Θεόπομπον μάλιστα πάντων ἐπιταθέντες εἰς αὐτὰ οὐδαμῶς τῆς ἀληθείας ἐγένοντο γνώριμοι, οὐ δι' ἀμέλειαν δὲ ἀλλὰ 7.17.5 διὰ τὴν τῆς χώρας ἰδιότητα τὸν λόγον ἠγνόησαν. ἀπὸ γὰρ τῶν ἕκαθεν χρόνων ἄχρι Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου προσαγορευθέντος ξένα ὡς ἐπίπαν τὰ περὶ τοὺς τόπους τούτους παντελῶς ἦν καὶ τοῖς ἐπιβαίνουσιν ἐπικίνδυνα. τοῦ δὲ προειρημένου βασιλέως μεθ' Ἑλληνικῆς δυνάμεως εἰς Αἰθιοπίαν στρατεύσαντος, ἐγνώσθη τὰ κατὰ ταύτην τὴν χώραν 7.17.6 λίαν ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀκριβέστερον. οἱ μὲν οὖν κατ' Αἴγυπτον ἱερεῖς ἀπὸ τοῦ περιρρέοντος τὴν οἰκουμένην ὠκεανοῦ φασὶ τὸν Νεῖλον λαμβάνειν τὴν σύστασιν, λέγοντες μὲν οὐδὲν ἀληθές, ἀπορία δὲ λύοντες τὴν ἀπορίαν, καὶ λόγον φέροντες εἰς πίστιν πολλῆς προσδεόμενον πίστεως, ὀρφανὴν τὴν διήγησιν 7.17.7 καταλιμπάνοντες βεβαιώσεως. τῶν δὲ Τρωγλοδυτῶν οἱ μεταναστάντες ἐκ τῶν ἄνωθεν τόπων, οἱ καὶ Βόλγιοι προσαγορευόμενοι, λέγουσιν ἐμφάσεις εἶναι τινὰς περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους, ἐξ ὧν ἂν τις συλλογίσοιτο διότι πολλῶν πηγῶν εἰς ἓνα τόπον ἀθροιζομένων τὸ ρεῦμα τοῦ Νείλου συνίσταται. 7.17.8 ἀμέλει καὶ πολυγονώτατον αὐτὸν ὑπὲρ ἅπαντας τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμοὺς

πεφυκέναι φασίν. οί δὲ κατοικοῦντες τὴν νῆσον τὴν ὀνομαζομένην Μερὸν (αὕτη δὲ ἐπὶ τὸ Νειλῶν ἴδρυται ῥεῖθρον) τὸν ποταμὸν κεκλήκασιν Ἄσταποῦν, ὅπερ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον εἰς τὴν τῶν Ἑλλήνων διάλεκτον ἐκ τοῦ σκότους ὕδωρ· ἀκαταληψία γὰρ οὗτοι ἀνατι7.17. θέασι τοῦ ποταμοῦ τούτου τὴν φύσιν. Θαλῆς μὲν οὖν εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν ὀνομαζόμενος φησὶ τοὺς ἐτησίας ἀντιπνέοντας ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ ποταμοῦ κωλύειν εἰς τὴν θάλασσαν προχεῖσθαι τὸ ῥεῖθρον, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν πληρούμενον ἐπι7.17.10 κλύζειν ταπεινὴν οὔσαν καὶ πεδιάδα τὴν Αἴγυπτον. τοῦ δὲ λόγου τούτου καίπερ εἶναι δοκοῦντος πιθανοῦ ῥάδιον ἐξελέγξαι τὸ ψεῦδος· εἰ γὰρ ἦν ἀληθὲς τὸ λεγόμενον, ἅπαντες οἱ ποταμοὶ οἱ τοῖς ἐτησίαις ἐναντίας κεκτημένοι τὰς ἐκβολὰς 7.17.11 ἂν ἐποιοῦντο τὴν ὁμοίαν ἀνάβασιν. Ἄναξαγόρας δὲ ὁ προσαγορευόμενος φυσικὸς τὴν τηκομένην κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν χιόνα τῆς τοῦ ποταμοῦ πληρώσεως ὑπάρχειν αἰτίαν ἐδόξασεν· ὧ καὶ ὁ τραγωδοποιὸς Εὐριπίδης πειθόμενος ἐν τοῖς ἑαυτοῦ 7.17.12 ποιήμασι τοῦτο συντέταχεν. ταύτην μὲν οὖν τὴν ἀπόφασιν οὐ πολλῆς ἀντιθέσεως δεῖσθαι φαμεν, φανεροῦ καθεστῶτος τοῦ ψεύδους· διὰ γὰρ τὴν ὑπεροχὴν τῶν καυμάτων ἀδύνατον 7.17.13 χιόνα περὶ τὴν Αἰθιοπίαν συνίστασθαι· καθόλου γὰρ περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους οὐ πάγος, οὐ ψῦχος οὔτε ὅλως χειμῶνος ἔμφασις πέφυκεν, καὶ μάλιστα τροπαῖς θεριναῖς. εἰ δὲ καὶ τις εἴποι τῷ τῆς συγχωρήσεως τρόπῳ εἶναι πλήθη χιόνων κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ αὐθις ἐλέγχεται τοῦ προλεχθέντος 7.17.14 δοκιμωτάτως τὸ ἐξίτηλον. ἅπας γὰρ ποταμὸς ἀπὸ χιόνος τὴν περιουσίαν λαχὼν ὁμολογουμένως αὔρας ψυχρὰς ἀναδίδωσιν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀέρα παχύνειν πέφυκεν· περὶ δὲ τὸν Νεῖλον τὸν ποταμὸν οὔτε νέφους ὑπόστασιν ἔστιν εὐρεῖν οὔτε αὔρας 7.17.15 ψυχρὰς οὔτε παχυνομένην τοῦ ἀέρος τὴν φύσιν. Ἡρόδοτος δὲ τὸν Νεῖλον εἶναι μὲν τηλικούτον φησὶν ὁποῖός τις καὶ φαίνεται κατὰ τὴν πλήρωσιν, χειμῶνος δὲ ὥρα τὸν ἥλιον κατὰ τὴν Λιβύην φερόμενον ἐπισπᾶσθαι πρὸς ἑαυτὸν ὑγρᾶς οὐσίας συστήματα ἐκ τῶν Νειλῶν ὑδάτων, κἀντεῦθεν 7.17.16 χειμῶνος ὥρα ἦττονα γίνεσθαι τὸν ποταμὸν· τοῦ δὲ θέρους 7.17.16 ἐπιστάντος, καὶ πρὸς τὰς ἄρκτους ποιουμένου <τοῦ ἡλίου> τὴν βάδισιν, ἀναξηραίνειν καὶ ταπεινοῦν τοὺς περὶ τὴν Ἑλλάδα ποταμοὺς πεφυκότας· διὰ τοῦτο μὴ παράδοξον καθεστάναι τὴν περὶ τὰς θερινὰς τροπὰς τοῦ Αἰγυπτίου πλήρωσιν ποταμοῦ. ἀλλ' αἰδοῖ τῆς φιλομαθείας τοῦ ἀνδρὸς 7.17.17 οὐ διεξοδικῶς κατηγοροῦμεν τοῦ σφάλματος. εἰ γὰρ ταῦτα σύμφωνα τοῖς ἀληθέσι καθίστατο, πάντως ἂν καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων κατὰ τὴν Λιβύην ποταμῶν ὁ ἥλιος ἀνελάμβανεν, καὶ ἀδελφὰ τῶν παθημάτων τοῦ Νεῖλου καὶ οἱ τῆς Λιβύης ὑπέμενον ποταμοί. ἀλλὰ μὴν τοιοῦτον οὐδὲν περὶ τοὺς Λίβυας ποταμοὺς ἔστι θεάσασθαι. οὐκοῦν ὁ συγγραφεὺς 7.17.18 ἀποσχεδιάζει τὸν λόγον. Δημόκριτος δὲ ὁ τῆς φύσεως ἀδελφὸς περὶ τὰς ἄρκτους ὥρα χειμῶνος καταφέρεισθαι πολλὴν διαβεβαιοῦται χιόνα, θέρους δὲ ὑπόντος ὑπὸ τῆς αἰθάλης διαλύεσθαι ταύτην, ἔνθεν φησὶ γίνεσθαι τηκεδὸνα πολλήν, καὶ διὰ τοῦτο τίκτεσθαι πολλὰ νέφη παχύτερα περὶ τοὺς μετεωροτέρους τῶν τόπων, δαψιλοῦς τῆς ἀναθυμιάσεως αἰρομένης 7.17.1 πρὸς ὕψος. ταῦτα δὲ ὑπὸ τῶν ἐτησίων ἐλαύνεσθαι, μέχρις ἂν προσπέσῃ τοῖς μεγίστοις ὄρεσι τῶν περὶ τὴν οἰκουμένην· εἶναι δὲ ταῦτα περὶ τὴν Αἰθιοπίαν. ἔπειτὰ πως τοιούτοις οὔσιν ὑψηλοῖς βιαίως θραυόμενα παμμεγέθεις ὄμβρους γεννᾶν, ἐξ ὧν πληροῦσθαι τὸν ποταμὸν κατισχυρίζεται περὶ τὰς τῶν 7.17. ἐτησίων ἀνέμων πνοάς. ἀλλ' οὐ πιστευτέον αὐτῷ· ὁ γὰρ Νεῖλος ἄρχεται μὲν πληροῦσθαι κατὰ τὰς τροπὰς ὡς ἔπος εἰπεῖν τὰς θεριναῖς, οὔπω τῶν ἐτησίων πνεόντων, λήγει δὲ ὕστερον ἰσημερίας φθινοπωρινῆς, πάλαι προπεπαυμένων τῶν εἰρημένων ἀνέμων. τὴν μὲν οὖν ἐπίνοιαν τοῦ Δημοκρίτου ἀποδεκτέον, τοῖς δὲ λόγοις αὐτοῦ οὐδαμῶς πιστευτέον. Ἐφορος δὲ ξένην αἰτίαν τινὰ περιίστησιν. φησὶ δὴ τὴν 7.17.21 Αἴγυπτον ἅπασαν ποταμόχωστον εἶναι, ἀλλὰ μὴν

καὶ ψυχράν, ἔτι δὲ καὶ κισηρώδη τὴν φύσιν, ῥαγάδας τε μεγάλας καὶ διηνεκεῖς ἔχειν, καὶ διὰ τούτων εἰς ἑαυτὴν ἀναλαμβάνειν πλῆθος ὑγρότητος, καὶ κατὰ μὲν τὴν χειμερινὰν ὥραν τοῦτο συνέχειν ἐν ἑαυτῇ, θερινῶν δὲ ἀπαρχομένων τροπῶν ὡσπερ ἰδρωτάς τινας ἐξ αὐτῆς πανταχόθεν ὑπεῖναι, καὶ διὰ τοῦτο 7.17.22 πληροῦν τὸν ποταμόν. ὁ μὲν οὖν Ἐφορος δῆλός ἐστι μὴ μόνον <οὐ> τεθεαμένος τὴν Αἴγυπτον, ἀλλὰ μηδὲ παρὰ τῶν ἰδόντων τὰ κατὰ τὴν χώραν ταύτην ἐπιμελῶς πεπυσμένος. 7.17.23 πρῶτον μὲν γάρ, εἴπερ ἐξ αὐτῆς τῆς Αἰγύπτου ὁ Νεῖλος τὴν αὔξησιν ἀπελάμβανεν, οὐκ ἂν ἐν τοῖς ἀνωτέρω μέρεσιν ἐπληροῦτο, διὰ πετρῶδους καὶ στερεᾶς χώρας φερόμενος· νῦν δὲ πλείω τῶν ἐξακισχιλίων σταδίων διὰ τῆς Αἰθιοπίας διαρρέων ἔχει τὴν αὔξησιν πρὶν ἢ ψαύσῃ τῆς Αἰγύπτου. 7.17.24 ἔπειτα εἰ μὲν τὸ ῥεῦμα τοῦ Νεῖλου ταπεινότερον ἦν τῶν κατὰ τὴν ποταμόχωστον γῆν ἀραιωμάτων, ἐπιπολαίους ἂν εἶναι τὰς ῥαγάδας συνέβαινεν, καθ' ἃς ἀδύνατον ἦν διαβαίνειν τοσοῦτον πλῆθος ὑδάτων· εἰ δὲ ὑψηλότερον τόπον ἐπέιχεν ὁ ποταμὸς τῶν ἀραιωμάτων, ἀδύνατον ἦν ἐκ τῶν ταπεινοτέρων κοιλωμάτων εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἐπιφάνειαν 7.17.25 τὴν τῶν ὑδάτων σύρρευσιν γίνεσθαι. καθόλου δὲ τίς ἂν δυνατὸν ἠγήσοιτο τοὺς ἐκ τῶν κατὰ τὴν γῆν ἀραιωμάτων ἰδρωτάς τοσαύτην αὔξησιν τῷ ποταμῷ εἰσποιεῖν, ὥστε ὑπ' αὐτοῦ σχεδὸν πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον ἐπικλύζεσθαι; ἀφίημι γὰρ καὶ τὸ ψεῦδος τῆς τε ποταμοχώστου γῆς καὶ τῶν ἐν τοῖς ἀραιώμασι τηκομένων ὑδάτων, ἐπιφανῶν ὄντων τῶν ἐν 7.17.26 τούτοις ἐλέγχων. ὁ μὲν γὰρ Μαϊάνδρος ποταμὸς κατὰ τὴν Ἀσίαν πολλὴν χώραν πεποίηκε ποταμόχωστον· καίπερ τῶν συμβαινόντων περὶ τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ Νεῖλου τὸ σύνολον 7.17.27 οὐδὲν θεωρεῖς γινόμενον. ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν Ἀκαρνανίαν ὁ καλούμενος Ἀχελῷος ποταμὸς περὶ τε τὴν Βοιωτίαν ὁ Κηφισὸς ἐκ τῶν Φωκῶν οὐκ ὀλίγην χώραν προσέχωσαν, ἐφ' ὧν ἀμφοτέρων ἐλέγχεται φανερώς τοῦ Ἐφόρου τὸ ψεῦδος. 7.17.28 καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὸν Ἐφορον· τῶν δὲ ἐν Μέμφιδι φιλοσόφων τινὲς ἐπεχείρησαν αἰτίαν φέρειν τῆς πληρώσεως ταύτην. φασὶ διαιρεῖσθαι εἰς τρία τὴν γῆν, καὶ ἐν μὲν ὑπεῖναι τὸ κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην (δέον γὰρ οὕτως εἰπεῖν), ἕτερον δὲ τὸ τούτοις τοῖς τόποις ἀντιπεπονθὸς ταῖς ὥραις, τὸ δὲ τρίτον μεταξὺ κεῖσθαι τούτων, ὑπάρχειν δὲ καὶ διὰ 7.17.2 καῦμα λίαν ἀοίκητον. εἰ μὲν οὖν ὁ Νεῖλος ἐποιεῖτο τὰς ἀναβάσεις κατὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν, δῆλον ὑπῆρχεν ὡς ἐπὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ζώνης λαμβάνει τὴν σύρρευσιν, διὰ τὸ περὶ τούτους τοὺς καιροὺς μάλιστα γίνεσθαι παρ' ἡμῖν 7.17.30 τὰς ἐπομβρίας. ἐπεὶ δὲ τούναντίον περὶ τὸ θέρος πληροῦται, πιθανὸν εἶναι κατὰ τοὺς ἀντικειμένους τόπους γεννᾶσθαι τοὺς χειμῶνας, καὶ τὸ πλεονάζον τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους ὑδάτων εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γίνεσθαι οἰκουμένην. διὸ καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Νεῖλου μηδένα δύνασθαι παρελθεῖν, ὡς ἂν ἐκ τῆς ἐναντίας ζώνης διὰ τῆς ἀοικήτου 7.17.31 φερομένου τοῦ ποταμοῦ. μαρτυρεῖν δὲ τούτοις καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς γλυκύτητος τοῦ κατὰ τὸν Νεῖλον ὕδατος· διὰ γὰρ τῆς κεκαυμένης αὐτὸν ῥέοντά φασι λίαν καθέψεσθαι καὶ διὰ τοῦτο γλυκύτατον εἶναι πάντων τῶν ποταμῶν, ἅτε δὴ φύσει τοῦ πυρῶδους ἅπαν τὸ ὑγρὸν ἀπογλυκαίνοντος. 7.17.32 ἡμεῖς δὲ καὶ πρὸς τοῦτο λέξομεν. ἀδύνατον γὰρ εἶναι φαμεν ποταμὸν ἐκ τῆς ἀντικειμένης οἰκουμένης εἰς τὴν ἡμετέραν ἀναφέρεσθαι γῆν, καὶ μάλιστα εἴ τις ὑπόθοιτο σφαιροειδῆ 7.17.33 τὴν γῆν πεφυκέναι. πῶς γὰρ μόνος ὁ Νεῖλος ἐξ ἐκείνης φέρεται τῆς οἰκουμένης πρὸς τοὺς τόπους τοὺς καθ' ἡμᾶς; εἰκὸς γὰρ εἶναι καὶ ἑτέρους ποταμούς, καθάπερ καὶ παρ' 7.17.34 ἡμῖν. ἀλλὰ καὶ ἡ περὶ τῆς τοῦ ποταμοῦ τούτου γλυκύτητος αἰτία παντελῶς ἄλογος καὶ ἀναπόδεικτος πάντη καθέστηκεν. εἰ γὰρ καθεψόμενος ὑπὸ τῶν καυμάτων ὁ ποταμὸς ἐγλυκαίνετο, πολύγονος οὐκ ἂν ὑπῆρχε ποτε, οὐδὲ ποικίλας ἰχθύων καὶ θηρίων ἰδέας ἐκέκτητο· πᾶν γὰρ ὕδωρ ἀπὸ τῆς πυρῶδους οὐσίας ἀλλοιωθὲν ἀλλότριόν ἐστι

ζωογονίας. διόπερ τῇ παρεισαγομένη καθεψήσει τῆς φύσεως τοῦ Νείλου παντάπασι
ἐναντιομένης, ψευδεῖς τὰς εἰρημένας αἰτίας τῆς πληρώσεως ἠγητέον. Οἰνοπίδης
δὲ[οι] ταῦτά φησιν, κατὰ μὲν τὴν θερινὴν ὥραν τὰ ὕδατα τὰ κατὰ τὴν γῆν εἶναι
ψυχρά, τοῦ 7.17.36 δὲ χειμῶνος ἐναντίως θερμά. καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ τῆς τῶν βαθέων
φρεάτων κατανοήσεως· κατὰ γὰρ τὴν τοῦ χειμῶνος ἀκμὴν θερμά τὰ ἐν τοῖς
βαθυτάτοις φρέασιν εὐρίσκεται 7.17.37 ὕδατα, θέρους δὲ ὑπόντος τούναντίον. διὸ
καὶ τὸν Νεῖλον εὐλόγως κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα μικρὸν εἶναι καὶ συστέλλεσθαι διὰ τὸ
τὴν μὲν κατὰ γῆν θερμασίαν τὸ πολὺ τῆς ὑγρᾶς οὐσίας ἀναλίσκειν, ὄμβρους δὲ κατὰ
τὴν Αἴγυπτον μὴ γίνεσθαι, κατὰ δὲ τὸ θέρος μηκέτι τῆς κατὰ τὴν γῆν ἀπαναλώσεως
γινομένης ἐν τοῖς κατὰ βάθος τόποις πληροῦ 7.17.38 σθαι τὴν κατὰ φύσιν αὐτοῦ
ῤύμην ἀνεμποδίστως. ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῦτο ῤητέον. πολλοὶ ποταμοὶ τῶν κατὰ τὴν
Λιβύην ὁμοίως μὲν κείμενοι τοῖς στόμασιν, παραπλησίως δὲ τὰς ῤύσεις ποιούμενοι,
οὐκ ἔχουσι τὴν ἀνάβασιν τῷ Νεῖλῳ ἀνάλογον· τούναντίον γὰρ ἐν μὲν τῷ χειμῶνι
πληρούμενοι, ἐν δὲ τῷ θέρει λήγοντες ἐλέγχουσι τοῦ Οἰνοπίδου τὸ ψεῦδος. 7.17.3
Ἀγαθαρχίδης δὲ ὁ Κνίδιος μόνος τοῦ κρασπέδου τῆς ἀληθείας κεκράτηκεν. ἔφησε
γὰρ ἂν' ἔτος ἕκαστον ἐν τοῖς κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν μεγάλους καὶ συνεχεῖς γίνεσθαι
ὄμβρους ἀπὸ θερινῶν τροπῶν μέχρι τῆς ἰσημερίας τῆς ἐν μετοπώρῳ γινο 7.17.40
μένης καθ' ἕκαστα. εὐλόγως οὖν τὸν Νεῖλον ἐν μὲν τῷ χειμῶνι συστέλλεσθαι, κατὰ
φύσιν ἔχοντα ῤύσιν ἀπὸ μόνων τῶν πηγῶν τῶν ἑαυτοῦ, κατὰ δὲ τὸ θέρος διὰ τοὺς
ἐκχεομένους ὄμβρους λαμβάνειν τὴν αὔξησιν. μαρτύριον δὲ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ
λεγομένοις καὶ τὸ γινόμενον περὶ τινὰς τόπους 7.17.41 τῆς Ἀσίας προφέρεται. πρὸς
μὲν γὰρ τοῖς τόποις τῆς Σκυθίας τῆς πρὸς τὸν Καύκασον παρακεχωρηκότος χρόνου
καθ' ἕκαστον ἔτος γίνεσθαι νιφετοὺς ἐξαισίους, καὶ τοῦτο συνεχῶς ἐπὶ πλείστας
ἡμέρας· ἐν δὲ τοῖς πρὸς βορρᾶν ἀπεστραμμένοις μέρεσι τῆς Ἰνδικῆς ὠρισμένοις
καιροῖς καὶ χάλαζαν 7.17.42 καταφέρεισθαι τῷ μεγέθει καὶ τῷ πλήθει μεγάλην. ἀλλὰ
καὶ περὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ὑδάσπην ἀρχομένου θέρους ὄμβρους γίνεσθαι συνεχεῖς,
κατὰ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν μεθ' ἡμέρας τινὰς ταῦτο συμβαίνειν, καὶ ταύτην τὴν
ὑπόστασιν κυκλουμένην 7.17.43 αἰετὸς συνεχεῖς τόπους χειμάζειν. οὐδὲν οὖν εἶναι
παράδοξον καὶ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν τὴν οἰκουμένην ὑπὲρ Αἰγύπτου συνεχεῖς ἐν τοῖς
ὄρεσι καταρράττοντας ὄμβρους ἐν τῷ θέρει πληροῦν τὸν ποταμὸν, ἄλλως τε καὶ τῆς
ἐναργείας αὐτῆς μαρτυρούσης ὑπὸ τῶν περὶ τοὺς τόπους οἰκούντων 7.17.44
βαρβάρων. εἰ δὲ τοῖς παρ' ἡμῖν γινομένοις ἐναντίαν ἔχει τὰ λεγόμενα φύσιν, οὐ διὰ
τοῦτο ἀπιστητέον· καὶ γὰρ τὸν νότον παρ' ἡμῖν μὲν εἶναι χειμέριον, περὶ δὲ τὴν
Αἰθιοπίαν αἴθριον ὑπάρχειν, καὶ τὰς βορείους πνοὰς περὶ μὲν τὴν Εὐρώπην εὐτόνους
εἶναι, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν χώραν βληχρὰς 7.17.45 καὶ ἀτόνους καὶ παντελῶς
ἀσθενεῖς. καὶ τοῦ ἡλίου πρὸς τὸν βόρειον ἀποκλίνοντος πόλον συμβαίνει τοὺς
ὄμβρους τῷ παρ' ἡμῖν θέρει τῇ Αἰθιοπία προσγίνεσθαι, καὶ ἐντεῦθεν λαμβάνειν τὸν
Νεῖλον τὴν αὔξησιν, καὶ ἔμπαλιν πρὸς τὸν νότιον ἀναζεύξαντος πόλον πρὸς
συστολὴν τὸν Νεῖλον ὄρᾶν. 7.17.46 Περὶ μὲν οὖν τῆς πληρώσεως τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ
τοσοῦτον, ἵνα μὴ τὸν σκοπὸν τῆς ἱστορίας νοθεύσωμεν· ἤδη δὲ ὑπενέγκαι ἀκόλουθα
τῶν ἀφηγημάτων νύττειν τὸν λόγον. ἐπαναζεύξας τοίνυν ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας ὁ
Μηνᾶς ἔγραψε Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι ὅπως ἡ ἐπιφάνεια τῶν ἀνθρωπομόρφων
καὶ Νειλῶν <ζῶων> ἐγένετο. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ τούτων ἀκηκοὺς λίαν τὴν ψυχὴν
κατεπέπληκτο.

8.τ.1 ΙΣΤΟΡΙΑ Η΄

8.1.1 Κατὰ τούτους δῆτα τὸς χρόνους Χοσρόης, ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ἐνεχειρεῖ τὴν εἰρήνην λυμῆνασθαι. αἰτία δὲ αὕτη πως τῷ βαρβάρῳ οὕσα ἐτύγχανεν. ἔθνη περὶ τὴν Ἀραβίαν πολλά τε καὶ διάφορα πέφυκεν· τούτους Σαρακηνοὺς ἔθος 8.1.2 τοῖς ὄχλοις ἀποκαλεῖν. ἐκ τούτων δὴ τῶν ἐθνῶν ἕνιά τινα τοῖς Ῥωμαίοις σύμμαχα ἦν, καὶ τις ἐκ τούτων ἀποδασμὸς εἰς τὴν Περσίδα χωρήσας κατὰ τὸν τῆς εἰρήνης καιρὸν τῇ ἐπεκδρομῇ μέρη τινὰ τῆς Βαβυλωνίας προενομεύσατο. ἔνθεν 8.1.3 διαπορεῖσθαι ὁ Χοσρόης ἤξιον. διὰ τοῦτο ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος εἰς τὴν Περσίδα ἐξέπεμψε πρέσβιν Γεώργιον, ὃς τῆς τῶν ἐσθίων πόλεων φορολογίας τὴν ἐπιστάσιαν ἐκέκτητο· 8.1.4 τοῦτον πραιτωρίων ἑπαρχὸν ἀποκαλοῦσι Ῥωμαῖοι. ὁ μὲν οὖν Χοσρόης δεινοπαθῶν ἐπὶ τοῖς γεγονόσι παρελύπει τὸν πρέσβιν καὶ πολλὴν τὴν τριβὴν αὐτῷ περὶ τὴν βάρβαρον χώραν ἐπραγματεύετο. σκληραγωγεῖται οὖν ὁ Γεώργιος ἡμέρας εἰς τὴν Περσίδα πολλὰς τῆς βασιλικῆς εἰσόδου μηδαμῶς 8.1.5 τετευχώς. ἔτι τοίνυν τῶν πραγμάτων στασιαζομένων Χοσρόη, εἰκότως τῷ βαρβάρῳ ὑπόνοια γίνεται μὴ ἄρασθαι τέως πρὸς Ῥωμαίους τὸν πόλεμον. εἰσδέχεται τοίνυν τὸν Γεώργιον ὁ 8.1.6 Βαβυλώνιος βασιλεὺς εἰς τὰ βασίλεια. ὁ μὲν οὖν Γεώργιος τὴν τοῦ καιροῦ κτησάμενος σύμμαχον πείθει τὸν βάρβαρον τὰς εἰρηναίας μὴ διαλύσαι σπονδὰς. οὕτω μὲν οὖν ἐκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ, κατὰ τὴν ποίησιν, ὁ Χοσρόης τὴν ἡσυχίαν 8.1.7 ἀσπάζεται. ὁ μὲν οὖν πρέσβις ἅπαντα τὰ συγκυρήσαντα διεξοδικῶς τῷ βασιλεῖ διηγῆσατο. ἀλλ' οὐκ ἐς ἀγαθὸν ἢ τῆς ἐντεύξεως ἔκθεσις ἀπειλήφει τὸ συμπέρασμα. ἔφησε γὰρ ὁ Γεώργιος εἰπὼν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα· "ὁ Περσῶν βασιλεὺς τῶν σατραπῶν εἰς ὑπήκοον τάδε διείλεκται. διὰ τὴν 8.1.8 τοῦ πρέσβεως ἀρετὴν δίδωμι τῷ πολέμῳ τὴν λύσιν." τούτων ὁ βασιλεὺς ἀκηκῶς χαλεπαίνει κατὰ τοῦ πρέσβεως, καὶ γίνεται τῷ Γεωργίῳ σφαλερὰ ἢ τῆς πρεσβείας ἐπίτευξις· τῷ ὄντι γὰρ οἶδε λόγος μὴ μέτροις οἰκονομούμενος μεγάλας συμφορὰς τοῖς χρησαμένοις παρέχεσθαι. 8.1. Ὀπηνίκα δὲ ὁ Χαγάνος (ἐπαναδραμώμεθα γὰρ πρὸς τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην πρᾶχθέντα) διεπεραιώθη τὸν Ἴστρον οἴκαδε διὰ τὴν εἰρήνην ἀποφοιτῶν, ἀποστέλλουσι πρέσβεις αἱ περὶ τὴν Θράκην τῶν Ῥωμαίων δυνάμεις πρὸς Μαυρίκιον τὸν αὐτοκράτορα προδοσίαν κατατιώμενοι Κομεντιόλου τοῦ 8.1.10 στρατηγοῦ. τῆς στάσεως τοίνυν εἰς τὸ βασίλειον ἄστει ἰσχυρᾶς γεγονυίας, δίδωσιν ὁ αὐτοκράτωρ Κομεντιόλῳ καὶ τοῖς πρέσβεσι δαιτητάς, καὶ δῆτα γενομένης τῆς συγκροτήσεως τῆς δίκης, καὶ τοῦ βασιλέως ἐκλιπαροῦντος τοὺς πρέσβεις, λαμβάνει ἢ κατηγορία τὴν ἐγκοπὴν, καὶ αὐθις ὁ Κομεντιόλος γίνεται 8.1.11 στρατηγός. θέρους δὲ ἐπιόντος ἔξω τῆς πόλεως γίνεται, καὶ τῶν Ῥωμαίων περὶ τῆς λύπης διαλυσαμένων τῷ στρατηγῷ, τὸ ὀπλιτικὸν ὁ Κομεντιόλος ἀθροίζει καὶ ἐπὶ τὸν Ἴστρον γίνεται ποταμὸν καὶ ἐν τῇ Σιγγηδόνι συνανακοινοῦται τῷ Πρίσκῳ. 8.2.1 τετάρτη δὲ ἡμέρα ἐκκλησιάζονται τὰ στρατόπεδα, καὶ δημηγορήσαντος Πρίσκου περισχίζεται ἢ πρὸς Ἀβάρους καὶ Ῥωμαίους εἰρήνη· ὁ γὰρ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τοῖς στρατηγοῖς παρασπονδῆσαι διὰ βασιλικῷ προστάγματι ἐγκε8.2.2 λέυεται. ἐς τὸ φανερὸν τοίνυν τῆς εἰρήνης λυθείσης, οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς τὸ Βιμινάκιον γίνονται· αὕτη δὲ νῆσος καθέστηκε περὶ τὰ ῤεῖθρα τοῦ Ἴστρον. ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ ὁ 8.2.3 Κομεντιόλος ἔδοξε νοσηλεύεσθαι. τῶν δὲ Ῥωμαίων ἀπὸ τῆς νήσου διαπεραιουμένων ἐπὶ τὴν ἠπειρον, ἠκηκόει ὁ Χαγάνος τὰ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοπέδου κινήματα. ὁ μὲν οὖν βάρβαρος συναθροίσας δυνάμεις τὴν Ῥωμαίων διατέμενεται γῆν, τοῖς δὲ παισὶ τέτρασιν ὑποῦσιν αὐτῷ παρεδίδου δυνάμεις 8.2.4 καὶ παρενεγύα τὰς διαβάσεις τοῦ Ἴστρον περιφρουρεῖν. οἱ μὲν οὖν παῖδες τοῦ βαρβάρου τὰς διαβάσεις τοῦ Ἴστρον περιφρουρεῖν κατὰ τὸ προσταχθὲν ἐνεχειροῦν, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὰς λεγομένας σχεδιάς συρράψαντες ὁμοθυμαδὸν τὸν ποταμὸν διενήξαντο. περὶ τὰς ὄχθας τοίνυν τοῦ ποταμοῦ γεγονυίας 8.2.5 τῆς μάχης, κρατοῦσι Ῥωμαῖοι τῶν ἀντιθέτων δυνάμεων. ὁ δὲ Κομεντιόλος ἅμα τῷ Πρίσκῳ εἰς

τὸ Βιμινάκιον τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο. ἦν δὲ αὐτῷ ἡ ἀναβολὴ τοῦ μὴ ἐθέλειν συμπλέκεσθαι ἀπίθανος οὐδαμῶς· μαχαίρα γὰρ ἰατρῶν τὰς ἐπὶ τῆς χειρὸς φλέβας ἀποτμηθεῖς ἐπὶ αἵματος ἐκροῆ εὐφήμως 8.2.6 πῶς διὰ τὴν δειλίαν ἀπόμαχος ἦν. διαπορθμευθέντων τοίνυν τῶν Ῥωμαίων τὸν Ἴστρον καὶ συστησαμένων τὸν χάρακα, <οὐ> κατελίμπανε τὴν νῆσον ὁ Πρίσκοσ· οὐκ ἤθελε γὰρ τοῦ Κομεντιόλου ἐκτὸς ποιήσασθαι τὴν παράταξιν. οἱ δὲ βάρβαροι, ἀστρατήγου τῆς Ῥωμαίων ὑπαρχούσης δυνάμεως, 8.2.7 πρὸς τὸν χάρακα τούτων ἐκτρέχουσιν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἀγγέλους εἰς τὸ Βιμινάκιον τοῖς στρατηγοῖς ἐπιπέμπουσι τὸν τε κίνδυνον παρεδήλουν· δυσανασχετοῦντός τε τοῦ Πρίσκου τοῦ Κομεντιόλου ἐκτὸς τοῦ ἔργου ἐφάψασθαι, καὶ τῶν βαρβάρων λίαν ἐγκρατῶς ἐπικειμένων, πείθεται ὁ Πρίσκοσ τὸν Κομεντιόλον καταλιπεῖν καὶ τὰς φροντίδας τῶν κινδύνων αὐτὸς ἀναδέσθαι. 8.2.8 καὶ οὖν καταλιμπάνει τὸ Βιμινάκιον καὶ πρὸς τὸν Ῥωμαϊκὸν γίνεται χάρακα. δευτέρα δὲ ἡμέρα, καὶ προστάττει τὰς ναῦς τοῦ Ἴστρου καταλιπούσας τὰς ὄχθας περὶ τὸ Βιμινάκιον μεθορμίσασθαι· ἐδεδίει γὰρ ὁ Πρίσκοσ μὴ πῶς οἱ Ῥωμαῖοι, τῶν ἐπακτριδῶν διακειμένων αὐτοῖς περὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, συνεχεῖς τὰς μεταβάσεις ἐπὶ τὴν νῆσον ποιήσονται, κἀντεῦθεν κατακερματιζομένης τῆς τῶν Ῥωμαίων δυνάμεως 8.2.10 ἀσθενεστέραν ἢ τάφρος τὴν φρουρὰν ἀπολάβοι. τοίνυν τῶν βαρβάρων κατεπειγομένων πρὸς πόλεμον, τετάρτη ἡμέρα, καὶ ὁ Πρίσκοσ ἐξ ἔωθινοῦ σιδηροφορεῖν τοῖς Ῥωμαῖοις προσέταξεν, καὶ ὡς ἐνῆν τὰς ἐκτάξεις τρισὶ συστησάμενος φάλαγξι τῶν 8.2.11 πολεμικῶν ἐγχειρημάτων ἀπήρχετο. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι ἀποσχόμενοι τῶν τόξων ἀγχιμάχως τοῖς δόρασι κατεπολέμουν τὸν βάρβαρον. τῶν δὲ Ἀβάρων δέκα καὶ πέντε συστήμασιν ἐξοπλισάντων τὴν ἑκταξιν, καὶ τῶν Ῥωμαίων εἰς μίαν σύννευσιν καὶ φόβῳ τοῦ χάρακος καὶ τετραπλεύρῳ μάχῃ διακεκοσμηκότων τὴν ἑκταξιν, ἀσυλίαν ἐντεῦθεν παρεχομένων τῷ χάρακι, ἐπὶ ὥρας πολλὰς ὁ πόλεμος εἶχε τὴν πρόοδον. 8.2.12 ἡλίου δὲ κλίναντος συναπέκλινε καὶ ὁ πόλεμος, καὶ ἦν ἐπιδέξιος αὕτη ἡ τοῦ πολέμου τοῖς Ῥωμαῖοις ῥοπή, τριακοσίων τε ἀναιρεθέντων Ῥωμαίων, χιλιάδες τέτταρες ἐκ τῶν Ἀβάρων διώλοντο. ἐπιγενομένης οὖν νυκτὸς εἰς τὸν χάρακα οἱ Ῥωμαῖοι ἀνέζευξαν. 8.3.1 Τρίτη δὲ ἡμέρα, καὶ ὁ βάρβαρος ἕτερον συνεστήσατο πόλεμον. ὁ μὲν οὖν Πρίσκοσ ὡς οἶόν τε ἦν συντάξας τὸ 8.3.2 στρατεύμα ἐώθινος ἐχώρει πρὸς τὴν παράταξιν. τρεῖς τοίνυν συντάξας δυνάμεις ἐς τὰ μάλιστα τοῖς Ῥωμαῖοις, εἶτα ἐνεγύησεν ἐς τὸ καρτερόν τὰ κέρατα περισχίσαι αὐτίκα οὕτω τε τοὺς Ἀβάρους εἰσδέξασθαι, ὅπως οἱ βάρβαροι, περὶ τὰ κοιλότερα γινομένης τῆς δυνάμεως, καὶ κατελιμμένοι ἐν 8.3.3 μέσῳ, περιπέσωσι συμφοραῖς ἀδοκίτοις. τῷ τοιοῦτῳ τοίνυν τρόπῳ καταστρατηγοῦνται οἱ βάρβαροι, καὶ ἀναιροῦνται ἐκ τῆς πολεμίας καὶ ἀντιθέτου δυνάμεως χιλιάδες ἐννέα. ἡλίου 8.3.4 δὲ δύοντος ἐπὶ τὴν τάφρον τὸ νενικηκὸς ἐπανῆκεν. δεκάτη δὲ ἡμέρα, καὶ ὁ στρατηγὸς ἠκικέει ἤκειν αὐθις τὸν βάρβαρον πρὸς παράταξιν. ἡμέρας δὲ λαμπούσης τὸ Ῥωμαϊκὸν καθοπλίσας 8.3.5 κοσμίως τε συμφραζάμενος ἐχώρει πρὸς πόλεμον. ὁ μὲν οὖν Πρίσκοσ τρισσαῖς αὐθις φάλαγξι τὰς δυνάμεις κατεστρατεύσατο, ὁ δὲ βάρβαρος μίαν συστησάμενος φάλαγγα κατὰ τοῦ Πρίσκου ἐχώρησεν. ὁ μὲν οὖν Πρίσκοσ τὴν εὐθετον τῶν τόπων χώραν καταλαβὼν τὴν τε ῥύμην τοῦ πνεύματος ἔχων συνέριθον, ἀφ' ὕψους τοῖς Ἀβάροις ἐνήραξε τοῖς τε δύο κέρασι κατε8.3.6 πολέμησε τὸν πολέμιον. ἐπεὶ δὲ λίμνη ὑπεστόρητο τοῖς τόποις ἐκείνοις, ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐξωθεῖ τὸν βάρβαρον. διὰ τοῦτο περὶ τὸ ῥόθιον ἀποκρουσθέντες οἱ βάρβαροι καὶ τὴν λίμνην ἀντι8.3.7 μέτωπον δυστυχήσαντες λίαν σφοδρῶς ἀπεπνίγοντο. πλήθους τοίνυν πολλοῦ κατὰ ταύτην τὴν λίμνην ἀνηρημένου, τῶν τε παίδων τοῦ Χαγάνου ἀποπνιγόντων αὐτόθι, περιφανεστάτην ὁ Πρίσκοσ τὴν νίκην ἐνεπορεύσατο. καταφθείρονται τοίνυν περὶ τοῦτον τὸν πόλεμον πεντεκαίδεκα χιλιάδες βαρ8.3.8

βάρων. ὁ μὲν οὖν Χαγάνος ἐπικινδύνως διασωθεὶς κατὰ τὸν Τισσὸν γίνεται ποταμόν. τριακοστὴ δὲ ἡμέρα, καὶ ὁ βάρβαρος συνέλεξε δύναμιν. ἐπεὶ δὲ καὶ πρὸς τέταρτον πόλεμον τὴν ἐπιβολὴν ἐποιεῖτο, καὶ τούτων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἠκηκόει, στρατοπεδεύει ὁ Πρίσκοκ ἐπὶ τὸν Τισσὸν 8.3. ποταμόν. ὀρίζεται τοιγαροῦν ἑκατέρα δυνάμει ἡμέρα πρὸς πόλεμον. ἐπεὶ δὲ τὸ διωρισμένον πέρας ἐλάμβανεν, ὑπὸ πρῶτην ἔω ὁ Πρίσκοκ ἐναλλάξ τὰς δυνάμεις συνέταξεν, καὶ τὴν μὲν εὐώνυμον φάλαγγα δεξιὰν ἐποιήσατο, τὴν δὲ μέσην εὐώνυμον. ὁ δὲ βάρβαρος δυοκαίδεκα συστήμασιν ἐξοπλίζει 8.3.10 τὸν πόλεμον. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι ἠρωϊκώτερον τῆς μάχης ἀντείχοντο. τῆ τοίνυν ἐνστάσει τοὺς βαρβάρους κατεπολέμησαν, καὶ διόλλυται καὶ κατὰ ταύτην τὴν μάχην πλῆθος πολεμίων πολὺ. ταύτην τοίνυν τὴν νίκην ἐνδοξοτέραν τὸ τῶν Ῥωμαίων 8.3.11 ὀπλιτικὸν ἀνεδήσατο. ὁ δὲ Πρίσκοκ τέσσαρας χιλιάδας συντάξας τὸν Τισσὸν διανήξασθαι ἐκέλευε ταύταις ἀνερευῆσθαι <τε> τὰ τῶν πολεμίων κινήματα. οἱ μὲν οὖν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ ἐκπεμφθέντες τὸν γείτονα ποταμόν διαπεραιοῦνται. περιτυγχάνουσι τοιγαροῦν χωρίοις Γηπαίδων τρισίν. οἱ δὲ βάρβαροι μὴδὲν τῶν ἐν τῇ προτεραίᾳ διεγνωκότες συμπόσιόν τε καθίσαντες 8.3.12 πανήγυριν ἐώρταζον ἐπιχώριον. τὰς τοίνυν φροντίδας ἀναθέντες τῇ μέθῃ κατεπαννουχίζοντο εὐωχούμενοι. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐπὶ τὸ λεγόμενον λυκόφως, ἔτι λειψάνων ὑπόσσης νυκτός, κραιπαλῶσι τοῖς βαρβάρους ἐπίκεινται καὶ μέγιστον ἀπεργάζονται φόνον· ἀναιροῦνται γὰρ βαρβάρων χιλιάδες 8.3.13 τριάκοντα. πλείστης τε αἰχμαλωσίας κρατήσαντες τὸν ποταμόν ἀντενήξαντο πρὸς τε τὸν Πρίσκον τὴν προνομὴν διεσώσαντο. ἡμέρα δὲ εἰκοστὴ, καὶ πάλιν ὁ βάρβαρος περὶ τοῦτον δὴ τὸν ποταμόν συναγείρει δυνάμεις. διὰ τοῦτο ὁ Πρίσκοκ παλιννοστεῖ περὶ τὸν Τισσὸν τὸν ποταμόν. γίνεται τοιγαροῦν κατὰ τοῦτον τὸν χώρον μεγίστη καὶ ἀξιολογωτάτη παράταξις. 8.3.14 οἱ μὲν οὖν βάρβαροι καταπολεμηθέντες ὡς ἔπος εἰπεῖν ἐγκρατῶς κατὰ ταύτην δὴ τὴν ἡμέραν ἐπὶ τὰ ρεῖθρα τοῦ ποταμοῦ ἀποπνίγονται, συναπόλλυνται δὲ τούτοις καὶ Σκλαυη8.3.15 νῶν πλείστη ἀπόμοιρα. ἐζωγρεῖτο δὲ μετὰ τὴν ἦτταν τὸ βάρβαρον, καὶ ἤλωσαν Ἄβαροι μὲν τρισχίλιοι, ἄλλοι δὲ βάρβαροι πρὸς ταῖς τέτρασι χιλιάσι δισχίλιοί τε καὶ διακόσιοι, καὶ Σκλαυηνῶν χιλιάδες ὀκτώ. οὕτω μὲν οὖν ζωγρηθέντες δεσμοῖς παρεδίδοντο, ὁ δὲ στρατηγὸς ἐν Τόμει τῇ πόλει τοὺς λαφυραγωγηθέντας βαρβάρους ἐξέπεμπεν. 8.4.1 ὁ δὲ Χαγάνος, πρὶν τι τὸν αὐτοκράτορα τῶν γεγενημένων ἐν εἰδήσει γενέσθαι, πρέσβεις ἐς Μαυρίκιον ἔπεμψεν, ἀναλαβεῖν 8.4.2 τοὺς ζωγρηθέντας πειρώμενος. ὁ δὲ Μαυρίκιος ταῖς ἀπειλαῖς τοῦ βαρβάρου καταπλαγεὶς καὶ τοῖς λόγοις ἀποβουκολούμενος δι' ἐπιστολέως τῷ Πρίσκῳ προσέταξεν ἀποδοῦναι τοὺς ζωγρηθέντας τῷ Χαγάνῳ Ἄβάρους. οὕτω μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Τόμεως ἀνεδίδοντο τῷ Χαγάνῳ οἱ βάρβαροι. 8.4.3 Ὁ δὲ Κομεντιόλος ὡσπερ ἀπὸ τινῶν ἐνυπνίων μακρῶν μόλις διανήψας ἔδοξεν ἀπηλλάχθαι τῆς νόσου. παραγίνεται τοιγαροῦν εἰς τὰς Νόβας, καὶ συγκαλεσάμενος τῶν ἐγχωρίων τινὰς τὸν ποδηγοῦντα παρ' αὐτῶν ἠξίου ἀναλαβεῖν, ὅπως τὴν λεγομένην Τραϊάνου παροδὲσθαι τρίβον· ἠπεύγετο γὰρ 8.4.4 ἐς Βυζάντιον τὴν χειμέριον ὥραν ποιήσασθαι. οἱ μὲν οὖν ἐγχώριοι ἀπηγόρευον τῷ Κομεντιόλῳ ταύτην δὴ τὴν ἀτραπὸν. ἐπὶ τούτῳ μανεὶς δύο τῶν ἀπαγορευόντων ἀπέτεμεν. οἱ μὲν οὖν περὶ τὰς Νόβας ἔφασκον τῷ Κομεντιόλῳ μὴ ἔχειν τὸν ὑποδείξοντα, ὑπεῖναι δὲ ἀπὸ σημείων δέκα καὶ δύο παλαιάτατον λίαν γερόντιον χρόνων πεφυκὸς ἑκατὸν πρὸς τοῖς δεκαδύο· τοῦτον ἐπίστασθαι τὴν λεγομένην τρίβον Τραϊάνου 8.4.5 τοῦ αὐτοκράτορος κατισχυρίζοντο. γενόμενος τοίνυν κατὰ τὸν χώρον ἐκεῖνον Κομεντιόλος ὁ στρατηγὸς τὸν πρεσβύτερον ἠξίου τῆς ὁδοιπορίας προηγῆσασθαι. ὁ δὲ γέρων διηπορεῖτο καὶ ἥσχαλλεν, καὶ λίαν χαλεπὸν τὸ ἐγχείρημα τῷ στρατηγῷ προηγόρευε τὴν τε δυσχωρίαν τὸν τε χειμῶνα καὶ τὸ τῆς τρίβου

άνημερον διεξήρχετο· ὑπεῖναι γὰρ τὴν τρίβον ταύτην 8.4.6 ἀδιεξόδευτον ἀπὸ ἐτῶν ἐνενήκοντα. ἀντιτείνει τοίνυν ὁ στρατηγὸς τοῖς τοῦ γέροντος λόγοις, ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς χείρονος ἐπιβολῆς ἐπροτέρησεν, ἀπάρχονται τῆς ὁδοιπορίας αἱ τῶν 8.4.7 Ῥωμαίων δυνάμεις, κατὰ ταύτας δὴ τὰς ἡμέρας ἐπεδήμησε μέγα καὶ ἐξαίσιον ψῦχος, καὶ μεγάλου γεγονότος τοῦ κρύους, καὶ τῆς τῶν πνευμάτων πικρότητος ἐγκρατῶς ἐγκειμένης, ὄλλυνται πολλοὶ τῆς δυνάμεως τῶν τε νωτοφόρων ζώων ἢ 8.4.8 πλείστη ἀπόμοιρα. λίαν γοῦν καὶ ἀπευκτῶς ὁ Κομεντίολος ἐπὶ τὴν Φιλίππου πόλιν ἀφίκετο. τοίνυν ἐκεῖσε τὴν ἅπασαν τοῦ χειμῶνος ὥραν ἐνδιατρίψας ἕαρος ἀρχομένου ἐς Βυζάντιον παραγίνεται. τῷ δὲ ἐπιόντι θέρει πάλιν στρατηγὸς ὑπὸ Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος ἀναδείκνυται. 8.4. Ἐννεακαιδεκάτῳ ἐνιαυτῷ τῆς βασιλείας Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος οὐδὲν Ῥωμαίοις καὶ βαρβάροις ἐπράχθη. ἔτει δὲ εἰκοστῷ τὸν αὐτάδελφον ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος Πέτρον 8.4.10 στρατηγὸν προεστήσατο τῆς Εὐρώπης, πρὸ τούτου τοῦ ἐνιαυτοῦ Θεοδόσιος, ὁ τοῦ βασιλέως υἱός, νυμφίος πομπεύεται, καὶ πρὸς ἔννομον γάμον δίδωσιν αὐτῷ ὁ πατὴρ Γερμανοῦ τὸ θυγάτριον, ἀνδρὸς λίαν ἐξόχου καὶ τῶν ἐς συγκλήτου βουλὴν 8.4.11 ἄγαν ἐπιφανοῦς. μετ' ὀλίγας τοίνυν ἡμέρας τοῦ γάμου, ὥρα χειμῶνος, σιτοδεία τις τοῖς Βυζαντίοις ἐνέσκηψεν. τούτου δὴτα τοῦ λιμοῦ γεγονότος, καὶ τῆς τεσσαρακοστῆς ἡμέρας προελεύσεως τῆς γενεθλιακῆς πανηγύρεως τοῦ μεγάλου θεοῦ Ἰησοῦ, ὃν Χριστὸν τὰ κατὰ τὴν οἰκουμένην ἔθνη γεραίρουσιν, 8.4.12 καταστασιάζει τὰ πλήθη τοῦ αὐτοκράτορος. εἰώθει δὲ ὁ βασιλεὺς συνεορτάζειν τοῖς δήμοις. τοῦ τοίνυν βασιλέως ἅμα τοῖς ὄχλοις τὰς λιτὰς ποιουμένου, νεωτερίσαντες ἀπὸ τοῦ πλήθους τινὲς ἐς Μαυρίκιον ἐβλασφήμουν καὶ λίθους ἐξέπεμ8.4.13 πον κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος. ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος κελεύει τοῖς σωματοφύλαξιν ἀπειλεῖν ταῖς σιδηραῖς κατὰ τῶν ἐπιόντων κορύναις (ταῦτα δὲ ἄρα τῇ Ῥωμαίων φωνῇ δίστρια λέγεται), μέχρι δὲ τῆς ὑποκρίσεως κελεύει τούτοις τὰς ἐπιφορὰς σχηματίσασθαι· ὁ δὲ Γερμανὸς ὑποκάτω τῆς χλαμύδος καλύψας τὸν Θεοδόσιον διὰ τῶν λεγομένων Ἰλαρᾶς (τόπος δὲ οὗτος τοῦ ἄστεος) ἐκ τῶν λιτανευμάτων ὑπεξαγαγὼν διεσώσατο. 8.5.1 καὶ οὖν ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων διασώζεται μὴ δεδωκῶς ἐγκοπὴν τῷ λιτανεύματι. εἶτα πρὸς τὸν τῆς θεομήτορος νεῶν παρεγένοντο, ὃν Λακέρνας ἀποκαλοῦσι 8.5.2 τιμῶντες Βυζάντιοι. τὸ δὲ τέμενος τοῦτο τῶν σεβασμίων λίαν καθέστηκε θρησκευεῖται τε ὑπὸ τοῦ ἄστεος ἐς τὰ μάλιστα· λέγεται γὰρ περιστόλια τῆς παρθένου Μαρίας, ἣν θεοτόκον κυρίως καὶ μόνην οἱ Ῥωμαῖοι πρεσβεύομεν, ἐν σηκῷ χρυσο8.5.3 πάστῳ ἀποτεθῆναι ἐνταῦθα. ἅπασαν τοιγαροῦν τὴν ἱερὰν μυσταγωγίαν ἐν τούτῳ δὴ τῷ ναῷ κατὰ <τὸ> εἰώθος ὁ βασιλεὺς λατρεύσας πρὸς τὰ βασιλεία γίνεται. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν καταστασιασάντων μικροῖς τισιν 8.5.4 αἰκισμοῖς σωφρονίσας ἐξορίζει τοῦ ἄστεος. ἢ δὲ ἐξορία ἀμακροήμερευτος ἦν· θᾶπτον γὰρ μεταβαλὼν ὁ βασιλεὺς τὴν λύπην δίδωσι τοῖς ἐξορίστοις ἐξουσίαν ἐπιβαίνειν τοῦ ἄστεος. 8.5.5 Μενοῦνγε ὁ Πέτρος ὁ στρατηγὸς τὰς δυνάμεις ἀθροίσας ἐπὶ τὸν Ἰστρον χωρεῖ καὶ εἰς Παλάστολον ἀφικνεῖται, καὶ χάρακα ποιησάμενος οὕτω τὴν τοῦ θέρους ὥραν διήνυεν· μετοπώρου τε ἀρχομένου ἐπὶ τὸ κλίτος τῆς Δαρδανίας ὁ στρατηγὸς ἐνεδήμησεν. ἠκηκόει γὰρ περὶ τοὺς λεγομένους Καταράκτας ἀθροισθῆναι τῶν Ἀβάρων τὰ πλήθη τὸν τε 8.5.6 Ἀψίχ ἐνθαδὶ στρατοπεδεύεσθαι. τοίνυν τῶν Ῥωμαίων γεγονότων αὐτόθι, Πέτρος ὁ στρατηγὸς πρὸς τὸν Ἀψίχ, τὸν ὑποστράτηγον τῆς Ἀβάρων δυνάμεως, ἐδίδου καὶ ἀντελάμβανε λόγους. ὁ δὲ Ἀψίχ τοὺς λεγομένους Καταράκτας ἀπὸ Ῥω-8.5.7 μαίων ἐνεχείρει δουλώσασθαι. δυσανασχετοῦντος δὲ τοῦ στρατηγοῦ μὴ τοιαύταις συνθήκαις ζωपुरεῖν τὴν εἰρήνην, ἑκατέρα διαλύεται δύναμις, καὶ ὁ μὲν Χαγάνος ἐπὶ τὴν λεγομένην Κωνσταντιόλαν ἐχώρησεν, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐπὶ τὰς Θρακῶς διατριβὰς ἐπανέζευξαν. 8.5.8 Τοῦ δὲ

θήρους ἐπείγοντος ἀκοή γίνεται Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι ὡς ἐπίτηδες ὁ Χαγάνος ἀναβολὴν τῷ πολέμῳ παρέσχετο, ὅπως ὑπορρεμβομένης τῆς Ῥωμαίων πληθύος 8.5. ἀθρόα κινήσει τινὶ τοῖς περὶ τὸ Βυζάντιον ἐπισταίῃ. καὶ οὖν τὴν Ἀδριανούπολιν καταλιπεῖν τῷ στρατηγῷ ἐγκελεύεται 8.5.10 περὶ τε τὸν Ἴστρον προστάττει τὰς διαβάσεις ποιήσασθαι. ὁ μὲν οὖν Πέτρος κατὰ τῆς Σκλαυηνίας πληθύος στρατοπεδεύεσθαι παρεσκεύαζεν ἔγραψέ τε Βωνώσω· ἀνὴρ δὲ οὗτος τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως ἐπιφανής, ὃν σκρίβωνα 8.5.11 εἴωθε τὰ πλήθη ἀποκαλεῖν· τοῦτον γὰρ ἐδέησε κατ' ἐκεῖνο καιροῦ διακονεῖσθαι Πέτρῳ τῷ στρατηγῷ. ἡ δὲ τοῦ γράμματος ἀξίωσις ἦν ἐφ' ᾧ τὰς τῶν Ῥωμαίων πορθμίδας χορηγεῖν 8.5.12 ταῖς δυνάμεσιν, ὅπως τὸν ποταμὸν διανήξονται. τοῦ δὲ μαχίμου ὁ Πέτρος τὸν Γούδουιν ὑποστράτηγον προεστήσατο. τοίνυν ὁ Γούδοις τὸν ποταμὸν διαβάς στόματι μαχαίρας πλήθη πολεμίων ἀνείλεν, αἰχμαλωσίας δὲ κρατήσας πολλῆς μεγάλῃ περιβάλλεται εὐκλειαν. οἱ μὲν οὖν Ῥωμαῖοι ἐπανάγκην διὰ τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν ἑαυτῶν ἐπειρῶντο, ὁ δὲ Γούδοις 8.5.13 τοῦτο ποιεῖν αὐτοὺς διεκώλυε τέως. ἀτὰρ τὰς Ῥωμαίων ἐφόδους ὁ Χαγάνος μεμαθηκῶς τὸν Ἀψὶχ μετὰ στρατοπέδων ἐξέπεμπεν, ὅπως τὸ τῶν Ἀντῶν διολέσειεν ἔθνος, ὃ σύμμαχον Ῥωμαίοις ἐτύγχανεν ὄν. 8.6.1 τούτων δὴ γιγνομένων, ἀποστατοῦσι τῶν Ἀβάρων πλήθη τινὰ αὐτομολεῖν τε τῷ αὐτοκράτορι κατηπείγοντο. ταραττεται οὖν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι ὁ Χαγάνος, καὶ περιδεῆς γεγωνῶς πολὺς ἦν ἀντιβόλων καὶ σοφιστεύων μεθόδους πολλὰς ἀντιμεταστῆσαι τὴν ἀποστατήσασαν δύναμιν. 8.6.2 Ὄρας τοίνυν μετοπωρινῆς ἐνδημούσης, καὶ Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος ἐνοχλοῦντος τὸν Πέτρον ἐν ταῖς τῶν Σκλαυηνῶν χώραις τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις τὸν τοῦ χειμῶνος ἐνδιατρίψαι καιρόν, τῶν τε Ῥωμαίων βαρυνομένων ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως βουλῇ διὰ τε τὴν λείαν αὐτὴν διὰ τε τὴν τῆς ἵππου ταπεινώσιν, ἔτι γε μὴν καὶ διὰ τὸ πλήθη βαρβάρων περικυμαίνειν τὴν χώραν τὴν ἀντιπέρας τοῦ Ἴστρου, καὶ τοῦ στρατηγοῦ τὸ βασιλικὸν κρατύνοντος πρόσταγμα, στάσις 8.6.3 μεγίστη τοῖς στρατεύμασι γίνεσθαι. ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος διὰ πυκνῶν συλλαβῶν ἐπετίθετο Πέτρῳ τοῦτο τοὺς Ῥωμαίους ποιήσασθαι, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἀντιπερίσταστο πρὸς συντονωτέραν ἀπόφασιν. διὸ τὸν ποταμὸν παροδικῶς διενήξαντο. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο, ἀφικνοῦνται ἐν Παλαστόλῳ, μεγίστῳ θυμῷ 8.6.4 τὰς ψυχὰς μεθυσθέντες. ὁ δὲ Πέτρος στρατοπεδεύεται ὡς ἀπὸ δέκα σημείων τοῦ χάρακος. καὶ οὖν ὁ στρατηγὸς διαγανακτῶν ταῖς δυνάμεσιν ἐς ἀπόνοιαν ἄλογον ἔβλεπεν οὐκ 8.6.5 ἤξιον τε τῷ ὀπλιτικῷ συναυλίζεσθαι. τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ, καὶ τῷ Γούδοι ἔφησεν· ἃ δὲ ἔφησε ταῦτα ἐκεῖνά ἐστιν, δόξαι κατ' ὄναρ βασιλικὰς ἐπιπεμφθῆναι αὐτῷ συλλαβὰς, τὴν δὲ 8.6.6 τῆς ἐπιστολῆς προγραφὴν ἔχειν ἐπὶ λέξεως οὕτως· "ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός, ὁ ἀληθινὸς θεός, ἡ θεία χάρις, ὁ τῶν ἐκκλησιῶν προεστὼς τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῖ εἰς τὸ πᾶσι συμφέρον καὶ προῖσθησιν ἐπὶ τοῦ παρόντος τόνδε τῆς νέας δεσπότην." διηπορεῖτο τοίνυν ὁ Πέτρος καὶ ἡσχαλλεν, ἠδημόνει τε καὶ ἐστροβεῖτο περικυκώμενος πάντοθεν, τίνες 8.6.7 εἶησαν ἂν αἱ τῶν φανέντων ἐνυπνίων ἐκβάσεις. ὁ μὲν οὖν Γούδοις καταπλαγεὶς ἐπὶ τε τῷ ταραχῷ τοῦ πλήθους ἐπὶ τε <ταῖς> τῶν ὀνείρων ἐκφάσεσιν ἀφωνία κατείχετο. τῇ δὲ ὑστεραία μεταποιοῦσιν αἱ δυνάμεις τὸν χάρακα, καὶ τὰ Ἄσημα παραμείψαντες (φρούριον δὲ τοῦτο) γίνονται ἐν Κουρίσκᾳ, ὅθεν διαπορθμίσασθαι ἤμελλον εἰς τὰς τῶν βαρβάρων σκηνώσεις· ἦσαν γὰρ τι μικρὸν μεταβεβληκότες τὸ 8.6.8 φρύαγμα. ἐν ταύταις γοῦν ταῖς ἡμέραις ἐναυπηγοῦντο ἀγγελία. καὶ τούτου δὴ γιγνομένου ὑετοὶ ἐπιπίπτουσι λάβροι, συνεπιτίθεται δὲ καὶ ψύχους ἐπιβολή. ταύτῃ δῆτα ἐπιστασιάζει τὸ πλῆθος 8.6. ἦθος μὴ βουλόμενον τὸν ποταμὸν διανήξασθαι. πέμπουσι τοίνυν πρὸς τὸν Πέτρον εἴκοσι σημεία ἀπωκισμένον τοῦ χάρακος πρέσβεις οἱ Ῥωμαῖοι ὀκτώ, ἐξ ὧν ἐτύγχανεν ὧν καὶ Φωκάς ὁ

χαλεπώτατος τύραννος. ἡ δὲ ἀξίωσις ἦν οἴκαδε τὴν δύναμιν 8.6.10 ἀναζεύξασαν τῆ τοῦ χειμῶνος ὥρα ἐγκαρτερεῖν. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἐπώχλει δι' ἐπιστολέως τὸν Πέτρον τὸν ποταμὸν διαπεραιωσάμενον τὰς δυνάμεις τῆς τῶν βαρβάρων γῆς ἐπιβῆναι, τὰς τε τῶν στρατοπέδων ἀποτροφὰς αὐτόθεν τοὺς Ῥωμαίους ἀρύσασθαι, ἐγκοπὴν τε δημοσίων σιτήσεων ἐντεῦθεν τῷ πρυτανεῖῳ παρέχεσθαι. 8.7.1 ὁ μὲν οὖν στρατηγὸς τοὺς πρέσβεις εἰσκαλεσάμενος κατεπήγγελο τῆ ἐσαύριον ὡς αὐτοὺς ἀφικνεῖσθαι λύσιν τε τῆς δυσφορίας παρέχεσθαι. μεταστειλάμενος τοιγαροῦν τὸν Γούδοῦν ἔφη πρὸς αὐτὸν τὰ τῶν ἠθυμηκότων 8.7.2 προσρήματα. "ἀμφίκριμνά μοι <τὰ> τῶν κινδύνων καθέστηκεν· δυσδιεξόδευτον τὸ τοῦ βασιλέως καθέστηκε πρόσταγμα. καὶ τὸ ἀντιτείνειν ἀδύνατον, καὶ τὸ [μὴ] πειθαρχεῖν χαλεπώτερον. οὐδὲν ὠδίνει καλὸν τρόπος φιλάργυρος· ἀκρόπολις 8.7.3 τῶν κακῶν ἢ φιλαργυρία καθέστηκεν. ὑπὸ τοῦ τοιοῦτου πάθους ὁ αὐτοκράτωρ νοσηλευόμενος τάχα ἂν πότε θυμὸν ὀλέσῃ, ἵνα καὶ τινι ἔπει τῆς Ὀμηρικῆς τραγωδίας καρυκεύσω τὸν λόγον. αὕτη ἡ ἡμέρα πολλῶν κακῶν ἄρξει Ῥωμαίους. 8.7.4 οἶδα καὶ πείθομαι." ἐπίδακρυς τοίνυν ὁ Πέτρος γενόμενος ἐγκοπὴν τε τῷ λόγῳ διὰ τὸ δάκρυον ποιησάμενος γίγνεται πλησίον τοῦ χάρακος. τῆ οὖν ὑστεραία ἀθροίζει τοὺς ταξιάρχους τῆς πάσης δυνάμεως τό τε τοῦ βασιλέως αὐτοῖς παρε8.7.5 δήλωσε γράμμα. οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν ὀπλιτικῶν συνταγμάτων ἔφησαν τῷ στρατηγῷ μὴ ἐθέλειν τὸ μάχιμον ἐς τὸ ἀντιπέρας τὰς διαβάσεις ποιήσασθαι, τὰς αἰτίας ἐν ἐκθέσεως μοίρᾳ 8.7.6 ποιούμενοι. ἐπεὶ δὲ ὁ Πέτρος ἀντιπῶρους τοῖς ὄχλοις ἐποιεῖτο τοὺς λόγους, λαῖλαψ μεγίστη θυμοῦ τοῖς στρατοπέδοις ἐνέσκηψεν. διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις τοῦ χάρακος ἀποκλίνας καταμόνας ἐκκλησίαν συνήθροισαν. τοῦτο οἱ ἡγεμόνες τοῦ ὀπλιτικοῦ θεασάμενοι ἀποκλίνουσιν εἰς φυγὴν καὶ 8.7.7 πρὸς Πέτρον τὸν στρατηγὸν παραγίνονται. ἑτέραν δὲ καὶ τῆ ἐς ὕστερον ἐκκλησίαν πεποηκότα τὰ πλήθη ἔξαρχον τὸν ἑκατόνταρχον Φωκᾶν προεστήσαντο, ἐπὶ ἀσπίδος τε εἰς ὕψος ἐξάραντες εὐφήμεον ἐκτόπως τὴν ἀναγόρευσιν. τούτων ὁ Πέτρος ἀκηκῶς εἰς ἀπόδρασιν τὰς φροντίδας μετέθηκε κατάδηλά τε τὰ συμβεβηκότα ἐπεποίητο Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι. 8.7.8 Ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος τὸν ἀπαίσιον ἄγγελον εἰσκαλεσάμενος εἰς τὰ βασιλεία ἐν παραβύστῳ τῶν ἐπηκολουθηκότων ἐποιεῖτο τὰς πεύσεις. εἶτα ταῖς μερίμναις ἐσφάδαζεν, ἀμηχανία δὲ αὐτῷ περιέρρει πολλή. ὅμως ὑποκρύπτει τῶν ἀκουσμάτων τὴν ἄφιξιν ἵππικούς τε ἀγῶνας συνετέλει συχνούς ἀποπροσποιήσει τινὶ ὥσπερ ἐξουθενῶν τὰ τῶν νεωτερισάντων μελετήματα, τοῖς τε δήμοις ἐδήλου διὰ κηρύκων παρὰ τὸ στάδιον 8.7. ὑπὸ ἀλόγου ἀκοσμίας στρατιωτῶν μὴ ταράττεσθαι. οἱ μὲν οὖν τοῦ κυαναυγοῦς χρώματος ἐρασταὶ μετ' ὠδῆς ἀνεβῶν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ταῦτα (καὶ αὐτῆς γὰρ τῆς ἐπὶ λέξεως συνθήκης ποιησώμεθα μνήμην). "ὁ θεός, αὐτοκράτωρ, ὁ κελεύσας σε βασιλεύειν, ὑποτάξει σοὶ πάντα πολεμοῦντα τὴν βασιλείαν. εἰ δὲ Ῥωμαῖός ἐστιν, εὐεργέτα, <ὁ> ἀγνωμονῶν σε, εἰς δουλείαν σου τοῦτον ὑποτάξει χωρὶς αἱμά8.7.10 των." τετάρτη δὲ ἡμέρα, καὶ τοὺς δημάρχους ὁ αὐτοκράτωρ εἰσκαλεσάμενος πρὸς τὰ βασιλεία, οὓς διοικητὰς τῶν δήμων εἴωθε τὸ πλῆθος ἀποκαλεῖν, (ὀνόματα δὲ τούτοις Σέργιος καὶ Κοσμᾶς) ἐπυθάνετο τῶν δημοτευόντων ἐπὶ λεπτοῦ τὸν 8.7.11 ἀριθμὸν. ὁ μὲν οὖν Σέργιος ἐν χάρτη τὴν σύνταξιν τῶν ἐραστῶν τοῦ χλοάζοντος ἐνεχάραξε χρώματος, πεντακοσίους πρὸς τοῖς χιλίοις τυγχάνοντας, ὁ δὲ Κοσμᾶς τοὺς τῆς ἀντιθέτου αἰρέσεως ἑκατοντάδας ἐννέα συντέταχεν· εἰς δύο γὰρ χρωμάτων ἐφέσεις τὰ τῶν Ῥωμαίων καταπέπτωκε πλήθη. ἐντεῦθεν μέγιστα κακὰ τῷ βίῳ εἰσήρρησεν· κατὰ μικρὸν γὰρ τῆς λυσιώδους ταύτης ἀύξανομένης μανίας τὰ Ῥωμαίων διώλοντο πράγματα. 8.8.1 Ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ ἦκειν ἀκούσας τὸν τύραννον πρέσβεις ἐξέπεμψεν ὑπομαραίνειν ὥσπερ τὰ τῆς συμφορᾶς ἐγχειρῶν. ὁ δὲ τύραννος ἐπὶ τούτοις ὑψαυχενίζεται καὶ ἐπὶ τῷ νεωτερισμῷ καταμαίνεται

ἀπράκτους τε τούς πρέσβεις 8.8.2 ἐξέπεμπεν. ὁ δὲ Μαυρίκιος περιφρουρεῖν τοῖς δήμοις τὰ Θεοδοσίου τείχη προστάττει, ἃ δεῖμασθαι λόγος πρεσβύτης 8.8.3 ἐρεῖ τὸν Ἄρκαδιου τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίον παῖδα. πρὸ τούτων τοίνυν ἡμερῶν ὀλίγων Γερμανὸς (κηδεστὴς δὲ οὗτος Θεοδοσίου τοῦ παιδὸς τοῦ αὐτοκράτορος) ἰμπάζεσθαι τε καὶ ξυνωρικεῦσθαι τὸν Μαυρικίου τοῦ Καίσαρος υἱὸν ἀναλαμβάνει ἐς Καλλικράτειαν· χῶρος δὲ πρὸ τοῦ ἄστεος οὗτος, 8.8.4 λίαν ὡς ἔπος εἰπεῖν ὠρικός. ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος παρασκευὴν βασιλικὴν Θεοδοσίῳ δίδωσι τῷ παιδί. τοῦ δὲ νέου κυνηγετοῦντος ἀπεριμερίμνως καὶ λίαν ἐπαγωγότερον, παραγίνεται πρέσβις ὡς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ῥωμαίων μαχίμου δυνάμεως, ἐπιστολὴν τε ἐγγεγραμμένην ὑπὸ τοῦ ὀπλιτικοῦ παρέχων τῷ 8.8.5 Θεοδοσίῳ, τῷ παιδί Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. ἡ δὲ ἀξίωσις ἦν ἢ αὐτὸν Θεοδόσιον τὴν ἡγεμονίαν τοῦ κράτους ἀναλαβεῖν ἢ Γερμανῶ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἐμπορήσασθαι δύναμιν· μηδὲ γὰρ ἔτι ἀνέχεσθαι ὑπὸ Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος 8.8.6 τὰς Ῥωμαίων δυνάμεις ἰθύνεσθαι. γίνεται τοίνυν ταῦτα κατάδηλα Μαυρικίῳ τῷ αὐτοκράτορι. ὁ μὲν οὖν βασιλεὺς ἐπεὶ ταῦτα ἐπέπυστο, μετὰγει διὰ γραμμάτων ὡς αὐτὸν παραυτίκα τὸν παῖδα. τῇ δὲ ὑστεραία περίλυπος ὢν προσ8.8.7 τάττει ὁ αὐτοκράτωρ Κομεντιόλῳ ἐπιστατεῖν τοῖς περιφρουροῦσι τὰ τοῦ ἄστεος τείχη. τῇ τοίνυν ἐπαύριον ὑπὸ πρώτῃν ἔω εἰσαγωγίμον τὸν Γερμανὸν ὁ Μαυρίκιος ποιεῖται πρὸς τὰ βασίλεια, καὶ περιδάκρυς γεγονῶς τούτων τῶν κακῶν 8.8.8 ἔφη τὸν Γερμανὸν πεφυκέναι ὑπόθεσιν. ἦν δὲ τῆς ὑπονοίας ταύτης τεκμήριον τὸ δι' ἐπιστολέως τὰς δυνάμεις τὸν Γερμανὸν ἐθέλειν βασιλέα ποιήσασθαι, εἶτα τοῦ τετυραννηκότος πλήθους ἅπασαν τὴν ἵππον τὴν πρὸ τοῦ ἄστεος νεμομένην καταπρονομεύσαντος τὴν Γερμανοῦ ἵππον μόνην ἀδιάσπαστον 8.8.9 τηρηθῆναι. ἰκανῶς τοίνυν τοῦ Γερμανοῦ ἀπολελογημένου τῷ αὐτοκράτορι καὶ τὴν τοῦ βασιλέως λύπην μὴ κατευνάζοντος, ὡς ἐν τέλει λέγουσι τὸν Μαυρίκιον φῆσαι· "φείδου, Γερμανέ, τοῦ μηκύνειν τὸν λόγον· οὐδὲν ἡδύτερον τοῦ διὰ ξίφους τεθάναι." ἐπὶ τούτοις ὁ αὐτοκράτωρ ἐπιτείνας τὸ βάδισμα μεθίσταται τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις λεγομένου σεκρέτου. 8.8.10 ἐπεὶ δὲ ὁ τοῦ αὐτοκράτορος παῖς Θεοδόσιος παρεισθίκει χαλεπαίνοντι τῷ αὐτοκράτορι, ῥκτειρε τὸν κηδεστὴν κινδυνεύοντα καὶ μικρὸν τῆς οἰκείας στάσεως διεξεληθὼν ἐξιώντι τῷ Γερμανῶ ἐν ἀποκρύφοις κατεψιθύρισεν· "ἀπόδρα τοῦτον" 8.8.11 φήσας, "ὦ ἄνθρωπε· θάνατος ἢ ζημία σοι γίνεται." ὁ μὲν οὖν Γερμανὸς διὰ τῆς λεωφόρου, ἣν Μέσην τὰ πλήθη κατονομάζουσιν, ἐς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν ἐγένετο, τῷ δὲ δειλιναίῳ καιρῷ τοὺς ὑπασπιστὰς τοὺς ἑαυτοῦ συναθροισάμενος τῷ ἱερῷ τεμένει τῆς θεομήτορος προσεπέλασεν, ὃ Κῦρον τὸν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ αὐτοκράτορος γεγονότα δεῖμασθαι λόγος 8.8.12 καθέστηκεν ἀψευδής. οὗτος δὲ ἐς ὑπάτων ἀξίαν τὸ τηνικαῦτα ἀναβεβήκει καιροῦ. τοῦτον ἄνδρα ἀγαθὸν ἐς τὰ μάλιστα γεγονέναι φασίν, καὶ περὶ τοὺς ἔρωτας τῶν λόγων 8.8.13 σῶφρονι μανίᾳ τινὶ ἐπεφύκει. ἡλίου δὲ κλίναντος ἡκηκόει Μαυρίκιος τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου κάτοχον τὸν Γερμανὸν γεγονέναι. διὰ τοῦτο Στέφανον τὸν παιδαγωγὸν τῶν ἑαυτοῦ παίδων (εὐνοῦχος δὲ οὗτος τῶν ἐπιφανῶν τοῦ βασιλέως καὶ λίαν περιδοξὸς τοῖς ἀνακτόροις) πρὸς τὸν Γερμανὸν ἀφικέσθαι προσέταξεν, ὅπως πειθοῖ ὑπεξαγάγοι τῶν ἱερῶν 8.8.14 περιβόλων ἐκεῖνον. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Γερμανὸν ὡς εἶδον τὸν τοῦ βασιλέως εὐνοῦχον ὑπεξαγαγεῖν τοῦτον ἐθέλοντα τοῦ τῆς θεομήτορος ἱεροῦ, ἀντικαταστάντες ἐξωθοῦσι τὸν Στέφ8.8.15 φανον αἰσχίστοις αὐτὸν περιβαλόντες ὄνειδεσιν. νυκτὸς δὲ γεγонуσίας ὑπεξέρχεται τοῦ τεμένους ὁ Γερμανὸς καὶ πρὸς τὸ μέγα τῆς πόλεως ἱερὸν μετεφοίτησε τὸ ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος λίαν φιλοτίμως καὶ πολυτελῶς ἰδρυμένον· τοῦτο καλοῦσιν ἐκκλησίαν μεγάλην οἱ Βυζάντιοι. ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος ῥάβδῳ ἐμαστίγου τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν Θεοδόσιον· ἔφασκε γὰρ τὸ ἀπόρρητον εἰς

Γερμανὸν ἐκεῖνον μεταγαγεῖν. 8..1 τούτων δὴ πραττομένων, οἱ Ῥωμαῖοι τῆς ὁδοιορίας ἐχόμενοι ἐς Βυζάντιον τὰς ὁρμὰς ἐπιτείνουσιν. ὁ δὲ Γερμανὸς ὀπλίταις συμπεφραγμένος ἀπρίξ εἶχετο τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ πλῆθος τῶν σωματοφυλάκων ἐξέπεμψεν ὑπεξάγειν τοῦ ναοῦ τὸν Γερμανὸν ὀρεγόμενος. ἐντεῦθεν θυμὸς μέγας 8..2 τῇ πόλει ἐνέσκηψεν. πείθεται τοίνυν ὁ Γερμανὸς τοῦ τεμένους ὑπεξελθεῖν. τὸ τοίνυν πλῆθος τῆς πόλεως ἀθροισθὲν περὶ τὰ προαύλια γίνεται τοῦ ἱεροῦ, καὶ τις ἀνὴρ (Ἀνδρέας ὄνομα αὐτῷ) τῶν περὶ τὰς ἱεράς ἀπασχολουμένων λιτὰς μεγίστη φωνῇ κέκραγεν· "παλινδρόμει πρὸς τὸ ἱερόν, Γερμανέ· τὴν σεαυτοῦ σῶζε ψυχὴν· θάνατός σοι τὸ ἐπαγόμενον." 8..3 <καὶ> πείθει τὸν Γερμανὸν μεταφοιτῆσαι πάλιν πρὸς τὰ ἐνδόμυχα τοῦ ναοῦ. τὰ δὲ πλήθη συρρέυσαντα ἐβλασφήμουν εἰς τὸν αὐτοκράτορα καὶ μεγίσταις ὕβρεσι τὸν Μαυρίκιον ἔβαλλον τῷ τε τῶν Μαρκιανιστῶν καταλόγῳ συνέταττον· αἴρεσις δὲ αὕτη μετὰ τινος μωρᾶς εὐλαβείας εὐήθης τε καὶ 8..4 καταγέλαστος. σφριγῶντος τοιγαροῦν τοῦ ταράχου, οἱ τὰ τείχη διαφρουροῦντες δημόται τούτων ἀκηκοότες, τῇ φρουρᾷ 8..5 χαίρειν εἰπόντες ἀναμίνγνυνται τῷ λαῷ τῷ στασιάζοντι. πανταχοῦ τοιγαροῦν τῇ πόλει περικυμαίνοντος τοῦ κακοῦ, ἀλογίστῳ ὀρμῇ καταμανῶς τὰ πλήθη τὴν οἰκίαν Κωνσταντίνου τοῦ 8..6 λεγομένου Λαρδῦ τῷ παμφάγῳ πυρὶ καταφλέγουσιν. ἀνὴρ δὲ οὗτος ἐτύγχανεν ὦν τῶν ἐς συγκλήτου βουλήν ἐπιφανέστατος, τὴν τε τῶν πατρικίων ἀξίαν περιεβέβλητο οὗτος, καὶ τὴν ἡγεμονίαν τῶν φόρων τῆς ἐφ᾽ αὐτὸν τινος καιροῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἀπειλήφει, ὃν ἔπαρχον πραιτωρίων εἰώθασιν ὀνομάζειν Ῥωμαῖοι. τοῦτον ὁ Μαυρίκιος ἐν τοῖς 8..7 προτερεύουσι τῶν ἀρχόντων ἐκέκτητο. τοιγαροῦν μεσοῦσης νυκτὸς τὴν βασιλείον στολὴν ἀποδυσάμενος ὁ Μαυρίκιος καὶ ἰδιώτου ἐσθήτα περιβαλόμενος τὴν τε ὑπηρετὴν ὀλκάδα παρασησάμενος (δρόμωνα δὲ ταύτην εἰώθασιν τὰ πλήθη ἀποκαλεῖν) καὶ χρήματα ἐς αὐτὴν ἐμβαλὼν ἅμα τῷ γυναιῷ καὶ τοῖς παισὶν ἐπ' αὐτῆς ἐπιβαίνει, τὸν τε Κωνσταντῖνον ἀναλαβὼν 8..8 πρὸς ἀπόδρασιν εἶδεν. τὰ δὲ πλήθη ἐπὶ τὴν τυραννίδα κατολισθήσαντα κατεπαννυχίζοντο τοῖς κακοῖς καὶ ἐς τὸν Μαυρίκιον ἐρραψώδουν μεθ' ὕβρεως ἄσματα. ἐπέσκωπτὸν τε καὶ τὸν ἱεράρχην τὸ τηνικαῦτα καιροῦ, ὃν πατριάρχην 8..9 σύνηθες Ῥωμαῖοις ἀποκαλεῖν· Κυριακὸς ὄνομα αὐτῷ. τῷ ὄντι γὰρ τὸ πλῆθος ἀπαίδευτον καὶ πρὸς τὸ χεῖρον ταῖς τροπαῖς ἐμμανές, δυσνοουθέτητόν τε καὶ τοῦ συνοίσοντος λίαν ἀμύητον. λαίλαπος τοιγαροῦν γεγонуσίας μεγίστης, ἐξαισίου τε νότου προσπνεύσαντος, μόλις ὁ Μαυρίκιος διασώζεται ἐπὶ τὸν νεῶν Αὐτονόμου τοῦ μάρτυρος, ὡς ἀπὸ σταδίων ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα τῆς πόλεως Κωνσταντίνου τοῦ αὐτοῦ 8..10 κράτορος. ἐπιγίνονται δὲ αὐτῷ νόσοι ἀρθρίτιδες. ταύτης δὲ τῆς νόσου εὐθένεια καθέστηκε δυστυχῆς τοῖς τὸ βασιλείον ἄστει κατοικοῦσι διὰ παντός· τὰς δὲ αἰτίας οὐ δειμι, ἵνα 8..11 μὴ τὴν ἱστορίαν παραμορφώσωμαι. τότε Μαυρίκιος ἐξαποστέλλει τὸν Θεοδόσιον ὡς τὸν Χοσρόην γενέσθαι καὶ περὶ συμμαχίας καθικετεῦσαι τὸν βάρβαρον ἀναμιμνήσκων τε καὶ ὅσα περ αὐτῷ δυστυχῆσαντι Μαυρίκιος διελύσατο, ἀξιοῦν τε ἀμοιβαίαν τὴν χάριν ἀντιταλαντεύεσθαι, ὅλης ὁμοῦ τῆς 8..12 οἰκίας ἐν μεγίστῳ καταπεπτωκυίας κινδύνῳ. ὑπεδείκνυε δὲ καὶ τὸν δακτύλιον ὁ Μαυρίκιος παρενεγύα τε μηδαμῶς ποιήσασθαι τὴν ἀνάξουξιν, εἰ μὴ πού γε αὐθις θεάσοιτο τὸν δακτύλιον. οὕτω μὲν οὖν ὁ Θεοδόσιος ἐπὶ τὴν Νίκαιαν γίνεται. ἀλλὰ καὶ συνέκδημος γίνεται αὐτῷ Κωνσταντῖνος, ὃν τὰ πλήθη Λαρδῶν κατωνόμαζον. 8..13 Κατὰ ταύτην τὴν νύκτα ἀνὴρ δημότης ἐπίσημος (Ἐβδομίτης δὲ ἦν αὐτῷ τὸ ἐπώνυμον) καὶ ἕτεροι τοῦ χλοάζοντος χρώματος ἐρασταὶ τὰς πύλας τοῦ τείχους ἀναπετάσαντες πρὸς 8..14 τὸν τύραννον παραγίνονται. ὁ δὲ Γερμανὸς ἐς βασιλείας καταπεπτωκῶς ἔρωτα, καὶ Θεόδωρον (σιλεντιαρίου δὲ οὗτος στρατεύματι ἐκεκόσμητο) πρὸς τὸν Σέργιον

ἔπεμπε (κατ' ἐκεῖνο δὲ καιροῦ οὗτος δὴ οὗτος ὁ Σέργιος δήμαρχος ἐτύγχανεν ὡν τῆς Πρασίνου πληθούς), καὶ ἠξίου ὑπὸ τοῦ δήμου τὸν βασιλικὸν ἀναδήσασθαι στέφανον ἐπὶ συνθήκαις τισὶ καὶ 8.15 ὁμολογίαις ἐγγράφοις. ὁ μὲν οὖν Σέργιος ἐξ ἑωθινοῦ πρὸς τοὺς κορυφαιοτέρους τοῦ δήμου τοὺς λόγους τοῦ Γερμανοῦ μετωχέτευσεν. δυσανασχετοῦσι τοίνυν οἱ λεγόμενοι Πράσινοι καὶ τὴν ἀξίωσιν ἀποπέμπονται φάσκοντες· "οὐκ ἂν μεταβολὴν τῆς αἰρέσεως ὁ Γερμανὸς ποιήσεται πώποτε, οὔτε μεταθήσοι τὸ δόγμα διὰ τὸ ἐς ἄγαν ἐμπαθῶς διακεῖσθαι 8.16 περὶ τὴν τῶν λεγομένων Βενέτων προσπάθειαν." οὕτω μὲν οὖν οἱ Πράσινοι τοῦ Γερμανοῦ τὰς ἐλπίδας ὠβέλισαν· ἐπεὶ δὲ ὁ Γερμανὸς διητύχησε τοῦ βουλήματος, πρὸς τὴν τοῦ τυράννου μετεχώρησεν εὖνοιαν, καὶ προσκυνεῖ πρὸς ὃν ἡ τύχη ὡς ἔπος εἶπεῖν μεταβέβηκεν. 8.10.1 Οἱ δὲ Πράσινοι εἰς τὸ λεγόμενον Ῥήγιον γίνονται καὶ ταῖς εὐφημίαις τὸν τύραννον μεγαλύνουσι καὶ πείθουσιν ἐν τῷ λεγομένῳ Ἐβδόμῳ (τόπος δὲ οὗτος τοῦ ἄστεος ἀπὸ 8.10.2 σημείων ἐπτὰ) τὸν Φωκᾶν ἀφικέσθαι. κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ὁ τύραννος τὸν ἀσηκρήτις Θεόδωρον, τῶν βασιλικῶν ταχυγράφων ἄνδρα ἐπίσημον, ἐν τῇ λεγομένῃ ἐκκλησίᾳ μεγάλη ἐκπέπομφεν, ὅπως οἱ Βυζάντιοι λαοὶ τὸν ἱεράρχην τὴν τε 8.10.3 σύγκλητον ἀναλαβόμενοι ὡς αὐτὸν παραγένωνται. ὁ μὲν οὖν Θεόδωρος ἀφικόμενος ἐπὶ τὸ μέγα τέμενος τῆς πόλεως τὸ ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος ἰδρυμένον, ἀνεῖς ἐπὶ τῶν βημάτων τῶν ὑψηλῶν (ἄμβωνα ταῦτα τὰ πλήθη ἀποκαλεῖ) τὸ τοῦ τυράννου πρόσταγμα τῷ λαῷ μεταδίδωσιν. 8.10.4 πάντων τοιγαροῦν γενομένων πρὸς τὸν Καλυδώνιον τύραννον, τὸν τῆς σώφρονος ἀλουργίδος ἀσελγέστατον Κένταυρον (πρέπει γὰρ οὕτω τὸν Φωκᾶν ὀνομάζεσθαι), ἔδοξεν ὁ μιζοβάρβαρος τύραννος κατειρωνευόμενος Γερμανὸν ἀναγορεύειν ἐθέλειν. 8.10.5 τῶν τοίνυν δήμων κατευφημούντων τὸν τύραννον, καὶ πάντων τῆς μεταβολῆς γλιχομένων, ἀναγορεύεται τὸ κακόν, καὶ κύριος τῶν σκήπτρων ὁ τύραννος προχειρίζεται, καὶ κρατεῖ τῆς εὐδαιμονίας ἢ συμφορά, καὶ λαμβάνει τὴν ἔναρξιν τὰ μεγάλα 8.10.6 καὶ ἐπίσημα τῶν Ῥωμαίων ὡς ἔπος εἶπεῖν ἀτυχήματα. περιβάλλεται τοίνυν τὸν βασιλεῖον στέφανον ὁ παλαμναῖος ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐν τῷ νεῷ τοῦ προφήτου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἐπιβαίνει τῆς πόλεως ἐφιζάνων ἀρμαμάξης 8.10.7 βασιλικῆς. οὕτω μὲν οὖν ἐπιφανῆ καὶ περιδοξὸν τὴν εἴσοδον ἐπὶ τὰ βασιλεία τεθρίπῳ λευκῇ ὁ τύραννος ἐποίησατο καὶ οἷα νεφέλην χρυσοῦν ὑετίζουσαν τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν 8.10.8 ἐκπομπὴν τοῖς ἐντυγχάνουσι κατομβρίσατο. πολλοὶ δὲ παρὰ τῶν δήμων κρότοι εὐχαί τε καὶ εὐφημίαι τοῖς ὡσὶ τοῦ τυράννου περιεκέχυντο. ἐπεὶ δ' εἰσήρρησεν εἰς τὰ βασιλεία, πανηγυρίζει τὰ πλήθη ἰππικοῖς ἀγῶσι τὴν δυστυχή ταύτην ἀναγόρευσιν ἐορτάζοντα. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐπιβατήρια τῶν σκήπτρων τοῖς 8.10. στρατεύμασι δῶρα παρείχεται. ὑπὴν δὲ τῷ τυράννῳ καὶ γύναιον (Λεοντία ὄνομα αὐτῇ)· ταύτη στέφανον βασιλεῖον περιτίθησιν. ἐπεὶ δὲ καὶ πομπαῖς εἴθισται τοῖς αὐτοκράτορσι τὰς ὁμοζύγους ἀναγορεύειν, ἐπιφανῶς τιμήσας τὸ ἔθος ὁ τύραννος 8.10.10 τὴν Λεοντίαν βασιλείαν ἠξίου θριαμβεύειν. γίνεται τοίνυν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τοῖς δημοτικοῖς περὶ τῆς στάσεως ἄμιλλα. ἦν γὰρ αὐτοῖς ἡ περὶ τῶν τόπων θέσις ἐπίμαχος· τῶν <γὰρ> Πρασίνων ἐθελόντων ἐν τῷ λεγομένῳ Ἀμπελίῳ (προαύλιον δὲ τοῦτο τῆς βασιλέως οἰκίας) τὴν στάσιν ποιήσασθαι καὶ τὴν βασιλίδα τοῖς εἰωθόσι κρότοις ὑμνεῖν, ὁ τῶν Βενέτων δῆμος ἀντέλεγεν· ἔδοξε γὰρ αὐτοῖς ἄηθες τοῦτο 8.10.11 πεφυκέναι καὶ ξένον. μεγίστου τοιγαροῦν γενομένου ταραχοῦ, τὸν Ἀλέξανδρον εἰσπέμπει ὁ τύραννος κατευνάσαι τῶν ἀμφισβητουμένων τὴν ἔριν. ἦν δ' οὗτος ὁ Ἀλέξανδρος ἀνὴρ πονηρός, τῶν καταστασιασάντων Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος 8.10.12 λίαν ἐπίσημος. ὁ μὲν οὖν Κοσμάς, ὁ τὴν δημαρχικὴν περικείμενος ἐπιστασίαν, Ἀλεξάνδρου τοῖς λόγοις ἀντέτεινεν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος γαῦρον καὶ τυραννικὸν

κεκτημένος τόλμην ὕβρεσιν ἔβαλλε τὸν Κοσμάν, εἶτα καὶ χεῖρας ἐπὶ τὸ στέρνον ἐπιβαλὼν τοῦτον ἐξώθησεν· ὁ δὲ Κοσμάς ὑπὸ τῆς ὠθήσεως ἀνατρέπεται. 8.10.13 ἐπὶ τούτοις οἱ Βένετοι χαλεπαίνοντες κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐξώθουν δημῶδεις βοάς. ἃ δ' εἶπον ἐκεῖνα ταῦτά ἐστιν· καλὸν γὰρ καὶ τῆς ιδιότητος φωνῆς μνήμην ποιήσασθαι· "ὕπαγε, μάθε τὴν κατάστασιν· ὁ Μαυρίκιος οὐκ ἀπέθανεν." 8.11.1 ὁ δὲ τύραννος τούτων ἀκηκῶς ἀποπαύει τὰ πλήθη καθυλακτοῦντα περὶ τῶν μὴ καιρίων, τῆ δ' ἐπαύριον πρὸς τὸν φόνον τοῦ αὐτοκράτορος ἐκβακχεύεται. τοιγαροῦν ὁ Μαυρίκιος τῷ μεταμέλω φιλοσοφῆσας τὸν κίνδυνον τὸν δακτύλιον πέμπει Θεοδοσίῳ τῷ παιδί ἐπιβεβηκότι Νικαίας τῆς πόλεως ἀναζητῶν 8.11.2 τε πρὸς αὐτὸν θᾶττον προσέταξεν. οὕτω μὲν οὖν Θεοδοσίος γεγωνῶς πειθίηνος τῷ πατρὶ πρὸς τὰς συμφορὰς ἠύτομόλησε καὶ φιλυπόστροφος γεγωνῶς πρὸς ἀποσφαγὴν παραγίνεται. τοῖνυν ὁ τύραννος στρατιώτας ἐκπέμψας ἐς τὸ ἀντιπέραν τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων, ἐν ἧ καὶ ἡ Χαλκηδὸνος πόλις καθίδρυται, ἀναιρεῖ τὸν Μαυρίκιον εἰς τὸν λεγόμενον Εὐτρο8.11.3 πίου λιμένα. προαναιροῦνται τοιγαροῦν ἐπ' ὄψει τοῦ βασιλέως οἱ παῖδες οἱ ἄρρενες, ἐντεῦθεν τῷ τῆς φύσεως ξίφει τῷ φόνῳ τῶν παίδων προκολάζοντες οἱ φονευταὶ τὸν Μαυρίκιον. ὁ μὲν οὖν Μαυρίκιος φιλοσοφῶν τὸ δυστύχημα τὸν ἐπὶ πάντων ἀνεκαλεῖτο θεὸν καὶ πυκνότερον ἐπεφθέγγετο· 8.11.4 "δίκαιος εἶ, κύριε, καὶ δικαία ἡ κρίσις σου." γίνεται γοῦν καὶ τὸ παρανάλωμα ξίφους ἀποτομῆν τῆς κεφαλῆς ὑποστάς, ἐπιτάφιον ὡσπερ τῶν τέκνων τὴν ἐς ὕστερον ἑαυτοῦ ἀναίρεσιν κληρωσάμενος, προεπιδειξάμενος τὴν ἀρετὴν ἐν τῷ 8.11.5 μεγέθει τῆς συμφορᾶς. τῆς γὰρ τιθῆνης ὑποκλεψάσης ἐν τι τῶν βασιλικῶν μεираκίων καὶ πρὸς ἀποσφαγὴν τὸ ἑαυτῆς ὑπομάζιον παραδούσης, κηρύττει λόγος ἀληθῆς Μαυρίκιον τὸ ἀπόρρητον ἐξεῖπειν τοῖς φονεύουσι καταμηνῦσαι τε τὴν ἀποκρυβὴν τοῦ παιδός, καὶ μὴ δίκαιον εἶναι κατισχυρίζεσθαι τὸν φόνον παρανοθεύεσθαι τῆ ὑποκλοπῇ τοῦ υἱοῦ. 8.11.6 οὕτω μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ νόμων φύσεως ὑψηλότερος γεγωνῶς ὑπαλλάττει τὸν βίον. λέγεται δὲ τὸν βασιλέα Μαυρίκιον πρό τινων τῆς ἀναιρέσεως χρόνων ἐν τοῖς σεβασμιωτέροις τῆς οἰκουμένης ναοῖς ἐν γράμμασι καθικετεῦσαι τὸν ἕνα τῆς ὑπερκοσμίου τριάδος Χριστὸν κύριον τὰς ἀντιδόσεις τῶν βεβιωμένων κατὰ τοῦτον δῆτα τὸν θνητὸν καὶ ἐπίκηρον κόσμον ἀπολαβεῖν. 8.11.7 Οὐ παρήσομεν δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς λεγομένης αὐτοῦ διαθήκης ταῖς ἱστορίας συντάξασθαι. κατὰ γὰρ τὴν ἔναρξιν τῆς βασιλείας Ἡρακλείου τοῦ αὐτοκράτορος χάρτης σφραγῖσιν ἐνείλημένος εὐρέθη Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος, ἐν ᾧ ἐτύγχανεν ὢν διαθέμενος ἄπερ ἦν αὐτῷ μελετήματα μετὰ 8.11.8 τὴν ἀποβίωσιν προελθεῖν. νόσω γὰρ χαλεπῇ περιπεπτωκὼς ὁ Μαυρίκιος τῷ πεντεκαιδεκάτῳ ἐνιαυτῷ τῆς αὐτοκρατορικῆς 8.11. ἐξουσίας ἐν γράμμασι διετύπου τὸ κράτος. τὸν μὲν Θεοδοσίον τὸν πρεσβύτερον παῖδα τῆς Κωνσταντινουπόλεως κύριον καταστήσας τὰς ἐφᾶς φροντίδας αὐτῷ περιτίθησιν· τὸν δὲ Τιβέριον τῆς πρεσβυτιδος Ῥώμης βασιλέα διέθετο τὴν τε Ἰταλίαν καὶ τὰς περὶ τὸ Τυρρηρικὸν πέλαγος νήσους τούτῳ 8.11.10 ἀπέδοτο· τὰ δ' ἄλλα τῆς Ῥωμαίων πολιτείας τοῖς ἑτέροις παισὶ κατετεμαχίσασατο, κηδεμόνα τῆς ἀώρου τῶν παίδων ἡλικίας Δομετιανὸν προστησάμενος, ὃς πρὸς γένος τῷ Μαυ8.11.11 ρικίῳ συνήπτετο. οὗτος τῆς ἐπιφανοῦς τῶν Μελιτηνῶν ἐκκλησίας τὴν ἀρχιερατικὴν τιμὴν ἐπέφερετο, ἀνὴρ δεξιὸς τὴν πρᾶξιν, δεξιότερος τὴν προαίρεσιν· καὶ οὖν μεγαλονοία συνέσεως τῆς Ῥωμαίων πολιτείας τὰς ἐπισημοτέρας τῶν πρά8.11.12 ξων ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἐπεπίστευτο. περὶ μὲν οὖν τῆς ἀρετῆς τοῦ ἀνδρὸς οὐ τοῦ παρόντος καιροῦ τελεώτερον τὸν λόγον τεκταίνεσθαι· ἵνα δὲ μὴ τὸν περὶ τούτου λόγον παχύνοντες τοῖς καιριωτέροις τῶν ἀφηγημάτων ἀπρόσφορον τὴν ἀναβολὴν περιβάλωμεν, ἐπὶ τὰ προσεχῆ τῆς διηγήσεως φέρε τὴν συγγραφὴν οἰακίσωμεν. 8.12.1 Τὰ μὲν οὖν σώματα

τῶν τεθνεώτων ἐπίδακρυ παίγιον τοῖς τῆς θαλάττης ἀκοντίζονται κύμασιν, καὶ ἦν ἰδεῖν τὸ ρεῖθρον ὡς ἔπος εἶπεῖν τὸ θαλάττιον ποτὲ τῇ χέρσῳ τὰ νεοσφαγῆ φιλοτιμούμενον σώματα, ποτὲ φιλυποστρόφοις τισὶν ἀντωθήμασι πρὸς τὴν ὑποδεξαμένην ἐναγκαλιζόμενον θάλατ8.12.2 ταν. θεατρίζεται τοίνυν τοῖς ὄχλοις τὰ τῆς βασιλικῆς συμφορᾶς, εἶπεῖν δὲ μᾶλλον οἰκειότερον τὰ περὶ τὴν οἰκουμένην συμπτώματα, οἷ τε τῆς Χαλκηδόνος αἰγιαλοὶ ἐπληροῦντο τῶν ὄχλων, καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀνοίας τὴν ἱστορίαν ἐλάμβανον, πίνακας δυστυχημάτων τινὰς τὰ τῆς θαλάττης ἀτενίζοντες 8.12.3 κύματα γυμνὰ τὰ τῶν βασιλέων σώματα θεατρίζοντα. τούτων δῆτα ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἀδομένων ἐπὶ τοῦ βήματος τῆς τυραννίδος ληξάσης, πληροῦται δακρύων ὁ ζύλλογος, μονονουχὶ ἐπ' ὄψεσι πάντων εἶναι δοκούντων τῶν βασιλικῶν συμ8.12.4 φορῶν. διὰ τοι τοῦτο ὁ τῆς ἱστορίας πατήρ, τὸ ἀκροατήριον θεασάμενος ἅπαν ὑπὸ τῶν δακρύων περιρρεόμενον διὰ τὸν θρῆνον, ἐγκοπὴν τοῖς ἀφηγήμασιν ἐμβαλὼν αὐτοσχεδίοις τισὶν ὄδυρμοῖς τάδε τοῖς συνεληλυθόσι παρέθετο. 8.12.5 "Θέατρον καὶ βῆμα καὶ παρρησία συμπενθείτω μοι σήμερον. πανηγυρίζετω δὲ τραγωδία καὶ δάκρυον. ἐξαλλέσθω δὲ κατορχούμενος θρῆνος τηλικαύτης κατηφείας ἑορτῇ θρη8.12.6 σκευόμενος καὶ τιμώμενος. ἀποκειράσθωσαν οἱ λόγοι τὸν κρότον, τὴν εὐφημίαν αἱ μοῦσαι, τὸ λευκὸν Ἀθῆναι τριβώνιον. χηρεύουσι γὰρ ἄρεταὶ καὶ τὸν ἑαυτῶν ἀναζητοῦσιν ἠνίοχον, ῥαγδαίου φθόνου τινὸς τὸν ἐκείνου διαρρήξαντος ἄξονα. 8.12.7 ἄνδρες θεαταί, ἀλλ' εἴθε μὴ τηλικούτων κακῶν γεγονάτε μάρτυρες. Ἰλιάς κακῶν ἢ ὑπόθεσις, Ἐρινύες τῷ λόγῳ χορός. ἢ δὲ σκηνὴ μοι τοῦ δράματος τάφος ἐπίσημος 8.12.8 Ὁ μὲν οὖν Λίλιος (οὗτος γὰρ ὑπὸ τοῦ τυράννου τὸν τοῦ αὐτοκράτορος ἐπεπίστευτο φόνον) διαπορθμεύει τὰς τῶν ἀνηρημένων πρὸς τὸν τύραννον κεφαλὰς. εἶτα πρὸς τὸ πεδῖον τὸ ἀνακειμένον ἐν τῷ λεγομένῳ Ἐβδόμῳ, ὃν Κάμπον Ῥω-μαῖοι κατονομάζουσιν, ταῖς τυράννοις στρατιαῖς τὴν τῶν 8.12. βασιλέων στηλιτεύει ἀναίρεσιν. ἔδει γὰρ τοῦ μύσους καὶ διὰ τῆς θεωρίας μετασχεῖν τὸ ἀφιλόφρονος στρατεύμα, ἵνα καὶ ἅπαντας τοὺς ἐπὶ τούτῳ καταμανέντας ἢ μισοπόνηρος τοῦ θεοῦ καὶ ἀδέκατος κρίσις τοῖς τῆς ἀντιδόσεως σαγηνεύσῃ δικτύοις. ἅπαντες γὰρ οἱ τῶν παλαμναίων στρατοπέδων ἐκείνων μεγίστοις τε καὶ ποικίλοις περιπεπτωκότες κακοῖς τὸν 8.12.10 τῆδε βίον κατέλυσαν. τοῦ Περσικοῦ γὰρ λαβόντος παρρησίαν πολέμου, θεηλάτοις τισὶν ἀπειλαῖς τῶν κακῶν ἐπιχείρων ἐκείνων κατεκληροδοτήσαντο τὴν ἀντίδοσιν, ποτὲ μὲν πυρὶ οὐρανόθεν βαλλόμενοι κατὰ τὴν τῆς παρατάξεως ὥραν, ἄλλοτε 8.12.11 λιμοῖς καὶ προνομῇ ἀναλισκόμενοι· οἱ δὲ πλεῖστοι στόματι ῥομφαίας καὶ ξίφους παραδιδόμενοι τὴν φιλάμαρτον ταύτην ζωὴν κατεστρέψαντο, καὶ οὐ πρότερον Πέρσας τὰ τῆς νίκης ἀπέλιπεν, πρὶν ἂν εἰς τὸ παντελὲς διεφθάρῃ ἢ φιλοτύραννος 8.12.12 ἐκείνη καὶ ἀνοσιωτάτῃ πληθὺς. ἰκανὸν δὲ τῷ τεκμηριῶσαι τὸ λεχθησόμενον· διὰ γὰρ τοῦ λόγου τὴν πίστωσιν τὴν συνέχειαν τῶν παρηκολουθηκότων μικρὸν ὑποκλέψομεν. ὀπηνίκα πρὸς τὸν Ῥαζάτην τὸν πόλεμον ἐποίησατο ὁ αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος, ἐξέτασιν τοῦ ὀπλιτικοῦ ἀνακρίνας δύο καὶ μόνους στρατιώτας τῆς φιλοτυράννου πληθῆος ὑπολελειμμένους ἐξεῦρεν, καίτοι μὴ πολλῶν μεσολαβησάντων τῶν 8.12.13 χρόνων. ἐπεὶ δ' ἐνεόχμωσεν ἑτέρας ὁ χρόνος δυνάμεις τό τε κακὸν κατανάλωτο, τὰ τῆς εὐπραγίας μεταπίπτει τοῖς Πέρσας, καὶ ἀναιρεῖται ὁ Βαβυλώνιος δράκων, ὁ τοῦ Ὀρμίσδου 8.12.14 Χοσρόης, καὶ ὁ Περσικὸς καταπαύεται πόλεμος. ἀλλ' ἐπὶ τὰς τῆς τυραννίδος πράξεις τακτικῶς ἀναδράμωμεν, ἵνα μὴ διλογῶμεν ταῖς παρεκβάσεσιν. οὐ διέλιπε γὰρ ἐξ ἐκείνου καιροῦ μέχρι τῶν χρόνων τῶν καθ' ἡμᾶς τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ ἀποτεύγματα ποικίλα τε καὶ ἐξαίσια καὶ τῷ μεγέθει ἀνυπομόνητα. 8.13.1 Ὁ δὲ τύραννος (πρὸς γὰρ τὸν λόγον ἐπάνειμι) καταμεθυσθεὶς τοῖς ἀσεβήμασι πρὸς ἑτέρους ἐκβακχεύεται φόνους, καὶ τὸν ἀδελφὸν

τοῦ Μαυρικίου τὸν ἑαυτοῦ στρα8.13.2 τηγὸν ἀποτέμνει τῷ ξίφει. ἀναιρεῖται τε καὶ Κομεντίολος ἐκεῖνος, ὃν πολλάκις ὁ λόγος στρατηγὸν τῆς Εὐρώπης ἀνέδειξεν, ναὶ δὴ καὶ ὁ Γεώργιος, ὁ τοῦ Φιλιππικοῦ ὑποστράτηγος, ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Πραισεντίνος ὁ τὰς τοῦ Πέτρου πεπιστευμένος φροντίδας, ὃν δομέστικον εἰώθασιν οἱ Ῥω8.13.3 μαῖοι ἀποκαλεῖν. ὁ μὲν οὖν Θεοδόσιος ἀναζεύξας, ὁ Μαυρικίου παῖς τοῦ αὐτοκράτορος, εἰς τὸν ναὸν καταφεύγει Αὐτονόμου τοῦ μάρτυρος. ἀκηκῶς τοίνυν τοῦτο ὁ τύραννος τὸν Ἀλέξανδρον πέπομφεν ἀποσφάζει τὸν παῖδα. τοιγαροῦν ὁ Ἀλέξανδρος ἀναιρεῖ Θεοδόσιον, τὸν τε λεγόμενον παρὰ τῷ πλήθει Λαρδῦν εἰς τοὺς λεγομένους Διαδρόμους μετα8.13.4 γαγὼν διαφθείρει τῷ ξίφει. λόγος δὲ ὑπὸ τινῶν τὸν Ἀλέξανδρον ὑπὸ Γερμανοῦ χρηματίσασθαι φειδοῖ τῶν κινδύνων. διὰ τοι τοῦτο ἀποσχέσθαι φασὶ τὸν Ἀλέξανδρον τῆς Θεοδοσίου φθορᾶς, ἕτερον δὲ προσεικότα αὐτῷ ἀνελεῖν, καὶ τοῦτον αὐτὸν τὸν Θεοδόσιον τὸν παράδοξον τοῦτον κίνδυνον πεφευγῶτα τῆς ἐώας τόπους ἀμεῖψαι πολλούς, εἶτα ἐς ὕστερον πρὸς τῆ Κολχίδι γενέσθαι, μετὰ τοῦτο πρὸς τὰς ἐρήμους τῶν βαρβάρων μεταχωρήσαντος, μαλακισθέντα τὸ σῶμα κατα8.13.5 στρέψαι τὸν βίον. ὁ μὲν οὖν λόγος οὗτος ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην διήχησεν· πλάνη δὲ τις αὐτὸν βαρβαρική ἀπεκύησεν. ὡς γὰρ οἶόν τε ἦν τὴν περὶ τούτου ταλαιπωρήσαντες ζήτησιν μετεσχηκότα τῆς ἀναιρέσεως καὶ τὸν Θεοδόσιον 8.13.6 εὔρομεν. ἐξιτήλω γὰρ τεκμηρίω νεανιεύονται οἱ μὴ τεθνάναι τὸν παῖδα ἐπαγγελόμενοι· λόγος γὰρ αὐτοῖς μόνην ἀνεπίδεικτον τῶν ἀνηρημένων τὴν κεφαλὴν γεγενῆσθαι Θεοδοσίου τοῦ αὐτοκράτορος. 8.13.7 Οὐκ ἂν δὲ περιοψόμεθα τὰ τῆς παραδόξου διηγήσεως ἄξια. κατὰ γὰρ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναιρέσεως Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος συμβαίνει κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀξιαφηγητῶ8.13.8 τατον ἔργον, πινάκων συγγραφῆς λίαν ἐπάξιον. ἐδέησε γὰρ ἄνδρα τινὰ τῶν ἐς κάλλος γραφόντων, ὃν ἐν συνθέσει φωνῆς καλλιγράφον ὀνομάζει τὰ πλήθη, γνώριμον καὶ ἡμῖν καθεστῶτα, μέχρι τετάρτης φυλακῆς τῆς νυκτὸς εἰς οἰκίαν τινὸς 8.13.9 καταπαννυχίζεσθαι. τούτῳ γὰρ δὴ τῷ ἐμπόρῳ πάννουχος ἦν ἡ πανήγυρις· ἐβδομαίαν γὰρ ἡμέραν ἦγε τὸ γύναιον ἄρσεν παιδίον τῷ ἀνδρὶ λοχευσάμενον. σύνηθες γοῦν τοῖς ἐγχωρίοις ἐπὶ τοῖς λοχευομένοις παιδίοις ἐβδομαίαν ἄγουσι τὴν ἡμέραν συμποσίων ἑορταῖς καταπαννυχίζεσθαι. ἐπεὶ τοίνυν τὰ τοῦ δείπνου τῷ [ἐμπόρῳ] κόρῳ καθυπεβάλλετο, διαλύεται ἡ ἐστίασις, καὶ τῆς τοῦ ἐμπόρου οἰκίας ὁ εἰς κάλλος γράφων 8.13.10 ἀποφοιτᾷ. μεσοῦσης τοίνυν νυκτὸς, καὶ γενόμενος κατὰ τὸ λεγόμενον τῆς πόλεως Τύχαιον (χώρος δ' οὗτος τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπίσημος) ὀρᾷ τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν ἀνδριάντων ἐκ τῶν βωμῶν καθερπύσαντας καὶ μεγίστην αὐτῷ ἀφιέντας φωνήν, ἐξονομακλήδην τὸν ἄνδρα προσαγορεύσαντας διηγουμένους τε μεγάλη καὶ συντόνω φωνῇ τὰ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν παρηκολουθηκότα συμπτώματα Μαυρικίῳ τῷ αὐτο8.13.11 κράτορι. ὁ μὲν οὖν ἀνὴρ τῷ παραδόξῳ τῆς θεᾶς φόβῳ πολλῶ συσταλεῖς οἴκαδε γίνεται, ὄρθριός τε γενόμενος τοῖς περὶ τὸν λεγόμενον Αὐγουστάλιον ταῦτα δὴ τὰ φοβερὰ 8.13.12 διέξεισιν ἀφηγήματα. ἐπεὶ δ' ἐπὶ τὸν τῆς Αἰγύπτου ἑπαρχὸν τὸ ἄκουσμα γέγονε (Πέτρος δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τῆς Αἰγυπτιακῆς ἡγεμονίας τὰς ἡνίας δίδυμνεν, ὃς καὶ συνήπτετο πρὸς γένος ἡμῖν), μετάκλητος γίνεται ἐν παραβύστῳ ὁ τῶν 8.13.13 ἀνδριάντων γενόμενος ἀκουστής. ὁ δ' ἡγεμὼν ἀνετάσας τούτου τὰ ῥήματα καὶ θαυμάσας τῶν ἀφηγηθέντων τὴν ἔκθεσιν, τῷ εἰς κάλλος γράφοντι ἐπέτιμησε μὴ μεταθεῖναι ἐφ' ἕτερον τὰ μυστικά ταῦτα καὶ ἀπόρρητα διηγήματα. τὴν ἡμέραν τοίνυν ἀπογραψάμενος ἐκείνην ὁ τῆς Αἰγύπτου ἡγε8.13.14 μὼν ἐκαραδόκει τὴν ἔκβασιν. ἐνάτη δὲ ἡμέρα, καὶ ἄγγελος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν παραγίνεται πομπέων ὡς ἔπος εἰπεῖν τὴν ἀναίρεσιν Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος. τῶν τοίνυν προμεμηνημένων διὰ τῶν ἀνδριάντων, ἢ δαιμόνων εἰπεῖν οἰκειότερον, ὡς διέγνω

τάς ἐκβάσεις ὁ Πέτρος, ἐς τὸ φανερόν τὴν προαγόρευσιν ἐθριάμβευσε τὸν τε εἰς κάλλος γράφοντα ἐς μέσον προὔβαλλετο καὶ κύριον αὐτὸν τῆς ἱστορίας ἐδείξ. 8.13.15 κνυεν. πολλὰ μὲν καὶ ἕτερα κατὰ τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν τῆς τῶν μελλόντων προαγορεύσεως θαύματα γίνεται, ἃ εἰ διεξοδικώτερον ἀναγράφειν διεγχειρήσομεν, ὁ πᾶς ἡμᾶς αἰὼν ἐπιλείψειεν. 8.13.16 Μενοῦνγε λέγεται τὸν Μαυρίκιον φιλοτίμως ἔχειν περὶ τὴν τῶν λόγων μεγαλοπρέπειαν τιμᾶν τε λίαν λαμπρῶς τοὺς ἐνηθληκότας περὶ τὰ κάλλιστα τῶν μαθημάτων. τοῦτον δειμασθαι καὶ τὸ ἐπὶ τῆς Ταρσοῦ ἱερὸν Παύλου τοῦ Κίλικος, τοῦ κατευαγγελισαμένου ἐν ὄλῃ τῇ οἰκουμένη σχεδὸν τὸ σωτήριόν τε καὶ παράδοξον κήρυγμα Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ 8.13.17 μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. ἀναφέρεται δὲ καὶ τὴν τρίτην μοῖραν τῶν φόρων συγχωρῆσαι τοῖς ὑπηκόοις τὸν βασιλέα Μαυρίκιον, τάλαντά τε τριάκοντα τοῖς Βυζαντίοις φιλοτιμήσασθαι, ὅπως τὸν τῶν ὑδάτων ὄλκον νεουργήσιντο. 8.14.1 Μὴ παραδράμοι δὲ τοὺς φιλοῖστορας καὶ τὰ κατὰ τὴν Εὐφημίαν τὴν μάρτυρα παραδόξως συμβεβηκότα κατ' ἐκεῖνο καιροῦ, ἀλλὰ τι μικρὸν παρεκτείνωμεν τὸν λόγον· τὰ γὰρ θείας ἐλλάμψεως διηγήματα τετευχότα πολλὴν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκουόντων τὴν παρ' ἑαυτῶν φιλοτιμοῦνται ὠφέ. 8.14.2 λειαν. Χαλκηδὼν πόλις καθίδρυται ἐπὶ στόματος Πόντου, ἐς τὸ ἀντιπέρας τοῦ τῶν Βυζαντίων πολίσματος. ἐν ταύτῃ νεῶς ἴδρυται Εὐφημίας τῆς μάρτυρος, ἔνθα πρεσβύτης λόγος καθέστηκε τὸ πανίερρον σῶμα ἐπὶ σηκῶ καθεστάναι τῆς μάρ. 8.14.3 τυρος. γίνεται τοιγαροῦν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ κατ' αὐτὴν μαρτυρίου σημεῖον παραδοξότατον καὶ τοῖς μὴ τεθεαμένοις συλλήβδην εἰπεῖν ἀπιστότατον διὰ 8.14.4 τὴν ὑπεροχὴν τῆς θείας ἐνεργείας ἐκείνης. τετρακοσίοις γὰρ ἤδη που ἐνιαυτοῖς ἐν τῷ τάφῳ ἐγκειμένου τοῦ σώματος, κατὰ τὴν προαγορευθεῖσαν ἡμέραν ἐπ' ὄψει τῶν ὄχλων ὁ τῆς ἱερατικῆς τῶν αὐτόθι προεστὼς ἐκκλησίας σπόγγος 8.14.5 ἀπὸ σώματος τεθνεῶτος πηγὰς αἱμάτων ἀρύεται· καὶ ἴδοις ἂν ὡς ἀπὸ τινος σώματος νεοσφαγοῦς ἰχώρσι τραυμάτων ἀναμειγμένα τὰ αἵματα, μύροις συγκεκραμένα αὐτοφυέσι τισίν, καὶ τούτων τὰς διανομὰς ἐπὶ σκευῶν ἐξ ὑέλου πε. 8.14.6 ποιημένων μικρῶν τοῖς ὄχλοις τὸν ἱερέα ποιούμενον. εἰσέρχεται τοίνυν εἰς τὸν βασιλέα Μαυρίκιον ἔννοιά τις τῷ δυοκαιδεκάτῳ χρόνῳ τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας ῥαθυμίᾳ περὶ τὰ θεῖα ψυχῆς, καὶ σμικρολογεῖται τὰ θαύματα, καὶ ἀποδοκιμάζεται παρ' αὐτῷ τὸ παράδοξον, καὶ ῥαδιουργικαῖς ἐπι. 8.14.7 νοίαις ἀνθρώπων ἀνατίθησι τὸ μυστήριον. ἀπογυμνοῦται τοιγαροῦν τὸν ἀργύρεον κόσμον ὁ τάφος, καὶ περιφρουρεῖται ταῖς σφραγῖσι τὸ μνήμα· οὕτω γὰρ τὸ τῆς ἀπιστίας θράσος 8.14.8 ἠβούλετο. ἐπεὶ δ' ἡ κυρία ἐπεδήμει ἡμέρα, βασανίζεται τὸ ἀπόρητον, ἐξετάζεται τὸ μυστήριον, τὰ θαύματα δοκιμάζεται, καὶ γίνεται τῆς ἑαυτῆς δυνάμεως διὰ τῶν θαυμάτων ἀπαρά-γραφος μάρτυς, καὶ πάλιν μεμυρισμένων αἱμάτων ἀπὸ τοῦ μνήματος πηγάζουσι ποταμοί, καὶ βλύζει ταῖς ἐκπομαῖς τὸ μυστήριον, καὶ πιαίνονται σπόγγοι εὐωδίας αἱμάτων, καὶ πολυπλασιάζει ἡ μάρτυς τὴν ἔκροιαν· οὐκ οἶδε γὰρ γνώσεως 8.14.9 φθονῆσαι θεὸς ἀπιστούμενος. οὕτω μὲν οὖν ἡ μάρτυς ἐπαιδαγῶγει τοῦ βασιλέως τὸ ἄπιστον· ὁ δ' αὐτοκράτωρ ἀντέπεμπε ταῖς τῶν αἱμάτων ἐκβλύσει τὴν τῶν δακρῶν ἐπίχυσιν, καὶ ταῖς ἐκροίαις τῶν μύρων ἀντεδίδου τῶν ὀμμά-των τὸν ὄμβρον, "θαυμαστὸς" φάσκων "ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ." 8.14.10 Ἐπεὶ δὲ λίαν νουνεχόντως πρὸς τὴν παρέκβασιν εἶδομεν, ἀναμνησθῆναι καὶ τῆς ὑποστροφῆς ὁ καιρὸς, καὶ τὰ περὶ τὴν τυραννίδα γεγενημένα διεξοδικώτερον ἀναγράψασθαι. 8.15.1 Κωνσταντῖναν τοιγαροῦν τὴν παῖδα Τιβερίου τοῦ αὐτοκράτορος ἅμα τρισὶ θυγατράσιν ἐν ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ τινὶ κατάκλειστον ὁ τύραννος ἐποίησατο· Λέοντος δ' ὁ οἶκος 8.15.2 προσηγορεύετο. μηνὶ δὲ πέμπτῳ καὶ γράμμασι τὴν ἑαυτοῦ ἀναγόρευσιν συντάξας ὁ τύραννος πρὸς Χοσρόην ἐξέπεμπε Λίλιον ἄγγελον τῆς τυραννικῆς χειροτονίας

προχειρισάμενος· τοῦτο γὰρ εἴθισται Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις ποιεῖν, ὅπη-8.15.3 νίκα τῆς βασιλείου ἐπιβῶσι δυνάμεως. ὁ μὲν Λίλιος βασιλικά δῶρα ἐπιφερόμενος ἐς τὸ Δαρὰς παραγίνεται. τοῦτον ὁ Γερμανὸς (ἀνὴρ δ' οὗτος τῆ τῶν ὑπάτων ἀξία κοσμούμενος τὴν τε τοῦ συντεταγμένου αὐτόθι στρατοπέδου λαχὼν ἐπι-8.15.4 μέλειαν) περιφανῶς λίαν εἰσεδέξατο· πρό τινος γὰρ βραχέος τῆς τυραννίδος καιροῦ, Χοσρόου τοῦ Περσῶν βασιλέως ἀπεχθανομένου τῷ πολεμάρχῳ Ναρσῆ, ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος ἀποπαύει τῆς περιφρουρᾶς τοῦ Δαρὰς τὸν ἡγεμόνα Ναρσῆν, καὶ Γερμανὸν ἀντανίστησιν, ἐντεῦθεν ὁ Μαυρίκιος ἐθέλων 8.15.5 κατευνάσαι τὴν Βαβυλώνιον χαλεπότητα. ἰπαζομένων τοι-γαροῦν καὶ ξυνωρίδα πεπονημένων Γερμανοῦ καὶ Λιλίου, στρατιώτης ἀνὴρ πλήττει τῷ ξίφει ὑπὸ τρίτην ἕω τὸν Γερ-8.15.6 μανὸν ἰπαζόμενον. ὁ μὲν οὖν Γερμανὸς ἀποβάς τοῦ ἵππου φοράδην οἴκαδε παραγίνεται· ἐπεὶ δ' οὐκ ἐν καιρίῳ τὰ περὶ τὴν καταφορὰν εὐδοκίμησεν, ὀλίγαις ἡμέραις ὁ Γερμανὸς ἀκέσατο τὴν πληγὴν. ὑπὸ τοίνυν φαρμάκων βελτιωθεὶς, ἐστιάσας τὸν Λίλιον λίαν ἐπισήμως πρὸς Χοσρόην παρέπεμψεν. 8.15.7 ὁ μὲν οὖν Χοσρόης ὑπόθεσιν πολέμου τὴν τυραννίδα προ-γματευσάμενος τὴν κοσμοφθόρον ἐκείνην ἐστράτευσε σάλπιγγα· αὕτη γὰρ λυτήριος γέγονε τῆς Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν εὐπραγίας. ἐδόκει γὰρ κατειρωνευόμενος ὁ Χοσρόης ἀντέ-χεσθαι τῆς ὀσίας Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος μνήμης. οὕτω μὲν οὖν ὁ Περσικὸς πόλεμος τὴν γένεσιν ἐκκληρώσατο, ὁ δὲ Λίλιος διετέλει παρὰ τοῖς Πέρσαις σκληραγωγούμενος. 8.15.8 Κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας εἰς τὴν οἰκουμένην πλάνη εἰσήρρησεν, καὶ Θεοδόσιον οἱ Ῥωμαῖοι μὴ τεθνηκέναι ἐδό-ξαζον. καὶ γίνεται τοῦτο καίριον μεγίστων κακῶν, καὶ φόνων εὐθηνίαν ἢ ψευδῆς αὕτη ὑπόθεσις πραγματεύεται. τοῦ δὲ λόγου αὐξανομένου πρὸς τὰ βασίλεια, ταραττεται λίαν ὁ 8.15. τύραννος καὶ τὸν Ἀλέξανδρον ξίφει διέφθειρεν. ἔδει γὰρ τοὺς συνεργάτας τῆς τυραννίδος τὸν Φωκᾶν διαφθεῖραι καὶ τοὺς ἐπὶ τῷ κακῷ συμμαχήσαντας ἐξαισίοις παραπέμψαι ὀλέ-θροις· οὐκ οἶδε γὰρ κοινοπραγία κακοῦ τὴν φιλίαν τῶν συμπεφρονηκότων βεβαίαν ἰδρύσασθαι.